

NEW YORK TIMES BESTSELLER

እውነተኛው የCIA ምስጢር

(እውነተኛ ታሪክ)

SEE NO EVIL
ROBERT BAER

ተርጉም ለ፡ ማሪያ

እውነተኛው የCIA

ምስጢር

(እውነተኛ ታሪክ)

SEE NO EVIL

The True Story Of a Ground Soldier
In The CIA's War On Terrorism

ትርጉም : - ሚግ

© መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው

የመጀመሪያ ዕትም ሐምሌ - 2002

የሁለተኛ ዕትም ነሐሴ - 2002

ሦስተኛ ዕትም መስከረም - 2003

አራተኛ ዕትም ሐምሌ - 2003

አምስተኛ ዕትም ሐምሌ - 2008

ዋና አከፋፋይ

ዩኒቲ መጻሕፍት መደብር

ስልክ:- 0912 02 87 94

:- 0911 66 99 46

መቅደም

ሀያላን ሀገራት የሀገራቸውን ምስጢርና ደህንነት ለመጠበቅ ሲሉ ከአንደኛው የዓለም ጦርነት ጀምሮ ረቂቅ የሰላምና ደህንነት ሰዎችን ጊዜው ባፈራው ላይንስና ቴክኖሎጂ በማሰልጠን፣ በማስታጠቅና በማደራጀት በሀቡፅ ለአደን እንዲሰማሩላቸው የተደራጁ ተቋማትን እስከመመስረት ያስገደዳቸው ምክንያት ስንፈትሽ መረጃን ለመቃረምና ያሉበትንም ሁኔታ ከሌላው ጋር በንፅፅር ለመፈተሽ ብሎም የሀገርን ሉዓላዊ ጥሰት እንዳይደፍር ጋሻ ለመሆን ነው። ከነዚህ ሀገራትም መሀከል የሁለተኛውንና የአንደኛው የዓለም ጦርነት የመጨረሻ ተዋናዮች የሆኑት ሩሲያና አሜሪካ KGBንና CIA'ን የመሳሰሉ የሰላላ ድርጅቶች እንዲሁም ሁሌም ቢሆን በስጋት ለምትናጠውና ለደህንነቷ ስትል በ1948 የሁለተኛው የዓለም ጦርነት ማብቃትን ተከትሎ እንደ ሀገር የተመሰረተችውና የበሬ ግንባር የምታህለው አስራኤል 'MOSSAD' የተሰኘውን ተቋም አቋቁማለች።

ሌሎች ሀገራትም በተመሳሳይ የራሳቸውን የረቀቁ የሰላላ ተቋማትን ያደራጁ ሲሆን በተለይም የዮናይትድ ስቴትስ የማዕከላዊ የሰላላ ድርጅት በተለምዶ አጠራር CIA የተመሰረተበትን 60ኛ ዓመቱን እንደማስቆጠሩ መጠን ድርጅቱ በዚህ ዕድሜው አስደናቂና ብዙም ግዜም አወዛጋቢነት ያልተለያቸውን ታሪኮችን አስተናግዷል። ሀገሪቷም በየዓመቱ ከፍተኛ በጀት ለሰላላ ተግባራት እየመደበች በአብዛኛው በሊቪል ምሁራን የተገነባውን የሀገሪቱን ከፍተኛ የሰላላ ተቋም ማለትም CIA'ን ታጠናክራለች።

የቀድሞውም ሆነ የአሁኑ የአሜሪካ የመረጃ ባለሙያዎች ጃፓን ሳትጠበቅ በአሜሪካ የፐርል ሀርበር ወደብ እ.ኤ.አ ታህሳስ 7/1941 የፈፀመችው ድንገተኛ የቦንብ ጥቃት ለአሜሪካ ማዕከላዊ የሰላላ ድርጅት ማለትም ለCIA መፈጠር ምክንያት መሆኑን በመስማማት ይናገራሉ። በዚህ መነሻነትም ፕሬዚዳንት ፍራንክሊን ሩዝቬልት በጀርመንና በጃፓን በተያዙ አካባቢዎች የሰላላ ሥራ እንዲያከናውኑ ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ ቀደም ሲል የነበረውንና በአብዛኛው ጦር መኮንኖች የተደራጀውን የስትራቴጂያዊ አገልግሎቶች ቢሮ የተባለውና (oss) በሚለው ምህረቃል የሚታወቀውን ድርጅት አቋቋሙ። በመሰጠቱም የዮናይትድ ስቴትስ ም/ቤት ያሳለፈውንና ፕሬዚዳንት ትሩማን ያፀደቁትን የብሔራዊ ፀጥታ ጉዳይ ሕግ ተከትሎም እ.ኤ.አ መስከረም 18/1947 CIA ተወለደ። ድርጅቱም በተመሰረተበት የመጀመሪያ ጊዜያት በጦርነቱ ወቅት የአስራር ልምዳቸውን ይዘው በመጡ የ oss አንጋፋ ሰራተኞች በብዛት ተካተውበት ነበር።

oss የአሜሪካ የጦር ኃይል አንዱ ክንፍ ሲሆን በዋነኝነት የሚሰራውም የተለያዩ ሀገራትን የጦር ኃይል ጥራትና ብዛት እንዲሁም ያላቸውን የጦር መሳሪያ አይነት የሚሰልል ነበር። እናም ይህ ተቋም በውስጠ ታዋቂነት እስከ 2004 ድረስ የቀጠለ ሲሆን በ2004 CIA

በሌላም መልኩ ይህንን 'ሲና ኢቭል' የተሰኘ መጽሐፍ የሰለላ ሰራን እንደሚታይ ለንድ ትዕይንትም መውሰድ ይቻላል። ቤር ግዳጁን እየተወጣ በነበረባቸው ጊዜያት ሁሉ የአለቆቹ ቂልነትና አጥርቶ መወሰን አለመቻል ያተረፉለትን ብስጭት እናጠናለን እንደ ለንድ ጎረምላ ሁሉ የበረዶ ተንሸራታች ስፖርተኛ የነበረ ቢሆንም አስተሳሰቡ እምነት ችሎታውና ሞገደኝነቱ ተጻምረው በሀይወቱ ላይ ስር-ነቀል ሰውጥ ማድረግ አስችለውታል። ስለሽብርተኞቹም ፃሉም ጥልቅ ግንዛቤ እንዲወስድም አርገውታል። ቤር ሁሌም ቢሆን በሰው-ር የሚፈፅማቸውን ተልዕኮዎች በአግባቡ ተወጥቶአል። በራሱ ፍላጎት ለግዳጅ በተሰማራባቸው ሊባሉ ሁሉም ታጃቢነትን ጀርመንና ስሜናዊ ሊራት የተደቀኑበትን አደጋዎች ማለፍም ችሏል። በጓደኛው ሃውስ ላይ ሊያገኝብቡ የሚችሉትን አደጋዎች መኖራቸውን ጠቁሟል። ከዚህ የተነሳ የሽብርተኞች ጥቃቶች በማናቸውም ጊዜና ስፍራ ሊፈፀሙ ስለመቻላቸውም አርገጠኛ ሆኗል።

ቤር CIA ውስጥ ግዳጁን ይፈፅም በነበረባቸው ቀደምት ጊዜያት ይወሰዳቸው ስለነበሩት ስልጠናዎች ብቃትና ስለአስልጣኞቹ እውቀት ያወጋናል። 'ሰለላ በእርግጥ ከሀንድ መጽሐፍ የምትማረው፣ ከስልጠና ፊልም የምትቀዳው አሊያም ከክፍል ውስጥ ገለፃ የምትካነው ጥበብ ብቻ አይደለም' ብዬበልጥ ልትካነው የምትችለው ሀንድ ሰው የአዕምሮህን ጓዳ አሻግሮ ሲያይልህና ሆነኸው ስትገኝ ብቻ ነው።' ቤር የባህር ማዶ ግዳጁን በመውጣት ላይ በነበረባቸው ጊዜያት በሰሩ የሚገኙትን ሀንዳንድ ምልክቶች ለሰራው የማይመጥኑ ሆነው አግኝተዋል። አልፎ አልፎም ቢሆን ምርጥ ችሎታቸውን የሚለግቡ የሰራ ባልደረቦቹም በትጋት ግዳጃቸውን እንዲወጡ የሚያረጉ አለቆች ገጥመውታል። እርግጥ ነው እንደ ሀንድ ሰላይ ሁሉ አስቀድሞ ስልጠና ወሰዷል። ስልጠናውን የወሰደው ግን ፈቃደኛ በመሆኑ ነበር። ያም ሰለላን ሲታነብ አታሰበው የሚል ውጤታማ ትምህርት አስተምሮት አልፏል። ቤር የሽብርተኞችን መረብ ለመበጣጠስ ደሴዎችን በማግኘትና እየነቀሰ በማንበብ ከመፃልት እስከውድቅት ሌሊት እንደምን ራሱን ያጠምድ እንደነበር ያወጋናል። አያይዞም ያንን ማድረግ ያልቻሉ የሥራ ባልደረቦቹ መከራቸው ስለምን እንደሚከሸፍ በዚህ መጽሐፍ ያትትልናል። እኛም የቤር ታሪክን ተመርኩዘን ሀንድ ጥሩ የ CIA መረጃ ሰራተኛ እንደምን ግዳጁን እንደሚወጣ እንመለከታለን።

የዚህ እውነተኛ ታሪክ ዳራ ዛሬ በውጤታማነቱ የምንታመንበት ድርጅት ላይ ያለውን የገንፈለ ቁጣ የሚገልፅ ሰው ታሪክ ነው። ታሪኩ ስለ ቤር ትምህርት፣ እድገትና፣ ነፃነት ይገልጻል። ቤር CIA ውስጥ ባገኘው የስልጠና ድጋፍ እንደምን ራሱን በመረጃ ዘርፍ እንዲካን እንዳደረገውም የታሪኩ ፍሰት ያትትልናል። ጥያቄው ግን እንደ CIA ባለና ሀንድነቱ በሂደት በተናጋውና በተሸረሸረው ድርጅት ውስጥ ሀንድ ሰው ለውጥ ሊያመጣ ይችላል? የሚል ነው።

በዚህም 'ይህ ሲና ኢቭል' የተሰኘ መጽሐፍ 'ሀንድ አይነድ ሀንድ አይፈርድ' የሚል ምላሹን ይሰጠናል። ይህ የሀንድ ሰው የሀይወት ተሞክሮ በተቋሙ አመራር ቦታ ላይ ያሉ ግለሰቦች ላይ ተፅእኖ ለማድረግ አልተገፋቸውም። ይልቁኑ ዛሬም ተቋሙ ትክክለኛ

አመራር እስካገኘና ከአለፈው ስህተቱ እስከተማረ ድረስ መፃፊ ተስፋ ሊኖረው መቻሉን የሚያመላክት ዳራ ነው እንጂ!

CIA ኃላፊነታቸውን መወጣት የሚችሉ ትልቅ ሀገራዊ ራዕይ የሰነፍና አዲስ የአስተዳደር ሰዎች እስካገኘ ድረስ ሌሎች ቦብ ቤርን የመሰሉ ሰዎችን ማፍራቱ የማይቀር መሆኑ አሌ የማይባል ሀቅ ነው። እናም ታዲያ ያ መሆን ያለበት ገን ዳግም የሽብርተኞች ከንድ ላያርፍብን ነው።

ሴይሙር ኤም.ኸርሽ (ኤክስፐርት)

ዋሽግተን ዲሲ

መግቢያ

በ1994 ዓ.ም ማለቂያ ገድም ኦሮሚ ጢያራ/አውሮፕላን ውስጥ ያረገኩበት ጊዜ ነበር ማለት እችላለሁ። ከአንድ ሰዓት በኋላ አማን ጆርጽን እደርሳለሁ። አልጋ አንድ ሆቲል እይዛለሁ ፈጠን ብዬም ከተለቃለቅኩ በኋላ እራቴን እመገባለሁ። ሌቱንም በሳዳም ሁሴን ላይ መወሰድ ሰላለበት እርምጃ ከአንድ የኢራቅ ተቃዋሚ አንጃ ጋር ስነጋገር እነጋለሁ። አልፎ አልፎም ቢሆን ጎጂን አልጋዬ ላይ የማሳርፈው ከእኩለ ሌሊት በኋላ ነበር። ምንም ያህል ሳላንቀሳፋ ወደ ዋሽንግተን የሚጓዘውን አውሮፕላን እይዛለሁ። ከዛም ላንግሊ ቨርጂኒያ ከሚገኘው የ CIA ጠቅላይ መምሪያ ወዳለው ቢሮዬ እጓዛለሁ። ይህንኑ ለበርካታ ጊዜያት ደጋግሟልሁ። ይሁንና ተላምጃለሁ። በተመሳሳይ መልኩ ለሃያ አራት ዓመታት ወደ መካከለኛው ምስራቅ ተመላልሻለሁ።

አልፎ አልፎም ቢሆን በዚህ ምስጢራዊ ከእገር አገር የሚያዘዋውረው ዲፕሎማሲያዊ ስራ መሃል እረፍት ለመውሰድ ወደ ለንደን እቀናለሁ። ንፋስ ለመቀበልም ከተማዋ ውስጥ የእግር ጉዞ በማረጋገጥ ጊዜም የምከተለው የተለየ መንገድ አልነበረም። እንዳንዴም የእግር ጉዞዬ ፍፃሜ የከተማዋ ዕምብርት ወደ ሆነችው 'ኤጁዊር' ጎዳና አካባቢ ሆኖ አገኘዋለሁ። ይህም አካባቢ በአረቦችና በሌሎች የመካከለኛው ምስራቅ ተዋላጆች መኖሪያነቱ የሚታወቅ የማዕከላዊ ለንደን ክፍል ነው። እዛም ሂጃብ ያጠለቁት ሴቶችንና ጀለቢያ የለበሱ ወንዶችን ላይ መካከለኛው ምስራቅ ያለሁም መስሎ ተሰምቶኛል። ግና አካባቢውን ከመካከለኛው ምስራቅ የተለየ የሚያደርጉት ነገሮች መኖራቸውንም ለመቃኘት ችያለሁ።

እነዚያ በነበርኩባቸው ጊዜያቶች በአብዛኛው መካከለኛው ምስራቅ ክፍል የሚገኙ መፃህፍት መደብሮች እስላማዊ አከራሪነትን የሚሰብኩና ለአመፅ የሚያነሳሱ በራሪ ፅሁፎች እንዳይሸጡ የሀገሪቱ መንግሥታቶች ይከለከሉ እንደነበር አስታውሳለሁ። ለንደን ውስጥ ያሉት የአረብኛ መፃህፍት መደብሮች ግን መሰሎችን በራሪ ፅሁፎችን ይሸጣሉ። በበራሪ ወረቀቶቹ ላይ በደማቅ የሚፃፉት ፅሁፎች አረቦች በዩናይትድ ስቴትስ ላይ ያላቸውን ጭፍን ጥላቻ የሚገልፁ ስለመሆናቸው ቅንጣት ያህል አልጠራጠርም። ፅሁፎቹንም ባላተሙላቸው አሳታሚዎች አመለካከት 'ጅሃድ' አሊያም 'ቅዱስ ጦርነት' በእስልምና ተከታዮችና በአሜሪካ መሀል መፈንዳቱ ግምታዊ ብቻ ሳይሆን እርግጠኛነትም ነበረው። እንደነሱ ገለፃም ጦርነቱ ከመታወጁም በላይ ተሰብቷል። አብዛኛውን የህይወቴ ክፍል መካከለኛው ምስራቅ እንደማሳለፌ መጠን ለአመፅ የሚያነሳሳ ጥላቻ ከእስልምና የዕምነት ዓምድ ያፈነገጠ ስለመሆኑ መናገር እችላለሁ። ከማን በበለጠ መሰሉ የነውጥ ጥላቻ የሚያስከትለውን ሰብዓዊ፣ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ቀውስ ተገንዝቤያለሁ። ከበራሪ ጽሁፎቹ ውስጥ አንዳንዱን እንስቼ የተወሰነ ክፍሉን ለመመልከትም ሞክሬያለሁ።

እናም የላባታጧው ወይም የአዘጋጁ ሰም ተገልጾ የግንኙነት ከሰንት እንደም ነው። የላባታጧው አድራሻ እንደግዴገለፅም ግዮት ችታለሁ። ግን ከሰንት እንዲሁ ላይ የብራታኒያ ወይም የጀርመን የሆነ አውሮፓዊ የፖስታ አድራሻ ሰፍሮ አገኛለሁ። ከዚህም በፀረ - ሽብር እንቅስቃሴው ከጎናችን የተሰበሰቡት አውሮፓ የእስላማዊ አክራሪዎች መፈልፈያ መሆኗን ለማወቅ ውስብስብ የመረጃ ስራን እንደግዴገለፅ ተረድቼያለሁ።

ለንደን ውስጥ የሚገኙ የ CIA የስራ ባልደረቦችን በራሪ ወረቀቶችን የሚያሳትመው ግን እንደሆነ ያውቁ እንደሆነ ብጠይቃቸውም ስለነገሩ የማያውቁ መሆኑን ገልፀውልኛል እንደ እውነቱ ከሆነ ማወቅም አለባቸው አልልም። የለንደን ቢሮአችን አንድን ሰው አረብኛ ተናጋሪ በመሆኑ ብቻ አሊያም በኤጅዌር ጎዳና በመመላለሱ ተጠያቂ ግድረግ እይቻልም። የስራ ባልደረቦች በራሪ ወረቀቶች ይዘው የሚወጡአቸውን መርዘኛ ርዕሰ-ዜናዎች ማንበብ አይችሉ ይሆናል። በተጨማሪም CIA በእስልምና አክራሪዎች ላይ በዚያ እስካሉ ድረስ ምርመራ እንዳያካሄድባቸው በብራታኒያ ባለስልጣናት እገድ ተጥሎበታል። ይህ ከሆነ ዘንድ ታዲያ እዚያ ካሉ አረቦች መረጃን እንደምን መቃረም ይቻል ይሆን???

ባጠቃላይ በአህጉሪቱ ተንሰራፍቶ የነበረው አለመረጋጋት መሻሻል አላሳየም። በ1990ዎቹ አጋማሽ CIA በሁሉም አውሮፓ ክፍሎች በነበረበት ሁኔታ መቀጠል ከማይችልበት ደረጃ ደርሶ ነበር። በቦን፣ ፓሪስ እና ሮም የነበሩት ቢሮዎቻችን ከሶቪየት ጋር ከነበረን ቀዝቃዛ ጦርነት ቅሪትነት የዘለለ ትርጉም አልነበራቸውም ቢሮዎቹ አውሮፓን ያጥለቀለቋትን የመካከለኛ ምስራቅ ተወላጆች ላይ ከትትል የሚያረጉ ሰራተኞች አልነበሯቸውም። ሰራተኞቹ ቢኖሩም እንኳ ተልዕኮውን የመፈፀም ዝንባሌ ስልጠናና ፈቃደኝነት ይጎላቸው ነበር።

የመካከለኛው ምስራቅ ሁኔታም እየከፋ ሄደች አልፎ አልፎ አንድ ወይም ሁለት CIA ባለስልጣናት ለእየአንዳንዱ አገር ይመደቡ ነበር። በዓለም ላይ ያሉ CIA ጣቢያዎች የውጭ ሰላዮችን በመመልመልና የመረጃ ምንጮችን በማነፍነፍ ፋንታ ለዋሽንግተን ወቅታዊ በሆኑት ሰብአዊ መብቶች፣ ኢኮኖሚያዊ፣ ግሎባላይዜሽንን በአረብ እስራኤል ግጭት ዙሪያ ራሳቸውን አጥምደዋል። ከዚህም የተነሳ እንደኔ አይነቱ የቀድሞ ወታደር CIA ሰንደቁን ከማውለብለብ ያለፈ ስራ እየሰራ እንዳይደለ ግንዛቤ ይጨብጣል።

በዛ ያለውን ጊዜያችንን ከመካከለኛው ምስራቅ የምናጠፋ CIA ባልደረበች የሆነን አብዛኞቻችን ትልቅና አስፈሪ አደጋ ሊደርስ ይችላል የሚል ስጋቱ ነበረን። ብዙዎቻችን የአረቡ አለም በአሜሪካ ከፍተኛ ጥላቻ እንዳላቸው እናውቃለን። የአሜሪካንን ንፅህና ጥላሽት የሚቀቡ ጥቂት እንዳልሆኑና የጥፋት ተልዕኮዎች እንዳሉም እንረዳለን። ይሁንና የመስከረም አስራ አንዱ ጥቃት በአለም ንግድ ማዕከል እና ፔንታጎን ላይ እንደሚታጣ ግምቱን በትክክል መሰንዘር የቻለ ሰው መኖሩን እጠራጠራለሁ። በምን እ፣ ብር መለኪያ ጥቃቱ እንደሚደርስ ማመላከት የማይቻል እንደነበር እናገራለሁ። ቁም ነገሩ ገን ይህ ሳይሆን መፃሊውን ነገር ቀድመን መናገር አለመቻላችን ነው።

እንደተቀሩት የዋሽንግተን ተቋማት ሁሉ CIA'ም ከቲክኖሎጂ ጋር እጅና ጓንት ነበር። ከዚህ አንፃር የ CIA ሰራተኞች ሳተላይቶችን፣ ኢንተርኔት፣ የኤሌክትሮኒክስ መጥለፊያ መሳሪያዎችንና የትምህርት ህትመት ውጤቶችን ሳይቀር በመረጃ ምንጭነት እያነፈንናን እንጠቀማለን። ከድንበር ባሻገር በመካሄድ ላይ ስላሉ ነገሮች ያሉንን ግንዛቤዎች እናዳብራለን። እስላም አክራሪዎችን በተመለከተ ያለውን የመረጃ ክፍተት የአውሮፓና መካከለኛ ምስራቅ ወዳጆቻችን ሊሞሉት እንደሚችሉ አለቆቻችን ያምናሉ። ይሁንና አንዳንዴ የመረጃ ክፍተቱን ለመሙላት የራሳችንን ሰላዮችና የውጭ መረጃ ምንጮችን መጠቀማችን ውጤቱ እጅግ አስከፊ የሚሆንበትም ጊዜ ነበር። ይህም የሚሆንበት ምክንያት የደህንነት መከንኛቸውን ያልተገራና ያልታረመ ፀባይና ኩነቶችን በሚያንፀባርቁበት ጊዜ ነው። በዚህም ሳቢያ እስቀያሚ ዲፕሎማሲያዊ ቀውስ ያስከትላሉ። ከዚህ ሁሉ የከፋው ደግሞ በዲሞክራሲና መልካም አስተዳደር ዙሪያ ፊታውራሪ ነኝ የምትለዋ አገራችን ለዓለም ያላትን ትውፊትና ሞራላዊ ብቃት ማንፀባረቅ አለመቻሏ ነው።

CIA በከንፋ ብዙ የደህንነት መከንኛችን ያስጠለለ ድርጅት ብቻ ሳይሆን ከመካከላችንም የበሰሉና የብዙ ዓመት ተሞክሮ ያላቸውን የሚመርጥና ለስልጣንም የሚያበቃ ተቋምም ነበር። እነዚህም ተለዋዋጭ ባለስልጣናት ግዳጃቸውን እጅግ አደገኛና አስከፊ በሆኑ ስፍራዎችም የተወጡ የቁርጥ ቀን ጉምቱዎች ናቸው። ይሁንና በ1995 በመረጃ ተንታኝነት እንጂ የባህር ማዶ ተሞክሮ የሌለውን ግለሰብ በዘመቻ መምሪያ ኃላፊነት መሾሙ ብዙም ሳይቆይ እሱም በጡረታ በተገለለ ግለሰብ መተካቱ ይሄም ብዙ ሳይቆይ በቦታው 'ለፖለቲካ ተሳትፎ ምስጋና ይግባውና' በፓርቲ ማዕቀፍነት ከፍተኛ ማዕረግ ላይ የተቆናጠጠውን ሌላ ግለሰብ ሾመውበታል። እስቲ ይታያችሁ ጭብጦቹ በሙሉ ፈር ሳይዙ የተፈራረቁበት ባለስልጣናት ይሄ ለእኔ ልክ 'ባለቤት እንደሌለውና መሆንዳለች እንደሚፈራረቁበት የተጀመረ ህንፃ ነው።' የሚመስለኝ በዚህም የመስከረም አስረአንዱን ጥቃት ያቀደውና አውሮፕላን እንዲጠልፉ በማሰማራት በአሜሪካ ምድር ተፈፅሞ የማያውቅ ታላቅ ጥቃት እንዲፈፀም ያቀነባበረው 'ሙሃመድ አታ' በህምቡርግ መስጊዶች ውስጥ ለጥቃት በመዘጋጀት ላይ እያለ እንኳን አስቀድሞ የሚነግረን የመረጃ ምንጭ አለመኖሩ ሊያስደንቀን አይገባም።

መጽሐፉ ይህ ባለ እንድ እግር የሆነውን የቀድሞ ወታደር በቀዝቃዛ ጦርነት የነበረውን ግዳጅ በተጨማሪ ይዘክርልናል። ወታደሩ እንደሰብኸው ሁሉ በራሳቸው ጻፉ መጥፋት ከማይሹ ሽብርተኞች በተቃራኒ ወገን ሆኖ ተፋልጧል። ይህ ታሪክ አብዛኞቹ እሚረካውያን መሄድ ስለማይሹባቸው በታዎች ይገልጻል። ብዙሃኑ እሚረካውያን ከነርሱ ጋር ግንኙነት ባይኖረን እንመርጣለን ስለሚሏቸው ህዝቦችም ያትታል።

ታሪኩ የተወሰደው ከማስታወሻ፣ ከምርመራ ፋይል፣ እና ከእለት ውሎ መመዝገቢያ ነው። ተደራሲያን ከመንግስት ፋይሎች ውጭ ታይተው የማይታወቁ ዝርዝር መረጃዎች ሊገኙት ይችላሉ ይህ ሊሆን የቻለውም አብዛኛው የህይወቱን ክፍል ያሳለፍኩት ማስታወሻ በመውሰድ ስለሆነ በግልፅ ለህዝብ ይፋ የሚሆኑ ባለመሆናቸው ዝርዝር መረጃዎቹ ተሰምተው ባያውቁም አያስገርምም። እያንዳንዱ የ CIA ሰራተኛ ቅጥር ሲፈፅም ማንኛውንም የጽሁፍ ሰራ ከማሳተሙ በፊት ጽሁፉን ተቋሙ ሳንሱር (ቅድመ ምርመራ) እንዲያደርገው ተሰማምቶ ይፈርማል። እኔ ግን ቅድመ-ምርመራው ከመፅሐፉ ያስወጣቸውን ነገሮች ሳይቀር እንዳሉ እንዲታተሙ አድርጌአቸዋለሁ። በዚህም ስለም እነዚህን መረጃዎች ተሰምተው እንደማያውቁ አንባቢው ግንዛቤ ይወስዳል ብዬ አስባለሁ። ዝርዝር መረጃዎቹን ስለ ሽብርተኝነት አስከፊነት፣ ሰላሳለፍኩት ህይወት ውጣውረድ፣ በመስከና አንዳዴም በዋሽንግተን ከአለቆቹ ጋር ለሰብሰባ በተቀመጥንበት ሳይቀር የነበረውን እስጣ-ገባ ለአንባቢ ግንዛቤ ያስጨብጣሉ በማለት የሳንሱር መቀስ ሳያርፍበት እንዳሉ አቅርቤአቸዋለሁ።

በመስከ ለግዳጅ በተሰማራሁባቸው ጊዜያት የፈፀምኩዋቸውን ስህተቶች ቅድመ ምርመራና ምንም እይነት ማስተካከያ ሳላረግ እንዲታተሙ አርጌአለሁ። አንባቢው በስለላው አለም ከስህተት መማር ምን ያህል ጠቃሚ ነገር እንደሆነ ልብ ማለት ይኖርበታል። ሰራዩ ዋሽንግተን ልዩ ጥቅሞቿን ለማስከበር የምትከተላቸውን ፖሊሲዎችንና መሰመሮች እንዳስገነዘበኝ አልደበቅኩም ራሴንም በክሊንተን ዘመቻ ድጎማ ዙሪያ ከሚነዛው አሉባልታ መዘፈቄንም አልሸሸግኩም። ቢሆንም ይቅርታ የምጠይቅበት ምንም ምክንያት የለም። ይቅርታ መጠየቅ ካለብኝም ስለራሴ ደደብነት መሆን ይኖርበታል ሆኖም ሀሊናዬ ይቅርታ ስለመጠየቅ የሚደውለው ደውል ካለ ያኔ አስብበታለሁ። እስካሁን ድረስ ግን አላቃጨለብኝም!

ራሴን በግጋለጥ ታሪኬን ይፋ ያረገኩበት ምክንያት ለፋብ ምዕተ ዓመት ያገለገልኩትን CIA 'ምን ነዛው?' ለሚለው ጥያቄ መልስ ይሆናል፡፡ በማለት ነው፡፡ ተቋሙን ከውድቀት ለማንሳት ምን መደረግ ይኖርበታል ለሚለውም ጥያቄ ምላሽ ለማፈላለግም ሞክረዋለሁ፡፡ የመስከረም አበራ አንዱን ጥቃት የአንድ ሰህተት ብቻ ሳይሆን እንደሰንሰለት የተያያዙ የብዙ ሰህተቶች ድምር ውጤት እንደሆነ አስገንዝባለሁ፡፡ ጀርመኖች እንደብሪታንያውያን፣ ፈረንሳዮችና፣ ሳውዲ አረቢያ ሁሉ ጉድ አርገውናል፡፡ ምክንያቱም በአብዛኛው የምንፈልገውን መረጃ አሊያም እንደተቋምነታቸው የመረጃውን ፍሰት አልበቀቁልንምና፡፡ ሰህተቶቻችንን አርመን በሽብርተኝነት ላይ ደግሞ የበላይነት መቀዳጃ ቀላል እንዳልሆነ አናውቀዋለን፡፡ ግን ሊደረግ የሚችል ነው፡፡ እኛም ታዲያ ሁሉም ነገር መጀመር ያለበት የ CIA ባለስልጣናት ወደ ትክክለኛው መስመር በማስገባት ሰራተኞቻቸውን በጥራትና በብቃት እንዲመለምሉ በማድረግ የመረጃ ምንጮችን በመሰባሰብና በሌሎችም የሽብርተኞች መጠለያ ባረጉዋቸው ስፍራዎች እንዲያነፈጉ በማድረግ ይሆናል፡፡ ይህም የሽብርተኞችን የጥፋት ጥንስስ ወደ አስፈሪና አስደንጋጭ ሰበር-ዜና ከመቀየርና የአሳዛኝ ፊልም ዳራ ከመሆን ይታደገናል፡፡

ይህ ማስታወሻ አንባቢን ስለላ እንደምን መስራት እንዳለበት ያሳውቃል ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ፡፡ CIA መንገዱን የሳተው የት ነው? እንዴትስ ወደነበረበት እንመልሰው? ለሚሉት ተያያዥ ጥያቄዎች ምላሾችን እንደሚሰጥም አምናለሁ፡፡ ከዚህ በበለጠም መጽሐፉ ተጨማሪ አንድምታ አለው፡፡ በኔ አስተያየት ስለምን የCIA ውድቀት እንዳበሳጨኝ እንደሚያስረዳልኝ እገምታለሁ፡፡ ይህንንም ለማለት የፈለኩት ማንም ለአሜሪካ ደህንነት ተቆርቋሪ ነኝ የሚል ዜጋ በሁኔታው እንደኔው መቆጣትና ለሃገሩ ደህንነት በተጠንቀቀ ይቁም ለማት ነው፡፡ የCIA'ን ውድቀት እጅ አጣምሮ ማየት ብሄራዊ ሉዓላዊነታችንን የምንጠብቅበትን ጋሻ እንደመጣል ማለት ነው፡፡

አሜሪካውያን የ CIA ውድቀት የተፈጠረው በአጋጣሚ አለመሆኑን ሊያጤኑት ይገባል፡፡ CIA በጥቅሉ የተዘፈቀው በፖለቲካዊ ጋሻ አጃግራነቱ፣ በጥጋቢዎቹ የቤልትዌይ ጦርነቶች፣ በባለስልጣኖቹ መሃል በነበረው ሽኩቻ እና በሌሎችም ምክንያቶች ነበር፡፡ አለማችን የሽብርተኞች ጥቃትና ፍራቻ በሚንጥባት ወቅት የሽብርተኞችን እንቅስቃሴ መቆጣጠር የነበረበት ይህ አንጋፋ ተቋም የራሱን የቤት ሥራ በማፅዳት ላይ ነበር፡፡ አሜሪካውያን ብዙ ገንዘብ ፈሰሰ ያረጉበት ይህ ተቋም ከጭንቀት ሊታደጋቸው አልቻለም፡፡ ርግጥ በምችት ይኖራሉ ሆኖም በዙሪያቸው ያሉት ውቅያኖሶች ብቸኛ መከላከያቸው ሆነዋል ራሱን ማዳን ቅድሚያ ሊሰጠው የሚገባው አጀንዳ ሆኖ ሳለ ጳይት ሃውስ እና ብሔራዊ ደህንነት ካውንስሉ ራሳቸውን ወደ ንግድ መናሃሪያነት ለውጠዋል፡፡ በሃገር ቤት እና ውጭ ያሉትን የአሜሪካውያን ደህንነት ከማስቀደም ፈንታ የገዙፍ ንግድ ኩባኒያዎችን ጥቅማጥቅሞችን እንደ ግንባር ቀደም አጀንዳነት በመመልከታቸውና በጥቅማ ጥቅም በመታወራቸው ነው፡፡

CIA'ዎ ሂደቱን ተስፋ ቢሰ ጉዞውን ቀጥሏል። የዚህ ሁሉ ጉዳይነት ውጤትም መስከረም 11 ቀን 2001 ዓለምን ሁሉ ጉድ ያሰኘውን ከሰተት ፈጥሮአል። የጥቃቱ ሂሳብ የዓለምን ጉድ ማዕከልና ፔንታጎንን ይሆናል ብሎ የገመተ ባይኖርም በሂራዊ ሃብታችንን ጠባብ አለም ለወለደው ጥቅም ማጋበሻ ፖለቲካ ስንደ መስዋዕት ማረጋችንን እናውቅ ዘንድ እነዚያን ሁሉ ገጽህን ደመከልብ መሆን እንዳልነበረባቸው ዛሬም ግንዛቤ የወሰደ አካል የለም ይህም ሁኔታ አበላጭቶኛል። ሁላችንንም በመስከረም አሰራ እንዲጥቃት የጓደኛት ሃውስ ብቸኛ የመጀመሪያ ረድፍ መከላከያ የነበሩት የዩናይትድ ስቴትስ መንገድ በረራ ቁጥር 93 ተሳፋሪዎች እንጂ ግብር ከፍለን የምንደጉማቸው CIA ፣ FBI በደስተኛና ዜግነት ጉዳይ ቢሮ አሊይም መሰል ተቋማት አለመሆናቸው ሊያበላጩ ይገባል እላለሁ።

ከጥቃቱ በኋላ ሪፖርተር የሆነው አንድ ወጻጅ አንድ የCIA ክፍተኛ ባለስልጣን 'ከመስከረም አሰራ እንዲጥቃት ትውስታ ባሻገር ያለው አዲሱ ሲጠራ አሜሪካውያን ጥቃቱ ለመረጃው ማህበረሰብ ድል እንጂ ሽንፈት እንዳልነበር ማየት ይጀምራሉ' እንዳለው አሜውቶኛል። ተቋሙ የአለማችንን አሳማ ቢላደኛት ይፋለመ ዘንድ ከመጀመሪያ ረድፍ ያሰለፋቸው ባለስልጣናቱ የሚያስቡት እንዲያ ከሆነ ከቁጣም በላይ የሆነ ስሜት ይሰማኛል። ከፊታችን የሚጠብቀንን ሳስብም ውስጤ በፍርሃት ይርዳል።

መጋቢት 15/1995 ባንገሊ ሸርጂኒያ

..... በትዕዛዙ መሠረት ከፍሬድ ቱርክ ቢሮ ልክ 9:00 ላይ ደረስኩ። ፍሬድ ለእኔ እንግዳ ሰው አይደለም፤ በሚገባ እንተዋወቃለን። በ1980ዎቹ አጋማሽ እካባቢ በCIA የፀረ ሽብር ግዕዝል አብረን ሰርተናል። ፍሬድ በአሁኑ ሰዓት በCIA የደህንነት ክፍል ውስጥ አንድ ጋላሬት ተሰጥቶት እየሰራ ይገኛል። ከተለያዩንም እጅግ ቆይተናል፤ ከዚህ እንግዳ ታዲያ ፍሬድ ወደ ቢሮው እንደመጣ ያደረገው እንደጓደኛ ተገናኝተን እንድንጫወት ነው ብዬ አሳስብም። የሆነ ነገር መኖሩን ልገምት ብቸልም ለምን እንደፈለገኝ በትክክል ግወቅ ግን አልተቻለኝም። ከሰሜናዊ ኢራቅ ተነስቼ ዋሽንግተን ዲሲ እንደገባሁ ነበር በቀጥታ ወደ ፍሬድ ቢሮ ያቀናሁት፤ የተንጨባረረ ፀጉራን ለመስተካከልና ወራት ያህል በሜዳ ሻንጣ ውስጥ ሲንከባለል የክረመ ገላዬን ለመለቃለቅ እንኳን ጊዜ አልነበረኝም።

የፍሬድን ቢሮ አንኳኩቼ እንደገባሁ እንደ ጅብራ ቆሜ ተገተርኩ፤ እንደጠበኩትም ፍሬድ በተሸከርካሪ ወንበሩ ላይ ተኮፍሶ በተቀመጠበት ሽቅብ ከተመለከተኝ በኋላ በእጁ ምልክት እያሣየኝ ፊት ለፊት ካለው ወንበር ላይ እንድቀመጥ ጋበዘኝ። ፍሬድ አልፎ አልፎ ፀጉሩን በጣቶቹ የመፎከት ልማድ እንዳለው አውቅ ነበር፤ ይህን የሚያደርገው ታዲያ አንድ አስጨናቂ ጉዳይ ሲገጥመው እንደነበረ አስታውሳለሁ ይሄው ዛሬ ደግሞ ያንን ልማዱን ሲፈፅም እየሁት፤ ይሄኔ ነው እንግዲህ አንድ ችግር እንዳለ ይበልጥ እየተጠራጠርኩ የመጣሁት። ይህንን እያሰብኩም ፊት ለፊቱ ካለው ወንበር ላይ ተሰየምኩ በመካከላችንም ለአፍታ ያህል ፀጥታ ከሠፈነ በኋላ ፀጥታው በፍሬድ ንግግር ደፈረሰ።

«..... ሁለት የFBI ሰዎች አንተን ቃለ መጠይቅ ለማድረግ ላይኛው ፎቅ ይገኛሉ።» አባባሉ አስደነገጠኝ፤ ምክንያቱም በመጀመሪያ ደረጃ ከኢራቅ የመጣሁት የFBI ሰዎች እኔን ቃለ መጠይቅ ለማድረግ ፈልገው መሆኑን አላውቅም ነበር፤ በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ አንድ ትልቅ ችግር ካልተፈጠረ በስተቀር የFBI ሰዎች ግዳጅ ላይ የሚገኝን የ CIA አፈሰሮችን ጠርተው አያናግሩም።

«ሰለ ምንድን ነው የFBI'ዎች የሚያናግሩኝ?» አልኩት ፍሬድን በተረጋጋ መንፈስ።

ትክ ብሎ በእርምጃ ሲመለከተኝ ከቆየ በኋላ «ትዕዛዙን ያስተላለፉት ቶኒ ሌክ ናቸው፤ ይህም የሆነው ላዳም ሁሴንን ለመግደል ሙከራ አድርገሃል ተብለህ በመጠርጠርህ ነው።» አለኝ።

በአንዳች ነገር እንደተመታ ሰው ሲያጥቃውለችና ውስጢ ሲተራመስ ይታወቀኛል በትዕቢትም ብዙ ነገሮችን ለማውጣትም ሞክርኩ፤ ሁኔታዎችም ተምታቱብኝ፤ «ላዳም ሁሉንን» የገደለኩም መሰለኝ፤ ከሁሉ በላይ ግን የሰዎቹ ጥርጣሬ ገረመኝ፤ የFBI እና የCIA የግንኙነት መስመረ የላላ መሆኑንም ለመታዘብ ቻልኩ ምክንያቱም ጥርጣሬያቸው ሁሉ ሰሜታዊና ምክንያተ ቢስ ነበርና።

«ግራ ከመጋባቱ የተነሳም እየቀለዱ መሆን አለበት፤» ብዬ ለመሄድ ስንላ ፍሬድም ከመቀመጫው እየተነሳ «እየውልህ አንተ ይህንን ከተማ በደንብ አታውቀውም ትንሽ ረጋ በልና አብረን ነው የምንወጣው» አለኝ። በዚህ ሁኔታ እያለንም ከፍሬድ ቢሮ በስተጀርባ በሚገኘው የመሰብሰቢያ አዳራሽ ተቀምጦ የነበረው «ሮብ ዴቪስ» እኔና ፍሬድን ተቀላቀለን። ጠበቃው ዴቪስ የሁለታችን ውይይት ሲያዳምጥ የቆየ ቢሆንም ከአዳራሹ መጥቶ የተቀላቀለንም እኔ ልሄድ በመዘጋጀቱ ነበር።

ዴቪስ በፍሬድ ንግግር ጣልቃ በመግባት «ሰማኝቦብ አንተ ለ20 ዓመታት ያክል በግዳጅ ነበር የቆየኸ፤ ዋሽንግተን እጅጉን ተለውጣለች፤ በአሁን ጊዜ አታውቃችም። ፍሬድ ላንተ ብሎ ነው፤ FBI ወይም ደግሞ CIA በኦፊሰሮቹ ላይ የሚያደርገው ምርመራ ደግሞ በአንተ ብቻ የሚሆን አዲስ ነገር አይደለም፤ እንዲያውም ነጥሮ የወጣ የCIA ህዋስ ያደርግሃል እንጂ» በማለት የፍሬድን ቃል አጠነክረው ፍሬድና ዴቪስ ከተናገሯቸው ሁለት ነገሮች ውስጥ አንዱ ትክክል ነው፤ በርግጥም ዋሽንግተን በ20 ዓመታት ውስጥ እጅጉን ተለውጣለች፤ እነርሱ ባይነገሩኝም እኔ ይህንን መረዳት አያዳግተኝም። የFBI ምርመራ ጠንካራ ህዋስ ያደርግሃል ያሉት የለበጣ ቃላቸው ግን ያልተመቸኝ፤ እጅግ የማይረባና ተልካሻ ነበር። ምክንያቱም የ CIA አባል የሆነ አንድ ሰው በድርጅቱ ተጠረጠረ ማለት ታማኝነቱ እዚያ ላይ አከተመ ማለት ነው። ጥርጣሬው ደግሞ መሰረተ ቢስ ቢሆንም እንኳን በCIA ውስጥ ተጠራጥረህ ምርመራ ተደረገብህ ማለት አምስት የትምህርት ዓይነቶችን ተፈትነህ ቢያንስ በአንዱ ወድቀሃል እንደማለት ነው።

ዴቪስ የሚያወራውን ትቼ ወደ ፍሬድ ፊቱን አዘርኩ። የቀድሞው የምርመራ ኦፊሰርና ፍሬድ ቱርኮ ዋሽንግተን ውስጥ ለሚካሄደው አዲስ የፖለቲካ ተህድሶ እንግዳ ያልሆነና እጅግ በበርካታ ጉዳዮች የከተተ ሰው ነው። ፍሬድ የፀረ-ሽብር ኦፊሰር ሆኖ ይሰራ በነበረበት ጊዜ ከፍትህ ዲፓርትመንት በተደጋጋሚ በሚሰጥ የስልክ ግንኙነት ያደርግ እንደነበር ይወራበታል። እንደሚናፈሰው ጭምጭምታ ከሆነ ፍሬድ አንድ የመረጃ ምንጭ የሆነ ጆሮ ነበረው፤ ይህም ሰው አለማቀፋጂ ዝናን የተጎናፀፈው የቀድሞ ሽብርተኛው «ካርሎስ ቀበሮ» ከደማስቆ ተነስቶ ወደ ሎማን ከተማ እንዲሁም ካርቱም መቼ እንደገባ የተናገረና በአንድ የ CIA አባል ጥረት ካርቱም ላይ እንዲያዝ ያደረገ ሰው ነበር። የሆነው ሆኖ ይህ የፍሬድ የመረጃ ምንጭ የነበረው ግለሰብ በመጨረሻ የተገደለ ሲሆን ገዳዩ ማን እንደሆነ ግን አልታወቀም። የሟቸውን ገዳይ በተመለከተ ጥቶች ሁሉ ወደ ፍሬድ የቀሰሩ ቢሆንም ፍሬድ ቱርኮ አሸባሪውን ካርሎስ ቀበሮን ለመያዝ ያደረገው ጥረት ሚዛን በመድፋቱ ጉዳዩ ትኩረትን ሳይወስድ ቀርቷል።

ፍሬድ «የአሁኗ ዋሽንግተን ለአንተ እንግዳ ነች» ያለበት ምክንያት ምስጢር እየተገለጠልኝ የመጣው አሁን ነው። በርግጥም ፍሬድ በውስብስቡ የ CIA መረብና የዋሽንግተን ትኩስ የፖለቲካ እየር እንዲት መተንፈስ እንደሚቻልም የሚያውቅ ብልጣብልጥ ሰው ነው። ስለሆነ መውጫውንና መግብያውን የሚያውቀውን ቆቱን መከተል ደግሞ በኢራቅ በርሃዎች ላሳለፈው «ቡብ» ግድ ነበር።

«መጀመሪያ እኔ ልቅደም!» አለኝ ፍሬድ ከክፍሉ ለመውጣት እየተጣደፈ። «በቃለ መጠይቁ ውስጥ እኔም ደቪስም እንገኛለን፤ ግን ልብ ማለት ያለብህ ደቪስ የሚያወራው አንተን ወክሎ ሳይሆን CIAን በመወከል ነው። FBIኖች አሁን ሊያናገሩህ ይደውላሉ፤ ጠበቃ እንዲዘጋጅልህም ሊጠይቁህ ይችላሉ፤ ጠበቃ እንደምትፈልግ ከነገርካቸው ነገሮች ሁሉ በመልካም ሁኔታ እንደማይቀጥል ልትገነዘብ ይገባሃል። ለማንኛውም ከአምስት ደቂቃዎች በኋላ እንገናኝ!» አለና ወደ በሩ አመራ። ሁለቱ የFBI ሰዎች ወዳሉበት ክፍል ገባሁ። እኔ ስገባ ሁለቱም በአንድነት በመነሳት የእጅ ሰላምታ ካቀረቡልኝ በኋላ ራሳቸውን ለማስተዋወቅ ያህል መታወቂያቸውን አሳይተውኝ ተቀመጥን። ከሁለቱ ሰዎች አንዱን ማለትም ማይክን ከዚህ በፊት አውቀዋለሁ፤ እንዲያውም በ1986 ዓ.ም በጀርመን ሀገር ቄስባደን ውስጥ አብረን የነበርን ሲሆን ሊባኖስ ውስጥ ያገለገሉ የነበሩና በሒዝቦላህ ታግተው የተፈቱትን 'ሳውረንስ ጃንስ' የሚባሉ የካቶሊክ ቄሶን እኔና ማይክ ምርመራ አድርገንባቸው እንደነበር አስታውሳለሁ።

ከማይክ ፊት የሚታየው ገዕታም እሱም እኔን እንደሚያውቀኝ የሚያሳብቅ ነበር። የሆነው ሆኖ ስራ ነውና ማይክ እንደታዘዘው እኔ ላይ ምርመራ ማድረግ ነበረበት። ሁላችንም ተደላድለን እንደተቀመጥን ማይክ ጥያቄውን ያሻገደጉድ ጀመረ። «ሚስተር ቤር ጠበቃ የማቆም መብት እንዳለህ ልገልጽልህ እወዳለሁ። ፍላጎቱ አለህን?» አለኝ። ለጊዜው እንደማያስፈልገኝ ገለፅኩለት። ደግሞም ጠበቃ ለማስቆም የሚያስችለኝ የገንዘብ አቅሙ አልነበረኝም። ከመርማሪዎችም የሚመጣውን ጥያቄም ለመጋፈጥ ወስኛለሁ።

«ሚስተር ቤር ከአንድ ከባድ የግድያ መከራ ጋር የተያያዘ ምርመራ ነው እያደረግንልህ ያለነው፤ ሳዳም ሁሴንን የመግደል መከራ.....» ሲል ማይክ ተናገረ። ለጥያቄው መልስ ሰላልሰጠሁት በመካከላችን ለአፍታ ያህል ዝምታ ሰፈነ። «ለመሆኑ CIA ስለሚያከብረው ግድያን የሚከለክል ሀገ-ደንብ ትዕዛዝ 12333 ምን ያህል ታውቃለህ?» ሲልም አከለበት። በ1981 ዓ.ም ፕሬዝዳንት ሬገን ስለደነገጉት ሀገደንብ ትዕዛዝ 12333 የትኛውም የ CIA ቅጥረኛ ስለሚያውቀው ማይክ ጥያቄውን መጠየቁ አስፈላጊ አልነበረም። የሆነው ሆኖ ሀገ-ን እንደማውቀው መንገር ነበረብኝና «አዎ በደንብ አውቀዋለሁ!» አልኩት «ሳዳም ሁሴንን ለመግደል መከራ አድርገሃል?» በፍፁም!»

«በፍፁም!»

«ሳዳምን እንዲገድል የቀጠርከው ሰውስ ነበር?»

«በጭራሽ!»

«አብረህ ከምትሰራዥው የሰራ ባልደረቦችህ ሳጃምን ለመግደል የጥከረ እንዳለህ ታውቃለህ ወይ?»

«አላውቅም!»

«ሮበርት ፓፕ የሚለውን ስም ተጠቅመህ ታውቃለህ?» ሲልም አክለበት፡፡ መልስ ግን አልሰጠሁትም፡፡ በዚህ ጊዜ ማይክ አይኑን ወደ ጠረጴዛው መሳቢያ እየተመለከተ እንድ ፋይል አወጣና ገፁን ካገላበጠ በኋላ በአመልካች ጣቱ እያመለከተ ሦስት ገፅ የያዘውን ሪፖርት እንዳነብ ነገረኝ፡፡ እነበብኩት! ሪፖርቱ በ1995 ዓ.ም እህመድ ቻላቢ በተባለ ኢራቃዊና በሁለት ኢራናውያን መካከል ሰሜናዊ ኢራቅ ውስጥ ተካሂዶ ሰለነበረ ሰብሰባ የሚያወራ ሲሆን በሪፖርቱም ቻላቢ ሁለቱን ኢራናውያን አሜሪካ ሳጃም እንዲገደል መፈለጋንና ትዕዛዝ ማስተላለፉን እንዳሳመናቸው ይገልጻል፡፡ ቻላቢ ማብራሪያውን ሲተጥልም የሳጃም ግድያ ለማፋጠን የሃገሪቱ ብሔራዊ ደህንነት ማዕከል ሮበርት ፓፕ በተባለ ግለሰብ የሚመራ ቡድን ያቋቋመ ሲሆን እርሱንም ከኢራን መንግስት ጋር ግንኙነት እንዲፈጥር መፈለጉን ለሁለቱ ኢራናውያን ይገልጻቸዋል፡፡ ቻላቢ ደህንን ሁኔታ ለኢራናውያን እያሰረዳ ባለበት ወቅትም በበልክ ጥሪ ሰለነበረው ሪፖርቱን ሁለቱ ኢራናውያን እንዲያነቡት በሚያስችል ሁኔታ ጠረጴዛው ላይ ትቶት እንደወጣ፤ ቀሪው ፅሁፍም ቻላቢ ሚስተር ሮበርት ፓፕን የቡድኑ መሪ እንዲሆን ከአሜሪካው ናሽናል ሴኪዩሪቲ መታዘዙን የሚገልፅ ሐሳብ ያዘለ ነበር፡፡

ሰሜቱን መቆጣጠር ስላልቻልኩ ሪፖርቱን ማንበቤን አቆምኩ፡፡ እጅግ በጣም የሚገርምና የሚያስደነግጥ ሪፖርት ነበርና፡፡ በተለይም «ለእኔ»፡፡

እህመድ ቻላቢንን በሚገባ አውቀዋለሁ፡፡ ቻላቢ ከኢራናውያኑ ጋር ውይይት አድርጎ ነበር፡፡ በተባለበት ወቅት እኔም እዛው ሰሜናዊ ኢራቅ ውስጥ ነበርኩኝ የሚያሳዝነው ነገር ቻላቢ ደህንን ሪፖርት የፈጠረው ከምንም ነገር ነበር! በጉዳዩ ላይ ከኋላ ያውሰም ሆነ ከአሜሪካ የደህንነት መስሪያ ቤት የተላለፈ ሳጃምን የመግደል ውሳኔ ያልነበረ ሲሆን ቻላቢ ኢራናውያኑን ሳጃም እንዲገደል መወሰኑን ለማሳመን ጥረት ያደርግ የነበረው በራሱ ተነሳሽነት ከምንም ነገር ተነስቶ ነበር፡፡ ቻላቢ ደህንን ቢያደርግ ደግሞ አይገርምም! ፀረ-ሳጃም ከሆኑት የኢራቅ እንጃዎች የአንዱ መሪ በመሆኑ ደህንን መሳይ ሴራ በመፍጠር ዓላማውን ማሳካት እንደእርሱ ካለ የአማሂ ቡድን መሪ የሚጠበቅ ነበርና፡፡ ቻላቢ የፈጠረውና ሳጃምን ለመግደል አሜሪካ ወስኖለች የተባለው የሪፖርቱ አካል ፍፁም ከፅዕነት የራቀ ከመሆኑም ሌላ ሮበርት ፓፕ የተሰኘው ሰውም የፈጠራው አንዱ አካል ነበር፡፡

ይሁንና ጥልፍልፉ አሁን በሚገባ እየተገለጠልኝ መጣ፤ ሰንካላ ዕድልም እዚህ መረብ ውስጥ እንዳሰገባኝ ተረዳሁ፡፡ እጅግ የሚያሳዝኝ ነገር ቢኖር የአሜሪካ የደህንነት መሳሪያ ቤቶች የደህንነት ምንጮች እንደ ሰሃራ በረሐ መድረቃቸው ብቻ ሳይሆን እንደ እህመድ ቻላቢ ዓይነት ሽፍታ የፈጠረውን ሰውር ሴራ የአሜሪካ የደህንነት ሰዎችን ያለሐጢያታቸው ገመድ በአንገታቸው እንዲገባ ማድረጉ ነው፡፡ በርግጥ እንደቶኒ ሌዝ ዓይነት የአሜሪካ የደህንነት መሳሪያ ቤት ታላላቅ ባለስልጣናት በኢራቅ ውስጥ

1962: ሱስክንጀስስ ማሲፎርኒያ

..... የዘመኝ ዓመት ልጅ ባለሁ እንድ ቀን ከትምህርት ቤት ለመለስ እናቱ ካሊፎርኒያን ለቅቀን ወደ አውሮፓ ልንሄድ መሆኑን ነገረችኝ። በወቅቱ እናቱ ከአባቱ ጋር ተለያይታ ስለነበር ሁለታችንም ለብቻችን ነበር የምንኖረው። ለዘመኝ ዓመታት ያህል የናርኮቦትን እካባቢ ልለየው በመሆኑ ቅር እንዳለኝ የተረዳችው እናቱ የምንቆየው ለሁለት ወራት ብቻ መሆኑን በመግለፅ ልታዕናናኝ ሞከረች። የሆነው ሆኖ ሁለት ወራት ያለችኝ ውሸቷን መሆኑን ቆይቼ መረዳቴ አልቀረም ነበር።

አያቱ በሰዊዝ ባንክ በኩል የባንክ ሒሳብ ከከፈተልን በኋላ በአውሮፕላን ወደ ዙሪክ አመራን። እዚያው ዙሪክ ከተማ ውስጥም አንዲት ፊያት መኪና ገዝተን የክረምቱን ወራት በእካባቢው በመዝናናት አሳለፍነው። በእነዚያ ጊዜያትም ውስጥ በራሴ ጥረት የፈረንሳይኛና የጀርመንኛ ቃላት ማጥናት ጀምረ ነበር። ስለ ፖለቲካም ቢሆን ለመውተርተር ያህል ትንሽ ነገር ተምራያለሁ። እናቱም በላንዲያን ዩኒቨርሲቲ የፖለቲካ ትምህርት ታስተምር ስለነበር ምናልባትም የእርሷ የተዕዕኖ በትር ሊሆን ይችላል የፖለቲካ ዕውቀትና ፍላጎት እንዲኖረኝ ምክንያት የሆነው። በ1962 ዓ.ም በርሊን ውስጥ ተይዘን በነበርንበት ወቅት ዘመናዊውን የፖለቲካ ቅኝት መማር ጀምረ ነበር፤ ነገር ግን የእናቱ ፍላጎት የጥንቱን ፖለቲካ እንዳውቅ ነበር። ከእናቱ ጋር በመሆን ግሪክና ጣሊያንን ስንጎበኝ ወራትን አስቆጠርን በርካታ ታሪካዊ ቦታዎችንና ገዳማትንም ለመጎብኘት ቻልን። ሮም ውስጥ 'ካታኮምብን' ስንጎበኝ ቅዝቃዜው አጥንት ድረስ የሚዘልቀውን ጥቂት የበረዷማ ሴትና መዓልቶችን አሳልፈን ነበር። ታዲያ በነዚህ ጊዜያቶች ውስጥ ሕይወት በራሷ በርካታ ነገሮችን አስተምራኛለች። ከዚህም ሌላ እናቱ የጥንቱን የግሪክና የላቲን ቋንቋ እንዳውቅ በማሰብ አስትሪያ ውስጥ በሚገኝ አንድ ገዳም ውስጥ ልታሰገባኝ አስባ ነበር። በጥቅሉ በአውሮፓው ጉዞአችን እጅግ በርካታና አዳዲስ ባህላዊ፣ ፖለቲካዊና ማህበራዊ ጉድገጎችን በቀላሉ መልመድ ቻልኩኝ፤ ለአብዛኛው አሜሪካውያን እንግዳ የሆኑትን እንደ ሊባኖስ የቢቃ ሽለቆንና የታጂኪስታንን አስደናቂ ተራራዎችም መጎብኘት በመቻሌ እንደ ዕድለኛ የምቆጥረው ነገር ነበር።

ሌላው ቀርቶ በዚህ ጉዟችን ስለ ገንዘብም አጠቃቀም በሚገባ ተምራቢነትሁ። አያቱ ያስቀመጠልንም የባንክ ሒሳብ ከጊዜ-ወደ ጊዜ እየተሟጠጠ መሄዱንም መረዳት አላዳገተኝም ነበር። ለዚህም ምስክር ሊሆንኝ የሚችለው ደግሞ እኔና እናቱ የምንከራያቸው ሆቴሎችና የምንመገባቸው ሬስቶራንቶች ከጊዜ ወደ ጊዜ ዝቅተኛ ደረጃ ያላቸውን መምረጣችን ነበር።

..... አንድ ቀን ከጀርመን ተነስተን ወደ ፈረንሳይ ስናቋርጥ በፈረንሳይ ድንበር ኬላ ላይ የጉምሩክ ሰዎች ለፍተኝ አስቆሙን። ምክንያታቸው ደግሞ የመኪናችን

የኢንፎርገስ የጊዜ ገደብ ያለቱበት በመሆኑ ነበር። ፈታሾቹ ደግሞ ፈረንሳውያን በመሆናቸው ወደ ፈረንሳይ መግባት እንደማንችል ነገሩን። ጊዜያዊውን ኢንፎርገስ ገዝቶ ለማለፍ የሚያስችል 100 ፍራንክም ሰላልነበረን ወደ መግንበት ለመመለስ ተገደን። የሚገርመው ነገር ደግሞ መጀመሪያ አሳልፈውን የነበሩት የጀርመን የድንበር ኬላ ፈታሾች በተመሳሳይ ምክንያት ወደ ጀርመን ተመልሰን ልንገባ እንደማንችል አስረዱን። ይሁንና ሌሊቱን የምናሳልፍበት ሰፍራ ጀርመናውያኑ ዘቦች ስለሰጡን ሌሊቱን በዚያ አሳልፈን ወደ ፈረንሳይ የሚያስገባውን የድንበር ኬላ ጠባቂ ዘቦች በሌላ ተረኛ ጠባቂዎች እስኪቀየሩ ድረስ ትንሽ ታገሰን። ጠባቂዎቹ በሌሎች ሲተኩም ወደ ተቀያሪዎቹ አመራን፤ ተከታታይ ሌሊትም ከእነኚህ ደጋግ ጥበቃዎች ጋር ካርታ ስንጫወት አደርን፤ ቅርበታችን የመኪናችን ኢንፎርገስ የተመለከተውን ጉዳይ አስረስቶልኝ በሰላም ድንበሩን ተሻገርን። ከዚያ በኋላ ቀጥታ ያመራነው ሰዊዝ ሪዞርት ወደተባለ መዝናኛ ስፍራው የነበረ ሲሆን ከባንክ ሂሳቡ ከተረፈው ሙጣጭ ገንዘብ እናቱ አንድ ቤት በዚያው በመዝናኛ ስፍራው ተከራይታ መኖር ጀመርን። መደበኛ ትምህርቱን ከረሳሁት እጅግ ብዙ ጊዜ ሆኖኝ ስለነበር አንድ የግል አስተማሪ ተቀጥሮልኝ በተለይም የጀርመንኛ ቋንቋ በደንብ እንዳጠና እናቱ ስለፈለገች እሱን መከታተል ጀመርኩኝ። የሆነው ሆኖ ትምህርቱ ብዙም ሰላልተመችኝ ሳልገፋበት ቀረሁ።

በሚቀጥለው ክረምት በስዊዘርላንድ ብዙ መቆየታችን የሰለቻት እናቱ ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጉምጉምታና የኩባ የሚላኤል ቀውስ ውዥኝብር ታክሎበት ወደ ሞስኮ ማቅናት እንዳለብን ወሰነች። የሆነው ሆኖ ጊዜ ቀውጢ የነበረበት በመሆኑ ከየትኛውም አካባቢ ወደ ሞስኮ ማቅናት እጅግ ፈታኝ ነበር። እናም ወደ ሞስኮ ለማቅናት የሚያስችለንን ቪዛ ለማግኘት ከአንድ የሞስኮ የደህንነት አባል ጋል አድርገነው የነበረው እሰጣ ገባ መቼም አይረሳኝም፤ ሰውየው ሰላዮች ስለመሰልነው እጅግ አስጨናቂና መስቀለኛ ጥያቄዎችን ነበር ይጠይቁን የነበረው። በኋላ ላይ ግን ሰላዮች አለመሆናችንን ሲረዳ ቪዛውን ሰጠን።

ይህ በእንዲህ እንዳለ አያታችን ትእግስት ተጂጦ ስለነበር ካለንበት ደውሎ እንድንመለስ ይወተውተን ገባ። የአውሮፕላን ቲኬቱን ቆርጦልን ወደ ቤታችን እንድንመለስ አደረገ። እናም በኡታህ የሳልት ሊክ ከተማ ውስጥ ከትመን መኖራችንን ቀጠልን። በሚቀጥለው ዓመት ማለትም በ1964 ዓ.ም ወደ አስፔን ኮሎራዶ አመራን። አስፔን እጅጉን የምትወደድ ከተማ ሆና ነበር ያገኘንበት። በተለይ ለምወደው የበረዶ ሸርተቱ ጨዋታ ቀዳሚያ ከተማ መሆኗ በዚህ ብዙ ደስተኛ እንደምሆን ገምቻለሁ። እናም በጥቂት ቀናት ውስጥ የበረዶ ሸርተቱ ቡድን አባላት የሆኑ የትምህርት ቤት ጓደኞችን ተዋወቅኩኝ። ከእነርሱ ጋርም ቀኑን ሙሉ ሰራችን የበረዶ ሸርተቱ ስልጠና ሆነ፤ መደባዊ ትምህርታችንንም ሙሉ በሙሉ ዘነጋነው ማለት ይቀል ነበር። በከተማዋ ተራራማ ቦታዎችና የበረዶ ክምር በበዛባቸው ስፍራዎች እየዞርንም ጠንካራ ልምምዳችንን ማድረጉን እንደ መደበኛ ሰራችን አድርገን ተያያዝነው። በእውነቱ የበረዶ ሸርተቱ ውድድር እጅግ የሚያስደስት ጨዋታ ነው፤ በጊዜው የሀይወቴ አንድ አካል አድርጌው ነበር ብልም ከዕውነት አልራቅኩም። እጅግ አስደሳች የነበረው አጋጣሚ ደግሞ አሰልጣኛችን በበረዶ ሸርተቱ ውድድር እጅግ ጠንካራ ከሚባሉት ሰዎች መካከል ቀዳሚያ መሆኗ ነበር። አሰልጣኛችን ክሪስታል ሽርቢርቶ የተባለች ለስትሪያዊ ስትሆን በሌቶች

የበረዶ ሽርተቱ ውድድር፡፡ ባለቤቱ (ከብርሃኑ ወሰን) ስትገባ፡፡ ከሪስታል ለያንዳንዱን ለንቅስቃሴያችንን ለየተከታተለች ነበር፡፡ ልምምዶችን፡፡ የምታሰራን፡፡ የበረዶ ሽርተቱ ጨዋታ ጠመዝማዛና መሰናከሎች የበዘበት፡፡ ጨዋታ በመሆኑ ለያንዳንዱን መሰናከልም ከህይወት ለጋጣሚዎች ጋር ለያገናኘች ነበር፡፡ በፅናትና በብልጠት ለንዲሁም በፅህፈት ለንድናልፋቸው የምታደርገን፡፡ ለምሳሌ፡፡ በዘጠና ዲግሪ የምንታጠፍበት ስፍራ ያለ ሲሆን ይህን ስፍራ ከሪስታልና የበረዶ ሽርተቱ ጨዋታ ምጡቅ ባለሙያዎች 'አሪፍ' ቅያሳ በማለት ይጠሩታል፡፡ እዚህ ስፍራ ሲደረስ ሚዛንን ጠብቆ ለመታጠፍ አስጨናቂ ከመሆኑ ለንግርና ይህንን ማለፍ በህይወት ከሚገጥም ጣፋጭ ድል ጋር በማንፃባርም ይመስላል፡፡ ለሁለቱ 'አሪፍ' የሚል ስያሜ ያወጡለት፡፡ ለሰፔን ውስጥ የበረዶ ሽርተቱ ለጅግ የሚወደድ የጨዋታ ዓይነት ነው፡፡ ልክ ለንደ ለግርኳስ ጨዋታ ከሊቅ አስከ ደቂቅ ይህን ውድድርና መመልከት ለጅጉን የሚያስደስታቸውና የሚያዘወትሩትም መዝናኛ ነበር፡፡

ወቅቱ በተለይም በአውሮፓ የፖለቲካ ትኩሳት ወላፊን የሚጋረፍበት ነበር፡፡ በየሃገሪቱ የምረጡኝ ዘመቻዎች የተጣጣሙበትም የነበረ ሲሆን ለናቲም ለምርጫ ከሚወዳደሩት ፖለቲከኞች ውስጥ ለንደ ነበረች፡፡ ለፒትከን ካውንቲ የኮሚሽነሮች መቀመጫ ለንደን ወንበር ለመያዝ ትወዳደር ነበር፡፡ በዚህም የተነሳ በጊዜው ለጅጉን ውጥረት ላይ ነበረች፡፡ ለነገሩ እኔም በአስፔን ተራሮች ስር ከጓደኞቼ ጋር የበረዶ ሽርተቱ ጨዋታን በመለማመድ ተወጥራ ነበር፡፡ የእናቱ ትኩረት ሙሉ በሙሉ በፖለቲካው ውጥረት ተሰቅዞ ስለነበር ለእኔ የምትሰጠኝ ትኩረት ቸለል አለ፡፡ እኔም የበረዶ ሽርተቱ ጨዋታዬን ለንጀራዬ ሊሆን ለንደሚችልም አራሴን ማሳመን ተያያዝኩት፡፡ በዚህ ዓይነቱም ውድድር የዓለም ሻምፒዮና ለመሆን የተሰፋ ዳቦ ስገምጥም ይታያኛል፡፡ ታዲያ የሰነቅነት ተስፋ ሊታየኝ የቻለበትም ምክንያት ዝም ብሎ አይደለም የምግርበት የአስፔን ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምርት ቤት በመንፈቁ ለጋማሽ ትምርት ቤት የሄድኩባቸውን ስድስት ቀናትና በሥነ-ጥበብ ትምህርት ካገኘሁት የ'D' ውጤት በስተቀር በሁሉም የትምህርት ዓይነቶች ባንዲራ መስቀሌን ወይም 'F' ማግኘቴን ለእናቱ ካረዷት በኋላ ነበር፡፡ እናቱ ይህንን ጉደን ለንደሰማች ካለማመን የተነሳ ማበድ ብቻ ነበር የቀራት፡፡ እኔን አፈላልጋ ለማግኘትም በጣት የሚቆጠሩ አስር ደቂቃዎችን ብቻ ነበር ያባከነችው፡፡ በእናቱ በጥብቅ ለየተፈለኩ በነበረበት ወቅትም ፒኖችስ ሪስቶራንት ውስጥ «ሱ» ከምትባለዋ ሼኪ ጋር ቁጭ ብዬ ገተታ ይገዢ ነበር፡፡ እናቱም በማልጠብቃት 'ቦታ ላይ ለመለከታትም ካለማመኔና ከድንጋጤዬ የተነሳ ባለሁበት ደርቄ ቀረሁ፡፡

«እንተ የውሻ ልጅ በሁሉም የትምርት ዓይነቶች 'F' በማለት ስታንባርቅብኝ ለንደኔ ያሉ ጅራራዎች ጥንድ ጥንድ ሆነው በዙሪያዬ ስለነበሩ ከምንተፍረቴና ከድንጋጤዬ የተነሳ የልብ ትርታዬ ቀጥ ያለች ነበር የመሰለኝ፡፡ እናቱም ካለማመድ የተነሳ «በፍፁም ሊሆን ሊቀበለውም አልችልም፡፡» በቃ! «ያንተ ፅግ ፋንታ ውትድርና መሆን አለበት፡፡ በማለትም ፅላት በላሰውና በጎረሰው ፊቷ ገረፍ አርጋኝ በመጣችበት ፅብስ ለለች፡፡ ሁኔታው ለጅጉን ነበር ያስደነገጠኝ ምክንያቱም ከጥቂት ሰዓታት በፊት ለሰበውና አልመው የነበረው ነገር ማለትም የበረዶ ሽርተቱ ጀብደኛ መሆንን ነበር፡፡ አሁን ደግሞ እናቱ ወታደርነት ለንደሚገባኝ ለየነገረችኝ በነው፡፡ እናቱ ደግሞ በሕይወቱ ባውቃት

ቀልድ የሚባል ነገር አታውቅም፤ የውትድርና ትምህርት እንዳልገባ ምንም የማታደርግበት ምክንያት የለም።

ከዚያ ግርግር በኋላ ከአስፔን ትምህርት ቤት ወጣሁ፤ ወደ ፈረንሳይም ተመልሰን፤ እቀናን ሰንካላ ዕድል ሆኖ ፓሪስ የደረሰነውም የ1968ቱ የተማሪዎች ንቅናቄ አመፅ ከመቼውም ጊዜ በላይ የባለ በነበረበት ወቅት ነበር። ሁሉም የመንግስት መስርያ ቤት፣ የንግድ ተቋማት በሙሉ ተዘጋግተው ነበር። ተማሪዎችም ከየአቅጣጫው እየተመሙ በየአደባባዩ እየዞሩ መፈክራቸውን በዕልህ መንፈስ ያስተጋቡ ነበር። እኔም እነባቢዬን ለመምሰል ስለ መሀላቸው በመቀላቀል በታዳሚት ለበርካታ ጊዜ የተገኘሁ ሲሆን ሁኔታው እላምር ላላት ለእናቱ ገን ራስ ምታት ሆኖባት ነበር።

በፓሪስ የተማሪዎች ንቅናቄ እንቅስቃሴ እየባሰበት በመምጣቱ የተነሣ ፓሪስን ለቅቀን ወደ ሞስኮ አመራን። እናም ታዲያ መጀመሪያ ያረፍነው ፕራግ ውስጥ ነበር። የሚገርመው ነገር ቢኖር እንደ ፓሪስ አይሁን እንጂ በፕራግም የተማሪዎች ንቅናቄ ሰልፍና አመፅ ተጠጡር ነበር የጠበቀን፤ እኛም ታዲያ ሽሽታችንን ወደ ፖላንድ አረግን። የፖላንድን ድንበር ስናቋርጥ ግን ነገር ሁሉ አልጋ በአልጋ አልሆነልንም ጉዟችንን የሚያደናቅፍ ሁኔታ ገጠመን። ወደ ሶቪዬት የሚወሰደው መንገድና ወደ ቼክ መዲና የሚያቀናው መንገድ በጊዜው ተቀስቅሶና ተቀጣጥሎ በነበረው አመፅ ላቢያ የቼክ መንግስት የድንበር ኪላዎችን በሙሉ ዘግቶትና በወታደሮች አጥር ነበር።

ቀልድ የማታውቀው እናቱ አስቀድሞ እንደዛተችብኝ ኢንዲያን ውስጥ በሚገኝ የኪልቨር የውትድርና ትምህርት ቤት አስገባችኝ። በጥቅሉ በውትድርና ቤት ስለ መሣሪያ ብቻ ማወቅ ይመስለኝ ነበር፤ ከዚህ በተጨማሪ ሌሎች ስራዎችን እስራ የነበረ ሲሆን በትርም ሰዓቲ ደግሞ ትምርቱን አጠና ነበር። ከጊዜ ወደ ጊዜ ግን የትምህርት ቤት ውጤቷም እጅጉን እየተሻሻለ መጣ። በውጤቷም የተደሰተው የኮሌጁ ዲን አንድ ቀን አስጠርቶኝ የትኛው ኮሌጁ መግባት እንደምፈልግ ጠየቀኝ። ኮሎራዶ ዩኒቨርሲቲ ብገባ ደስ እንደሚለኝ ነገርኩት። እሱ የተማረው ኢቪ ሊግ በተሰኘ ኮሌጅ የነበረ ሲሆን ለእኔ ግን ሌሎች ኮሌጆችን እንዳስብ ነበር የመከረኝ፤ ምናልባትም በኮሌጁ ቆይታ ጥሩ ጊዜን ባያሳልፍ ይሆናል ብዬ ከማሰብ ውጭ ሌላ ሀሳብ አልነበረኝም።

«አውሮፓ ውስጥ የተወሰኑ ጊዜያትን እንዳሳለፍክ አውቃለሁ። ታዲያ እንዴት ነው ደግሞት ወይም የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ዓይነት የመሆን ዝንባሌ አላዳበርክም?» አለኝ። እስከአሁን ድረስ እንደዛ እንዳሳሰብኩ ከአሁን ወዲያ ግን እንደማስብበት ነገርኩት። ሰውየው ያመጣልኝ ሐሳብ እንግዳና አዲስ በመሆኑ አልጠላሁትም። ብዙም ሳልቆይ ዋሽንግተን ዲሲ በሚገኘው በጆርጅ ታውን ዩኒቨርሲቲ ፎረን ሰርቪስ የትምህርት ክፍል ደብዳቤ መፃፍ ጀመርኩኝ። ዩኒቨርሲቲውም ለመግቢያ ፈተና ስለተቀበለኝ ወደዚያው አቀናሁ። በጆርጅ ታውን ውስጥ በሚገኝ አንድ ሬስቶራንት ውስጥ የማታ ስራ በማገኘቴ እሱን እየሰራሁ ቀን ቀን ሌሎች ከትምህርቱ ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን በመስራት ማሳለፍና በዕረፍት ጊዜዬ ደግሞ ወደ አሰፔን እየሄድኩ የለመድኩትን የበረዶ ሸርተቱ በመጫወት እገናኛለሁ።

ለማይክ አንድም ቃል ሳልተነጻጸሉት ሳንፍራንሲስኮ ለሚገኘው የፌዴራል መንግስት ቢሮ ደወልኩ። ስልኬን ያነሳችውን አፕራተርም PCIA ስልክ ቁጥር እንድትሰጡኝ ጠየኳት። ካለፈርኒያ ያለውንና ዴል የሚገኘውን PCIAን ቢሮ ስልክ ቁጥር ሰጠችኝ። አፕራተር ስልኬን ከመስጠቷም በተጨማሪ ሰሚን ወሰዳ ለፅሁፍ ፈተና የሚያገለግለኝን የመመዝገቢያ ፎርም ተቀብላ እንደምትልክልኝም ቃል ገባችልኝ። የግል የህይወት ታሪክ መግለጫ ጥያቄዎቹ የሚገርሙና እጅግ በርካቶች ነበሩ። አንዳንዶቹ እንደውም ግልፅ ስላልነበሩም እየደወልኩኝ ተጨማሪ ማብራሪያዎችን እጠይቅ ነበር። በአጠቃላይ የግል የህይወት ታሪክ መግለጫዎችን ለመመላት ሁለት ሳምንታትን ወሰደብኝ ነበር። የጽሁፍ ፈተና የተሰጠው ደግሞ ሳንፍራንሲስኮ በሚገኘው የፌዴራል ህንፃ የነበር ሲሆን ከእኔ ጋር የተፈተኑት ሰዎች አብዛኛዎቹ ከእኔ ዕድሜ በላይ የነበሩ በመሆናቸው ሁኔታው እግራዊት እጭርብኝ ነበር። እንደውም CIA እባል ለመሆን ዕድሜም ወሳኝ ነገር ይሆንደ ብዬም ከራሴው ጋር ሙግቶ ገጥሜ ነበር። እነኝህና መሰል ነገሮች ተደማምረው ፈተናውን እንደማሳልፍ ራሴን በአሱታ መገፈስ ሸበብኩት። በአንድ ሬሳቶራንት ውስጥ ባገኘሁት የሳህን ማጠብ ሰራዩ ላይ ሙጥኝ ብዬ ነበር። ምክንያቱም ተስፋ ከመቁረጤ የተነሳ የወሰድኩትን የፅሁፍ ፈተና እንኳን ዘንግቼው ነበር።

አንድ ቀን ጧት የጽሁፍ ፈተናውን ከወሰድኩኝ ከወር በኋላ ይመስለኛል ስልክ ተደውሎልኝ ለቃለ መጠይቅ እንድዘጋጅ ተነገረኝ። ጥሪውን የነገረችኝ ሴት ደግሞ ቃለ መጠይቁ የሚደረግበትን ስፍራና ጊዜ ነገራኝ ተለያየን። ቃለ መጠይቁ የሚደረገው መሀል ከተማው ውስጥ በሚገኘው አንድ ሆቴል ውስጥ ሲሆን የስልክ ጥሪውን ያደረገችልኝ ሴትም በሆቴሉ «ጂም ስኮት» የሚባል ሰው እንዳገኝና እርሱም ሁሉንም ሂደት እንደሚያስረዳኝ ነገራኝ ነበር። የዛን ቀን ሌሊት ከደስታዬ የተነሳ ሰሜቱን መቆጣጠር ተስኖኝ ስለነበር ፅንቅልፍ በዓይኔ ሳይኳል አደረ። ምክንያቱ ደግሞ ለCIA ለመስራት ከጫፍ ላይ በመድረሱ ሳይሆን ውስጠቱ ሲፈልገውና ሲሻው የነበረውን እውተኛ ስራ ላገኝ መሆኑ ስለተሰማኝ ነበር። ብቻ ምን አለፋችሁ ቃለ መጠይቁን በሚገባ ለመወጣት ውስጤቱን በራስ መተማመን መገፈስ እና በሞራል ገነባሁት ሌሊቱን ሙሉ ስነሳ ስቀመጥ ሰውነቱን ስለቃለቅ አይነጋ የለም ነጋ፤ ወደተባለው ሆቴልም ደረስኩ። ጨንቆኛል ሆቴሉን ብሳሳትስ ምንድን ነው የማደርገው? ጀምስኩትስ ምን ዓይነት ሰው ይሆን? ምን ዓይነት ጥያቄዎችን ይጠይቀኝ ይሆን? መልሶ ራሴው ላይ እያናጠቡብኝ ይራከቁብኛል። በሰዓቱ ከሆቴሉ እንደደረሰኩ በቀጥታ ጂም ስኮት ወደያዘው ማረፊያ ቤት አመራሁ። ለእንግዳ ተቀባዮች መልዕክት አስቀምጦልኝ ስለ ነበር፤ ከሰላሳ ደቂቃ በኋላ እንድደውልለት መፈለጉን እንግዳ ተቀባዮቹ ነገሩኝ። ሁኔታው እንግዳ ነገር ነው የሆነብኝ ምክንያቱም እኔን እስከዚያ ድቂቃ እንድጠብቅ የሚያደርግበት ነገር ምን እንደሆነ ግልፅ ስላልሆነልኝ ነበር። ሐሳቦችን እያወጣሁና እያወረድኩ እንዲሁም እያውጠነጠነኩ ባለበት ቅጽበቶች ሰላሳው ድቂቃ እየተንቀረፈፈችብኝ ሞላች። ስደውልለትም እንድመጣ ነገረኝ፤ በእንግዳ ተቀባዩ እየተመራሁም ከዕልፍኙ ደረስኩ። ጅም ስኮት ያረፈበት ክፍል እጅግ ውብ ነው። ሁሉም ነገር በሰርዓት የተቀመጠ ነው፤ የወለሱ ማራኪ ምንጣፍ፤ የአልጋው ሥርፀታማ አነጣጠፍ የሚያሰደምም ነው። ብቻ ምን አለፋችሁ ከሁኔታው እንደተረዳሁት ከሆነ ጂም ስኮት በተከራየው ማረፊያ ክፍል ለአንዲት ቀን እንኳን ያደረበት አይመስልም። «ምናልባትም ለቃለ መጠይቅ ብቻ» ይሆን እንዴ!? የሚጠቀሙበት ብዬም አስቤአለሁ። ጂም ስኮትንም በሰም ካወቅኩት ጊዜ አንስቶ እንደማለበው ዓይነት ሰው ሆኖ

አላገኘሁትም፡፡ የCIA አባል ሳይሆን አግተር የኮሌጁ አገር ኳስ ተጫዋች ነበር የሚመስለው፡፡

ከክፍሉ እንደገባሁ ሁለታችንም ወንበር ይዘን ተቀመጥን፡፡ ልቤ በመጠኑ ቢሆን ተምሷ፣ ተምሷ ማለት ጀምራለች፡፡ በአንገራዊነት የልቤ ምት ስኮትን ከማየቱ በፊት ካለው ጊዜ ጋር ሲነፃፀር ያ ሁሉ የገንባሁት ወጪ ሲከፋኝና ልቤ ሲርጽ ይታወቅኛል፡፡

«መቼም ስለ CIA ብዙ ነገር ታውቃለሁ ብዬ አበባለሁ፡፡ ቢሆንም ግን ተጨማሪ ነገሮችን መጋገር መልካም ይሆናል በሚል ዕቅድ ነው ላናግርህ የፈቀድኩት» በማለት ጉርርውን በመጠራረግ ንግግሩን ጀመረ፡፡ ስኮት እንዳለው ስለ CIA የግውቀው ነገር ይናገራል፤ ባይኖርም ግን አላውቀም የምል አይመስለኝም፡፡ በመሠረታዊነት CIA በሁለቱ ዋና ዋና ክፍሎች የተከፈለ ነበር፡፡ አንደኛ የኦፕሬሽን ዳይሬክቶሬት ሲሆን ሌላኛው ደግሞ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ነው፡፡ ሌሎች ተመሳሳይ ዳይሬክቶሬት ቢኖሩም ለ CIA ያላቸው ሚና የአጋርነት ነው፡፡ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ቢኖርም ለCIA ያላቸው ሚና የአጋርነት ነው፡፡ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ኤክስፐርቶችን፣ የሰነዳዎች፣ የፈዚክስ ሚና የአጋርነት ነው፡፡ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ኤክስፐርቶችን፣ የሰነዳዎች፣ የፈዚክስ የማህበራዊ ሳይንስና ተመሳሳይ ምሁራን አጠቃሎ የሚይዝ ክፍል ሲሆን ተቀዳሚ ተግባሩም መረጃዎችን እያነፈነፉ ማሰባሰብ፣ መገምገምና ውሳኔዎችን ማላለፍ ሲሆን በኦፕሬሽን ዳይሬክቶሬት ውስጥ የታቀቱት ሰዎች ደግሞ የሰበሰቧቸውን ማረጃዎች ለኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት መስጠትና የሎጀስቲክስ መሰል ሰራዎችን ማከናወን ነው፡፡

ስኮት ስለ CIA ክፍሎች በዚህ አይነት ሁኔታ ከገለፀልኝ በኋላ «በምስራት ኤሽያ ጥናት በበርካሌ የኒቨርሲቲ የግራጃዶች ስኬል ውስጥ ለመማር ማመልከትህን አውቃለሁ፡፡ ከዚህም አንፃር አንተ በCIA የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት የምትመጥን ይመስለኛል» በማለት አከለበት፡፡ ስኮት እውነቱን ነበር በርግጥም ለበርካሊዬ የኒቨርሲቲ ለምስራቅ ኤሽያ ጥናት ክፍል አመልክቼ የነበረ ሲሆን ማንዳሪያን የተውኘ የቻይናዎች ኮርስም መውሰድ ጀመረ ነበር፡፡ የሆነው ሆኖ የኒቨርሲቲው እንድማር ቢፈቅድልኝም እንኳ በሁኔታዎች አስገዳጅነት እንደማልገባ አውቅ ነበር፡፡

«እርግጠኛ ነኝ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬትን እጅጉን ትወደዋለህ» አይደል? ሲል አከለበት፡፡ ስኮት እጅግ ተግባቢና በጓደኛነት ስሜት ሰዎችን መቅረብ የሚፈልግ ሰው ይመስላል፡፡ ስኮት CIA የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ውስጥ መስራት እንደ ዕድል የሚቆጠር መሆኑን ማብራራቱን ቀጥሎልኛል፡፡ እኔም በቃ! በሀሲት እና በተመሰጠ ነበር የማዳምጠው «የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት በቃ! የኒቨርሲቲ ማለት ነው፡፡ እጅግ በርካታ ምሁራንና ታላላቅ ሰዎች ያሉበት ነው፡፡ በዩናይትድ ስቴትስ ማዕከላዊ መዲና በሆነችው ዋሽንግተን ዲሲ መኖርም ሌላው ትልቁ ጥቅም ነው፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ደግሞ የተለያዩ ሐገራትን፣ ባህል፣ ቋንቋና የኑሮ ዘይቤ ለማወቅም ከየትኛውም መሳሪያ ቤት በተሻለ ሁኔታ የሚመረጥ ነው.....» በማለት ገለፃውን ቀጠለ፡፡ እኔም በጥሞና ከማዳመጤ በተጨማሪ የሚያወራውን ነገር ሁሉ እያመንኩት ስለመምጣቴ እርግጠኛ ነበርኩ፡፡ ስኮት የማያቋርጠውን ገለፃውን ቀጥሏል፡፡ ታውቃለህ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ከየኒቨርሲቲ የሚበልጥበት ምክንያት? የትኛውንም አይነት የመገናኛ ብዙሃን፣ መጽሐፍት፣ መጽሔቶች፣

በራሪ ወረቀቶችንና መሠል መረጃ ምንጮችን በረሀባቸው ያይነት ቅርፅ ግንኙነት የምትችለው በከፊል ሲሆን በዚህ ክፍል ውስጥ ግን መረጃን የምታገኘው በከፊል ሳይሆን፣ ሙሉ በሙሉ ነው። ለአፍታ ያህል እንደግብርና ብዙ የኢንተርኔት ዳይሬክቶሬት ከየገረብረብ የሚለይበት ሊሆን ነገር እንዳለው ሹካ አለች። የአዕምሮዊን ጓዳ የሚበረብር ይመስል ትክ ብሎ ተመለከተችና እንዲህ አለች፡ «የአሜሪካ የፕሬዚዳንት ቢሮ የከፍተኛን አካል ነው»። ከዚያም የተናገረውን ነገር በደንብ እረዳለት ዘንድ ለአፍታ ያህል ዝም ካለ በኋላ እንዲ በግለት ቀጠለ «አሜሪካንን ከሚያክል ታላቅ ሀገር ፕሬዚዳንት ጋር ስለ አንድ ውስብስብ ችግር እንደመወያየት በጉዳዩም ፕሬዚዳንት ጋር ስለ አንድ ውስብስብ ችግር እንደመወያየት በጉዳዩም ፕሬዚዳንቱ እንተን ሲያደምጡህ እንደመመልከት ምን ሊያስደስት የሚችል ነገር አለ?» በግለት ጠየቀች። «እንግዲህ እንዲህ ያይነት ሰራዊቶች ከሚሰሩት ታላላቅ ሰዎች መካከል አንዱ እንተ ለመሆን መዘጋጀትህ ሊያከራህ ይገባል ሲልም አካለ። ዳቢ በሀሊት ሲታ ድልት ድልት እያለ ሙሴ ሲረገጥ ይታወቅልኝ እንደውም ደረቱንም ከፍቶ የሚወጣም መሰለች። ስኮት ስለ ፕሬዝዳንቱ እያወራኝ ባለበት ቅፅበት እኔ የፕሬዝዳንቱን ምስል ከአዕምሮዬ ጓዳ በመከተብ ስለ አንድ ችግር የሆነ መረጃ ስነግራቸውና ሲያደምጡኝ በሀሳብ ነገድኩኝ። የስኮት ስንገገርም በደሜ መግባቱን የተረዳሁትም ከዚህ በኋላ ነበር።

በመካከላችንም ለአፍታ ያህል ፀጥታ ሰፍኖ ሁለታችንም በየራሳችን የሐሳብ ባህር ሰመጥን የሆነው ሆኖ ስኮት እጥታውን ገበበው። እንደት ነው ታዲያ ሰራውን የምትወደውና የምትወጣው አይመስልህም አለች።

«እንደታለ በሚገባ አወደዋለሁ እንጂ» አልኩት።

ስኮት የማመልከቻ ወረቀቱን ሰብስቦ በአታሼ ቦርሳው ካጨቀ በኋላ በትኩረት ተመለከተችና እንደው እውነቱን ለመናገር እጅግ እስቸጋሪ ነገር ነው። ግለትም ያለ ፒ.ኤች.ዲ ወይም ማስተርስ ዲግሪ አሁን ባለሀበት ሁኔታ አሁኑኑ ከባዱን ሃሳደነት አንሰጥህም። ምናልባት ከበርካሌ በኋላም ይሆናል። ለማንኛውም ግን ማመልከቻውን በቀጥታ አሰገባለሁ» አለ። ስኮት ስለ ኢንተርኔት ዳይሬክቶሬት ማብራሪያውን ከጠጣ በኋላ ስለሌላው ክፍል የአፕሪል ዳይሬክቶሬት ስለሆነው ማውራቱን ቀጠለ። እዚህ ዲፓርትመንት ውስጥ የሚገኙ ከፍተኛ ባለስልጣናት የ CIA ቅጥረኞችን በየሃገራቱ የሚያሰማሩ ናቸው። አብዛኞቹ ቅጥረኞች ታዲያ የውጭ ዜጎች ናቸው። ግለትም ቅጥረኞቹ የየሀገሩ ዜጎች ከሆኑ የየሀገራቸውን ቋንቋና ባህል በሚገባ ከመረዳታቸውም በተጨማሪ CIA ከሀገራቸው መንግስት የሚፈልገው ጉዳይ ቢኖረው እንኳ መረጃውን በፍጥነትና በተሟላ መልኩ ለማግኘት ስለሚያስችለው ነው። በሌላ አነጋገር የቅጥረኞቹ ተልዕኮ ምስጢራትን፣ እቅዶችን፣ ደክመንቶችንና የመሳሰሉትን ጠቃሚ መረጃዎችን መሰረት ብሎም ማቀበል ነው።» ካለ በኋላ ለአፍታ ያህል ዝም አለ። ስኮት ብዙ ከተናገረ በኋላ ዝም የማለት ባህሪ አለው፤ ምናልባትም የተናገረውን ለማብሰልሰል እንድችል ጊዜ እየሰጠኝም ይሆናል።

«እሁን ራሱን በእጥፊት ዳይሬክቶሬት ውስጥ ከቅጥረኞቹ መረጃዎችን የመሰብሰብ ኃላፊነት እንዳለው ሰው ቁጠረውና! ልትሠራው የምትችለውን ሥራ በምሳሌ ላስረዳህ» ሲል ተጠላ ሰቅቶ ለአፈታ ያህል ትንፋሹን ከሰበሰበ በኋላ

«..... ጊዜው 1941 ዓ.ም ነው እንበል። ጃፓኖች የፒርላ ሃርቦርን ጥቃት ለማካሄድ በዝግጅት ላይ ናቸው። የአሜሪካ ጦር ስለሁኔታው ፍንጭ የለውም። የሆነው ሆኖ እጅግ ጥቂት መረጃዎች ከወደ CIA ተገኝተዋል። ነገር ግን እንደዚህ ዓይነት መረጃዎች ሙሉ መሆን መቻል አለባቸው። ስለዚህ የጃፓን ጦር በሃርቦር ሊያደርግ ያቀደውን የጥቃት መረጃ ለማግኘት CIA ወደ ቶኪዮ ልኮህል እንበል። እዚያ ከእንተ ጋር በመገናኘት መረጃውን የሚያቀብልህ ጃፓኖች የ CIA ቅጥረኛ ይጠብቅሃል። ይህ ምን ዓይነት አደጋ እንዳለው መረዳት የሚከብድህ አይመስለኝም ምክንያቱም ቅጥረኛው CIAን በመከዳት ለሀገሩ መንግስት አሳልፎ ሊሰጥህ እንደሚችልም ማመን ግድ ነው። በCIA ውስጥ መሥራትን አደገኛ ከሚያደርጉት ነገሮች መካከል አንዱ ደግሞ ይሄው ነው። ዕድለኛ መሆን ከቻልክ ቅጥረኛው CIAን አይከዳም። ለማንኛውም ቅጥረኛው CIAን አልከዳም እንበል። እንደ ሰላይ የምትገናኙት በምስጢራዊ ቋንቋ ነው። ለምሳሌ፡- ሰውየው መረጃውን ሊሰጥህ ሲፈልግ ይደውልልሃል። ስልኩን ስታነሳው የተሳሳተ ቁጥር ላይ መደወሉን ከገለፅክለት በኋላ ይቅርታ ጠይቆህ ይዘጋዋል። ይህ በCIA ቋንቋ ሲተረጎም «እንድ ቦታ ተገናኝተን መረጃውን ውሰድ» ማለት ሊሆን ይችላል። «በተመሳሳይም ሌሎችን የድርጅቱን ምስጢራዊ መገናኛ ስልቶች በመጠቀም ትገናኛላችሁ። በመጨረሻም መረጃውን ይሰጥሃል።» አለና ስቅት በረጅሙ ተነፈሰ። ከተቀመጠበትም ተነስቶ ወደ ፍሪጅ በመሄድ ሁለት ቀዝቃዛ ኮካ ይዞ መጣ፤ ለእኔና ለእርሱ መሆኑ ነው። እንደገናም ቁጭ አለና ትረካውን ቀጠለ። «ሰራው ይህን ያህል አስቸጋሪ ነው። በCIA ውስጥ ትንሽ ስህተት መስራት ራስን በገመድ ውስጥ ማስገባት ማለት ነው። ለምሳሌ ቅጥረኛው በፊፀመው ስህተት እዚያው ቶኪዮ ውስጥ በቁጥጥር ስር ብትውል እስር ቤት መወርወር እንደትምህረት የሚቆጠርልህ ነገር ነው። ምክንያቱም እስቲ አስበው የጠለፍከው የእንዲትን ሉዓላዊ ሀገር መረጃ ነው። ይህ መረጃ ለሃገሪቱ የህልውና ጉዳይ መሆኑን ልብ በል። ጃፓን ፒርላ ሃርቦር ላይ ልታደርሰው ያወጣችው ዕቅድ ቢሰረቅ በቀላሉ ለሽንፈት መዳረጃ ግልፅ ነው። ታዲያ ይህን ያህል መረጃ ስትዘርፍ ብትያዝ ዕጣፋንታህ ቀላል ይሆናል ብለህ ታስባለህ? በፍፁም! ልብ ማለት ያለብህ ላስፈራራህ ፈልጌ አይደለም።ግን እውነታውን ማወቅ ለጥንቃቄ ጠቃሚ መሆኑ ስለሚታመን ነው። ብቻ በእጥፊት ዳይሬክቶሬት ከፍል ይህን ዓይነቱን ከባድ ኃላፊነት ይዞ መስራት እንደነገርኩህ አደጋም ጭምር እንደተጋረጠበት፤ በአንፃሩ ግን በድል ስትወጣው ደግሞ የሚያስገኘው ክብርና ዝና እንዲሁም ደስታህ በእጅግ ከፍተኛ መሆኑንም ከወዲሁ ላስረግጥህ ፈልጌ ነው።» አለና ሐሳቡን ያጠቃለለ በሚመስል ሁኔታ ገታ አለና ወንበሩ ላይ ተደላድሎ ተቀመጠ።

በመጨረሻም «ለመሆኑ ግን በእጥፊት ዳይሬክቶሬት ውስጥ የመስራት ፍላጎትህ ምን ያህል ነው በማለት ጠየቀኝ። ንግግሩ ሳያስደነግጠኝ አልቀረም መሰለኝ ሐላፊ ሁሉ ተበታተነብኝ።

ጥያቄውንም ወዲያውኑ ለመልሰለት አልተቻለኝም ከፍሉንም የፀጥታ ድባብ ረበበው። ወቅቱን በትክክል አስታውሰዋለሁ። በወርሃ መጋቢት 1976 ዓ.ም ለተጨማሪ ቃለ መጠይቅ ወደ ዋሽንግተን ተጠራሁ። በዋርሂት የሆሊዲያ ሆቴል ውስጥ በታ ተይዞልኝ ስለነበር እዚያው ባረፍኩበት ሆቴል ውስጥም እጅግ በርካታ መስቀልኝ እና ፈታኝ ቃለመጠይቆች ተደረጉልኝ። ሁሉም ቃለመጠይቆች የተደረጉልኝ ካረፍኩበት ሆቴል ውስጥ መሆኑና ለምን በርሳህንን ውስጥ ይህንን ማድረግ እንዳልፈለጉ አስደንቆኛል።

በቆይታዬም ከተዋወኳቸው ሰዎች መካከል እጅግ የወደድኩት ቢኖር ዶን ግሬግን ነበር። ዶን በጊዜው የደህንነት አማካሪ የነበረ ሲሆን ትልቁ ቡሽ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት በመሆን በተመረጡበት ወቅትም የደቡብ ኮሪያ አምባሳደር ሆኖ ያገለግላ ነበር። ከዶን ጋር አብረን ባወጋናቸው ጊዜያት ውስጥ ደስ የሚሉ አውደ እርስቶች ላይ ትኩረት ሰጥተን ተነጋግረን ነበር። በተለይም ከውልደቴና ካደኩበት አካባቢ ተለይቶ በሰው ነገር መኖር ምን ያህል አስቸጋሪ እና ፈታኝ እንደሆነ በውጭ ሃገራት የነበረውን የቆይታ ተሞክሮዎችን እያነሳ ያሟወተኝን መቼም አይረሳኝም። ዶን ስለ እኔ ማወቅ ይፈልግ የነበረው ነገርም በርካታ ነበር። በተለይም አውሮፓ በነበርኩበት ወቅት ያሳለፍኳቸውን ቁም ነገሮች በተመለከተ አጥብቆ ይጠይቀኝ ነበር። በተለይም በአውሮፓ ቆይታዬ ጓደኞችን አፍርቼ መሆኑንና አለመሆኑን ማወቅ በጣም ጓጉቶ ነበር። ከሁኔታው እንደተረዳሁትም ከሆነ በርሳህ የአፕሬል ዳይሬክቶሬት ሆኖ ለመሰራት የውጭ ሀገራት ቆይታና ልምድ ወሳኝ መሆኑን ነበር። በርሳህ ለመመልመሌና ለመመረጫ ቅድመ ዝግጅቱን ያወቅኩት ወደ መጨረሻው ምዕራፍ ወደ ሆነው የህክምና ምርመራ ሰሸጋገር ነበር። ቦታውም ካረፍኩበት የሆሊዲያ ሬስቶራንት ጎን ካሉት ህንፃዎች በአንዱ ነበር። የህክምናውን ምርመራ የማድረግበት ጊዜ ሲደርሰም ወደ ስፍራው አመራሁ። በህንፃው ውስጥ ከሚገኘው ክፍል በአንዱ እንደዘለቅኩኝም ስኮት እንደማገኘው የነገረኝን ሐኪም ማለትም ዶክተር ጃርሚንን አገኘሁት ዶክተር ጃርሚን ዕድሜው 35 አካባቢ የሚገመት ጎልማሳ ሲሆን በሩን እንኳኑቼ እንደገባሁም እጅግ በሚያስደስት ትህትና ነበር የተቀበለኝ። ዶክተር ጃርሚን በነጭ ሽሜላ ላይ ያሰረውን ክራቫትና ከበረዶ የነጣ ጋውኑ ከተክለ ሰውነቱ ጋር ተዳምሮ ግርማሞገሰን አሳብሶታል። ይሁንና ከቢሮ ጠረጴዛ ላይ ያስቀመጠውን ትልቅ የሒሳብ መሣሪያ ለተመለከተ ደግሞ አካውንታንት እንጅ ሐኪም አይመስልም ነበር። ብዙም ሳንቆይ ወደ ምርመራው ከፍል አመራን። የምርመራ ክፍሉ አልጋና እየተጣጠፉ የሚዘረጉ ወንበሮችና አስትሬቸሮች ይበዙበታል። በተለይም ከፕላስቲክ የተሰሩ ታጣፊ አልጋዎች ብዙ ናቸው። እናም ከእነኚህ አልጋዎች በአንዱ ላይ ተጋድሜ ምርመራውን እንደማድረግም ገምቼያለሁ። ዶክተር ጃርሚን ከሚተጣጠፈው ወንበር በአንዱ ላይ እንድጋደም ካደረገኝ በኋላ የተለያዩ መሣሪያዎቼን እዘጋጅቶ ምርመራውን ቀጠለ።

የቀኝ አውራጣቴ ከብረት ኤሌክትሮድ፣ ደረቴ ከመተንፈሻ ቱቦ እንዲሁም የቀኝ ከንዴ ከሙቀት መጠን መቆጣጠርያ መሣሪያው ጋር ተያይዘዋል።

«የልብ ምት፣ የአተነፋፈሰ ስርዓትህና ተመሳሳይ ነገሮች በጤነኛ መልኩ ሂደታቸውን ይቀጥሉ ዘንድ ለጥያቄዎቹ እውነተኛ መልሶችን መስጠት ይኖርብሃል» አለኝ ሐዚሙ። ከዚያም ጥያቄዎቹን ግዥጎድጎድ ጀመረ። «አደንዛዥ ዕዮችን ትጠቀም ነበር? በስርቆት ተሳትፈህ ታውቃለህ? ከውጭ መንግስት ጋር ግንኙነት ነበረህ? ወዘተ » የሚሉ ጥያቄዎችን አከታተሉ ጠየቀኝ። እኔም «አዎ አይደለም» በማለት ለእያንዳንዱ ጥያቄ መልስ ሰጠሁኝ።

ምርመራው በአጭሩ አራት ሰዓታትን ወሰደ። ዶክተሩ ተመሳሳይ ጥያቄዎችን ለሦስት ጊዜ አከታተሉ ከጠየቀኝ በኋላ ትቶኝ ወደ ሌላኛው ክፍል ሄደ ከለስር ደቂያዎች በኋላም ተመልሶ መጣ፤ የምርመራውን ውጤት በተመለከተ ልለፍ አሊያም ልውደቅ አሁን እርግጠኛ መሆን እንዳልቻለም ነገረኝ። የምርመራ ውጤቱን ለአማካሪው መስጠት እንዳለበትና የመጨረሻው ውጤት የሚገለፀውም ከአንድ ሳምንት ቆይታ በኋላ መሆኑን ነገርኝ በዚህ ተለያየን። ከስኩት ጋር ስንገናኝ አላስችል ብሎኝ የህክምና ምርመራው ውጤት ምን ያህል ጊዜ ይወስዳል ብዬ ሰጠይቀው በድል አድራጊነት ስሜት አውራጣቱን ወደ ላይ ቀሰሮ «አልፈሐል» አለኝ።

..... ለጊዜው ምክንያቱን ባላውቅም ጥሩ ሙድ ውስጥ ነበርኩ። ይሁንና ይህ ስሜቱ የዘለቀው በሀሳብ ፈረሰ ወደ ፍራንሲስኮ እስካሰገርኩበትና ከአፓርታመንታችን በር ስር የተኛቸውን የጓደኞቼን ውሻ እስካየሁበት ጊዜ ድረስ ብቻ ነበር። ከጓደኞቼ ግደካ ክፍል ከወጣሁ በኋላ ያመራሁት ወደ በርክሊይ የተማሪዎች ህብረት የማስታወቂያ ቦርድ ነበር። እዚያ አካባቢ ጥቂት ተማሪዎችን ውርውር ሲሉ ከመመልከቱ ውጭ ያገኘሁት ለዲስ ነገር ባለመኖሩ ወደ ክፍሉ ተመለስኩ።

ዋሽንግተን ካደረኩት ቃለ መጠይቅ ከሰድስት ሳምንታት በኋላ አንድ ቀን ጧት የአፓርታማዬ በር ደውል አቃጧለሁ። በአፓርታማው ውስጥ የነበርኩት እኔ ብቻ ስለነበርኩኝ በሩን መከፈት ግድ ይለኝ ነበርና ለመከፈት ሂድኩኝ። በሩን ስከፍተው ዕድሜያቸው በግምት ወደ ስልሳዎቹ የሚጠጉና ግራጫ ፀጉር የወረራቸው አዛውንት እንደ ጅብራ በሩ ላይ ተገትረዋል። ሰውዬው በአንድ እጃቸው መካከለኛ መጠን ያለው ሳምሶናይት ቦርሳ (አታሼ ቦርሳ) በሌላኛው እጃቸው ደግሞ የቦታ መጠቆሚያ ካርታ ይዘዋል ለጊዜው ግለሰቡ በየቤቱ እየዞሩ የሚሰብኩ ክርስቲያን የኢጂንግሊካል ሚሽነሪ እማኝ ነበር የመሰሉኝ። ግለሰቡ በጠዋቱ ሰለረበሹኝ ይቅርታ ከጠየቁኝ በኋላ በበርክሊይ ከሚገኙት ጓደኞቼ የአንዱን ስም ጠሩልኝ። እሱን ፈልገው እንደመጡም ነገሩኝ አጋጣሚው ገረመኝ አዛውንቱም የጠሩት የጓደኞቼ ስም ለCIA ካሰገባሁት የማመልከቻ ቅፅ ላይ በአደጋ ጊዜ ተጠሪዬ ከሆኑት በአራተኛ ረድፍ ስሙን የሞላሁት ጓደኛዬ ነበር። ለሽማግሌው የጓደኞቼን አድራሻ ልሰጣቸው ካሰብኩኝ በኋላ በጭንቅላቴ ውስጥ ሌላ ሐሳብ ብልጭ በማለቱ ተወኩት አዛውንቱም የ CIA የምርመራ ቡድን አባልመሆናቸውንም ጠረጠርኩ። ግለሰቡን በዚህ ሁኔታ ማለትም የተሳሳተ መረጃ ይዘው ወደዚህ አፓርታማ መምጣታቸውን እያሰረዳኝቸው ወደ በሩ ስሸኛቸውም ለፈጠሩት ስህተት ደጋግመው ይቅርታ ይጠይቁኝ ነበር።

በወርህ ሐምሌ ዕለተ ሰኞ ግልጽ ላይ ያለውትርዶ ድብን ያለ ዕንቅልፍ ላይ ነበርኩ። ይሁንና በተደጋጋሚ ሲያንጫርርብኝ የነበረው ሰልክ ከጣፈጠው ዕንቅልፍ ቀስቅሶኝ እነሳሁት። የሰኩትን ድምፅ በቀጭኑ ሽቦ ለመለየት የተጫጫኝ የጠዋት ድብርት አላገደኝም ነበር።

«በሁለት ሳምንታት ጊዜ ውስጥ ዋሽንግተን መገኘት ትችላለህ? የኦፕሬሽን ጸይሬክቶሬት አንድ ክፍት የሰራ ቦታ እዘጋጅቶልሃል» አለኝ። ከCIA ጋር ግንኙነት ካቆምኩ ሶስት ወራት አልፎልኩ። አሁን የኔ ትኩረት በርክሌይ ውስጥ የግጥም ማንጻሪን የተባለ የቻይንኛን ቋንቋ ነው። የሆነው ሆኖ ስኮት ሥራ ተገኝቶልሃል ያለው ነገር በጥቂቱም ቢሆን ልቤን ሰልቦታል።

ስኮት በሰልኩ ሲያወራ ትግስት ያለው አይመስልም። «በሁለት ሳምንታት ውስጥ ዋሽንግተን መገኘት ይኖርብላል! ። አለበለዚያ «ሁሉም ነገር ከንቱ ይሆናል» ብሎ የሚተፋቸውን ቃላቶች አጠነከራቸው። «እረግጠኛ ነህ ለሰራው የምመጥንና የማስፈልገው ሰው እኔ መሆኔ ታምኖበታል?» አልኩት ስኮትን። «ሊያውም ቢያንሰ ለሦስት ዓመታት ያህል ነዋ!» ሲል መለሰልኝ።

በዚህ ግልጽ ሐምሌ ዕለት ሰኞ ግልጽ ላይ ያለውትርዶ ድብን ያለ ዕንቅልፍ ላይ ነበርኩ። ይሁንና በተደጋጋሚ ሲያንጫርርብኝ የነበረው ሰልክ ከጣፈጠው ዕንቅልፍ ቀስቅሶኝ እነሳሁት። የሰኩትን ድምፅ በቀጭኑ ሽቦ ለመለየት የተጫጫኝ የጠዋት ድብርት አላገደኝም ነበር።

«በሁለት ሳምንታት ጊዜ ውስጥ ዋሽንግተን መገኘት ትችላለህ? የኦፕሬሽን ጸይሬክቶሬት አንድ ክፍት የሰራ ቦታ እዘጋጅቶልሃል» አለኝ። ከCIA ጋር ግንኙነት ካቆምኩ ሶስት ወራት አልፎልኩ። አሁን የኔ ትኩረት በርክሌይ ውስጥ የግጥም ማንጻሪን የተባለ የቻይንኛን ቋንቋ ነው። የሆነው ሆኖ ስኮት ሥራ ተገኝቶልሃል ያለው ነገር በጥቂቱም ቢሆን ልቤን ሰልቦታል።

ስኮት በሰልኩ ሲያወራ ትግስት ያለው አይመስልም። «በሁለት ሳምንታት ውስጥ ዋሽንግተን መገኘት ይኖርብላል! ። አለበለዚያ «ሁሉም ነገር ከንቱ ይሆናል» ብሎ የሚተፋቸውን ቃላቶች አጠነከራቸው። «እረግጠኛ ነህ ለሰራው የምመጥንና የማስፈልገው ሰው እኔ መሆኔ ታምኖበታል?» አልኩት ስኮትን። «ሊያውም ቢያንሰ ለሦስት ዓመታት ያህል ነዋ!» ሲል መለሰልኝ።

በዚህ ግልጽ ሐምሌ ዕለት ሰኞ ግልጽ ላይ ያለውትርዶ ድብን ያለ ዕንቅልፍ ላይ ነበርኩ። ይሁንና በተደጋጋሚ ሲያንጫርርብኝ የነበረው ሰልክ ከጣፈጠው ዕንቅልፍ ቀስቅሶኝ እነሳሁት። የሰኩትን ድምፅ በቀጭኑ ሽቦ ለመለየት የተጫጫኝ የጠዋት ድብርት አላገደኝም ነበር።

«በሁለት ሳምንታት ጊዜ ውስጥ ዋሽንግተን መገኘት ትችላለህ? የኦፕሬሽን ጸይሬክቶሬት አንድ ክፍት የሰራ ቦታ እዘጋጅቶልሃል» አለኝ። ከCIA ጋር ግንኙነት ካቆምኩ ሶስት ወራት አልፎልኩ። አሁን የኔ ትኩረት በርክሌይ ውስጥ የግጥም ማንጻሪን የተባለ የቻይንኛን ቋንቋ ነው። የሆነው ሆኖ ስኮት ሥራ ተገኝቶልሃል ያለው ነገር በጥቂቱም ቢሆን ልቤን ሰልቦታል።

ስኮት በሰልኩ ሲያወራ ትግስት ያለው አይመስልም። «በሁለት ሳምንታት ውስጥ ዋሽንግተን መገኘት ይኖርብላል! ። አለበለዚያ «ሁሉም ነገር ከንቱ ይሆናል» ብሎ የሚተፋቸውን ቃላቶች አጠነከራቸው። «እረግጠኛ ነህ ለሰራው የምመጥንና የማስፈልገው ሰው እኔ መሆኔ ታምኖበታል?» አልኩት ስኮትን። «ሊያውም ቢያንሰ ለሦስት ዓመታት ያህል ነዋ!» ሲል መለሰልኝ።

ነሐሴ 1977 ሸርጂኒያ-ታይድዎተ ቦታ

ምንም እንኳን ከሲ-46 አውሮፕላን በር ላይ በፍርሐት ተሸብቤ ቁጢፕ ብልም ውሽንፍሩ ምንም ዓይነት ነገር እንዳይ አላስቻለኝም ከታች ያለው ዕይታዬ ደግሞ እንደ እህያ ሆኖ የከበደው ቁልል ደመና ፀሐይ ግባት ጋር ተዳምሮ መጨረሻው የማይታወቅ ዋሻ አስመስሎታል። ወደ ሞተሩም አቅጣጫ ወደ ታች አንገቴን አስግኜ ለመቃኘት ሰሞክር ከጢያራው ሞተር ሽቅብ የሚነሳው ትንታግ ልክ እንደ ጦሮ አውሎንፋስ ከበሩ መንጥቆ ሊያወጣኝ ነበር።

ከሦስት ሰዓታት ላልበለጠ ጊዜያት በአውሮፕላኑ ማኮብኮቢያው ቆይተናል ቆይታችንም ምን ለመጠበቅ እንደነበር እግዚአብሔር ነው የሚያውቀው እሁን ደግሞ ይኸው የፓራሹታችንን ቀበቶ እንድናጠብቅ ቀጠን ያለ ትዕዛዝ ተሰጥቶን በሚያቃጥለውና እንደ ዕሳት ወላፊን በሚጋረፈው በጢያራው የወበቅ ትንታግ እየታጀልን ነው። የተናዳፊ ትንኞች ንክሻ ደግሞ ኮሪያ ሰራሹን የወታደር መለዩዬን ዘልቆ ይሰማኛል ከመመረሬም የተነሳ ወደ ሰሜን ንፋቀ ከበብ ዝለል ብባል ደስታውን አልቸለውም ነበር።

የፓራሹት ዝላይ አሰልጣኞችን ማለትም ሬድ ብለን የምንጠራው 'ዊንቴድ' በበሩ በኩል ፊቱን ወደ ውጭ አውጥቶአል። በእስተውህሎትም ታች ያለውን የመሬት ርቀት እየቃኘ እንደነበር ለመገመት ብዙ አልተቸገርንም ቀሪዎቹ የቡድኔ አባላት ቀደም ብለው ዘለዋል ቅደም ብዬ ያልኩት ሳይቀርልኝ ፈራተባ አያልኩ እንተ ቅድም እንተ እድም በማለቱ ነው። እናም እሁን በግምት መሬት ለመንካት ሳይቃረቡ አይቀርም። ሬድ ተነጣጥለን እንድንዘል የሚያረገን ሆን ብሎ ነው። ምክንያቱም «በውጊያ ወቅት ሁሉንም እንዳናጣቸው ያሉህን ሰዎች እንዴ እንዲዘሉ ማድረግ የለብህም ሲል በመደባዊ የትምህርት ክፍለ ጊዜ ወቅት ትምህርት ቤት ያስተማረንን ትምህርት በአዕምሮዬ ውስጥ ያቃጭል ነበር። «እንዲህ ማድረግ ደግሞ ተልዕኮውን ከሚጋረጥበት አደጋ ይታደገዋልና» በትውልድ ሰዊድናዊ በዜግነት አሜሪካዊ የሆነው ግርማሞገሱ የሚመች ሬድ CIA ባደረጋቸው ምስጢራዊ ጦርነቶች ሁሉ ተካፍሏል ማለት ይቻላል። ይህም ማለት ምንም ሰው የእርሱን ያህል በጠላት ወረዳ ውስጥ ስለሚደረጉ የውጊያ ዝላዮች አያውቅም ለማት ይከብዳል በጣም ተከናታልና።

ሬድ ቲቤታውያንን እንዴት በአውሮፕላን ዝላይ ከሂማሊያ ሰንሰለታማ ተራሮች ላይ ማረፍ የሚችሉበትን ቴክኒክ እንዳስተማራቸው ይነገርለታል በጊዜው ቲቤታውያን ዝላዩን ይፈፀሙ የነበሩት ከሃያ አምስት እና ከሰላሳ ሺህ ጫማ ከሚደርስ ከፍታ ይሁን እንጂ አንዳንዴ ወደ ጎን የሚነፍሰው ኃይለኛ ነፋስ የማረፊያ ክልላቸውን በማዛባት የፓራሹት ዝላያቸውን አስቸጋሪና ዕልህ አሰጨራሽ ያደርግባቸው እንደነበር ይታወሳል። ይህም ለአሰልጣኙ ሬድ ወደ ኮሎራዶ ሃሌ ወደሚገኘው ካምፕ ለማስፈር አሰገድዶታል።

እናም በሃሊ ካምፕ ቴሌታውያኑ ከወሰዱት ቴክኒኮች መካከል የፖራሹት ገመዶቻቸው እስከሚበጣጠሱበት የመጨረሻ ሰከንድ ድረስ እንደምን ሚዛናቸውን መጠበቅ እንዳለባቸው ፊድ እስተምሮአቸዋል። ከትምህርቱም መጨረሻ ለመስክ ልምምድ ወደ ሂግሊያ ሸለቆዎች በመሄድ ዝግጥሟቸውን በሚፈፅሙበት ወቅት የሚጋፋቸውን ነፋስ ለመቋቋም አይነተኛው ዘዴ ልክ እንደ በራሪ ኮከብ ወደ ታች መውዘገዝ መሆኑን ከወሰዱት ስልጠና ተረድተዋል።

ፊድ መጀመሪያ ያስተማረን በፖራሹት ዝግጥሞች ወቅት ማረፊያው ሰጋቱራ ከሆነ ጉድጓድ ውስጥ ማረፍ እንደምንችል ነበር። የስልጠናውም ቅደም ተከተል በመጀመሪያ በተረከዘቻችን መሬት ከነካን በጓላ ለጥቆ፣ ባታችንን፣ ዳሊያችንን በመጨረሻም ጀርባችንን እንዴት በየተራ ከመሬት በማሳረፍ መንከባለል እንዳለብን ከበቂ በላይ ልምድ ወስደናል። በመጨረሻም የመስክ ስልጠናው ምን ያህል የገባን ስለመሆኑ ፊድ በተናጥል ያረጋግጣል። «አንድ ጊዜ ዝግጥሜን ፈፅሜ የሸፈነውን የሰጋቱራ ብናኝ ላብ እየጠረገኩ ሳለ ወደ እኔ ሰግደድ ብሎ በመምጣት አስተራረፍህ ፈፅሞ አምስቱን የማረፊያ ነጥቦች አልተጠቀምክም» ሲል እንዳንባረቀብኝ ትዝ ይለኛል።

ፊድ ትምህርቱን በደንብ እንደገባን ለማወቅ ሲልም አምስቱን ማረፊያ ነጥቦች በመጠቀሙ ከእንደ ዝግጥሜ ነፍሱን ያተረፉ ምልምል ወታደር ያልሆነ ሲቪል ሰው ወደ ማሰልጠኛችን አምጥቶ አስተዋውቆናል። «አንድ ሌሊት ሳኦስ ውስጥ ይመስለኛል ሰውየው በግዳጅ ላይ እንዳለ ፖራሹቱ አልከፍትለህ ይለዋል በዚህን ጊዜ በሰዓት ከሃያ እስከ ሰላሳ ማይልስ በሆነ ፍጥነት ወደ መሬት መውዘገዝ ይጀምራል ያኔም ታዲያ መሬት በሚያርፍበት ጊዜ አምስቱን ነጥቦች በሙሉ ተጠቅሞ ባያርፍ ኖሮ ነፍሱን ባላተረፈም ነበር። ምንም እንኳን ካረፈበት ተነስቶ ለመራመድ ቢያስነክሰውም ህይወቱን አትርፎለታልና እናም እንዴት እንዳስደነቀን ነው የምንገራችሁ ይሄም መመሪያን መከተልና ባግባቡ መጠቀም ምን ያህል ጠቃሚ እንደሆነ ላስገነዝባችሁ እወዳለሁ።

የመጣሁበት የስልጠና ቡድን አርባ በመቶ የምንሆን ከሲቪሎች ሰንሆን ስልሳ በመቶ ደግሞ ከቀድሞ ጦር ባለስልጣናት የተውጣጣውን የጂኦ ስልጣኖችን ከፍል ይወክላል ማለት ይቻላል። በተጣዮቹ ሁለት አስርተ ዓመታት CIA መረጃን እያነፈነፈ ከመሰብሰብ ሰራው በተጨማሪ የተለያዩ ማስታወቂያዎችን በማሰባሰብ ቴሳቴሳ የፖለቲካ ባለስልጣኖቹን ወደሚያሰደስትበት ድረጅትነት ሲቀየር እመለከት ይሆናል። ይህ ከሆነ ታዲያ የCIA እናት የሆነችውን የሎጀስቲክና የስትራቴጂክ ግልጋሎቶች ቢሮ (ኦኤስኤስ) ዳግም ነፍሰ ዘራች እንደማለት ነው። የሆነ ሆኖ ሁላችንም ጀብደኞች ነን። የመረጥነውን ጀብደኛ የማያረጉንን የጂኦላይ ዘመቻዎችን ነበር። እንደ ዕውነቱ ከሆነ ህዝብን የማገልገል ከፍተኛ መሻት አለን። ዩናይትድ ስቴትስ የመሰለ ኃያላን ሀገር ደግሞ ታላቅ የመረጃ መረብ አገልግሎት ያስፈልጋታል እኛም ልጆቿ ደግሞ ይህን ታላቅ ፍላጎቷን ለማሟላት ደፋቀና በማለት ላይ ነን።

፳፻፩
አምሳታችንም በፓራሹት ዝላይ ከታደድዎት ዘርጸኒያ አረፍኑ ይህም በቅርቡ ከሚሰጡትና አመቱን ጡሉ ከሚካሄዱት የፈሊክስ ስልጠናዎች የመጨረሻ የሆነውን የአራት ወር ወታደራዊ ተመሰላዊ ልምምድ ለማድረግ ነበር። ልምምዱ በአሜሪካ መንግስት ከሚደሰሙት የሰልጠና ልምምዶች ሁሉ ከፍተኛ በጀት የተመደበለት ጠንካራና እድካሚ ልምምድ ነበር። ይህን ልምምድም ከጨረሰን በሁዋላ ቀጣዩ ተልዕኮአችንን የምንፈፀመው ከባህር ማዶ እንደሚሆን ጭምጭምታ ተናፍሶ ነበር።

ይሁንና በዛ ምሽት የተሰጠን የልምምድ ተልዕኮ በሽሻት ላይ ያለን እንደ ሰላይ በጀልባ አሳፍረን ማሰመለጥ ነበር። ከሰላዩ ጋር የምንገናኝበት ቦታ ከማረፊያ ቦታችን በገምት ከግማሽ ማይል ርቀት ላይ የሚገኝ ቢሆንም ከዚህ አንስቶ እስከ ጀልባዋ ያለው ርቀትም ደግሞ እንደ ማይል አይሞላም። የሆነ ሆኖ ተልዕኩን ለመወጣት አስራ ፀለት ሰዓታት ይተፍናል። የምንገናኝበት ሰፍራም ሰላዩን በተባለው ሰዓት ካላገኘነው ጥሰነው መሄድ አማራጫችን ይሆናል ማለት ነው። አማራጫችን ያ ከሆነ ታዲያ ወታደር በሂደቡት አይመለስምና መናፈሻውን አቋራጭ መንገድ ልናደርገው አስባለን። «አለን» እኛንና መንገዱን በካርታው መመሪት ፈልጎ ለማግኘት እምስት ደቂቃ ፈጅቶበታል። ቀድመው የተደረጉ የቅኝት ፎቶግራፎችና የሳተላይት ምስሎች እካባቢውን መቃሃት አሰቸለውታል። በዚህም የጎሳ ችግር እንዳይገጥመን ምክንያት ሆኖለናል። «አለን» ሰላዩን ከምናገኝበት ሰፍራ ለመድረስ ከሰዓት ያነሰ ጊዜ እንደሚወስድብን ገምቷል። እኛ ግን ለጥንቃቄ ይጠቅመናል። በሚል ፈጥነት ወደ ቦታው ሄደን እዛ ሰላዩን መጠበቅ እንደሚቻል ተስማምተናል።

በርግጥም ጉዞውን በጊዜው መጀመራችን እድለኞች ያሰኘናል። በደኑ ውስጥ አስር ያርድ ዘልቀን ከገባን በሁዋላ መንገዳችን ላይ የእሾህ የአሜሪካና የቦሪካ ቁጥጭች ተጋርጠውብን ስለነበር ለከፋም ለደጉም ይጠቅመናል ብለን የያዘነው ቆንጨራም እዚህ ላይ ቦታውን አገኘ። «አለን» ቆንጨራውን በመጠቀም መንገዳችንን ማፅዳት ጀመር። ይሁንና ከግማሽ ሰዓት በኋላም እጆቼ በመዛሉ የማፅዳት ስራውን መቀጠል ከማይችሉበት ደረጃ በመድረሳቸው «ኤሪክ» ቆንጨራውን ተቀብሎ ማፅዳቱን ቀጠለ። ለቀጣዮቹ ሁለት ሰዓታትም መንገዳችንን የማፅዳቱን ሥራ ተራበተራ ተቀባበልነው። ግና በአንድ ሰዓት ውስጥ ከመገናኛ ቦታ መድረስ የማይቻል ሆነብን።

ጉዞው እድካሚና አሰልቺ ስለነበር ተዝለፍልፈን ከመራት ተዘረርን። ግና ጨለማውን አሻግረን ከፊታችን ገላጣ መራት መናፋት ማየታችን ደግሞ የብርታት ምንጫችን ሆኖን ነበር። ከአስር ደቂቃ በሁዋላ «አለን» ሁላችንንም ከተዘረርንበት ለማንሳት ድጋፍ መሆን ነበረበት ፒተርም የጉዞአችን መሪ ሆኖ ከፊታችን በሚራመድበት ወቅትም ከፊት የሾቦ ለጥር ይኖር እንደሆነ በማለት በአይበለብው እየጻኸና በሆኑ እየተላበ በቀስታ ከጭንቅላቱ በላይ ያነሳው ነበር።

ጉዞአችን በሀይወቴ ከገጠመኝ አረንጓዴዎች ሁሉ ከርፋታም ከሆነው አረንጓዴ እስኪደርስ ድረስ ምንም እንኳን አሳራችንን ያየን ቢሆንም አረንጓዴው ግን ከነክርፋቱ ላይ የሚጠላልፍ የሚያስጥም አሜሪካ የበዛበት በመሆኑና ከስፋቱና ጥልቀቱም የተነሳም

ዙሪያውን ዞረን ማለፍ የማይታሰብ ሆኖብን ነበር። ይሁንና ልናቋርጠው ወሰንን፣ እረንጃውን ስናቋርጥ መንገዳችንን እንዳንስት ፈራን። «እለን» የያዘውን ኮምፓስ ተመለከተ። የኮምፓሱ ጠቃሚ ዘንግ ካረንጃው ሊላኛው ላይ ካለው አንድ ዛፍ አትሚውን መቀሰሩንም አየን። ያንን አትሚ ተከትሎ እገሩን ከእረንጃው ዘፈቀ። እኛም እስከእንጋታችን በክርፋታው እረንጃ ተዘፍቀን ተከተልንው ገዳጅ ነውና።

ከእረንጃው ሊላኛ ላይ እንደደረሰን አንድ አስደሳች ሐሳብ ወደ አእምሮዬ ሰርጸ ገባ። ያም እኛን ለመከተል ሲል ይህንን ውሃ የሚያቋርጥ ቂል የለም የሚል ፅላቤ ነበር። ሊይዙን የሚያሳድዱን ሰዎች ካሉ ደግሞ የሚመጡት ከፊት ለፊት ብቻ ይሆናል ማለት ነው። ከውሃው እንደወጣን ከመሬት ተዘረርን እጅህማዎቹ ሳሮች አድምተውናል። ለቀጣዮቹ 15 ደቂቃዎች ፅረፍት መውሰድ እንደሚሻል አስጠናል። ፆኩፅ ሌሊቱን ካጋመስነው በኋላ ዙሪያ ገቡን በብዙ ትላልቅ ቋጥኞች ከተከበበ አንድ አነስተኛ ኮረብታ ደረሰን። ፒተር፣ ኮርት ኤሪክና እኔ እዛ ስንቀር አለን ሰላዩን ወዳለንበት ለማምጣት ሄደ ካደጋ ስለመራቃችን እረገጠኞች አልነበርንም። ምክንያቱም ድንገተኛ ተቃት የሚጠብቀን ከሆነ ሁላችንም ለአደጋ እራሳችንን አጋልጠን ነበርና።

በ0330 ሰዓት አለን ከሰላዩ ጋር ይመጣል ብለን ወዳሰብንበት አትሚውን መጀመያ ወደ ምስራቅ ለጥቆም ወደ ሰሜን ተጓዘን። መንገዱ ለመኪና ምቹ ከሆነበት ሰፍራ እንደደረሰን ኤሪክ እና ኮርት አለን ይመጣበታል ብለው ወደሰቡበት ጠባብ ሸለቆ ሊገቡ እኔና ፒተርም ሸለቆውን ይዘው የተከተለን ሰው መኖሩንና አለመኖሩን ለማረጋገጥ ከኮረብታዎቹ ላይ ወጣን።

ከአንድ ሰዓት በኋላ አንድ ለጥቆም ሌላ የሚወሳከፍ ሰው ኮቲ ከቅርብ ርቀት ከሸለቆው ውስጥ ሲመጣ ሰማው። ሰላዩ ህመምተኛ አሊያም እጅግ ወፍራም መሆኑን የሚገልፅልን ሰው እንዳልነበረ አስታወስኩ ሸለቆውን ወርደን አንዴም እጅሬን ይዘን ሌላ ጊዜም በየተራ እየተሸከምነው ለ10 ደቂቃዎች ተጓዘን። ከኮረብታቹ መንገድ በደረሰንበት ቅፅበትም ምንም እንኳን የእፎይታ ሰሜት ቢሰማኝም የሌሊት ሰዓታት ከኢቨርስት ተራራ ሞት ቀጠና ያሳለፍኩ ያህል ሆኖ ተሰማኝ።

አሁን ለንጋቱ አስራ ሁለት ሰዓት ተቃርበናል። ጎህ መቅደድም ጀምሯል አሁን አሁን ግዳጃችንን ለመፈፀም ተቃርበናል የሆነው ሆኖ ግን ጀልባዋን ማግኘት ይኖርብናል ጀልባ መቆሚያው ቦታ ላይ ጀልባው መኖሩን ለማረጋገጥ አለን ቀድሞን ሄደ መንገዱ አትራቢያ ካለ አንድ ቁጥቋጦ ራሳችንን ደብቀን አያደባን እያለ አንድ የመኪና በር በጋይል ሲዘጋ ሰማን። ለጥቆም ሌላ በር ሲዘጋ አዳመጥን። ወዲያውም ካለንበት መቶ እርምጃ እርቀት ላይ የመኪና ሞተር የማጓፊት ድምጽ ሰማን።

ኤሪክ እና እኔ በሰላዩ ጎንና ጎን ሆንን እየጎተትነው መንገዱን ተሻገርን አሁን የመኪናው ሞተር ድምፅ ጎሳ ብሎ ተሰማን። መኪናውም ወደ እኛ አትሚው በፍጥነት ሲከንፍ ተመለከትን። የፊት መብራቶቹ ከመንገዱ ጠርዝ ካሉት ቁጥቋጦች እንዳረፈ በቁጥቋጦቹ ተከልለን ከውሃ ውስጥ ተዘፈቅን። ቀጥሎም ገራ ያጋባን ከስተት ተከሰተ። አካባቢው በማሰጠንተቂያ ደውሎች፣ ጨዋቶችና የተከሰ እራምታዎች እንደካፊያ ዝናብ

ተርከፈከቱ ሰሜቶቻችንም ተደባሳቁብን፡፡ የእጅወንብ ወደ እኛ አቅጣጫ ውሃ ልንጻ፡፡ ዐንቡ ጉዳት የማያደርስ ብርሃን የሚፈጥር ዐንብ መሆኑን ባወቅን ቅሌ በእውነታው ላይ የነበረኝ እምነት እየተሸረሸረ ነበር፡፡

ብዙም ሳይቆይ አንድ ዐቡተን ሰራሽ አሳ ማጥመጃ ጀልባ ጥለማውን ጥሳ ብት አለች፡፡ ከጀልባዋ ፊተኛ ክፍል አለን ቆጧል፡፡ አሁን ሰማይና ምድር እየተሳተፉ በመሄዳቸው ያለ ችግር ከወደ ዳርቻው ልንታይ እንችላለን፡፡ አውቶማቲክ ጠመንጃ ተከስ ከየአቅጣጫው መስማት ተጀመረ፡፡ ጀልባዋም ባህሩ ዳር የበተሉትን ቂጢግዎች ተገን አድርጋ ወደ ዳርቻው ቀረበች፡፡ ሰላዩ ፒተር እና እኔን እየጎተተ ውስጥ ለውስጥ ወደ ጀልባው አቅጣጫ ተጓዘ፡፡ ጀልባዋ ጋር እንደደረሰንም ወደ ጀልባዋ ተገጠልጥለን እንሳፈር ዘንድ አለን አንድ ገመድ ቢጤ አቀበለን፡፡

መጀመሪያ ሰላዩ ደግሞ ሲልም አንባረተብን ሰላዩንም ባለጀልባውና አለን ጎትተው ከጀልባዋ አሳፈሩት፡፡ እኔና ፒተርም በጎን በኩል ተገጠሳጥለን ከጀልባዋ ተሳፈርን፡፡ ኤሪክና ኮርት ግን በአካባቢው አይታዩም ባለጀልባውም የጀልባዋን አፍንጫ ለቡር ወደ ሚፈልገው አቅጣጫ አከነፋት ለነገሩ የፈለገውን አገኝቶአል፡፡

በወርሃ ሚያዚያ የአንድ ልማታዊ ባለሀብት የእርሻ ማሳ በሚመስል የርህዓት ማሰልጠኛ ገብተን ስልጠና መውሰድ ጀምረናል በዚያም የሰውን ልጅ እንደትመል የሚያረግፋቸውን አደገኛ መሳሪያዎች ፈታትቶ የመገጣጠም ልምምድ አድርገናል፡፡ እንደ ኤም-16 ወይም ኢኤ-47 ወይም ስተርሊንግ መትረፍሰን ፈታትቶ መገጣጠምን ካወቅን በኋላ ለኢሳማ ተከሰ ወደ መስክ ይዘነው እንወጣ ነበር፡፡ ይሁንና የልምምዱ መቋሜ ያ አልነበረም፡፡ የተጠቀምንበትን ጠመንጃ ፈታተን ከጥቅም ውጭ እናደርገው ነበር፡፡ ከመሳሪያው ጋር ያለን ትውውቅ መጥለቁን ለመፈተሽ ሰንልም በምሽት ሳይቀር ከሚሸከረከር መኪና ላይ ሆነን ከርቀት ያለን ኢሳማን ለመምታት እንዋክር ነበር፡፡ በየጊዜው ለ40 ደቂቃ የምናረገውን የሰውነት እንቅስቃሴ ተከትሎ በልዩ ልዩ ጦር መሳሪያዎች ልምምድ እናደርጋለን፡፡ ያም በገሀዱ ዓለም ሲፈጥር የሚችልን የጦር ድንጋጤና መረበሽን ሊቀንስልን እንደሚችል እናምናለን፡፡

በቀጣዮቼ ፀላት ሳምንታትም የኮምፓስ አጠቃቀም ትምህርት ወሰደናል በዚህ ፀሎም ሰው ቁጥር ከተሰጠፈበት ዘንግ ፊት ይቆማል፡፡ ከዚያም ዘንጉን አልፎ ካለው ደ ከገባ በኋላ ኮምፓሱን በመጠቀም ጉዞውን ይቀጥላል የጉዞው አሳማም ከደኑ በስተጀር ከተተክሉትና ተመሳሳይ ቁጥር ከተሰጠፈባቸው ዘንጎች መድረስ ነበር፡፡ ነገሩን ቀን ቀ በሩጫ ከተካነንው በኋላ ማታ ማታ ደግሞ በፈጣን እርምጃ ደግመን እንፈፅመው ነበር ቀን ያቋረጥነውን አረንጃም እንዲሁም በምሽት እንድናቋርጠው እንገደድ ነበር፡፡ ቅድ ተከተሉን መጀመሪያ በብርሃን ከዚያም በጨለማ ልምምዱን እንድንፈፅም ስልጠናው ይለን ነበር፡፡

ሦስት ተከታታይ ሳምንታትን የዝላይ ልምምድ በማድረግ አሳለፍን በመጨረሻ የጥፋት ልምምዶችን ለመፈፀም ወደ ደቡባዊ ካርሊና ተዛወርን፡፡ ለሁለት ቀናትም የየ

ላይኛው ለነቃቀል ለጠናን ይኸውም በአነቃቀሉ ጊዜ ከፍ አርገን ይዘን ከነቀልነው እጃችንን ሊገነጣጠሙ እንደሚችሉ አሳውቆናል። የዐንቡ ላይኛው ለነቃቀል ከገባን በኋላ አንድ ምሽት በተግባር ተለማመድነው። ለጥቆም ነገሮችን በዐምብ ማጋየት ጀመርን ከነዚህም ውስጥ መዘናኝ፣ ለውቀብሰች፣ በናፍጣ የሚሰሩ ጀጌተኞች ነጻጅ ማጠራቀሚያ ጉድጓዶች፣ እና ለጥርች ይገኙበታል። አንድ የተማሪዎች ሰርቪስ የሆነን አውቶብስ ሃያ ፓውንድ ክብደት ባለው ለሚሪካ ሰራሽ ሲ-4 በምብ አጋይተን ደብዛውን አጥፍተናል። ለንፅፅር ስንልም ቼክ ሴሚቲክስ የተባለውን ፈንጂ እና ሌሎች የባህር ማዶ ፕላስቲክ ፈንጂዎች በተግባራዊ ልምምዳችን ተጠቅመንባቸዋል።

ማንም ቢሆን ቅዥቶቹን በገሃዱ ዓለም ማየት አይፈልግም። የኛው ግን ለየት ይላል። ሦስት ከረጢት ሙሉ የነጻጅና ማዳበሪያ ውህድ አንድን አውቶብስ ለማጋየት ተጠቅመናል። ይኸው ኤ.ኤን.ኤፍ.ኦ የተሰኘ ውህድ የሚያደርሰው ጉዳት ሲ-4 ፈንጂ ከሚያደርሰው የላቀ ነው። እናም አውቶብሱ የቀረለት ነገር ቢኖር በፍንዳታው ወቅት በመቶዎች የሚቆጠሩ ያርዶች ርቀት ላይ ተስፈንጥሮ ያረፈው ሻንሲው ብቻ ነበር። ሚታይል ናይትሬት ስለተባለ የፈንጂ ውህድም ትምህርት ወሰደናል። አንድ ሰው የዚህን ፈንጂ ውህድ ጠብታ በመዶሻ ቢመታው ያለሚጋኝ መዶሻው ብትንትኑ ይወጣል ይህን ደግሞ በሙያው የተካኑ ብቻ ይበልጥ ይረዱታል ብዬ አስባለሁ ኢ.ሴ.ል ስለተባለ በሰዓት የሚፈነዳ የዐምብ ትምህርትም ወሰደናል ፀረ አውሮፕላን ፖምቦችን በኮንዶምና አልሙኒየም ጥቅሎች ይዘን እደምን ጥቅም ላይ ልናውላቸው እንደምንችል ተምረናል። አንድን ሽጉጥ ከአንድ ኢፓክሲ እና ግራፋይት ውህድ ውስጥ ጨምሮ እንደምን በአውሮፕላን ማዘዋወር እንደሚቻል ግንዛቤ ጨብጠናል። በትምህርቱ ፍፃሜም ከፍተኛ የአሸባሪነት ክህሎት ተከናኗል ማለት ይቻላል።

አሪዞና ውስጥ የበረሃና ተራራ ልምምድ አርገናል። ልምምዱ ከኮምፓስ ትምህርቱ ጋር የሚያመሳስለው ብዙ ባህሪያት ነበሩት። ከነዚህም በምሽት መቃኘትንና ጦር መሣሪያ መጠቀም ይጠቀሳሉ። ልዩነታቸውም በዚህኛው ልምምድ ወቅት አንድን መርዘኛ ዕባብ ጫፉ ሹል በሆነ ዘንግ ተጠቅመን ማጥመድና እንዴት አብስለን መመገብ እንዳለብን ነበር። ከሁለት ሳምንታት በኋላም ሂሊፕተር እንደምን ማብረር እንደሚቻልና አንድን አውሮፕላን አስፔን ውስጥ ካለው ባሮዬ በምታክል ስንዝር መሬት ላይ እንዴት አሳርፈን ማስነሳት እንደምንችል ተምረናል። ካርታ ላይ ያሉት ምልክቶችና ምድር ላይ ያሉ ምልክቶች ፈፅሞ አይመሳሰሉም። ነገሩ የከፋ የሚሆነው ደግሞ እየሩ ዳመናማ ውሽንፍር በሚሆንበት ጊዜ ነው ከዚህ በኋላ የሁለት ሳምንታት ቆይታችንን አትላንቲክ ውቅያኖስ ላይ ከሚንሳፈፉ ጀልባዎች አርገናል። ይህም በህይወት ውስጥ ጥቃቅን ሊባሉ የሚችሉ በምሽት የሰጠሙ ባህር ሰርጓጅ መርከብ ያለበትን እንደመጠቆም ያሉ ክህሎቶችን ተምረናል።

ለአስር ቀናት ያህል ግዳጅ ተጥሎብን ከባልደርቦቼ ጋር ከፍሎሪዳ ዕልፍ ደሴቶች አሳለፍን ደሴቲቷ በአስቸጋሪ አረንጓዴ ደን የተሞላች ብትሆንም ለአራት ቀናት ያህል በአረንጓዴው ውስጥ ስንዘዋወር አረንጓዴው ከሚማችን ይገባ ስለነበር የአረንጓዴው ከሎሮሬል ይዘት ቆዳችንን ወደ አረንጓዴነት ለውጦት ነበር። ሌሎች አራት ቀናትን ያሳለፍነው ደግሞ ስራስሮችን በመመገብ ስለነበር ልብሶቻችንን ከጥቅም ውጭ አድርጎብን ነበር።

ቀጣዩ ልምምዳችን ባዶ ከሆነችው ከሚከሰቱ ባህር ሰላጤ በአንድ ማይል ርቀት ላይ ከምትገኘው ከዚህች ደሴት የተደበቀን ጦር መሣሪያ ቆፍሮ ማውጣት ነበር። ሁኔታው ያህያዋን ሙታን ሊት ተራፊዎች የሆንን አስመስሎናል። የመሳሪያው ሳፕን የተቀባውን መከላከያ ግራሶ ከጠረገን በኋላ ውስጡ ያለውን ኢም-16 ጠመንጃ አወጣነው። ወዲያውኑም እንዲት ፈጣን ጀልባ ወደ ደሴቷ ስትቃረብ ተመለከትን ባለጀልባው ጀልባዋን ከአሸዋማው የውሃ ዳርቻ አስካፈናጠጣት ድረስ አላየንም ነበር። እንዳየንም የጀልባዋን አፍንጫ አዙር ወደ ባህሩ በፍጥነት አከነፋት። እንደዕውነቱ ከሆነ ለዘመቻ የጀልባዋን አፍንጫ አዙር ወደ ባህሩ በፍጥነት አከነፋት። እንደዕውነቱ ከሆነ ለዘመቻ የተሰማራሁበት ግዳጄ የተደበቀ መሳሪያን ቆፍሮ የማውጣት ግዳጅ መሆኑን አላውቅም ነበር። ይሁንና አሜሪካ ከፍታው በነበረው ፀረ-ዕፅ ዘመቻ የበኩሌን ድርሻ ተወጥቻለሁ ለማለት እችላለሁ።

✽✽✽

ወታደራዊ ሰልጠናውን እየወሰድኩ በነበረበት ወቅትም የአንድ መረጃ ሰራተኛ ሰራ የተደበቀ መሣሪያን ቆፍሮ ማውጣት ብቻ አለመሆኑን ተረድቼአለሁ። ሰልጠናው በሁለተኛው አለም ጦርነት በትክክለኛው የውጊያ አውድ ተካፋይ ከነበረው አ.ኤስ.ኤስ ወደ ዲ.ኦ የተሸጋገረ ሰልጠና ነው። እርግጥ ነው የዲ.ኦ ሰራ ሰላዮችን ማሰማራት እንጂ በጦር ግንባር የመጀመሪያውን መከላከያ መስመር ማበጀት አይደለም። እስከማውቀው ድረስ ዲ.ኦ ሰልጠናውን ይስጥ የነበረው ቡድናዊ አሰራርን ከአዲሶቹ መረጃ ሰራተኞቹ አፅመሮ ለማሰራጨ ነው። ይህም የምንሰለጥነው ከጠባቦቹ የአሜሪካ ውጭ ጉዳይ መሰሪያ ቤት ሰራተኞች ጋር ለመሰራት እንዳልሆነ ይገልጻል።

ይህ ገለፃ የዋሆቹን ዋሽንግተናውያን ከብር የሚነካ እንዳይሆን እስጋለሁ። ከነሱ ለጥቀው ያሉት መረጃ ሰራተኞችም የሀገራትን ሚስጢራት የሚያራቁቱ ቀበኞች መሆናቸውን መናገር እወዳለሁ። በፈደራል መንግስቱ ከተቋቋሙት ተቋማት ሁሉ የውጭ ሀገራትን የሚጥሰው ዲ.ኦ ብቻ ነው። ያም ሆነ ይህ ሀገ-ሀገ መሆኑ መታወቅ ይኖርበታል። ዲ.ኦ የመረጃ ሰራተኞቹ እንዲፈፀሙላት የሚሻው ትልቁ ነገር ከሆነ አንድ የምስራቅ አውሮፓ መናገሻ ከተማ ከባላንጣዎቹ በተቃራኒ ሆነው ፈንጂ እንዲያፈነዱና ቃታ እንዲሰቡ ነው። እንደ ላንግሊንና ዋሽንግተን ውስጥ ባሉ የአስተዳደር ሰዎቹ ላይ የፓለቲካ እርምት በጥልቀት ከመወሰዱ በፊት መሣሪያዎችን ወደ ውጭ መላኩ በCIA ላይ ችግር እንደሚፈጥር ባለሰልጣናቱ አለማወቃቸው ራስምታት ሆኖባቸዋል። ለምሳሌ ያህል በኢራን፣ ቺሊ እና ኮንጎ CIA በመንግስት ግልበጣ ሴራ ውስጥ ስለመሳተፉ ሀገራት ይከሳሉ። ከዚህም ለንፃር የተሻለ የሚሆነው በምስጢር ሰራዎቹን ማካሄድና ግብ ግብ መግጠሙን ለሌሎች መተው ይሆናል በጥይት መታኮሱ ጥሩ ዜናን መስማት እንደማያስችል ተቋሙ ማወቅ ይኖርበታል።

ሌላው ከዲ.ኦ ቆይታዬ የተገነዘብኩት ነገር ዲ.ኦ እንደሌሎች የሙያተኞች ወንጀለኛ ድርጅቶች ሁሉ የሚጠቀምባቸው የሚሰጥር ኮዶች ያሉት መሆኑን ነው። ሁሉም ዲ.ኦ ውስጥ ያሉት ከሸንት ቤት ወረቀት ማዘዣ እስከ ግብዣ ወረቀቶች ያሉ ወረቀቶች በልዩ ልዩ ዶክመንቶች ተከፋፍለው ይያዛሉ። ድርጅቱ የሚፈፅማቸው ሁሉም አይነት ግንኙነቶች ምስጢር ይደረጋሉ። የመረጃ ሰራተኞቹ እውነተኛ ሰማቸውን አይጠቀሙም

በዛፋንታ ለሁሉም ምስጢራዊ ስም ይሰጣቸዋል ሌላው ቀርቶ ቦታዎች ሳይቀሩ ሌላ ስም ይወጣላቸዋል። CIA ህሰተኛ የቦታ ስሞችን ተጠቅሞ (ልማታዊ የዕርሻ መስክ) የተሰኘ ማሰልጠኛውን እንደምን ካርታው ላይ እንዳስፈረው ሳይ በጣም ደንግጫለሁ ያም CIA በሁለት ትይዩ በሆኑ ዓለማት እንዳለ እርጌ እንድቆጥረው እርሳኛል።

ኮንፒተሮች ጥቅም ላይ ከዋሉ በኋላ መረጃዎችን በአህዛዊ መልኩ መያዝ ጉዳት እንዳለው CIA ወዲያውኑ ተገንዝቧል። በመሆኑም እጅግ አስፈላጊ መረጃዎችን በጨርቅ ሪባኖች ላይ በታይፕ እንዲተየቡ ማድረጉን ቀጥሎበታል። መረጃዎቹ በእጅ ፅሁፍ ሳይቀር እንዲገለበጡ ያደርጋል ዝነኞቹ የዲኦ ባለ ሰማያዊ መስመር የመረጃ ሪፖርተች መሰሉን ስም ያገኙት ወረቀቱ ላይ በፈዛዛ ቀለም ወደጎን ከተሰመረው ሰማያዊ መስመር ነው በመልዕክተኛው ወደ ዋሽንግተን ይላካሉ። የሚመለከተው ባለስልጣንም ከመልዕክተኛው ወረቀቱን ተቀብሎ ሲያነብ መልዕክተኛው ቆሞ ይመለከተዋል። ባለስልጣኑም ንባቡን እንደጨረሰም ወረቀቱን ለመልዕክተኛው ያቀብለዋል። መልዕክተኛውም ወደ ተላክበት ወረቀቱን ይዞ ይመለሳል።

የምስጢራዊው ዓለም አካል የሆንኩት የመጀመሪያ ስልጠናዬን ለመውሰድ ዋሽንግተን ከመግባቴ በፊት ነው። ሳንፍራንሲስኮን ለመልቀቅ በመዘጋጀት ላይ እያለሁ ጂም ስኮት ደውሎ አውሮፕላን ማረፊያው የሚጠብቀኝ ሰው እንደሌለ ነገረኝ «አየህ ያን ማድረግ አደጋ አለው» ሲልም ተናገረ «ደህንነቱ አስተማማኝ ከሆነ ቤት ከሰራው ጋር ትውውቅ በምታረግበት ሁለት ሳምንታት ታርፋለህ።»

«ለምን ሆኑል አይሆንም»

«ያማ! ቢዛ አደጋ አለው»

ወዲያውኑ ሐሳቡን ከአእምሮዬ አወጣሁት። በራሴው አገር ደህንነቱ አስተማማኝ በሆነ ቤት እንድኖር ያረገኝን ስራ መጀመሩ አስደሳች ነገር ሆኖ ታየኝ።

ከዋሽንግተን ብሔራዊ አየር ማረፊያ ታክሲ ይገዢ የቤይሌይ መስቀልያ መንገዶች ወዳሉበት ወደ ሰጠኝ አድራሻ አመራሁ። ከመስቀልያዎቹ መንገዶች እንደደረሰኩም ከአንድ አዲስ የአፓርትመንት ህንፃ ገባሁ። ፀጉሩ ግራጫማ የሆነ ሌላ ምልምል አስቀድሞ ከአፓርትመንቱ መኖር መጀመሩንም አወቅኩ። ሀንክ መሆኑን ብቻ ገለፆ ተዋወቀኝ እኔም መልሼ እውነተኛ ሰሙን ጠየቅኩት። አዝናለሁ። ልነግርህ እልችልም ስኮት አትንገረው ብሎኛል። አለኝ

በማግስቱ ከጠዋቱ ሁለት ሰዓት ላይ አንድ የደስ ደስ ያለው ሰው እያቴን መሆን የሚችሉ አንድ ሴት አስከትሎ መጣ። ሁለቱ ሰዎች የመጡት ሽፋን ሰጭ ከተሰኘው የዲኦ ስራ ክፍል ነበር። ይህ የስራ ክፍል የሐሰተኛ መታወቂያዎችን እውነተኛ አስመስሎ ይሰራል። የሐሰት ስልክ መስመሮችን ይዘረጋል። በአለም ዙሪያ ተበትነው ያሉ የCIA መረጃ ሠራተኞችን ትክክለኛ ማንነት ለመደበቅ ከሌሎች መንግስታዊ ተቋማትና ድርጅቶች ጋር በቅንጅት ይሰራል።

ሴትየዋ ሃንክ እና እኔን መታወቂያችንን እንድናሳያት ጠየቀችን የመንጃ ፈቃዶቻችንን፤ የዱቤ ካርዶቻችንንና የክለብ አባልነት መታወቂያዎቻችንን ጨምሮ ሰማችን የሰፈሩባቸውን ወረቀቶች ሁሉ ተረክበችን።

«ከእንግዲህ እነዚህ ወረቀቶች አያሰፈልጋችሁም በማለት በሁለት የተለያዩ ፖስታዎች ከተተቻቸው በፖስታዎቹ ላይም የመጀመሪያ ሰሞቻችንን አስፍራ አሸገቻቸው።

ስለማንነቴ ማረጋገጫ ሳይኖረኝ የምኖረውን ኑሮን እያሰብኩት እያለ ሰውየው ለእኔ ሃንክ ፎቶግራፎቻችን የተለጠፉባቸው መታወቂያ ወረቀቶች ሰጠን መታወቂያዎቻችንም ሲሸል የውትድርና ሰራተኛ መሆናችንን ይገልጻሉ። የራሴን መታወቂያ ትኩር ብዬ ተመለከትኩትና ከላዩ የተለጠፈው ምስል የራሴ ስለመሆኑ እርግጠኛ ሆንኩ። ፎቶግራፉን ለተቋሙ ያስገባሁት ከማመልከቻ ወረቀቴ ጋር መሆኑን አሁን ትዝ እለኝ። መታወቂያው ላይ የተጻፈው ስም ግን ርበርት ኤንዳኩት የሚል ነበር።

«የሆነ ሰው ስህተት የሰራ ይመስለኛል።» ስል መታወቂያውን ለሰውየው እየመለስኩለት ተናገርኩት። ሰውየውም በመገረም ተመለከተኝ። የሐሰት ስም እንደሚሰጡህ አልነገሩህም?»

የለም ማንም አልነገረኝም።

ለጥቆም እኔና ሃንክ ከዚያች ቀን ጀምሮ ቢያንስ ከሃገር እስከንወጣ ድረስ በሃሰት ማንነት መኖር እንደምንጀምር አስረግጦ ነገረን። በጣት የሚቆጠሩ የCIA አፈሰሮች ብቻ ዕውነተኛ ሰሞቻችንን እንደሚያውቁም አክለበት።

«ቤተሰቦቼን የማገኛቸው እንዴት ነው?» ስል ጠየቅኩት።

ፈገግ ብሎ የዋሽንግተን ዲሲ ፖስታ ሳጥን ቁጥር በቢጫ ቀለም የተተየበበትን ካርድ አቀበለኝ። በሳምንት እንዴ ደብዳቤዎችህን እንቀበልላለን መፃፍ የምትፈልጋቸውን ደብዳቤዎችህን ሁሉ መፃፍ ትችላለህ ሆኖም ከዚህም ሆነ ከሌላ CIA ከሚሰጥህ መጠለያ ሆነህ ወደነሱ መደወል አትችልም። እነሱም ወዳንተ መደወል አይችሉም።

አሁን አትደውል ከሚለው ህግ ጋር የተዋወቅኩ መሰለኝ ለጥቆም የአፓርታመንቱን ስልክ እንደማይሰራና መቋረጡንም ተረዳሁ።

ጥንዶቼ የማዕከላዊ ሽፋን ሰጭ ሰራተኛ ከተቀረው አለም ያቆራረጡኝ መስሎ ተሰማኝ። የCIA ሽፋን ሁሌም ቢሆን የሚያፈናፍን አይደለም። ምክንያቱም እንድ ታሪክ ትዝ ብሎኛልና ነገሩ ወዲህ ነው። በባህረ ሰላጤው ጦርነት ጊዜ ወደ ዋሽንግተን የተመለስ እንድ መረጃ ሰራተኛ ሮዝሊን ከሚገኘው ዌስት ፓርክ ሆቴል ያረፉትን አረብ ሰልጣኞቹን በማሰብ ወደዛው ያቀናል። ከተማዋ ውስጥ አሳልፈውት በነበረው በዛ የመጀመሪያ ለሊታቸው ከአረቦቹ አንዱ ብቸኝነት ይሰማውና ከዚያ በፊት አሜሪካ መጥቶ አያውቅ

በለንበር የእንግሊዝኛ ችሎታውም ብዙም ስላልነበር የሰልክ ማውጫ ደብተሩን ገልጾ የአስቸኳይ እደጋ ጥሪ ቁጥር የሆነውን 911 ይደውላል። የሰልክ ጥሪውን ለተቀበለው ሰውም ሴት እንደሚፈልግ ይነግረዋል ፈጣኑ ሰልክ ተቀባይም የሚፈልጋት ሴት እስከትመጣ ድረስ ከሆቴሉ ፊት ለፊት ቆሞ እንዲጠብቅ ይነግረዋል ዓረቡም እንደተባለው ከሆቴሉ ሲወጣ ፓርክ ውስጥ የቆመች ሴት ያያል። ያላወቀው ነገር ግን አምስት የእርሊንግተን ፖሊሶች ቁጥቋጦ ውስጥ መደበቃቸውን ነበር።

በመጨረሻም አረቡ እጅ ከፍንጅ እንደተያዙ ወደሆቴሉ መልሰው ስለማንነቱ ሲጠይቁት ዋሽንግተንን የመጣው በአሜሪካ መንግስት የሚሰጠውን ሰልጠና ለመከታተል እንደሆነ ሊነግርለት ከሚችለው የመረጃ ሠራተኛ እንዲያገናኙት ለመናቸው። ለጥቆም አረቡ የተናገረው ትክክል መሆኑን የመረጃ ሰራተኛው አረጋገጠ። አረቡ ስህተት ሊፈፀም የቻለው ቋንቋ ባለመቻሉ መሆኑንም አስረዳ። በዚህም ፖሊስ ገጠመችን ችላ እንደሚልለት ተስፋ አድርጎ ነበር። በምትኩ ግን ፖሊስ መረጃ ሰራተኛውን መታወቂያ ወረቀቱን እንዲያሳየው ስለጠየቀው የመረጃ ሠራተኛውም የማፅላዊ ሽፋን ሰጭ የሰጠውን የሀሰት መታወቂያ ያሳያል። መታወቂያውም ለአንደኛው ፖሊስ አጠራጣሪ ይሆንበታል። ዝምታን CIA ከሚጠቀምባቸው ኮዶች አንድ ስለነበር በዛ ሴትም ተጠቅሞበታል። የተቋሙን ሰልክ የሚመልሰው አፕሬተርም የተገለፀለትን የሰም አድራሻ ፈፅሞ እንደማያውቀው ምላሽ ሰጥቷል። ፖሊሱ ሌላ ካቴና በማውጣት ላይ እያለ የመረጃ ሰራተኛው ሽፋኑን ጥሶ መውጣት ካለበት ይህ የተሻለ ጊዜ እንደሆነ አሰበ።ፖሊሱ ለባልደረባው አንድ የሰልክ ጥሪ ወደ CIA እንዲያደርግ ፈቀደለት።

«የ CIA ሰራተኞችን ቅጥር ማረጋገጥ አንችልም።» የሚል ምላሽ የ CIA'ው ደህንነት ኃላፊ ለፖሊሱ ምላሽ ሰጠው። በምላሹ የተናደደውና ቀድሞ የባህር ኃይል ባልደረባ የነበረው መረጃ ሰራተኛ ሰልኩን ከፖሊሱ ነጥቆ «አንተ የውሻ ልጅ የተረገመ ኮምፒተርህ ላይ ስሜን የማትፈልገው ከሆነ ከእስር እንደተፈታሁ እንገትህን ነው የምቀነጥስልህ ሲል እንባረቀበት።

ሆኖም ጥቂት የሰልክ ጥሪዎች ለችግሩ መፍትሄ አሰገኙ። ብዙዎቹ መረጃ ሰራተኛ የሚሰጣቸውን ሽፋን በትክክለኛው ሰዓት አናገኝ ይሆን የሚል ስጋት አላቸው። አሜሪካ ውስጥ የሽፋኑ ምስጢር ተገለጠ ማለት ደግሞ አንድ ለሌት ዘብጥያ ማሳለፍ ሊሆን ይችላል። በባህር ማዶ ከሆነ ግን ትርጓሜው ከዚህ እጅግ የከፋ ነው የሚሆነው።

የማዕከላዊ ሽፋን ሰራተኛ ሀንክንና እኔን ተሰናብተው ከሄዱ በኋላ ሁለት ጥቁር ሱፍ የለበሱ የደህንነት ቢሮ ሰዎች ወደ አፓርትመንታችን መጡ። እኔም የደህንነት ቢሮውን በቀጣይነት ለ21 ዓመታት ደህና አድርጌ ላውቀው ችያለሁ ቢሮው ውሽትን እንደመለያ ማሸን ለምርመራ ይጠቀማል። ከደህንነት ፅዳት ሰራዎች እስከ ውስጥ ሰልኮች መቆጣጠር ያሉትን ሰራዎች ይፈፅማል። ላንግሊ ያሉት ደህንነታቸው አስተማማኝ የሆኑ ቤቶች ለሌት መዘጋታቸውን ያረጋግጣል። በተጨማሪም ቢሮው ሰው በላው የተባለ ልዩ ሰራተኛ አለው የዚህ ልዩ ሰራተኛ ሰራም አደገኛ ሰዎችን ማስወገድ ነው። የማስወገድ ሰራውንም ከፈፀመ በኋላ መርዶውን ለአለቆቹ ያረዳል ለጥቆም ሌሎች ሁለት የቢሮው ሰራተኞች ከተወገደው ሰራተኛ መኖሪያ በመዝለቅ ማንኛውንም መረጃ ያነፋንፋሉ።

ከምርጫው ተፋን ይመረምራል። ዲሰኩ ውስጥ ወይም ላይ ያስቀመጣቸውን ንብረቶች ሁሉ ይፈተሻሉ። ተያያዥነት የሌላቸውን የቤተሰብ ፎቶዎች ሳይቀር ይመረምራሉ። ከዛም የሟቹን ሬሳ እንድ የደህንነት ቡድን ከቤቱ ያወጣውና ያስወግደዋል።

የደህንነት ሰዎቹ እንደ ሚማ ከፍታ ያላቸው ፎርምችን ከአታሺ ቦርሳቸው አውጥተው ለኔና ለሃክ አደሉን፣ ፎርሞቹንም እንብበን እንድንፈርምባቸውም ጠየቁን የመጀመሪያው ምስጢራዊ ስምምነት ደሞዛችንን በየሁለት ሳምንቱ እንደሚከፍሉንና በምላሹም ያለ CIA ይሁንታ ምንም አይነት መፅሐፍ፣ መጣጥፍ፣ የፊልም ስክሪፕት፣ መጻፍ እንደማንችልና በቲሌቪዥን መታየት እንደሌለብን ይገልጻል። እውነት ነው ይህ ዘዴ የ CIA የመረጃውን አለም ሚስጥር ጠብቆ ለማቆየት ያስችላል ግና ህይወትህን ሁሉ ተቋሙ ውስጥ ካሳለፍክ በኋላ ግን መጻፍ ወይም መናገር ሊፈቀድልህ ይገባል።

ሌላው የፈረምነው ውል ሰራችንን የሚያደናቅፍ ስለሚሆን ለእናቶቻችን፣ ለሚስቶቻችን ለእደኞቻችን ለማንም የ CIA ሰራተኛ መሆናችንን መናገር እንደሌለብን የሚገልፅ ውል ነበር። የምናውቀው ሰው CIAን በሮችን ዘልቀን ስንገባ ማየቱን ቢነግረን እንኳ ከ CIA ጋር ያለንን ግንኙነት ሽምጥጥ አርገን መካድ ይኖርብናል። የዲሊ ባለስልጣናት ማንነታችሁን ፈጽሞ አታሳውቁ ሁሉን ነገር ሽምጥጣችሁ ካዱ ስለራሳቸው ለራሳችሁ ጥብቅና ቁሙ የሚል መመሪያ የሰጡንን ተግባራዊ እንድናረገው ይሻሉ። ይሁንና እንዳንድ የመረጃ ሰራተኞች መጀመሪያ ላይ ከሚስቶቻቸው ሰራቸውን ቢደብዳቸውም ኋላ ግን አብዛኞቹ እንደሚነግሯቸው ማወቅ ችያለሁ።

በሞገድ ማፈን፣ ሳተላይቶችን መጠቀም፣ ፎቶግራፍና በኒውክሌር ቦምብ ዙሪያ ጥቅም ላይ ስለሚውሉ ሚስጥራዊ የመረጃ ቃላት ለማንም ትንፋሽ እንዳንል የሚያዝ ውልም ፈርመናል እንድ ምስጢራዊ ቃል የራሱ የሆነ የጥንቃቄ መመሪያ ያለው ከፍተኛ ምስጢራዊ የአፈታት ስርዓት አለው። እንድ ወቅት ላይ እንድ ስለ ከፍተኛ ምስጢራዊ ቃላት አፈታት የሚያትት ጽሑፍ ባነበብኩበት ወቅት «ሳቲሪያሲስ» የሚል ቃል ገጥሞኛል ምስጢራዊውን የቃላት መፍቻ በስራ ላይ ባለሀበት ሁኔታ ማስታወሱ ለእኔ አስቸጋሪ ነበር ምክንያቱም ተመሳሳይ የሚመስሉ የቃሉ ፍቺዎች ብዙ ነበርና ስለዚህ በቀላሉ ለመረዳት ያዳግቱ ነበር «ሳቲሪያሲስ» ምን ማለት ነው ስልም አጠገቤ የነበሩትን የደህንነት ሰዎች ጠየቅኳቸው።

ከሁለቱ የደህንነት ሰዎች አንደኛው ሆን ብሎ እኔን ሊያሳማኝ በለሆሳስ 'ሳቲሪስት' ማለት ከብዙ ሴቶች ጋር ግንኙነት መፈፀም የሚወድ ሴስኛ ማለት ነው። እናም እንድ የመረጃ ሰራተኛ በዚህ መሰል ነገር ተጠምዶ ቢገኝ ቆለጠቹን ልንቆርጥለት እንደሚገባ ሕጉ ያዘናል» አለኝ። ነገሩ ሁሉ አስቂኝ ቢሆንም ወሲብ በአስተዳደር ላይ ላሉቱ ቱባ ባለስልጣኖች የራስ ምታት እንደሆነባቸው አውቃለሁ። CIA የመረጃ ሰራተኞቹ ወዳጅ ጠላት ሳይለዩ ካገኙት ጋር መዳራታቸውን አይቀበለውም ምክንያቱም ማንኛውም የውጭ ዜጋ ማጣራት እስኪካሄድበት ድረስ በጠላትነት ስለሚፈረጅ ነው። ስለሆነም ማንኛውም የ CIA ሰራተኛ ከእንድ የውጭ ዜጋ ጋር የቅርብና የዘለቀ ጉድኝት ካለው ለአለቆቹ ማሳወቅ ይኖርበታል። እዚህ ላይ ግን «የቅርብና የዘለቀ» ስለሚለው ሐረግ ፍቺ ማንም ርግጠኛ አልመሆኑ ለ CIA አስቸጋሪ እንደሚሆንበት ግልፅ ነው። ትርጉሙ እንደ

የፍቅር ሌሊት? ወይም ለፍቅር ዓይኛ ግጥም መግፍ? የደህንነት ሰዎች የነገሩን ነገር አልነበረም። ከሰምንት ዓመታት በኋላ ካርቱም ውስጥ አለቃዬ የነበረ ሚሊተን ቢየርደን ለሐረግ ዋጋ ያለው ፍቺ ሰጥቶኛል። እንደሚሉትን አባባል «የቅርብና የዘለቀ» ጉድኝነት ማለት ከወዳጅህ አልጋ ስር ጥንድ ነጠላ ሓገ ማስቀመጥ እንደማለት ነው።

በየሰድስት ወራት CIA ባህር ማዶ ያሰማራቸውን የመረጃ ሰራተኞችን በተባለ ኮድ «የቅርብና የዘለቀ» ጉድኝነት እንዳላቸው ወይም እንደሌላቸው የሚገልጽ ሪፖርት ለአለቆቻቸው ያስተላልፋሉ ነገሩ ሲበዛ ውጥረት የሞላበት ነው። አንድ የደህንነት ሰው የምትመሳጠረውን «የቅርብና የዘለቀ» ጉድኝነትን ከተጠራጠረና ለብሔራዊ ደህንነት ስጋት ይሆናል ብሎ ካመነ ለሥራ ከተሰማራህበት ሐገር ወደ ዋሽንግተን ሊመልሰህ ይችላል። በመስተለኛ ጥያቄም እያጣደፉህም ምርመራ ያረጉብሃል ነገሩ እውነት ሆኖ ከተገኘም ለዓመታት በተበቃ ስር ወደምትቆይበት አስቸጋሪ ሰፍራ ትላክለህ። በሌላም በኩል አንድ የደህንነት ሰራተኛ ስለገንኘነትህ ሪፖርት ሳታደርግ ግንኙነት ማድረግህን ከደረሰበት ውጤቱ የከፋ ይሆናል።

ከዚህ ጋር በተገናኘ ከሰማሁቸው ታሪኮች ሁሉ ያሰገረመኝ ነገር ቢኖር ከእናቱና እሁቱ ጋር ስለሚተኛ እንዲያረጋግጥ አማኝ የሆነ የመረጃ ሠራተኛ የሰማሁት ታሪክ ያልተለመደ ሆኖብኛል። ነገሩ ሲደረስበት የቻለው በማያቋርጥ መስተለኛ ጥያቄዎች ምርመራ ከተካሄደበት በሁዋላ ነበር። ለግዳይ የተመደበው ጨካኝ ሰው ሊገለው በነበረበት ሁኔታ ሠራተኛው የመጀመሪያ ደረጃ መብቶቹ እንዲከበሩለት ጠየቀ። ነገሩ ከሀንዳውያን የመደብ ክፍፍል ጋር የተያያዘ መሆኑን አስረዳ። ዋሽንግተን አካባቢ የራሱ መደብ አባል የሆነችን ሴት ማግኘት ባለመቻሉ ነገሩን መፈሰሰውን ተናገረ። በመጨረሻም ነገሩ ወደ አጠቃላይ ካውንሰል ቢሮ ቢመራም ሰራተኛው እንዲረሸን ተበይኖቷል። ሁኔታው አስገራሚ ቢሆንም መሰሎቹ ነገሮች CIA ምስጢራዊነቱን ለመጠበቅ ሲል የሚጨነቅባቸው ነገሮች ናቸው።

ለሁለት ሳምንታት ያህል ከአንድ ደህንነቱ ከተጠበቀ ሺላ ሴት ውስጥ ልክ እንደ አንድ ባለስልጣን ጥበቃ እየተደረገልኝ ፎርሞች ላይ ፊርማዬን እንዳኖር ካረጉኝና የመምሪያው ኃላፊዎች ለመኖር ያህል ስለሚያደርጓቸው ጥንቃቄዎችና ጥረቶች ሳዳምጥ ከቆየሁ በኋላ የዘመቻ አራጃፀም ትምህርት ለመቅሰም ወደ «ልማታዊ የእርሻ መስክ» ወደ ተሰኘው ማሰልጠኛ እንደምዛወር ስሰማ ደስታዬ ወሰን አልነበረውም። ምንም እንኳን ነገሩ ሁሉ ከአንድ እስር ቤት ወደሌላው የመሸጋገርን ያህል ቢሆንም ልዛወርበት ያለው ስፍራ የአንድ ክለብ ባህሪያሉት ከመሆኑም ባሻገር ዳግም ልምምድ ማድረግ የሚያስችለኝ በታ ነበርና

«ልማታዊ የሰርሻ መስክ በእያሌ መጽሐፍ ብዙ የተባለለትና የተገለፀለት ከአየር ላይ በተወሰዱ የቲሊቬዥን ጥናታዊ ፊልሞች የታየ ቢሆንም ያለበትን ሰፍራና የሽፋን ስሙን ከመናገር እንድቆጠብ CIA ከፍተኛ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶኛል በመሆኑም እሁን ለተደራሲያን መናገር የምችለው ነገር ቢኖር «የእርሻ መስክ» የሚገኘው ሸርጂኒያ ታደድዎተር ውስጥ ከ እንደሆነ ነው። ይህ «የእርሻ መስክ» ጥበቅ የጦር ሰፈር መሆኑን ነው የሚገመተው እናም በፈተኛው በር ቀርቦ ዘቦቹን ብትጠይቃቸው ቢጫ

ፓውዛቸውን እንቦግብገውብህ በሮቹን ከርቸው የሚሰጡህ ምላሽ የተከለለ የወታደር ጦር ሰፈር መሆኑን ነው። የውጭው በር ታልፎ ወደ ውስጥ ሲዘለቅ ደግሞ «የዕርሻ መስክ» በከፊልም ቢሆን የእንድ ክለብ ገፅታን ይላበሳል። የቲኒስ ሜዳዎች፣ የቤት ውስጥ መዋኛ ገንዳዎች፣ አሳ ማጥመጃ ጀልባዎች፣ እያሌ ቡና ቤቶችና መዝናኛዎች እንድን እንገዳ ለመቀበልና ያለ ከልካይ ለማስተናገድ ዝግጁዎች ናቸው። ተማሪዎቹም የየራሳቸው መኝታ ክፍሎች አሉዋቸው። ባጠቃላይ ስፍራው የቅንጦት ሆቴል ዓይነት ባይሆንም ለባለአራት ኮከብነት የማያሳጣ ነበር።

በሌላ ዕይታ የተመለከትነው እንደሆነ የዕርሻው መስክ እንድ እነሱተኛ የገጠር ኮሌጅ ሊመስል ይችላል። ግና በርግጠኝነት እውነታው ይህ ሳይሆን ልዩና ሰውር የማሰልጠኛ ቦታ መሆኑን ነው። ገቢው መግባታችን ከተረጋገጠ በኋላ ያን ዕለት ማታ ድል ያለ ድግስ ያለን መሆኑን ተገልጾልናል። ይህም የተዘጋጀው ማንነቱ ባልተገለፁልን እንድ የውጭ መንግሥት ነበር። ነገሩኝ የዛን አገር ስም አሁን ማስታወስ ባልችልም መናገሻ ከተማው ዊልተን መሆኑን መናገር እችላለሁ። አስተማሪዎቹ የአካባቢውን ባለስልጣናትን መስለው ሲታዩ ተማሪዎቹም አሜሪካውያን ጎብኝዎችን መስለው ተወነዋል። የኛ ስራ አገር ቤት መኖራችንን መሸሸግ ሲሆን አላማውም ማህበራዊ እንቅስቃሴ ውስጥ እንደምን መሳተፍ እንደምንችልና CIA መታወቅ የለባቸውም ያላቸውን ምስጢሮች መደበቅ እንዳለብን ማስተማር ነው።

ከትወናው በኋላ ወደ አንድ አጭር ከርፋፋና ራስ በራ ወደሆነው መምህር ጠጋ አልኩ.....። ሁኔታው ላስተዋለው ከጥቂት አስርተ አመታት በፊት ከጡረታ የተገለለ ያስመሰለዋል። ሲጎነጭለት ከነበረው ማርቲኒ ወደብርጭቆው ሲቀዳ በቀላሉ የሚቀርቡት ሰው መሆኑን ተረዳሁ።

እጄን ዘርግቼ «እንዴት ነው?» ስል ጠየኩት እጆቹን ከኪሱ ሳያወጣ ትክ ብሎ አየኝ።

«አሜሪካዊ ነኝ እዚህ ገና መምጣቴ ነው» ስል አሁንም እንደጠጣ እንደፈገገኩ ተናገርኩ።

«ይገርማል!» ሲል ወዳጃዊነት በተለየው ቅላጼ ተናገረ። «እዚህ ብዙ አሜሪካውያን አይገጥሙንም። ምን እየሰራህ ነው?»።

«የምሰራው ለአንድ የአሜሪካ ነዳጅ አውጪ ድርጅት ነው። እናንተ ባላችሁበት ካካባቢ ነዳጅ ፍለጋ ልንሰማራ ፈልገናል።»

«የሰነ ምድር ጠቢብ ነህ»

«የለም።»

«ደሀና ምን አልባት ያ ከአገራችን ከርስ ምድር ያቆየነው ነጻጅ እንደሌለ ላለማውቅህ ምክንያት ሊሆን ይችላል።» ሲል ተናግሮና ፊቱን አዙሮ ባለሁበት ጥሎኝ ሔደ።

ክፍሉ እንደተመለሰኩ ሰለፌዘኛዋ አገር የሚገልፀውን መጽሐፍ ማንበብ ጀመርኩ። አገሪቷ ምንም ዓይነት ሃይድሮ ካርቦን እንደሌላት አንብቤ ተረዳሁ። በማግለቱ ተማሪዎቹ ካዳራሹ እንደተሰበሰቡ የቤት ስራውን ያልሰራ ብቸኛ ተማሪ እኔ ብቻ ስላለመሆኔ እርግጠኛ ሆኛለሁ።

ሰዓቱ በገምት ስምንት ተኩል ግድም አንድ ቁመቱ 6፡፱ ማ ከ3 ሊንች የሆነ ወጠምሻ ጎረምሳ ወደ እዳራሹ ገበ። ሆኖ ብሎም ወደመድረኩ አመራ የፊቱ ገፅታ አብዛኛውን የህይወት ዘመኑን ያሳለፈው በበረሐ መሆኑን ያሳብቅበታል።

«ጆ ሊይንች እባላለሁ። የዚህ ትምህርት መምህራችሁ ነኝ። ከእናንተ መሀል በትላንት ማታው ስብሰባ የተገኘ ተማሪ ማን ነው?»

እዳራሹ በፀጥታ ተዋጦ እጁን ያነሳ ተማሪ አልነበረም።

ሊንች ወደ ክፍሉ መሃል ሰገደድ በማለት እኔ ከተቀመጥኩበት ደስክ አጠገብ ቆመ። ጥቁሩን ሰሊዳዎች ላስተዋላቸው ማይካ የሆኑት ደስኩቹ እና ጽሁፍ አልባው ግድግዳዎች ደግሞ ወደ ጆርጂታውን የኒቨርስቲ የተመለሰኩ መስሎ እንዲሰማኝ አርገውኛል። ሆኖም ይህ ሰው በህይወቴ ገጥመውኝ ከነበሩት ፕሮፈሰሮች ከአንዳቸውም ጋር አይመሳሰልም።

«ዛሬ እዚህ ለምን እንደተገኘን የሚነግረኝ ሰው አለ» ድምፁ በእዳራሹ ውስጥ አስተጋባ።

እኔ እንደማላውቅ አውቃለሁ። አንዲት ጠና ያለች ሴት እጁን ማንሳቷ ከሀሳብ አናጠበኝ። ለጊዜውም ቢሆን CIA ውስጥወዳለች እንድ ባለሰልጣንነት ራሷን የቀየረች መሰላለች።

«እዚህ የተገኘነው እንደምንም መረጃ ሰብሳቢዎች መሆን እንደምንችል ለመማር ነው።» አለች

ሊንች ሌላው ቀርቶ ስለምላጁ እንኳን አላመሰገናትም። ክፍሉን በዓይኑ ከማተረ በኋላ ዳግም ወደነበረበት የመድረኩ ጀርባ ተመለሰ።

ሊንች ከመብገኑ የተነሳ ፊቱ ቲማቲም መሰለ ራሱንም ለማረጋጋት እየሞከረ ሁለተኛው የስብሰባ ሐሳብ ግልፅ የሆነላችሁ አልመሰለኝም። እስቲ ከናንተ ቢያንስ አንድ ሰልክ ቁጥር ያለው?»

ከተማሪዎቹ ግማሽ የሚሆኑት እጃቸውን ወደላይ እነሱ። ሊንች አሁን በጣም ከመናደዱ የተነሳ ራሱን መቆጣጠር አቃተው። ፊቱን ፊት መደዳ ከተቀመጡት ተማሪዎች ወደ አንደኛው መለሰ። የቢሮ ቁጥር ነው?

ተማሪው አዎንታዊነቱን ለመግለፅ ራሱን ከፍና ዝቅ አደረገ።

«እናስ ስልኩን ያነሳቸው ፀሐፊዎ ማነህ? ብትልህ ምን ትላታለህ? መማሪያ መጸሀፍህ ላይ እንዳነበብከው ዊልተን ዩናይትድ ስቴት ጠላት ናት ሊሚሪንውያንና የመንግሥት ባለስልጣናት ቀጠሮ ያልተያዘበት ግንኙነት ማድረግ አይችሉም። ትላታለህ?»

ሊንች ክፍሉን በአይኖቹ አማተረ

እዚህ ምን እያደረጋችሁ ነው ወደሚለው ጥያቄ ልመለስና የአሜሪካን መንግስት እናንተን ወደ አዳኝ ተኩላነት ለመቀየርና ለመግራት በሚሊዮን የሚቆጠር ዶላር ፈሰሰ እርሳችሁ። ትላንት ማታ ግልገሎቹን ከመንጋው ትለያላችሁ የሚል ግምት ነበረኝ እነዚህ ግልገሎች ብዙ ሚስጢራትን የሚያውቁ ሰዎች ናቸው። ወደ ከህደት መንገድ ትወስዷቸዋላችሁ። ለነርሱ ውድ የሆነውን ነገር ሁሉ ሀገራቸውንም ጭምር እንዲከዱት ታደርጉዋቸዋላችሁ። በአንፃሩ ግን የእናት ሀገራችሁን ምስጢር ትደብቋቸዋላችሁ የሚል ግምቱ ነበረኝ እንዴት ነው ያ ሁሉ ስልጠና ውሃ በላውን?»

«CIA ውስጥ የገባችሁት የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ሆናችሁ በየኮከቱል ግብዣው ነፃ መጠጥ ለመጠጣት የተንበሸበሸ የዕረፍት ጊዜ በአውሮፓ ለማሳለፍ ከሆነ ካሁኑ ወደዋናው መመሪያ ሄዳችሁ ወንበር ብትፈልጉ ጥሩ ይመስለኛል።

በዚህ ጊዜ ነበር CIA እኔን በሰላይነት ወደ አለም ለመላክ የወሰነውን ውሳኔ ቁርጠኝነት የተረዳሁት። በተቋሙ ገንዘብ በበረዶ የመንሸራተት ስፖርት የማሳልፋቸው ጊዜያትም ስዊዘላንድ ውስጥ እንደሚጠብቁኝ አሰብኩ።

በቀጣዩ አምስት ወራት አስተማሪዎቻችን ጥሩ እዳኞች እንዲወጣን የተቻላቸውን ጥረዋል ግረዋል። ቀን ከሌሊት በመሰራት ባለሙያዎቹ ማኅፍነፍ መመልመልና ሰላዮችን ማሰማራት በጥቅሉ የተካኑዋቸውን የሰለላ ጥበባት በዊልተን ከምትተዳደረው ምናባዊ አገር ሳንወጣ ተማርናቸው። አንድ ሰው በካምፑ ውስጥ ተቀባይነት አጣ ማለት ደግሞ ግለሰቡ ለመረጃ ሰራተኝነቱ ማረጋገጫ አልተሰጠውም እንደማለት ነው። ይህ ደግሞ ማረጋገጫ ሳያገኝ ግዳጁን ለመፈፀም ወደ ባህር ማዶ አያቀናም ማለት ነው። በቋሚነት ከ CIA መምሪያ ጽ/ቤቶች እንዲሰሩ ይደረጋል ከዛም በገዛ ፈቃዱ ስራውን መልቀቁን የሚሻል ሆኖ ያገኘዋል።

ከሁሉ አስቸጋሪው በነሱ አጠራር «አዳኝ ተኩላ» (ለተልዕኮ ማዘጋጀት) ሲሉ የሚጠሩትን ምልመላ መፈፀሙ ነው። አንድ ሰላይ አላማ ያደረገውን ግለሰብ CIA ማወቅ የሚፈልጋቸውን ሚስጢራት እንደሚያውቅ ካወቀ ለሰራው እንዲመለመል ሊያደርጉት

የሚችሉት ደካማ ጎኖች መኖር አለመኖራቸውን በማግራት ግምቴን ይሰነዝራል። ሕጉ ጠቅላላ ባለ መልኩ ሲቀመጥ በሌት በኩል ያለውን ድክመት፣ ያለበትን የገንዘብ ችግር፣ በሀገሩ ላይ ያለውን ጥልቅ ችግር እና የአልኮል ሱሰኝነቱን ለተለወጠው መልምለው የሚል ይሆናል። እንዳንዴ ግን CIA የሚመለምላቸው ሰላዮች የሚመለመሉት ለአሜሪካ ባላቸው ፍቅር በመመርኮዝ ብቻ ነው። “የንቅላታችን ውስጥ ሰርያ የገባውና ለመመልመል የሚያጋልጡ ደካማ ጎኖች ያለበትን ሰው ተከታተሉት የሚለውን ትምህርት በጥናት አማራጭነት በመያዝ ነው። የሆነው ሆኖ በመቶሺዎች የሚቆጠሩ የደህረ ጃክ ስለገንዘብ ግድ ሰጥቶት ከማያውቅ ሰው ፊት ማሳየት ሰላዩን ከችግር ውስጥ ከመከተት ያለፈ ፋይዳ የለውም።

ከእ በኋላ የገቡ ተማሪዎች (ተመልማዮች) ካልተመለሙ የሚፈጠረውን አላዛኝ ውጤት በማሰራጀት ተደግፎ እንዲያውቁት ተደርገዋል ታሪኩ የተፈፀመው አፍጋኒስታን ካቡል ውስጥ ነው። የመረጃ ሰራተኛው አንድን የሶቭየት ዲፕሎማት መመልመል ይፈልጋል። ጊዜው ደርሶም የመረጃ ሰራተኛው የተመልማዩን ደካማ ጎኖች ማወቅ ሳይችል ይቀራል። በዛፋንታ ሰራተኛው ለሶቭየቱ ዲፕሎማት አሜሪካና ሶቭየት ቢቀራረቡ ውጤቱ ጥሩ እንደሚሆን ያስረዳል። ዲፕሎማቱ በሐሳቡ ከተሰማማለት በኋላ ሐሳብ መለዋወጥ ትችላላችሁ በሚል ምትኩ ከሆነ ሌላ የመረጃ ሰራተኛ ጋር ያስተዋውቀዋል።

ነገሩን የከፋ ያደረገው የመረጃ ሰራተኛው ሁኔታውን በዛ መልኩ ሪፖርት አለማረጉ ነበር። ሪፖርቱ የሶቭየቱን ሰው እንደመለመለውና ምትኩ የሆነው ቦብ..... ከእርሱ የሚሰማውን መረጃ እንደሚያቀብለው ይገልጻል። ቦብ የሶቭየቱን ዲፕሎማት ብቻውን ለመጀመሪያ ጊዜ ከአንድ ራሰቶራንት ባገኘበት ወቅት ልዩ ልዩ ይከመንጥቸን ይጠይቀዋል። በሁኔታው የተበላጠው የሶቭየቱ ሰው ጠረጴዛውን በጡቻ ይደቃል። መጭምም ቃጣው፣ በሬስቶራንቱ ያለው ተመጋቢም ሁኔታው ግልፅ ይሆንለታል ወሬውም በአንድ በካቡል ናኘ። ቦብም ወደ ሃገር ቤት ተመልሶ ከእርሻው መስክ እንዲያስተምር ተደረገ። ግዳጁም እንዳበቃለትና ቤንች መሆኑ የገባውና በሌሎች ችግሮች መጠበቅ የማያጠራጥረው ቦብ ሚስቱና ልጆቹ ቤቱ ውስጥ በነበሩበት ሁኔታ እንድ የገና ጠዋት ከቤቱ በረንዳ በራሱ ጥይት ነፍሱን ማጥፋቱ የቅርብ ጊዜ ትውስታ ነበር።

ሌላም ጊዜ ዲላ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ ስልጠና ሰንጀምር ትኩረትና ከብደት እንድንሰጠው የተነገረን ነገር ነበር። ይኸውም ካሰማራችሁት ሰላይ ህይወት በላይ ዋጋ ያለው ነገር የላም የሚል አስተምህሮት ነበር። አንድ የሚሰጥ አገልግሎት ሰራተኛ ለጥሬዝናንቱ የጥይት ቀለህ እንደሚወስድለት ሁሉ የመረጃ ሰራተኞችም ያለማሩትን የሰላይ ህይወት ከአደጋ ለመታደግ የሚችሉትን ሁሉ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። መዋሸት፣ ማታለል፣ መሰረት ወይም የከፋ ነገር ሊፈፀሙ ይችላሉ። እጅግ ጥቂት ከሰለሳ ሰራ ውጭ ያሉ ሰዎች በአንድ የመረጃ ሰራተኛና ሰላይ መሃል ስላለው ትስስር የተሳሳተ ግንዛቤ አላቸው ሁኔታው ግን ቀዝቀዝ ባሉና አሉታዊ ቃላቶች ሲገለፅ እንድ የኢኦ ሰው

ሚመለምላቸውን ሰላዮች ሕይወት ከአደጋ መጠበቅ ካልቻለ ለCIA የዚያ ሰው ባላይነት ነኩትም ለታላ እንደማለት ነው።

እንዳንዴ ተመልማዮቹ ሰላዮች በመረጃ ምንጭነት ከሚጠቀሙባቸው ሰዎች አንዱ ሊያፈነግጥና መላው የሰለላ መረብ ሊበጣጠስ ይችላል። አልፎ አልፎ ደግሞ ሰላዮቹ የመረጃ ሰራተኞቹን ለመገናኘት ከተቀጣጠሩ በኋላ በሰፍራው ሳይገኙ ይቀራሉ። ከዚህ አንፃር የመረጃ ሰራተኞቹ ተመልማዮቹን በትክክል እንዲመለመሱና ጥብቅ ቁጥጥር እንዲያረጉባቸው ዲ.አ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዶላሮች ፈሰስ ያደርጋል። ቆይታችንን ከእርሻው መስክ ባረግንበት ወቅት የዕረፍት ጊዜያችንን የምናሳልፈው ባብዛኛው ወደ ራችመንድ ቨርጂኒያ በባዶ እግራችን በመሮጥና የመኪና ቅኝት በማድረግ ነበር። ቅኝቱንም እንዳንዴ አስተማሪዎቻችን ተከትለን ሌላ ጊዜም እነርሱን ከኋላ አርገን እንፈፅማለን። ነገሩ ሁሉ እሁን እሁን ሳስበው ልክ የድመትና አይጥ ጨዋታ አይነት ነበር። የውስጥ ዘመቻዎች አፈፃፀም በሚል ዋሽንግተን ዲሲ ለሚሰጠን ትምህርትም መንደርደሪያ ሆኖናል።

ትምህርቱ የታቀደው ሞስኮና ፔኪንግ ለሚሂዱ የመረጃ ሰራተኞች ነበር። ሐሳቡ መረጃ ሰራተኞችን በማስማራት ከሁለት እስከ ሶስት መቶ እባላት ያሉትን የቁጥጥር ቡድን መረብ መበጣጠስ እንደሚያስችል የታመነበት ነበር። እናም በዚህ ረገድ ትምርቱን ከሰጡን ሰዎች አንዱ የነበረችውን ማርታን መጥቀስ ይቻላል። ግራጫማ ፀጉር ያላት ማርታ ሰላላ አመቷ ሲሆን ራዲን የኬጂቢለ (የራሺያ የሰለላ መረብ) መዋቅር አካል ያደረገን ሰላይ ጋር ሞስኮ ውስጥ ከተገናኘች በኋላ በሶቭየቶች እጅ ወድቃ በሃያ አራት ሰዓታት ውስጥም ከሶቪየት እንድትወጣ ተደርጋለች። ማርታ የውስጥ ዘመቻዎች አፈፃፀም የተሰኘውን ይህን ኮርስ እንድትሰጥ የተደረገውም በአንድ ወቅት በተግባር ያላቸው በመሆኑና እሳቀያሚውን የኬጂቢ (የራሺያ የሰለላ መረብ) ምርመራ አልፋ የመጣች ገቁ ሴት በመሆኗ ነበር። እንደ እውነታው ከሆነ የቁጥጥር መረቦችን ለመበጣጠስ የሚቻለው በከፍተኛ ውስጥ ገለፃ አሊያም በመጽሐፍ ንባብ አለመሆኑ ከቀሰምነው የመስክ ትምህርት በሚገባ እውቀናል።

በመጀመሪያው ቀን ራዲን ካስተዋወቀችን በኋላ በቶሎ ነበር የለቀቀችን። «ወደየቤቶቻችሁ ሂዱ፤ ያሉባችሁን ቢሎች አወራርዱ፤ አይናችሁ ያማረውን ልባችሁ የፈቀደውን አድርጉ። ለሚቀጥሉት ስድስት ሳምንታት ግን የእኔ ናችሁ።» ነበር ያለችን።

ማርታ እንዳለችውም ለቀጣዮቹ ስድስት ሳምንታት ከዋሽንግተን ጎዳናዎች አልራቅንም ነበር። በየመንገዱ የተቀመጡ ጥቅሎችን አልፈናቸዋል በየግድግዳው ላይ የተደረጉ የጠመኔ ምልክቶች (ለሰላዮች የሚተው ምልክቶች ናቸው) ደብዛቸው ስለነበሩ ችላ ብለናቸዋል። የዚህ ሁሉ ውጤትም የቁጥጥር መረቡን ለመበጣጠስ የተከተለውን መንገድ አራዝሞብናል። ሽፋኑን የሚሰጡን ቡድኖች ለእኛ ጥሩ ነበሩ ለማለት ይቻላል። ምክንያቱም እንዳንዴ «የዶልፊን ቁጥጥር» የሚሉትን ዘዴ ይጠቀሙ ስለነበር ወዲያው ታይተውን ወዲያው ይጠፋብን ነበር። ሰዎቹ ለሁለት ወይም ሦስት ቀናት ከእኛ አካባቢ

እይጠቀም። ከዚያም በቀጣዩ ቀን ከነርሱ አንዳቸውንም እናይም እንደውም መናፍስታችን ይመስሉን ነበር።

በሌላ ጊዜያቶች ደግሞ የፏፏቱ ቁጥጥር የሚሉትን ዘዴ ይጠቀሙ ነበር። ዘዴውም እያንዳንዱ ተቆጣጣሪ የሚቆጣጠረው ከኋላ ላይሆን ከፊት መከታተልን ነበር። እንደ ጥሩ የፏፏቱ ቁጥጥር ተግባራዊ ሊሆን የሚችለው በመቶዎች የሚቆጠሩ ሰዎችንና እውቀታቸውን በማስማራት ነው። እንደ ተቆጣጣሪ አላማውን (ጥንቅቅ ይባላል) ካለፈው በኋላ ወደ መጀመሪያው መስቀል ይመለሳል። ከዚያም ከእንደ ካሚየን ላይ ይላረፈል ካሚየንንም ይዞ ጥንቅቅን ይቀድማል ይህም ጥንቅቅ ፍሰቱን ዳግም እንዲቀላቀል ያስችለዋል ማለት ነው። እናም ለዚህ ሁሉ የህቡዕ ተልዕኮ የውስጥ ተቆጣጣሪው እንዳይታወቅ አልባላቶቹን በመቀያየር ይከውን ያጠፋል ማለት ነው።

ይህ ልምምድ ከዕለት ዕለት ያለማቋረጥ ተካሄደ። ቡድኖቹና ዘዴዎቹ በዘፈቀደ ይፈራረቁበት ነበር። የዚህ አላማም በሁኔታው እንድንሰላች እና ለህተት እንድንሰራ ነበር። ተጨማሪ ስራ እንደሚደሰጡን እየመትን ባለንበት ቅፅበት ነገርየውን ያጠቃልላል። እንደ ሌሊት ነገሩ እንዳንገሸገሸና ሲያውቁ እንደ ቡድን የመኪናዬን ቁልፍ ሰብሮ ማስታወሻዎቹን እንዲሰርቅ አርገዋል ከሦሄድበትም ስፍራ የቁጥጥር ቡድኖች እንደሚቆዩት ባውቅም ትሉ እዛም መሳዩን ለህተት ላለመፈፀምም የንቃት ደውል ሆኗልኝ ነበር።

የትምህርቱ ስልጠና እንደ የቁጥጥር መረብ እንደምን እንደምንበጣጥሰው ብቻ ሳይሆን መኖር አለመኖሩን እንደምን እደምናውቅ ተነስንበታል። በከተማ ውስጥ በእግር ጉዞ ላይ አሊያም የገጠር ውስጥ እየነዳህ በእንቅስቃሴ ላይ በምትገኝበት፣ በማንኛውም ሰዓት ከእይታ ልትሰወር ትችላለህ። በዚያ ጊዜም በእንዱ የገጠር መንደር መንገድ ላይ ሆንክ በከተማው ውስጥ ባሉ ህንፃዎች መሃል ማድረግ የምትችለውን ማድረግ ይኖርህሃል። ለመወሰን ያሉህ ጊዜዎች ሽርፍራፊ ሰከንዶች ብቻ ናቸው። በዚህ ሁሉ ማለፍም የአንተን ዝግጁነትና ቆራጥነት ግድ ይላል።

የእርሻ መሰከ በታ ስልጠና ፍፃሜ እካባቢ ማንኛችን እዳለፍንና ማንኛችን እንደወደቅን ታወቀ። እንደ ምሽት ሊንች በብስጭት ከነበርንበት የተማሪዎች መዝናኛ ማዕከል ዘልቆ አጠገባችን ተሰየመ።

«እምስቱም ወራት ለኔ ሲኦል ውስጥ የማሳለፍን ያህል ነበሩ። ማንኛችሁ ናችሁ ለመሰከ ስራው ዝግጁ ሆነናል የምትሉ?»

ምላሽ የሰጠው ሰው አልነበረም

«እዚህ ያን ያህል ዕውቀት በመጨበጣችሁ ደስተኛ ነኝ» ሲልም ሊንች አከለበት። ወደዚህ ሙያ ስትመጡ ከህሎታችሁ መሬትን የመጫር ያህል ነበር።

«አንድ ነገር ማወቅ ካለባችሁ ያ ነገር ባላንጣችሁ እደጅ እያደባባችሁ እንደሚቆያችሁ ነው። ደግሞም እንደናንተ ሁሉ የሚያንቀሳቅስ ሃብትና ትዕግስት እንዳለው ማወቅ አለባችሁ። የምትሄዱት ወደ ፓሪስ ሆነ ሞስኮ ግድ የለኝም የትም ሄዳችሁ የት በሚሊዮን የሚቆጠሩ አይኖች ስህተት ስትሰሩ ለማየት እንደሚጠብቁላችሁ አወቁ።»

«ባህር ማዶ ሳለሁ በየማለዳው ስነቃ ምን እንደማደርግ ታውቃላችሁ? ከሴን እፈትሻለሁ፤ ባለፈው ምሽት ሳነበው የነበረውን መጽሐፍ ገጾች አርገበግባለሁ ሻንጣዬንም አንድ በአንድ እበረብራለሁ፤ የአልጋዬን ስር በአይኖቼ እማትራለሁ ሲበዛ ጭንቀታም ሰው ነኝ የሰላዩን መታወቂያ ወይም ማንነቱን የሚገልፅ ማንኛውንም ነገር ማግኘት ይኖርብኛል ቤቱን ጥዬ በምወጣበት በማናቸውም ሰዓት ተቃራኒዬ ለፍተሻ ከቤቴ እንደሚገባ ማወቅ አለብኝ።»

ሊንች ተጨማሪ ቢራ አዘዘ ሌሎች ሁለት ተማሪዎች ንግግሩን ለማዳመጥ ወደ እኛ ወንበር ስበው ተቀላቀሉ።

«ሌላ ነገር እንድንግራችሁ ይፈቀድልኝ ነገሩ የስነምግባር ጉዳይ ባይሆንም መጽሐፍቱ ላይ የሰፈረውን ህግ የምትከተሉ ከሆነ የሆነ ቦታ ህጉን መጣሳችሁ አይቀርም።

ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ላይ ከሰላያችሁ ጋር ያላችሁን ጉዳይ ቋሚችሁ እንበል። የድካም ሰሜትም ደቋቋሟችኋል። እናም ከአልጋችሁ ውጪ የሚታያችሁ ነገር የለም። ሰላያችሁን ለማስናበት በመሰናዳት ላይ እያላችሁ በመኪናችሁ የኋላ ማሳያ መስታወት (ሰፖኪዮ) ቦግ ብለው የበሩ ሁለት የፊት መብራቶችን ታያላችሁ። እስከዛች ሰዓት በመንገዱ መኪና እንዳልነበረም ታስታውሳላችሁ እናስ ነገሩ አጋጣሚ ይመስላችኋል? ርግጠኛ መሆን አትችሉም ርግጠኛ ለመሆን ሌሎች እስር ደቂቃዎችን ትጠብቃላችሁ ከእስር ደቂቃም በኋላም መኪናው አለመንቀሳቀሱን ትቃኛላችሁ ቀጥሎ ምን ታደርጋላችሁ?»

«እኛው አካባቢ ከክትትል ነፃ መሆኔን እስካረጋግጥ እየነዳሁ እቆያለሁ።» ሲል አንደኛው ተማሪ መልስ ሰጠ።

«ምናልባት ልክ ትሆናለህ። ሆኖም በሌሊት ያለ ዓላማ መንዳት። በአካባቢው ባለን የቁጥጥር ቡድን የመረጃ ሰራተኝነትህን ሲያሳብቅብህ ይችላል። ያም ቀይ ሙዳ ስጋ ለቀበሮ እንደመሰጠት ይሆናል ወዲያውኑ ደህንነቶች መንገዱን ያጥለቀልቁታል። እሁን መረጃ ሰራተኛችን ያለው አማራጭ ከበባውን መጣስ ይሆናል። ያን ለማድረግም ህግን መጣስ ይኖርበታል።

«ምን ማድረግ እንዳለብኝ እኔ አውቃለሁ» ስለ አቋረጥኩት። «ሰላዩ ከመኪናዋ ወለል እንዲጋደም አደረገዋለሁ ወደቤት ነድቼም ከመኪናዬ መጠለያ ቤት እንዲወርድ እነግረዋለሁ ለሰዓታት የሚያንቀሳፋበት ቦታንም አዘጋጅቻለሁ በማግስቱም በተመሳሳይ መልኩ ከቤት ይገደው እወጣለሁ በእነዳዴም እርጋታን እላበሳለሁ የሚከታተለን ደህንነት አለመኖሩን ሳውቅ የሆነ ቦታ ከመንገድ ወጣ እርጌ አወርደዋለሁ።

ሲንኛ ከጠረጴዛው ተንጠራርቶ እጁን ዘርግቶ ብራሾ! ብሎ ዉበጠኝ። «ትከክል ነህ» አለኝ።

«ወይ እንደዚህ ቢሆንስ» ሲል ቀጠለ በዛ የግንኙነት ጠዋት ሻንጣ ከመኪናችሁ የእቃ ኮፈን እየከተታችሁ ነው እንበል ሚሊዮን ጥንድ አይኖች ከከተማው ውጭ ለሆነ ጉዞ እየተዘጋጃችሁ መሆናችሁን ይገምታሉ። ስለሆነም እዛው እዛው በመንዳት ፋንታ ከሰላዩ ጋር ከከተማው ወደ ሚያስወጣው መንገድ ትነዳላችሁ በዚህ ጊዜ ደህንነቱ እንደተገመተው ከተማውን ለታችሁ እየወጣችሁ በመሆናችሁ ከትትሉን ያቆማል። ከዚህ በኋላ ከደረሳችሁበት የመጀመሪያ ከተማ አውቶብስ ፈርማታ ሰላዩን ታወርዱታላችሁ ይሁንና ሰላዩ ደስተኛ አይሆንም ቢያንስ ግን ዘብጥያ ከመውረድ መዳኑን ያውቃል።»

ሲንኛ እየመከረን ያለው የዓመታት ተሞክሮውን በማስረጃነት በማስደገፍ ነበር። እንድ ዕውነታው ከሆነም ፍፁም ትከክል ነበር። በግዳጅ ላይ በተሰማራሁባቸው ዓመታትም ያወቅኩት ነገር ቢኖር ስለላ ከእንድ መጽሐፍ የምትማረው፣ ከሰልጠና ፊልም የምትቀደው፣ አሊያም ከክፍል ውስጥ ገለገ የምትካነው ጥበብ ብቻ አይደለም። ልትካነው የምትችለው እንድ ሰው ትከሻህን እሻግሮ ሲያይልህና ሆነኸው ስትገኝ ብቻ ነው።

ነሐሴ 1970 ማድራስ፣ ህንድ

የጉዞ ቲኬት እንደሚያስረዳው፡- ለሰባት ሰዓታት ወደ ፍራንክፈርት ለዓምስት ሰዓታት እንደገና ሰጪፍር ወዳነጋሁበት ቲህራን፣ ተጨማሪ ሁለት ሰዓታት ወደ ኒውዴልሂና አንድ ሌላ ማረፊያ ጣቢያ በመጨረሻም ማድራስ ከተማ ለመግባት ለአስራሰባት ሰዓታት ተጉዣለሁ፡፡ ወደ ሌላኛው የዓለም ክፍል መምጣቴ ቢታወቀኝም ከአውሮፕላን ወርጄ ከበሰበሰ የአክልት ከምርና ከፊንዳ ቱቦ የሚወጣው ትንፋግ እስኪያጥነኝ ድረስ CIA ምን ያህል አርቆ እንደላከኝ አላስተዋልኩም ነበር፡፡ የማድራስን አውሮፕላን ማረፊያ ሰይፋ ለማወቅ የተወሰነ ጊዜ ፈጅቶብኝ ነበር፡፡

አውሮፕላን ማረፊያው ውስጥ በዘፈቀደ የተንጠለጠሉት አየር መቅዘፊያዎች ሞቃቱን አየር ከመቅዘፍ በዘለለ የፈየዱት ነገር አልነበረም ከፊቱ ላብ እየተንቆረቆረ ነበርና፡፡ ሁለት ሻንጣ አውራጆች ለአንድ ሻንጣ ሲራኩቱ ሌሎች ሦስት ደግሞ ሻንጣዬን ለመሸከም ደጋግመው ይወተውቱኝ ነበር፡፡ ሻንጣዬን እኔው ራሴ ለማዘል ማቀዴን ብገልፅላቸውም ሰምተው እንዳልሰሙ ውትወታቸውን አላቆሙም፡፡ በቀጣይ አንድ እጁ የተጎዳና አንድ እግሩ ሽባ የሆነ የእኔ ብጤ ወለሉ ላይ በደህናዎቹ እጅና እግሩ ከወዲያ ወዲህ እየተንከላወሰ ይጨቀጭቀኝ ገባ፡፡ ወዲያው ወዲያው ከጎሳዬ እየተከተለ እግሬን አፈፍ ያደርገዋል በፍጥነት መራመዴም ሆነ በአንገቱ ዙሪያ የተጠቀለለው ድራቱ ውስጥ የምዶለው ሩፒ (የህንድ ገንዘብ) ብዛት የእኔ ብጤውን እኔን ከመከታተል የሚያስታግሱት አልነበሩም፡፡ ያለማቋረጥ ተከተለኝ በአካባቢውም ያለሁት ብቸኛው ነጭ እኔ ብቻ ነበርኩ፡፡

በመጨረሻም እንደምንም አፈግፍጌ ለአንዱ ሻንጣ አውራጅ ጭብጥ ሙሉ ሩፒ ሰሰጠው በሁለት ደቂቃ ውስጥ ኮተቱን ፈልጎ አስረከበኝ፡፡ «ማድረስ ፓሪስ አይደለችም» ነበር ያለኝ የህንድ ቅርንጫፍ አለቃዬ ጉዞ ከመጀመሪያ በፊት፡፡ «ሁለቱን ዓመታት በአግባቡ ተወጣቸው፣ አትልከስከስ ያን ካደረግህ ለተሻለ ግዳጅ ዝግጁ ትሆናለህ» የሚል መልዕክቱ አሁን ትዝ አለኝ በሌላ አባባል የሙከራ ጊዜ ላይ መሆኔን እያረዳኝ እንደነበር ገብቶኛል፡፡ ምንም እንኳን ከእርሻው የተመረቅሁ ቢሆንም እኔን ለማድራሱ ግዳጅ የመለመለኝ የምስራቁ ዕዝ ቢያንስ በአንድ ቀፋፊ የግዳጅ ቦታ በሚደረግ ጉዞ ተሳትፌ ብቃቴ ስለተረጋገጠ ወስነው ነው ወደዚህ የመጣሁት፡፡ ከዛ መልስ ሲደረግ የታቀደው አረብኛ ተናጋሪ ሰላዮችን ወደ ሰንዓ (የየመን ዋና ከተማ) እንዲሁም ቀሪዎቹን ኩይላ ብለን ወደ ምንጠራው የCIA

ትናንሽ ቅርንጫፎች መላክ ነበር። ለነገሩ በጣም አስከፊ የሚባል ስርዓት አልነበረም። ማድራስን የመሳሰሉት የዓለም ከተሞች በስለላ ስራ የተሰማሩባቸውን ሰዎች ለይተው ለማወቅ በቁርጠኝነት ትየተንቀሳቀሱ ነበር። የታመሙ፣ በውጭ አገር መኖር ያስጠላቸው እንዲሁም ጭራሹኑ ስራውን ያልወደዱት ነበሩ። አንዳንዶቹ ከወኪሎቹ ሊገኙ ተይዘው ወዳገራቸው ተልከዋል። አንድ ሁለቱ ደግሞ አብደዋል። ሌሎቻችን በእስከጋሪ ሁኔታ እየማለንን ለውጥ ማምጣት እንችል እንደሆን ተስፋ በማድረግ ላይ ነበርን። ህንድ የተመደቡበትን ተልዕኮ ለመፈፀም ከበርካታ አገሮች የተወሰሰበት ነበረች ለመጀመር ያህል በመጀመሪያ ከእውነተኛ ሰላዮች ጋር ተፋልመህ እንድትሰራ ትዳረጋለህ። የCIA እና ሌሎች የህንድ ጠላቶችን መንጥሮ የማውጣት ኃላፊነት ያለበት የህንድ የስለላ ቢሮ የተቋቋመው በእንግሊዞች በመሆኑ የተደራጀና ጠንካራ ነበር ለማለት ያስደፍራል። የስለላ ቢሮው በብዙ ሺዎች የሚቆጠሩ መንግሥቶችን በአንድ ጊዜ ማሰማራት የሚችል ነበር። በተለይ በአግራቸው የሚንቀሳቀሱት በመንገድ ከሚተረጎሙበት በርካታ ወንድ ተመሳሳይ ልብስ ከሚሰብሱ ለይቶ ለማወቅ የሚያስችግሩ ነበሩ። ማንኛውንም የህንድ ከተማ ባልተጠበቀ ሰዓት ሊወሯት ሊላቸው ደግሞ በአፍታ ሊሰወሩ ይቻላቸዋል። ባለ አራት አገሮቹም ቢሆን እንዲህ በቀላሉ ሊታወቁ የሚችሉ አልነበሩም። በጊዜው ህንድ ውስጥ የነበሩ የመኪና ሞዴሎች ሁለት ብቻ በመሆናቸው በስፖኪዮ ለሚመለከት አሽከርካሪ እንዲሁ ከአንዱ መለየት አይቻልም። ከሞስኮ ወይም ፔኪንግ በተለየ ሁኔታ ህንድ በአለም ላይ ከሚገኙ የስለላ ቦታዎች የበለጠ አስቸጋሪና ውስብስብ ከሚባሉት ውስጥ ያስመድባታል።

እኔ ወደ ህንድ ከማትናቲ ከዓመታት በፊት በተሞክሮ የሰማሁት የህንድ የስለላ ቢሮ ዴሊዲ ውስጥ አንድ የስለላ መኮንን ከሰብሰባ በኋላ ወኪሉን ከመኪና ሊያወርደው ሲል ከኋላው የሚመጡትን የመኪና መብራቶች አስተውሏቸው ስለነበር የተወሰኑ መንገዶችን አቆራርጦ ከቆመ በኋላ ወኪሉን ከመኪናው በወረደ ቅፅበት አስነሱቶ እንደበረረና የገጠመው ችግር የተከሰተው መኮንኑ ባለፈበት መንገድ አንድ የደህንነት መኪና ቆሞ ስለነበር ወኪሉን ሲያወርደው ለመመልከት በመቻላቸው ከዚያ በኋላ ነገሮች እንደተመሰቃቀሉና መኮንኑን ጨምሮ ሌሎች በርካታ የመረጃ ምንጮች ተሰብስበው እንደተያዙ መኮንኑና የህንድ ቅርንጫፍ አለቃ የነበረው ሰው ወደአገራቸው እንደተባረሩ በዚህም ሳያበቃ ለሁለት አመታት CIA በህንድ የሚያከናውናቸው ስለላዎች እንደአቋረጠች ከተሞክሮ ለመገንዘብ ችዬ ነበር።

ወደ መልካም ጎኑ ስንመለስ ደግሞ ህንድ እጅግ አስፈላጊ መረጃዎችን ለማግኘት የመጀመሪያ ተመራጭ ሀገር ነበረች። በወቅቱ የCIA አላማዎች ያተኮሩት በሶቭየት ላይና በህንድ የኒዩክሌር ፕሮግራም ላይ ነበር። በ1970ዎቹ ህንድ ከሶቭየት ህብረት ከታንክ እስከ አውሮፕላን ብሎም የባህር ስርዓቷ የጦር መሳሪያዎች በመሸመት የመጀመሪያ ተርታ ውስጥ ተሰልፋ ስለነበር ሶቭየቶች

በወቅቱ የነበራቸውን ዘመናዊ መሳሪያዎች ለህንድ በመሸጥ ላይ ስለነበሩ ከሶቭየት የጦር ሰፈር መውጣት የሚችሉ ሚስጥሮችን ለማግኘት ህንድ የመጀመሪያ ተመራጭ ሀገርም ነበረች። ህንድ ሀገር ለሚገኙት ቢሮዎች ምስጋና ይግባቸውና CIA ሦስተኛው የዓለም ጦርነት ከተጀመረ መቼና በየትኛው ክልል እንደሚሆን ደፍሮ መተንበይ በሚቻልበት ደረጃ ላይ ነበር። የዓለም ሃያላን ሀገሮች እንደሚያደርጉት ህንድ በ1974 የኒዩክለር ሙከራ እንዳካሄደች እና ቀጣዩ ሙከራ መቼ እንደሚካሄድ በተለይም ፓኪስታን ውስጥ ሊሆን እንደሚችል ነቅተን እንድንጠብቅ ጓይት ሃውስ አጥብቃ ትፈልግ ነበር።

በሌላ መልኩ የተመለከትን እንደሆነ ደግሞ አንድ መኮንን የመጀመሪያ ወኪሉን ለማጥመድ ለሚያደርገው ሙከራ ተመራጭ ሀገር ነበረች። ከነን አላይንድ እንቅስቃሴ ከመሰራቸች አንዷ እንደመሆኗ መጠን ከመላው አለም የሚመጡ በርካታ ተልዕኮዎች የሚካሄዱበት ሀገርም ነበረች። ድንገት በሄድክበት የኮከቷል ግብዣ ላይ ምን አልባት የሞንጎሊያውን አምባሳደር ወይም የአፍሪካ ናሽናል ኮንግራስን አምባሳደር ልታገኝ የምትችልበት አጋጣሚ ይኖራል። በዋናነት የእኛ ትኩረት የነበረው ግን በሩሲያ ዲፕሎማቶች፣ የጦር መኮንኖች እንዲሁም ቴክኒሺያኖች ላይ ነበር። ብቻ ምናለፋችሁ የምትፈልጉትን ሰው ለማግኘት የሚጠበቅባችሁ ነገር ቢኖር በራችሁን ከፍታችሁ ቤት ለእምቦላ ማለት ብቻ ነው። በቀላሉ ልትቀጥሩት ከቻላችሁ ደግሞ እድለኝነታችሁ ይጎላል። በመጨረሻም ህንድ ማህበረሰባዊነት የሚታደስባት ሀገር ናት። ከቤት ሰራተኞች ጋር መተባበር ደረቅ ማርቲኒ ማሰራት፣ ሲጋራ መጠቅለል፣ ክሬኬት ክለብ ውስጥ ያለ ማቋረጥ እንቶ ፋንቶ ከሚቀባጥረው ጋር ተግባብቶ መጫወት እነዚህ ሁሉ ህንድ ውስጥ የሚዳብሩ ከህሎቶች ናቸው። አንድ የቴኒስ አለማማጅ በሳንቲም ደረጃ መቅጠር ትችላለህ። እንዳንድ የሰለላ መኮንኖች እንዲያውም ፖሎ መጫወት ተምረዋል። ማድራስ ውስጥ ኑሮ በጣም አሸማቃቂ አልነበረም።

ከኤርፓርቱ ውጣ ውረድ በኋላ ለሚቀጥሉት ሁለት ዓመታት የእኔ ወደምትሆነው ቅጥር ሰገባ ቤቱ ነጭ ከድንጋይ የተሰራ ሲሆን አንድ ትልቅ ባናያን ዛፍ እና የጃስሚን ፔርጎላ በመኪና መንገዱ ዳርና ዳር ተሰግስገውበታል። ከበረንዳው በታች አንድ ምግብ አብሳይ፣ አንድ አስተናጋጅ አንድ የቤት ሰራተኛ፣ የውስጥና የውጭ ዕዳት እና ሌሎች ሁለት አትክልተኞች በጠቅላላ ሰባቱ ሰራተኞቹ ተደርድረው ይጠብቃሉ። ምንም እንኳን ሁሉም በባዶ እግራቸው ቢሆኑም ወንዶቹ ነጭ የኒፎርም ሴቶቹ ደግሞ ደመቅ ያለ ቋሪያ ለብሰዋል። ከመኪናዬ ሰወርድ ሁሉም ዝቅ ብለው እጅ ነሱኝ። አስተናጋጄ ቀዝቃዛ የማንጎ ጭማቂ በብር ትሪ ሲያመጣልኝ ህንድ ከእሁን በኋላ አስቀያሚ መኖሪያ መሆኗ ያከትማል ብዬ ለራሴ ወሰንኩ።

ማድራስ ለሰላላ ሰራዬ ጅማሮ አጅጉን የምትስማማ ሆኖ ተገኘች። ሁለት የሰላላ ወኪሎችን ለዚያውም ቁልፍ የማይባሉ ብቻ በውርስ ነበር የተቀበልኩት። ለሰብሰባ ለመዘጋጀት፣ ለማንፍንፍ፣ ወደ ማዘገፍ ጣቢያዎች ሪፖርት ለማድረግ በቂ ጊዜ ነበረች። እንፍናፊው የሰላላ መኮንን ከዋሽንግተን በሺ ማይሎች ርቆ ቢገኝም የሚወድቀውም የሚነሳውም በሚሰጠራዊ ሪፖርት ነበር።

ማድራስ የማይቀርልኝን የጀማሪ ስህተት ለመፈጸምም የተሻለች ቦታ ነበረች። አንድ ሌሊት ከከባድ ዶፍ በኋላ መንገዴን ሰቼ ከነሰላላ ወኪሌ ባህር ዳርቻ አካባቢ ሁለት ጫማ ያህል የሚጠልቅ ጎርፍ ውስጥ ገባሁ። ፖሊሶች በማንኛውም ሰዓት ድንገት ሊመጡ እንደሚችሉ በመፍራት ወኪሉን ሱሪውን ከጉልበቱ በላይ አሸብሸቤና ጫማውን በእጁ አሸከሚ ከመኪና ካሰወረድኩት በኋላ እስኪሰወር ድረስ በዓይኔ መከተል ግድ ነበረብኝ። ሌላ ጊዜ ደግሞ ሁለተኛው ወኪሌ በቀጠሮው ሰዓት ሊመጣልኝ አልቻለም እንደውም ከዚያም አልፎ ሰብሰባው ላይም አልተገኘም ነበር። የነበሩኝ አማራጮች አንድም እጄን አጣጥፈ እንዲመጣ በተስፋ መጠበቅ አሊያም ሄዶ መፈለግ ነበር ለመጀመሪያ ጊዜ ሕጉን ጥሼ ቤቱ ድረስ ሄጄ የፊት በፍን እንኳንኳሁ። የማድራስ ደህንነቶች የኒውደልሂዎቹን ያህል ጎበዝ ቢሆኑ ኖሮ ሁለታችንንም አንገታችን ታንቆ ዘብጥያ ከመውረድ እንተርፍም ነበር። ይሁንና ማድራስ እንደዚህ አይደለችምና ተረፍን።

የአምባሳደር ልጅ የሆነው አሣዥ ክሪስ ድርጅቱን የተቀላቀለው በቀጥታ ከሃርቫርድ ዩኒቨርሲቲ እንደተመረቀ ሲሆን ወደ ሀንድ ከመመጣቱ በፊት አፍሪካ ውስጥ ሰርቷል። እያንዳንዱን ወኪል ከማግኘታችን በፊት ክሪስና እኔ ስለሁኔታው ለመነጋገር እንሰየማለን። ምን ዓይነት የማውጣት መንገድ ለመጠቀም እንዳሰብኩ፣ የምይዛቸው ወረቀቶች የትኞቹ እንደሆኑ፣ ምናልባት ወኪሉ በቀጠሮው ካልተገኘ ተለዋጭ ቀጠሮ ለመቼ እንደሆነ፣ ምን ዓይነት ጥያቄዎች እንዳዘጋጀሁ እና የመሳሰሉትን ማወቅ ይፈልጋል። ወኪሉን ካገኘሁት በኋላም ምን እንደተባለና ምን እንደተደረገ አንድ በአንድ እንወያይበታለን። ከዚያ ያዘጋጀሁትን የሸቦ መልዕክት በወፍራም ቀይ እርሳሱ እያሰመረበት ይገመግመዋል።

የሚያስደስተው የማድራስ ውስጥ ኑሮዬ ሰራ ብቻ አልነበረም። ከከተማው በስተደቡብ በባህር ዳርቻ አንድ ቤት ተከራይቼ ነበር። ቋጥኞች ላይ ተገንብቶ በዘንባባ ዝንጣፊዎች የከበበው ይህ ቤት ከባህሩ ከሃምሳ ሜትር ባልበለጠ ርቀት ላይ ይገኝ ነበር። ከምዕራባዊው ድብርት ለመላቀቅ አብዛኛዎቹን የሳምቱን መጨረሻዎች የማሳልፈው በባህሩ ዳርጃ በማንበብና በመዋኘት ነበር። የእኔ

ቴኒስን መውደድና ማድራስ ጥሩ የሚባሉ የቴኒስ ሚዳዎች መያዝ አስደላች ግጥምጥሞሽ ሆነልኝ፡፡

ከሪስ ከአንድ መረጃ አቀባይ ጋር ሲገናኝ እስከታየበት ድረስ ኑሮዬ የተረጋጋና የተደላደለ ድግግሞሽ ነበር፡፡ የሀንድ መንግስት ቅሬታ ከማንላቱ በፊት ኒውዴልሂ የሚገኘው ቢሮአችን ከሪስን ወደአገሩ መለሰው፡፡ ወዳጅነቱን ወይም ቁጥጥሩን በማጣቱ ደስተኛ ባለሆንም በራሴ መሆኔ ኃላፊነት የመሸከም ብቃቴን አሜሪካም ሆነ ኒውዴልሂ ለሚገኙ አለቆቹ ለማሳየት ሞክርኩ፡፡ ሕጉ ሰላይ ያለተቆጣጣሪ ያፈነግጣል የሚል የተቀመጠ ቢሆንም እኔ ግን ያለተቆጣጣሪ መስራት እንደምችል ለማሳመን ቆረጥኩ፡፡

ከሪስ እንደሄደ አንድ በቅርቡ የተቀጠረ አዳኝ (በመኮንኖች ቦርድ እንደሚጠራው) «Access agent» ከሀንድ ጦር ጋር ከተመደበ የአረብ ጠጠር መኮንን ጋር አስተዋወቀኝ፡፡ በኔ አጠራር ሳሚ የተመደበው ከማድራስ የእስር ሰዓት የመኪና ጉዞ እርቆ የሚገኝ የጦር ሰፈር ነው፡፡ በዩናይትድ ስቴትስ በሳሚ አገር የነበረው የሻከሩ ግንኙነት ወደመቋረጡ እየተንደረደረ ስለነበር የሱ ተፈላጊነት ጉልህ ነበር፡፡ ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነቶች ሙሉ በሙሉ በመቋረጣቸው ከሐገሪቱ መረጃ ለማግኘት የሚጠበቅበት ብቸኛው አካል CIA ሆነ፡፡ በተጨማሪም ሐገሩ ከሶቪት በርካታ የጦር መሳሪያ መግዛቷ ብሎም አብረው የሚመጡ መምሪያ መፅፎችንም ከእኛ አዕምሮ ብዙም የራቁ አልነበሩም፡፡ እርሻው ውስጥ ዘይት አመላላሽ መስዬ ልገባ ስል ከገጠመኝ የማያስደስት አቀባበል በኋላ ምንጊዜም ቢሆን የመጀመሪያ ግንኙነቶች የሚሸውዱ መሆናቸውን ተረድቻለሁ፡፡ የሳሚን እጅ ከጨበጥኩ በኋላ ወደ ተለመደው ገተታዬ ዘው ብዬ ገባሁ፡፡ ሀንድ ለኑሮ የማትመች ቀሽም አገር ስለመሆኗ፤ ጓደኛ ለማፍራት አሰቸጋሪ ስለመሆኑ እንዲሁም ስለአየሩ ተስማሚነት እነበነብኩ፡፡ ሳሚ ቃል መተንፈስ እንዳይችል ወይም እንዳይሄድ አድርጌ በእንቅፋንቶ ወሬ ጀርድን ደበደብኩት፡፡ አውሮፔ አውሮፔ« ሲደክመኝ ወጥመዴን አዘጋጀሁ፡፡ ባህር ዳር ዳርቻ ሰላለው ቤቴ አንስቼ ምን ያህል አዝናኝ እንደሆነ እንዲሁም ከዚህ የተጨናነቀ ቦታ ለአንድ ቀን ርቆ ማሳለፍ ምን ያህል አስደላች ስለመሆኑ አብራራሁለት፡፡

«ወደ ማድራስ ስትመጣ ደውልልኝ፡፡ ቦታውን ትወደዋለህ» አልኩት፡፡ ግብዣው ከልቤ መሆኑን ለማጣራት ለአንድ ወይም ለሁለት ሴኮንዶች ከተመለከተኝ በኋላ «ደስ ይለኛል እደውልልሃለሁ» የሚል ቃል መለሰልኝ፡፡ የአድራሻ ካርዴን ተቀብሎኝ የእርሱን በሰጠኝ ጊዜ ፈገግታዬን ለማፈን ከንፈሬን መንከስ ነበረብኝ፡፡ ተሳካ ይህ ሰው በጣም የሚፈለግና ሊቀጠር የሚገባው

በመሆኑ እየተሻሻልኩ መሆኔ ተሰማኝ። ለመጀመሪያ ጊዜ ሴት ልጄን ለተጠሮ የጠየቅሁ ዕለት የተሰማኝን ያህል ውስጤ በሃሴት ሮቢ ረገጠ።

ከሁለት ሳምንት በኋላ ሰደውል የሰጠኝ ምላሽም ስለደመልኩለት መደሰቱን የሚገልፅ እዝማሚያ ነበረው። ባለመደወሉ ግን ይቅርታ ጠይቆኝ ስልኩን ከመዝጋታችን በፊት እንድንጠቃሚ ነገር ተነፈሰ። በሚቀጥለው ሳምንት በማድራስ እንደሚያልፍ ነገረኝ። ስለ ባህር ዳርቻ ቤቱ ደግሜ እነሳሁለት። ትንሽ ካቅማማ በኋላ ጥያቄዬን እንደሚቀበለውና ሚስቴንም ይዟት እንደሚጣ ነገረኝ። ቢንሳ! አሁን ተቀብዬ እንዳሻኝ ለማሸከርከር ይመቸኛል አልኩ ለራሴ። ለእንድን ሳምንት ያህል ቤቱን ለሳሚና ለሚሰቱ በሚሆን መልኩ ሳዘጋጅ ሰነበትኩ ሁለት ጠርመራ ብላክ ሌብል ጆኔ ወክር ውስኪ፤ እንድን ሳጥን የካሊፎርኒያ ነጭ ወይን እና ህንድ ውስጥ በማይገኙ የአሜሪካ ምግቦች ቤቱን ሞላሁት። ሙዚቃ እንዲኖር በሚል የሙዚቃ ማጫወቻዬን ያመጣሁ ሲሆን ከእንድን ቀን በፊት ሁሉም ነገር ዝግጁ ሆኖ እንዲጠብቅ ለምግብ አብሳዬ ትዕዛዝ አስተላለፍኩ።

በዚያች ቃላት ቀን ሰማዬ ከዳመና የጠራ ነበር በቢንጋልም አስደላች ነፋስ ይነፍሳል ቅዝቃዜውም ሊሰማ በሚችል ደረጃ አልነበረም። ጠዋት ላይ ከዋኝን በኋላ ለእንድን ሰዓት ያህል በባህር ዳርቻው ተቀምጠን በማውራት አሳለፍነው። ወደቤትም ተመልሰን ምሳ ከበላን በኋላ ባልኮኒው ላይ ቁጭ ብለን ወይን መጠጣት ጀመርን። ሳሚና ሚስቱ ሙሉ በሙሉ ዘና ብለዋል። ስለእስልምና፤ ስለ ሳሚ የልጅነት ጊዜ እንዲሁም ስለ ዓይነሰውር አባቱ እያወሩ ነበር።

እስከ እስር ሰዓት ድረስ ቆይታችን በመልካም ሁኔታ ሲሄድ ከቆየ በኋላ በድንገት ያልታሰበ ዱብዕዳ ተፈጠረ። ሰራተኛዬ እያህ ደርሳ ማማጥ ጀመረች ዘርፋፋ ቀሚሷን ለብላ ስለምትንቀሳቀስ ነፍሰጡር ስለመሆኗ የማውቀው ነገር አልነበረም ነገሩ ባሏም የሚያውቅ አይመስለኝም። ቤቱን በፍጥነት ዘጋግተን ሁሉንም ነገር መኪና ላይ ጫንነው። ሳሚና ሚስቱም ከእኔና ከእያህ ጋር ወደ ሆስፒታል ካልሄድን ብለው አስጨነቁኝ።

የሳሚ ሚስት ከእያህ ጋር ስትሆን እኔና እሱ ከሆስፒታሉ ውጭ ያለ ዛፍ ስር እግዳሚ ላይ ቁጭ ብለን አወራን። በቀላሉ ስለ ሃገሩ ጦር ያወራኝ ጀመር። በ1967 በተካሄደው የእስራኤል አረቦች ጦርነት ወቅት የእስራኤልን የግንኙነት መረቦችን ማዳመጥና በቁጥጥር ላይ ተመድቦ የነበረ ሲሆን እስራኤል የU.S.S ነፃነትን አጥቅታ 34 የአሜሪካ መርከበኞችን ስትገድል እንደተከታተለ እስከዚያ ጊዜ ድረስ እስራኤል የአሜሪካ ኩይሳ እንደሆነች የሚነዛውን የአረብ ፕሮፓጋንዳ ሲያምን ቢቆይም የእስራኤል ፓይለቶች የአሜሪካን መርከብ አጋይተው

የተለዋወጡትን መልዕክት ሲያዳምጥ ግን ምን ያህል እንደተሸወደ ተረዳ። ምስራቁና ምዕራቡ የግንኙነት መረባቸውን ከፍት መተው እንዳላባቸው ያለበለዚያ ግን የመካከለኛው ምስራቅ ሰላም ህልም ብቻ ሆኖ እንደሚቀር አከለበት። እሱ በማውራት ላይ እያለ እኔ የማስበው ያሰብኩለትን ዜማ እሳምሮ እየዘፈነልኝ እንደሆነ ብቻ ነበር። በጣም ተፈላጊ ግለሰብ ከማሳመኔም በላይ የሳሚን በአረቡ ዓለምና በአሜሪካ መካከል ውይይት እንዲኖር የመፈለግ ደካማ ጎን ነጥዬ ማውጣት ችያለሁ። ገርብብ አድረጌ ልገባበት ያሰብኩበትን በር ወለል አድርጎ ከፈተልኝ።

ከሁለት ሳምንታት በኋላ ሳሚ ወደ ማድራስ መልሶ ደመለልኝ። በዚያን ጊዜ ከስምሪት ጣቢያዎች ማረጋገጫ ማግኘት ችዬ ነበር። ማረጋገጫውም በሳሚ የኋላ ታሪክ ላይ ጥናት ተካሄዶ ምንም ዓይነት አደናቃፊ ነገር አለመገኘቱን የሚያረጋግጥ ነበር። በሬ ወለደ ብሎ የሚያወራ አልያም ለርሳ ደርሶ እንዲሰራ በሃገሩ የተላከ ሰላይ አለመሆኑ ተረጋግጧል። ስለ ሳሚ ቅጥር ጉዳይ አለቆቼ አልወሰኑም፤ እርሱ የእኔ ፈንታ ነበር። እኔ ግን ግዳዬን መጣል መጀመር እንዳለብኝ ወስኛለሁ።

ሳሚ ለምሳ ከቤት ውጭ ጋበዘኝ በጉዳዩ ተስማምቼ በቢሮ አልፎ እንዲወሰደኝ ሐሳብ አቀረብኩ። የእርሻው ስልጠና እንዳስተማረኝ የጨዋታው ቦታ በቁጥጥሬ ስር ማድረግ ነበረብኝና ነው። ሳሚ ቡና እየጠጣና ግድግዳዬን እየተመለከተ ቢሮው ውስጥ ሲንጎራደድ ሆስፒታል ውስጥ ከነበረው በተለየ ቁጥብ መሰለ። ይሁንና ጥያቄውን የማቀርብበትን ትክክለኛ ሰዓትና መንገዱን እያጠናሁ ስለነበር ለጉዳዩ ብዙ ቁብ አልሰጠሁትም ነበር።

በመጨረሻም የጉሮሮዬን ድምፅ ጠራርጌ «ሳሚ» ብዬ ጀመርኩ። ምንም እንኳን የአየር መቅዘፊያው አካባቢውን እየቀዘፈው ቢሆንም እያላበኝ ለመሆኑ የፊቴ በሳብ መወርዛት ይታወቀኝ ነበር። «አንድ ነገር ልጠይቅህ እፈልጋለሁ» አልኩኝ።

ሳሚ በእንቅስቃሴ ስሜት ተመለከተኝና በቢሮዬ ጥግ ካለው ወንበር ላይ ተቀመጠ። እኔ የተቀመጥሁት ከጠረጴዛዬ ፊት ለፊት ነበር።

«የዛሬ ሁለት ሳምንት አካባቢ በሃገሮቻችን መካከል ሊኖር ስለሚባው ውይይት አስፈላጊነት ተጨዋውተን ነበር በዚህ ጉዳይ ላይ ደግሞ አንተ የሆነ ነገር ልታግዝ እንደምትችል እያሰብኩ ነበር።» ምናልባት እስካሁን ድረስ በርሳ መኮንኖች ከተሰጠው መግለጫዎች ሁሉ የላቀውን ማብራራት በሚካሄድበት ወቅት ሳሚ አንድ ቃል ሳይተነፍስ ያዳምጥ ነበር። ነገሮችን እያብራራሁ የሚዘጋጀውን የውይይት መድረክ ከሃገሩ መንግስት መደበቅ እንዳለበት ማውራት

በጀምር ሳሚ እሌከትሪክ እንደያዘው ከወንበሩ ተሰፈንጥሮ ተነስቶ በቁጣ መንቀጥቀጥ ጀመረ።

«እንድሰልልህ እያገባባኸኝ ነው?» አለኝ ዝቅ ባለ ጃካራ ድምፅ ብርጭቆውንም መሬት ላይ ሲያንደባልለው ከአሁን በኋላ እዎንታዊ ምላሽ በምንም መልኩ የማይጠበቅ መሆኑን ተገንዝብያለሁ።

የውይይቱ አስፈላጊነት ከመጀመሪያውም የእሱ ሐሳብ እንደነበር እንስቺ አጉተመተምኩ። ሳሚ በተወሰነ መልኩ ንዴቱ በረድ ቢልለትም አብረን ምሳ ለመብላት ግን ሳንችል ቀረን። ከዚያ በኋላ ለተወሰኑ ቀናት ብንገናኝም ወደ ቀጠሮዬ ሲመጣ ግን ሰው ተለይቶት አያውቅም ነበር።

197-፡ኒውዲግላ-ህንድ

ሰለከሸፈው ሙከራዬ ወዲኒው ደልሂ ሪፖርት ካደረግሁ ከአንድ ቀን በኋላ ቢል በለስቸኳይ በአካል ተገኝቼ እንዳናግረው አዘዘኝ፡፡

ጨካኙ ቢል አጭር አይሪሻዊ ሲሆን እጅግ የተወደደ እስከዛሬ ከነበሩት የላቀ ምናልባትም ለወደፊቱም ምትክ የማይገኝለት የጎዳና ላይ የCIA መኮንን ነው፡፡ የመጀመሪያውን ሰሜን ኮሪያዊ እንዲሁም ሌሎች በርካታ አስቸጋሪ ሊሳማዎችን ለመቅጠር ችሏል የቀፋፊዎችና አስቸጋሪዎችም ተቀፅላ ነበር፡፡ አንዴ ኮንፈረንስ እንዲያደፈርስ ተመድቦ ከበረዶ በተሰራ ቀስት ከጎዳና በከፍት መስኮት አሳልፎ ማይከራፎኑን ከኮርኒሱ አውርዶ መጣሉ እንደታሪክ ይዘከርለታል፡፡ በንድፍ ሐሳብ ሰናየው በረዶው ቀልጦ መንገድ ላይ ይቀራል፡፡ እኔ መስራት አለመስራቱን ሞክራ አላረጋገጥኩም፡፡ ይሁንና ታሪኩ ከክሪስ ለቅርብ ወዳጁ የተነገረ ነበር፡፡ ሌላኛው አስገራሚ ታሪኩ ደግሞ ቶክዮ እያለ ይለብስ የነበረው ተለዋዋጭ ጃኬቱ እና የቆቡ ጉዳይ ነው፡፡ ጃፓኖች ከትትል ሲያደርጉበት ሲሄድ ይቆይና ድንገት ከእይታ ተሰውሮ ተለዋዋጭ ጃኬቱንና ቆቡን ገልብጦ የጉዞ አቅጣጫውንም ቀይሮ በአላዳጆቹ መሃል ማለፍ ይችላል ነበር፡፡

ለመጀመሪያ ጊዜ ወደ ቢል ቢሮ ስገባ መጀመሪያ ላይ ባሳሰተውልም በሕንድ የአሜሪካ አምባሳደር ሮበርት ኮህን ትከሻውን ተደግፎ በማየቱ እጅጉን ተደንቄያለሁ፡፡ ቢል ቁንጦኛ መነጽር አድርጎ በቀኝ እጁ ሁለት የፂም መላጫዎች በግራ እጁ ደግሞ ምላጩን ይዞ ነበር፡፡ ቀረብ ብዬ ሳስተውለው ከተፃፈው ወረቀት ውስጥ እየቀደደ ለማይከሮዳት (የፎቶግራፍ ፊልም) ማስቀመጫ የሚሆን ኪስ እያበጀ መሆኑን ለማወቅ ቻልሁ፡፡

«ይህ አዲስ ትውልድ ማይክሮደት ምን እንደሆነ እንኳን አያውቁም» አላቸው ቢል ለአምባሳደሩ ወደ እኔ እየጠቆመ፡፡

ሲጨርስ አምባሳደሩን ቦታ ቀየራቸውና የማይክሮዳቱን የማስቀመጡን ሂደት ያሳያቸው ጀመር፡፡ ጎሂን የፕሪንስተን ዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዳንት ብሎም ዝነኛ አስተማሪ እንደነበሩ የኋላ ታሪካቸው ያሳያል፡፡ ቢልን ከማግኘታቸው በፊት ሰላይ የመሆን ፍላጎት የነበራቸው አይመስለኝም፡፡ በግልጽ እንደሚታየው ማይክሮዳቶቹን ግን ወደዋቸዋል፡፡ ቢል እንደዚህ ጥልቅ ፍላጎት የሚጋባ ዓይነት ሰው ነበር፡፡

ሰለቢል አንድ ሌላ አስደናቂ ነገር ቢኖር ለአላማው ሙትና መቼም ቢሆን ወደ ኋላ አለማፈግፈጉ ነው፡፡ ፔንታጎን ስለ T-72 ታንክ አሰራር ማወቅ በፈለገ ጊዜ ቢል

ለአንድ ሌሊት ያህል መረጃውን የሚሰጠን የህንድ የታንክ ጥገና ጣቢያ ሰራተኛ ለማግኘት ችሎ እንደነበር ይታወቃል።

ወደ ቢል ቢሮ የሄድኩት በቀጥታ ከማድራስ በአውሮፕላን እንደመጣሁ ነበር። ወደ ቢሮው ስገባ ተነስቶ በሩን ቆለፈው።

«ደህና ነህ» ብሎ ጠየቀኝ እኔ ደግሞ ሳሚን በጣም ፈጥኝ ለማግባባት ስለመጣራ ምክንያት እየደረደርኩ ዘላብድኩ። «የእኔ ጨቅላ የእኔ ጥያቄ ያን አጭበርባሪ ማሳመን ስላልቻልህ አይደለም። እያልኩ ያለሁት ለምን በድጋሚ ከስሩ ጀምረህ አልሞክርከውም?» ሲልጮኸብኝ። ድንጋጤዬ ሳይበርድልኝም «አጎት በአንድ ሳምንት ስንት ይከፍልሃል?» ብሎ ጠየቀኝ።

«ወደ 10,000 ዶላር አካባቢ»

«ስልጠናህ ምን ያህል ጨረሰ?»

በእርግጠኝነት ቁጥሩን ባለውቀውም ወደ 250,000 ዶላር አካባቢ ሲጠራ ስምቻለሁ።

«ጥሩ ሌላውን እኔ ልጨምርለሁ። መኪናህ፣ ድንኳንህ፣ የቤት ኪራይህ፣ የቤትህ ሰራተኞች፣ መብራትህ፣ የአውሮፕላን ቲኬቶችህ እና አንተን ወደ ህንድ ለመላክ የወጣው ወጪ በሙሉ አለ። በተጨማሪም የቁጥጥር ጣቢያዎች ቁጭ ብለው አንተን የሚያግዙ ሰራተኞችን ደመወዝ አስበው። ይህ ተዳምሮ በትንሹ ወደ አምስት መቶ ሺህ ዶላር ግምታዊ እሃዝ ያስጠጋናል። እስከአሁን ባለው ሁኔታ ላገኘኸው ክፍያ ተገቢውን ግዴታ የተወጣህ ይመስልሃል?»

ስለላን በዚህ መልኩ በፍፁም አስቤው ባላውቅም አምስት መቶ ሺህ ዶላር ግን በእርግጥ በጣም ብዙ ብር መሆኑ ተሰማኝ። አውርተን ስንጨርስ ወደ ኒውዴልሂ መጥቼ ዕዳዬን በተግባር በምክፍልበት ሁኔታ ላይ ተሰማማን። ቢል ከሳሚ ጋር የነበረኝን ተነሳሽነት ወዶታል። ምናልባትም ከጥቂት ክትትል በኋላ ወደ ተከበረ የሰለላ መኮንንነት ሊያሳድገኝ ይችል ይሆናል።

ከሁለት ወራት በኋላ ወደ ኒውዴልሂ ተዛውራ እንደ አዲስ አፓርትመንት ተሰጠኝ። ትልቅ ባለ አራት መኝታ ከፍሎች ያሉት ቢሆንም የማድራሱን የሚወዳደር ግን አልነበረም። አሁን ያሉኝ አገልጋዮች ሁለት ብቻ ሲሆኑ የባህር ዳርቻ ቤትም የለኝም።

በመጀመሪያው ሳምንት ጉደኛው ቢል የአንድ ቅጥረኛ ፋይል አሸከመኝና «እንካ በዚህ ጥርስህን ሞርድ» አለኝ።

ቅጥረኛው ኒውዴልሂ ውስጥ ያለ ጣምራ ሰላይ ሲሆን በጠቃሚ የመረጃ ምንጮች ይታወቃል። የሚሰራው ለኬጂቢ ቢሆንም ለCIA ደርቦ ለመሰራት የተሰማሚ ነበር። ለዓመታት በሀንድ የሚገኙ የኬጂቢ የሰለላ መኮንኖች ሰላዮችን ስም ዝርዝር፣ የአሚሪካዊ ኢሳማዎችን ብሎም ሀንዳዊ ቅጥረኞችን ጨምሮ ሌሎች በርካታ ምስጢሮችን ለCIA ሲያቀብል ቆይቷል። ይሁንና እስካሁን ድረስ በትክክል ለሁለታችንም የሚሰራ ስለመሆኑ እርግጠኛ አልነበርንም። ኬጂቢ ከኛ መረጃ ለመሰብሰብ የሳክብን ሊሆን ይችላል፤ ወይም ደግሞ ቅጥረኛው ራሱ ለማን እንደሚሰራ እርግጠኛ ሳይሆን ይችላል። ዛሬ ለእኛ ነገ ደግሞ ለኬጂቢ ሊሰራ የሚችልበት አጋጣሚም አለ። የሁለትዮሽ ሰላይ መሆን ደግሞ ጨፍኖ ጅዝ እንደመጫወት ያህል ነው።

KGB (የሩሲያ የሰለላ ድርጅት) CIA ላይ ትልቅ ትኩረት ሰጥቶ እየተንቀሳቀሰ መሆኑ እረግጥ ነበር። ሀንድ ለእኛ የልምምድ ቦታ እንደነበረች ሁሉ የእነርሱም ምርጫ ነበረች። ሶቪየቶች ከመካከላችን አንዱን ለመቅጠር በርካታ ታታሪ ወጣት መኮንኖች ሀንድ ውስጥ በማጥለቅለቅ መኖሪያ ቤቶቻችንን ያሰልሳሉ። ከትትል ያደርጉብናል አልፎ ተርፎም ያለማሰለስ ሊቀጥሩን ሁሉ ይጥራሉ።

እኔ እንዳጣራሁት ከሆነ ከሀንድ ወደ ዋሽንግተን መልዕክት አድራሻችንን ጨምሮ በርካታ አባሎቻችን ለእነሱ እንዲሰሩ በማድረግ ስኬቶችን ተጎናፅፏል። መልዕክት አስተሳሳፊውን መያዝ ሌላ የሶቭየት መረጃ አቀባይ ቅጥረኛችንን ስለሚያሳጣን የነበረው አማራጭ ባለበት ትቶ ሌትና ቀን አታካች በሆነ መልኩ ቁጥጥር ማድረግ ነበር። መረጃ መለዋወጡ ራሱ በምስጢራዊ ምልክቶች መሆን ጀመረ። እያንዳንዱ መኮንን መረጃ በሚልክበት ሆነ በሚቀበልበት ጊዜ ሁሉ መረጃውን ወደ ምስጢራዊ ምልክት ምልክቱንም ደግሞ ወደ መረጃ ለመቀየር ይገደዳል። አንዴ ደግሞ የክትትል ቡድኖችን እንድ የኬጂቢ መኮንን ከስቲት ዲፓርትመንት ጋር ስለሚኖረን ግንኙነት ከፍሎ ውስጥ ከሚሰሩ ሰራተኞቻችን ውስጥ አንዱን ጠዋት አራት ሰዓት እካባቢ ከመኪናው ሲያወርደው ስለተመለከተ ጉዳዩን ለማጣራት የነበሩን አማራጭ ከኬጂቢ እንድ ሰላይ መቅጠር ነበር።

የጥምር ቅጥረኛውን የሚከታተለው መኮንን ፖል የሶቭየት ኢሳማዎች ተቆጣጣሪ ሲሆን ስለ ኬጂቢ እጅግ ወሳኝ የሆነ ተንቀሳቃሽ የመረጃ ምንጫችን ነበር። በ1958 የኬጂቢ የሰላይ ዳይሬክተር ማን እንደነበረ ከመናገር ጀምሮ ያለምንም ግድፈት ሌሎች በርካታ የሰለላ ወሬዎችን ማነብነብ ይችላል።

ፖል ቅጥረኛውን እንዲያስተዋውቀኝ ስጠይቀው ከስውር መሳቢያው ስድስት በሁለት ሜማ ያህል የሚዳጉሱ ጥራዞች አውጥቶ ሰጠኝ።

«ይህንን በሁለት ሳምንታት ውስጥ እንብበህ መልስ» አለኝ ፖል።

ካጋጠሙኝ ማጣራቶች ሁሉ አታካች የሚባለው ሆነብኝ። በመቶዎች የሚቆጠሩ የቅጥረኛው የቀጠሮ ሪፖርቶች ሲሆኑ የተካሄዱ ምልልሶችንም ያጠቃለለ አይነት ነበር። እያንዳንዱ ሪፖርት የቅጥረኛው ያለፈውን ቀጠሮ በማሰታወስ ይጀምርና ከዚያ በኋላ ከማን ጋር እንደተገናኘ፣ የኬጂቢው መኮንን ምን እንዳለው እርሱ ምን እንደመለሰ እና የመሳሰሉትን በጥልቀት ያቅፋል። አላማው ሪፖርቱን ደጋግሞ በማንበብ ቅጥረኛው

የሚዋሸበትን ቦታ ማግኘት ሲሆን የሪፖርቱ ጥልቀት ግን የሚዘለቅ አይነት አልሆነም። እኔስ ምኔ ሞኝ ነኝ ወደ ሽምጃ ቀየርኩት።

ከሳምንት በኋላ ፋይሎችን ተሸከሚ ሰመለሰ ፖል በማሰፈራራት ዓይነት በዓይኑ ገረፍ አረገኝ። «ቅጥረኛው የኦሌግ ኢቫኖቪችን ስም አንድ ጊዜ ብቻ ያነሳበት ምክንያት ለምን እንደሆነ አስተውለሃል?» የሚል ጥያቄ ገና ሳልቀመጥ ጠየቀኝ። «ኦሌግ የሚገርም ልጅ መሆኑን እኛ እናውቃለን ቅጥረኛው ይህንን ያላወቀበት ምክንያት ምንድነው?» እንደ ለውነቱ ከሆነ የኦሌግን ስም ስለማንበቤ እንኳን እርግጠኛ አልነበርኩም። ፖል ወደ በፋ ሲጠቀመኝ የውጣልኝ ሙድ ስለሆነ እንዳገባቤ ፋይሎችን እንደተሸከምኩ መሰሰ ብዬ ወጣሁ። ያው እንዴት ይሄን ሁሉ የመረጃ ፋይል በአንድ ሳምንት ውስጥ አጠናቀክ የሚለው ሙድ ስለገባኝ። እያንዳንዱን በኒውዳልሂ የሚገኝ አሁን አሁን አንድ በአንድ መፈተሽ ጀምራለሁ። ከአንድ ወር በኋላ ሩሲያዊ የኬጂቢ ሰላይ የቤተሰብ ስም የሆነውን ፓትሮኒምክን አወቅሁ። እንደውም የጋብቻ ቀናቸውን፣ የሚሰቀቻቸውን ስም፣ ብሎም የልደት ቀናቸውን፣ የሰራ ዘመናቸውን አንድም ሳይቀር ተገለፀልኝ ፎቷቸውን አጠናሁ። በሰልፍ ቢቀመጡልኝ ለይቼ ማወቅ እንድችል አድርጌ ነበር ያጠናጃቸው። ፖል ሌላ እንቅስቃሴ ጨመረብኝ እሱንም በአግባቡ ተወጣሁት ቅጥረኛውን ለመከታተል ጎሳፊነቱን ለመውሰድ ዝግጁ ሆነኩ። ፖልም ቢሆን እኔን መቆጣጠሩና ሲያሰፈልገኝም መርዳት ደስታን ፈጠረለት።

በወር ሁለት ጊዜ አብዛኛውን ከእኩለ ሌሎች በኋላ በአልድ ዴልሂ አገኘዋለሁ። እናም በዚያች ጭር ባለች ሌሊት የሚከታተልህን ሰላይ ከማየትም አልፈህ የለበሰውን ሱፍ አይነት መለየት ትችላለህ። የሰለላ መኪኖች ሊደበቁ የሚችሉበት ቦታም አይኖርም። ለሁለት ሰዓታት ያህል መኪኖዬን እያሸከረከርኩ ቅጥረኛውን ሳውጣጣው አልፎ አልፎ ማስታወሻ ለመውሰድ ስል እቆማለሁ። ከዚያም ወደ ቤቴ ሄጄ ትንሽ እንቅልፍ እተኛና በቀጣዩ ቀን ስለነበረን ግንኙነት በታይፔ አማካኝነት ጥልቅና አታካች የሆነ መረጃ በመተየብ በነበረው የቅጥረኛው ፋይል ላይ አክልበታለሁ።

ታዲያ መረጃውን መተየብ ስራው ተጠናቀቀ ማለት አይደለም። የቅጥረኛውን ታሪክ ወደ ኋላ ተመልሼ ማመሳከር የሚፈለግብኝ አስፈላጊ ተግባር ነበር። እንዴ ኦሌግ ኢቫኖ ቪችን እንዲከታተልልኝ ጠይቄው የመኖሪያ አድራሻውንና ታርጋ ቁጥሩን ይዞልኝ መጣ በቀጣዩ ቀንም ንጋት ላይ ወደተሰጠኝ አድራሻ አመራሁ። መኖሪያ ቤቴ በር ላይ የተሰጠኝ ታርጋ ቁጥር የለጠፈች መኪና መቆሟን አረጋግጥኩ። በአጋጣሚ ለመሆኑ ለማረጋገጥ አራት ወይም አምስት ጊዜ ያህል ተመሳለስኩ። ሌላ ጊዜ ኦሌግ ወደ ራሺያ መሄዱን ሲነግረኝ ለማረጋገጥ እውሮፕላን ጣቢያ ውስጥ ያለ ቅጥረኛዬን የኦሌግ ስም በኤርፍሎት የመንገዶች ዝርዝር ውስጥ መኖሩን እንዲያረጋግጥ አዘዝሁት። የኦሌግ ስም ዝርዝር ውስጥ አልነበረም። የህንድ አየር መንገድ ዝርዝር ውስጥም እንዲሁ ሊገኝ አልቻለም። አማራጮቼም ሁለት ናቸው ቅጥረኛው ዋሽቶኛል ወይም ኦሌግ የሐሰት ፖስፖርት ተጠቅሟል። የሁለትዮሽ ቅጥረኛን ወይም ጣምራ ሰላይን መቆጣጠር በአደናጋሪ የባቡር ሀዲዶች መካከል ረዥም መንገድ የመሄድ ዓይነት ነው። በመጨረሻም ሰውዬው ኬጂቢ እኛ ላይ ያሰማራብን ሰላይ መሆኑን ደረሰንበት።

እስካሁን ስሰራ የነበረው በመታየቱ አጠራር «building matrices» ተብሎ ይጠራል። ግምቶችን ማጣራት፣ ደካማ መረጃዎችን ማጥፋት እና መልካሙን መንገድ ማስላለጥ ያጠቃልላል። መረጃዎች የቱንም ያህል ያልተጠናከሩ ቢሆኑ ሲታመኑ የሚችሉ ባቶች መንገዶች ስለሆኑ እነሱ ላይ መጥፋት ማለት የግድ ይላል። CIA ውስጥ ዳግም መሰረት የፈለገከውን ለማስፈጸም እጅግ ጠቃሚ ስልጠና ነበር የወሰድነው።

የ KGB ውጥ ሰላይ ጨምሮ ሌሎች ቅጥረኞች ቢኖሩኝም የአምስት መቶ ሺህ ዶላር እዳዬን መክፈል ለመጀመር እራሴን ችግር አንድ ቅጥረኛ ለመከታተል እፈልግ ነበር። እናም አንድ የህንድ ጦር መኮንን ለመከታተል ወሰንኩ። ምንም እንኳን የህንድ ፖሊስታን ጦርነት ካበቃ ስምንት ዓመቱ ቢሆንም በማንኛውም ሰዓት ቀጣዩ ጦርነት ሊፈነዳ የሚችልበት አጋጣሚም የሰፋ ነበር። ምናልባትም ቀጣዩ የኒውክሌር ጦርነት ሊሆን ይችላል። አንድ የህንድ መኮንን ቢኖረኝ እንደዚህ ዓይነቱ ጉዳይ ቀድሞ ፍንጭ ሊሰጠን ይችላል ብዬ አሰብኩ።

ችግሩ ከመንጋው መሐል ተጠግቶ ታዳኝን ነጥሎ ማውጣቱ ነበር። የህንድ ጦር አባላት ከሌላው ማህበረሰብ የተነጠሉ ናቸው። ምክንያቱም የውጭ አገር ሰዎች ወደ ሚክራሎባቸው የኮከቱል ግብዣዎች ወይም ከልቦች መሄድ አይፈቀድላቸውም ከውጭ አገር ዜጋ ጋር ከተገናኙ ሪፖርት ማድረግ ይጠበቅባቸዋል።

ወዲያው ግን አንድ ከፍተኛ ተዘንግቶ መኖሩን አሰተዋልኩ ማለትም የህንድ ጦር መኮንኖች አደን እንደሚወዱና በሳምንቱ መጨረሻዎችና በበዓላት ወደ ፑንጃብ እቅንተው ትልቁን የህንድ ድብ ወይም ወፎች ላይ መተኮላቸውን። እናም ራሴን እደን ወደ ሚያፈትር ሰው በመቀየር የተወሰኑትን መኮንኖች የማግኘትን ዕድል ማመቻቸት እንደምችል አሰብኩ።

ወደ አገሪ ለመዝናናት ለመለስ ለአደን የሚሆነኝ ባለሁለት ጋን እስራ ሁለት ጌጅ ጠመንጃና በርካታ ገዛሁ። ለመመላለስ እንዲያመቸኝም ህንድ አገር የተመረተኝና ቀስቶችን በ1942 በሁለተኛው የዓለም ጦርነት የተሰራች ጂፕ መኪና ገዛሁ። መኪናዋ በጥሩ ሁኔታ ላይ የነበረች ከመሆኗም በተጨማሪ ቀለሟም መጀመሪያ እንደተቀባች ነበር። ባለቤቱ እንደነገረኝ ከሆነ በ1971 ከፓኪስታን ጋር ከተደረገው ጦርነት በኋላ የተጣለች ነች። የማስመዝገቡ ሂደት የማያልቅ መስሎ ተሰፋ ቢያስቆርጠኝም የሲቪል ታርጋና የመሳሰሉትን አሰልጠፍኩ። ማንም ነጥሎ ሊያውቀኝ አይችልም ብዬ በወሰንኩ በሳምንቱ መጨረሻ ወደ አደን ቦታው ለመሄድ አመቻቸሁ።

አደንን ፀሐይዋ ወጥታ አካባቢውን ማዋቅ ስትጀምር ማለትም ከጠዋቱ ሰባት ሰዓት ላይ ጀመርን። ሳቢላዎችን ከሚመገቡበት የበቆሎ አገዳ ለማባረር እንዲመቸን መንገዱን እየጠራረግን ግንዱን በቆንጨራ እናጋድማለን። እኩለ ቀን ላይ ስልሳ የሚሆኑ ሳቢላዎችን ማደን ቻልን። እናም ታዲያ ማታ ላይ በእሳቱ ዙሪያ ስንኮለኮል የተወሰኑት ለእራት ተጠበቁ።

በአራተኛው ጊዜ የነበረው የአደን ውሎዩ እድሜው በግምት ወደ ሰላሳ አምስት የሚጠጋ አንድ ጎልግሳ አገኘሁ። ሻለታ ሲንገህ እንደሚባልና አሁን እደን የምናካሂድበት ቦታ ባለጉልት የአክስት ልጅ መሆኑን ገለጸልኝ። እኔም ወራውን ለማስቀየር እየጣርሁ እደናችንን ቀጠልን። ለመከታተል ቀጠሮ መቀበልም አልፈለገሁም ተመልሼ ወደ አጎቱ የአደን ቦታ ከመጣሁ ሳገኘው እንደምችል አውቄያለሁና።

በቀጣዩ ቅዳሜ ከሻለታ ሲንገህ ጋር ስናድን ዋልን። እንደሌሎቹ የጦሩ አባላት ሁሉ እርሱም ጉዳኛ እጻኝ ነበር ወፍ ሲሰት እንኳን አይቼው አላውቅም። እናም ያን ቀን ማታ በእሳቱ ዙሪያ ተቀምጠን ስለ እሚሪካና ህንድ ለብዙ ሰዓታት ተጫወትን እሚሪካንን ይወዳታል። እሱ እንደሚያስበው በርዕዮተ ዓለምም ሆነ በጦር መሳሪያ ራሺያ ከእሚሪካ እንደማትበልጥ እየታወቀ ህንድ ከሶቭየት ጋር መወገድ ስህተት ነው። ድብት ምኞቱ እሚሪካ ውስጥ ኮሊጅ መከታተል እንደሆነም ነገረኝ እኩለ ሌሊት እካባቢ ግን ወደየጎራያችን ተለያየን።

በዚያ መፀው ሲንገህና እኔ አብዛኛዎቹን የሳምንቱን መጨረሻዎች አብረን የምናሳልፍ ወዳጆች ሆንን። ሰንሳመድ ህንድ ውስጥ የማይሸጥ የጣሊያን አገር የአደን መሳሪያ በሽልማት ልሰጠው እንዳሰብኩ አጫወትኩት ከሳምንታት በኋላም ሳበረከትለት አቀፈኝ። በሚቀጥለው ሰንገናኝ ግን ሲንገህ ለክፍያ የሚሆን ገንዘብ ይዞ መጣ። ስጦታ እንደሆነና ገንዘብ መቀበል ከሰድብ እንደሚቆጠር ነገራው ሳልቀበለው ቀረሁ። ትንሽ ካንጎራገረ በኋላ ተሰማማ ወጥመዱም ተጠመደ።

ብዙ ጊዜ አብረን በማሳለፋችን ሰዎች ጥርጣሬ እንዳይገባቸው ስለሰጋሁ እደናችንን በእዘቦት ቀናት አደረግን። ፑንጃብ ድረስ የምንሄድበት ሰፊ ጊዜ ባይኖረንም ከዴላሂ ብዙ ሳንርቅ ጥሩ ሳቢሳዎችን አላጣንም ነበር።

አንድ ቀን ወደ ከተማ ሰገመለስ በዋናው መንገድ የሚኖረውን መጨናነት ለማስወገድ ጥገ ይዘን በማሸከርከር ላይ ነበርን። ዋናው መንገድ በምስራቅ ካልካታን ከካቡል በምዕራብ ከአፈጋኒስታን የሚያገናኝ ሲሆን ህንድ ውስጥ በ1600 ማይሎች የተዘረጋ ነው። ይህ በእንዲህ እንዳለ ሲንገህ በድንገት አቁም ብሎ አንባረቀብኝ። መጀመሪያ ላይ መንገዳችን ላይ የሆነ ነገር ያለ ነበር የመሰለኝ መኪናውን እንዳቆምኩ አዲሱን የአደን ጠመንጃ መዞ አሰፋልቱን እየሮጠ አቋረጠ ወዲያውኑም እነስተኛ ግቢ እመር ብሎ ገባና ከሁለት ደቂቃዎች በኋላ የተኩስ ድምፅ ተሰምቶ ሲንገህ የሞተች ፒኮክ በእጁ እንጠልጥሎ ሲመጣ አየሁ። ይህ በእንዲህ ሳለ ድንገት ከየት መጡ ሳይባል ዝናር የታጠቁና አውቶማቲክ ጠመንጃ ያነገቱ ስድስት ወታደሮች ከእየአትጣጫው ብት ብት አሉ።

ሲንገህ ሰዎቹን ሲያናገራቸው እኔ ከመኪናዬ አልወረድሁም ነበር። አሁንም አሁንም ግን እየደጋገሙ ወደ መኪናዬ ሲመለከቱ ውስጢ በፍርሃት መራድ ጀመረ። እንደምጠረጥረው መኪናዬ ከጦሩ የተሰረቀች መሆኗን ከደረሱበት እኔም ሆንኩ ሲንገህ ተያይዘን ዘብጢያ መውረዳችን ነው። በአንድ በኩል ደግሞ ጥሩነቱ ሲንገህ ከነዩጀርሮው ስለነበር ሁለታችንም የጦሩ አባላት መሰለናችዋል።

በመጨረሻ ሲንግህ ፒኮኳን ለአንዱ ወታደር አቀብሎት እንደሚለየው እየፈገገ ይመስላል።

«የሚሰጥ ጋንዲ ግዛት ነበር» አለኝ መንቀሳቀስ እንደጀመርን።

የኢንዲራ ጋንዲን ግዛት አቋርጦ ከመግባቱም በተጨማሪ የሆነውን ብሔራዊ ወጭ በመግደሉ የሰራው ሰራ ህገወጥ ነበር። እንደዚህ ዓይነት አጋጣሚዎችን ደግሞ እርሻው ውስጥ አልሰለጠንባቸውም።

ሲንግህን ደጋግሜ እያስተዋልኩት ስመጣ ከመገጋው በቀላሉ የመለየት ፅድቅ የሰፋ መሆኑ እየገነዘብኩኝ መጣ። እንደ ጉድኛው ቢልን በአደናችን ሰዓት ይገደው መጣ። ቢልና ሲንግህም ተመቻቹ። በኋላም ጥያቄውን የማንሻው ጊዜ መድረሱን ከቢል ጋር ተስማማንበትና ቢልንም በቦታው እንዲገኝ ጋበዝኩት።

ሲንግህ በሩን ከፍቶ ሲገባ ቢልን በማየቱ የሆነ ነገር መኖሩን ጠርጥሯል ይሁንና ፈገግ ማለቱን አላቋረጠም እናም በጓደኝነት መንፈስ ነበርን። ለሲንግህ ቢል አመጣሁለት።

ልክ ሳሚን የጀንጀኩበትን አካሄድ በመድገም ስለረዥም ጊዜ ጓደኝነታችን መቀባጠር ጀመርኩ። «ሻለቃ» አለ ቢል ጣልቃ ገብቶ ሌላ ብዙ ነገር ሳንቀባጥር ፀባና እኔ ለርሳላ ነው የምንሰራው አለውና አረፈው።

እሁን የመጀመሪያው ጥይት ስለተተኮሰ መድረኩን ተረክብኩት። ሲንግህ ለርሳላ መሰራት ይፈልግ እንደሆነ ጥያቄ ሳቀርብለት ፊቱ አመድ መሰለ። ወዲያውኑ ከፍለገ ለቆ የሚወጣ መስሎኝም ነበር። ምናልባትም ከእኔ ጋር የተገናኘ ፅሁፍ ሪፖርት አለማድረጉ ወይም የሰጠሁትን የእደን መሳሪያ መቀበሉ ሳይቆጠው አልተረፈም ይሁንና ራሱን አረጋግቶ ቁጭ አለ። ስጧርስ ትንሽ አትማምቶ እንደ ሚያስብበት ነገረኝ።

ሻለቃው ጥያቄውን ሳይቀበለው ቢቀርም እንድን ነገር ገን ጥያቄ አጭርብኝ አለፈ። ለቀጣይ ዓመታት ጓደኛዎች ሆንን ቀጠልን። ጊዜን ጊዜ ሲወልድ መረጃ አቀባይን መቅጠር ፒዛ የማዘዝ ያህል እየተለለኝ መጣ። ቁልፉ ጉዳይ የሌሎችን የልብ ትርታ ማድመጥ መቻሉ ሳይ ነው። የገንዘብ ችግር ቁልፉ ጉዳይ ሲሆን ድብት አላማዎችና የመሳሰሉት በቀላሉ ሲሰፉ የሚችሉ ቀዳዳዎች ናቸው። የተወሰኑ ጊዜያት የወሰደብኝ ቢሆንም በስተመጨረሻ ከሰዎች የእእምሮ ጓዳ ጀርባ የሚንሸራሸሩትን ድብት አላማዎች ልቅም አድርጎ ለማወቅ ቻልሁ። ጡረታ ልወጣ አካባቢ እምቢ የተባለኩበት እንዴትም አጋጣሚ አልነበረም።

✧ ✧ ✧

ኒው ዳልሂ ውስጥ በተንቀሳቀሱበት ጊዜያት በደህንነት ዓይን ውስጥ አለመግባቱ ጠቅሞኛል። ከተጠናከረ ክትትል የዘለለ የደረሰብኝ ነገር ባይኖርም ስጋቱ እንዲጨምርብኝ ምክንያት የሆነው ከሲንግህና የመንታ ቅጥረኛው በተጨማሪ ሌሎች

አምስት መረጃ አቀባዮችን በመከታተል ነው። ህንድ በመሰለ አስቸጋሪ ቦታ በየሁለት ወይም ሦስት ቀን እንደ በሌሊት ቢያንስ ከአንድ መረጃ አቀባይ ጋር እጥኝ ነበር።

በነሐሴ ወር አንድ ምሽት እድለኝነቷን የሚፈታትን ነገር ገጠመኝ። ለአንድ ሳምንት ያህል የወረደው ደፍ ዝናብ ኒውዲልሂን በጎርፍ ሰላጥለቀለቃት መረጃ አቀባዮችን ቀድሜ በማገኘው ጨለም ያለ ቦታ ከመኪናዬ ለማውረድ ነበር ፊትዬ። ልክ ወደቀጠሮ መሰለኝ ቁና ቁና ደተነፍስ ነበር። «የፕ-72 ማንዋሎች» አለኝ። መኪናዬ ውስጥ እንደገባ ወደ ቦርሳው እየጠቆመ።

«ምን አልክ?» አልኩት የሰማሁትን ባለማመን ሰሜት

እየፈገገ ያለውን ደገመልኝ።

የፕ-72 ማንዋሎች ማለት ለዓመታት ሰንፈልግ የነበርናቸው የዕውቀት ቁልፎች ናቸው። መረጃ አቀባዩ በሁለት ሰዓታት ውስጥ መመለስ እንዳለባቸው ሲነግረኝም ይባሰ ልቤ መንጠር ጀመረ ማንዋሎቹን የሰጠው ሰርጀንት ከሰራ መውጫ ሰዓት በፊት ወደ ቦታው መመለስ አለበት። ወደ ቢሮ ሄዶ ፎቶ ኮፒ ለማድረግ በቂ ጊዜ ካልመኖሩም በላይ ዴልሂ በዚህ ሰዓት በደህንነት ሰዎች ትጥለቀሉባቸው የሆነ ሆኖ አሁኑኑ ካልወሰድኳቸው መቼም መልሼ አላገኛቸውምና።

ምርጫው ቀላል ነበር መረጃ አቀባዩን ከመኪናዬ አውሮጂ ፈገግ ካልኩለት በኋላ በሁለት ሰዓታት ውስጥ ጊያምካና ክለብ የእንግዳ ማረፊያ ቢሮ ቁጥር 3 ፊት ለፊት እንዲጠብቀኝ ነግራው ማርሽ አስገባሁ። ተደናገጦ ተመለከተኝ «ያልኩህ ቦታ ባልኩህ ሰዓት ያለበልዚያ ማንዋሎችህን ዳግም አታያቸውም» ብዬ ሐሳቤን ደገምኩለትና መኪናዬን ሳስወነጭፍ በአፈራ አለበስኩት።

ቢሮ እንዳደረሰኩ በተለምዶ «ቴክ ማን ብለን የምንጠራው የቴክኒክ ሰራተኛ እንዲያገዝኝ ጠራሁት። እኔ ደክመንቶች ስጭን እሱ ኮፒ ማድጉን ተያያዘው አስቀድሜ እንደፈራሁት ወረቀት ከማለቁ ትንሽ ቀደም ብሎ ቶነር አለቀብን። ቶነሩ የተቀመጠበት ቦታ ቁልፍ ሁለታችንም አልነበረንም ነበር እናም ቁልፉን መብሳት ነበረብንና በሳነው። ሰራውን ሰንጨርሰ ወደ ክለቡ ለመሄድ የቀሩኝ በጣት የሚቆጠሩ ሰባት ደቂቃዎች ብቻ ነበሩ። የመጀመሪያውን አደባባይ አቋርጬ ስታጠፍ ቆማ የነበረች መኪና መብራት አብርቃ ተከተለችኝ። አልፎ እንዳልኩም ሁለተኛዋ ተቀላቀለችኝ። ሰዓቷን ሳየው የቀረኝ ሰድስት ደቂያ ብቻ ነው ሌላ ጊዜ ቢሆን ከመኪናቹ አስከሰወር ድረስ አሽከረከር ነበር። አሁን ግን ጊዜ የለም።

በጥና መንገድ ከመኪናቹ ፊት ማሸከርከራን ቀጠልኩ። ከመብራቶቹ መብላት የተነሳ ሁለቱ መኪናች እየተከተሉኝ ስለመሆናቸው አርገጠኝ መሆን አልቻልኩም ነበር።

ከጊዎካና ከሌብ ግማሽ ርቀት ላይ ትራፊክ ጭንቅንቁ ተለል የሚልበት አቋራጭ መንገድ መመዝገብ እንደተመዘገበም ነጻጅ ሰጠሁ። መንገዱን ሳጋምሰው ፍጥነት ሃምሳ ደረሰ ነበር ማንም በዚያ ፍጥነት እያሸከረከረ ከኋላይ ከመጣ እየተከታተለኝ ሰለመሆኑ እርግጠኛ እሆናለሁ። በሰፖኪው መቆጣጠሪያ ተጥያሴ «የቸኮላ አደደርሱ የሚባለው ደርሶብኝ እንደሆነ እንጂ ወደ መንገዱ ስመለከት በላሞች ተጥለቅልቃለሁ። በዚያች ቅጽበት ፍሬን ብይዝ ላሞቹ መሀል ተሰንትሬ እካባቢው ወደ ሞት ቀጠና መቀየሩ አይቀሬ ነበር። ያሱኝ ብቸኛ አማራጭ ተጠማዬ ማለፍ ነበር ችግሩ ታድያ የህንድ ቅዱስ ላሞች ባህሪያቸው የሚገመት አለመሆኑ ነው። አንዳንድ ሲለገሙ ወደፊት መርጥ የጀመሩ መሰለው ዞረው ወደ ጓላ ሲፈረጥ ይችላሉ። በሃሳቤ ፅግ አውጥቼ እንደምገዝ በሁለት እገች ተጠግዝዜ ወደ መንገዱ ጥግ በማሸከርከር ተረፍኩ። በቀኝ በኩል ያለው የመኪናዬ ክፍል በመንገዱ ጥግ ወደነበረው የጭቃ ማጥ ውስጥ ተንሸራተተ አለመገልበጩም ተፃምር ነበር። መኪናዬ መገዘፍዘፏን እንዳቆመች በሰፖኪዬ ስመለከት ላሞቹ ሂደው በምትኩ በትንሹ ሦስት ጥንድ የመኪና መብራቶች ተተክተዋል። የደህንነት ሰዎች እደህኑ ጠርጥረዋል። የሚያስፈራው ነገር ደግሞ እየተጠጉኝ ነበር።

ሁሉንም ዓይነት ሀጎች እንደጣሰኩ ንብቶኛል። ከትትል ሲበረታ የሚኖረውን የመጨረሻ አማራጭ የአላጻጁን ጥርጣሬ ማምከን ነው። የበለጠ ጥርጥር ውስጥ እንዲገባ የሚያደርገው ቢሆንም የተሻለ አማራጭ አልነበረኝም ማንዋሎቼን ለመመለስ የተረኝ ሦስት ደቂቃ ብቻ ነበር። ይህንን ማድረግ ካልቻልኩ ግን መረጃ አቀባዩ እንደተናገረው ሰርጀንቱ ተይዞ ወደ እስር ቤት ይወርወርና አጠቃላይ የሰለላ ልፋታችን መቀመጥ ይወርዳል።

የጊዎካና በሮችን አቋርጦ ሰገባ የሚከተሉኝ መኪኖች ቁጥር ወደ አምስት አደገ። በሰፖኪዬዋ ስመለከት አንድ በአንድ ወደ ውስጥ በመዝለቅ ላይ ነበሩ የመጀመሪያዋ መኪና ከኔ እስር ጫማ ያህል ብትርት ነው። ከዚህ በኋላ ምንም መንገድ ባይኖርም እኔ ግን በሁለት የቲኒስ ሚዳዎች መካከል ማሸከርከሪያ ገፋታበት ሊከተሉኝ እንደማይችሉ አውቂያለሁ። እንዳሰብኩትም አምስቱም መኪኖች ዋናው ህንፃ ፊት ለፊት ቆመው ሰዎቹ በእግራቸው እየተጓዙ ነው። ፍሬን ደዜ ማንዋሎቼ ያሉበትን ቦርሳ በቲኒስ ሻንጣ ከትቼ በሁለት ዛፎች መካከል ንሰገሰኩ። ወደ እንግዳ ማረፊያ ቁጥር 3 ስጠጋ የለው ኩቱ እየቀረበ ሲመጣ ታወቀኝ። የመረጃ አቀባዩ ጥላ ቆየኝ ባልኩበት ቦታ መኖሩን ሳረጋገጥ ሳልቆም ማንዋሎቼን ከቲኒስ ሻንጣው አውጥቼ ሰርቻ ስር ሸንጥኩት። መረጃ አቀባዩ ቀብ አድርጎት ሲገሰግሰ በጨረፍታ ይታየኝ ነበር።

ጉዞዬን ቀጥሎ ጊዎካና ባር በጀርባ በር በኩል ሰገባ ሱፍ ለብሶ ጋዜጣ ከሚያነብ ህንጻዊ ወጣት በቀር ማንም አልነበረም። ሂጄም ኩነት ተሰየምኩ። ቃል ሳልተነፍስ አስተናጋጁን ሁለት ደብል ሰኮች ያለበረዶ እንዲያመጣልኝ አዘገዝኩት። ለረዥም ጊዜያት ጓደኞች የነበርን የሚያሰመስል ወሬ እሰከማሰጃምረው ድረስ ቃል ከአፋ የሚወጣ አይመስልም ነበር።

በገባሁበት አትጣጫ ወደ በሩ ዞር ስል ከአላጻጆቹ ሁለቱን አየኋቸው። እኔን የቲኒስ ሻንጣውን እና ወጣቱን በየተራ እያፈራረቁ ይመለከታሉ። ፍላጎታቸው በዚያ

ሰዓት ያንን ወጣት ለማግኘት የተጣደፍኩበትን ምክንያት ማግራት መሆኑ ገብቶኛል።
ከጎጂ ያለውን ወጣት ለብቻው ለገኘተው ገና ጥያቄ ከማትረባቸው በፊት መረጃ አቀባዩ
ፈክመንቶቹን ለስርጅንቱ ይመልሳል።

ደስ የግራ ጣፋጭ ድል ነበር። ተጨማሪ ዙር ስኮች ለእኔና ለአላሉ ዓደኞቹ
እዘገቡ። ከሦስት ዓመታት የህንድ ለገር ቆይታዬ በኋላ የልምምድ ጊዜውን እንዳጠናቀቀ
እናፂ ነበርኩ አሁን ግን ራሴን ችዬ መሰራት እችላለሁ። አሁን የምረልገው ልሂት መሆን
ነው። ቻይንኛ ለማጥናት ብጠይቅም የምሰራት እስያ ቀጠና ሦላሽ ከመሰጠቱ በፊት
የቅርብ ምሰራታዊ ቀጠና የሁለት አመት የእረብኛ ስልጠና እንድወስድ አግባባኝ።
ስለመካከለኛው ምሰራት ሽራፊ ዕውቀት ባይኖረኝም ግብዣውን ሳላትማማ ተቀበልሁት።
እስካሁን በሞቃታማው መጥበኝ ዙሪያ ስንከላወስ ቆይቻለሁ። አሁን በእሳቱ ላይ
የምራመድበት ሰዓት ደርሷል።

ሚያዚያ 18.1983 ቤረት-ሲባኖስ

ፊቷ እካባቢ የተጠረመሰች የድሮ ሞዴል የሆነች ካዲላክ ክፍት መኪና ቅዱስ ጊዮርጊስ ከሚባለው ሆቴል ባሻገር ባለው መንገድ በዝግታ ሂዳ ቆመች፡፡ ሾፊሩም ሞተሩን ሳያጠፋ በቤሩት ባህር ዳርቻ በኩል የሚዝናኑትን ሰዎች በእርምጃ ይመለከታል፡፡ ማንም ሰው ለክፍት መኪናዋ ትኩረት አልሰጠም ወይም ልብ አሳለም፡፡ ሁሉም ሲባኖሳውያን እስከሚያውቁት ድረስ የርስ በእርስ ጦርነቱ አብቅቷል፡፡ በ1982 የፍልስጤም አድፍጦ ተዋጊዎችን ለመደምሰስ ወደ ስፍራው የተንቀሳቀሰው የእስራኤል ጦርም ወደ ደቡብ ቤሩት አቅንተዋል፡፡ እንዲሁም የፍልስጤም አድፍጦ ተዋጊዎች በሚያዚያ 1975 የሲባኖስ የእርስ በእርስ ጦርነቱ ከተጀመረ ጀምሮ በሰሜን በኩል በትሪፓሊና በቢካ ሸለቆ አድርገው ወጥተዋል፤ በእሜሪካ ፊታውራሪነት የሕብረብሔሩን ጦር የተቀላቀሉት የእንግሊዝ፣ የፈረንሳይና የጣሊያን ወታደሮችም ህብር ፈጥረው በስፍራው ቅኝት እያደረጉ ነው፤ የእሜሪካን ባህር ሃይሎች ደግሞ ኤም-16 የፀረ አውሮፕላን ጠመንጃን ጥይት የማይበሳውን ሰደርያቸውን አጥልቀው አውሮፕላን ማረፊያውን በንቃት ይጠብቃሉ፡፡ ሲባኖስ በርግጥ ሰላም የላትም ነገር ግን ለረዥም ጊዜ ከነበረው ሁኔታ የተሻለች ናት፡፡

በሲባኖስ ምድር የሚነፍሰው ነፋሻማ እየርና የጠራው ሰማይ ለመዲናዋ የሰላም ተስፋ የሰነቀ ይመስላል፡፡ በዚያ ቀውጢ ወቅት ማለትም በእስራኤል ወረራ ከተፈፀመባት ከስድስት ወራት በኋላ በጦርነቱ ወደ ፍርስራሽ ተለውጠው የነበሩት መኖሪያ ቤቶችና የመሰረተ ልማት አውታሮች መልሶ ለመገንባት ሁሉም በየፊናቸው ይውተረተራሉ፡፡ ሎደሩ፣ ግሬደሩ፣ ከሬኖች፣ የገንባታ መወጣጫዎች፣ ትላልቅ መቆፈሪያዎች እንዲሁም ውር ውር የሚሉት ሰራተኞች ሌትና ቀን የመልሶ ግንባታውን ሲያጧጡፋ ለተመለከታቸው በፊርኦን ግዜ የነበሩትን የእስራኤል ዜጎች ያስታውሰናል፡፡

ቀትር ላይ ልክ 6:43 የክፍት መኪናዋ ሹፊር የተልፅኮዋቸውን ቀጠሮ መዳረሱን የሚያመለክት አረንጓዴ ማርቹዲስ መኪና ከፊት ለፊቱ በቅርብ ርቀት እያዘገመ በመምጣት የፊት መብራቱን በረዥሙ ሦስት ግዜ በማብራት ወደ መጣበት አጣምዝ ከነፋ፡፡ ሾፊሩም ካዲላክን የመጀመሪያ ማርሽ በማስገባት በትራፊክ መብራት መጨናነት የተነሳ መኪና ወደ በዛበት ስፍራ አቀና፡፡ ለጥቆም ባለ ሰባት ፎቅ ህንፃ ወዳለው የእሜሪካን ኤምባሲ እየተጠጋ በመጣ ጊዜ ከተጨናነቀው ትራፊክ መሸሎከሮክ የሚችልበትን አጋጣሚ በዓይኑ ቅፅበት ማተረፈ፡፡ ከዚያም መኪናውን የማቆም ያህል በዝግታ ማሸከርከር ሲጀምር ከኋላ ያሉት አሸከርካሪዎች ጥሩንባቸውን መደብደብ ጀመሩ በዚህን ጊዜ ከፊቱ ጥሎት በሄደ መኪናና በእሱ መኪና መካከል ከፍተኛ ሲፈጠር ሁለት

ለጆጅን ከትምህርት ቤት ወደ ቤት ከምታሻግር ቤት ጋር ለጥቂት በማለፍ በትዕቢት መንገዱን ቀየረ።

ከዚህ በኋላ ሹፈሩ መኪናውን ነጻጅ በመስጠት ወደ ኤምባሲው የውጭ በር ለመራ። ወደ መግቢያውም ፍጥነት በመጨመር መንገዝ ሲጀምር መባቂዎቹ መሳሪያቸውን እንኳን ለማንሳት ጊዜ አላገኙም ነበር። መባቂዎቹም ምን ሊከሰት እንደሚችል ገብቷቸዋል። ምክንያቱም በቤሩት ለብዙ ጊዜ ሲፈፀም አይተውታልና እናም ማድረግ የሚችሉት ነገር ቢኖር ወደ ምድር ተደፍተው መፀለይ ብቻ ነበር።

ከፍት መኪናውም ከነተሸከመው ቦንብ የህንፃውን ደረጃዎች በፍጥነት በመውጣት ወደ እንግዳ መቀበያው ማለፍ ጀመረ። ልክ ከእንግዳ መቀበያው በር ጋር ከቀኑ 7:03 ላይ ሲጋጭ ከተማዋን የሚንጥ ታላቅ ፍንዳታ ሆነ። ቤሩት ውስጥ ከተከሰተው እንኳን ከፍተኛ ጥፋት የሚባል ነበር፤ ብዙ ማይልስ ርቆ እንኳን ውስጥ ከተከሰተው እንኳን ከፍተኛ ጥፋት የሚባል ነበር፤ ብዙ ማይልስ ርቆ እንኳን የብዙ ህንፃዎች መስኮቶች ተሰባብረዋል። ከህንፃው ምድር ቤት መሀል ያለው የአሜሪካ ኤምባሲ ከመቶ ሜግ ከፍታ በላይ ተበታተነ የጠራው ሰማይም በአቧራ ተሞላ፤ አካባቢው በእንዴ በተሰባበረ የቢሮ ፊቶች፣ ግዳዮችና ጉዳተኞች እንዲሁም የተበታተኑ ዶክሜንቶች ብቻ ሆነ። የፅንግዳ መቀበያው ስፍራ ባንዴ ወደ ፍርስራሽነት ተለወጠ። የመስታወት መከላከያ ወፍራም የብረት ፍርግርጎች ወደ 27.600 ሜግ በሰከንድ በመወርወር በባህር ዳርቸው ስራ ላይ በነበሩት ወጣቶች ላይ ጉዳት አደረሰ። ከሰውየው የተገኘ ነገር ቢኖር የቀለጡ የመለዩ ቁልፎች ብቻ ነበሩ።

እስራ ሰባት አሜሪካውያንን ጨምሮ በድምሩ 66 ሰዎች እስከዛሬ ድረስ በአሜሪካ ላይ ከተቃጣው የሽብር ጥቃት ሁሉ የከፋ ጉዳት ያደረሰ ሆነ። በተለይ ለ CIA ትልቅ ጉዳት ነበር። ምክንያቱም ዋና አለቃው፣ ምክትሉና ባለቤቱን ጨምሮ ሰድስት ሰራተኞች ተገድለውበታልና። የሚያዝነው ነገር ቢኖር የምክትሉ ባለቤት ስራ የጀመረችው በዚያ ቀን ጠዋት ብቻ ነበር። የ CIA የመከላከል ምስራቅ የሰለላ ወኪል የሆነው ቦብ አሚሰያ ጨምሮ ተገደሉ። ቦብ ወደ ኤምባሲው የመጣው ቤሩትን እየጎበኘ በነበረበት ወቅት ነበር። አንድ እጁ ከባህሩ ዳርቻ አንድ ማይል ርቆ ተንሳፏል፤ የጋብቻ ቀለበቱም እንዲሁ ጣቱ ላይ ነበር። ከዚህ በፊት CIA በአንድ ጥቃት ብዙ ሰራተኞች አጥቶ አያውቅም ነበር። ይሁንና የዚህ ጥቃት ግን በሰለላ ድርጅቱ ላይ ለሁለትና ሦስት ሳምንታት ያህል የሀዘን ጥላ አጥሎበት ነበር።

በሚቀጥሉት ሃያ አራት ሰዓታት የCIA እና የFBI አጣሪዎች ቤሩትን ወረሯት። ችግሩ ግን የሚጣራ ምንም ዓይነት የተተወ አሻራ አልነበረም ፍንዳታው ሸፈሩን ሙሉ በሙሉ አጥፍቶታልና። ቦንቡን ያፈነዳው አንድ ተቀጣጣይ ነገር ጨምሮበት እንደሆነ ግምት ቢኖርም እንዳይረጋገጥ እሱም በፍንዳታው ወድሟል ፈንጂዎቹ ተመሳሳይ ናቸው፤ አንድ ባለሙያ እንዲሁም ሊተዋቸው አይችልም።

ሚስጥሩ የጠለቀ የሆነው የFBI የምርመራ ኤክስፐርቶች ፈንጂዎች
እንደተሰሩ ማወቅ አልተቻላቸውም፡፡ ሲምቲክስ ይሁን አርዲሊክስ፤ ሲ-4 ምንም
የላቸውም፡፡ ምንም እንኳን በመጨረሻ ላይ የፔንት ምልክት ቢያገኙም ቅሱ ይህም ቢሆን
ብዙ የወታደራዊ ፈንጂዎች የያዙት የፔንትን ቅልቅል ነው፡፡ እሱም ቢሆን በንቡን
የሚያፈነዳበት ወቅት ጥቂት ነው የተጨመረበት፡፡ እንደኛው የምርምር ውጤት
እስከማንሽ የደረሰ አሲቲሊን በርሚል በመያዝ ፈንጂው በሚፈነዳበት ወቅት ለማተጣጠል
ብቻ ሳይሆን ፈንጂውን ሹፈሩንና ያፈነዳውን ለማጥፋት ታስቦበት እንደገባ ሲያመለክት
ሌላው የምርምር ውጤት ደግሞ ከክፍት መኪናዋ ውስጥ FBI በመጨረሻ የተሸርካሪውን
ሻንሲ ውስጥ የሺን ቁጥር ቢያገኝም ይህንኑም ከዋናው ክቲክሳሉ ጋር ቢያመሳክረውም
እንደ ሰው ገዝቶ ሲጠቀምበት ከቆየ በኋላ ወደ ባህረ ሰላጤ ላከው ብንል እንኳን FBI
እንዴት ወደ ቤሩት እንደገባ ሊያውቅ አይችልም እንኳን የማን ንብረት ነው የሚለው
ይቅርና ስለዚህ ክትትሉ እዚህ ጋር በአራት ነጥብ ተዘጋ፡፡

የሊባኖስ የደህንነት ሰዎች እና CIA ምንም ፍንጭ ሊያገኙ አልቻሉም፡፡ የሊባኖስ
አጣሪዎች እንደገመቱት ሾፈሩ የሺአይት ሙስሊም ይሆናል፡፡ ምክንያቱም ከሌሎች
ሙስሊሞች ይልቅ ሺዓቶች ራሳቸውን ለማጥፋትና በሽብርተኝነት ለመሰማራት ዝግጁ
እንደሆኑና እነዚህ አክራሪዎች መቀመጫቸውም ከቤሩት በስተደቡብ በምትገኘው በቢካ
ሸለቆ ነው ቢሉም CIA የደረሰበት ምንም ፍንጭ የለም፡፡

ሦስት ቡድኖች ኃላፊነት እንወስዳለን ቢሉም፡፡ ነገር ግን CIA እነዚህ ድረጅቶች
ስለመኖራቸውም እንኳን እርግጠኛ አይደለም ሦስቱም የፈጠራ ወሬዎች ነበሩና፡፡
የሊባኖስ ደህንነቶችም ግማሽ ደርዘን የሚሆኑ ሰዎችን አሰሩ፡፡ ነገር ግን የለመዱ
ተጠርጣሪዎችን ዋና የምርመራው አካል ለማድረግ የታለመ ነበር፡፡ በንቡን ያፈነዱት
ሰዎች ግን ምንም መረጃ አልተወጡም፡፡ ምክንያቱም ጊዜ ተወሰደ ታስቦበትና ከፍተኛ
ጥንቃቄ ታከሉበት ነውና ድርጊቱን የፈፀሙት፡፡

እኔ የዚያን ጊዜ በቱኒስ አረብኛ ቋንቋ እያጠናሁ ነበር፡፡ የፍንዳታው ጊዜ
በቅፅበት በዓለም ሲያስተጋባ ሁላችንም ተማሪዎችም ሆንንም አስተማሪዎቻችን በኤምባሲው
ውስጥ የሚሠሩ እንድን ሰው እናውቅ ነበር፡፡ ለብዙ አመታት የኤምባሲው ውስጥ ትሰራ
የነበረችውን ካሊደያህንም ፈፅሞ አልረሳትም ነበር፡፡

አንዳንድ የፍልስጤም አክራሪ ቡድኖች ከፍንዳታው ጀርባ ሊኖሩ እንደሚችሉ
ይህም የጥቂት ሳምንታት ጉዳይ ነው እንጂ አንድ ሰው ተይዞ ይሄንን ሌራ
እንደሚያጋልጠው የታወቀ ነበር፡፡ የተሳሳትኩ መሰለኝ፡፡ በህጋዊ መንገድ ጉዳዩ የሚያልቅ
አይመስለኝም ወይም ለእኔ በሀይወት ዘመኔ ሁሉ እንፈራሁ ሊያደርገኝ ይችላል ነገር ግን
በሩ አንድ ጊዜ ተዘርቷል፡፡ ፍንዳታው ከመከሰቱ ከጥቂት ወራት በፊት ቤሩትን
ጎብኝቻታለሁ፤ የሞቱትንም አለቃውንና ምክትሉን ጨምሮ አንዳንድ ሰዎችን
እነጋግራለሁ፡፡ በምናቤ ዛሬ ላይ ሆኜ ሳስባቸው ግን ልቤ በሀዘን ይደቃል፡፡ የቦንብ
ጥቃቱን መረጃ የሰጠው እንደሚሰማው ጭምጭምታ ከሆነ ለዓመታት በተሰበሰበው መረጃ
እንዲሁም ከሁለት አስር ዓመታት ከተሰጠው መረጃ መሠረት በማድረግ ነው፡፡

የቦንብ ጥቃቱ ከተፈፀመ ከአራት ወራት በኋላ የሁለት ዓመት የአረብኛ ትምህርቱን አጠናቅቁ ወደ ተመደብኩ ከዚያም በጣም ጠቃሚ በሆነች በመካከለኛው ምስራቅ በምትገኝ የመከላከልያ ጣቢያ ተመደብኩ ከዚያም የማተርባቸው ሪፖርቶች በጣም አፃፂ ሆኖ በዋሽንግተን ይነበብ ጀመር። በጣም ጎበዝ የሆነ ወኪልም ነበረኝና እርሱም የተለያዩ ዶክመንቶችንና የመጀመሪያ ደረጃ ስለላ ያዘጋጀልኝ ነበር። ይህም ቢሆን አልጋ በአልጋ ሆኖልኛል ለማለት ፈልጌ አይደለም። በጣም አስቸጋሪ አሊማዎች ነበሩና ከኒውደልሒ በኋላ ግን የነበረው ቁጥጥር እንደነፋስ ሽጦታ ነበር። እንደገና ወደ ጎዳናው ተመልሶ መውጣት ወኪሎች ማስማራት እንዲሁም አረብኛውን በተግባር ላይ ማጥል ደስ የሚል ስሜት ነበረው። እናም በግልፅ ማድረግ የምፈልጋቸውን ነገሮች አገኝ ነበር። ከሁለት ዓመት ልምምድ በኋላ እንኳን ጥሩ ቋንቋ ለመናገር ገና ብዙ ይቀረኛል። በቋንቋው ያለውምንም ችግር ለመናገር አመታት ያስፈልጋል ይሁንና እግባባበት ነበር።

ነገሮችን ለአዲሱ አለቃዬ ለጆን ነግራለሁ ጆን ማለት ቶሎ የሚቆጣ ቀጭን ሰው፤ በጥንቃቄ የተዘጋጀ ሱፍ ልብስ የሚለብስ እንዲሁም በየቀኑ ቢሮ ሲገባ የሚያምሩ ጫማዎችን የሚጫማ በጥቅሉ ፀዳ ያለ ሰው ነው። እሱ የሚለብሰው ልክ እንደ ውጪ አገልግሎት ቢሮ ሰራተኛ ነው። ነገር ግን ሰላይ እንደዚህ መልበስ እንደሌለበት ግንዛቤ የለው አይመስልም። ጆን ሀላፊነትን መውሰድ የሚፈራና ውሳኔዎችንም በህብረት ለመወሰን የሚዳዳ ነው።

ጆን ስለ ስለላ ሰራው ከመጨነቅ ይልቅ ከዋናው ቢሮ ጋር ያለው ስብሰባ መጨረሻው ቀን መቼ እንደሆነ ሲጨነቅ ይስተዋላል። ከላንግዶ የአንዳንድ ጉዳዮችን ለይት በተመለከተ የሪፖርት ጥያቄ ሲመጣ ጆን ከላምት በፊት ከማንኛውም መካከለኛ ምስራቅ ካለ ቢሮ ቀድሞ ሰራውን ያቆማል። የእኔን ሪፖርቶች ዘግይቼ በማተርብበት ጦቅት ይነጫነጭና ይቆጣም ነበር። ምንም እንኳን ቢሮው ያለማቋረጥ ገንዘብ ቢሰጠኝም ገደብ ቀን ግን የሆነ ነገር እንደሚከሰት ግልፅ ነበር። ይህ የተከሰተው ደግሞ የእንድ ሸባሪ ቤት በምክታተልበት ጊዜ ነበር።

ዋሺንግተን ዲሲ የመጀመርያ አመት ተማሪ እያለሁ ከወጣት የፍልስፌም ማሪዎች ጋር ጓደኝነት ጀመርኩ። በተለየ የቀረብኩት እንደኛው ለ CIA እንደምሰራ ግም ነገር አያውቅም ነበር። እሱ በአረብኛ ቋንቋ ሲረዳኝ እኔ ደግሞ በእንግሊዘኛ ቋንቋ ረዳው ነበር። በጆርጂታውን በተለያዩ ቡናቤዮች አብረን ተዝናንተናል። እንዲሁም ሂረብን የምግብ ባህል አሰራርን አስተምሮኛል። ጓደኝነታችንን የበለጠ ያጠነክረው ግን መመረቂያ ወረቀቱን ሲሰራ ስለረዳሁት ነበር። እኔ የምሄድበት ጊዜ ሲደርስ ግን ረጠረኝ መሰለኝ ገሸሽ ማለት ጀመረ። ወደ ምሄድባትም ከተማ እዚያ የሚኖር ካሊድ ሂባል ወንድም እንዳለው አድራሻውንና የሰልክ ቁጥሩን በተጨማሪም ካሊድ ሃንኛውም የደህንነት ችግር ሊረዳኝ እንደሚችል ነገረኝ።

እኔም እንደደረሰኩ ወዲያውኑ ለካሊድ ደወልኩለት እሱም ወዲያውኑ እኔን ገገኘት ጓጓ ካሊድም ያጋጣሚ ጉዳይ ሆኖ በፍልስፌም ውስጥ ያለ የአሸባሪ ቡድን ል ነበር። ሁለታችንም እንደምናውቀው ከ CIA ሰራተኛ ጋር መገናኘት ከፍተኛ ቅጣት

ያስቀጣዋል። ነገር ግን ወንድሙ ስለነገረው ኃላፊነቱን በመውሰድ እንገናኝ ነበር በመካከለኛው ምስራቅ የተማርኩት ነገር ቢኖር አንደኛው ይህ ነው። አንድን ሰው ለአንድ ሰራ አትመለምለው ጠቅላላ ቤተሰቡን፤ ዘሩንና ጎሳውን ጨምሮ እንጂ።

አንድ ቀን ከዕኩለ ሌሊት በኋላ በመኪና እየተዘዋወርን መረጃዎችን ለመቃረም እያግባባሁት ሳለ ድንገት በሐሳብ ጭልጥ ብሎ ከሄደበት የሐሳብ ትካዜ በመባነን አቡ ሂዳል የሸብር እንቅስቃሴ እንዳቀደ ሹክ አለኝ። ይህንንም ሲነግረኝ መንፈሱ መረበሹ ከፊቱ ይነበብበት ነበር። ካሊድ መረበሹ በጣም ትክክል ነበር። አቡኒዳል በ CIA የሸብር ጥቃት ቀንደኛ ሰው ነበር። ይህ ሰው ጨካኝ ገዳይ ሲሆን በአንድ የእስራኤልን አምባሳደር ላይ የግድያ ሙከራ ያደረገ የነበረና አሁንም አጋጣሚው ቢመቻችለት ከመሞከር ወደ ኋላ የማይል ጨካኝ ሰው ነበር።

ካሊድ ከመኪናው እንዲወጣ ሰፈቅድለት የአቡኒዳን አድራሻ ሰጠኝ። ለጃን አንድም ቃል ሳልተነፍሰ በሚቀጥለው ቀን አድራሻውን ለማረጋገጥ በአቅራቢያው ተዘዋወርኩኝ። ምንም እንኳን ባለ 3 ፎት በከተማው የተለመደ አፓርትመንት ህንፃ ቢሆንም በህንፃ መተሳለፊያ ላይ መግሪያ ይዞ የቆመ ጠባቂ ከመንገዱ ሆኖ ማየት ይቻላል። ምክንያቱም ህንፃውን የመንግስት ቢሮ እንደሆነ የሚገልፅ ስለሌለ ያልተለመደ መሆኑ መጥፎ አይደለም ልክ ካሊድ እንዳለው ስለሆነ።

ሁለት ተጓዳኝ ህንፃዎች ከአቡ ኒዳል ቢሮ ጋር ይጋራሉ። ከሁለቱ አፓርትመንቶች ወደ አንዱ የመግባት እድል ካገኘህ ድምፅ በሌለው መሰርሰርያ የመሰርሰር ጉዳይ ነው ከዚያም የድምፅ መቅጃ ማስቀመጥ ስራውም በጣም ቀላል ነው የሚሆነው። በጥቂት ቀዳዳ መሳሪያ በመግጠም ከዚያም ከግድግዳው ጋር ብርጭቆ በማስቀመጥ መስማት ይቻላል። እናም እኔ ወደ ቢሮ እንደተመለስኩ እቅዴን በማብራራብት ወቅት ጆን በአርምሞ ይመለከተኝ ነበር። መንግስት ይኼንን የሚያረጋግጥበት ምንም መንገድ የለም ብሎ አካለበኝ።

«መንግስት ምን ሊያደርግ ይችላል።» ብዬ መልስኩለት ምናልባትም በተሳሳተ መልኩ ተረድቶኛል ብዬ በማሰብ። «አንድ ወኪል አግኝተናል አዋላኝ ከሆኑት አፓርትመንቶች አንዱን ሊከራይ የሚችል የቲክኒክ ቡድን በማምጣት መሰርሰር፤ ድመፅ የሚያሳሳ መሳሪያ በቀዳዳው ላይ መግጠም ከዚያም እጆቻችን በማጣመር መከታተል።

«ቡብ የፖለቲካ ትኩሳት ባለበት ሁኔታ ተራ የሚባል ሃሳብ የለም። ይህች አገር ለአሜሪካ በጣም ጠቃሚ ናት እንደዚህ ዓይነት ኃላፊነት በመውሰድ ማንም ራሱን ለአደጋ የሚያጋልጥበት ምክንያት የለም። በሰላም ሂደቱ ላይ የተሳሳተ እርምጃ በመውሰድ ማንም አላዛኝ ሁኔታ ውስጥ አይገባም።

በግልፅ አሁን ያለውን የፖለቲካ ሁኔታ ማየት እንዳለብኝ አስቧል ነገሩን እንደፈለገው ይሁን ብዬ ልተወው አስቤ ነበር እርሱ እኔን ለመለመን ሲሞክር። «ቀላል በሚባሉ ኢሳማዎች ላይ በጥሩ ሁኔታ መስራት ይቻላል።» አለኝ። የእውስትራሊያ ብሔራዊ ቀን ደርሷል። ለምን በግብዣው ላይ አትገኝም?»

«ለየቀለድከብኝ» መሰለኝ አልኩት «በእውስትራሊያ ኢምባሲ ግብዣ ላይ በእግዚአብሔር ስም ማንን እንዳገኝ ትጠብቃለህ?» አልኩት። ጆን ከላይኛው መሳቢያ ውስጥ ዕራፊ ጨርቅ አውጥቶ የፈረደበትን ያንን መከረኛ ጫማውን መጠራረግ ጀመረ ይህንን ሲያደርግ የንግግራችን መቋጫ እንደሆነ ገባኝ።

ከፍንዳታው ከአራት ቀናት በኋላ ከባህር ኃይል ወታደሮች የጦር ሰፈር ላይ ሆኜ ከቢሮዬ መስኮት በአዲሱ ሰራ ላይ ሆኜ ዙሪያ ገቡን እቃኝ ነበር። እንዳጋጣሚ ሆኖ ሰዓቱ ቀትር ላይ ስለነበር ሁሉም የፀሐይዋን ግለት በመሸሽ ወደ የቤቴና ወደ ጥጋ ጥጉ ተከትተዋል።

እዚህ በመካከለኛው ምስራቅ ህይወት ከትላልቅ ግድግዳዎች በስተጀርባ፣ ከእንግዳ ሰዎች አይታ ውጪ በተለይ ከውጪ አገር ዜጎች ውጪ ህይወት ትቀጥላለች። መካከለኛው ምስራቅ ዕውነታውን ለመሸፈን የታጠረ ቦታም ጭምር ነው ቴሌቪዥንና ጋዜጦች ዕውነተኛ ዜናዎችን አያስተላልፉም። የሚያስተላልፉት ነገር ቢኖር መንግስት ሊነግራቸው የሚፈልገውን ፕሮፓጋንዳ ብቻ ነው። የምርመራ ሪፖርቶችንም ፈፅሞ አያቀርቡም። ስለፖለቲካም ይሁንና ስለ ማህበረሰብ የሚያወሩ መጻህፍትን ለማንበብ ለእነሱ ጠቃሚዎች አይደሉም። የመካከለኛው ምስራቅ ሰዎች ስለራሳቸው ብዙ ካላወሩ ጥሩ ነው። ስለፖለቲካ ያወራሉ ይሁንና ስለ ሽብርተኝነት እንኳን ለማውራት ግንዛቤ ውስጥ አያስገቡትም። በእነርሱ ዓይን ሽብርተኝነት የመንግስት ስራ ነው። ስለዚህ አስተያየት ከመስጠት ይቆጠባሉ ምክንያቱም ዘብጥያ እንደሚወርዷት የውቋታልና።

ምንም እንኳን በመረጃዎቻችን ብንተማመንም በዚህ ረገድ CIA ስለ ኢራን አዲስ የእገታ ዘመቻ ምንም የመረጃ ፍንጭ የለውም። በባላባክ ምን እየተደረገ እንዳለ ለማወቅ በሳተላይት የተደገፈ ጥቁርና ነጭ ፎቶግራፎች ከዋናው ጽ/ቤት በየጊዜው የሚልኩልን መረጃ በርግጠኝነት የሽኪህ አብደላህ የጦር ሰፈርን የምናይበትን አቅጣጫ ጠቁመውናል። በጊቢው ውስጥ የቆሙትን መኪኖችና በአካባቢው የሚዘዋወሩትን የሰዎች ጥላ እንዲሁም ወታደራዊ እንቅስቃሴውን መከታተል ይቻላል። ከዚህ ባለፈ ግን ከ90 ማይልስ ከፍታ ሆኖ እንዱን የወታደር ልብስ ከሌላው መለየት ያስቸግራል። ለሀገር ውስጥ ዜና ካልሆነ በስተቀር የኢራኑ ፓስዳራን የጦር ሰፈሩን መቆጣጠሩን በፍፁም ልናውቅ እንችልም ነበር።

ከዚህ በፊትም ሆነ አሁን እንዲሁም ለወደፊቱ በህንፃዎቹ ውስጥ ምን እየተደረገ እንዳለ የፎቶግራፎቹ መረጃዎች ምንም አይናገሩም ወይም በእነዚህ ህንፃዎች ውስጥ ማን እንዳለ አይታወቅም። ይኼንን ለማወቅ ግን የሰው ኃይል ያስፈልጋል እኔም እንዳየሁት ከሆነ አንድ ነገር ለማግኘት ከግድግዳው በስተጀርባ ምን እንዳለ በመገመት እውነቱን ከማድበስበስ መታቀብ እንዳለብን ተገንዝቤያለሁ። እናም ወደ ሊባኖስ ምድረ ቢካ ሸለቆ ትላልቅ ውሻዎችን ማሳደድ ከፈለጋችሁ ከሰፈር ውጡ።

የጆንን በር ሳንኳኳ እስደነገጥኩት መሰለኝ፤ ምክንያቱም ስለ አቡኒዳል ጉዳዮች ስለተናደድኩበት ግንኙነታችን እንደመሻከር ብሎ ነበርና። ከዚያን ጊዜም ጀምሮ እሱን የተገናኘውባቸው ጊዜያቶች በጣም ውስን ናቸው። እሱንም ቢሆን አንዳንድ ነገር ይገርለት ሰገባ ብቻ ነው።

«የእኔ ወደ ሊባኖሰ-ቢካ ሸለቆ ጉዞስ እንዴት ነው?» ስል ጠየኩት። የፈረደበትን የጫማ መወልወያ ጨርቁን እወጣ ጫማውን ካወጃ በኋላ በመጨረሻ «የእኛ ቦታ አይደለም እንደምታውቀው ቤሩት ይሄንን ነገር አትወደውም።» አለኝ ቀና ብሎ እንኳ ሳያየኝ።

ምናልባት ሊሆን ይችላል ነገር ግን እኔና ጆን ሁለታችንም እንደምናውቀው በቤሩት የሚገኘው የ CIA ቢሮ ምንም ቦታ የለውም። እስካሁን ድረስ ከጥቃቱ አላገገመምና የቢሮ ሰራተኞች በየሁለት ወሩ ይዘዋወራሉ እንዲሁም ከአዲሱ ኤምባሲ ለአንድ ወይም ለሁለት ወር ይንቀሳቀሳሉ። ማንን እያደንኩ እንደሆነ ስለ እኔ ለመጨነቅ ማንም ጊዜ አልነበረውም።

ስለ ሐሳቡ የበለጠ እያሰበበት በመጣ ቁጥር የበለጠ ለመቀበል ያጉረመርም ነበር። አንድ ነገር ስሰራ ቤሩት ውስጥ ብያዝ ኖሮ እባረር ነበር ይህ ደግሞ የእርሱ ችግር አይሆንም ነበር። (ርቁ ብባረር ኖሮ ችግሩን ምናልባት ይፈታ ነበር) እንዲያውም በቤካ ሸለቆ የማደርገውን ማነፍነፍ መቀበል ነበረበት ይህም አሜሪካ ከሊባኖስ መንግሥት ጋር ያላትን ግንኙነት እንደማይጠመዝዝ ጆን በመጨረሻ ላይ ለአጭር ጊዜ ተስማማ። ነገር ግን በቤካ ሸለቆ ውስጥ የምትገኝ በደማስቆና በቤሩት መንገድ ላይ ሺትዋራህ የምትባል ትንሽ ከተማ ከባላባክ አርባ ኪ.ሜ ርቀት ላይ ብትገኝም በትንሹም ቢሆን በር መክፈት ያስችለኛል ብዬ አሰብኩ እንደውም ማን ያውቃል በለስ ሊቀናኝ ይችል ይሆናል።

በአመታት የእርስ በርስ ጦርነት ወቅት የሺ ታወራህን የንግድ ማዕከል ማንም አልደፈራትም ነበር። የሶሪያ ምርጥ ሰዎች የሚገበያዩት እዚያ ነው፤ የተባበሩት መንግስታት ሰራተኞች፣ የእርዳታ ድርጅቶች፣ ከቤሩትና ከደማስቆ የመጡ ዲፐሎማቶች እንዲሁም ይገበያያሉ። በሺታውራህ ሁሉ አለ ከአሜሪካ የማጽጃ ኬሚካሎች እስከ ስዊዝ ቸኮሌት እዚህ ይገኛል። የኩባ ሲጋራ (ቶስካኖ) በለንደን ሱቆች በሚገኝበት ዋጋ እዚህም ይሸጣል። ማንኛውንም ገንዘብ በሸዋርታን ባንክ ከዙሪክ በተሻለ ዋጋ መመንዘር ይቻላል። የጦር መሣሪያ መግዛት ከፈለጋችሁ ከሽጉጥ እስከ ሮኬት ላውንቸር ወይም ሌላ የምትፈልጉት የኮንትሮባንድ እቃ ማግኘት ትችላላችሁ። ፍላጎታችሁ የሐሺሽ ዓይነት ከሆነ በፓርክ ሆቴል ውስጥ የልዩ ልዩ አገልግሎቶች ሰራተኛውን መጠየቅ ብቻ ነው ከእናንተ የሚጠበቁ ከሱቆችዋ ባሻገር ሽዋትራን ከሌሎች ቢካ ከሚገኙት የተለየ የሚያደርጋት ነገር የለም። እናም እካ በደረሰኩበት ቀን በከተማው ዳርቻ ከሚገኘው ከተወዳጁ የፍልስጤም ነፃ አውጪ ግንባር ጠቅላይ ማዘዣ ጣቢያ ባለፍኩበት ጊዜ ልክ እንደዕቀን የሚጨስ ነገር እስተዋልኩኝና ባቅራቢያ የሚገኘውን ጋሃላን የሚባልን አረብ ጠየኩት እሱም ኤፍ-16 የተባለው የዕስራኤል የጦር ጆት ተመትቶ እንደወደቀ ነገረኝ ምንም እንኳን እኔ በአግራሞት ብመለከትም እርሱ ግን ያስጨነቀውም አይመስልም። ተጨማሪ መረጃም ፈልጋለሁ ብጠይቀውም ትክክሉን በመስበቅ ስራ ላይ ነኝ አለኝ።

በእርግጥ የጋሃዛሊ መልስ ትክክለኛ ስሜቱ ነበር። በቢካ ውስጥ ያሉ የሊባኖሳውያን ጎረቤቶችን የሚያጠቃልል እንደ ሂዘበላህ፣ የጃፓኑ ቀዩ ጦር፣ ባዕደር ማኒሆፍ፣ ሴንድሮ ሊሚኖሳ፣ ኤፍ.ኤል.ፒ፣ አቡኒዳል፣ ኢሳሳ፣ እና ሌሎችም አጥፍቶ ጠፊዎችና ዘር አጥፊ አሸባሪዎች ሁሉ ምንም አልተመዘገቡም። የእስራኤል እየር ሀይል ወደ ፊት መተኮስ እስከቀጣለ ድረስ ሊባኖሳውያን የሀይወታቸውን ደህንነት የሚጠብቁበት ጥቂት ገንዘብ ካገኙ ሊበቃቸው ይችላል። የጋሃዛሊ ፀሐፊዎች 9-ኤም.ኤም ከፊል አውቶማቲክ ሽጉጥ በማህደራቸው ውስጥ ይዘዋል እንዲሁም የእርሱ ምክትል ቢሮው የጥይት መከላከያ የተገጠመለት መስኮት ያለው ኤክ-47፣ በጠረጴዛው ላይ ደግሞ መፅሄቶች አስቀምጧል እናም በመተላለፊያው መንገድ ላይ ሁሉ እሳት ሊሜርበት የሚችል ነው።

በዚያ የመጀመሪያ ቀን ጉብኝቱ ለጊዜውም ቢሆን ወደ ሸትዋራህ አመራሁ ከዚያም በቤሩት ዋናውን መንገድ ይገድ ወደ ተራራው ማሽከርከሪያ ተያያዝኩት ምንም እንኳን ባላባክን ለማየት ጨጋጋማው የእየር ንብርት ቢጋርደኝም በቢካ ሸለቆ ትይዩ ዞራ አንድ ራስቶራንት ተቀመጥኩኝና ምግብ እዘዝኩ እስተናጋጁም በሰሃን ምግብ ሲያመጣልኝ ራስቶራንቱ ተንቀጠቀጠ፤ መስኮቶቹና ማንኪያዎቹም ሳይቀሩ ተንቀጫቀጩ። አስተናጋጁም ምንም እንዳልሰማ ለማስመሰል ማዶ ማዶውን ያይ ጀመር ይሁንና አውቆ እንደነበር ፊቱን ለማንበብ ችዬ ነበርና። ከዚያም «የእናንተው ኒውጀርሲ» ብሎ አንሾክሾክኝ።

የዩኤስኤስ ኒውጀርሲ በሊባኖስ ድንበር ላይ የቆመ ያማረ የሁለተኛው አለም ጦርነት የአሜሪካ የጦር መርከብ ነው በየጊዜውም ወደ ቤሩት ተራሮች የጦር መሣሪያ ያቀብላል። የዋሺንግተን ሀሳብ ኒውጀርሲ ጃፓኖችን በሁለተኛው የአለም ጦርነት እንዳስፈራራቸው በተመሳሳይ እስካሁን ድረስ የሐምሌ 17ቱን ስምምነት ለማይቀበሉት ሊባኖሳውያን ማስፈራሪያ እንዲሆን ታስቦ ነበር።

ከምሳ በኋላ የሀገሬውን ሰው ለማግኘት ጊዜው እደሆነ ወሰንኩኝ። ከሸዋትራህ አልፎ ጥቂት ማይልስ በማሽከርከር ወደ ባርሊያስ ወደምትባል መንደር ሄድኩኝ፤ በማዕዘኑ ላይ ወደቆሙት ሁለት ፖሊሶች ተጠጋሁ። ራሴንም አሜሪካዊ መሆኔን ሳስተዋውቃቸው ከመርከቧ አሁን ገና የወረድኩ መሰሏቸው ወደ ማስና አመለከቱኝ፤ ማስና ለሶሪያ ድንበር የመጨረሻዋ ከተማ ስትሆን የሊባኖሱ ሱፊቲ ጀነራል ቢሮው እዚያ ነው የማስናው ሱፊቲ ህንፃ በ1982 ብዙ ቀጥተኛ ጥቃቶች ስለማስተናገዱ አሁን ድረስ ፈጥጠው አግጥጠው የሚታዩት አሻራዎቹ ያሳብቁበታል። ቀይ ጣራው ተገነጣጣሎአል፤ ሁሉም መስኮቶች ተሰባብረዋል፤ የጋዩ መኪኖችም በየሰፍራው ተጥለው የመኪና ማቆሚያ ስፍራውን አስቀያሚ አድርገውታል። አምሳ አለቃ አሊ ከፊት ለፊት ሀሐይ እየሞቀና ሲጋራውን እያምፈለቀ በሀሳብ ተመስጧል። ወደ እርሱም በቀረብኩበት ጊዜ በጣም ተግባቢ ሰው ነለመሆኑ ለመገንዘብ ችያለሁ እኔም ከአሊ ጋር በዝምታ ድባብ መጓዝ ጀመርኩ ሣምታዬንም ለመሰበር ስል እንጀር ጠየቁት። ይህ በአቅራቢያው ያለ መንደርና የጥንት ማውያን የንግድ ስፍራ እንደነበር የሚታወቅ ነበር። ጥቂት ቅሪቶችም ይገኛሉ፤ ይህም ምዕራባውያን እንግዳ ነገር አይሆንም ነገር ግን እንጃር ከጥቂት ለአሜሪካ ጠላት ባልሆኑ ሽባሪ ቡድኖች ካልተያዙት በቢካ ከሚገኙት መንደሮች አንድ ነው። አሳላ የእርመኖች

የአሸባሪ ቡድን ሲሆን በሐምሌ 1983 ፓሪስ ሰፍራ የመሸገ ነገር ግን ከአሜሪካ ጋር ምንም አይነት ችግር የሌለበት ነው። እንደውም እንዳንደቹ መሪዎች አሜሪካዊ ዜግነት ያላቸው ነበሩ። ባለባክ ለእኔ ፅኑ ፍላጎት ከማሳደሩም በላይ በተለየ መልኩም እንድቀርባት ውስጠቱ ገፋፍቶኛል።

አሲ ወደ ቢሮው በማምራት በትንሽ ብርጫቆ ሰኳር የበዛበት ሻይ ጋበዞኝ ስለአሜሪካ ማውራትም ፈልጓል። እንደነገረኝ ከሆነ በሚችጋንና በኒውጀርሲ የሚኖሩ ብዙ አጎቶች እንዳሉትና እርሱም ነገር-ሁኔታዎች ቢመቻቹለት ወደዚያው ለማቅናት ሀሳቡ እንዳለው አሜወተኝ እኔም ስለ አንጃር መጠየቁን ተውኩትና አሲ እንደልቡ እንዲናገር ፈቀድኩለት ይሁንና እሱ ግን ጨዋታውን የማያቆም መስሎ ሲታየኝ ግዜ ለመሄድ ከመቀመጫዬ ተነሳሁና በሚቀጥለው ጊዜ በማሰና እንደምንገናኝ ቃል ገባሁለትና ተሰነባበትን እሱም ስራ ላይ መቼ መቼ እንደሚገባ ቀናቶቹን ነገረኝ።

በምመለስበት ወቅት ለአሲ የአሜሪካንን ቪዛ ለማግኘት የሚቻልበትን የማመልከቻ ቅፅ እና ለጎብኝዎች የሚሆን በራሪ ወረቀቶች አመጣሁለት ይሁንና ቪዛ እንዲሰጠው ልረዳው እንደምችል ቃል አልገባሁለትም ነገር ግን ወረቀቶቹን ስሰጠው ግልፅ ነበር። በዚህ ወቅት ከአንድ ሰዓት በላይ ስለ አሜሪካ ብቻ ሳይሆን ስለ መካከለኛው ምስራቅም በማውራት አሳለፍን። አሲ ስለ ባላባክና ስለ ኢራን ምንም ትንፋሽ አላለም እኔም እንዲሁ ምንም አልተናገርኩም እናም ወደ በሩ እየወጣሁ ሳለ አሲ አንድ ወረቀት እጄ ላይ ሰጠኝ የእርሱን ሙሉ ስሙንና የቤት ስልክ ቁጥሩን ፅፎበት ነበር ከዚህ በኋላ ነበር ከሁሴን አልሙሳዊ ጋር ግንኙነት እንዳላቸው የተገነዘብኩት። ይህ ሰው የኢራን ፓስዳራን ወኪል ሲሆን የሸክ አብደላህን የጦር ሰፈር ተቆጣጥሮ የያዘው ሰው ነበር።

አሲን በየጥቂት ሳምንታት ውስጥ በየጊዜው እጎበኘው ነበር። እሱም አሜሪካዊ ጓደኛ ማፍራቱን ወዶታል እናም አጎቶቹን ለመጠየቅ ወደ አሜሪካ ለመጓዝም ማሰብ ጀምሯል። ምን ያህል ልረዳው እንደምችልም ለማየት ዙሪያዬን መዞር ጀምሯል።

እስከ ጥር ወር ድረስ በመካከላችን ያለው ንግግር ምንም እንዳች ፍሬ ነገር አልነበረውም ነበር። እንዲሁ ከአሲ ጋር ሻይ ከፈታችን አስቀምጠን እናወራለን እናም በባላባክ ውስጥ የፀሀይን ቤተመቅደስ ለመጎብኘት ተጋብዜ እንደነበር ነገርኩት። በእርግጥ አልተጋበዝኩም ነበር ነገር ግን ስላቀድኩት ግብ ዙሪያ የማወራበት ጊዜ ስለነበር ነው ምንም ዓይነት የደህንነት ችግር እንደሌለም ጠየቅሁት ምንም ቃል ሳይናገር ከንዴን ይዞ ከቢሮው በስተጀርባ እርቀን ሂድን በሁለት የፍርስራሽ ክምር መካከል ሆነን አወራን።

«ሚስተር ቦብ መሄድ አትችልም» አለኝ ከፋኛ አዝኖ።

«ስምን አልሂድም» አለኩት

«ለአሁን የሮማውያንን ቅሪቶች እርሳቸው።»

«ለምድን ነው አሊ?»

ተጨማሪ ነገሮችን ማውራት ለእርሱ አስቸጋሪ ሁኔታን እንደሚፈጥርበት ከሁኔታው እነበብኩና ተላላላሽነቱበት እሱም፡-

«በፍልስጤም ውስጥ ያለ አንድ አሜሪካዊ ሊያግቱ ነው በመጨረሻም እንዲህ በማለት እንሾካሾክኝ እንድ ወኪል ነው»

አውቃለሁ ማንን? እንዴት? እና መቼ? በማለት ለማስጨነቅ አልፋዳሁም ከዚህ በላይ ምን ይንገረኝ?

«ይህ የማይረባ ነገር ነው አለ ጆን፡፡

«ጆን ይህ ሰው ሙሳዊ ነው፤ እርሱ የመጣው ከባለባክ ነው፡፡ እንድ ነገር አግኝቶ ሊሆን ይችላል ይህንን መረጃ ከእጃችን ማጥፋት የለብንም፡፡ በመረጃ ሪፖርታችን መፃፍ አለብን፡፡»

«ይኼንን ምናምንቷ እሱኒ ተመልከቱት ምንም የተጨበጠ መረጃ እንኳን አልያዘም ይህ የተመለመለ የመረጃ ምንጭ አይደለም፡፡ የተወለደበትን ቀን እንኳን አታውቅም ይህን እንደ መረጃ አድርጌ እንዳስተላልፈው አትጠብቅ፡፡ ተመልሰህ ሂድና ስለትውልዱ የምትጠላውን የወረቀት ሰራ ሰርተህ ና ወደ እኔ ከዚያም የሚሆነውን እናያለን፡፡»

ስለምንም ለማውራት ምንም ነጥብ አልነበረም ፒ ኦ ኤ እዚህ ጋር ምንም ትርጉም ሊሰጠው አይችልም አሊ ወኪል ለመሆን ምንም ፍላጎት የሌለው ነው በየጊዜው አንዳንድ መረጃዎችን ሊሰጠኝ ይችላል ነበር ነገር ግን ለዘፋ ለሙሳዊስ በጣም ታማኝ ነበር፡፡ የትኛውም መረጃ የተላላተ እንዳልነበርና ራሴንም በኃላፊነት እንዳያስጠይቀኝ የአሊ ማስጠንቀቂያ በኤምባሲ ውስጥ ላለውና ይኼንን መረጃ ለላኪው ጓደኛዬ በዋሽንግተን በኩል ለመንግስት እንዲሰጥ አስተላለፍኩ፡፡ የቆንሰላ ጉዳዮች ኃላፊ እንሳውና ከቆንሰላ ጉዳዮች ጋር አስቀመጠው፡፡ ይህች የመጀመሪያዋ ወረቀት ነበረች አድጋ የ CIA ትልቅ የእገታ መረጃ የሆነችው፡፡

ሚያዚያ 16, 1984 ጠዋት 4:38 ላይ ሦስተኛ ቡናዬን እየጠጣሁና ሂራልድ ትሪቡን ጋዜጣ እያነበብኩ ሳለሁ፤ ሞቶርላ ሰሪት የሆነችው የራዲዮ መልዕክት መገናኛዬ እንዲረረች ጆን ነበር «በቻልከው ፍጥነት ወደ ቢሮ ተመለስ፡፡» ጆን ሁል ጊዜ ሲናገር የተቆጣ ነው የሚመስለው አሁን ግን በፍፁም መረበሽ ይታይበታል፡፡

እኔም ቢሮ በደረሰኩበት ቅፅበት ጆን የታመመ ያህል ፊቱ የገረጣ ሆኗል «ባክሌይ እገታ ተፈጽሞበታል» አለኝ ቲሌ ግራሙን እየሰጠኝ፡፡ በዚያ ጠዋት ቢል ባክሌይ በቢሩት የ CIA ዋና አዛዥ ከሚኖርበት የአፓርተመንት ህንፃ ሲወጣ ጭንቅላቱን በመምታት፤ አስገድደው በመኪና ይዘውት ሄዱ፡፡ ምንም ሰው የመኪናውን ታርጋ ወይም

የአጋጆችን ማንነት ያወቀ የለም፡፡ የኢሰላም ጂሃድ ድርጅት (ኢጂድ) ሰሌዳዊ ፍንጻታ እንዲሁም የበክሌይን መታገትንም ኃላፊነቱን ወስዷል፡፡ ነገር ግን ይህ ግለሰብ ምንም ነገር ሲነግረን አይችልም፡፡ እስካሁን ድረስ ስለ ኢጂድ ምንም ነገር አናውቅም፡፡

ከ1982ቱ የእስራኤል ወረራ ከተፈፀመ ጊዜ ጀመሮ በክሌይ ስታገት የመጀመሪያው አሜሪካዊ አይደለም፡፡ እነ-ዴቪድ ዶጂ፣ ፍራንክ ፊጀር የኤሌክትሪክል ኢንጂነር የሆኑ አሜሪካዊ ፕሮፌሰር በአሜሪካ ዩኒቨርሲቲ በቤሩት ውስጥ ይሰሩ የነበሩ አንዳንድ በየካቲት 1984 ታግተው ነበር፡፡ የ CNN ቢሮ ዋና ኃላፊ ጀርጂ ሌቪን ከወር በፊት ተይዘው ተወስደው ነበር፡፡ ነገር ግን ተራዜጎች ነበሩ ይህ ልክ እንደቤተሰብ አባላት በሚሰጥር የታጨቁ ናቸው፡፡

«ወደ ቢካ ሸለቆ ተመልሼ አሊን ማግኘት አለብኝ ጆን ስለው ልክ አዕምሮውን እንደሳተ ሰው ጆን» በአርምሞ ተመለከተኝ፡፡

«እጃችንን አጣጥፈን መቀመጥ የለብንም በማለት ሳያቋርጠኝ እነበነብኩ ሶሪያ እንዴት ቢካን እንደምታስተዳድር በአይኔ ራሴ አይቻለሁ፡፡ በራሷ ስልጣን እስካለ ድረስ በአንድ የውጪ ዜጋ ላይ ምንም አይነት እርምጃ እንዲወሰድ አትፈቅድም፡፡ በክሌይ እና ሌሎችም በቤሩት ታግተዋል፤ ሶሪያ ምንም ጦር በዚያ የላትም፡፡ ጆን ልታሳውቀኝ ይገባ ነበር፡፡» ስል አንባረቅኩበት፡፡

«እርሳው እርሱን» አለ ጆን እያቋረጠኝ «ወደ ዋሽንግተን እጠራለሁ ብጠይቃቸው እንኳን ያለምንም ማመንታት ይነግሩኛል፡፡»

አካባቢውን ታኘሁና ወደ በሩ አመራሁ ትክክል ነበር፡፡ ዋናው ቢሮ ይኼንን ሊፈቅዱ አይችሉም፡፡ ማንኛውንም እንቅስቃሴ በሊባኖስ ያለውን በተቻለ መንገድ መዝጋት ነበር የሚፈለገው፡፡

ለሚቀጥሉት ሰባት ወራት ስለ በክሌይ አንዳች ፍንጭ አልተገኘም፡፡ እርሱ ስለመታገቱ ብቻ አይደለም ነገር ግን በሊባኖስ ውስጥ ስለመኖሩ እርግጠኛ አልነበርንም፡፡ CIA ወደ እያንዳንዱ መንግስትና የግለሰብ ምንጮች ሁሉ ሂዷል ነገር ግን ምንም ሰው ምንም አይናገርም በሀሜት መልክ እንኳን አይሰማም፡፡ እንደ እኔ እንደ እኔ ከሆነ ባላባክ ፍለጋ ለመጀመር ጥሩ ስፍራ ይመስለኛል እናም ስለ እገታው የበለጠ ባወቅሁኝ ቁጥር የበለጠውን በነፃነት መውጣት መግባት እችላለሁ በመጨረሻ ለማዋቅ ያለኝ ፍላጎት የተሻለን ነገር ያመጣልኛል ብዬም አሰብኩ፡፡

በመጀመሪያ ያደረኩት ነገር ቢኖር ን ለማግኘት ማመቻቸት ነበር እርሱ የ አሜሪካ ነው፡፡ ከፊሉ የቤተሰቡ አባል በቢካ ውስጥ ከሻኢቲ ጎረቤቶቻቸው ጋር ግላዊነት ጨምሮ በሰላም ይኖራሉ፡፡ በራስ መተማመን ተሰማኝ በ ሁኔታ ፓስፋሬን ሲነኩኝ እንኳን የሚያስቡ አይመስለኝም፡፡ ምን ለማድረግ እንደምፈልግ ስነግረው 'ተባለውን የሊላኛውን ዘመዱን ስም ጠራው እሱም የሊባኖስ የጦር ካፒቲን ሲሆን ተለታችንም በሹዋትራን ተገናኝተን በካፒቲኑ መኪና ወደ ባላባክ ሄድኩኝ፡፡ ካፒቲኑ እኔ

ማን እንደሆነኩ ወይም ባለባክን ለምን መጎብኘት እንደምረልግ ምንም ፍንጭ የለውም ነበር።

ወደ ባለባክ በመኪና ማሽከርከር ወደ ሲኦል እንደመውረድ ይቆጠራል። ምክንያቱም ከከተማው ውጪ ከመሆኑም በላይ አስፈሪና አስጊ የሆነ ሞት ሞት የሚሸቱ የግድግዳ ላይ ዕሁፎችና ምስሎች ከፍርስራሽ ህንፃዎች ላይ ተስለዋልና ያው ተጠንቀቁ ነገር ነው። ለእነዚህ ያህል፡- የሚቃጠል የአሜሪካ ባንዴራ፣ የኢራኑ አያቶላህ ሆሚኒ በቲህራን ወደ አሜሪካ ኤምባሲ የተቃውሞ ሰልፍ ሲመሩ በደም የተበከለ የአሜሪካን ባንዴራ ጽሁፎቻቸውንም የተመለከትን እንደሆነ በባለባክ የተሰቀሉት ጽሁፎች በአረብኛና በፋርስ ቋንቋዎች ሞት ለአሜሪ የሚል ነጋሪት የሚጎስሙ ናቸው ይህንን እየቃኘሁ ሳለሁ ካፒቴኑ ድንገት ከጓደኛው ቤት ምሳ እንደበላ አስተያየቴን ጠየቀኝ እኔም መስማማቴን በመግለጽ ላይ ሳለሁ ልክ ከሁሴን አል መሳዊ አጎት ቤት ፊት ለፊት ነበርን።

ወደ ውስጥ ስንዘልቅ በወለል ላይ የተቀመጡት በጣም ብዙ እንግዶች በላሎን በኩል ስንገባ ሁሉም እኔን በጠላትነት ስሜት ተመለከቱኝ። ከወራት በኋላ ያዩት የመጀመሪያው ምዕራባዊ እኔ ሳልሆን አልቀርም። አንዳንድ ሲኔ ቫይ ከጠጣን በኋላ በሰሃን ላይ ባሮ ሽንኩርት ባቂላ እና ዳቦ (ፉል) መጣልን።

እስከ አሁን ድረስ ነገሮች ሁሉ በመልካም እይሄዱ ነበር ከእንግዶቹ አንዱ በእኔ ላይ የተለየ ፍላጎት እስኪያድርበት ድረስ የተንሸራገገ ጊሙን እየሞኸቀና እንዲሁም በከንዱ ላይ ያስነቀሰውን «ሰማዕታትን እናከብራለን» የሚለውን ንቅሳቱን እያሳየኝ ለጥቂት ሰከንዶች በእኔ ላይ ካፈጠጠ በኋላ «ወደ ባላባክ ምን አመጣህ» ብሎ ጠየቀኝ። የተለመደ ውሽት ከምደጋግም ሌላ ትልቅ ውሽት መዋሸት እንዳለብኝ ተሰማኝ።

«በዜግነቴ ቤልጂየም ነኝ። የምሰራው ለአንድ የእርዳታ ድርጅት ነው።» ብዬ መለስኩለት ጣቶቼንም እቆላልፈኩ ገም አልኩኝ ፈረንሳይኛ ወይም የፍላሚን ቋንቋ የሚናገር ስለሌለ ግራ ቀኙን በማማተር ተኮፈስኩኝ እኔ ግን የፍላሚን ቋንቋ ቀርቶ ፊደሉን እይቼ አላውቀም የፈረንሳይኛ ቋንቋዬም ቢሆን የተሰበሰበ ነበር።

«ጌታዬ ስሞትን መጠየቅ እችላለሁ?» ባለ ሪዛሙ ንግግሩን በመቀጠል ጠየቀኝ

«ሚስተር ራሚ»

«ይህ የቤተሰብ ስምህ ነው?»

«አይደለም ማርቲን ነው» አልኩኝ ከማቆሚ በፊት።

«ሬሚ ማርቲን ከኛክ በሊባኖስ ስለማይሸጥ ነው። ደግነቱ ምግብ ቀርቦልሃል ብላ እንግዲህ!» ከዚያም ወደ ፀሐይ ቤተ-መቅደስ ወሰደኝ እዚያም ከደረስን በኋላ በተዘጋው በእሮጌው በሮማውያኑ ባላባክ ስናንኳኳ ተከፈተልን በዚያ ውስጥም ሁለት ካኪ ዩኒፎርም የለበሱ ኢሪናውያን ፓስዳራን ወታደሮች ነበሩ። ቦታውን ለእኛ የሚያስጎበኙበት ወቅትም

እነዚህ ወታደሮች ደስተኞች አልነበሩም። እኛም በመኪናችን ወደ ከተማ እየወጣን ሳለ በየኮራብታዎች ላይ ሰላላት አጥር ግቢዎች ካፒቲኑን አልፎ አልፎ በምጣይቅበት ወቅት እንደማውቀው የሻይካህ አብዱላሂ የጦር ሰፈር ነው። በማለት መኪናውን በግድግዳው ዙሪያ አቆማት በዚህም አጋጣሚ ሁሉንም ህንፃ ለመቃኘት እድል አገኘሁ። ከሳተላይት የተነሳው ፎቶግራፍና አሁን እያየሁት ያለበት ሁኔታ ምን ያህል ልዩነት እንዳላቸውና እንደሚራራቁ አስደንቆኛል በተለይ አንዱ ህንፃ ትኩረቱን ሰቦታል። ሁለት የፓስፖርት ወታደሮች የመግቢያ በሩን ይጠብቃሉ የመስኮቶችን ውስጠኛ ክፍል ካሮቱን ወይም ብርድልብስ ሸፍኖታል። በግድግዳው ላይ በእንጨት የተሰራ ምልክት ለተጋቡ ሰራተኞች ብቻ የተለየ ስፍራ እንደሆነ ይገልጻል።

ከዓመታት በኋላ እንኳን በክሊይ ውስጥ አይኑን ተሸፍኖ ከሞተር ግብዝቀጥ ጋር ሌሎች አምስት ምዕራባውያን ታጋዾችን ጨምሮ ውስጥ መኖሩን አላወኩም ነበር። በተጨማሪም ይኸው ህንፃ ኢምባሲውን ላፈነዱት ሰዎች ዋነኛ መገናኛ ቁልፍ ስፍራ መሆኑንም አላወኩም ነበር ነገር ግን በዕውነት እነዚህን ነገሮች ሁሉ ማወቁ አሳስደነገጠኝም ነበር አግራሞትን አጫረብኝ እንጂ በመካከለኛው ምስራቅ እያንዳንዱ ነገር የተያያዘ ነው። እንዲያው ከር ከመዘዝዘክ ሌሎች ብዙ ነገሮች ተከትለው ይወጣሉ እንዲያው ነገር ስበህ ካወጣህ ሌሎች ብዙ ነገሮች ገሃድ ይወጣሉ፤ ይህም እያንዳንዱ ነገር በውጤታማነት ሊያስኬዱ ይችላል።

ነገር ግን ይኼንን ለመሰራት የደህንነት ሰው ያስፈልጋል እንደ ስፍራ ሆነው የሚሰሩ፣ ወኪል፣ የወኪሉ ተቀባይ፣ የገሃዲዎች መረብ እንዲሁም ጉዳዩን ለመስራት ፈቃደኛ የሆነ ሰራተኛ፣ የአየር ቅኝት ፎቶግራፍ ብቻውን የተሸፈኑትን መስኮቶችና የሚጠበቁትን በሮች በሼኪ አብደላህ የጦር ሰፈር ውስጥ ነገሩን ገሃድ ሊያደርጉት አይችሉም። በዚያን ቀን የሰዎች አይን በምድር ላይ የኤሌክትሮኒክ መሳሪያዎች ሊሆኑ አይችሉም በባላባክ ውስጥ በመጨረሻ የሰለሳ ሰራ ወደ ህዝቡ ሁሉ ሰርጿል። እንደማስበው በCIA ውስጥ የአባቶቻችን የተነሳሽነት መንፈስ ነበር በድርጅቱ ውስጥ የነበረው። አሁን ግን በተቃራኒው እንደመንጋ ዝም ብሎ መጓዝ ይመስላል በመካከለኛው ምስራቅ ጥፋትን አምጥቷል በመጨረሻም በአሜሪካ ምድር በራሷ ላይ ሊሆን ይችላል።

በግልፅ ለመናገር የባላባክ ጉብኝቱ በፊት የነበረውን ግምቴን ሁሉ ከንቱ ያስቀረ ነበር። ስለ ባላባክ እንደ አንድ ትልቅ ክፍታ እንዳሰብና ይኼንን እውቀት ከሳተላይት ፎቶግራፎች ወይም ከመፅሐፍት ሊገኝ የማይችል ነገር ግን አደገኛና ባክሊይን ወይም ሌሎችን ሊረዳ የማይችል ነው።

ከአጭር ጊዜ በኋላ ወደ ካርቱም ሱዳን ተዘዋወርኩ ጆን ስለ ባላባክ ጉዞዬ ምንም አላወቀም ነበር የሰጠኋቸው ምክንያቶችን ብቻ እንጂ።

ጥር 1996 ፤ ባንግሊይ - በርጂኒያ

ስድስተኛ ፎቅ የሚገኘው ኮሪደር የመልሶ ግንባታ የሚካሄድበት ስፍራን መሰላል። ላጥኖች፣ ቁሳቁሶችን ጥቅል የሰልክ ገመዶች እዚህም እዝያ የፍርስራሽ ክምርና የተመሰቃቀሱ ቁሳቁሶች ተከማችተውበታል ከኮሪደሩም ግራና ቀኝ ያሉ ቢሮዎች በቀለም ቀቢዎች በሌሊክትሪክና በቴሌ ቴክኒሻኖች ተጨናንቀዋል የግንባታ ሰራተኞች ወለሉን ይፈረካክሳሉ እናሂዎች ደግሞ የቢሮ መከፍያ ቦሮዶችን እየቆረጡ በመጣል በምትካቸው አዲሶቹን ይገጥማሉ። የአዲሱ ፀረ ሽብርተኝነት ዘመቻ ሃላፊ ቢሮ የት እንደሆነ የሚያውቅ ሰው ባለመኖሩ ቢሮውን ፍሰጋ ከክፍል ክፍል መዞር ግድ ነበረብኝ ይሁንና ቢሮው ካልተመሰቃቀለት ክፍሎች ውስጥ አንዱ እንደሚሆን ገምቼ ነበር።

ቢሮውን ከፍቶ ለሚገባ ባለጉዳይ እየሩ ላይ ረቦ የሚታየው የትምባሆ ጭስ አየር በረራዎችን የሚያስተንጉል የወረደ ደመና መስሎ ሊታየው ይችል ይሆናል። ከሌሎቹ የCIA ባለስልጣናት በተለየ መልኩ የ«ዲዊ ክላሪጅ» ቢሮ የቢሮ ጠረጴዛ አልነበረውም። ከዚያ ይልቅ ክፍሉ መሃል ላይ ግማሽ ደርዘን ወንበሮች የከበቡት ክብ ጠረጴዛ ይገኛል። የዲዊ ቢሮው ከሌላው ሰየት ማለቱ ወኪሎች ክፍሉ ውስጥ እንደልባቸው ዘና ብለው እየተንጎራደዱ ማውራት እንዲችሉ ያመቻቸ ይመስላል። ምክንያቱም ወኪሎቹ የተሻሉ ሃሳቦችን እንደሚያፈልቁ ተገንዝቧልና።

ዲዊ ምናልባት ስለቢሮው ማሽብረቅ አልተጨነቀበት ይሆን ይሆናል። ይሁን እና ከአብዛኛዎቹ የCIA ባለስልጣናት በተለየ መልኩ ሰራው ከጓደት ሀውስ ጋር በቀጥታ ያገናኘዋል። የላቲን አሜሪካ ምድብ አዛዥ እንደመሆኑ መጠን የሮናልድ ሬገን ውድ ሃገርን ከጥቃት ለመታደግ የማይፈነቅለው ድንጋይ የለም። በ1985 ለኢራን በመርከብ ይጓጓዝ የነበረን ጦር መሳሪያ አነፍንፎ የደረሰበት ንቁ ሰላይ መሆኑ እንደአንድ ጀብዱ ተመዝግቦለታል። በጥቅሉ ዲዊ ጓደት ሃውስ የሚፈልገውን ዓይነት ንቁ ሰላይ ነበር ማለት ይቻላል። በ1985 አቡ ኒዳል በቪየትናም እና ሮም አየር ማረፊያዎች ላይ ጥቃት ካደረሰ በኋላ ጓደት ሃውስ ዲዊን የአዲሱና ኃያሉ የCIA ፀረ-ሽብር ቡድን ሃላፊ አርጉ መሾሙም ማንም አላስገረመም።

ዲዊ በሩ ላይ መቆሚያ እንዳየ ወደውስጥ እንደገባና ክቡ ጠረጴዛ ጋር እንደቀመጥ ጋበዘኝ። ፊዕሞ ድብብቆሽ የማይመቸው ግልፅ ሰው ስለመሆኑ ሰምቼያለሁ።

«ሚስተር ዲዊ» በፀረ ሽብር ዘመቻው መሳተፍ አፈልጋለሁ የሚለጠኝንም ግንኙውም ግዳጅ ለመወጣትም ዝግጁ ነኝ።» አልኩት ገና ለመቀመጥ ሳዘግም።

እውነታው ግን በሽብር ዙሪያ በሚካሄዱ ዘመቻዎች መሳተፍ መፈለግ ሳይሆን በአለቆች ቢሮክራትነት መሰላቸቱ ነበር።-ሊቢያዎች ከሊቢያ ተቃዋሚ ተወካይ ጋር ግንኙነት

ማድረግን ካወቁ በኋላ እኔን ለመግደል ማሰር በመጀመራቸው ከአራት ወር ቀይታ በኋላ የCIA ዋና መምሪያ ከካርቱም እንድንወጣ እንዳደረገኝና፡፡ ከዚያም ብዙም እንቅስቃሴ ከማይታይበት የአፍሪካ ምድብ ውስጥ ሰራ እንደሰጠኝ፡፡ በተጨማሪም የቢል በክሊንተን ፍለጋዬ ከንቱ መቅረቱን ያም ጀንን እንዳበሳጨው እግረ መንገዴን ለ ዲዊ ነገርኩት፡፡

«ያ የተረገመ አሁንም አልተገኘም ነው የምትለኝ?» ሲል ዲዊ ጠየቀኝ ጥያቄውን ከመመለሱ በፊትም «የአረብኛ ቋንቋ ችሎታህ ምን ያህል ነው?» ሲልም አከሰበት፡፡

የዐረብኛ ችሎታዬ ከዐረብኛ ትምህርት ቤት ከወጣሁበት ጊዜ በበለጠ መከከለኛው ምስራቅ ውስጥ ባላለፍኳቸው ሶስት ዓመታት ተሻሽሏል አልኩት፡፡

«በማንኛውም ጊዜ ወደ ማንኛውም ቦታ ሂድ ብትባል ፍቃደኛ ትሆናለህ?»

«ከሌለግክ ዛሬውኑ ከላከኝ አውሮፕላን ቲኬት ለመቀረጥ ዝግጁ ነኝ፡፡» አልኩት፡፡

ዲዊም ማወቅ የረለገው ይሄንን ነበር፡፡ እናም የእኔን መረጃ ያጨቀውን ዶሊ መክፈትም ሆነ ማገላበጥ አላስፈለገውም፡፡ ይሁንና ሁናቴውን እየሰራሁበት ላለው የምስራቅ ምድብ ማሳወቅ አችል እንደሆነ ጠየቅኩት

«እንዳትሞክረው» ሲል ቢሲጋራው ጭስ አጮልቆ አየኝ፡፡ ከሁለት ሳምንት በኋላም አዲሱን የዲዊ ድርጅትን ተቀላቀልኩ ማለትም ፀረ ሽብር ማዕከልን ወይም CTC ን፡፡

ዲዊ በማካሄድ ላይ በነበረው ፀረ-ሽብር ጦርነት እንደ አንድ እግረኛ ጦር አባል በተሳተፍኩባቸው የመጀመሪያዎቹ ጥቂት ወራት ጦርነቱ ምንያህል ፈታኝ መሆኑን ማወቅ ችያለሁ፡፡ የሽብርተኝነትን አስከፊ ገፅታ በቢካ ሸለቆ ተገኝቼ አይቻለሁ፡፡ በሁኔታው ተገርሜአለሁ ደንግሜአለሁም፡፡ ከኤምባሲው የቦንብ ፍንዳታ ጀርባ ያለው ማነው የሚል ግላዊ ጥያቄዬን እንዳነሳም አስገድደኛል፡፡ ለሁሉም ግን ቁልፉ ያለው በፀረ-ሽብር ማዕከል ነው፡፡ ከዚህም በላይ ዲዊ በሽብርተኞች ላይ መስሎ የታየውን እርምጃ መውሰድ የሚያስችል ስልጣን ከCIA' ዳይሬክተር 'ቢል ኬዚ' ተሰጥቶታል ለሚወስደው ዕርምጃም የሚበቃውን ያህል በጀትም ተበቺቶለታል የዳይሬክቶሬት ኢንተለጀንሲንና የዳይሬክቶሬት አፕሬሽንን በመረጃ መረብነት በመጠቀምም የፀረ-ሽብር ማዕከልን ማጠናከር አስችሎታል፡፡ በአባሪነትም ጥቂት የሎስጎንጅስስ አልሞ ተኳሾችን መልምሎ ቀጥሯል፡፡ እናም በነዚህ በሰለጠኑ ወታደሮችም በተመረጡ ቦታዎች በማስማራት ሽብርተኞችን በቁጥጥሩ ስር ለማዋልም ቋምጧል፡፡

ሰራዩን በጀመርኩባት ቀን የፀረ-ሽብር ማዕከል የቢሮ ውስጥ ሰራዎች በቅልጥፍና እየተከወኑ ስለመሆናቸው በአይኔ አስተውያለሁ፡፡ ሁሉም ሰራተኞች በትጋት በከፍሎ ውስጥ እንደ ጉንዳን ይርመሰመሳሉ፤ ያለማቋረጥ ስልኮች ይንጫረራሉ፤ የህትመት ማሣሪያዎችም ይንቻቻሉ፤ ዶሊዎችም እዚህም እዚያም ይከፋፈላሉ ይዘጋሉ፤ ከግድግዳው የተሰየመው ቲቪ ደግሞ የቀኑን ሰበር -ዜና እና የተለያዩ ጉዳዮችን በመዳሰስ ጆርአችሁን አውሱኝ አይናችሁንም

አትገራት ይላሉ፤ በመቶዎች የሚቆጠሩት ትጉህን ሰራተኞች ደግሞ አይኖቻቸውን ከምረውተር ላይ ተከለው መረጃዎቻቸውን ይበረብራሉ ግራ ከመጋባቱ የተነሳ ፈገገዬ ቀረሁ። አጋነንክ አትበሉኝና ባጠቃላይ ከፍሉ የጦር-ቀጠና ማዘዣ መሰላል።

ለነገሩ ነገርየው ትልቅ ትኩረት የተሰጠው ነበር። ዲዊም የአውሮፓውን የፀረ-ሽብር ቡድን በጣም ራ በመምራቱ ውጤታማነቱ በተባይም ድልን እንደሚያገኝሰፈው ከወዲሁ ተስፋ የፍልሰጤማውያን ሽብርተኛ ቡድን ውስጥ የራሱን ሰላይ አስርጓል። እናም ይህ ራሱን ሚያዚያ 15 ብሎ የሚጠራው የሽብርተኛ ቡድን በኩሉን ጊዜ የአውሮፕላን ውስጥ በምብ ፍንዳታዎችን በመፈጸም ይታወቃል። እናም ሰርጎ ገቡ ለእኛም ሆነ ለሌሎች ልክ እንደ አንድ የወርቅ ማዕድን ማድረግ የሚያስችል መረጃዎችን አቀብሏል። ይህም ለዲዊም ስላዩን ባለማጣት የሚችለውን እንዲፈጸም አድርጎታል። ለሌላውም ሰርጎ ገቡን በአሜሪካ ሊምባሊ ላይ ጥቃት እንዲፈጸም ባዘዘው ጊዜም ጻዊ በአሜሪካ ሊምባሊ ጊዜ ውስጥ በቆመች እንዲት መኪና ላይ የበምብ ጥቃቱ እንዲፈጸም አሟላ። እናም በዚህ ጥቃት የሞተ ሰው ባይኖርም ጥቃቱ አስቸኳይነትን ሰርጎ ገቡ ቢያንስ ሙከራ እንዲያደርግ እንዲያምን አድርጎታል። በሰርጎ ገቡ ማመኑንም ሰርጎ ገቡ የማያቋርጥ የመረጃ ምንጮችን መሆን አስችሎታል።

ምንም እንኳን የፀረ-ሽብር ማዕከሉ በዘመን-አፋራሽ ቲክኖሎጂ የታጨቀና የታገዘ ቢሆንም ዕውነታው ግን ዲዊም በመስክ የሚመድበው ሰው ማጣቱን እዛ ላይ ያለውን ከፍተኛ ያሳያል። 'ቢል ኬዚ' ቃል የገባለትን ነገሮች ወደጉን በመተው ባህር ማዶ ያሉት የCIA ቢሮዎች ጥያቄዎቻቸውን ዋናው መምሪያ ለሚገኙ የየአካባቢዎቻቸው አለቆች ይመራሉ። አለቆቹም ጥያቄዎቻቸውን በማያሻማ መልኩ ከመለሱላቸው በኋላም የዲዊም ጦር መስበት አይፈቅዱም ነበር። ሁኔታውን ላስተዋለ አጅግ የተወሰነበት አደገኛ ነበር። ዘመቻዎቹ ተበላሹም ተሳኩ ውጤታቸው ወጃጅ የሆኑ የውጭ መንግስታትን ማስከፋት ሆነ ባስ ሲልም በዘመቻው ተሳታፊ የነበረን ሹም ከሰልጣኑ ያወርዱትና ወደ ሀገር ቤት ይልኩታል። ካላቸው ደግሞ ሹሙን ሊገድሉት ይችላሉ። ምንም እንኳን 'ዲዊ' ዘመቻውን ለማካሄድ የፕራዚዳንት ፊን ፍቃድ ቢኖረውም በስሩ የተከለከሉት ሹማምንቶች ግን ወታደሮችን ወደ ግንባር ለማገመት ፈቃደኞች አልነበሩም ቢሮክራሲያዊነታቸውም መቼ በዚህ ብቻ ያበቃል ፓሪስ የሚገኘውን የቁጥጥር ቡድን በአንድ የተጠረጠረ ሰላይ ላይ የመኖሪያ አፓርትመንቱ በዓይኑ ቆራኛ እንዲጠበቅልን ብንጠይቅም በምላሹም ቡድኑ ፓሪስ የሚገኘው የአገሬው መረጃ ቡድን ነገሩን ሲደርሰበት ለሰሚችል ትዕዛዙን እንደማይፈጸምልን ገልጾልናል።

በግ የሚገኘው ሌላው ቡድንም ወደ ምዕራብ ጀርመን በሚፈልሱ የመከላከያው ምስራቅ ተወላጆች ላይ ቁጥጥር የሚያደርጉ ጥቂት ዓረቦች እንዲመለሱልን ብንጠይቅም ቡድኑ ያንን ማድረግ የሚችሉ በቂ መረጃ ሰራተኞች እንደሌሉት አላውቅናል።

በሌላ ጊዜም ቢሆን ቢይሩት የሚገኘው ቢሮክሶን ወደ ሊባኖስ 167 ነይ ያለን እንደ ሰላያችንን እንዲያገናኘው ጥያቄ ብናቀርብም ያገኘው ምላሽ ግን በአካባቢው ባለው የደህንነት ችግር ምክንያት ትዕዛዙ ተፈፃሚ ሲሆን እንደማይችል የሚገለፅ ነበር።

እናም ሳስበው ጥረታችንና ድካማችን ሁሉ አሸባሪዎችን መዋጋት ሳይሆን ስንከሳና ቢሮክራሲያችንን መዋጋት የነበረ ለመሆኑ አስረጅ ነበር። እናም 'ዲዊ' ናላው ከመዘሩና ነገር ሁኔታዎች በመሉኩ ከመምታታቸው የተነሳ የትኛው ሰው ለየትኛው ቦታ እንደሚመጥን ለመመልመል ተስናት ሁሉ ነበር ወይም አልቻሉ ነበር። ይሁንና ከሰድስት ወራት በጊላ ማግኘት የቻለውም ሁለት አረብኛ ተናጋሪ ሰራተኞችን ሲሆን ከአንሱም አንዱ እኔ ሲሆን ሌላኛው ደግሞ ቅርንጫፍ ቢሮአችንን ለመምራት በማቅናቱ ከሰላዮቻችን ጋር ከያሉበት የሰራ ምድብ የመገናኘቱና የማቀናጀቱ ስራ የእኔ ኃላፊነት ነበር። ይሄም ስማንያ በመቶ የሚሆኑት የCIA ሰላዮች አረብኛ ተናጋሪ በመሆናቸው ሥራው አስቸጋሪ ሆኖ አላገኘሁትም።

እንደ ጊዜ ሊባኖስ ውስጥ የታገቱ ሰዎችን በማረላለግ ላይ ከነበረ እንደ ቅርንጫፍ ቢሮ ውስጥ እንደሰራ ታዝዜ በነበረበት ወቅት ከቅርንጫፍ ቢሮው ሰራተኞች መካከል መካከለኛው ምሥራቅ በመሰራት እንደኔ ረዥም ልምድ ያሳበተ ሰራተኛ እንዳልነበረ አስታውሳለሁ። እንደው የቅርንጫፍ ቢሮው ኃላፊ ከሊባኖስ በቀር መካከለኛው ምስራቅን ረግጦ እንደማያውቅ አሚውቶኛል። ብቻ ምን አለፋችሁ ያለተሞክሮ ነበር በየቦታው ይመደቡ የነበሩት።

የሌሎችም የቅርንጫፍ ቢሮዎቻችን የተመለከትናቸው እንደሆነ ከዚህ የከፋ ሆኖ ነው ያገኘኋቸው። ምክንያቱም ከወኪሎቻቸው ጋር ተገናኝተው የማያውቁ ከመሆኑም በላይ ተሞክሮም ያልነበራቸውና የችግሩ ወላፊን ያልጠበሳቸው ከሰንት አንዴ ካልሆነ በስተቀር ከዋሽንግተን ወጥተው የማያውቁ ነበሩ ቅርንጫፍ ቢሮዎችን እንዲመሯቸው ይደረጉ የነበሩት። ነገርየውን ሳስተውለው እንዴት ነው! ለብዙ ዓመታት የእንደ ሆስፒታል ሚዲካል ዳይሬክተር ሆኖ የሰራን ዶክተር በእንደ ጀንበር የእንደ ቀዶ ጥገና ቡድን መሪ እንደማድረግ ያህል ነበር።

ምንም እንኳን ጳይት ህውስ ታጋቾችን የማስለቀቅ ኃላፊነት ለ ዲዊ የሰጠው ቢሆንም እሱም በፀረ-ሻብር ዘመቻው ለሚሳተፉ ወታደሮች የማዕረግ ሹመት እንዲሰጥ መውትወቱን ተያይዞታል። ከጀርመን ኩተመለሰኩ ከእንደ ሳምንት በኋላ እንደ ጠዋት ላይ ዲዊ ወደ ቢሮው አስጠርቶኝ «ግምትህ ጥሩ ነው» አለኝ ስለምኑ ስለው «ታጋቾቹን ነፃ ማውጣት እንደምችል የነገርከኝን እረሳኸው እንዴት?» አለኝ። በማስከተልም ሽረ ለመሆኑ ሀሳቡ በምን መንገድ ሊመጣለህ ቻለ? በብዙ ምክንያቶች የተነሳ ግልፅ ምላሽ ልሰጠው አልቻልኩም። በ1986 መጨረሻ ታጋቾቹን የያዛቸው ማን ነው የሚለው ሀሳብ በራሱ በመረጃ ማዘበረሰቡ ዘንድ ከፍፍልን ፈጥሮ እንደነበረ አስታውሳለሁ። CIA ጉዳዩን አስላማዊ የጅሃድ ድርጅት ታጋቾችን ስለመያዙ ቢናገረም ቅሉ ስለ ድርጅቱ ግን በቂ መረጃ አልነበረውም። በእርግጥ ድርጅቱ በሶሪያና ኢራን እንደሚንቀሳቀስ ቢያውቅም በሁለቱ ሀገራት ይደገፋል የሚል ዕምነቱ ግን አልነበረውም። ሌሎች ዋሽንግተን ውስጥ ያሉ በተለይም ፔንታጎን ውስጥ ያሉ የመረጃ ተንታኞች ደግሞ በዚህ ሃሳብ አይስማሙም። እንደውም ይህ አስላማዊ ጅሃድ የኢራናዊው ፓስድራን አሻንጉሊት ከመሆን ያለፉ ድርጅት አይደለም በማለት ያጣጥሉታል።

የCIA አቋም በጠንካራ መረጃ ላይ የተመሰረተ ባይሆንም ስር ከመስደዱ በፊት ቸል የሚባል አልነበረም። በበኩሉ ላይ አፈና ከተፈፀመ ግመት በጊላ እንኳን CIA በክሊይን ወይም ሌሎች ታጋቾች የዕስልምና ጃሃድ አራማጆች የት እንዳደረገው ፈፅሞ ማወቅ አለታቸውም። ማለትም እንደ በክሊይ! የCNN ጋዜጠኛውን ጂራሚንና ካህናቶችን ሲገዛገዝ መግቢያ የተባለው ወጣት የሺሃ መስሊም አራማጅ መሆኑን የሚገልፅ መረጃ አልፎም አቀብላን ነበር። እንደውም እንደ መረጃው መሰረት ከሆነማ ከ 1982 ቀደም ባለው ጊዜ ውስጥ መግቢያ የፍልስጤም ነፃ አውጪ ድርጅት ሲቀመጥ ያሊን አረፋት ተቀጣሪ እንደነበር አልፎውም ነፃ ገልፀውልናል። ሆኖም እንደመረጃ ምንጮችን ከሆነ ግለሰብ ከፍልስጤም ነፃአውጭ ድርጅት ራሱን አግሎ በራሱ መንቀሳቀስ እንደሚመረጥ የአሜሪካ ታጋቾችን ለመልቀቅ በታህሳስ 12, 1983 በአሜሪካ እና ፈረንሳይ ሊምባሊዎች ለደረሰው ጦሩ ፍጥነት ተጠያቂ የሆኑና በከዊት እስር ቤት የሚማትቱትን 17 አስረኞችን መልቀቅ እንደሚችል ነው የገለፀው። ምክንያቱም ከአስራሰባቱ አንዱ የሆነው መስጠፋ ሳድር አል-ዲን የመግቢያ ግደት ወንጀም መሆኑንም መረጃ አቀባዮቹ አብራርተውልን ነበርና። እናም ታዲያ ይሄን ሁሉ ጦሩናብ ፈረስ ሲጋልብ የነበረው ከዲዊ ቢር በር ላይ ቀሜ መሆኑን ሳስተውል ለራሴም ገርሞኛል ምክንያቱም ምን ያህል በሀሳብ የጊሊዮሽ እንደሄድኩ አላወቁም ነበርና ዲዊም ከሀሳቤ ስላላናጠበኝ ሳላመሰግነው አላልፍም። እናም በመጨረሻ ላይ ከሀሳቤ እንደተመለሰኩ አንዲህ አልኩ «መግቢያን በሀሳብ መረብ እናጠምደዋለን ማለቱ ቤተሰቦቹን» አልኩት። ዲዊ የተናገርኩት አልገባውም መሰለኝ ምን አልኩ? አለኝ በመገረም። «ይኼውልህ» ዲዊ አልኩት። «ለሰት ነገሮች እውነት መሆናቸውን ሰንመን።» ታጋቾቹ በመግቢያ እጅ ናቸው እንበል! መግቢያ እንደአብዛኞቹ የመከላከል ምስራቅ ተወላጆች ቤተሰቦችን ይወዳል ብለን እናስብ! ከዚያም ድረጅቱ የታገቱበት ሰዎችን ለማስለቀቅ የታዘዘውን ሊፈፅም እንደሚችል እንመን እናም ይህ ሁሉ እውነት ከሆነ የመግቢያ ቤተሰቦችን ይዘን ታጋቾችን ለማስለቀቅ ልንጠቀምባቸው እንችላለን አልኩት።

ዲዊም በሀሳቤ ከመስማማቱ የተነሳ በል «የአማድን ቤተሰቦች ፈልገህ አምጣልኝ።» በማለት አሳለበኝ። ነገርየውን በቶሎ ብጀምረው የተሻለ በሆነ ነበር። ይሁንና ዱዊ ጉዳዩን ለአሊናር ወይም ኢንሊሲሲ ውስጥ ለሚሰራ ሌላ ሰው አጋርቶ ሊያበላሽው እንደሚችል ገምግማቸው። ይሁንና ጊላ ላይ ጉዳዩ በመድበሰበሱና ባለመነሳቱ እኔም ችላ ብየው ነበር። ግምቱ ርግጥ ቢሆንም ግን የኢራን አማሪያን ወሬ በናኝ ጊዜም ናርዝ ሀሳቤን የጊይት ህውስ ልዩ የኢ-ሜይል የመገናኛ ዘዴ በሆነው PROF በመጠቀም በበተናቸው መልዕክቶች እንዳሰራጨው ጊላ ላይ ለማወቅ ችያለሁ።

ዲዊ ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ስለ ታጋቾቹ ሊያናገረኝ ወደ እኔ መጣ.....። በቀጣዩ ቀንም በውይይታችን ውጤታማነት መተማመን አደረብኝ። እኛም ታዲያ በመጨረሻ ላይ ስንሳሁት ስለዚህ ዘመቻችን ዲዊ ለጊይት ህውስ ይንገር እይንገር የማውቀው ነገር የለም። ነገር ከሆነም ጊይት ህውስ ለጉዳዩ ትኩረት ስለመስጠቱ አጠራጣሪ ይሆንብኛል። ምክንያቱም

ጌይት ሀውስ ጉዳዮችን ስለማድበስበስና ስለሚወሰዱ እርምጃዎች በቢሮክራሲው ሳንካ መጠላለፍ የተነሳ ማለጣ ግድ የለውም። ይሁንና የታጋቾችን መለቀቅ ግን አጥብቆ ይፈልገዋል።

በ1986 ሚያዝያ ወር እንደ ጠዋት ዲዊ ቢሮዬ 'የእንደ ሰላይን' ዶሴ ይዞ በመምጣት ይህን እንብብው ብሉኝ ጠረጴዛዬ ላይ እየወረወረው 'እንተና ኬቭ የተረፉት የዕረፍት ጉዞ ታደርጋለችሁ' አለኝ። ጆርጅኬቭ ማለት ደግሞ ስለ ኢራን አብጠርጥሮ የሚያውቅ አሰ የተባለ የCIA ምሁር ነበር። ፐርሺያኖና አረብኛ አቀላጥፎ የሚናገረው ኬቭ ለበርካታ ዓመታት በመካከለኛው ምስራቅ በመስራቱ ምናልባትም CIA አለኝ ከሚለው ሰራተኛው አንዱ ነው። እናም እጅግ ተፈላጊ ከመሆኑም የተነሳ ከተገለለበት ጡረታ ተመልሶ CIAን እንዲቀላቀል ተደርጎአል። ይህም የሆነው በመካከለኛው ምስራቅ ያሉ የCIA ኤክስፐርቶች በፍጥነት በመመናመናቸው እየሳሳ በመሄዱና አዳዲሶቹን የማሰልጠን ዕቅድ ባለመኖሩ ነበር። ዲዊ ከቢሮዬ ወጥቶ ሊሄድ ከዶሴው ጀርባ የተጻፈውን የሰላዩን ስም ——— እንደሚል እየሁ እናም የሰሙ የመጀመሪያ ሁለት ፊደላት ሰውየው ኢራናዊ ወይም መረጃውን የሚያስተላልፈው ከኢራን ስለመሆኑ ይናገራሉ። ከዶሴው ውስጥ ያለው የመጀመሪያ ሰነድም የሰላዩ ዕውነተኛ ስሙ ማንሸር ጉርባኒፋር መሆኑን ይገልጻል። ይሁንና ስሙ ለእኔ ምንመም ትርጉም ባይሰጠኝም ከሰነዱ በስተገራ በኩል 'አስቸኳይ ማሳሰቢያ' የሚል ሀረግ ሰፍሮበታል ይህም ዳይሬክቶሬት አፕሬሽን ውስጥ ላለን ሰዎች ከእንደ ሰላይ እንድንርቅ የሚያሳስብ መልዕክት ነበር። እናም ታዲያ ይህንን ማሳሰቢያ ዲኤ የሚያስተላልፈው እንደ ሰላይ CIAን አሊያም ጌይት ሀውስን በሀፍረት ሊያሸማቅቅ የሚችል የፈጠራ ዜና በመገናኛ ብዙኃን ካሰራጨ በኋላ ነበር። እናም እኔ ካስቸኳይ ማሳሰቢያው ባለፉ ቀሪውን የዶሴውን ክፍል ማንበብ አላስፈለገኝም። እንደ የመረጃ ሰራተኛ አንዴ ፈጠራ ካስተላለፉ በኋላ ከሱ ጋር ምንም እይነት ግንኙነት መፍጠር አያስፈልገንም እናም የጎርባኒፋር ዶሴን ፈፅሞ ከማላነባቸውና ከተቆለሉት ሌሎች ፋይሎች ላይ ደረብኩት።

ዲዊም ከሁለት ሳምንት በኋላ መጣና እንዴት ነው? እነበብከው? ሲለኝ እንዳላነበብኩት ስንገረው ፋይሎን ይዞ ከቢሮዬ ወጣ። ብዙም ሳይቆይ ከፀረ-ሽብር ቡዳኑ ወጥቼ ወደ ቢይሩት እንድንጓዝ ተደረገ። ዲዊ ምንም አማራጭ አልነበረውም ምክንያቱም የምስራቃዊ ምድብ ከእኔ በስተቀር ለግዳጅ የሚያሰማራው ሰው አልነበረውም። ግዳጁ አደገኛ ብቻ ሳይሆን መጥፎ ሊባል የሚችል ቢሆንም ስለሽብርተኛ መማሪያው ብቸኛው ቦታ በመስክ መሰማራት መሆኑን ባለፈው የሕይወት ተሞክሮዬ ጠንቅቄ ስለማውቅ ይህ ግድ አልሰጠኝም ነበር።

'ጆርጅ ኬቭ' ዲዊ ለዕረፍት በሚል ወደ ቴህራን እንዲሄድ ያቀረበለትን ሀሳብ ተቀብሎ በተጓዘበት ወቅት የኢራን አማፅያን ዜና እየናኘ ስለነበር ለመከሰስ ተቃርቦ ነበር። ዲዊም ቢሆን ከክሉ ቻርጅ አላመለጠም ይሁንና የሰራው ጋላፊነትና ያስመዘገባቸው ውጤቶች ሚዛን በመድፋታቸው በይቅርታ ታልፎአል። እኔም የጎርባኒፋርን ዶሴ ባንብ ኖሮ ወደ ቴህራን ባልተላኩ በኢራን ዐመፅ ጠንሳሽነትም በተከሰሰኩም ነበር። ምክንያቱም ያን ወቅት ትዕዛዞችን ላለመቀበል ራሴን ያሳመንኩበትም ወቅት ነበርና።

አልፎ አልፎም ቢሆን የሆኑ ሰዎች ለምን በኢራን አማፅያን ጉዳይ ውስጥ እጃቸውን ሊከቱ እንደቻሉ አስባለሁ። አሁን አሁንም ሳስበው ኢራናውያኑ ጌይት ሀውስ ውስጥ የሚያጃጅሏቸው ሰዎች ማግኘታቸው ግልፅ ሆኖልኛል። እኔን የሚገርመኝ ነገር አንድን ታጋች ለማስለቀቂያ የሚሆን መሳሪያ እጭቆ ኢራን የሚያርፈው አውሮፕላን ኢራን ገና ከማረፉ እነሱ በደርዘን የሚቆጠሩ ሌሎች ዜጎችን ያግታሉ። እኔም ሁኔታው ከዚያም የከፋ እንደሚሆን ተረድቼያለሁ። ዕቅዱ የከሸፈው ግን ጌይት ሀውስ በአሜሪካ ታሪክ ውስጥ ወሳኝ የሆነውን የዲፕሎማቲክ ግንኙነት መስመር በእጭበርባሪነቱ የታወቀውን ጎርባኒፈርን እንዲቆጣጠረው ሲፈቅድ ነው። እናም ነገሩን ሳስበው አንድን የመንገድ ጋዜጣ አዟረ በአክሲዮን ግዢ ስራ ላይ የማሰማራት ያህል ነው። መታሰብ የነበረባቸው ሁለት ነገሮች አሉ እላለሁ። በመጀመሪያ ደረጃ በ1983 በቤይሩት ባሕርተኞች መኖሪያ ሰፈር ከደረሱት የቦምብ ጥቃቶች በኋላ ስለወታደራዊ ጥቃት መከላከል ዘመቻ ጉዳይ የታሰበበት ነገር አልነበረም። ፔንታጎንም በወረራ ጥበብ ያልተካኑ ወታደሮችን የሚያሰማራበት ምክንያት አልገባኝም። የፀረ-ሽብር ቡድኑ አካል የሆነው የ'ዴልታ ፎርስ' ቡድንም ወደ ስፍራው እንዲላክ ፔንታጎን አልተስማማም። ይህም የሆነው የዴልታ ፎርስ ቡድን አባል አንድን ታጋች ህያ አራት ሰዓት በአይነቱቱ እንዲከታተል ካልታዘዘ በቀር ቡድኑ ሊሰማራ ባለመቻሉ ነው። ይህም ቢሆን ሊሟላ የሚችል ቅድመ ሁኔታ አልነበረም። እናም በእነዚህና በመሳሰሉት ቢሮክራሲዎች የቀረው መፍትሔ ዲፕሎማሲያዊ ጥረት እንዲሆን አርጎታል። ግራም-ጎፊስ ቀኝ ችግሩ የተፈጠረው ብሄራዊ የደህንነት አባል የሆነና ከኢራን ጋር ግንኙነት ያለው ሰው በመታጣቱ ነበር።..... የአሜሪካ ውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት በስዊዘርላንድ በኩል ያደረገው ዲፕሎማሲያዊ ጥረት አልተሳካም ምክንያቱም የስዊዘርላንድና ኢራን ውጭ ጉዳይ ሚኒስትሮች በታጋቾቹ ጉዳይ እንዲመክሩ ከማድረግ ባለፉ ያስገኘው መፍትሔ አልነበረምና። CIA ራሱ ከቲህራን ጋር ግንኙነት አለመኖሩ ችግሩን አስከፊ አድርጎታል። ስለሆነም በ1979 የኢራኑ አብዮት ሲከሸፍ ለዋሽንግተን ፓላቲካ ምስጋና ይገባውና CIA ያየውም ሆነ የሰማው ነገር አለመኖሩ ሊያስደንቀን አይገባም።

እናም ወታደራዊ ዘመቻም ዲፕሎማሲያዊ ጥረቱም ባለመሳካታቸው ጌይት ሀውስ ከአስራሐል መሰማማት በኋላ ጎርባኒፈርን ከኢራን ጋር የመገናኛ መንገድ አድርጎ ሊጠቀምበት ወስኗል። እኔን ግን አግራሞት ያጫረብኝ ይህ እጭበርባሪ የሰራውን መለስ ብሎ ካየ በኋላ ጌይት ሀውስ ትውልደ-አሜሪካዊ የሆነ ኢራናዊውን አልበርት ሃኪምን በሽምጋይነት ለመጠቀም መወሰኑ ነበር። ሽምጋይኝም ከኢራን ጋር የሚያገናኝን ሁለተኛው የግንኙነት መስመር ሆኖአል። እናም እንደ ጎርባኒፋር ሁሉ ሃኪም ጉዳዩ ውስጥ እጁን የከተተው ለገንዘብ ጥቅም ሲል ነበር። ይሁንና ከማንኛውም ሽምጋይ በተሻለ በቀጥታ ታጋቾቹ ወጃሉበት የኢራናውያኑ ፓስድራ ቡድን ወደሚገኝበት ቦታ ማምራት መቻሉም ከጎርባኒፋር የተለየ ያደርገዋል። በተጨማሪም ይኸው ሃኪም የፓስድራ ባለሥልጣን የሆነውንና የኢራን ፓርላማ አፈጉባሊ የሆኑት አሊአክበር ሃሺሚ ራፍላንጃኒ አህት ልጅ አሊ ሃሺም ባህራሚኒን በቀጥታ መገናኘት የሚችል መሆኑ ሃኪምን ከሌሎቹ ሽምጋዮች ይለዩዋል።

ሚያዚያ 1986 ፡ ዋሽንግተን-ዲሲ

ወደ ቤይሩት ከመላኬ በፊት በሽብርተኝነት ላይ የተጣበበ የአጭር ጊዜ ስልጠና ለራሱ ለመስጠት ችዬ ነበር። ለዚያ ደግሞ ከሊ.ቲ.ሲ የተሻለ በ CIA ውስጥ አልነበረም። በሽብርተኝነት ላይ CIA ውስጥ የተጠራቀሙ ፋይሎችንና ኮንፒዩተር ውስጥ የታጨቁ መረጃዎችን ያለገደብ የማሰስ መብቱ ነበረኝ። ምንአለፋችሁ መዋዕለ-ሕፃናት ውስጥ በነፃነት እንደተለቀቀ ህፃን ሆኜ ነበር።

በመጀመሪያ ትኩረቴን የሰበው የኤምባሲው ፍንዳታ ጉዳይ ሆነ። አሁንም ምስጢሩ ውስጤን አብሰልስሎታል ማለት እችላለሁ። ከምሩን ዶሴ አብጠርጥሬ ለመቃኘትና ለመቃረም አስፍስፌያለሁ ከዛም ስለጉዳዩ በጥልቀት ማብራራት እችላለሁ ብያለሁ ይሁንና መጨረሻ ላይ ያገኘሁት መረጃ የሁለት ዓመት እድሜ ያለው ነበር። ለዚህ ደግሞ ሁለት ምክንያቶች ይጠቀሳሉ። የኤምባሲው ፍንዳታ በሊባኖስ የCIA'ን ተሰሚነት የቀነሰው በመሆኑ ኤምባሲው ወደ ምስራቅ ቤይሩት ከተዛወረ በኋላ አብዛኞቹን መሰሊም መረጃ አቀባዮቹን ማጣቱና ክርስቲያኖችን ከሙስሊሞች የሚለየውን አረንጓዴ ቀጠና ማቋረጥ የሚችሉት በጣም ጥቂቶቹ ብቻ መሆናቸው በመሆኑም አረንጓዴው ቀጠና ስያሜውን ያገኘው በተከለከሉት መንገዶች ከሚበቅሉት አረንጓዴ ዛፎች ነው።

ከአሁን በኋላ የቱባውን ከፍል መምዘዝ እንደሚታሰበው ቀላል እንዳልሆነ ተገንዝቤያለሁ። የሊባኖስ ፕሬዚዳንት አሚን ጄማይል በፍንዳታው ተጠርጥረው የተያዙትን በሙሉ እንደዋዛ ከአስር ፈተዋቸዋል። ተገደው ያደረጉት ስለመሆኑ ጥርጣሬ አለን። የሆነ ሆኖ ተጠርጣሪዎቻችን በመላው መካከለኛው ምስራቅ ተበታትነው እንደመገኘታቸው ከዚህ ከመጀመር አንድንም። በእጃችን የቀረ ነገር ቢኖር በፍንዳታው ማግስት በተሰጠው ጋዜጣዊ መግለጫ የተዘረዘረው የሶስቱ ተጠርጣሪዎች ስም ዝርዝር ብቻ ነው። ልዩነቱ ከተጠርጣሪዎች አንደኛው (UO-Islamic Jihad Organization) አባል መሆኑ ነው። አሁን ጥርጣሬያችንን የሚያጉላ አንድ ሰው በውስጡ ይዟል። ኢማድ ሙግህኒያህ ይባላል። መጀመር ካስፈለገ ከእሱ የተሻለ አማራጭ አይገኝም።

ኢማድ ሙግህኒያህ በጣም አነጋጋሪ ሰው ነበር። ፓስፖርቱ ላይ በተፃፈው ወሰረት በ1962 ታይሮ ዲባ ተብላ በምትጠራ የደቡባዊ ሊባኖስ ጉስቋላ መንደር የተወለደ ሥነ ሲጠቀስም እርግጠኛ የሚከንበት መረጃ ግን አልነበረም። በርካታ ሺሊዎች ህገወጥ ስራ መሰራት ሲፈልጉ በትውልድ ቀዩነት የሚያስመዘግቡት ስፍራ ነበር። ሙግህኒያህ ያደገው ምንም ወራጅ ውሃ በሌለበት በደቡባዊው የድሆች መንደር መሆኑን እናውቃለን። እባቱ አትክልት ሻጭ ስለነበሩ ይኖሩ የነበረው ከቤሩት አውሮፕላን ማረፊያ ብዙም የማይርቅ ቦታ

ላይ ነበር። በእርስ በእርስ ጦርነት ወቅት ስፍራው የአረንጓዴው ቀጠና ዋና መተላለፊያ ነበር። በታዳሚነቱ በጥይትና ፈንጂ ፍንዳታ ሲባንን ስለማይጉ ምንም ጥርጥር የለውም። የሚባርቁ ጥይቶች ቢታቸውን በተደጋጋሚ ወንፊት ያደርጉት ነበርና።

ይህ ሁሉ መረጃ ከቅጥረኞቻችን የተቀበልነው እንጂ የትኛውም የCIA መኮንን 'አይን አል ዲልባህ' ድረስ ዘልቆ ገብቶ የሚያረጋግጥበት አድል አልነበረም። 'አይን አል ዲልባህ' የተከለከለ ቦታ ነው። እዚያ ሁሉም እርስ በእርስ ይተዋወቃል። እግር የጣለው ፀጉረ ልውጥ ማንነቱን በትክክል ማብራራት ካልቻለ በሰላም በመጣበት መንገድ የሚመለሰው ዕድሰኛ ከሆነ ብቻ ነው። የሊባናስ ባለስልጣናት እንኳን ያችን ቦታ መርገጥ አይችሉምና።

ሙግህኒያህ በያሲር አረፋት የሚመራውን ኃይል-17ን የተቀላቀለው ገና በ14 ወይም በ15 ዓመቱ ነበር። ከዚያ በፊትም ቢሆን አረንጓዴውን ቀጠና እያቋረጠ ከክርስቲያኖች ጋር የሚበጣበጥ ነው። ቢይሩት በሚገኘው የአሜሪካ ዩኒቨርሲቲ ለአንድ አመት ያህል ትምህርት መከታተሉ ይነገራል። ወይም አንድ የሆነ ሰው ደረጃውን ከፍ ለማድረግ እያስወራሰት ነው። እናም ይህ ነው። ከአንድ የሩቅ ሙስሊም ዘመድ በስተቀር የጠለቀ የእስልምና መሰረት አልነበረውም።

እዚህ ድረስ የምናውቅ ቢሆንም ከምንፈልገው መረጃ አንፃር ግን እዚህ ግባ የሚባል አልነበረም። ከ1982ቱ የእስራኤል ወረራ ባድማ ተነስቶ እንዴት እንደ ምስኪን አመት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ሃብታምና በመሳሪያ የተደራጀ የአሸባሪዎች ድርጅት ሊመሰርት ይቻለዋል?? በርካታ የውጭ አገር ሰዎችን ሲያግት የነበረው ሰው በእርግጥ ይህ ነው?? በኦፕሬሽን 1983 የአሜሪካን ኢምሳሲ በቦምብ አጋይቶ ፍንጭ ሳይተው የተሰወረውስ?? ፋይሎችን የበለጠ ባገለበጥኩ ቁጥር ሙግህኒያህ ብቻውን እንደሚሰራ አልጀርያውያን ያስቀመጡት ግምት ስህተት መሆኑን እያመገኩ መጣሁ።

ሲቲሲ ውስጥም ሆነ ሽርፍራፊ መረጃዎችን እገኛለሁ ብዬ ባሰብኩበት ቦታ ሁሉ ለሁለት ወራት ያለሚቋረጥ እንደፍልፈል ቆፈርኩ። ዘወትር ጠዋት 12 ሰዓት ከመሆኑ በፊት ቢስክሊትን ጉዳና 123 በሚገኘው የCIA ቢሮ በር ፊት ለፊት አቆማለሁ። እንዳንዴ እንዲፈትሹኝ ለማድረግ የጠባቂዎችን ማረፊያ ቢሮ ማንኳኳት ይጠበቅብኝ ነበር።

ከምሽቱ አንድ ሰዓት አካባቢ ሰው ሁሉ ጥርግርግ ብሎ ከቢሮው ሲወጣ እኔ ግን ለአንድ ወይም ሁለት ተጨማሪ ሰዓታት እነባለሁ። ጠረጴዛዬላይ የተበታተነው የፋይል ክምር በራሱ በሳቅ ያንከተክታል።

ሙግህኒያህ በቢይሩቱ ኢምሳሲ ፍንዳታ ውስጥ ስለነበረው ሚና ፍንጭ ማግኘት አልተቻለኝም። የመካከለኛው ምስራቅን ድሮች በመቀጣጠል እንዳጠናሁት በእርግጥ ሙግህኒያህ በፍንዳታው አጁ ካለበት የኢሪን መንግስት ከጀርባው ስለመኖሩ ተጠራጥሪያለሁ።

ለምሳሌ ያህል ዴቪድ ደጅ የተጠለፈው በፓስፋራን እንደነበር እረግጠኞች ነን። በሌላ በኩል አንድ ሌላ የፓስፋራን መኮንን ቢቃ ውስጥ በ1983 የውጭ አገር ዜጎችን ለመጥለፍ አቅዶ እንደነበር ደርሰንበታል። ስለዚህ የአሁኖቹ አጋዾች ከበፊቶቹ ጋር ግንኙነት እንዳላቸው መጠርጠር ሙግህኒያህን ከመጠርጠር እኩል ተቀባይነት ይኖረዋል። መጨረሻ ላይም የቢል

በክሊይ ሞት ይታወሳል። በሐምሌ 1985 አካባቢ ነው የሞተው። ቀኑን በአረግጠኝነት ባላስታውሰውም ይህ ፅሁፍ በዝግጅት ላይ በነበረበት ወቅት የኢራን መከላከያ ሚኒስቴር የነበሩት አሊ ሳልቸ ሽምክሃኒ ሊባኖስ ውስጥ የውጭ አገር ሰዎች በእንዝህላልነት ሰጠታ መጋለጣቸውን ጠቅሰው ለበቀል መነሳሳታቸውን አሳውቀው ነበር። እንደተነገረን ከሆነ ሽምክሃኒ ሌሎች የታመሙ ታጋቾችን ካሉ በአስቸኳይ ህክምና እንዲካሄድላቸው ስፓስዳራን ትዕዛዝ አስተላልፈዋል። ከዚህ ጋር በተያያዘ የሂዝማ እስረኛ የነበረው ሊባኖሳዊ አይሁድ የውስጥ ደዌ ሐኪም ኤሊሃላክ ፈረንሳዊውን የሀዕ ታጋቾች ሚሼል ሴውራትን እንዲመረምረው ተደርጓል። የሃላክ ጥረት ግን ሴውራትን በቀጣዩ አመት በካንሰር ከመሞት ሊታደገው አልቻለም። ለነገሩ ሃላክ ራሱንም አላዳነም። ሀዕ አርሱን የሚተካ ዶክተር እንዳገኘ በስቅላት ከዚህች ዓለም አሰናበተው።

በመጨረሻ የሚነሳው አጓጊው የCNNን ጋዜጠኛው ጆረሚ ሌቪን ጉዳይ ይሆናል። ሀዕ ሌቪንን የያዘው ማርች 7/1984 ቢይሩት ውስጥ ነበረ። እስከሚቀጥለው አመት የፍቅረኞች ቀን ድረስ ስለእርሱ የተሰማ ምንም ወሬ አልነበረም። ያን ቀን ግን ባላባክ ውስጥ በሚገኘው የሶሪያ የፍተሻ ጣቢያ ድንገት ብቅ አለ። ሌቪን እንደተናገረው ንጋት ላይ ሲነቃ ሰንሰለቱ ላልቶ በማግኘቱ ሁለት ብርዱልብሶች ቀጣጥሎ ከታገረበት ሕገ በመስኮት ወርዶ ነው ያመለጠው። እንደገለገው ከሆነ ታስሮ የነበረበት ቦታ የሼክ አብደላ ምሽግ ውስጥ ነው። እንደዚህ ከሆነ ደግሞ የጠለፈው ሀዕ ቢሆንም እስሮ ያቆየው ግን የኢራን ፓስዳራን ነበር ማለት ነው።

ይህንን ሁሉ በማወጣና በማወርድበት አንድ ጠዋት የሲቲሲ ምክትል ኃላፊ ፍሬድ ቱርኮ ወደቢሮው ጠርቶኝ «ጆንኮ ወጥቷል» አለኝ። ሌሊቱን እንቅልፍ በአይኑ እንዳልዘረ ሰው የድካም ስሜት ተጫውኖታል። «ወደ ወስቤዳን እየሄደ ነው። ድረስበትና አናግረው»። በማለት ቀጠን ያለ ትዕዛዝ ሰጠኝ።

አባት ላውረንስ ማርቲን ጆንኮ ጥር 8/1985 ቢይሩት ውስጥ ታግተው የነበሩ አሜሪካዊ ቁስ ናቸው። እንደሌቪን ሁሉ እሳቸውም ሐምሌ 26 1986 ድንገት እስከሚለቀቁ ድረስ ስለቆይታቸው የሚታወቅ ነገር አልነበረም። የካቶሊክ ቁስ የነበሩት ሪቨረንድ ቤንጃሚን ዊይር ቀደም ብሎ ተለቆ የበረ ቢሆንም ከ FBIም ሆነ ከCIA ጋር ለማውራት ፈቃደኛ አልነበሩም። ጆንኮ ከሌቪን በኋላ የተፈጠረውን ክፍተት ይሞሉልናል ብለን ተስፋ አድረገናል። ስለዚህ ቢስክሌቶን ቤት ለማድረስ የሚበቃ ጊዜ አልነበረኝም። ፍሬድ በአንደኛዋ የሲቲሲ ዋገን ቤቱ ተወስጆ ልብሶቹን እንድሸክፍ ካሰደረገ በኋላ ወደ ቅዱስ አንድሪው የጦር ሰፈር ገሰገሰ እናም እዚያ ስንደርስ ወደሃያ የሚጠጉ ረዳት መርማሪዎች ተዘጋጅተው እየጠበቁኝ ነበር። ሲ 141 ቡድኑ ወደ ዊስባዊን ለመንቀሳቀስ በተቃረበበት ሰዓት አንድ የአየር ኃይል ሻለቃ ለስቴት ዲፓርትመንቱ የፀረ-ሽብር ዘመቻ መሪ አምባሳደር ቦብ አክሊይ በረራችን ሊዘገይ እንደሚችል አሳውቀው። አትላንቲክ ውቅያኖስ በአውሎ-ነፋስ በመታመሱ አስቀድመው ለተነሱና ነዳጅ የጨረሱ በረራዎች ብቻ እንዲፈቀድላቸው ተደርጓል። የበረራችን አጣዳፊነት ኤፍ.ኤ.ኤን ስለማያስጨንቀው የነበረን አማራጭ ቁጭ ብለ መጠባበቅ ሆነ።

አክሊይ ወደጋይት ሃውስ ስልክ ደውሎ አሊኖርዝን አናግሮ ሲመለስ በፈገግታ ተውጦ «አንሃድ» አለን። በኋላ ላይ ስለጉዳዩ እንደሚከተለው አብራራልን። ኖርዝ ወደኤፍ

ሌሊ ጋላፊ ደውሎ የፕሬዝዳንቱን ስም በመጥራት ባስቸካይ የበረራ ፈቃድ እንዲሰጠን ትዕዛዝ አስተላለፈ። ዐጅቡበር ዘመቻ ውስጥ የሚገኝ እንደ ሰራተኛ ጌይት ሃውስ ውስጥ የሚፈራ ግለሰብ ቀኝ እጅ እንዳለው ያወቅሁት ያኔ ነው።

ጀንኮ እንዳሰብነው የወርቅ ገንቦ አልሆኑልንም። የማስታወስ አትማቸው ከፍተኛ ቢሆንም አብዛኛውን ጊዜያቸውን ያላሰፉት አይኖቸው ተሸፍኖ ወደ ግድግዳ ዞሮ በመታሰር ነበር። አልፎ አልፎ ከጠባቂዎቹ ጋር የተመላሰሷቸው ቃላትም ብዙም ቁምነገር ጠብ የሚላቸው አልሆኑም። የሙግህኒያህም ሆነ የሌላ ሰው የሚያስታውሱት ፊት አልነበረምና።

ጉዟችን በከንቱ እንደተደረገ መቁጠር በጀመርኩበት ሰዓት ነበር ጀንኮ ስለጆራሚ ሌቪን ድንገት ማውራት የጀመሩት። ጠባቂዎቹ ሌቪን ማምለጡን እንዳውቁ ገደትና ፀፀት በተላለፉበት ስሜት ቀሪዎቹን ታጋዮች በታትነው ቢቃ በጎላ ላይም ሶርያውያን ወደማይደርሱባቸው ደቡባዊ ቤይሩት እንደወሰዷቸው ተናገሩ። ከዚህ የተረዳነው ነገር ቢኖር ሌቪን በእርግጥም እምልጦ የወጣ መሆኑንና አጋጆቹ ከሶሪያዊያን መጋፈጥ እንደማይፈልጉ ነበር።

በሳተላይ የተነሱ የሺክ አብደላን ምሽግ ፎቶዎች ለጀንኮ ስናላያቸው ሌሎች ተጨማሪ መረጃዎችን መዘርገፍ ጀመሩ። አጋዮቹ ጀንኮ ይጠቀሙበት የነበረውን መታጠቢያ ቤት ሽንቁር ሙሉ በሙሉ ባለመድፈናቸው ስህተት ሰርተውልናል። በቀዳዳ እያሾላኩ በተደጋጋሚ 'ከሃኪ' ተብለው የሚጠሩ የኢራን ወታደሮች ከጦሩ ቀጠና እነርሱ ወደታሰሩበት ህንፃ ምግብ ሲያመላልሱ ለመመልከት ችለዋል። ጀንኮ ከፎቶዎቹ መርጠው የሺክ አብደላን ምሽጉች ለመጠቀም ችሉ። ያገቡ መኮንኖች የሚኖሩበትን ህንፃም ነጥለው አወጡት። ህንፃውን እኔም በ1984 እክቶበር ላይ በጠባቂዎች ታጅቤ ቢቃን በጉብኝሁበት ወቅት ለማየት ችዬ ነበር።

መካከለኛው ምስራቅ ውስጥ እንደነበሩ ሌሎች በርካታ ጉዳዮች ሁሉ የሙግህኒያህ ታሪክም እየተወሳሰበ መሄዱ አልቀረም። በስተመጨረሻ የገጠመኝ ግን ከነጭራሹ ቅጥ እምባሩ የጠፋ ነገር ሆነብኝ።

ሴፕቴምበር 30/1985 ራሱን የእስልምና ነፃ እውጪ ድረጅት ብሎ የሚጠራ ቡድን አራት የሶቭየት ዲፕሎማቶችን ቤይሩት ውስጥ ሲያግት ከመካከላቸው አንደኛው በፅሁ ስለተጉዳ ለሞተ ተዳረገ። ሶርያ ትሪፓሊ ውስጥ የሚገኙ እክራሪዎችን ማጥቃቷን እንድታቆም ያቀረቡት ጥያቄ የሶሪያ ሙስሊም ወንድማማቾች ቡድን አባላት ስለመሆናቸው ፍንጭ ሰጠን።

ብዙም ሳይቆይ ስሁዱር ሰላማህ የሚባል ያልታወቀ ፍልስጤማዊ ተይዞ እንታውን እንዲያምን ተደርጎ በህይወት በሚገኙት ሶስት የሶቭየት ዲፕሎማቶች ተቀየረ። (ሰላማህ ያመነው ወደ እንዳልሆነና እንዲያውም መርማሪዎቹ ምላሱን ለማለዘብ ቆለጡን እንደቆረጡት ሐሜት አለ)።

ምን ማመን እንዳሰብን ግራ ገባን። የሰላማህ ታሪክ ቤይሩት ውስጥ እንደአፈታሪክ የሚነገር ሆኗል። እውነታው ሲወጣ ግን ከልብወለድ የበለጠ የማይታመን ነበር። ሶቭየቶችን

ለማስለቀቅ በተደረገው ድርድር ሊማድ ሙግህኒያህ ከያሲር አራፋት ጋር በመገናኘት ነገርችን አመቻችቷል። በምትኩ ሶቭየቶች አጋቾቹን እንደማይበቀሏቸው ከአራፋት ጣይቆ ማረጋገጫ አግኝቷል። አብዱ ሊያድ የተባለ የፍልስጤም ነፃ አውጪ ድርጅት የደህንነት መሪ ለሙግህኒያህ በባንክ 200,000 የአሜሪካን ዶላር እንዲያስገባለትና ነገርችን እንዲያሰላሰል በያሲር አራፋት ተመርጦ ነበር። ሶቭየቶች ለቃላቸው አድረው ሙግህኒያህንም ሆነ የአስላም ነፃ አውጪ ድርጅትን አይከታተሉም እነሱም በተራቸው ማንንም አያግቱም።

ይህም ታዲያ ሙግህኒያህ በአዲስ አይን እንዲታይ አደረገው። አዎ በአንድ ወቅት የአራፋት ሃይል 17 አባል ነበር። አልፎም ያን ከአራፋት ጋር ያለውን ወዳጅነት ተቋርጧል ማለታቸው ስህተት መሆን አለበት። ቢያንስ የሚመዝገው ከፍልስጤማውያን ገንዳ መሆኑን አውቀናል።

የስሁዱር ሰላማህን እውነተኛ ማንነት ባወቅን ጊዜ ታሪኩ እጅጉን አፃጺ እየሆነ መጣ እውነተኛ ስሙ አሊ ዲብ ይባላል። የተወለደው በ1957 ከሊባኖስ ቪኦቶች ሲሆን የአራፋትን ቡድን ገና በልጅነቱ ተቀላቅሎ በጊላ ላይ ወደ ስለላ ተዛወረ። በ1975 በእርስ በርስ ጦርነቱ ወቅት የአንድ ክፍል ኃላፊ ሆኖ ተሹሞ የነበረ በመሆኑ የሙግህኒያህ አለቃ ነበር ማለት ነው። ከእስራኤሉ ወረራ በጊላ ዲብ በአለም አቀፍ ሽብር መሳተፍ ጀመረ። ስሙም በ1984 ጣሊያን ላዲስፓሊ ውስጥ ከተያዘ የሂዝቦላህ ሽብርተኛ የአድራሻ ደብተር ውስጥ ተገኝቷል።

የዲብ ጉዳይ ወደሌላ አበድ አል ላቲፍ ሳላህ የተባለ ጆርዳን ውስጥ በ1950 የተወለደ የፋታህ ስራ አስፈፃሚ ጉዳይ ይመራናል። ቤይሩት ከሚገኘው የአሜሪካ ዩኒቨርሲቲ ከተመረቀ በጊላ የታወቀ የሺእ ፖለቲከኛ ልጅ አገባ። በተመሳሳይ ጊዜ የፋታህን ስለላ ተቀላቀለ። በ1982 ፋታህ ከቤይሩት ሲወጣ ቀርተው ቤይሩት ውስጥ እስራኤልን ከሚዋጉት ወገን ሆነ። አሊ ዲብ (ስሁዱር ሰላማህ) ከሙግህኒያህ ጋር አገናኝ ድልድይ መሆን እስከሚጀምር ድረስ ተደብቆ ቆየ። ከዚያ ዲሴምበር 17, 1985 ቆጵሮስ ውስጥ ከጓደኛው ጋር በጦርሙስ ባሩዶችን ይዘው ተያዙ። ጦርሙሱ የአየር ማረፊያውን ኢክስሬይ መፈተሻ ለመሸወድ የተጠቀሙበት ነበር። ልክ TWA-847 ጠላፊዎች ይጠቀሙበት እንደነበረው። ይኼ ሁሉ ሲሆን ሳላህ ከአራፋት ደመወዝ ይቆረጥለት እንደነበር የኃላ ታሪኩ ያስረዳል። በተጨማሪም ቆይተን እንደደረሰንበት አራፋት በሳላህ አማካኝነት ለሙግህኒያህ እና ለሂዝቦላህ እርዳታ ይልክ እንደነበረ ታውቋል።

ታዲያ የአራፋት ጉዳይ ወደ ኤምባሲው ፍንዳታ እንዳንጣጥር አደረገኝ። በፍንዳታው ተጠርጥረው ከተያዙት መካከል አንደኛው ሙሃመድ ናይፍ ጃዳ የተባለ የፋታህ አባል እንደነበረበት አስታወስኩ። ሊታመን የሚችል ታሪክ ያወራ ብቸኛው ታሳሪ ነበር በእርግጥ የፍንዳታውን ምስጢር ለማፍረጥረጥ ጥሩ ሚና ሊጫወት የሚችል ነው።

ከፍንዳታው ጥቂት ወራት አስቀድሞ ጃዳ የተሰኘ ፍልስጤማዊ በኤምባሲው በጥበቃ ሰራተኛነት ተቀጥሮ ነበር። የፋታህ መኮንን መሆኑንና በፍንዳታው ንድፍ ውስጥ እንደነበረበት ያመነው ወዲያውኑ ነበር። በ1982 መፀው ወር የፋታህ አለቃው አገሚ ሱግሃደር ኤምባሲው ውስጥ ስራ ፈልጎ እንዲቀጠር አዘዘው። ለምን ብሎ ሳይጠይቅ በቀጥታ ኤምባሲው አካባቢ

ከሱ የባህር ሃይል ሰራተኞች ጋር ጓደኝነት መስርቶ በአጭር ጊዜ ውስጥ ባህር ሃይል ውስጥ ተቀጠረ።

ወዲያውኑም ወደጥበቃ ክፍል ተዛወረ። ከጥቂት ሳምንታት በኋላም ሁለት የሉግሃይር መኮንኖች የሚይ 17ቱን ስምምነት ለማግዝ ደሩ ቀና እያሉ የነበሩትን አምባሳደር ጆን ሃቢብ እንቅስቃሴ በአንክሮ እንዲከታተል ተነገረው። እሱም ያለማቅማማት ትዕዛዙን ተቀበል። ከፍንዳታው ሁለት ቀናት በፊት እነዚያ መኮንኖች ሌላ ሃሳብ ይዘው መጡ። የአሁኑ አመጣጣቸው ግን አምባሳደሩን በማስደገጥ ሙከራ ላይ ተሳታፊ እንዲሆን ለማሳመን ነበር። ማለትም አምባሳደሩ አምባሲው ውስጥ በሚሆኑበት ጊዜ መኪና ወደፊትና ወደኋላ በማሽከርከር ምልክት እንዲሰጣቸው ታቀደ። አፕሪል 18, 1983 ጠዋት መንገዱ ላይ አንድ ጠባቂ በሰህተት አምባሳደሩ አምባሲ ውስጥ ስለመኖሩ ይነግረዋል። መንገዱ ባዶ መሆኑን አረጋግጦም ወደ ውጭ ወጥቶ የመርሊዲሲን የፊት መብራት እያበራ ምልክት ሰጣቸው። ከዚያ ቀጥሎ የሚያስታውሰው ነገር ቢኖር ከብልጭታና ከታላቅ ፍንዳታ በኋላ ፍርስራሽ ወደ እሱ እየመጣ እንደነበረ ብቻ ነው። በእርግጥ የጃዳ መትረፍ የአፈንጂዎቹ ፍላጎት ላይሆን በተዐምር የሆነ መሆን አለበት። ከCIA የቀረቡለትን ጥያቄዎች በሙሉ መልሷል። ሊባናሳዊው በነፍስ ግድያ ተጠርጥሮ መስቃየት ከጀመረ በኋላ ግን ማንም የCIA አባል ሊያናግረው አልቻለም። እንዲያውም በ1986 ጃዳ የትራንስፖርት አገልግሎት የምናውቀው ፍንጭ አልነበረም።

ዋና መስሪያ ቤት ውስጥ ያሉትን ፋይሎችና መረጃዎችን ካገለበጥኩና ስለ ሀዐ እና ሙግህኒያህ መቃረም የቻልኩትን መረጃ ከቃረምኩ በኋላ ወደ ቢይሩት መሄድ ነበረብኝ። እንዳንፋንፍኩት መረጃ ከሆነ ሊራናዊ ወታደሮች ተጠላፊዎቹን እንደሚቆጣጠሩ፣ ሙግህኒያህ TWA 847ን እንደጠለፈና አሁንም ድረስ ከፈታህና አረፋት ጋር በቅርብ እንደሚሰራ እንዲሁም ለቢይሩት አምባሲ ፍንዳታ ፋታህ ለተጠያቂነት የቀረበ ስለመሆኑ በመጠኑም ቢሆን እርግጠኛ ነበርኩ። ቀጣዩ ሰራዩም የሚሆነው ነጥቦቹን የማገናኘት ሂደት ይሆናል።

ነሐሴ 1986 ፤ ባርነት-ቅጽጽ

ፓይለቱ ከ40 ደቂቃዎች በላይ ዘግይቶ ነበር የደረሰው። ኤርፓርት ውስጥ በሚገኝ እንደ ካፍቲሪያ ውስጥ ቁጭ ብዬ አሁንም አሁንም የደቂቃ ቆጣሪውን እየተመለከትኩ እጠባብቃለሁ።

የተሳሳተ መረጃ ደርሶኝ እንደሆነ ኒኮሲያ ጋር ደውዬ ለማጣራት ብረልኝም ከዋና መስሪያ ቤቱ የተሰጠኝ ቀጠን ያለ ትዕዛዝ ስለሂሊኮፐር የበረራ ሰዓት በስልክ ማውራት እንደማይቻል ያስጠነቅቃል። ታክሲ ይገዢ በቀጥታ ኒኮሲያ ዘንድ ለመሄድና ምን እንደተፈጠረ ለማጣራትም ዳድቶኝ ነበር።

በንግድ በረራ ደግሞ ወደ ቤይሩት መሄድ የማይታሰብ ነው። ምክንያቱም ሂዝባህ እያንዳንዱን ገቢና ወጭ ይቆጣጠራል። ሳልታፈን ከአየር ማረፊያው ከወጣሁ በራሱ ዕድለኛነት ነው። 'በላርናካና ጁኒይህ' መካከል በሚገኘው የክርስቲያኖች የአሳ ማጥመጃ ወደብ በኩል እንዲት መርከብ በማታ መልህክቷን ጥላ ነበር ይሁንና ይህን አማራጭ መጠቀም አልቻልንም ምክንያቱም ሶርያውያንና ሌባኖሳዊ ተባባሪዎቻቸው ለኢላማ መለማመጃነት መጠቀም ጀምረዋልና።

እንደገና በላርና በሰንደን መካከል ያለውን የሰዓት ልዩነት አሰላሁ። አልተሳሳትኩም። የበረራ የትዕዛዝ ወረቀቴንም ተመለከትኩ በግራ በኩል ሳይኛው ጥግ የሂሊኮፐተርን መሽ ሰዓትና ፓይለቱን የት እንደማገኘው በእርሳስ ፅፌዋለው።

ተነስቼ በድጋሚ ወደ አየር ማረፊያው ልቃኝ ባሰብኩበት ቅፅበት ሾፌሩ እየሮጠ ወደ ካፍቲሪያው መጣ። በእጁ ክሊፕቦርድ ይዟል። ትንፋሽ እያጠረው «ቤር ነህ» ብሎ ጠየቀኝ።

ወደኒኮሲያ የሚወስደው መንገድ በትራፊክ ስለተጨናነቀ ነው የዘገየሁት ይቅርታ ይደረግልኝ አለኝ።

ከተርሚናሉ ፊትለፊት አቁሞት ወደመጣው ሻን ተጣደፍን። ከኤርፓርቱ ጀርባ አካባቢ የነበረ ጠባቂ ሻኑን አይቶ እንድናልፍ ፈቀደልን። ሾፌሩ በሁለት ኤርፕሌኖች መሃል እየተሸከረከረ ጉዞውን ቀጠለና ወደ ጥግ አዙሮ በሁለት የዩ.ኤስ ብላክ ሃውክ የጦር ሂሊኮፐረሮች መካከል ገባ። እኔም ቅጠልያ ነበልባልማ ቀለም ያለው ዩኒፎርም የለበሱ ኮማንዶዎች እየጠበቁኝ ነበር።

«ወደ ቤይሩት ነው አይደል የምትሄደው?» ሲል የዕዝ ጋላፊው ጠየቀኝና በርሳዬን ተቀብሎ የህይወት አድን ልብስ አቀበለኝ። «በረራችን ለአንድ ሰዓት ነው ሁለት ሂሊኮፕተሮች እንጠቀማለን ምናልባትም አንደኛው ከወደ ሁለተኛው የሚተርፉትን ያነሳል። የምንግራችሁ ነገር ውሃውን ከነካ በኋላ ለመስመጥ ከአንድ ደቂቃ በላይ እንደማይወስድበት ነው። ታዲያ ወደ ውሃው ለመዝለል እንዳትሞክሩ። መዘውሮቹ እየተሽከረከሩ ስለሚሆን በጣፕስው የተፈጠሩ ስጋ ያደርጓችኋል። ሁሉም ነገር በፍጥነት የሚወሰን ነው» ካለ በኋላ ጥቅሻውንና ፈገግታውን መገባገብን።

«ለላ የረሳሁት ነገር ደግሞ ... መሬት ላይ የምንቆየው ለ20 ሰከንዶች ብቻ ይሆናል። ከዚያ በላይ አንድ ሴኮንድ እንኳን መጨመር አንችልም። ድንገት እላት ከተነሳ በፍፁም ለመዝለል እንዳትሞክሩ እየተምዘገዘገ ወደ ላርናካ መመለስ የሚፈልግ መቼም ማንም አይኖርም?» አይደል እንዴ??

ሁለቱ ሂሊኮፕተሮች ከቦታቸው ተከታትለው ተነሡ። ቀስ እያሉ ወደ ባህር በመዞር አናታቸውን አዘቅዝቀው በሁለት ሰከንድ ውስጥ ፍጥነታቸውን ከ ዜሮ ወደ 440 ማይል በሰዓት ከነፉ ከ2500 ጫማ ከፍታ ትንሽ ዝቅ ብለን ጉን ለጉን መብረራችንም ቀጠልን። ጥርት ያለ ቀን ነበር የሚዲትራኒያንም ባህር ከታች ሆኖ ያጓራል።

ለቤይሩት አስር ደቂቃ ያህል ሲቀረን የዕዝ ጋላፊውም የካርጉውን በር ከፍቶ አየር ሲያስገባ ሁላችንም አንድ ኢንች ተኩል በሚወፍረው ከረጢት በመሸፋፈን ላይ ነበርን። ከዚያም ከውሃው ሃያ ጫማ ያህል ከፍታ ወዳለው ቦታ ሂሊኮፕተሮቻችን አዘቀዘቁ በዚህ ከፍታ መሬት ላይ ያለ ሰው ሊያየን ካለመቻሉም በተጨማሪ ሊተኩሱብንም አይችሉም። እንዲያውም አሁን አሁን ሂሊኮፕተሮች ከዚህም ወርደው እንደሚበሩ ለምቹያለሁ።

ሊባኖስን ማየት የምችልበት ደረጃ ላይ አልነበርኩም ምክንያቱም ወፍራም ጭጋግ ወደቡን ጋርዶታልና። ይሁንና ጭጋጉን ሰንጥቀነው ካለፍን በኋላ ከባህር ዳርቻው አናት ላይ እንደምንገኝ አወቅሁ። ሂሊኮፕተሮቹ ወደ ግራ ታጥፈው ወደ ኢምባሲው በቀጥታ የሚሄዱ መስሎኝ ነበር። ይሁንና እንዲሁ ሌላኛውን እየተከተሉ በጠባቡ ዋሻ ውስጥ ወደፊት ገሰገሱ። አሁንም የምንበረው በሃያ ጫማ ከፍታ በመሆኑ የእካባቢው ሰዎች ከባንኮኒያቸው እንኳን አስገንወ መመልከት ችለው ነበር።

ዋሻው እየጠበበ ሲመጣ ሂሊኮፕተሮቹ ወደ ቀኝ ታጥፈው ቀጥ ብለው ወደስማይ ለአንድ ሰከንድ በረሩና ወደ ኮረብታ ወጥተው መብረር ጀመሩ። በጀርባችን በኩል ባለአራት ታሪኩ የምስራቅ ቤይሩት ኢምባሲ በሲፕቲምበር 20/1984 የመኪና ውስጥ አጥፍቶ ጠፊው የአስራ አራት ሰዎችን ግዳይ ሰዎች የቀጠፈውን ፍንዳታ ያስታውሷል። ከ17 ወራት በፊት ከሱ ቀድሞም በውሃው በኩል የነበረው የባለ ሰባት ታሪክ ኢምባሲ በፍንዳታው ወደ ፍርስራሽነት ተቀይሮ የነበረ ሲሆን በፍንዳታው የተራረፉት ቋሚዎች ተደጋግሞ በሚጥብኘው ነብሺዎች ተደጋግፈው የሚዳሰሱ አዕሞች ሆነው አሁንም አሉ።

ሁለት ታጣቂዎች 0.50 ካሊበር መቶረየስ ደግነው ማማው ላይ ይታያሉ። ሂሊኮፕተሩ ከማረፉ በፊት አንገቱን የሚያወጣ ሞኝ ቢያገኙ አናቱን የሚበረቅሱት ይመስላሉ። እነዚህ ሰዎች እምርረው ነው የሚሰሩት። ከሁለት ወራት በፊት ኢምባሲውን በጣም ተጠግቶ

ያበረረን የተባበሩት መንግስታት ሂሊኮፕተር ሲያፈነዱ አብራሪውንም ጉድተውት እንደነበር ይታወቃል። ወርጄ ዞር እንዳልኩ ሁለቱ ብላክዋውኮች ከመቀፅበት ከርቀት ወደ ነጥብነት ተቀይረው ሜዲትራኒያንን እያጋመሱት ነበር። ወደ ቤይሩት ከሃምሳ ጊዜ በላይ ከበረረው በኋላ እንኳን የሚለማኝ ስሜት የገሃነም ጥልቅ ውስጥ የምገኝ ዓይነት ነበር።

የሂሊኮፕተሮቹ መሄድና የተደገነው የ 0.50 ክሊበር መትረየስ ወደ ከተማው ውጥረቱን ረገብ አደረገልኝ።

አዲሱ ባለሁለት ታሪክ የቤይሩቱ ኤምባሲ ቪላ ከፍርስራሹ መቶ ያርድ ያህል የሚርቅ ሲሆን በዓለም ላይ ከፍተኛ ጥበቃ ከሚደረግላቸው ንብረቶች መካከል እንደኛው ነው። ኤምባሲውን የከበበው 40,800 ያርድ ስኩዌር ቦታ የኤሌክትሪክ ኃይል በተለቀቀበት የሽቦ አገር ምሽግ መሰል ግንቦች፣ ማማዎች፣ የመትረየስ መደገኛዎችና በአሸዋማ ደለሎች የታጠረ ነው። ቪላውን ከሮኬቶች ጥቃት ለመከላከልም አንድ ጫማ ውፊረት ያለው የብረት ፍርግርግም ይገኛል። ጣራው በፀረ-ሮኬቶች ተሞልቷል። ከስድስት መቶ በላይ ጠባቂዎች ያሉት ሲሆን ይህም ቁጥር ኤምባሲውን በወታደር ብዛት ከሃገሪቱ አራተኛ ያደርገዋል።

የጥበቃ አጥሩ ይኸን ያህል እየተጠናከረ እንኳን ባለፉት ሶስት አመታት CIA ሁለት ሃላፊዎች፣ አምስት መኮንኖች እና በርካታ መረጃ አቀባዮቹን አጥቷል። ቤይሩትና ሊባኖስ አስቸጋሪ ቦታዎች ብቻ አልነበሩም። ከጃንዋሪ 1984 ወዲህ 37 የውጭ አገር ዜጎች የታገቁ ሲሆን ከመካከላቸው ስድስቱ ደግሞ ተገድለዋል።

ወደ ቤይሩት በሄድኩበት ወቅት እንኳን ሽብርተኞቹ ኤምባሲው ወደሚገኝበት ምስራቃዊ የክርስቲያኖች ቦታ እየተጠጉ ነበር። የፈረንሳይ ጦር አታሺ ፈረንሳይ ኤምባሲ ውስጥ የተኮሰበት ሳይታወቅ ተነጥሎ ተገድሏል። የፈረንሳይ የሰላላ ፅዝ ምክትል ኃላፊ ከሊባኖስ የደህንነት ቢሮ ፊትለፊት በመትረየስ ወንፊት ሆኗል አብሮ ይሰራ የነበረ ሊባኖሳዊ መኮንን እንደጠቆመበት ጥርጥር የለውም። ሌሎች ሶስት የፈረንሳይ ታጣቂዎች በአረፍት ቀናቸው ከሰዓት በኋላ በጥይት ተደብድበዋል። የፈረንሳይና የአሜሪካ መኮንኖች በተመሳሳይ መልኩ ኢላማ ውስጥ በመሆናችን እነዚህን ግድያዎችን እንደቀለድ እንመለከታቸውም።

ብጥብጡን ለመከላከል ወደ ቤታቸው ለመሄድ ካልሆነ በስተቀር ማንም የአሜሪካ መኮንን ከኤምባሲው ቅጥር ውጭ እንዳይወጣ ትፅዝዝ ተላልፏል። ሲንቀሳቀሱ እንኳን ጥይት በማይበላቸው መኪኖች ሆኖ በበርካታ የታጠቁ ጠባቂዎች ክፈትና ከኋላ አጅበዋቸው ነው። ኤምባሲው ውስጥ የሚኖሩት ደግሞ ኡዚ ደግነው በሚንቀሳቀሱ ፓትሮሎች ይጠበቃሉ። በጣም እርግጠኛ ለመሆን ሲባል የሰቲት ዲፓርትመንት መኮንኖች ሰዎችን የሚያነጋግሩት ኤምባሲው ውስጥ በብረት አስፈንጣሪ መጋረጃ ተከለለው ነው።

ከግቢው መውጣት የሚችለው ኤምባሳደሩ ብቻ ሆኖ እሱም ሳይረን በለቀቁ 12 መኪኖች ታጅቦና ጠባቂዎቹም ትራፊኩን ለማቅለል ወደ ሰማይ እየተኮሱ ነው። ዋናዋ መኪናም ብረት ለበስ ስትሆን ጠባቂዋም 0.50 ክሊበር መትረየስን የደገነ እጁን ከቃታዋ የማይነቀል ነው። የተባበሩት መንግስታት ሂሊኮፕተር ከመታት ጠባቂ ይልቅ ይሽኛው በጣም ያመረረ ነው። ኤምባሳደሩ ሲንቀሳቀስ ማየት ደጋግመው ሰተመለከቱት ሊባኖሳውያን እንኳን አስቂኝ ትርዒት ነበር።

በ CIA በኩል በህይወት ለመሰገበት የምንከተለው አካሄድ ለየት ያለ ነው። መሳሪያ መያዣን ጥርጥር የለውም። ሆኖም 12 ዓመት ዕድሜ በላይ የሆነ ማንኛውም ዜጋ መትረፍስ በነገተባት አገር ትናንሽ የጦር መሳሪያዎች የሚያዋጡ አልሆኑም ከሽብርተኞች በተማርነው መሰረት ራሳችንን ቶሎ ቶሎ እንቀያይራለን፤ አካባቢም እንለዋውጣለን እናም ፍፁም እንቅስቃሴያችን በማይገመት መልኩ ነበር። ወደ 30 የሚጠጉ የመኖሪያ አፓርትመንቶችና ከሁለት እጥፍ በላይ መኪኖች የነበሩን ይመስለኛል። መኖርያና መኪና በቀያየርኩ ቁጥር ተንቀሳቃሽ ኢላማ ትሆናለሁ። በጣም ፈጥነህ ስትንቀሳቀስ ደግሞ የማይመታ ኢላማ መሆን ትችላለህ። አንድ ሌሊት እሽራፍያህ ውስጥ በሚገኝ አፓርትመንት ካሳለፍኩ የሚቀጥለውን ከቤሩት በስተሰሜን 30 ማይል በሚርቅ የባሕር ደርቻ አድራሰሁ። አንዳንዴ በቀን ውስጥ ሁለት ወይም ሶስት መኪኖች እንቀያይራለን። የምንጠቀምባቸው መኪኖች ሌላው ሊባናሳዊ ከሚጠቀምባቸው በምንም የተለዩ አይሆኑም። ቀስ በቀስ የ1964 ሞዴል ማርቼዲስ አረንጓዴ ታክሲ ማሽከርከር ጀመርኩ። ምንጠላፋችሁ ያላችግር ልክክ ማለት ቻልሁ። ማንኛውም ሊባናሳዊ ታክሲዋ ውስጥ ያለው አሜሪካዊ መሆኑን ሳይጠረጥር እጁን ሊያውለበልብልኝ የሚችልበት ደረጃ ደረሰሁ።

የሚመስል ነገር ባይሆንም ቤይሩት ውስጥ መሰራቴን ወደድሁት። የዕዝ ቢሮዎች ውስጥ በስብሰባ ከመታረክና ነጋ ጠባ ወረቀት ከማገላበጥ የበለጠ እየወደድሁት የመጣሁት በቤይሩት ጉዳዮች መንቀሳቀሱን ነው። ከሁሉም በላይ ደግሞ ስራችንን ባግባቡ ከመስራት እንቅፋት ከሚሆንን ቢሮክራት ከሆነው ከዋሽንግተን ፓለቲካ ለመራቅ መቻሌ ነበር።

... አሁን ሰደርስ ያገኘሁት አለቃ ጀሪ የተባለው የቀድሞ የአየር ወለድ መኮንን ሲጋራ የሚያጨስ ሲሆን በስራው ከሁኔታዎች ጋር ራሱን የሚቀያይር ነበር ጀሪ ስለቦታው አደገኛነት ያለው አመለካከት ጤናማ ስለሆነ አንዴ የምሰራውን የማውቅ ሰው መሆኔን ካረጋገጠ በኋላ በነፃነት እንድሰራ ፈቀደልኝ። ስራዬን በአግባቡ እስከሰራሁና መረጃ ባግባቡ እስከሰበሰብኩ ድረስ ቢሮ መገኘቴ የግድ አልነበረም።

ቤይሩት ውስጥ መረጃ አቀባዮችን መቅጠር ከሌላው አለም ለየት ይላል። ለነገሩ ቤይሩት ራሷ ከሌላው አለም በእጅጉ ትለያለች። አንድ ጊዜ ፍልስጤማዊ መረጃ እንዲፈለፍልልን ፈለግንና መርማሪ እንዲላክልን በጠየቅነው መሰረት በርኔ የተሰኘ ቀጫጫ ጥቁር አሜሪካዊ ተላክልን። በርኔ ትላልቅ ፍሬም ያላቸው የፕላስቲክ መነፅሮች የሚያዘውትር ሲሆን ቤይሩትን ገና ከላርናካ በሂሊፓፐተር ሲነሳ ጀምሮ ጠላት።

የበርኔንን ዕቃ ድብቅ ቦታ አስቀመጠን በቀጥታ ከተማውን አቋርጠን ወደ ምርመራው ቦታ ሄድን ደስ የሚል ቀንም ነበር። በርካቶች በባህሩ ዳርቻ እየዋኙና ወዲያ ወዲህ በማለት በመዝናናት ላይ ነበሩ። ከአረንጓዴው ቀጠና የሚሰማው የመሳሪያ ድምፅ ያለውትሮው ፀጥ ረጭ ብሏል። በርኔ ስለቤይሩት የነበረው ስሜት እየተሻሻለ ሲሄድ ይታወቀኛል። በጣምም ዘና ማለት ባይችልም አሁን ቢያንስ ወደ ቤይሩት የላከውን አለቃውን አፍንጫ የመስበሩን ሃሳብ የተወው ይመስለኛል።

ከእሽራፍያህ በፊት ሃዘሚያህ ወደተሰኘው የቤይሩት አቀባታሙ ክልል አቅንተን ነበር። እናም በየጫካው በርካታ ጠመንጃዎች ተደግነው ብናይም ሰፈሩ ግን የመኮንኖች

መኖርያ በመሆኑ ተረጋግተዋል። በርኔ የማውጣትን ስራ ሲነድፍ ለፍልስጤማዊው እንዲያቀርብልኝ የምፈልጋቸውን ጥያቄዎች እየፍኩኝ ነበር። ፍልስጤማዊው እንግሊዝኛ አቀላጥፎ የሚናገር ስለነበር እኔ ለአስተርጓሚነት ስለአልተፈለግሁ ከጀርባ ባለው ክፍል ውስጥ ማሸለብ ፈለግሁ።

ጎኔን አሳርፌ ገና አይኔን መከደን ስጀምር መስኮቶችን የሰነጣጠቀ ታላቅ ፍንዳታ ሀንፃውን አናወጠው፤ አፍታም ሳይቆይ ሁለተኛው ተደገመ።

በርኔ የመኝታ ቤቱን በር በርግዶ ገብቶ «አለቀልን» በማለት ሮኸ። ተረጋጋ «የባረቀ ነው ለኛ የሚያሰጋ አይደለም» አልኩት ለማረጋጋት ለነገሩ እውነቱን ነበር። ወደምዕራብ የተተኮሰ መሆኑን በድምጽ አውቂያለሁ። «በድምፁ እኮ ወደ የት የተተኮሰ እንደሆነ መለየት ትችል ነበር» ባለማለቱ ስህተት ፈፀምኩ። ምክንያቱም ምን ያህል ፍርሀት ልቡን እንደሰለበው ከፊቱ ድንጋጤ ማንበብ ችዬ ነበርና።

«አይደለም እንተ እንዳሰብከው አይደለም» ሲል ሳቀብኝ በርኔ ጩኸቱ አደንቁሮሃል በሚል ሰሜት። እውነታው ይህ እንዳልሆነም ገብቶኛል የሞተ አይነት ሆኖ ነበርና። በደም ስሮቹ የቀዘቀዘ ደም በሚዘዋወሩበት አካል ባለበት ሁኔታ ላውጣጣው የምችልበት ምንም አይነት መንገድ እንደሌለም ተረዳሁ።

ሁላችንም ብንሆን ቤሩት ውስጥ በቆየንባቸው ጊዜያት የውጭ አገር ዜጎችም ጭምር እንደዚያ አይነት ደንዳና ባህሪ ያዳበርን ይመስለኛል። ውጊያው የሚካሄደው ሌላ ቀጠፍ እንደሆነ ነው ለሁሉም ምሚሰማን። አንዳንዴ እንኳን በምኖርበት አፓርትመንት አካባቢ ከምዕራብ ቤይሩት ሚሊሻዎች 107 ሚ.ሜ የሮኪቶች ጥቃት ይሰነዘርና ብዙ ሳይቆይ ወደያውኑ እረጭ ይላል። ከደቂቃዎች ልብ የሚያስደልቅ ውጥረት ከነገሰ በኋላ ህይወት ወደነበረችበት ትመለሳለች። በቃ! ምን አለፋችሁ ቤይሩት እንደዚያ ነች።

መጋቢት 1987 ፣ ቤደሩት-ሊባኖስ

የኢምባሲውን ፍንዳታ ጉዳይ ማንሳት በሮማውያን ዘመን የነበረን በመሬት መንቀጥቀጥ የፈራረሰንና በአሳተ ጎመራ ድብልቅልቁ የወጣን ቲያትሪ ቤት መልሶ የመገንባት ያህል ነበር።

እንዲያውም ከዚያም የከፋ ገፅታ ነበረው ብል ማጋነን አይሆንብኝም። በክርስቲያኖች ምስራቃዊ ቤደሩት ስንቀመጥ ጭሰማ ውስጥ የመስራት ያህል ነበር። በርካታ መረጃ አቀባዮቻችን ወደሚገኙበት ምዕራባዊ ቤደሩት ማቋረጥም የማይታሰብ ነው። ከዚህ በባለ ደግሞ ሂዝቦላን ወይም ሌላ የሺዓ እስላማዊ ቡድን ነጥሎ የሚያስቀምጥ መረጃ አቀባይ አልነበረንም። ሊማድ ሙግህኒያህን ወይም የእስላሚክ ጅህድ ድርጅትን መቅረብ የሚችል ማንም አልነበረም። እንደዚህ መሆኑ ደግሞ መረጃ አቀባዮቻችን እራሳቸው ሚስጥር የሚያውቁ ሳይሆኑ ሚስጥር የሚያውቅ ሰው የሚያውቁ እንዲሆኑ አደረገብን።

ከነበሩኝ ምርጥ ጆሮ ጠቢቃዎች መካከል አንዱ ማለትም ፋሪድ ብዬ የምጠራው የፍሪላንስ ጋዜጠኛ ነበር። ፋሪድ ክርስቲያን ቢሆንም የስራው ፀባይ አረንጓዴውን ቀጠና እንደልቡ እንዲያቋርጥ አድል ከፍተሰታል። እራሱ በራው ፋሪድ ከገዳይ ፈገግታው ጋር በየትኛውም የአለም ክፍል እንደሞሃ ማለፍ የሚችል ብልጣብልጥ ነበር። በመላው ሊባኖስ በርካታ ጓደኞች ያፈራ ሲሆን ከሙግህኒያህ ወይም ሂዝቦላህ በስተቀር ከፈለገው ጋር እንደልቡ ማውራት ይችላል። እኔም ዕቀባውንም ቢሆን ወድጄለታለሁ ምክንያቱም ካስቸጋሪዎቹ ሰዎች ጋር የሚኖረው ግንኙነት የሚያተርፍሰት ነገር ቢኖር ከትትል ብቻ ነው የሚሆነው። እንደውም በዚያን ወቅት ሂዝቦላ ግራ የተጋባበት ጊዜም ነበር። ከአመት በፊት ማርች 8, 1985 ሙሐመድ ሁሴይን ፋድላላህ ከተሰኙ የሺአ መሪ ህንፃ ስር በፈነዳ የመኪና ላይ በምብ ሰማንያ ሰዎች መገደላቸው ሂዝቦላ ወዲያውኑ አፈንጂዎችን አሰልጥኗል በሚል CIA ላይ እጁን እንዲቀስር አድርጎታል። ይሁንና የማይመስል ነገር ነበር። ማንም ስለመኪና ላይ በምብ ለሊባኖሳውያን ሊያስተምር የሚችል አይኖርምና። ለነገሩ እዚህ ስነ - አመክንዮ ዋጋ የለውም በሂዝቦላህ ፊት የተጠረጠረ ሁሉ በጅምላ ከመታረድ አይድንምና።

ለፋሪድ የሰጠሁት የመጀመሪያ የቤት ስራ ለሀዐ ቅርብ ናቸው ብለን ስለጠረጠርናቸው ሰዎች የህይወት ታሪክ መረጃ እንዲያስባሰብ ነበር። እኔም በሱ ላይ ሊኖር የሚችለውን ጫና ለማቅለል አረንጓዴው ቀጠና አካባቢ ሲን-አል-ፈል በተሰኘ ሰፈር ቤት ተከራየሁ። ሁሌም

ቀድሞ እየተገኘሁ ፋሪድ ከነተወጣጠረ አታሺ በርሳው በመኪኖች ስር እየተሸሉክለክ ሲመጣ እጠባበቀው ነበር።

እንደገባ ለሰላሳ መጠጥ አተረብኩለትና በበርሳው ያጨቀውን በሙሉ ሰፋ ላይ ይዘረገፈዋል። የምዝገባ ወረቀቶች፣ የፓርቲ አባልነት ዝርዝሮች፣ የቆዩ የጋዜጣ ላይ ዕሁፎች፣ ስለሂዝባ ሰላማዊ ሰልፎች የተነሱ ፎቶዎች እና የመሳሰሉት ይገኙበታል። አብዛኛዎቹ የማይጠቅሙ ቢሆኑም እንደም ቀን እንዲያመጣቸው ከማበረታታት ተቆጥቦ እላውቅም። የሚጠቅመውን ከመካከሉ ፊልጎ ማውጣት የኔ ፋንታ ነበር። ይሁንና ፋሪድ ጠቃሚ ነገር ባመጣ ጊዜ ሁሉ ማበረታቻ ገንዘብ እስጠዋለሁ ምክንያቱም ቤይሩት ውስጥ ገንዘብ የ CIA ችግር አልነበረም።

ከTWA - 847 ጠላፊዎች መካከል አንዱ የነበረውና የሙግህኒያህ ቡድን አባል እንደሆነ ስለምንጠረጥረው ሙሐመድ ሃማዳህ ፋሪድ መረጃ እንዲያስባስብልኝ አድርጌ ነበር። እሱም አራት ሳምንታት ያህል ከወሰደበት በኋላ የደስታ ሲቃ በተቀላቀለበት ድምፅ እንዴት የምዝገባ ጽ/ቤቱን አግኝቶ ተደብቆ በመግባት ተመሳሳይ የኒኬል ቁልፍ አስቀርጾ የሃማዳህ ቤተሰብን መረጃ ማምጣቱን ገለፀልኝ።

ከዘመናት አንዴ ብቻ እንደሚገኝ መረጃ ተጠንቅቄ እነሳሁት። በ1929 አል ሳዋህ ውስጥ ከተወለዱት የሙሐመድ አባት አሊ ሀሰን ሃማዳህ ጀምሮ በ1931 ካሂርባት ውስጥ የተወለዱት እናቱ ፋትማህ አብድ አል ሃሰን ዳቡክ ድረስ የቤተሰቡ ታሪክ ተቀምጧል። የሂዝባህ አደገኛ መሪ የሆነውን የሙሐመድ ታላቅ ወንድም አብድ አል ሃዲ ሃማዳህን ጨምሮ በህይወት ያሉ ወንድምና እህቶቹ በሙሉ ተዘርዝረዋል።

ኑሮውን በፀረ-ሽብር ላይ ያልመሰረተ ግለሰብ ስለምን የአንድ ቅጥረኛን ህይወት ለቀላል መረጃ ብሎ አደጋ ላይ ይጥላል የሚል ወቀሳ ሊሰነዘርብኝ ይችላል። እኔ ግን ይህ መረጃ እንደቁልፍ ሆኖ ሊያገለግለኝ እንደሚችል አውቃለሁ። መረጃዎቹም አድራሻ፣ ስልክ ቁጥሮችንና የጋብቻ ትስስሮችን ይጠቁሙናል ሌሎች ቅጥረኞቻችን የሚያቀብሱንን መረጃ ለማመሳከርም ይጠቅሙናል። እኔም ሆነኩ ሌላ መርማሪ ፓሊስ አንድ ወቅት ሙሃመድ ሃማዳህን በቅርብ የሚያውቅ ቅጥረኛ ማግኘታችን አይቀርም። እንግዲህ ያኔ ነው የነበረንን መረጃ ነቅሰን የምናውቀውን ማረጋገጥ የምንችለው። ለምሳሌ የሃማዳህ መረጃ እንደሚያመለክተን ከሆነ የሙሃመድ እህት የሆነችው ሰሚራ የተወለደችው ፊብርዋሪ 13, 1969 ሲሆን እስካሁንም ሳታገባ ቡርጅ አለ በርጅናህ ውስጥ በሚገኘው የሃማዳህ ቤት ውስጥ ነው የምትገኘው እናም ቅጥረኛው ስለ እርሷ የሚያውቀው ነገር ከሌለ የሚያወራው ነገር ሁሉ ውሸት መሆን ይገባል ምናልባት ያለውን ያህል ሳታገባ ቡርጅ አል በርጅናህ ውስጥ በሚገኘው የሃማዳህ ቤት ውስጥ ነው የምትገኘው እናም ቅጥረኛው ስለ እርሷ የሚያውቀው ነገር ከሌለ የሚያወራው ነገር ሁሉ ውሸት መሆኑ ይገባል ምናልባትም ያለውን ያህል ለሙሃመድ ቅርብ ላይሆን ይችላል ወይም እኛን ግራ ለማጋባት የተላኩበን ተኩላም ይሆናል ማለት ነው። መረጃ ደግሞ ዕውቀት ገንዘብ ጉልበትና ራስን መጠበቂያም ማማ ነው ማለት ነው። በኋላ ላይ ታዲያ ሙሃመድ ሃማዳህ ጃንዋሪ 13, 1987 ፍራንክፊርት አየር ማረፊያ በከፍተኛ ደረጃ ተቀጣጣይ የሆነውን ሜታይል ናይትሬት በጠርሙስ ይዞ ሊያልፍ ሲል መያዙ አልቀረለትም ነበር።

ፋሪድ እንደያውም የአንድ ሽብርተኛን ጉዳይ ለመፍታት ጠቅሞናል። ጥር 25,1986 እራት ሊባኖላዊ አሸባሪዎች ከባዳድ የተነሳን የእራት አውሮፕላን ጠልፈው ሳውዲ አረቢያ ውስጥ በመከሰከስ አብራሪዎችን ጨምሮ መንገደኞችን በሙሉ ጨረሷቸው። እራታውያን እንደነገሩን ከጠላፊዎች እንደኛው ሪባል ካህሊል ጃሱል የተባለ በደቡባዊ ክፍል የሚገኝ ሺእ ነበር። ታሪኩን ለማረጋገጥ ስንጥር ፋሪድ የጃሱል ቤተሰብ ቡርጅ አል በረንጅህ ውስጥ የምዝገባ ቁጥር 117 መመዝገቡን የሚገልፅ መረጃ አገኘን። ከካህሊል ጃሱል ልጆች ዝርዝር ውስጥ በፌብሩዋሪ 10,1967 የተወለደው ሪባል ካህሊል ጃሱል ስም ይገኛል። የፋሪድ የወሬ ምንጭ ባገኘለት መረጃ መሰረት ሂዝቦላን መስጊድ ግድግዳ ላይ የተቀረው የሪባል ጃሱል የምስል ፓስተር አገኘለት። በመጨረሻም ፋሪድ ሪባል በአንድ ወቅት የተጠቀመበትን ፓስፓርት ቅጽ ለማግኘት ቻለ። ስሙ የተለየ ቢሆንም ሮቶው ግን ሂዝቦላህ ውስጥ ከተገኘው ፓስተር ጋር ተመሳሳይ ነበር። ዞረን ዞረን ግን እንዲት ተጨማሪ መረጃ ወደካዝናችን አስገባን ማለት ነው።

እንደልማዳችን ፋሪድ አግሩን እንደነቀለ ስልኩን እንጠልፋለን። ቢደሩት ውስጥ የማንኛውም ሰው ስልክ ይጠለፋል። በየትኛውም መንገድ ብትሂድ የስልክ ሽቦዎች ተጠላልፈው ታገኛለህ። ከዚህ ውስጥ ግማሹ በስተጀርባው አላማ ያዘለ ነው። ለምሳሌ ቢደሩት ውስጥ ወደሚገኘው እድሜ ጠገብ የንግድ ማዕከል ሃምራ ስትገባ አንድም የስልክ መስመር ባታገኝ የስልክ ካምፓኒው መጥቶ እንዲያስገባ መጠበቅ የለብህም። የስልክ ኩባንያው ሙሉ በሙሉ ተበትኗል። ያልህ አማራጭ የሚሰራ መስመር ፈልገህ መሀጋዊም ሆነ ህገ-ወጥ በሆነ መንገድ ሙጭጭ ማለት ነው። ከሃምራ ሆቴሎች አንድ መስመር መስረት ትችላለህ። የስልክ ዕዳ መጥቶባቸው ስለማያውቅ መስረታቸውን ሊያውቁ አይችሉም። እንደዚህ ፍሪላንስ ስልክ በተንበሸበሸበት አገር ስልክ መጥለፍ በጣም ቀላል ነው።

እኔም ታዲያ የተጠለፉ የስልክ ቅጾችን በማሰስ የሪባል ጃሱልን ዱካ ለማግኘት መጣር ጀመርኩ። ጥረቴም ተሳክቶ በአብድ አል ሃዲ ሀማዳህ በተባለው የ TWA ጠላፊ ወንድምና በጂሃድ ጃሱል መካከል የተካሄደ የስልክ ጥሪ አገኘሁ። የጃሱሉ ቤተሰብ በጣም ሰፊ በመሆኑ ሪባልና ጂሃድ ስለመዛመዳቸው እርግጠኛ አልነበረኩም። የጃሱልን የምዝገባ መረጃዎች ሳገላብጥ ግን ጂሃድ ካህሊል ጃሱሉ የሪባል ታላቅ ወንድም መሆኑን አረጋግጥኩ። በተጨማሪም ሚያዝያ 16,1986 የተደረገ መሳጭ የስልክ ምልልስም አገኘሁ። በሊባኖስ ፓሊስ ውስጥ የሚሰራ ሙሃመድ ሙራድ የተባለ የሂዝቦላ አባል ወደ ሀዐ ቢሮ ይደውልና ሙግህኒያህን ማግኘት ይችል እንደሆነ ሲጠይቅ እንደሌለ ሲነገረው በየተራ አብድ አል ሃዲ ሃማዳህ፣ ጂሃድ ጃሱሉ እና ዙሃይር ጃሱሉን ለማግኘት ይጠይቃል። ዙሃይ 204 የሪባል ሌላኛው ወንድም መሆኑን ከምዝገባ ዶክመንቶቹ አረጋግጥኩ። አሁን በእ ቢሆን ከአራቱ የአውሮፕላን ጠለፋ ጋር ሙግህኒያህን የሚያያይዘው ነገር እንዳለ ገብቶኛል። ሙራድ በበኩሉ ዘግየት ብሎ ቢደሩት ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ ውስጥ እራት አሜሪካዊ ፐሮፌሰሮችን እንዲታፈኑ አድርጓል።

በዚህ አላበቃሁም አንድ ሌላ መረጃ አቀባዬ እንደነገረኝ ከሆነ የጃሱል ቤተሰብ የሚኖረው ከሙግህኒያህ በአጉራባች አይን አል ዲልባህ በተሰኘ ሰፈር መሆኑን ነበር።

እንዲያውም ከካንዲ መጋዘን በላይ ከሙግህኒያህ ቤት ብዙም ሳይርቅ የሚገኘውን የአፓርታመንታቸውን የውጭ ገደፍ ለማግኘት ቻልኩ። ስለዚህ ተጨማሪ በርካታ ነገሮችን አጣራ ማለትም የመኪናውን ታርጋ፤ ስልክ ቁጥሩን ብሎም የሽጉጡን አይነት የቤተሰቡን ታሪክም አባቱ ሰካራም እንደነበሩ ጂሃድ ኩሽና ውስጥ መሳሪያ ሲወሰውል ባርቆበት በድንገት እናቱን እንደገደላት ጭምር አጣራ።

ፋሪድ የሚሰበሰበውን አይነት መረጃ የሚያቀብሉ ሌሎች አምስት ቅጥረኞች ነበሩ። ቀስበቀስ የሙግህኒያህን ቡድን አደረጃጀት አስቀመጥኩ። ብዙ ጊዜዬን አጠፋ የነበረው ሰው ከሰው ለማግኘት ስጥር እና አሳሳች መረጃዎችን ስለርዝና በመረጃ መቀነቱ ላይ ሰደርት ነበር። የጥልፍልፎቹ ገደፈ የቦይንግ 747 ሞተርን የሽቦ ቅጥልጥሎሽ መሰሉ ነበር። እናም ታዲያ ዝርዝር ጉዳዮችን ሳጠና ሙግህኒያህ እንዴት የቡድኑን ምስጢር ጠብቆ እንዲቆይ እንዳስቻለው አመለከተኝ። እያንዳንዱ ግለሰብ በደም የተሳሰለ፤ ፋታህ ውስጥ አብሮ የተዋጋ ወይም ከአይን አል ዲባህ አካባቢ የተሰባሰበ ነው። የአይን አል ዲባህ ወርቦላዎች የሚል ስምሜ መሰጠት ጀምረን የነበረ ቢሆንም ሀዘ እንደዚያ ለመፈረካክስ እስከጋሪ ቡድን የሆነው በተመሳሳይ ሁኔታ መሆኑን ስናስብ ግን ነገሩ ግራ አጋባን።

በቅጥልጥሉ ጥናት ከሙግህኒያህ ጉን አብሮ መነሳት የጀመረ አንድ ሌላ ስም ሁሴይን ካህሊል ነበር። ራሱ ካህሊል የቀድሞውን የኢ.ቢ.ሲ. ባልደረባ ቻርለስ ግላስን በመጥለፍ ሂደት አስከተላተፈበት ጊዜ ግን የጉላ ትኩረት አልተሰጠውም ነበር።

ግላስ ወደ ሊባኖስ በጥር 1987 ሲመጣ ለመፅሃፍ ስራ የሚሆን ምርምር ለማካሄድ ነበር። ከሊባኖሳዊት እናት የተወለደ በመሆኑ ከየትኛውም አሜሪካዊ ሪፓብሊካን በተሻለ አካባቢውን የሚያውቀው ሲሆን በጠሰፋው መሃከል በካሜራ የTWA-847 ካፒቴንን ቃለ መጠይቅ በማድረጉ መጠነኛ ዝናን ማትረፍ ችሏል። ይሁንና ሊባኖስን አብጠርጥሮ ባለማወቁ ጉዞውን ከማስተዋወቅ ባለመቆጠቡ ስህተት ሰራ። የግላስን ሲደንን የመትብኘት ጭምጭምታ ኢራናውያን እንደሰሙ አንድ የፓስፋራን መኮንን ወደ ሁሴይን ካህሊን ቤት በመሄድ ግላስን እንዲያግተው አዘዘው። ምንም እንኳን እገታው መቼና እንዴት የሚጠለፍበት መኪና ታርጋ ሳይቀር መረጃው አስቀድሞ ቢደርስንም ከግላስ ጋር መገናኘት የምንችልበት ምንም ዓይነት መንገድ አልነበረንም። አየር ማረፊያው አጠገብ ሲታገት እጃችንን አጣጥፈን ከመመልከት በዘላለ ለአርዳት እጃችንን መዘርጋት አልቻልንም።

ምንም እንኳን ፈረሱ ከጋጣው ያመለጠ ቢሆንም ፋሪድ ስለካህሊል የሚችለውን ሁሉ እንዲያጣራ አደረግሁ። የቤተሰቡን የምዝገባ ወረቀቶች ለማምጣት አንድ ሳምንት ያህል አልፈጀበትም ነበር። የካህሊል ሙሉ ስም ሁሴይን አሊ ሁሴይን ጃዋድ ካህሊል ሲሆን አባቱ አሊ እናቱ ሰሚራ ካህሊል ይሰኛሉ። በአንድ ወቅት የሊባኖስ የፓርላማ አባል ሆኖ ሊመረጥ ከሚችለው ነባር የሂዝቦላ አባል አህት ጋር በጋብቻ ተላስሯል። ሌላ ቅጥረኛም በርከት ያሉ በካህሊል ፎቶዎችን አመጣልኝ።

አስካሁን የተገኘው መረጃ አጥጋቢ ቢሆንም የቀድሞ የፋታህ አባል ለነበረ መረጃ አቀባዩ የካህሊልን ስም ስሰጠው ግን ታሪኩ ልብ ወደ ሚስቱ ደረጃ ተሸጋገረ።

እዚህ ላይ ሰሚር ብዬ የምጠራው መረጃ አቀባዩ የቀድሞ የሊባኖስ ሚሊሺያ መኮንን ሲሆን በ1975 ከውጊያ በኋላ በሆቴል እንዲሰራ በፋታህ ተቀጠረ። በ1982 አረፋት ከቤይሩት ከወጡ በኋላ ሰሚር ለፋታህ መስራቱን ቢያቆምም ከተወሰኑ ቀሪ ምስጢራዊ አባላት ጋር የነበረው ግንኙነት እንደቀጠለ ነበር።

ሰሚርና እኔ የተገናኘው በክርስቲያኖች ምስራቃዊ ቤይሩት አሽራፊያህ ውስጥ በቀድሞ ውሽማው አፓርትመንት ውስጥ ነበር። ሲመጣ አንድ ወይም ሁለት ወታደሮች ከጉኑ አይታዩም። ሙስሊም በመሆኑ ክርስቲያኖች አንድ ቀን ሊያፍኑት እንደሚሞክሩ ይጠራጠራል። ከወታደሮቹ ጋር የተላመድን ቢሆንም ወገባቸውን በዝናር ታጥቀው አፓርትመንቱን በመሳሪያ በተጠንቀቅ ሲጠብቁ ማየቱ ግን ያናድዳል።

ከግላስ መታገት በኋላ በነበረን የመጀመሪያ ግንኙነት አጋማሽ ላይ ምንም ቃል ሳልተነፍስ ለሰሚር ሶስት ፎቶዎች አቀበልኩት። ሁለቱ የግራ ክንፍ አባላት ፍልስጤማውያን ሲሆኑ ስለእነርሱ የሚያስጨንቀኝ አንዳች ነገር አልነበረም። ሶስተኛው ግን ካህሊል ሲሆን መስጊድ ውስጥ ከበርካታ ለማኞች ጋር እየሰገደ የሚያሳይ ነበር።

ሰሚር ወዲያው የካህሊልን ፎቶ መልሶ ሰጠኝና «ይኸውና ሁሌን ካህሊል» አለ አመልካች ጣቱን ካህሊል ላይ እንደቀሰረ። «በ60ዎቹ መጨረሻ ፋታህ ውስጥ ነበር። ይመስለኛል በ1971 ነው የተቀላቀለው። ለሁለት ዓመታት ያህል አብረን ሰርተናል»።

«አሁን?»

«በ1982 ካህሊል እስራኤሎችን ቀድሞ ከቤይሩት ወጥቷል የደህንነት አዛዥ በመሆንም ከ ሁሌይን አል ሙሳዊ ጋር እንደተፈራረመና የሼህ አብደላ ምሽጉች ሲማረኩም ጦሩን የመራው እሱ እንደነበረም ሰምቼያለሁ። ከዚያ በኋላ ምን እንደገጠመው አላውቅም ለማጣራት እሞክራለሁ አለኝ።

ያን ቀን ከሰዓት በኋላ ስለካህሊል የሚታወቀውን ሁሉ እንዲላክልኝ ወደ ዕዝ ጣቢያዎች መልዕክት አስተላለፍኩ የተመለሰለኝም የሚያስገርም ነበር። በደረሰኝ ባለ እምስት ገፅ ሪፓርት መስራት በ1985 የሼክ አብደላን ምሽጎች በበላይነት ያስጠብቅ የነበረው ሊባኖሳዊ ካህሊል ሲሆን የሀዐ ታጋቾች ተይዘው የነበረውም በተመሳሳይ ወቅት እዚያው ቦታ እንደነበር የሚገልፅ ነበር። ሆኖም የመረጃው ታማኝነት የሚስተባበል አይነት እልነበረም።

በቀጣዩ ቀጠሯችን ሰሚር በምዕራብ በኩል ሺአዎች እርስ በርሳቸው ውጊያ ስለመጀመራቸው ማጉረምረም ጀመረ። በመጨረሻ ራሴን መቆጣጠር አቅቶኝ «ስለካህሊል የሰማኸው አዲስ ነገር አለ?» አልኩት።

«አ... የ እርሱን ጉዳይ ልረሳው ተቃርቤ ነበር። ከታይር የመጣ አንድ የበፊት ወዳጄን አግኝቼው ነበር»

«ካህሊል ታይር ውስጥ ነበር?»

«አም ለሁለት አመታት ያህል በፋታህ የተማሪዎች ህዋስ ውስጥ ከተፈጠረ መሰነጣጠቅ በኋላ ካህሊል በኃይል-17 ተጣሪነት ወደ ታይር ተዘዋወረ። «እርግጠኛ ነኝ ይሰራለት የነበረውን አለቃ ስም ስምተኸው አታውቅም።» «አዝማራ ሱግሃይር» ይባላል።

ተነሰቼ ሰሚርን ላቅፈው ዳድቶኝ ነበር። ሱግሃይር የተለመደ ስም አልነበረም። ጃዳን ሊምባሲ ውስጥ እንዲሰራ ከተጠረው ሱግሃይር ጋር አንድ መሆን አልባቸው። ግምቷ ትክክል ከሆነ የአለም ሻምፒዮናን ረከርድ የመስበርን ያህል ይሰማኛል። ከጃዳ በተጨማሪ አንድ ሌላ ሰው ከፍንዳታው ጋር ማያያዝ ችያለሁ። ከሁሉም በላይ ከፍንዳታውና ከፅጌታው ጋር በቀጥታ የተያያዘ አንድ ብቸኛ ሰው ለማግኘትም ችያለሁ። በድንገት ካህሊል ከሙግህኒያ በብዙ እጥፍ የተሻለ ተፈላጊ ሰው መሆኑን።

ወደ ማዘዣ ቢሮዎች ተመልሼ ስለ ሱግሃይር የሚታወቀውን ሁሉ ሰበሰብኩ። በርካታ መረጃ ነበር። ከእኔ በፊት ቢይሩት የነበሩት ሰዎች ስራቸውን በአገባቡ ነበር የተወጡት። በማሰረጃዎቹ መሰረት ሱግሃይር በ1944 ፍልሰጤም ውስጥ ተወለደ፤ በ1969 የፋታህን ኃይል-17 ተቀላቀለ፤ በ1970 እና በ1971 የያሰር አረፋትን ጦር ደግሮ የርዳኖሳውያንን ወግቷል፤ ከዚያም ፋታህ ሽብር ለማካሄድ የሚጠቀምበት ልብወለድ ድርጅት የብላክ ሴፕታምበርን አባል ሆነ፤ በ1973 እቡ ኢያድ የደህንነት ቢሮ ኃላፊ እድርገው ሾሙት፤ በእያንዳንዱ የብላክ ሴፕታምበር የሽብር ጥቃት ውስጥ ተሳታፊ ነበር ለማለት ያስደፍራል። በሙኒክ እለምፒክ የተካሄደው የጅምላ ግድያም በዚህ ስር የሚጠቃለል ነበር።

ለቢያ ውስጥ ለበርካታ ዓመታት ከቆየ በኋላ ታይር ውስጥ የፋታህ ኮማንደር ሆኖ በ1979 ተሰየመ። ከዚያ በኋላ ሁሴይን ካህሊል በእርሱ ስር ሆኖ መስራት ጀመረ፤ በ1982 የእስራኤል ወረራ ወቅት ፋታህ ሱግሃይር እንደተገደለ የሚገልፅ ሀሰተኛ ዜና አሰራጩ። በእርግጥ ቢይሩት ውስጥ ከእስራኤሎች ጋር የሚደረገውን ፍትሒያ ሲመራ ቆይቷል። ካህሊል ልሂት ሽብርተኛና የእግር ዱካ እየተኩተለ የሰልጠና ብልህ ሰው ነበር። ይሁንና እየቆየ የክነክነኝ አንድ ፍንጭ ይቀረኛል። ጃዳ ከተለቀቀ በኋላ የት ደረሰ? ጊዜ የሚወስድ ነገር መሆኑ እየገባኝ በድጋሚ ማዘዣ ጣቢያዎችን መረጃ ጠየቅሁ። ከሁለት ቀናት በኋላ ተስፋ ካደረግሁት የተሻለ መልስ መጣልኝ። ጃዳ በባህረ ሰላጤው ያደፈጠው የፋታህ ህዋስ ኃላፊ በሆኑት አኒስ አብደላህ ሃሰን (እቡ አሊ) አማካኝነት ወደ ዱባይ እንደተወሰደ። በቀጣዩ ቀን የእቡ አሊን የሰልክ ወሬ ለማግኘት የሰልክ ቅጅዎችን መበርበር ያገዘኩ። ተስፋ ልቆርጥ በተቃረብኩበት ሰዓት ላይ ከሀፀ ቢሮ ለአቡ አሊ ወደ ዱባይ የተደረጉ ሶስት ጥሪዎችን አገኘሁ። በዚህም ሳያበቃ እንደመረጃዎቹ ከሆነ እቡ አሊ አብደ አል ላቲፍ ሳላህ ለተሰኘ የሙግህኒያህ ረዳትና ሀፀ ውስጥ የያሲር አረፋት ተወካይ እንደሚሰራ ተገልጾል።

ይህ ሁሉ መረጃ ተአማኒና የማይጣራስ ነበር። እዚህ ላይ ልነግራችሁ የምፈልገው አንድ ነገር አለ። ማሰረጃ በሰላላ አለም ውስጥ ብዙም የሚሻሻልበት ዕድል የለውም። ምክንያቱም የእስባሰቡ ሂደት ቀድመው በነበሩና ስራው በአገባቡ እንዲሰራ በሚፈልጉ መኮንኖች አማካኝነት ከታሪኩ በአየንዳንዱ መቀልበሻ ከአማኞች፣ የተጠለፉ ሰልኮች ብሎም ለሰው በማይነገሩ ሰዓታትና መንገዶች በተደረጉ ምርምሮች አማካኝነት የተጠናከሩ ናቸውና።

እናም እንድ ሚዛናዊ ሰው ሊወሰድ የሚችለው ብቸኛ ማጠቃለያ ቢኖር ያሲር ለረፋት አውቀውትም ሆነ ሳያውቁት እንድ የፋታህ ህዋስ ሚያዝያ 18, 1983 ቢይሩት የሚገኘውን የአሜሪካ ኤምባሲ አጋይቶቷል። ሙግህኒያህና ካህሊል ያለጥርጥር ተሳታፊ ነበሩበት። ያልተመለሰ እንድ ወላኝ ጥቃቂ ቢኖር ትዕዛዙን ማን አስተላለፈው? የሚል ነበር።

ፍፍፍ

ወደሚቀጥለው ደረጃ ለመሸጋገር «በትክክል መኪናውን ወደ ኤምባሲው ቅጥር የነዳው ማን ነበር?» ከሚለው ጀምሮ ሌሎች በርካታ የመረጃ ክፍተቶች መሞላት አለባቸው። ይህንን ማወቅ ከቻልን ወዳፊነዱት ሰዎች ማንነት ሊያመራን ይችላል።

በጥቅምት 1987 ጉዳዩን በእንጥልጥል የሚያስተው ሁኔታ ተፈጠረ። ከሰዓት በኋላ ጠረጴዛዬ ላይ ባቀረቀርኩበት ሰዓት የኤምባሲያችን ጠባቂ መጥቶ ሚስተር ወክር ሊያናግረኝ እንደሚፈልግ ገለፀልኝ። ሚስተር ወክር የCIA መኮንኖችን ሊያናግር ለሚመጣ ድንገተኛ ሰው የሚሰጥ የምስጢር ስም ነበር።

ለማንኛውም ሰው እንደማይርገው መረጃ አቀባዩ አድርጌ ልቀጥረው እንደምችል አይነት መቅረብ ይጠበቅብኛል። ያ ደግሞ ለሌላ ሰው መረጃ ከሚያቀብሉ ሊባናሳዊ ጠባቂዎች ነጥቶ ማቆየትን ይጠይቃል እናም ታዲያ ሚስተር ወክር ተፈትሾ ወደ ኤምባሲው እንዲገባ ከማድረግ ይልቅ እኔ በሌላ አቋራጭ ወደ ውጭ ወጣሁ።

ይጠብቀኝ የነበረው ሰው ዕድሜው ሰላሳ አምስት የሚጠጋ ቢሆንም አናቱ ላይ ያለው መላጣ ግን ከዚያ በላይ የኖረ ያስመስልበታል። የለበሰው ቲሽርት ቀለሙ የለቀቀና የነተበ ነበር። ነጣላ ጫማው መስሊም ስለመሆኑ ያሳብቅበታል። የሊባኖስ ክርስቲያኖች ግን በአብዛኛው የሚለብሱት የአውሮፓውያን ልብስና የሚጫሙትም ጫማዎች እንደዚያው ነበር።

ብረት ነክ ነገሮችን በማያሳልፈው የፍተሽ በር ካሳላፍኩት በኋላ አሸዋ የተሞሉ ጆንያዎች በተደረደሩበት ምሽግ አሳልፌ በጀርባ በር በኩል አስቀድሜ መኪና ወዳቆምኩበት ቦታ ይገኘው ወጣሁ።

በባህር ዳርቻው አካባቢ ባለው ቀለበት መንገድ መንዳት እንደጀመርን ሚስተር ወክርን የዜግነት መታወቂያውን እንዲያሳየኝ ጠየቅሁት። ከቲሽርቱ አውጥቶ መታወቂያውን ሲያሳየኝ መኪናዬ ከመንገድ ልትወጣ ምንም ያህል አልቀራትም ነበር። ከሙግህኒያህ ቤተሰብ ጋር ተመሳሳይ የቤተሰብ ስም ነው ያለው። ሃሰን ብዬ የምጠራው ይህ ሰው ከአሸባሪው ሙግህኒያህ ጋር ያለውን ግንኙነት ስጠይቀው «የአክስቲ ልጅ ነው» በሚል መለሰልኝ። አላማዬ በፍጥነት ግንኙነታችንን ወደተጠናከረ ደረጃ ወደማሸጋገሩ አደገ። የሀዐ አሸባሪ የአክስት ልጅ እንደመሆኑ መጠን ሃሰን በክርስቲያኖች ምስራቃዊ ቤይሩት የነበረው ቆይታ ለሰላሳ ሰከንዶች ያህል ብቻ ነበር። እርሱን ለማውረድ ለአደጋ የማያጋልጠንና በሚቀጥለው ቀጠሮ በተላሉ ላገኘው የምችልበትን ቦታ ለማሳወቅ ወደምንገናኝበት ቦታ ለመምጣት ወደምስራቂዊው ቤይሩት ብዙ ሳይገባ ፋሪድን አገኝበት ወደነበረው ሲን አልፈል አመራሁ።

መገንድ ላይ ሳለንም ማውራታችንን ቀጥለን ነበር። ስለእርሱ ሁሉንም ነገር ማወቅ ስለፈለግኩ የት እንደሚኖር፣ ማግባት አለማግባቱን፣ ስንት ልጆች እንዳሉት እና ሌላም ሌላም ሂደታችን ሀዘ ውስጥ በቅርብ የሚያውቀው እነማንን እንደሆነ ማወቅም ፈልጊያለሁ። እናም ሁለቱም ውስጥ አባል አለመሆኑን እየነገረኝ በነበረበት ሰዓት ቢያንስ ወዳለንዳቸው በአባልነት እንዲመዘገብ የማድረግ ሃሳቤ መላወስ ጀምሮ ነበር።

ከአረንጓዴው ቀጠና በስተምስራቅ ለምን እንደመጣ ቢጠየቅ ምን መመለስ እንዳለበትም ተነጋገርን። ያለበቂ ምክንያት ሲን አልፈልገው ገዛ ገዢዎች ልመለስ ነው ብሎ ያቀረበውን ሀሳብ አጣጥቦት ከዚህ ይልቅ በምስራቁ ክፍል ለሚገኝ ጀርመናዊ ተመራማሪ የእስልምና መፅሃፍትን እየገዛሁለት ነው የሚለውን ሀሳብ እንዲመልሰላቸው ተስማማን። ምናባዊው ጀርመናዊ ወደ ምዕራቡ ክፍል የሚሄድበት አጋጣሚ ስለማይኖር እውነታው የሚጣራበት ዕድል አይኖርም። ያን ያህል የሚያሰጋ ሽፋን ባይሆንም በአጭር ጊዜ ውስጥ የተከሰተልኝ ሀሳብ ነበር። ከዚያን በኋላ ለሃሰን ከቢሮዬ ጋር ግንኙነት የሌለውን ተለዋጭ ስልክ ቁጥር ሰጠሁት።

በመጨረሻ ሃሰንን የማወርድበት ቦታ ስደርስ CIAን ለመቀላቀል ምን እንዳነሳሳው ጠየቅሁት።

«የንፁሃን ደም ሲፈስ ዝም ብዬ መመልከት አልችልም። ሂደቱን እየሰራ ያለው ስህተት ነው።»

«ግንኩ አደጋ አለበት» አልኩት። «ልጆች አሉህ? ከተያዝክ ልትገደል ትችላለህ» አውቃለሁ። አላህ ግን ይጠብቀኛል።»

ሃሰን ሂደቱን ተቀላቅሎ በአንደኛው ቢሯቸው ስራ ስለተቀጠረ ከ CIA መረጃ አቀባዮች መካከል በጠቃሚነታቸው ቀዳሚውን ሰፍራ ያዘ።

አገር ቤት ያሉ መርማሪዎች በየጊዜው ጥያቄያቸውን ያዥንደጉድልኝ ጀመር ሼክ እንትና ስለ እነሹክ እንትና ምን ያስባል?፣ ሂደቱን ለአላማው ማስፈፀሚያ ሰንት እያወጣ ነው?፣ ወደ ሊባኖስ ፓለቲካ መግባት የሚፈልጉት መቼ ነው?... የመሳሰሉትን። እኔ የመሰጠኝ ነጥብ ግን የኢማድ ሙግህኒያህንና የሀዘ ግንኙነት ነበር።

በዚህ ነጥብ የተሻለ ለመስራት ሀዘ ውስጥ መቀጠር የግድ ስለሚል በጉዳዩ ላይ ሃሰን እስከሚፍ ጉዳዩን እንዲያጣራልኝ ጠየቅሁት። እንደሚጠበቀው የመጀመሪያው ትዓዛዜ በ ሚያዝያ 18, 1983'ቱ ፍንዳታ ዙሪያ ያጠነጠነ ነበር። ሃሰንና እኔም ረዥም ጊዜ ወስደን ተነጋገርንበት። በፖለቲካው የጠለቀ መሆኑን ስለማውቅ የአሜሪካ መንግስት ማን እንዳፈነዳው ምንም አይነት ፍንጭ እንደሌለው አመንኩለት። ከመካከለኛው ምስራቅ የሚሰጠን መልስ የ 17 አሜሪካውያንን ህይወት ስለቀጠፈው ፍንዳታ CIA ምንም ፍንጭ እንደሌለው መናገራችን ተቀባይነት እንደሌለው ነው። ይሁንና ሀሰን እንደዛ አላለም። «የተሻለ ፍንጭ ካጣን

ለምን ከኢማኖ አንጀምርም?» ሲል በዚያች ቅፅበት እንደማንኛውም ቅጥረኛ ሃሰንም የምፈልገውን ዓይነት መልስ ስለሰጠኝ የመጨረሻ ተመቻኝ።

ሃሰን ለሙግሀኒያህ ቅርብ የሆኑ ኢማም በሚያስተዳድሩት መስጊድ መስገድ ጀመረ በየሳምንቱ እርብ ሳያቋርጥ ከመሄዱም በተጨማሪ እንድ የጥናት ቡድን ተቀላቀለ። ጥሩ ፀሐፊ ሆኖ በመገኘቱ ለኢማሙ ትራክት ያዘጋጅላቸው ጀመር። ኢማሙ ሃሰን ለ ሀዐ ሽብርተኛ ራሱን አሳልፎ የሰጠ መሆኑን እያወቁ ሲመጡ በእምነቱ የፀና አድርገው ተቀበሉት።

እንድ ቀን ኢማሙና እሱ ብቻቸውን ባሉበት ሁኔታ የፍንዳታውን ጉዳይ የማንሻው ሰዓት አሁን እንደሆነ ስለተሰማው በተስማማነው መሰረት ሐሰን አለሳልሶ ነበር የጀመረው። ይሁንና በቀጥታ አጥፍቶ ጠፊው ማን እንደነበር በመጠየቅ ፋንታ ለረሻም ጊዜያት ኢማሙን ሲያገለግል የነበረና አሁን የሌለ ወጣትን ስም በማንሳት ጀመረ። ድምፁን በሃዘኔታ ምፀት ዝቅ አድርጎ ወጣቱ የዩ.ኤስ ኤምባሲን ለማፈንዳት መኪናውን የነዳው ሾፌር ስለመሆኑ ጭምጭምታ ስለመስማቱ አወጋቸው።

«ከየት ነው ይኸን የሰማኸው?» ጠየቁ ኢማሙ።

ሃሰን አደናጋሪ በሆነ ሁኔታ ሀዐ ውስጥ ካለው የእክስቱ ልጅ መስማቱን ገለፀላቸው ኢማሙ የእክስቱን ልጅ አግኝተው ሊያረጋግጡ እንዳማይሞክሩ ያውቃልና።

«አይደለም» አሉ ኢማሙ እጃቸውን በማወራጨት.. የእሜሪካንን የስለላ ጎጆ ያጋየው የተቀደሰው ወጣት እሱ አይደለም።

ሃሰን ግን እርግጠኛ ስለመሆኑ ማውራቱን ቀጠለ።

«አይደለም ተሳስተሃል» ኢማሙ ሃላፊነታቸው ያን ያህል ሲደፈር ማየት አልፈለጉም። «ወንድም ሃሱና ነበር። ብለው በስሱ ተነፈሱ።»

«ማን?»

«ሙሃመድ ሃሱና»

የአፈንጀውን ስም ስንሰማ ይህ ለመጀመሪያ ጊዜያችን ነበር። የሆነ ሆኖ ታሪኩ ከእነሳሱ እንደገና መጣራት ስለ አለበት በርኔ ወደ ቤይሩት ተመልሶ እንዲመጣ ጋበዝሱት። አላማይም ሃሰንን እንዲያውጣልኝ ነበር እናም ከሁለት ቀናት በኋላ በብላክሃውክ ከች አለ።

ለምን እንደሆነ አላውቅም በርኔን ከመጀመሪያ ቆይታው የበለጠ ዝጋታም ሆኖ ነበር ያገኘሁት አረንጓዴው ቀጠና አካባቢ የሚካሄደው ውጊያ ዛሬ ፍፁም ጋብ ብሏል።

ሁሉም ነገር በሰላም ከቀጠለ የሃሰን ጉዳይ ከምሳ ሰዓት በፊት ሊያልቅ ይችላል ብዬ ገምግሟለሁ።

ወደ ሲን አልፈል ጉዳና ቁልቁል መውረድ እስከምንጅምር ድረስ እገር እግን ነበር። ከመረጥነው ቦታ ልንደርስ ሶስት ህንፃ ያህል ሲቀረን ከ 0.50 ካሊበር መትረፍ የተወነጨ አረር ከላያችን የተንጠለጠለ የእምቡላንሱን እንጋል ቦርቅሶ መኪናችንን ላይ በታተነው። ከመኪናችን ጣራ ሽቦዎች ሲንጣጡና ሲኮማተሩ ይሰማን ነበር። በርኔን ተመለከትሁት ፊቱ ላይ የሚነበበው ስሜት «ሀይወቴን እደጋ ላይ በመጣሉ ገድዮው ልሩጥ ወይስ ከዚያ በፊት ልሩጥ?» የሚል ይመስላል።

የሁለተኛው አረር ፍንዳታ ግን ከመንገዱ በታች የሚገኘውን ህንፃ ሰርሰሮ ገባ። በርኔ ወደ እግሬ እየጠቆመ «እነዚህ እግሮች ያንተ ናቸው መሰለኝ ምን ትጠብቃለህ ነጻጅ መስማውን ሰጠው እንጂ ... እዚህ ድረስ መጥተው ማነህ? ... ወዴት ነህ? እስኪሉህ ትጠብቃለህ እንዴት? በማለት አንባረቀብኝ። ወደ ጉዳያችንም በተደናገጠ ሙድ እየሄድን ሳለ በርኔ ሙዱ ተሰርቆ ሲቀጥበር ሃሰን መኪናው ውስጥ አለመኖሩ ትዝ ሲለኝ ዕጢዬ ዱብ አለ በቃ በመኪና እሱን ፍለጋ ከቦታ ቦታ ስማትር ከ10 ደቂቃ በኋላ በሲን አልፈል አውራ ጎዳና እየተንጠራዘዘ ሃሰን ብቅ አለ። አሁን እፎይ አልኩ ተኩሱ ጋብ ቢልም አካባቢው ግን ዐጥ -ረጭ ብሏል።

ሃሰን ማጣራት ተደርጎበትም የተናገረው ሁሉ እውነትነቱ ተረጋገጠ። ማጣራቱ ጅማሮ እንጅ ሙሉበሙሉ የምንተማመንበት አልነበረም። ኢማሙ ሃሰንን ዋሽተውት ሊሆን ይችላል ወይም ደግሞ ስለ አጥፍቶ ጠፊው የሚያውቁት ነገር ባለመኖሩ አለማወቃቸውን ለመሸፈን የፈጠሩት ሽፋንም ይሆናል። ኢማሙ ላይ ማጣራት ማካሄድ ስለማልችል አማራጩ ወደመረጃ ሰብስቤ መመለስ ነበር።

ሃሱና ሊባኖስ ውስጥ የተለመደ ስም አልነበረም። እንደዚያ መሆኑ ደግሞ ነገር አቅልሏል። ሁሉንም ቅጥረኞቹን በሃሱና ቤተሰብ ዙሪያ መረጃ እንዲያሰባስቡልኝ አስማራኝቸው።

ሰሚር አንድ ሻለቃ በሃሱና ስም እንደሚያውቅና ከቤቱ የተሰወሩ ስለመኖራቸው እንደ ሚያጣራ ቃል ገባ። ከሳምንት በኋላ ሙሃመድ ተብሎ የሚጠራ የሻለቃ ሃሱና ወንድም ኢራን ውስጥ ኢራቅን ሲዋጋ መሞቱን የሚገልፅ ዜና ይዞ መጣ።

«ኢራን?» አልኩኝ በመደነቅ። «እንዴት ሊሆን ይችላል? ሊባኖሳውያን በቀላሉ ተቃለው ኢራንን ሊወጉ አይሄዱም።» አልኩት።

«አጣራለሁ» አለ ሳሚር።

በቀጣዩ ሰንገናኝ የሻለቃ ሁሉና ቤተሰብ የስም ብቻ ሙስሊም መሆናቸውን ከእነሱ አፍ መስማቱን ነገረኝ። ቁራን የሚያነቡት ወይም መስጊድ የሚሄዱት በጣም አልፎ አልፎ ቢሆንም ሙሃመድ ሀሱና ግን የተለየ ነበር። አባታቸው ጠጪና ረባሽ የነበረ ሲሆን ሙሃመድ በዚህ እጅጉን ይማረር እንደነበር በእምነቱ ለመፅናት በነበረው ፍላጎት

የሺሊ እስልምናን ከተቀላቀለ በኋላ በ1983 መጀመሪያ አካባቢ ድንገት ወደኢራን ሄደ ከኢራቅ ጋር በነበረው ጦርነት እንደሚሳተፍ ለቤተሰቡ እንደ አሳወቀ እና ከዚያ በኋላ ስለ እሱ ምንም ዓይነት ወሬ ሰምተው የማያውቁ መሆኑን በመጨረሻ ከኢራን ኢምባሲ ሙሃመድ በውጊያ መካከል መሞቱን የሚያረዳ ደብዳቤ እንደ ደረሳቸው ነው የሚያውቁት። ደብዳቤው ውስጥም የተረፉት ጥቂት መሆናቸውንና ኢራን ውስጥ በሚሊሾች መቃብር አስከሬኑ በክብር ማረፉ ተገልጿል። ደብዳቤው በሙሃመድ መቃብር ላይ የተፃፈውን ጥቅስም ጨምሮ እንደያዙ እና ከዚህ የበለጠ ስለወንድማቸው ሞት የሚያውቁት ነገር እንደሌለ ጭምር ነበር የተናገሩት።

ፋሪድ ደግሞ በሙሃመድ ሃሱና ዙሪያ የሚቻለውን ሁሉ ቆፍሮ አቅርቦልኛል። ሃሱና ፓስፖርት የነበረው ቢሆንም ከሃገር ወጥቶ ስለማወቁ የሚገልፅ ምንም ዓይነት ምልክት እንደሌለበት ሲደን ውስጥ በተገኘ የቤተሰቡ የምዝገባ ታሪክ መሰረት የሃሱና ቤተሰብ መኖሪያ ሂዝቦላ በሚቆጣጠረው አየር ማረፊያ አካባቢ አውዛይ ተብሎ በሚጠራ ስፍራ እንደነበረ የሚገልፅ ነበር ያቀረበልኝ መረጃ።

ምንም እንኳን ፍርድ ቤት ሊገትር የሚችል መረጃ ማጠናከር ባልችልም በየቀኑ ግን የዕውነትን ጭራ ለመያዝ እየተቃረበኩ ነበር። ስለሃሱና የማውቀውን ሁሉ በዝርዝር አስቀመጥኩ። በፍንዳታው ዙሪያ ከምዕፋቸው ዝርዝር የሰለላ ሪፖርቶች የመጀመሪያው መሆኑን ነው።

ከቀናት በኋላ የበላይ ኃላፊዎቹ ብዙ የደክምኩበትን ሪፖርት መሰራጨት እንደሌለበት ወሽመጤን የሚበጥስ ቀጠን ያለ ትዕዛዝ ላኩልኝ። «መረጃው አጥጋቢ ቢሆንም ከታሪክነት የዘለለ ጠቀሚታ የለውም» የሚል ነበር የፃፉልኝ። በቀላል አማርኛ «የብሔራዊ ደህንነት አባላት ከአሁን በኋላ ኢምባሲውን ስላፈነዳው አካል ማንነት የማወቅ ግድ የለባቸውም።»

በሂደት ግን ዋሽንግተን በጉዳዩ ላይ ፍላጎት ማጣቷን እየተረዳሁ መጣሁ። CIA ስለፀረ ሽብርተኝነት ለመማር ቢይሩትን መሰል ቦታዎችን ረግጠው በማያውቁ ሰዎች እጅ እየወደቀ እንደነበርም ለማስተዋል ቻልኩ። የኢምባሲው ፍንዳታ ለእነሱ የቀድሞ ታሪክ ብቻ ሳይሆን በስራ አለም የፈለጉትን እንዳያሳኩ የሚያግዳቸው ሆኖ አግኝተውታል። የኢጀንሲውን አስቀያሚ ጊዜያት የሚያስታውስ ዜና በማውራት ለምን ወደ አላስፈላጊ አታካራ እንደሚገቡ አላውቅም። እኔ ደግሞ ሰራዬን የምመለከተው ከተለያዩ አቅጣጫ ነበር። ከነማን ጋር ስንታገል እንደቆየን ማወቅ ካልቻልን በየትኛውም ሰዓት እስከ አፍንጫቸው ታጥቀው ብቅ ሊሉብን እንደሚችሉ ደመናፍሴ ሹክ ብሎኝ ነበር።

ከዚህ በተጨማሪ ሙግሀኒያህ ከአገር ከወጣ የተቆረጠበት የእስር በፍርድ ቤት ማዘዣ እንደፀና ነበር። እናም ወንድ የሆነ እስከሚፈፅመው በመጠባበቅ ላይ ነበርኩ። እኔ ግን ማንፍነፌን በመቀል ከዚህ በኋላ ያገኘሁትን ሰው ጂን ብዬ ሰየምኩት ጂን እንደሙግሀኒያህ ሁሉ ህይወቱን በአረንጓዴው ቀጠና አካባቢ ሲዋጋ ያላለፈ ሲሆን

ዕድሜው 32 ግድም ነበር። ብቸኛው ልዩነት እርሱ ሲግርክና ሲገድል የነበረው መሰሊሞችን መሆኑ ነበር።

ጂን ዶሚኖስ ተብሎ በሚጠራ ናይትክለብ ውስጥ እየጠበቀኝ ነበር። «እንድ ቀን ራሱ ለመሰራት በጣም የሚከብደውን ሰራ ሲያጋጥመው CIA ወደ እኔ ሊመጣ እንደሚችል አውቅ ነበር» አለኝ እየጨበጠኝ።

በአርምሞ አካባቢውን ቃኘሁት ከምሽቱ አምስት ሰዓት ቢያልፍም ዶሚኖስ ገና በመመላት ላይ ነበር። የጦር መሳሪያ ደላሎች፣ የኮሎምቢያ ናርኮቲክ ዕዕ አዘዋዋሪዎች፣ ክርስቲያን የጦር መሪዎች፣ ህገወጥ ንግዱን የሚያጧጡት እዚህ ነው የሚሰበሰቡት ዶሚኖስ ከእነእስራፋም ጭልምልም ያለ ሲሆን ሆን ተብሎ ወሬዎች እንዲዋጡ መዘቃው ጀር የሚያደነቁር ተደርጎ ነው የሚለቀቀው።

ወደ ጂን ዞሬ «በምዕራቡ ክፍል ጊዜዬን የማያባክኑ መስመሮች መዘርጋት እፈልጋለሁ» አልኩት።

«የሰለላ ሰራ አልሰራም መረጃ ከፈለግህ የሊባኖስ ሀይሎችን አናግራቸው።» የሚል አጭር መልስ ሰጠኝ።

የሊባኖስ ሃይሎች ማለት ቀንደኛ የክርስቲያን ሚሊሺያዎች ናቸው። ሁለታችንም የሰለላ ሰራቸው እንደማይረባ እናውቃለን።

«መረጃ አይደለም የፈለግሁት። ግዳጅ ማስፈፀም ነው የምፈልገው» አልኩት። ጂን ፈገግ ብሎ «በመጨረሻ ሶሪያ መስመሩን አልፋ ገባች ማለት ነው።» አለ

«አይደለም በደቡባዊው ክልል የሚገኝ አንድ ሰው ማጥመድ እፈልጋለሁ።»

«ግድያ ነው?»

«አይደለም። ከነነፍሱ ነው የምፈልገው»

«ማነው?»

«ሰዎቹን አገናኘኝና እንነጋገራለን»

ጂን ዙክ ውስጥ የሚገኝ የቪዲዮ ቤት ስም ፃፈልኝና «ነገጠዋት አራት ሰዓት ላይ» አለኝ።

... ሰደርስ ሬንጅ ሮቨር መኪናው ውስጥ ቪዲዮ ቤቱ ፊትለፊት ተቀምጦ ነበር። ወጥቶ እንድከተለው ምልክት ሰጥቶኝ መጋዘኑን አቋርጠን በጀርባ በር ወጥተን በምስጢር በር በኩል ወደ መኖሪያ አፓርትመንት ገባን መብራት ጠፍቶ ስለነበር አምስቱን ደረጃዎች ወጣን። ከዚያም የሊባኖሱ ጦር ካፒቱን በሩን ከፈተልንና ገባን ሌላ መኮንንም ሶፋ ላይ

ተቀምጦ ነበር። መመገቢያው ክፍል ጠረጴዛ ላይ ደግሞ ሊባኖስ ጦር ውስጥ ያልተለመደ M-16 ከአቅርቦ የሚያሳይ መነፅሩና ድምፅ ማፈኛው ተቀምጦ ይታያል።

የካፒቲኑ ግራ እጅ የታጠፈ የዳክዬ እግር ይመስላል። ሰገምት በፍንዳታ ነው እንደዚያ የተኮማተረው። ከጂን ጋር ለመነጋገር ከቤቱ ወደ እንደኛው ጥግ ሲሄዱ እንደኛው እግሩ ከሌላኛው እንደሚያጥርም አስተዋልኩ።

«ካፒቲኑ የምትሰውን ለመስማት ዝግጁ ነው» አለኝ ጂን ወደኔ ተመልሶ እንደመጣ። በምዕራቡ ክፍል መስመር መዘርጋት እንደምፈልግ መናገር ሰጀምር ጂን እንዳደረገው ካፒቲኑም ፈገግ አለ።

«ኢላማዬ ሶርያዊ ለይደለም። ሂዘባ ነው። እንደ የእስላሚክ ጂሃድ አባል መያዝ አፈልጋለሁ» አልኩ።

ያለምንም ማንገራገር «እርሳው» አለኝ ካፒቲኑ። እንግሊዝኛ ሲያወራ በአሚሪካውያን ቅላጂ ቢሆንም ስሙን ለመግለፅ ግን አልፈለገም። «ልታግተው የምትፈልግ ከሆነ በደቡባዊ ክልል ጠለፋ የሚያካሂድልህ አንድም ሰው አታገኝም።»

ጂንና ካፒቲኑ በድጋሚ ተነጥለው በግላቸው አወሩ።

«ይህንን ስራ ሊሞክርልህ የሚችል አንድ ገለሰብ አለ። በጣም የተቀጥበር ከመሆኑ የተነሣ እኛ ከእርሱ ጋር ከሰራን ቆይተናል»

«የሚያመጣው ለውጥ ይኖራል?» ብዬ ጠየቅኩ። የምፈልገውን ከአረንጓዴው ቀጠና አሳልፎ ያመጣዋል ወይስ ይቀራል እኔኮ የምከፍለው ሲሳካለት ብቻ ይሆናል»

ካፒቲኑ በድጋሚ ሊያገኘው ይችላል እንደሆነ ለመሞከር ተስማማ። ወደ ውጭ እንደወጣን ሁለቱ መኮንኖች እነማን እንደሆኑ ጂንን ጠየቅኩት። ሁለቱም ከሊባኖስ ጦር በፈቃዳቸው የለቀቁ ሲሆኑ አሁን በቢቃ ሸለቆ የሚንቀሳቀሰው ፀረ-ሶርያ ኃፊላ ቡድን አባላት መሆናቸውን ገለፀልኝ። በሶሪያውያን ላይ በርካታ የተሳኩ ጥቃቶች ያካሂዱ ቢሆንም ሁሌም አባሎቻቸውን በማጣት ላይ ናቸው። «በሚቀጥሉት ስድስት ወራት ውስጥ የሚቀራቸው አንድም ተዋጊ አይኖርም» አለኝ ጂን።

ከአንድ ሳምንት በኋላ ምሽት ላይ ባብዳ ወደሚሰኘው ከደቡባዊ ክፍል ከሚዋሰነው የክርስቲያኖች መንደር ወሰደኝ። እስከሚጨልም በጂን ሬንጅሮቨር ውስጥ ከቆየን በኋላ ቀስ ብለን ቁልቁለቱ እያሸከረከርን ወረድን። አረንጓዴውን ቀጠና እየቀረብነው በመጣን ቁጥር ህንፃዎቹ በአውሎንፋስ የተመቱ የጠጠር ክምሮች ይመስሉ ጀመር። ባብዳንን ከደቡባዊው ክፍል የሚለያት የመጨረሻዎቹ ህንፃዎች ወደጉቶነት መቀየራቸው ብቻ ነበር።

የሊባኖስ ጦር በሚጠብቅባቸው ሶስት የፍተሻ ጣቢያዎች አለፍን ሁሉም ጂንን ስለሚያውቁት እጃቸውን ያውለበልቡለታል በመጨረሻ አራት በአምስት የሆነ ገደል ላይ ደረስን። የመኪናዋን ድምፅ ሲሰሙ ሁለት ጠባቂዎች ተፈናጥረው በመውጣት መጪ

አለመሆናችንን አረጋገጡ። እኛም መኪናዋን እነርሱ ጋር ትተናት በእግራችን ጉዟችንን ቀጠልን።

አሁን የምንገኘው የማንም ባልሆነ መሬት ላይ ነው ከሂዝቦላ ምሽግ መቶ ከንድ ያህል ብንርቅ ነው። ይህ ሙግሀኒያህ በ 1970 ዎቹ ለፋታህ የተዋጋበት ቦታ መሆኑን እንዳውቀው ባይፈቀድልንም የሊባኖስ ጦር ለሂዝቦላ የጦር መሳሪያ የሚያቀብልበትን መንገድ ነበር የተከተልነው። በዓመቱ መጀመሪያ እካባቢ በሂዝቦላና በተቀናቃኙ አማል መካከል ግጭት ሲከሰት ሶሪያ አማልን እየደገፈች ነው በሚል ወሬ ብቻ የሊባኖስ ጦር ሂዝቦላን እየደገፈ ነበር። ፅንፈኛ የክርስቲያኖች ፅንፈኛ ሙስሊሞችን ሊደግፉ የሚችሉበት ብቸኛ ቦታ ቢኖር ሊባኖስ መሆን አለበት።

በከፍታ ቦታ ላር ላይ ተቀምጠን በሮኬት ፍንዳታ ታጅበን ለሃያ ደቂቃዎች ያህል ጠባቂን። ጂን የጦር መሳሪያ አለመያዙን ባስተውልንም ሂዝቦላ ካመረረብን ሽጉጥ ምን ሊሰራልን ይችል ይሆን? ብዬ ራሴንም ጠይቄያለሁ።

በጨለማው ውስጥ የሰው ጥላ ቢከብደኝም ቀስ በቀስ ጥላው እየቀረበ ሲመጣ ሂሙን በአግባቡ ወደተስተካከለው ሰውነት ተቀየረ። ፓሎ ጂንስ፣ ሸሚዝና የካውቦይ ሜማ ተጫምቷል። ስሙን ኢሳም ብዬ ሰይሜዋለሁ።

ኢሳምና ጂን ተቃቀፉ ጂን ሰውዬውን ስለስድስቱም ልጆቹ ስማቸውን እየጠራ ጠየቀው። ለእምስት ደቂቃዎች ያህል ካወፍ በኋላ ለምን እንደፈለግነው ጂን መናገር ጀመር። የሆነ ያልሆነውን እየቀባጠርን ቆየን። አይን አል ዲልባህ ውስጥ የሚኖር አንድ ሰው ተይዞ እንዲመጣልኝ እንደምፈልግ በቀጥታ ለኢሳም ነገርኩት።

«ስለ አይን አል ዲልባህ የምታውቀው ነገር አለ?» ሲል ጠየቀኝ። ይመስለኛል ተገርጧል። ሊገምተኝ የፈለገ ይመስላል።

ጥያቄውን ወደ ጌን ትቼ «ኢማድ ሙግሀኒያህን ነው የምፈልገው» አልኩት። አሁን አይኑ ሲበለጠጥ ተመለከትኩኝ ወደ ጂን ዞሮ «የምሩን ነው?» ብሎ ጠየቀው። ጂን በአዎንታ ራሱን ነቀነቀ።

ኢሳም ወደ እኔ ዞሮ «ሁለት ሺህ ዶላር ከክፈልክኝ እገድለዋለሁ። በቅድሚያ አንድሺውን እፈልጋለሁ» አለኝ።

የለም «ከነነፍሱ ነው የምፈልገው»

«እንግዲያውስ ሌላ ሰው ፈልግ»

በፀጥታው ውስጥ የተኩስ ድምፅ በቅርብ ርቀት ይሰማን ጀመር።

«ለማንኛዋም አል ዲልባህ ውስጥ የፈለግኸውን መስራት እንደምትችል በምን እርግጠኛ መሆን እችላለሁ?» ስል ጥያቄ አቀረብኩለት።

ኢሳም ሳቀ፡ «ሚስተር ጂን ስለእኔ ማንነት አልነገረህም ማለት ነው፤ የእናንተው የኒውጀርሲ ባህር ሃይሎች የገደሉት ተደምሮ እኔ ከገደልኩት የሰው ቁጥር አይስተካከልም፡፡»

«ኢሳም በአንድ ጊዜ አሰራ አንድ የመኪና ሰምዖችን ጠምዶ አፈንድቷል» አለ ጂን በማብራራት አይነት፡፡

ለአንድ አንባቢ ይህ የሚያስደነፋ ጀግንነት ላይመስል ቢችልም ሊባኖስ ውስጥ ለሚገኝ ሽብርተኛ ግን በአንድ አሎምፒክ ሶስት ወርቅ የመውሰድ ያህል ነው፡፡

አሁን ተኩስ ባናታችን ማፈጫት ጀምሯል አሁንስ መሄድ አለብን አልኩ ለኢሳም በሚቀጥለው ሳምንት እንደምንገናኝ ነገርኩት፡፡ በመሃሉ ስለመግቢያህ የሚቻለውን ያህል እንዲያጣራልኝ ነገርኩት፡፡ የሚኖርበትን ቦታ፤ የመኪናዎቹን መግለጫ፤ የቅርብ ወዳጆቹን ዝርዝር እንዲሁም የቤቱን ፎቶ እንደምፈልግ ነገርኩት፡፡ ኢሳም ቃል ከመተንፈሱ በፊት አሰር አዲስ የመቶ ዶላር ኖቶች ኪሱ ውስጥ ሸጎጥ አደረግኩለት ገንዘብ ችግር እንደማይሆንብኝ ለማሳወቅ ያህል፡፡

ሙግህኒያህ ይህ ነው የሚባል ቦታ እንደማይኖር አውቃለሁ፡፡ CIA እና ሌሎች በርካታ ተከታታዮች ባሉበት ዛሬ ያደረበት ቦታ ነገ አይደግምም ብሎም በገባበት በር ተመልሶ አይወጣም ከውስጥ ልብሶቹ በበለጠ መኪኖቹን ይቀያይራል፡፡ ነገር ግን ኢሳምን ማመን ከመጀመሪያ በፊት ምን ማምጣት እንደሚችል ማወቅ አፈልጋለሁ፡፡

በቀጣዩ ሳምንት በቀጠሮው ቦታ ከእኛ ቀድሞ ተገኝ በርካታ ዕሁፎችና በኢንቨስፐንሽን ፎቶዎችን አጭቋል፡፡

«ባለፈው ሳምንት ሙግህኒያህ ለሁለት ሌሊቶች ያደረበት ቦታ ይኸውልህ» አለኝ አንድ ፎቶ እያቀበለኝ ባለሁለት ታሪኩ ኃይማኖታዊ ግንብ መሆኑን ተገንዝብኩ፡፡

«ምንድነው ይኼ?» ስል ጠየቅኩት

«የሙግህኒያ አያት የምትኖረው እዚህ ነው፡፡ በየተወሰኑ ሳምንታት እዚህ ያድራል፡፡ ነገር ግን መቼ እንደሚመጣ አስቀድሞ አይናገርም፡፡ በአብዛኛው ብቻውን ድንገት ከተፍ ይላል፡፡»

«እንዴት አወቅህ?»

«ያከስቱ ልጅ እዛ ት/ቤት ውስጥ ትሰራለች፡፡ ሲመጣና ሲሄድ አይታወቅም፡፡ የምትኖረው አይን አል ዲልባሕ ውስጥ በመሆኑ ቤተሰቡን ከልጅነቷ ጀምራ ነው የምታውቀው» በቀጣዩ ቀን ኢሳም የሰጠኝን መረጃዎች አገላበጥኳቸው፡፡ ኢሳም የአይን አል ዲል ባሁን ጋንግ አሳምሮ እንደሚያውቀው ጥርጥር አልገባኝም፡፡ ስልክ ቁጥሩ፤ መኪኖቹ፤ አድራሻዎች ሁሉም ተዘርዝረዋል፡፡

ኢሳም በቀጣዩም ሆነ ከዚያ ቀጥሎ በነበረን ቀጠሮ ላይ አልተገኘም። በሶስተኛው ቀጠሮ ግን ብት አለ። የት እንደነበረ ስጠይቀው መልስ ሲሰጠኝ አልፈቀደም።

«በዚህ ሳምንት ሙግኒያ ወደ ት/ቤቱ ይመጣል። የሆነ ሰው ከቲህራን ሊያናገረው ይመጣል» አለ ኢሳም «ምን አልባትም ሌላ ዕድል ላናገኝ እንችላለን» ሲልም አከለበት።

«እንዴት ነው ታድያ ከዚያ ይዘህ ልታመጣው የምትችላው?» ስል ጠየቅሁት።

«በፊትም ነግራለሁ። ልገድለው እችላለሁ አግቼ የማመጣልህ ከመሰለህ ግን አብደሃል ማለት ነው»።

ኢሳም እንዲያወራ ፈቀድሁለት።

«ከት/ቤቱ ፊትለፊት የመኪና ማቆሚያ አለ የእኔ ዕቅድ በሁለቱም ጥግ መኪናች አቁመን በአገድ ጊዜ ሁለቱንም ማፈንዳት ነው አንድ ሺህ ኪሎ ሴምቲክስ ችግርህን እንደሚያቃልልህ አውቄያለሁ። »

ኢሳም ትክክል ነበር ሁለት የመኪና ቦምቦች ህንፃውን በአጭር ጊዜ ውስጥ ወደፍርስራሽነት ቀይረው ውስጡን ምንም ነገር እንዳይተርፍ ማድረግ ይችላሉ።

«ሙግሀኒያህ እዚያ እንደሚኖር እርግጠኛ መሆን ትችላለህ?» ስል ጠየቅሁት።

«የአክስቲ ልጅ ትነግረኛለች»

«ለመጀመር ምን ትፈልጋለህ?»

«ሁለት ሺህ አሁን ከች ታደረጋለሽ ሙግሀያኒህ ከሞተ በኋላ ደግሞ አስር ሺህ» አለኝ። ለመወሰን ብዙ ጊዜ አልፈጀብኝም። CIAን ስቀላቀል ባዶዬን ነበርኩ አሁን ግን ወደ መረጃ ጆንያነት ተቀይራለሁ ኢንባሲውን ያፈነዳውን ሰው በማወቅ ጉጉት ተለክፌ ነበር። ያ ግን ማን መገደል እንዳለበት የመወሰን ስልጣን ተሰጥቶኛል ማለት አይደለም። እሱን ለዋሽንግተን ፓለቲከኞች መተው ነበረብኝና።

ስኢሳም ተመልሶ ተጨማሪ መረጃ እንዲያሰባስብ ነገርኩት። ስለሁኔታው ለበላዮቹ ሪፖርት አላደረግኩም በማለት ተስፋ ሰጥቼው ተሰናበትኩት ከዚያም በኋላም ደግሞ አላየሁትም አሁን ይፀፅተኛል? አዎን። ኢማድ ሙግሀኒያህ ከአሳማ ቢን ላደን ጉን ስለመሰለፉ እርግጠኛ ባልሆንም አሜሪካ በእርግጥም ሹብርተኞችን በመዋጋት ላይ ከነበረች ማድረግ የነበረብን ጠቃሚ እርምጃ ኢሳም ያቀረበልኝን ዕቅድ ከአለቆቹ ጋር መክረንበት ተግባራዊ ማድረግ ነበር። የሆነ ሆኖ እንደሌሎቹ ችግሮች ሁሉ ይህንንም አስቀምጠው አሰፍን።

፱

ብዙ ሰዎች ስለ ያሲራ አረፋት ያላወቁት ነገር በተለይም ከ1993 ዓ.ም'ቱ የአሰሎ ስምምነት በኋላ፤ እንዲሁም በ1994 ዓ.ም ከሸሞን ፔሬዝና ይስሃቅ ራቢን ጋር በጋራ የኖቤል ሽልማትን ካገኙ በኋላም ቢሆን ብዙሃኑ ያልተገነዘቡት ሃቅ አራፋት ትግልን የጀመረው አክራሪ እስላም በመሆን እንደ ነበር ነው። ሌላው ቀርቶ 'ጥላ' የተሰኘው የፍልስጤም ነፃ አውጪ ድርጅት ሊቀመንበር ከሆነ በኋላ እንኳን ከአክራሪዎቹ የሺአና ሱኒ ሙስሊሞች ጋር ግንኙነቱን ያላቋረጠና የእነኚህ ጎሳዎች አክራሪ አባላትም የፓላቲካ ጥንካሬን ይጨምሩለት የነበረ መሆኑን ነው።

እ.ኤ.አ. በ1929 ዓ.ም የተወለዱት አራፋት መሃመድ አብድአል ራወፍ አራፋት አል ቁጽዋ የሚል ሙሉ መጠሪያ ነበራቸው። ቀድሞ አራፋት የተገኙበት እንደጎሣ የሚቆጠር የትስስር ግንድ ሲሆን ይህ ፓላቲካዊ ይዘቱ እጅጉን የሚጎላበት ግንድ በፍልስጤም ጠንካራ ኃይማኖታዊ ምሁራንን በማብቀል የታወቀ ነው። እደገኛ የፓላቲካ ሰዎችንም በማፍራት የታወቀ የጎሣ ቡድን ሲሆን በሁለተኛው የአሰም ጦርነት ወቅት የዚህ ጎሣ ወይንም አንጂ አባላት የነበሩ ግለሰቦች አዶልፍ ሂትለርንም ይደግፉ እንደነበር ይነገራል። አራፋት በፍልስጤም ይወለዱ አንጂ ያደጉት ግብፅ ውስጥ ነው። በካይሮ ዩኒቨርሲቲ ሲቪል ምህንድስናን አጥንተዋል። በዩኒቨርሲቲው ቆይታቸውም የፍልስጤም ተማሪዎች ሕብረት መሪ የነበሩ ሲሆን ከምረቃ በኋላ ደግሞ በግብፅ ጦር ሰራዊት ውስጥ በሴፍተናንትነት ማእረግ አገለግለዋል ከዚያም 'ሙስሊም ወንድማማቾች' የተሰኘውን የእስልምና ማህበር ተቀላቀሉ። ማሕበሩን ከተቀላቀሉ በኋላ የተለያዩ ንቅናቄዎችን በማስተባበራቸው እዚያው ግብፅ ውስጥ ሁለት ጊዜ ታስረው ተፈትተዋል። ከዚያም ወደ ኩዌት በማቅናት የእስላም ወንድማማች ማህበሩን በተገቢው ሁኔታ ለማደራጀት አሠቡ። የሆነው ሆኖ ኩዌት ጎራ ለለዩና ወጣ ላለ ኢስላማዊ የሃይማኖት እንቅስቃሴ ቦታ የምትሠጥ ሃገር ስላልነበረች አራፋት የ «ኢስላም ወንድማማቾች» ማህበርን በማፍረስ የፋታህ ንቅናቄን መሠረቱ። የፋታህ ንቅናቄ አባላት አብዛኛዎቹም የኢስላም ወንድማማቾች አባላት የነበሩና እንዲሁም በባህረ ሰላጤው የሚኖሩ የፍልስጤም ተወላጆችን ያካተተ ነበር።

አረፋት ፋታህን በዚህ ሁኔታ ካደራጁ በኋላ እ.ኤ.አ ጥር 1, 1965 ዓ.ም ለመጀመሪያ ጊዜ በእስራኤል ላይ ጥቃትን ሰነዘሩ። አራፊት በእስራኤል ላይ ጥቃት

መሠንዘራቸው የአለምን በተለይም የአረቡን ዓለም ትኩረት ወዲያውኑ ማግኘት ችለው ነበር። በጊዜው የግብፅ መሪ የነበሩት አብዱል ሳርር የአራፋትን ፀረ-ሊዮናዊስት አሊያም አክራሪ ኢስላማዊነት አቋም ለመፈተሽ ሲሉ አራፋትን ወደ ግብፅ ጋብዘዋቸው የነበረ ሲሆን በስተመጨረሻ ግን አራፋት ሊገድሏቸው ከሚፈልጓቸው ሰዎች መካከል አንዱ አብዱል ሳርር መሆናቸውን ከፀጥታ ጠበቂዎቻቸው በማረጋገጣቸው የግብፅ ጥሪውን አጠፉት። የአራፋት ፋታህ እንቅስቃሴ እስከ 1970 ድረስ ይህን ያህል ጥንካሬ የተሰተዋለበት አልነበረም። በ1977 ዓ.ም ግን ኮሚቴ 77ን የሚል አዲስ ስትራቴጂ ተነድፎ የፋታህ አባላትን ቁጥር የመጨመር እንቅስቃሴ ተጣጣፈ። ይህንንም እንቅስቃሴ በዋጋነት ይመሩ የነበሩት የአራፋት ምክትል አቡ ጂሃድና ሙኒር ሻፊቅ አሳል ነበሩ። በተለይም የሙኒር ሻፊቅ አሳል ዋጋኛ ተግባር የሊባኖስና ፍልስጤም ተወላጅ የሆኑ ምልምል አባላትን ከእስልምና ሃይማኖት አንፃር የፋታህን ፓለቲካዊ እምነት ማጥመቅ ነበር። እንግዲህ በዚህ ሁኔታ ነበር ኢማድ ሙጊያህ፣ አሊ ዲብና ሳላህ የፋትህ ንቅናቄ አባላት ሊሆኑ የበቁት። አራፋት በዚህ ዓይነት አዳዲስና ወጣት አባላትን በፋትህ ንቅናቄ ውስጥ ከሰበሰቡ በኋላ የአረቡን ዓለም ኢስላማዊ የፖለቲካ ነበልባል መቀላቀል ጀመሩ። ከሶሪያው ፕሬዚዳንት ሃፊዝ ለልአሳድ ጋር እጅና ጓንት የሆነውን የሶሪያን ኢስላማዊ ወንድማማቾች የእምነት ማህበር የጦር መሳሪያ በመርዳት አልአሳድን ከሰልጣን የማስወገድ ጥረትም አደረጉ። ይሁንና አሳሳድ በወቅቱ ለኢስላማዊ ወንድማማቾች ጦርመሳርያ በመርዳት ከሰልጣን እንዲወገዱ ሙከራ ያደረገው CIA መስሏቸው የነበረ ቢሆንም በኋላ ላይ ግን ሃላፊነቱ የፋታህ መሆኑን በማረጋገጥ በአራፋት ላይ ብቀላን ለመፈፀም ስትራቴጂያቸውን ነደፉ እ.ኤ.አ. በ1983 ዓ.ም ሶሪያ ሰይድ ሙራጋ (አቡሙሳ)ና ኒሞር ሳሊህ (አቡ ሳሊህ) የተባሉ ሁለት የፋትህ አባላትን በማሳመን የራሳቸውን ድርጅት እንዲያቋቁሙ አደረገች። በጊዜው በሶሪያ ውስጥ የነበሩት አራፋትንም ከሃገር በማስወጣት ወደ ትሪፓሊና ሌባኖስ እንዲሠደዱ አደረገች። ከእምስት ወራት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥም ሶሪያ ውስጥ ይደራጅ የነበረው የአቡሙሳና አቡ ሳሊህ ጦር ከሶሪያ የጦር ሃይል ጋር በመተባበር ሊባኖስ ውስጥ በነበረው የአራፋት ሃይል ላይ ጥቃት ሰነዘሩ። በወቅቱ አራፋት ሊባኖስ ውስጥ የነበሩ ሲሆን እምስት ያህል የሚሆኑ የግሪክ መርከቦች ከለላ በመስጠት የጥቃቱ ሰለባ ከመሆን አትርፈዋቸዋል። ከዚህም በተጨማሪ በትሪፓሊ ወደብ ከትመው የነበሩትን 500 ያህል የአራፋት ተከታዮችን የፈረንሳይ ባህር ሃይል ከአስራሌል የአየር ሃይል ጥቃት አትርፈዋቸዋል። በዚህ መሠረትም አራፋት ወደቱኒዝ በማቅናት ከየትኛውም የፍልስጤም ፓለቲካዊ እንቅስቃሴ ተነጥለው እንዲቆዩ ግድ ሆኖባቸዋል። አራፋት ከዚህ አይነቱ የጥቃት ተሞክሮ ያገኙት ትልቅ ልምድ ቢኖር የእስላም ሃይሎች ከተባበሩ የሚመልሳቸው ሃይል እንደሌለ ሲሆን ዳግመኛም እንዲህ ባለው ወጥመድ ውስጥ ላለመግባት ጥንቃቄ ማድረግ እንሚኖርባቸው ተገንዝበዋል።

እ.ኤ.አ. 1972 ዓ.ም የኢራኑ ፕሬዚዳንት የነበሩት አያቶህ ናኦሜ እና ያሲር አረፋት አራት ነጻ ጦሰጥ አንድ ስምምነት ተፈራርመው የነበረ ሲሆን ስምምነቱም 'በደቡብ ሊባኖስ በሚገኘው የፋታህ ካምፕ ጦሰጥ አሰላማዊ ወታደሮችን እናሰለጥናለን' የሚል ነበር። ከዚያን ጊዜ ወዲህም በኢራን የፖለቲካ አባዮት ያለፉ የኢራን መሪዎች ሁሉ በዚሁ የፋታህ ካምፕ ወታደራዊ ስልጠናን በመውሰድ አልፈዋል። ይህም የአያቶህን ልጅ አህመድ አያቶህንና በኢራን የፓስደራን ቀዳሚ ኮማንደር የነበረውን ሙስጠፋ ቻምራን የሚያጠቃልል ነበር። አራቶትና አያቶህ እ.ኤ.አ. ጥር 19/1979 ዓ.ም ቲህራን ጦሰጥ ተገናኝተው የነበረ ሲሆን በዚህ ወቅትም እጅግ በርካታ ፖለቲካዊ ጉዳዮችን በመመካከር የሚተጋገዙበትን ስልት የነደፉ ሲሆን በወቅቱም አራቶት ለመላው የፋታህ ንቅናቄ አባላት በሙሉ የኢራንን ፖለቲካዊ አብዮት የመደገፍ የሀሲና ግዴታ እንዳለባቸው አሳስበው ነበር። አራቶትና አያቶህ በቲህራን ከውይይትም በላይ የሆነ ጊዜን ካሣለፉ ከሁለት ሣምንታት በኋላም ቲህራን ጦሰጥ ይገኝ የነበረው የዩናይትድስቴትስ ኤምባሲ እንዲዘጋ ተደረገ።

በየካቲት 1980 ዓ.ም የሴባኖስ ዜግነት ያለው የሱኒ ሙስሊም አኒስናካሽ ፓሪስ ጦሰጥ በስደት ይኖሩ የነበሩ የቀድሞ የኢራን ጠቅላይ ሚኒስቴር ሻፑራ ባክቴሪን የመግደል ሙከራ አደረጉ። ይሁንና ናካሽ በፈፀመው የግድያ ሙከራ ስደተኛው ባክቴር ሲያመልጡ ደመክልብ የሆኑ አንዲት ወይዘሮና አንድ ፖሊስ ለሀልፊት ተዳረጉ። ናካሽም በቁጥጥር ስር ውሎ ስለነበር የዕድሜ ልክ እስራት ተፈረደበት።

በጊዜው ናካሽ ስደት ላይ የሚገኙትን የቀድሞ የኢራን ፖለቲከኛ ሲገድል የተነሳሳበትን ዓላማና ግቡ ግልፅ ያልነበረ ሲሆን፤ በኋላ ላይ ግን ባክቴርን እንዲገድል ናካሽን የቀጠሩት ያሲር አራቶት መሆናቸው ሲረጋገጥ አራቶትና ኢራን በፓሪስ የሽብርተኞች ቡድን እያጠናከሩ መሆናቸውም ግልፅ እየሆነ መጣ። ከባክቴር የግድያ ሙከራ ጋር ተያያዞም ያሲር አራቶት በመላው ዓለም የኢስላሚስት አሸባሪዎችን መረብ በእጅጉ እያጠናከሩ ስለመሆናቸው እርግጥ እየሆነ መጣ።

በ1982 ዓ.ም የአራቶት ተከታዮች በሙሉ ከቤሩት እንዲባረሩ ሲደረጉ ሁሉም አባላት ወደ ኢራን በመግባት ፓስደራንን የተቀላቀሉ ሲሆን ሙግኒህያህና ተከታዮቹ እንዲሁም ባልደረቦቹ ከኢራናውያን ጋር ጥብቅ ቁርኝታቸውን የጀመሩትም ከዚያ ወዲህ እንደነበር ይገመታል።

በ'ኃይል 17' ጦሰጥ የሙግኒያህ አሰቃ የነበረው አሲ ዲብ ፊተኞች ኃለኛ ኃለኞች ፊተኛ እንዲሉ ሙግኒያህ አሰቃው እርሡ ደግሞ ምክትል ሆኖ መሰራት የጀመረውም ያኔ ነበር። የአራቶትና የሙግኒያህን ግንኙነት ለመረዳት ጊዜያትን

እንደሚወሰድ ግልፅ ነበር። የሆነው ሆኖ መግቢያ አንድ የኩዌትን አውሮፕላን ከጠለፈ በኋላ ትስስራቸው ገሃድ መሆኑ ታውቆ ነበር።

መግቢያ በኩዌት የታሰሩ አስራ ሰባት አሸባሪዎችን ለማስፈታት ሲል የኩዌትን አውሮፕላን ሊጠልፍ መሆኑን ለአራፋት እንዳስረዳቸው መረጃ አግኝተን የነበረ ሲሆን መግቢያ ይህንን ሊያደርግ ያቀደውም የካቲት 23/1988 ዓ.ም ነበር። ምንም እንኳን አራፋት ስለ ሁኔታው ያላቸው ግንዛቤ አነስተኛ የነበረ ቢሆንም ሃሳቡን ግን ደግፈውት ነበር። ይህ በእንዲህ እንዳለ ደግሞ በመጋቢት 14/1988 አሊ ዲብ እስረኞቹን ለማስፈታት ከኩዌት መንግስት ጋር ለድርድር እየተዘጋጀ መሆኑን አሳውቆአቸው ነበር። የሆነው ሆኖ የኩዌት በረራ 422 አውሮፕላን ይህ ከመፈፀሙ በፊት በመግቢያ ተጠልፎ ነበር። እናም አውሮፕላኑ ከተጠለፈ ከአራት ቀናት በኋላም አሊ ዲብ ከአራፋት ጋር በመገናኘት ከተመካከረ በኋላ እስረኞቹ ካልተለቀቁ የታገቱትን መንገደኞች አንድ በአንድ እንደሚገድሏቸው ለኩዌት መንግስት ግልፅ አደረገ። ብዙም ሳይቆይ መግቢያ ሁለት መንገደኞችን ወዲያው ሲገድል አራፋትን ሁኔታው ድንጋጤ ውስጥ ጨመራቸው። መግቢያ አውሮፕላኑን ወደኪዌት ከዚያም ወደ አልጂሪያ እንዲሄድ ካደረገ በኋላ በመጨረሻም አውሮፕላኑ ወደመጣበት ተመልሷል።

የመካከለኛው ምስራቅ ፖለቲካን ወይም የሽብርተኞች መረብን ላልተራዳ አንድ ሰው ሁሉም ነገር ቀላል ይመስለዋል። ነገር ግን ሁኔታውን በቅርበት ለሚከታተለው የሽብርተኞች መረብ እጅግ ውስብስብና እጅግ የተጠላለፈ መሆኑ ሲሆን የሚገርመው ነገር ደግሞ ሁሉም የሽብር ቱባው ገመድ ተተብትቦ ተተብትቦ የሚደርሰው ከያሲር አረፋት እግር ስር መሆኑ ነው። ከዚያም ወደ ኦሳማ ቢላደን ሊሄድ የሚችል መሆኑም የማይጠረጠር ሲሆን ውስብስብነቱ የባለ የሚሆነው ግን ቢላደን ጋር ሲደርስ ነው።

በአንድ ወቅት ያሲር አረፋትን በኃይል ሃውስ "ሮዝ ጋርደን" ስመለከታቸውና በበረሃ ድንኳኖች ውስጥ በምስጢር ከ CIA ሰዎች ጋር ይገናኙ እንደነበረ ስላማ ይህንን ሁኔታ ኦሳማ ቢላደንም የሚያውቅ አይመስለኝም አልኩ ለራሴ።

ነሐሴ 1988፣ ቤረት-ሲባኖስ

ጓደኞቼ ቼክ ማኪ ጉዞዎን ወደ ፓሪስ ልታደርግ ወደተዘጋጀችው ሄሊኮፕተር ጎትቶ አሰገባኝ እንደገና ፓሪስ በመመደቤ ቤረትን ልለያት ነው። ይሁንና ትንሽ ቅር ሳይለኝም አለቀረም።

ቼክ እጅግ የምቀርበው ጓደኞቼ ነው፤ ለሁለት ዓመታት ያህል አንድ ቢሮና አንድ ወንበር ተጋርተን ሠርተናል። ስንዝናናም አንድ ላይ ነው። ከቅርበታችን የተነሣም እንቀላለዳለን እናም ታዲያ ሰዎች ከቼክ ገፅታ አንፃር ሲመለከቱኝ ሲቢጣ ነኝ። ይህንን በሚያሳውቅ ሁኔታም ቼክ በአንድ እጁ ሳይቀር ያነሣኝ ነበር። ቢፈልግ ለበርካታ ሠዓታት ተሸክሞኝ ሊቆይም ይችላል እንደ ፅውኑቱ ከሆነም እንደ ቼክ የሰማይ ሰባሪና ጠንካራ ሰዎችን አይቼ አላውቅም።

ከሄሊኮፕተሯ ገብተን ጉዞ ስንጀምር ቤረትን ለመጨረሻ ጊዜ አቆልቄዬ ላያት ከወደቡ አቅራቢያ ፅላቱ እየጋመ ይንቀላቀላል በዚህ ጊዜ ቤረት ውስጥ ልሠራው የምችለው ብዙ ነገር እንደነበር ትውስ አለኝ። ወዲያውኑም ይህንን ሃሳቤን ተውኩና የሃሱናን ፎቶ አውጥቼ ተመለከትኩ። ሃሱና በቅርብ ቀን አንድ የጭነት መኪና ይዞ ወደ ኢምባሲያችን የገባ አጥፍቶ ጠፊ ነበር። የሃሱና ጉዳይ ብዙ መጣራት የሚያስፈልገው ጉዳይ ነበር ምንያረጋል ታዲያ በአለቆቹ ትዕዛዝ ትቼው ወደ ፓሪስ አቀናሁ። የሆነው ሆኖ የኔን ቦታ ሌላ ባለስልጣን ስለሚይዘው ጉዳዩን በሚገባ ያጣራ ይሆናል። የኢምባሲውን የቦምብ አደጋ በተመለከተም CIA እስከመጨረሻው ተጉዞ ፋይሉንም እንደሚዘጋው እምነት አለኝ።

ይህንን ጉዳይ በተመለከተ ግን ለቼክ አላወራሁትም ነበር። ... ጥቂት ከተንቀሳቀስን በኋላ የእኔና የቼክ መለያያ ደረሰ። ቼክ እንደኔ ወደ ፓሪስ አያቀናም። ቢያንስ ለአንድ ዓመት ያህል እዚያው ይቆያል። እናም መለያየታችን ድን ነውና በመለያያችን የመጨረሻ ሰዓት ተቃቅፈን ተሳሳታችን ተለያየን። ጊዜ ብናጣም እንኳን እንደምን እየተደዋወልን መጠያየቅ እንዳለብን ቃል ተገባባን።

እናም ቼክ ተለይቶኝ ጥቂት ሜትሮችን ከተጓዘ በኋላ ጠራሁት። «እዚህ አካባቢ ለብዙ ጊዜ የምትቆይ ከሆነ ... ነግራለሁ ሽብርተኞች ነፍሰህን ይበሏቸዋል» አልኩት በቀልድ መልክ። እሱም እየሳቀ «ወንድ ወጣቸው በለኝ እንጂ!!» ብሎኝ በዚያው ተለያየን።

ከሰድስት ወራት በኋላ ማለትም ታህሳስ 21/1988 ዓ.ም «ፓን ኤኤም 103» አውሮፕላን በሰኩትላንድ የሎከርቢ ሰማይ ላይ እንዳለ በመፈንዳት ቁልቁል ወደ ምድር መውዘግዘግ ተሠማ፡፡ ውዱ ጓደኛዬ ቼክ አውሮፕላኑ ውስጥ መኖሩንም አውቅ ስለነበር ልቤ በድንጋጤ ራዶ ለሰዓታትም ፈዝዜ ቀረሁ፡፡

ከሎከርቢው ፍንዳታ በኋላ የነበሩት ሁኔታዎች በመጠኑም ሲሆን ፍርሃት ውስጥ የከተቱኝ ነበሩ፡፡ አደጋው በርግጥም ከባድ የነበረ ሲሆን ድርጊቱን ሊፈፅመው የሚችለው አካልም ደግሞ በሊባኖስ የከተመና በኢራን የሚረዳ የሽብርተኞች ቡድን እንደሚሆን መገመት አያዳግትም፡፡ ቤሩት ውስጥ ብሆን ኖሮ በጉዳዩ ላይ ጥልቅ ምርመራ እንዲኖር የማደርግበት ዕድል ነበረኝ፡፡ የሆነው ሆኖ ጉዳዩ ዓለም አቀፋዊ የሽብርተኞች መረብን የሚነካካ በመሆኑ በምገኝበት ፓሪስ የሚኖሩ የአረብ ቅጥረኛ ሽብርተኞችን መከታተልም በራሱ አንድ ነገር ነው ብዬ ለራሴ ተፅናኘሁ፡፡ እኛም ኢራን በሎከርቢው የአውሮፕላን ፍንዳታ እጃ እንዳለበት እርግጥ የሆነው በ1988 መጀመሪያ አካባቢ ነበር፡፡ ከዚህ በመነሳትም ቅፅበታዊ የብቀላ እርምጃ የተወሰደ ሲሆን በባህረ ሰላጤው አካባቢም አንድ የኢራን 'ኤርባስ' ተመትቶ እንዲወድቅ ተደርጓል፡፡ ይህ ከሆነ ከጥቂት ሰዓታት በኋላ ሙሃመድ አፈዝና ሌሎች ሁለት የፍልስጤም ነፃ አውጭ ድርጅት አመራሮች ደቡብ ሊባኖስ ውስጥ በሚገኝ የሰደተኞች ካምፕ ውስጥ አስቸኳይ ስብሰባ አድርገው የነበረ ሲሆን የስብሰባው ተቀዳሚ ዓላማም በአየር ላይ እንዳለ በአሜሪካ ሚሳኤል ለተመታው የኢራን አውሮፕላን (ኤርባስ) የበቀል እርምጃ ይሆን ዘንድ የአሜሪካ አውሮፕላንን የማጋየት ተግባር በሚከናወንበት ሂደት ላይ ነበር፡፡

ምንም እንኳ አሜሪካ የኢራኑ ኤርባስ ተመትቶ የወደቀው በስህተት ነው ብትልም ኢራናውያን ግን ይህንን የሚቀበሉበት አንጀት አልነበራቸውም፡፡ በመሆኑም ዓለም ላይ እጅግ በተቀናጀ ሁኔታ ከተቀናጀው ከፍልስጤም ነፃ አውጭ ድርጅት ጠቅላይ ፅዝ (General Command) ጋር በመተባበር የኢራን ባለስልጣናት የበቀል ጦራቸውን ሰበቁ፡፡ እ.ኤ.አ. የካቲት 21/1990 ዓ.ም አንድ የኦስትሪያ አውሮፕላን አየር ላይ እንዳለ ተመትቶ ወደቀ ለጥቆም ከሁለት አመት በኋላ ማለትም ነሐሴ 16/1992 ዓ.ም ኤል.ኤል በተሠኘ አውሮፕላን ውስጥ የፈነዳ ቦምብ አራት ግለሠቦችን አቆሠለ እኛም ለሁለቱም አደጋዎች የኢራን ባለስልጣናት እጃቸውን ባስገቡበት ሁኔታ ጠቅላይ ፅዙ ሃላፊነቱን መውሰዱ ግልፅ ነበር፡፡

የአሁኑ የኢራን ጥቅም ጠባቂ የሆነው ዳልቃሙኒ በ1980ዎቹ አጋማሽ ገደማ በአውሮፓ ውስጥ ይኖር የነበረ ሲሆን በአውሮፓ ማክዶናዶ

ፊትፊት ለየተዘናና በነበረበት ወቅት በአንቲፋዳህ እንቅስቃሴው በርካታ ጭሰጫማውያን ጓደኞቹ መስዋዕት እየሆኑ ነበር። ዳልቃሙኒ ይህንን ሁኔታ በሚገባ ይረዳ ነበር። ይሁንና ውስጡ ይብሰሰልል ስለነበር በዚህ የተነሳ ከዕለታት በአንዱ ቀን የእስልምና ንቅናቄን ለመቀላቀል ወሰነ እናም ወሰኖም ሳይውል ሳያድር በኢራን ውስጥ የሚገኘውና በፍልስጤም ነፃ አውጭ ድርጅት ጠቅላይ ዕዝ በሚንቀጣቀሠው አንጂ አባልም ሆነ። ይሁን እንጂ ዳልቃሙኒ ቡድኑን ከተቀላቀለ በኋላም እንኳን ታማኝ አማኝ መሆኑን የጠቅላይ ዕዞ አለቆች ቢረዱም ቅሉ አሁንም ተጨማሪ ፈተናዎችን መፈተን እንደሚገባቸው አመኑ። በነሐሴ 31/1997 እንዲሁም ሚያዚያ 26/1998 ባሉት ጊዜያትም በኢራን ባለስልጣናት አጋፋሪነት ዳልቃሙኒ ምዕራብ ጀርመን ውስጥ በሚገኝ የአሜሪካ ወታደራዊ ማሠልጠኛ ላይ አደጋ እንዲጥል ተደረገ። አደረገውም። ምንም እንኳን በአደጋው ጉዳት ባይደርስም ዳልቃሙኒ በርግጥም የጠቅላይ ዕዞ ታማኝ አገልጋይ እንዲሆን የኢራን ባለስልጣናት ተገንዝበው ነበር። የሆነው ሆኖ ዳልቃሙኒ በሎከርቢ ሰማይ ላይ በፈነዳውና በአውሮፕላኑ ውስጥ የነበሩ 259 ሰዎችንና ምድር ላይ የነበሩ ከ11 በላይ ሰዎችን በፈጀው አደጋ እጁ እንዳለበት በመጠርጠሩ ከሌሎች በጀርመን ከሚገኙ የጠቅላይ ዕዞ ህዋስ ባልደረቦቹ ጋር በቁጥጥር ስር ሊውል ችሏል። ዳልቃሙኒ አሁን ድረስ በእስር ላይ የሚገኝ ቢሆንም እሱ ይመራው ከነበረውና በአደጋው ከተሳተፉት ቀንደኛ ሽብርተኞቹ የተወሰኑት በማምለጣቸው ምርመራውን አዳጋች አድርጎት ነበር።

የአውሮፕላኑ አደጋ ከደረሰ ከሁለት ቀናት በኋላ በጠቅላይ ዕዞ የባንክ ሒሳብ ቁጥር የተመዘገበ 11 ሚሊዮን ዶላር የሚሆን ገንዘብ ከስዊዘር ላንድ ወደ ፓሪስ ከዚያም ወደ ሃንጋሪ በተለያዩ የጠቅላይ ዕዞ የባንክ ሒሳብ ቁጥሮች መዘዋወሩ ታወቀ። የሚገርመው ነገር ደግሞ በፓሪስ ብሄራዊ ባንክ ውስጥ ተቀምጦ የነበረው የጠቅላይ ዕዞ ገንዘብ እስር ላይ በሚገኘው ዳልቃሙኒ ስም የተመዘገበ መሆኑ ነበር።

የሒሳብ ቁጥሩ እንደሚያስረዳውም ከሆነ 500 ሺህ ዶላር የሚሆነው ገንዘብ በአውሮፕላኑ አደጋ ተሳትፎ እንዳለው ለሚጠረጠረው ሙሃመድ አቡ ታሊብ የተከፈለ ነበር። ከዚህ መነሻነትም 11 ሚሊዮን ዶላር የተዘጋጀው አውሮፕላኑን ለማጋየት ለተጠነሰሰው ሴራ መገልገያ እንዲሆን ታስቦ መሆኑን መገንዘብ አያዳግትም ነበር። አቡ ታሊብ ከጥቅምት 3/1988 እስከ ጥቅምት 19/1988 ዓ.ም ድረስ በማልታ ደሴት ጉብኝት እንዳደረገና በዚያውም አንዳንድ ቁሳቁሶችን ልብሶችን፣ ፈንጂዎችንና የጦር መሣሪያዎችን ገዝቶ እንደያዘ የተገመተ ቢሆንም አውሮፕላኑን የሚያጋዩ የጦር መሣሪያዎችን የሠበሠቡት ግን ከዳልቃሙኒ የቅርብ ግንኙነት እንዳላቸው የተገመቱት የሊቢያ ዜጎች ሊሆኑ እንደሚችሉም ሌላኛው ጥርጣሬ ነበር።

በCIA በኩል ናቢል የተሠኘው ስም በሐምሌ 1988 በተካሄደው በጠቅላይ ዕዙ በተደረገው ሰብሰባ ላይ ለናቢል ማከሀቱሚ (አቡ አቢድ) የተሠጠ ስም መሆኑ ተረጋግጧል። ናቢልም የዳልቃሙኒ ረዳት እንደሆነ ይታወቃል። ከዚህም ሌላ ናቢል ማከሀቱሚ ከፓስዳራን ጋር ግንኙነት ያለው ቀንደኛ ሰው ነው። ኢሪናዊው የፓስዳራን ኪዝ እፊስር ፍሪዲን መሀዲ ነዛድም ከናቢል ጋር የቀረበ ግንኙነት እንዳላቸው ሲታመን 'ናቢል ማከሀቱሚ ወደ ጀርመን ተጉዞ ከ ዳልቃሙኒ ጋር ስለሰምብ ጥቃቱ ተወያይቶ ነበር ወይስ አልነበረም?' የሚለው ጥያቄ ግን ለCIA'ም ሆነ ለጀርመኖች እንግዳ ነበር። በእርግጥ መሀዲ ነዛድ በሐምሌ 1988 ጀርመንን መጎብኘቱ ግልፅ ነበር፤ ነገር ግን እዚያ ሄዶ ምን እንደሠራና ከማን ጋር እንደተገናኘ አይታወቅም። በ1988 መግቢያ አካባቢም ሊቢያን የጎበኘ ሲሆን ምናልባት በዚህ ወቅት ከዳልቃሙኒ ጋር ተገናኝቶ አውሮፕላኑን የማጋየት እቅድና ፕሮግራም ነድፈው ሊሆን እንደሚችል ይገመታል። ይህ ከሆነ ደግሞ የኢራን፣ ሊቢያና የፍልስጤም ነፃ አውጭ ጠቅላይ ዕዝ ባለስልጣናት የሎከርቢውን ፍንዳታ ለማስፈፀም አይነተኛውን ሚና ተጫውተዋል ከሚል ድምዳሜ የሚያደርስ ፍንጭ ይታያል። ሌላው ቀርቶ ጀርመን ራሷ በሎከርቢው ኤ.ኤ.ኤ.ም 103 አውሮፕላን ፍንዳታ እጁ እንደሌለበት እርግጠኛ መሆን አይቻልም። ነገር ግን ምንም እንኳን በእነ ዳልቃሙኒ የሚመራው ህዋስ በጀርመን ውስጥ እየተጠናከረ የነበረበት ሁኔታ ቢፈጠርም የጀርመን ወታደራዊ ሃይሉ እንቅስቃሴውን ለመግታት በተለይም ህዋሱ በተደጋጋሚ የሚሞክረውን አደጋ የመጣል አጋጣሚ አካሽፈዋል፤ በእርግጥ ከዚያ አንፃር ሰንመለከተው ጀርመን በጉዳዩ ላይ ሃላፊነት የማትወስድበት ዕድል አላት። ይሁንና በዳልቃሙኒ የሚመራው ህዋስ ዓላማ ምን እንደሆነ ጀርመን አለማወቅና ለማወቅም ጥረት አለማድረጓ እንደ ችግር ሲወሰድባት መቻሉ የማይቀር ነበር።

ጀርመን በጊዜው ከኢራን ጋር የፈጠረችው የኢኮኖሚ ግንኙነትም በጉዳዩ ላይ ትኩረት እንዳትሰጠው ያደርግ ነበር። ማለትም ጀርመን ከኢራን የነዳጅ ግዥ ለማከናወን እንዲሁም ሜርሲዴስ መኪናዎቿን ለኢራን ለመሸጥ በከፍተኛ ጥቅም በመተሳሰሯ የተነሣ ኢራንን በየትኛውም አቅጣጫ የምትደግፍበት ሁኔታ ተፈጥሮ ነበር። ሌላው ቀርቶ በጀርመን የጦር ካምፓች የኢራን ወታደሮች እንደሚሠለጥኑም የተደረሰበት ጉዳይ ነበር።

ጀርመን ብቻ ሳትሆን ፈረንሳይም ብትሆን በጊዜው ከአረብ ሃገሪቱ የምታገኘው ጥቅም ስለነበራት ከ CIA ጋር መረጃዎችን ለመናበብ ፍላጎትና ጊዜ አልነበራትም። እ.ኤ.አ በ1991 የአልጀሪያ የእርስ በርስ ጦርነት ከተፈፀመ በኋላ

ኢስላማዊ ዲሞክራሲያዊ መንግስት ተቋቁሟል። ከፈረንሳይ ህዝብ ቁጥር የሚልቀውን መጠን የያዙት አልጀሪያውያን በሃገራቸው ፓለቲካ ጣልቃ መግባታቸው ስለማይቀር ጉዳዩ ፈረንሳይንም የሚነካ ነበር። በዚህም ምክንያት ፈረንሳይ እንደ ጀርመን ሁሉ ከፓለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም ትስስሮቿ በተገናኘ መልኩ ከአረቡ አገራት ጋር ግንኙነት እንደሚኖራት የታወቀ ነበር።

የሆነው ሆኖ ወቀሳዎችን ሁሉ በአውሮፓ ሃገራቱ ላይ ሙሉ በሙሉ ማድረግ አይቻልም። ምክንያቱም CIA'ም የራሱ ችግር ነበረበት። በተለይም ከአረብ ሃገራት ጋር የጥቅም ግንኙነት ባላቸው የአውሮፓ ሃገራት የCIA ቅጥረኞች ባለመኖራቸው ትልቁ ችግር ነበር። የሎከርቢው አውሮፕላን ከፍራንክፈርት ሲነሳ ጠንከር ያለ ፍተሻ ያልተደረገበት መሆኑ ሲረጋገጥ ሀላፊነቱን ጀርመን መውሰድ ነበረባት። በሌላ በኩል ደግሞ CIA በጀርመን የሙስሊም ማህበረሰብ ውስጥ እንደም ቅጥረኛ የሌለው መሆኑ ከአውሮፕላኑ ፍንዳታ በፊት የሴራ ፍንጮች እንዳያገኝ ምክንያት ሆኖታል። ይህ ሁኔታ በእንዳንድ የአውሮፓ ሃገራት ዘንድም ተመሳሳይነት ይታይበት ነበር። የCIA ችግር ደግሞ አዳዲስ ቅጥረኞችን አለማፍራት ብቻ አልነበረም፤ ነባሮቹ ቅጥረኞችም እጅጉን እየተሰላቹና ግድየለሽነትን እያማዩ መምጣታቸው ነበር። ይህ የሆነው ደግሞ የዋሽንግተን መንግስት በCIA ውስጥ ያለው ጣልቃ ገብነትና ችግሮችን ለማስወገድ የሚደረጉ ጥረቶች አዲስ ቅጥረኞችን ፍላጎት እንዲያሳድሩ ካለማድረጉም በተጨማሪ ነባሮቹም ፍላጎት እያጡ እንዲመጡ ማስገደዱ ነበር። እናም ታዲያ ከእነዚህና መሰል ሌሎች CIA ነክ ችግሮች ጋር ወደ ዋሽንግተን መሄድ ነበረብኝ ይሁንና ነባሮች ሁሉ ደስ አላሉኝም። በ1989 መጀመሪያ አካባቢ ቤኪ ከተሠኘች የ CIA አባል የነበረችና የስለላ ስራ አልተመቸኝም በሚል ሙድ CIA'ን ለቃ ላንፍራንሲስኮ ከምትኖር ወጣት ሴት ጋር እንድትቀጠሮ ይገባ ነበር። እናም ከቤኪ ጋር የተገናኘሁት ከፓሪስ ወጣ ብሎ በሚገኝ እንድትወጡ ጠገብ ሆኜል ውስጥ ነበር። ታዲያ ወደ ሆቴሉ ስንገባ መጀመሪያ የተቀበለን ነባር ቢኖር ሆቴሉን ያወደው የወይን ጠጁ ሽታ ነበር። እናም ቤኪ ወደያዝነው ከፍል የሚመጣ ሙሉ የቡና ሰርቪስና ሻይ አዘዘች ውይይታችንን የሚቀላቀለው ጃኮስ እስኪመጣ ድረስም እየተጨዋወትን ቆየን። ጃኮስ ማለት ደግሞ በጦር መሳሪያ ንግድ ዕንቅስቃሴ ይተዳደር የነበረ ቅጥረኛ ሲሆን ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ ግን በንግድ ስራው ደስተኛ አይመስልም ይህንንም ካለባበሱ ለመገመት ችያለሁ። ከዚህ በፊት ደልዳላ ሠውነት እንደነበረው የሚያስታውቀው ጃኮስ አሁን ግን ሲጋው የከዳው ይመስላል። በትከሻዎቹ ትይዩ ከፍና ዝቅ ብለው የተለጠፉት የሸሚዙ ክላዶች ግዴላሽነቱን ሲያሳብቁ የሸሚዙ አዝራሮችም በቦታው የሉም። ጃኮስ እንደደረሰው እንዲት ሴት ልጅ ከእርግዝና ምርመራ ጋር በተያያዘ ወደ ሆስፒታል ይዞ መሄድ እንዳለበትና ከዚያ በኋላ ቢመለስ ጥሩ እንደሆነ ቢናገርም ቤኪ ተቃወመችው። ቤኪንና ቡናውን ከተመለከተ በኋላም ከኛክ መውሰድ እንደሚፈልግ አሳወቀ።

ጃኮስ ኮኛኩ ከመጣለት በኋላ ይዞት የመጣውን መፅሃፍ እያገለበበጥን በማየት ወይይት ማድረጋችንን ቀጠልን። ዶክመንቱም ጃኮስ ያደረጋቸውን ድርድሮች ባይዝም ሌሎች ጠቃሚ ነገሮች ነበሩት። በተለይም አንድ የስዊዘርላንድና ብሪታንያ ውልደት ያለው ግለሠብ በሶቪየት ህብረት የተመረቀ ሚሳኤሎችና ሌሎች መሣሪያዎችን ወደ ኢራን ይልክ እንደነበር ዶክመንቱ ይዘረዝራል። ጃኮስ ቤኪ በርላ ውስጥ በነበረችበት ጊዜ ቅጥረኛዋ በመሆኑ ይህንን ጠቃሚ መረጃ ለምን እንዳላጣወቀች ግልፅ አልሆነልኝም። እኔም በዚህ ጉዳይ ላይ ምንም ያልኩት ነገር የለም፤ ለማንኛውም ከዚህ በኋላ ጃኮስ የኔ ቅጥረኛ እንደሚሆን አውቃለሁ። ጃኮስም ለመሄድ ሲዘጋጅ ቤኪም በቀዘቀዘ መንፈስ ሠላምታ ከሠጠችው በኋላ በሩን እስከሚወጣ ድረስ በአይኗ ሸኘችው። ሁኔታዋም አልደነቀኝም ነበር ምክንያቱም በቅጥረኞችና በአፈሰሮቻቸው መካከል በሚደረጉ እንዲህ ዓይነት ስብሰባዎች የተለመደ ክስተት እንደሆነ አውቃለሁና።

የሁለተኛውን ቀጠሮአችንን ያደረኩት ግን ከፓሪስ ርቃ በምትገኝ አንዲት አነስተኛ ከተማ ነበር። ዓላማዬም በባቡር ወደ ጄኔቭ መሄድና ከዚያም መኪና ተከራይቼ ወደ ፈረንሳይ መመለስና ድንበር አካባቢ በሚገኙ የፈረንሳይ ህገወጥ የንግድ እንቅስቃሴዎችን መመርመር ነበር። ጃኮስና እኔም የተገናኘነው በትንሿ ከተማ በሚገኘው አንደኛ ደረጃ ሬስቶራንት የነበረ ሲሆን የያዝነው የመመገቢያ ክፍልም ፈረንሣውያን ወይዛዝርቶቻቸውን የሚያዝናኑበት ክፍል ነበር። ጃኮስና እኔ በርግጥ ብቻችን ነን። በንግግራችንና በሁኔታችን የማንንም ትኩረት በማንወሰድበት ሁኔታ መሆናችንም አስደስቶኛል።

አንድ ሁለት ለማለት የጀመርነውም ከአንድ ባህላዊ መጠጥ ሲሆን በመቀጠልም እኔ ከዚህ በፊት የማውቀውን ነጭ ቡርጋንዲ መኮምኮም ቀጠልን። ሁለተኛውን ብርጭቆ እንዳጋመስኩ ጃኮስ መጋል ጀመረ፤ ደህንነቱንም ከጠየቀኝ በኋላ በቀጥታ ወደ ጨዋታው ዘለቀ።

«በፈጣሪ ታምናለህ?» አለኝ። መጀመሪያ ጥያቄውን በቀልድ መልክ ያነሳው ቢመስለኝም ከሁኔታው ሳስተውለው ግን የምሩን እንደሆነ ተረድቻለሁ። «በአንድ እጅግ አደገኛ በሽታ ቢያዝ ይሆናል እንዲህ ዓይነት ጥያቄ ያነሳልኝ» በማለትም አሠብኩና «... አይ... ይሄን ያህል አለምንም!» አልኩት።

«እየፈገገ እጅግ በጣም ጥሩ ነው!» አለኝ።

«እንግዳ ጥያቄ ነው የጠየክኝ፤ አንድ ቅጥረኛ እንዲህ ዓይነት ጥያቄ ሲጠይቀኝ የመጀመሪያዬ ነው!» አልኩት። ለአፍታ ያህል በሀሳብ ከቆዘመ በኋላ ቤኪ ባለፈው ዓመት ምን ስትሰራ እንደነበር ታውቃለህ?» አለኝ። እንደማላውቅ ካረጋገጥኩለት በኋላ «እኔን ወደ ክርስትና እምነቴ ለትለውጥ አመቱን ሙሉ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስና መፅሀፍ ቅዱስ ስትሰብክኝ ነበር የከረመችው ስለ ቢዝነስና

ሰለማመጣላት ደክመንቶች ከእኔ ጋር የማውራት አምሮቷ ግን ዝቅተኛ ነበር።»
አለች። ሰለዚህ ጉዳይም ፓሪስ ከተመለሰች በኋላ በፓሪስ በሚገኘው ቢሮአችን
ለሚሰራው እንጋፋው ፈረንሳዊ የCIA ሰው ነግሬው ነበር። የሚገርመው ነገር ቢኖር
ፓሪስ በሚገኘው የCIA ቢሮ ከሚሠሩ ከሶስት ወይም ከአራት ያላነሡ አባሎቻችን
ተልዕኮአቸውን ትተው ቢኪ በምትከታተለው የክርስትና እምነት ውስጥ ገብተው
ነበር። እንዲያውም የአስተዳደር አፈሰር የነበረ ሲሆን የሰብከት ወረቀቶችን
በመበተን ስራ ላይ መወጣር ከጀመረ መሰነባበቱን ሰምቼያለሁ። ቼክ ይህንን ጉዳይ
አስቀድሞ ያውቅ ስለነበር ምንም አልመሠለውም።

ጉዳዩም ከእርሷ ቁጥጥር ውጭ መሆኑንም ሳይረዳ አልቀረም፤ ምንም እንኳ
ጉዳዩ በተለይም ከእምነት ጋር የተያያዘ በመሆኑ እንደ መብት ሊቆጠር ቢችልም
በCIA አይን ይህን ዓይነቱን እንቅስቃሴ ማድረግ ግን ትክክል አልመሠለችም።
የጃኮስና የቤኪ ታሪክ ትኩረት የሚሻውና ራሷን የቻለ መፍትሄ የሚያስፈልገው
በበርካታዎቹ የCIA ሰዎች ላይ የሚንፀባረቅ ችግር መሆኑ ግልፅ ቢሆንም ወደ ሌላው
አዲስ ችግር አዕምሮአችን መወጣር ነበረብን። በፓሪስ ያገኘነው ሌላ እንደ መረጃ
በርግጥም አስደንጋጭ ነበር።

ከፓሪስ ግዙፍ ወታደራዊ ካምፕ አቅራቢያ በሚገኝ ሰፍራ አንድ የኢራን
ቡድን እየተንቀሳቀሰ ነው የሚል ነበር። እናም በአዲሱ መረጃችን መሰረት በጉዳዩ
ላይ ጠልቆ በመግባት በኩልም ጉዳዩን እኔ መከታተል እንዳለብንም ሳላውቃቸው
ፈረንሳውያኑ እፈሰሮቻችን ተሳለቁብኝ ምክንያታቸው ደግሞ መረጃው ተጨባጭነት
እንደሌለው በመረዳታቸው ነበር። ይሁንና እኔ ግን ቅር ተሰኝቼበታለሁ። ከሁለት
ዓመታት በፊት በዚህ አካባቢ ከትመዋል የተባሉ የኢራን ሽብርተኞች
በዲፕሎማቶች ላይ ባደረሱት እደጋ ብዙዎቹን መግደላቸውንና ማቀዋላቸውን
ሳስበው ይበልጥ ጭንቅ አለች። ይሁንና እኔ ግን በሚሰጥር ከአንድ የፈረንሳይ
የቴሌኮሙኒኬሽን ቴክኒሻን ጋር በመተባበር የኢራን ሽብርተኞች ይገኙበታል
በሚባለው ሰፍራ ላይ ያነጣጠረ ስልክ የመጥለፍ ተግባርን ማከናወን ተጠልን፤ ነገር
ግን እኔ ብዙም በማልረዳው ሁኔታ ይህ መከራ ሳይሆን ቀረ።

በመሆኑም ሌላ ዘዴ መጠቀም የተሻለ መሆኑን ተገነዘብኩ። ይህ በእንዲህ
እንዳለ በወርሃዊ ህዳር 1990 አንድ ጥሩ መረጃ ተገኘ። ይህም መረጃ ፈረንሳይ
ሶስት ያህል የአቡኒዳል ተማሪዎችን በምስጢር እያሠለጠነች መሆኑን ተረዳን።
የፈረንሳይ መንግስትም ለሠልጣኞቹ የሚሆነውን ወጭ እንደሚሸፍነው ተገነዘብን።

አቡኒዳልም በምስጢር በካምፑ ውስጥ የሚገኝበት አጋጣሚ በተደጋጋሚ
እንደሚፈጠር መረጃ በመገኘቱም የስልክ መጥለፍ ሂደቱን አጢጥፍነው። ይሁንና
ብዙም እለተሳካልንም ነበር ምክንያቱም በተጠለፈው ስልክ ውስጥ የሰማነው ነገር
ቢኖር 'መንግስት ይህ እንዲከሠት አይፈቅድም' የሚል ሐረግ ብቻ ነበር በተደጋጋሚ
እንሰማ የነበረው። እናም ከዚያ በፊትና በኋላ የተነገሩትን ሀገሮች ባውቃቸው ደስ
ባለኝ ነበር። ይሁንና ፍላጎቴ ከምኞት አላለፈም ነበር። እናም ፓሪስ የሰለላውን ስራ

እስከነ ለካቲው የረሳችበት ጊዜ ነበር ማለት ይቻላል። እፈሠሮች ከቅጥረኞቻቸው ጋር በመገናኘት ጥቅም የሌላቸውን ውይይቶች ማድረግና ምንጫቸው ግልፅ ያልሆነ ሪፖርቶችን ይፅፋሉ። ሁሉም ሃላፊነቱን የረሳው ይመስላል። እፈሠሮች ዋነኛ ስራቸው ሲሚናሮችንና ስብሰባዎችን መካፈል ብቻ ሆነ። በዚያው ሰሞን እንደ ቅዳሜም ሁሉም አባል የአሜሪካ ቢዝ ወደ ሆነው ቤልጄዴም ሞንስ ውስጥ ወደ ሚገኘው ስፍራ አመራ። ጉዞው ደግሞ ለስራ ሳይሆን ለሽርሽር መሆኑ ያስታውቅ ነበር።

ይህንን ሁኔታ ስመለከትም እንደ ነገር አስታውስኩ፤ የCIA የዘመቻ መምሪያ ሲዳክም ሃላፊነትን የመወጣት ተግባር የሚከውኑት ቅጥረኞች ሳይሆኑ ሳተላይቶች መሆናቸውን ነው። ቢቻል ኖሮ ከቅጥረኞች ይልቅ የስለላ ተግባር ሁሉ በሳይተላይቶች ቢሠራ እንዴት ጥሩ ነበር። ምክንያቱም በመጀመሪያ ደረጃ የቅጥረኞችን ውሸት፣ አለመታመን፣ ፍርሃትና መረጃ ለሌሎች አሳልፎ የመስጠት ሁኔታን ማስወገድ ነው፤ በሁለተኛ ደረጃም ደግሞ ቅጥረኞችን ለመቅጠርና ለተጓዳኝ ሰራዎች የሚወጣውን ወጭም መቀነስ በተቻለ ነበር። እናም እኔ በፓሪስ የCIA መረብ እየተበጣጠስ መሄዱን ካጤንኩ ሰንብቼአለሁ። ስለላ በርግጥም እጅግ አደገኛው የስራ አይነት መሆኑን እየተረዳሁትም መጥቼያለሁ። CIA በቅጥረኞቹ ላይ የሚያደርገው ቁጥጥር የላላ በመሆኑ ምክንያት ችግሩ ወደባሠ ሁኔታ እያቆለቀለ እንዳለ መገንዘብ ቢቻልም እንደ ሠው መፍትሄ ሊያመጣ እንደማይቻለው አወቅኩ። እናም እኔ በዚህ ሁኔታ በ CIA ውስጥ የምቆይም አልመስል አለኝ። ለማንኛውም ግን ደርሶብኝ ከነበረው የመንፈስ ብሽታና መቀጥብር ለጊዜውም ቢሆን ከፓሪስ ውጭ CIA ወደሚገኝበት ስፍራ ማምራት እንዳለብኝ ራሴን አሳመንኩት።

ጥቅምት 24/1992፤ ዱሻንቤ-ታጃኪስታን

የሰልኩን እጅታ ወደ መስኮቱ አወጣሁኝና የCIA ንፁህ ዲፓርትመንቶች አፈሠር የሆነው ባልደረባችን እየተካሄደ ያለውን ነገር እንደሠማ በማለት 'አዳምጠው' እልኩት ከአክቶበርስኪያ ሆቴል ጀርባ የሚሠማውን የታንክ ቃጠሎና ፍንዳታ እንዲሠማ በመፈለግ ምክንያቱም በተከታታይ በሰፍራው ከባድ የፈንጅ ድምፆች ይሰሙ ነበርና። ከሆቴሉ ትንሽ ሜትሮች አለፍ ብሎ የሚገኘው የዱሻንቤ መስጊድም በእሳት ተያይዞ በነበረበት ጊዜም እንደ የሰቆቃ ድምፅ ይሠማ ነበር። እናም ይሄ ድምፅ መጀመሪያ ዝግ ያለ ቢሆንም እየቆየ ግን እየበረታና ወደጣር ድምፅ እየተለወጠ የመጣ የሚመስል ነበር።

ለ48 ሰዓታት ያህል እንቅስቃሴ ላይ ስለነበርኩኝ እጅግ ተሰላችኛና ተዳክሜ ነበር። ከሁሉም ድካሜ ይበልጥ አባብሶት የነበረው ሁኔታ ደግሞ ከኪቭ ወደ ዱሻንቤ የሚሄደውን አውሮፕላን ጥበቃ ወደ ዱሻንቤ አውሮፕላን ጣቢያ የተመላለሰኩበት ጊዜ ነበር። ወደ ዱሻንቤ የሚመደበው አውሮፕላን በሰዓት እንደሚነሣ ዘወትር በማስታወቂያ ሲነገር ብሠማም ወደ ጣቢያው ስሄድ ግን አውሮፕላኑን አላገኝም። በዚህ ሁኔታ ለአምስት ቀናት ከተመላለሰኩ በኋላ በአምስተኛው ቀን የኤርፖርቱ አስተዳደር ወደ ዱሻንቤ የሚደረገው ጉዞ ከሰድስት ወራት በፊት መታገዱን በሃዘኔታ ገለፀልኝ። ለምን በየቀኑ ወደ አውሮፕላን ጣቢያው እንደተመላለሰኩ ለማሠብ ጊዜ እንኳን አልነበረኝም፤ ከዚህ ይልቅስ ሁኔታውን ያያያዝኩት ከሶቪየት ህብረት መውደቅ ጋር ነበር።

ያለ ራሺያ ቪዛ ወደ ፍራንክፈርት ተጓዝኩ፤ ከዚያም በእንደ የአሜሪካ አየር ሃይል አውሮፕላን ወደ ዱሻንቤ በረርኩ። ፓይሎቱ አውሮፕላኑን ዝቅ በማድረግ የታጃኪስታን ተራራዎችን አሌክሳንደር ዘግፊት ወደ አፍጋኒስታን ከመሄድ ይልቅ ከደቡብ ወደ ምስራቅ የተጓዘበትን አቅጣጫ እየተመለከትን ወደ ዱሻንቤ አቀናገ። እናም ረጅሙን ምሽት ከሁለት ታጃኪስታን ጥንዶች ጋር በመሆን ቮድካ እየኮመኮምን አማለፍነው። በሚቀጥለው ቀን ግን ጠንከር ያለ ጉንፋን ያዘኝና ተኛሁ። በሶስተኛው ቀን ግን ልክ ከጧቱ 12:09 ግድም በክፍሌ መስኮት በኩል የገባው ከፍተኛ የአየር መቃወሚያ ድምፅ ከፅንቅልፌ አነቃኝ። ይሁንና ከእንቅልፌ እንደነቃሁ የት እንዳለሁ ማስታወስ ሁሉ ተስኖኝ ነበር፤ እየቆየሁ ግን አፅምሮዬን ማሰራት ስጀምር ያለሁበትን አገር አወቅሁት። እግግ ያለሁት እጅግ ኃላ ቀር፤ ድሃና ከሌሎች የሶቪየት ሪፐብሊኮች ብቻዋን ተነጥላ በምትገኘው «ታጃኪስታን» ነበር።

አልጋዬ ላይም እንደተንጋለልኩ ያለሁበት ቦታ ምን እንዳመጣኝ? እንዴት እንደመጣሁ? በምናብ የኃልዮሽ በማጠንጠን ማስላሳሊን ተያያዝኩት...።

ከፓሪስ ቆይታዬ በኋላም ለሶስት ዓመታት ያህልም በሞርኮ ቆይቻለሁ፡፡ ትላልቅ ቤቶቿ፣ ፀሃያማ አየር ንብረቷ፣ የጎልፍ መጫወቻና በአትላስ ተራራ ጥግጋት የሚገኘው የሸርተቱ መጫወቻ ስፍራዎቿ ለእኔ ሞርኮ የማይረሱ የትዝታ አሻራዋን ነበር ጥላልኝ ያለፈችው፡፡ ስራዬም ቢሆን ጥሩ የነበረ ሲሆን በተሠጠኝ ሀላፊነት ውጪታማ በመሆን ረገድም በሞርኮ ጥሩ ጊዜን አሳልፈዋለሁ ማለት አችላለሁ፡፡ 1 የግል ጉዳዮቼን በተመለከተም ቢሆን ሁሉንም ነገር በድብቅ ነበር የማስኪደው፤ መካከለኛው ምስራቅ በነበርኩበት ወቅት ከአንዲት ቆንጆዬ ጋር ተዋውቄ ትዳር መመስረቱንና ሶስት ልጆች ማፍራታችን የሚያውቁም ጥቂት ሠዎች ነበሩ፡፡ እናም እኔና ቤተሠቤ በአብዛኛው የምንኖረው ተለያይተን ነበር፤ ምክንያቱ ደግሞ እኔን የሚከታተሉኝ ጠላቶቼ በመብዛታቸው ነበር፡፡ በአንድ ወቅት ሊቢያ ውስጥ እኔን ለመግደል ሴራ የጠነሠሠ ሰዎች መኖራቸውን ካረጋገጥኩ በኋላ ልጆቼንና ሚስቴን ፈረንሳይ ውስጥ በሚገኝ እንድ ስፍራ እንዲኖሩ ጥረት አድርጌ ነበር፡፡ የሆነው ሆኖ ግን ሁሉም ነገር ከመሆኑ በፊት ከባለቤቱ ጋር በፍቺ የተለያየሁ ሲሆን እኔም በሚገርም አጋጣሚ ታጂኪስታን ውስጥ ራሴን እግኝቼዋለሁ፡፡

ዋሽንግተን ውስጥ የሚገኘው ዋና መስሪያ ቤታችን በዙሪያችን እየተካሄደ ሰላላው ጦርነት ይሰማ አይሰማ የማውቀው ነገር ሰላልነበር ደውዬ ጉዳዩን ማሳወቅ ነበረብኝና ዋሽንግተን ወደሚገኘው የCIA ቢሮ በመደወል ዱሻምቤ ውስጥ የምንገኘውን የCIA ሰዎችና የውጪ ዜጎች ከጦርነት ቀጠናው እንዲያሰወጡን ተማፀንኩ፡፡ በተለይም የአየር ሃይሉ ባልደረባ ወደሆነው ማካዲል በመደወል C-141 አውሮፕላንን እንዲልከልን ስንግረው በሁኔታው የመጨረሻ ነው የላቀብኝ፡፡ በጦርነት መሃል ስለምንገኝ ሁኔታው አስደንቆት ይሁን ሌላ በምን ምክንያት እንዳላቀው ግን አልገባኝም ነበር፡፡ የሆነው ሆኖ አውሮፕላኑ ካለንበት ስፍራ ሊደርስ የሚችለው የአውሮፕላኑን የጉዞ ዋጋ መከፈል ከቻላችሁ ነው የሚለው ዜናው አስደንግጦኝ መላ ጠፍቶብኝ ነበር፡፡ ነገር ግን በአሜሪካ መንግስትና በአየር ኃይሉ መካከል ስምምነት ላይ መድረስ በመቻሉ እና የቅድሚያ ክፍያ በመከፈሉ ከጦርነቱ ቀጠና ውስጥ ልንወጣ የምንችልበት ዕድል እንዳለ አመንኩኝ፡፡

ይህ በእንዲህ እንዳለ በታጂኪስታን የአሜሪካ አምባሳደር የሆነው ስታን ኢስኩን ዶሮ በአካባቢው የሚገኙትን አሜሪካውያንን ሰብስቤ በኢምባሲው ቅጥር እንዳስጠልላቸው አዘዘኝ፡፡ ይህን ማድረግ በርግጥ በጣም አስቸጋሪ ነበር፤ ምክንያቱም የጦርነቱ ሁኔታ የሚፈቅድ ካለመሆኑም ባሻገር እያንዳንዱ አሜሪካዊ የት እንዳለ ማወቅ ስለማይቻል ነበር፡፡ ነገር ግን በከፍተኛ ጥረት በርካታ ሰዎችን ታጂኪስታን ሆቱል አካባቢ እንዲሠባሰቡና ለበረራው እንዲዘጋጁ ማድረግ ቻልን፡፡

...«የመጣሁት ከአሜሪካ መንግስት እናንተን ለመርዳት ነው፡፡»

በማለት ራሴን በማስተዋወቅ ጀመርኩኝ፡፡ ቀጥሎም ስለተፈጠረው አስቸጋሪ ሁኔታ መዘርዘር ጀመርኩኝ፡፡ የሆነው ሆኖ ከአንዳቸውም ፈገግታን አልተቸርኩም፡፡ ... ለማንኛውም እንድ ጥሩ እንድ መጥፎ ዜናዎች አሉኝ፤ ክፍሉ ዜና ብጀምርላችሁ ... ሁላችንም የውጭ ዜጎች ከዚህ የጦርነት ቀጠና የሚያሰወጡን አውሮፕላን ተዘጋጅቷል፡፡»

ሰል ማጉተምተም ጀመሩ፡፡ በመቀጠልም ጉርምርምታቸውን እንዲያቆሙ በእጅ ምልክት በመስጠት መጥፎውን ዜና አረዳታቸው «እንደሚታወቀው አውሮፕላኑን የሚልክልን የአሜሪካ መንግስት ነው፡፡ ወጭውን የሚሸፍነውም እሱ ሲሆን ከዚህ ስፍራ በሰላም ከወጣን ሁላችንም የአውሮፕላን ትራንስፓርቱን ወጭ ልንከፍል እንገደዳለን» አልኳቸው፡፡ አብዛኞቻቸውም በጥላቻ መንፈስ አፍጥጠው ተመለከቱኝ፡፡ ከእነኚህ መካከልም የኢራን ዲፕሎማቶች ይገኙ የነበሩ ሲሆን ጥቂት ካስተዋሉኝ በኋላ «ስመሆኑ ስምህ ማን ነው?» በማለት ጠየቁኝ፡፡ ጥያቄው ቢያስገርመኝም «ሚስተር ቦብ እባላለሁ» በማለት መለስኩላቸው፡፡ በጣም በሚደንቅ ሁኔታ በዚያች ዕለት ምሽት እንደ የኢራን ሬዲዮ ጣቢያ «ሚስተር ቦብ የተባለ አሜሪካዊ በታጃኪስታን ለሚገኙ ድፃ የውጭ ሰደተኞች ሕገወጥ የአውሮፕላን ቲኬት እየቸበቸበ ነው!» የሚል እኔን የሚያሳጣ ዜና ሰማሁኝ፡፡ ጉዞ ከማድረጋችን በፊትም በአካባቢው የሚገኙ መረጃዎቻችን ማጥፋትና ከዱሻንቤ የመልቀቃችን ጉዳይ ለማክዲል ማሳወቅ ግድ ነበረብኝና አደረግሁት፡፡

በአከራሪዎቹና በዱሻምቤ የቀድሞ ነዋሪዎች መካከል ይደረግ የነበረው ጦርነት በነዋሪዎቹ እሸናፊነት በመጠናቀቁ ሰላም በአካባቢው ሊሰፍን ቻለ፡፡ እኛም የዱሻምቤን ሕይወት ፊት ካቆምንበት ቀጠልን፡፡ ስራችንንም እንዲሁ በጊዜው እኔ የዱሻምቤ የCIA እዛዥ ሆኜ ተሹሜ የነበረ ሲሆን በሚደንቅ ሁኔታ የራሼያ ጦር ሰራዊት አባላትና የKGB (የራሼያ የሰላላ ድርጅት) ባለስልጣናት አብረን በእንደ ሆቱል ውስጥ እንኖር ነበር፡፡ ታዲያ ሁኔታው ከራሼያ የKGB ባለስልጣናት ጋር የመቀራረብና የመተዋወቅ ዕድልን ፈጠረልኝ፡፡ ምንም እንኳን የCIA እና የKGB ዓላማ የተራራቀና ተቃራኒ ቢሆንም በእንደ አካባቢ መኖራችን በተለያዩ ማህበራዊ ጉዳዮች እንድንገናኝ አስገድዶናል፡፡

የ CIA ቢሮ በራሼያ ኤምባሲ ውስጥ በሚገኘው ሠፊ የተንጣለለ ግቢ ከመገኘቱ እንፃርም እንደ ዩሪ አብራሞቪች ካሉ ሰዎች ጋር የመገናኘት ዕድል ሊፈጥርልኝ መቻሉ ግድ ነበር፡፡ ዩሪ እንደ የተራራ ላይ የበረዶ ሸርተቱ አፍቃሪ ከመሆኑም በተጨማሪ እጅግ ጎበዝ የፓራቭት ጀብደኛ እንደሆነ ይነገርለታል፡፡ ከዕለታት እንደ ቀን ዩሪ ወደ ከፍሉ አስጠራኝና ሾድካ ጋበዘኝ፡፡ ለሾድካ መጠጥ እንግዳ ስለሆንኩኝ የመጠጡ ሃይል ወደ እንቅልፍ ማምራቱ የማያስደንቅ ነበርና ለጥቂት ደቂቃዎች ያህል ማንቀሳፋቴ ግድ ሆነ፡፡ የሆነው ሆኖ ዩሪ ከእንቅልፌ ቀሠቀሠኝና ለአየር ላይ የፓራቭት ዝላይ ልምምድ መውጣት እንዳለብን ነገረኝ፡፡ እኔም ምንም ሳላቅማማ ተከተልኩት፡፡

የራሼያ ሠራዊት ንብረት በሆኑት AN-2 አውሮፕላኖች እኔ፣ ዩሪና ሌሎች የጤና ባለደረቦች ወደ አፍጋኒስታን ድንበር ገሠንለን፡፡ በአፍጋኒስ ዋና ከተማ ካቡል ሠማይ ላይም እንገናብብን፡፡ በአውሮፕላኑ ውስጥ ሠማይ ላይ ሆኜም በሀሳብ የትየለሌ ነገሮችን አወጣሁ፤ አወረድኩ፡፡ በተለይም ከKGB የቅርብ ሰዎች ጋር ለዚያውም በራሼያ የአየር ኃይል ቡድን አባላት ጋር የCIA ዋና ሠው መገኘቱ ደነቀኝ ራሴንም «ምን እየሠራሁ ነው?» ብዬም ጠየኩት፡፡ ከዚህ በፊት በፓራቭት የወረድኩት እንዴ ብቻ

መሆኑም ታወቃል ድፍረቱም ደነቀኝ። እነኚህን መሣይ ነገሮች እያውጠነጠነኩ ባለሁበት ሁኔታም የሪ የመጀመርያው ወራጅ እኔ መሆኔን ነገረኝ። «እንግዳችን በመሆንህ የመጀመሪያውን ዝላይ በመዝለል ወደ ምድር የምታመራን አንተ ነህ» አለኝ። ሁኔታው አስፈሪም አስደግችም ይመስላል። ከእውሮፕላኑ ላይ ሆነው ቁልቁል ሲመለከቱ የተንጣለሰ የገብስ ማሣ የሚመስለው ጥቅጥቅ ደመና ይታያል። አየር ላይ ስበር የመጀመርያዬ ቢሆንኖሮ ያለጥርጥር ደመናው የምድር ገፅ ሊመስለኝ እንደሚችል ገመትኩ። እናም እንዲህ እያሰብኩኝ የመጨረሻዋ የዝላዬ ሰዓት እየደረሰ መጣ። ፓራሹቱን እንዲሁም ቀበቶዬን ማጠባበቅ ይጠበቅብኝ ነበርና አጠባበቅኩ። ዩሪና ሌሎች የራሽያ ሠራዊት አባላት የእኔን እርምጃ ተከትለው አብረውኝ ቁልቁል እንደሚውዘዝዙ እርግጠኛ ነበርኩ።

ከዕለታት አንድ ቀን የክፍሌ በር ተንኳኳ፤ ስከፍተውም እንደ የራሺያ ምልምል ወታደር ነበር፤ ወታደሩም ቆፍጠን ባለ አነጋገር «ኮሎኔል ይፈልጉህል» ካለኝ በኋላ ከእኔ መልስ ሳይጠብቅ በመጣባት ዕብስ አለ። ወዲያውኑም ግርማ ሞገሳው ኮሎኔል ግሪንር ጨለማ ከወረሰው አቅጣጫ ድንገት ከቆምኩበት ብት አለ። ግሪንር በዱሻምቤ ከሚኙት የራሺያ ኮሎኔሎች መካከል እጅግ ልጅ እግር ነው። ግሪንር ወዳለሁበት በመቅረብ «የአሜሪካው ወታደራዊ አታሼ አንተነህ?» ብሎ ጠየቀኝ። «ወታደራዊ አታሼ ነኝ እንኳን ባልልም ከፍተኩን ግን እሞላለሁ ብዬ አስባለሁ» አልኩት። «በጣም ጥሩ ... ነገ ልክ ከጠዋቱ 3 ሰዓት አንድ መኪና በርህ ላይ ይጠብቅሃል» ብሎኝ ዙሪያ ገባውን ለአፍታ ቃኝቶ በመጣበት ተመለሰ።

በሚታገለገለው ቀን ኮሎኔሉ በነገረኝ ሰዓት እንዲት የራሺያ ወታደራዊ መኪና ከነሾፈሩ መጣልኝ። ከተወሰኑ ደቂቃዎች በኋላም ከዱሻንቢ አርባ ማይል ከሚገኘው የራሺያ ወታደራዊ ካምፕ ደረሰኝ። ኮሎኔል ግሪንርና ባለቤቱን እንዲሁም በርካታ የራሺያ ወታደራዊ መሪዎች እስከሚሰቆቻቸውና ቤተሰቦቻቸው አገኘኋቸው እኔም ይሄኔ ነው ፓርቲ መሆኑ የገባኝ። ቀስ በቀስም እየለመድኩት የመጣሁትን ሾድካም መጨለጥ ጀመርኩ። ሴቶቼ ምግቡን ለማበሳሰል ጉድጉድ በሚለብኩት ሰዓት እኛ ደግሞ ሾድካችንን እየጨለጥን በባህር ስላጠው ጀብዱ ስለፈጸሙት እንደ ጀኔራል ኖርማን ሸዋርክዝፍ ስላሉ ሰዎች እናወጋ ነበር።

ሁሉም ነገር ሞቅ ሞቅ እያለ ሲመጣና የጨዋታው አውድም እየደራ ሲመጣ ሁለቱ ራሺያውያን ሁለት ድምፅ አልባ ሽጉጦቻቸውን አውጥተው ማሳየት የሚፈልጉትን ነገር ለማሳየት ተዘጋጁ። አንዱ ሽጉጥ ለየት ያለ ይሁን እንጅ ያው ሽጉጥ ነው የሚመስለው። የአንደኛው ግን ፍፁም እስከርቢቶ ነበር የሚመስለው። ሽጉጦቹን እንደ የሚያደርጋቸው ነገር ቢኖር ሁለቱም ድምፅ አልባ መሆናቸውና ራሺያውያን የሚጠቀሙባቸው የቫሃቢስ ወይም ዋሃቢስ ቡድን አክራሪዎችን የሚገድሉበት መሆኑ ነው። ቫሃቢስ የሚለው ስያሜ ደግሞ የእስላም አክራሪዎችን የሚወክል ስም ሲሆን በ 18ኛው ክፍለ ዘመን መሃመድ ኢብን አብዱል ዋሃብ ከተባሉ የእስልምና ተሃድሶ መሪ የተወሰደ ስም ነው። መሃመድ ዋሃብ በላኡዲ አረቢያ በእስልምና ተሃድሶ ወቅት እጅግ ጠንካራ የዕምነት ሀገጋትን በመደንገግ የታወቁ ሰው ሲሆኑ የእርሳቸውን ስም ይዞ

የሚንቀሳቀሰው የቫሃቢስ (ዋሃቢስ) ፓርቲም የእርሳቸውን አቋም በመያዝ በአለም ዙሪያ ይንቀሳቀሳል። እናም እነኚህ ራሺያውያን ካፒቴኖች የያዟቸው ድምፅ አልባ ሽጉጦችም በታጂኪስታን ውስጥ የሚኖሩ የዋሃቢስ አባሎችን ለመግደል የሚያገለግሉ ናቸው።

ከሁለቱ ካፒቴኖች አንዱ እስክርቢቶ የምትመስለውን ሽጉጥ በመፈታታት ለመፈንዳት ዝግጁ እንድትሆን ካደረጋት በኋላ ዋሃቢሶችን እንዴት ሲጥ እንደምናደርጋቸው ሳግያችሁ ፈልጊ ነው አለና ከእኛ ማዶ ከሚገኘው ኩሬ ውስጥ ወረወራት። በሚገርም ሁኔታ ከመጠነኛ ጭስ በስተቀር ድምፅ አልነበራትም። እኔም እስከአሁን ካየኋቸው ድምፅ አልባ መሣሪያዎችም ይህቺን በጣም አስገራሚ እንደሆነች ገመትኩ።

ጥቂት ከተጨዋወትን በኋላ ሁለት ማይሎች ያህል ርቀት ወዳለው ወታደራዊ ሬንጅ መሄድ ነበረብንና ከራሺያ ሰራዊት ከሆኑ ዘመናዊ የጦር መሳሪያዎቻቸው ጋር ለመተዋወቅ ዕድሉን አስፋልኝ። በስፍራውም እጅግ የተደራጀ ወታደራዊ ማሰልጠኛ በመሆኑ የተኩስ ልምምድ አደረግን።

ግሪጎር ስለሆኔታው ጠየቀኝ። በጣም መደሰቱን ከነገርኩት በኋላ በሚቀጥለው ሳምንት ደግሞ T-72 ታንክን ይዘን የመንዳት ልምምድ ለማድረግ እንድዘጋጅ በጥያቄ ሰሜት ነገረኝ።

እንደዕውነቱ ከሆነ በሕይወቴ ታንክ አሽከርክሪ አላውቅም። እንኳንስ የራሺያ ታንክ ይቅርና የአሜሪካንን ታንክ ነድቼ አላውቅም። ሁኔታው ትንሽ ቢያስፈራኝም አልችልም ማለት ስለከበደኝ ብቻ በድፍረት በታንኩ መሪ ላይ ተደላድዬ ተቀመጥኩ። ግሪጎር በተመስጦ ይመለከተኝ ስለነበር የእኔም ጉጉት ጨመረ እኔም በሚገርም ሆኔታም ታንኩን በሚገባ ሁኔታ ነዳሁት። ጥቂት ከተንቀሳቀስኩ በኋላም የታንክ ተኩስ ልምምድ ማድረግ ቻልኩኝ። ኮሎኔል ግሪጎር እጅጉን ነበር የኮራብኝ። የሆነው ሆኖ የእኔን ከራሺያ የምድር ጦር አባላት መላመድ የተመለከቱ የቀድሞዋ ሶቪየት ዋና ባለስልጣናት በፓራሹት መውረድን እንደከለከሉት ሁሉ በተለይም እኔ በተሣተፍኩበት ሁኔታ የትኛውም ዓይነት የታንክ ልምምድ እንዳይደረግ አገዱ። ሁኔታው ቢያሣዝነኝም የኮሎኔል ግሪጎርን ማፅናኛ ማግኘቴ ግን አስደስቶኝ ነበር። ኮሎኔሉ የራሺያን ጨለማ ጎን በብርሀን ሊያሳየኝ ሳይወስንም አልቀረም ነበር።

ግሪጎሩ ሃገሪን የሚያስደስት ነገር እንደሚያሳየኝ እየነገረኝ ነበር። ማታ ከ11 ሰዓት በኋላ ወደ አየር ማረፊያው አቀናን።

Mi - 8 እና Mi - 24 ሂሊኮፕተሮች እንዲሁም ሌሎች አውሮፕላኖች በየጥሻው ውስጥ ጥላቸው ይታይ ነበር። ከ IL -76 ካርጎ አውሮፕላኑ 100 ጫማ ያህል ርቀት ድምፅ ሳናሰማ ቁጭ አልን። ከአንድ ሰዓት ቆይታ በኋላም የ IL -76 አውሮፕላን

መብራቶች በሩ፡፡ እንደ ወታደርም ከአውሮፕላኑ አቅራቢያ ሆኖ የመብራቱን አቅጣጫ በዝግታ ዙሪያ ገባውን ለቁጥጥር ያህል አዞረው፡፡ ከጥቂት ቆይታ በኋላ ደግሞ እንዲት MIB ሄሊኮፕተር መጥታ ከIL-76 ጎን አረፈች በመቀጠልም እንደ ሠው ከሄሊኮፕተር ላይ ቆሞ ትላልቅ ሻንጣዎችን በIL-76 ካርጎ ከውሮፕላኑ በር በኩል ይወረውራል፡፡ ከ10 ደቂቃ በኋላም ይህ ትዕይንት ተጠናቆ ሄሊኮፕተር ተነስታ እፍጋኒስታን አቅጣጫ አመራች፡፡ IL-76 ካርጎ አውሮፕላኑም ብዙም ሳይቆይ ሞተሮቹን አስነስቶ በረረ፡፡

«ሄሮይን» አለኝ ግሪግር ወደ እኔ በመዞር፡፡ «ይህ ከሳምንታዊ ፕሮግራሞች አንዱ ነው» በማለትም አከለ፡፡ ከዚያም ታሪኩን ሁሉ በዝርዝር ይነግረኝ ጀመር ያኩብ ሳልምብ የታጀኪስታን የሃገር ውስጥ ሚኒስትር ሲሆኑ ከራሺያ ጥቂት ጀኔራሎች ጋር በመሆን ጥሬ አፒሮም በራሺያ ወታደራዊ አውሮፕላኖች ከእፍጋኒስታን ወደ ሞስኮ ቢያንስ በሳምንት እንደ ጊዜ በዚህ ባዮኸው መልኩ ያጓጉዛል፡፡ ለፒየሙ ሞስኮ ከደረሰ በኋላም በድብቅ ከተዘጋጀ የሞስኮ ሳብራቶሪዎች አጋኝነት ወደ ሄሮይን ተለውጦ በጀልባ ወደ ሰዊድን ይሄዳል ከዚያም አሜሪካን ለጥቆም ወደ መላው ዓለም ይሠራጫል ማለት ነው፡፡ ይህንን ታሪክ ለአሜሪካው አምባሰደር ኤስኩዴሮ ነገርኩት፡፡ በጣም ተገርሞ ጉዳዩን ለውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴሩ ሳሊሞቭ እንደሚነግረው ገለጹልኝ፡፡

ሳሊሞቭ ከፓለቲካ ሰውነቱ ይልቅ ጡንቻኝነቱ የሚያመዝን ሠው ነው፡፡ በዱሻንቢ እርሻ ኮሌጅ የቦክስ ስፓርት መምህር የነበረ ሲሆን የእንደ የወንጀለኛ ቡድን አባል ሆኖ ሠውን ከሠው ያስተራርድ የነበረ ወሮበላ የነበረ ሰው ነው፡፡ በታጀኪስታን ፓለቲካ ውስጥ ከታጀኪስታን ከተባረረውና ከጦርነቱ በኋላ ስልጣን ላይ መውጣት ከቻለው ቡድን ጋር የጠበቀ ግንኙነት ስለነበረውም የታጀኪስታን የሃገር ሚኒስቴር ሆኖ ለመመረጥ አልተቸገረም ነበር፡፡ እኔና አምባሳደራችን ኤስኩዴሮ ከሳሊሞቭ አጠገብ ስንደርስ ስለጉዳዩ መጀመሪያ ማውራት እንዳለብኝ ኤስኩዴሮን አሳመንኩት፡፡

ጉዳዩን በተመለከተም ለሳሊሞቭ በዝርዝር አስረዳው ገቢው፡፡ ታጀኪስታን በሄሮይን የንግድ እንቅስቃሴ እየተግተፈች ከሆነች አሜሪካ ልትታግዛት እንደማትችል አስረዳሁት፡፡ ሳሊሞቭ ከሙዝ የማይተናነስ ግዝፈት ያለው እስክርቢቶ በጣቶቹ መሃል እያሸከረከረ ድንጋጤና አግራሞት በተቀላቀለበት ስሜት ያደምጠኛል፡፡ ኤስኩዴሮ ደግሞ በተመሰጠ ይመለከተኛል የእኔ ንግግርም ቢያንስ አስር ደቂቃ ያህል ወሰደ፡፡

ከሁለት ሳምንታት በኋላም ሳሊሞቭ መልሁን መለሠልኝ፡፡ በጊዜው ስቲፈን ቤንቼራ ከተባለ በሞስኮ የሚገኝ የፈረንሳይ ፕሬስ ባልደረባ ጋር በቢሮዬ እያወራን ነበረ፡፡ ብዙም ሳይቆይ ከባድ ፍንዳታ ሰማን፡፡ በእርግጥ ሰዓቱ እንዲህ ዓይነት ፍንዳታ የማይጠበቅበት ከመሆኑ አንፃር ትንሽ ከተደነቅን በኋላ ወሬያችንን ቀጠልን፡፡ ወዲያው ደግሞ የኢምባሲው አስተዳደር ቢሮዬን በርግዶ በመግባት «ቤትህን አጋዩት!» አለኝ፡፡ ቤቱን ከተከራየሁት እንደ ወር ቢሆነኝ ነው፡፡ እንዳንድ ምስጢራዊ የሆኑ የግል ጉዳዮችን በተመለከተ ከሠዎች ጋር ለመገናኘት እጠቀምበታለሁ፡፡ አካባቢው ፀጥ ያለ ስለሆነም ይስማማኛል፡፡ እንደ የአይን ምስክር እንደገለፀው ከሆነ ከቤቱ ባሻገር የተወሰኑ የፓሊስ መኪኖች ቆመው ሁኔታውን ሲከታተሉ የቆዩ ሲሆን እንደ ግለሠብም ወደ ቤቱ የመስኮት

አቅጣጫ በመሄድ ሁኔታዎችን አጥንቶ እንደተመለሰ ተናግሮ ነበር። ጉዳዩን ለሰላላ ግሪንሮ ስነግረው፤ «የእኔ T-72 ታንክ ተጠቅመህ የሳሊዋቭን ቤት አጋየው» አለኝ።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ራሺያ በከባድ ሙስና ከመውደቁ ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን እየመረመርኩ ባለበት ሁኔታ ግሪንሮ እንደ ዕለት ወደ ዱቫንቢ ወደደኝና ከራሺያ የምድር ሃይል ሠራዊት ኮማንደር ጋር አስተዋወቀኝ። ሶስታችን እራት እየበላን ባለበት ሁኔታ ኮማንደሩ «በወር አንዴ ብቅ የምትል የCIA C-130 አውሮፕላን እንዳለች አውቃለሁ» አለኝ። እውነቱን መሆኑን አረጋግጥኩለት። ቀጠለናም 'ታዲያ ለምን አንድ ቢዝነስ እንሰራም?' በማለት ተናገር። «ሲጋራ እያሸኩኝ እዚህ ለሚገኙ ወታደሮች እኔ እሸጣለሁ። ትርፉንም ሃምሳ ሃምሳ እንካፈላለን» አለኝ።

በሁኔታዎች ሁሉ በጣም ተደነቅኩ። ማንኛውም እዚህ የሚገኝ ሰው በራሱ የሚተማመን ጠንካራ ካልሆነ ከየትኛውም የማፊያና የወንጀለኛ እንዲሁም ዕፅ አዘዋዋሪዎች አባል መሆኑ የማይቀር መሆኑ ተሰማኝ። እንደዚህ ዓይነት ቡድን ውስጥ እንዲገቡ የሚገፋፋ ሰዎች ደግሞ ትላልቅ ስልጣን ያላቸው ሰዎች መሆናቸው ያስገርማል። አንዳንዶቹም የተሠረቀ የኒውክሌር ጦር መሳሪያ ለማሸጥም የማያቅማሙ ናቸው።

ወዲያውኑ ግሪንሮ ዋሽንግተን መነሳቱን የማትፈልገውን የራሺያን ብሔርተኝነት ጉዳይ እንስቶ ማውራት ጀመረ።

ግርጉር ራሱን ተራማጅ የራሺያ ብሄርተኛ አድርጎ ቢገልፅም እውነታው ግን የራሺያ ብሄርተኛ መሆኑ ብቻ ነው። ራሺያ ራሷን በሙስና ከተዘፈቁ ፓለቲከኞች፣ በአደንዛዥ ዕዕሉስ ከናወዙ ጀኔራሎቿ ለማፅዳት ታላቁን የጥቅምት አብዮት የመሰለ አብዮት ያስፈልጋታል ብለውም ያምናል።

አንድ ምሽት ሳጥን ሙሉ የጀርመን ቢራ ይዜ ቤቱ ሂድኩ። ግሪንሮ ሾድካ መጠጣት ቢወድም ቢራው ልዩ ጣዕም ስለነበረው ከቢራው መጉንጨት ጀምሯል። ሳጥኑ ቢራ እንደተጋመሰም በሞቅታ መንፈስ ቦሪስ የልሲን በ1993 ከሞሰከው ኃይት ሃውስ ላይ ለመፈፀም ስላሰቡት ጥቃት ማውራት ጀመረ ጥቃቱ የሩሲያ ሰራዊትን እንዳልነበረ ለማረግ የተቃረበ እንደነበርም ተናገረ። ታማንስካያ የተባለው ክፍለጦር በኃይት ሃውስ ላይ ጥቃት እንዲፈፅም ቢታዘዝም በአንድ ግለሰብ ስር ያሉ የጦሩ አባላት ጥቃቱን ለመፈፀም አሻፈረኝ በማለት ታንኮቻቸውን ለማንቀሳቀስ ሳይፈቅዱ ቀሩ። በአጭሩ ሰዎቹ አመፁ። በዚህም ምክንያት በጥቃቱ ለመሳተፍ አስበው የነበሩት የጦር አዛዦች ሁሉ ከሰራዊቱ ተባረሩ። ከህብረተሰቡም ተገለሉ። ማግኘት የሚገባቸውን የደረጃ እድገትም ሳያገኙ በመቅረታቸውም በሃፍረት ራሳቸውን ከሰራ አሰናቡ። «የልሲን ሰራዊቱን ከፋፍለውታል» በማለት ግሪንሮ በረዥሙ ተነፈሰ።

ከሳምንት በኋላ ወደቤቱ ተመልሼ ሰሄድ ግሪንሮን በሞቅታ መንፈስ ሆኖ አገኘሁት። ለመቀመጥ ስዘጋጅ «መኪናዎን ይዞን እንውጣ» አለኝ መኪናውም ከእግርትመንቱ ፊት ለፊት የቆመች ቢሆንም ሾፌሩ ዕረፍት ላይ ስለነበር ራሱ መሾፈሩን መርጦአል።

ለጥቂት ጊዜ በዝምታ ሸፈረ። «የራሺያ ጦርአዛዦች የሞሰኮን ቧልት ማለቆም ቢችሉ ማለቲ የልሲንን ቢያስወግዱ ዋሽንግተን ምን ትል ይሆን?»

ግሪጥርን ተመለከትኩት። የተናገረው ከልቡ ይመስላል። ግሪጥር ለአንድ ሙሉ ደቂቃ በፀጥታ ተውጦ ቆየና «ስማኸኝ ሚ/ር ቦብ እኔና ጥቂት የጦሩ አዛዦች ሁኔታውን እንስተን ተነጋግረንበታል። ሁላችንም አገልግሎት በመስጠት ላይ ያለነው የሞሰኮው አዛዦቻችን ሌላው ቀርቶ ጉብኝተውት በማያውቁት የሩሲያ ጠረፍ ነው። እኛ ባንኖር ኖሮ እንደነሱማ ከሆነ ሩሲያ ገና ድሮ በተንኮታኮተችም ነበር። ለነሱ ቁምነገራቸው ያገሪቷን ገንዘብ ወደፊት ሊኖሩ ላቀዱት ኑሮ ወደደቡብ ፈረንሳይ ማሸሻቸው ነው። አታምነኝ ይሆናል በመጨረሻ ዙር ሁሌም የሚደርሰን የጥይት እሽግ ባዶ ሆኖ እናገኘዋለን። ለታንኮቹ የሚሆኑ መገናኛ ራዲዮኖች ማግኘት አልችልም። ዲቃሎቹ ራዲዮኖቹን ለኛ በመላክ ፋታ ተልከስከሰው ለሞሰኮ ታክስ ኩባንያዎች ይሸጡላቸዋል። ራሃባችንንም የምናስታግሰው በጓርአችን ፍሬዎች ነበር። ባጠቃላይ ሰዎቹ ታላቅ የአገር ከሀደት ወንጀል ፈፅመዋል።»

«ግሪጥርን እኛ ስትል ማንን ማለትህ ነው?» ስል ጠየቅኩት።

«አሃ! እንደኔ የሚያስቡትን በመቶዎች ሚቆጠሩ የጦር አዛዦችን ማለቲ ነዋዘ ሁላችንም በግንባር ተሰልፈናል የጦሩን አስር በመቶ እንሆናለን ተዋጊዎቹ ግን እኛው ነን።»

«መሪ አላቹህ?»

«ይህንን ጉዳይ በበላይነት መምራት የሚችለው አሊክሳንደር ሌቤድ ብቻ ነው። ቢሆንም ሁኔታውን አላነሳንበትም አሁን ሁኔታው የሚነሳበት ጊዜ አይደለም።»

ሩሲያ አሉዋት ከሚባሉት ጀኔራሎች ስመጥር የሆነው ጀኔራል ሌቤድ ሞልዶቫ የ17ኛው ክፍለ ጦር አዛዥ ነው ከሁሉም ከቀድሞዋ ሶቭየት ህብረት ክፍለ ጦሮች የተውጣጡ ወታደሮች የተደራጀውን የጀኔራል ሌቤድ ጦር ተቀላቅለዋል። ይህም የተቀሩትን ክፍለ ጦሮች ማግኘት ካለባቸው የሰው ሃይል በ2 ሶስተኛ ባነሰ የሰው ኃይል እንዲንቀሳቀሱ አርጓቸዋል።

«ሌላ ሰው የለም ነው የምትለኝ?»

«የለም መኮንኖች ማሠልጠኛ ኮሌጅ ውስጥ የሚሰራ ሁላችንንም የሚያውቀን አንድ ጀኔራል አለ ጀኔራል-ይባላል። ሆኖም ሚ/ር ቦብ ብዙ ጥያቄዎችን ጠይቀኸኛል አሁን ደግሞ እድሉን ስጠኝና አንድ ጥያቄ እንደጠይቅህ ፍቀድልኝ በየልሲን መንግስት ላይ መፈንቅለ መንግስት ብናካሂድ ዩናይትድ ስቴትስ እንዴት ትመለከተዋለች?»

ግሪጥር ሃሳቡን ለመተግበር ፈቃድ እየጠየቀ አልነበረም። የነገረኝን ሃሳብ ለመምሪያ ፅህፈት ቤቱ ባሳወቅኩ ጊዜም ለግሪጥር እንድንገር የተላኩልኝ መልዕክቶች አስቸኳይ ነበሩ። መልዕክቶቹም መፈንቅለ መንግስት መካሄድ እንደሌለበት ይገልጻሉ።

ዋሽንግተን በዴሞክራሲያዊ መንገድ የተመረጠውን መንግስት መደገፉን እንደምትቀጥል ይናገራሉ። ምላሹም የጠበቅኩት ነበር እኔም ዋና መምሪያው ግሪጉርን ማግኘቱን እንድቀጥል ስለፈቀደልኝም ተደስቻለሁ።

ቢሆንም ውለታ ልውልለት ሞክራለሁ እንደ ጊዜ በተመሳሳይ መልኩ ሰንገናኝ ስለሞተርሳ የመገናኛ መሳሪያዎች የሚገልፁ በራሪ ወረቀቶች አሳይቶኛል። ቢሆንም መሳሪያዎቹን የት እንደሚያገኛቸው ልጠቁመው አልቻልኩም በመገናኛ ዘዴዎች አቅርቦት የሚያዘውን ክፍለ ጦር መደገፍ እችል እንደሆነም ጠይቆኛል ለጥያቄውም ከዋናው መምሪያ ያገኘሁት ምላሽም አለውትሮው አጭር ነበር «ተገቢ ያልሆነ ጥያቄ» የሚል ምላሽ።

ግሪጉር ሩሲያ ተሃድሶ ያስፈልጋታል ብሎ የነገረኝን ነገር መቼስ አሁን ተፈጻሚ ሊሆን እንደማይችል ያውቀዋል። ይሁንና ነገሩን በጥልቀት መመልከት እችል ዘንድ ወደ ፓሚርስ መሄዴን ፈልጌታል። ጥቂት የአሜሪካ ኤምባሲ ሰራተኞች የፓሚርስ መናገሻ የሆነችው ኮሮግን በሂሊኮፕተር ከመጡብኝታቸው ባለፈ ወደኮሮግ በመኪና ለጉብኝት የሄደ የአሜሪካ ልዑካን ኖሮ «አያውቅም የወደፊቷን ራሷያ ማየት ከፈለግክ የታጀኪስታንን ድንበር ተከትለህ መንዳት ይኖርብሃል» ሲል ግሪጉር ተናገረ «ከዚያም በሀይወትህ ዓይተህ የማታውቀው ሲያል የሆነ ምድር እዚያ ታያለህ» አለኝ።

ግሪጉር ምን ሊለኝ እንደፈለገ መገመት አላታተኝም ነበር። የታጀኪስታን ሶስት ሩብ ቆዳ ሰፋትን የሸፈነችው ፓሚርስ በአለም ካሉ ሰፍራዎች ሁሉ ስርዓት አልበኝነት የነገሰባት ሰፍራ ናት ፓሚርስ በእስላማዊ ደፈጣ ተዋጊዎች የጦር አበጋዞች፣ ሽፍቶች፣ ኮንትሮባንድ ነጋዴዎችንና በራሷያውያን ዘላኖች የምትተዳደር ሃገር ነች። እናም በዛች ሃገር ብቸኛው የመተዳደሪያ ገቢ ጦር ማሣሪያና ናርኮቲክ ማቀባበልና መሸጥ ነው። ከዚህ ለንፃር ታዲያ የኢራኑ ፓስድራን ፓሚርስ ውስጥ መሸሸጊያ ማግኘቱ እያስገርምም ቡድኑ ከድንበር ባሻገር ባለችውና አፍጋኒስታን ውስጥ ከምትገኘው ታሎካን የጦር ሰፈሩን ገንብቷል ያም በመካከለኛው እስያ አለመረጋጋትን መፍጠር ያስችለዋል። ሌላው ቀርቶ አሜሪካ ሰራሾቹን ስቲንገር ተወንጫፊ ሚሳይሎች እስከመግዛት ደርሷል። የሚሳይሎቹን አፈሙዝም የታጀክ እክራሪዎች ላይ ደግኗል። ሩሲያኖችም ድንበሩን ተከትለው በርካታ የጦር ሰፈሮችን አቋቁመዋል። ያ ማለት ግን በተቀናቃኞቻቸው ላይ የፈጠረው ተፅዕኖ አልነበረ።

አደገኛነቱን ባውቅም ፓሚርስ ውስጥ ለማሳለፍ እንድወስን ያረገኝ የራሴ ምክኒያት ነበረኝ ዱሻንቢ ከደረሰኩበት ጊዜ አንስቶ በከፍተኞቹ ተራሮች መሃል ባሉት ሸለቆዎች ሰላላው የጥንታዊ ስልጣኔ ቅሬታ ሲወራልኝ ሰንበቷል። ከሸለቆው ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች የታላቁን እስክንድር ሚስት የሆነችው ሮዛኔን ያስገኘው ጥንታዊውን የሳጣርካንድ መንግስት ዝርያዎች መሆናቸው ተተርኮልኛል። እናም ሰዎቹ ዛሬ የራሳቸውን መጠሪያ ያግኖቢሰ ያረጉ ቢሆንም ሳለፉት 25 መቶ ዓመታት በቋንቋቸው ላይ ይሄ ነው የሚባል ለውጥ አልተከሰተም። ቋንቋቸው የኢራን ቋንቋ ዝርያ ካለውና የሂንዱ አውሮፓውያን ቋንቋ ከሆነው ሰግዲያን ጋር ይቀራረባል። ያግኖቢሶቹ ዛሬም አኗኗራቸው

እንደጥንቱ ነው። እሴትሪክ እይጠቀሙም። የደንቧ ውሃም የላቸውም። የሚወራው እውነት ከሆነም ያግኛቢሶቹ ወደቀድሞው ዕሳት እምልኮአቸው ተመልሰዋል።

ጆሴፍ ስታሊን የነዚህን ህዝቦች ባህል ለማጥፋት ፋይዳ ቢስ ሙከራ አድርጎ እንደነበር ይታወሳል። ማለትም ወደ መላው ሶቭየት ግዛት በታትኖአቸው ነበርና። እናም ቀደም ብሎ የተከሰተውን የአገዛዙን መውደቅ ተከትሎ በሁለተኛው አለም ጦርነት የኢ.ኤስ ሰራተኛ የነበሩትና የሃርቫርዱ ፕሮፌሰር ኢራናዊው ተመራማሪ ሪቻርድ ፍራይ ወደኢ.ግኖብ በመጉዋዝ የመጀመሪያው አሜሪካዊ ሆነዋል። በቀጣዩ ዓመትም በስፍራው የፈነዳው የእርስ በእርስ ግጭት ደግሞ ወደስፍራው መጉዋዝን አስቸጋሪ አርጉታል። እናም እኔ ወደዚያው በማቅናቱ ጥንታዊውን የሳማርካንድ መንግስት ከጉብኝት ጥቂት አሜሪካውያን መካከል አንዱ ሆኜያለሁ ማለት ነው። የሸፈንኩትም ጉዞ ፓሚርስን፣ ታጃኪስታን ከአፍጋኒስታንና ቻይና ጋር የሚያዋስናትን ድንበር እንዲሁም የጋርምና የያግኖስን ሸለቆ ያካትታል። በጉዞም ላይ ፈታኝና ብዙ ሰንክሳሮች ገጥመውኝ እንደነበር የቅርብ ጊዜ ትውስታዬ ነበር።

ላለፉት ሁለት አመታት የደንቧ ውሃ ሳላይ አሳልፌአለሁ፤ በጭቃ ስኳትን ከርሜአለሁ፤ ከቀለጠ በረዶ በሚወርድ ውሃ ታጥቤአለሁ፤ በወታደራዊ ራሽን ኑሮን ኑራያታለሁ አሁን ግን የታጃኪስታን ኑሮ አንገሽገሾኝ በታኝ ከምልበት ደረጃ ደርሼአለሁ። የኖርኩትን ኑሮ ሌላው ተተኪዬ የሚኖርበት ጊዜ ደርሷል ብዬ አስባለሁ። እናም በወርሃ ጥር ዋና መምሪያው ተተኪዬን ወዳለሁበት እንዲልክልኝ መጨቅጨቁን ሰራዬ በማድረግ መማጠን ገባሁ። ይሁንና ለጥያቄዬ ምላሽ ሳላገኝ ሁለት ወራት ከባከኑ በኋላ ለምሰራበት ምድብ ሰራተኛ ጉዳይ አስፈፃሚ ቢሮ ደወልኩኝ አለመታደል ሆኖ በምላሹም ከይቅርታ ጋር እኔን እንዲተካ የታሰበው የሩሲያ ቋንቋ ተናጋሪ ሰው ወደጦር ትምህርት ቤት ሊላክ መሆኑ ተነገረኝ ምንም እንኳን ተተኪዬን በቶሎ ሊልኩልኝ እንደሚችሉ ቢያባብሉኝም ተተኪ የተባለው ሰውዬ ግን የመካከለኛ አስተዳደር ስልጠና ስለነበረው እኔን መተካት ሳይችል ቀረ። በሶስተኛ አማራጭነት የታጨው ሰውዬ ያቀረበው ሰበብም ከግምት የሚገባ አልነበረም። ማለትም ሰውየው ዱሻንቤን «ለግዳጅ የሚያበቃ ቦታ አይደለችም» በሚል ስንኳላ ሰበብ ከምድቡ የቀረበለትን ጥያቄ ውድቅ አርጉታል። ዋና መምሪያውም ተተኪዬን ማግኘቱን እስኪያበሰረኝ ጊዜም ራሴን ሙት አርጌ ቆጥሬዋለሁ። ለዘላለም ሲኦል በሆነችው ዱሻንቤ የምቆይ አርግጌ አስቤዋለሁ። የኃላ የኃላ ግን ተተኪዬ የተገኘልኝ መሆኑ ቢያስደስተኝም ቅሉ ደስታዬ ከኔ ጋር የቆየው የሰውየውን ግለ ታሪክ ማንበብ እስክጀምር ጊዜ ድረስ ብቻ ነበር። ሰውየው ቀደም ሲል በጦር አዛዥነት አገልግሏል። ሩሲያኛም ሆነ የታጃክ ቋንቋን መናገር የማይችል ከመሆኑም በላይ ሰላይ መልምሎም ሆነ በስሩ እንድም ሰላይ አስተዳድሮ አያውቅም። ነገሩ ሁሉ እንደ የመረጃ ተንታኝ ሰራተኛ እኔን እንዲተካ የመላክ ያህል አደገኛ ሆኖ ታየኝ። ሰውየው ሊያውቅ የሚችለው ብቸኛ ነገር ቢኖር የቦምብ ማፈኛን እንደምን መንቀል እንዳለበት ብቻ ሆኖም ታሰበኝ። ይሄም ዕውቀቱ ውጤታማ ሊሆን የሚችለው ዋና መምሪያው ዱሻንቤ ያለው ቢሮአችንን ወደ ታሺልዳራ ካዛወረው ብቻ ይሆናል።

CIA ውስጥ ቆይታ ባረኩባቸው በነዚያ ሁሉ አመታት ይሄን ያህል ድንጋጤ ተሰምቶኝ እያሾቅም። CIA ከሩሲያ ጦር ያሰረገው ሰላይ የለውም። ታጃቢስታን ውስጥ አንድ ሰላይ የሚመለምልለትን ሰራተኛውን ወደዛው ስለመላኩ ጊዜ ወስዶ አሳስበበትም። ተተኪዬም እንግሊዝኛ ከማይችለው ግሪንሪ ጋር መነጋገር አለመቻሉ አሳስጨነተውም CIA ሰውነታው ሩሲያ በማንኛውም ጊዜ በኒውክሌር አረር ተሸካሚ ሚሳይሎፑ ዩኖይትድ ስቴትን ግዛት ላይ ጥቃት መፈፀም መቻሏ ሆኖ ላለ ስለሩሲያ የውትድርና እንቅስቃሴ የቀረቡለትን መረጃ አጣጥሏቸዋል።

ለነገሩ ሊያስገርመኝ አይገባም ነበር ምክንያቱም ከዚህ በፊት አፍጋኒስታን ውስጥ የፈነዳውን የእርስበርስ ጦርነት ተከትሎ ድንበር ማቋረጥ ስለጀመረው የስደተኛ ጉርፍ የበለጠ ማብራሪያ ለማግኘት አለቆቼ አፍጋኒስታን ውስጥ በስፋት የሚነገሩትን የዳሪና የፓሽቱን ቋንቋ ተናጋሪ የሆነ ሰው እንዲልኩልኝ ብጠይቅም ምላሽ አላገኘሁም ነበር። ይሁንና ምላሽ ባገኝ ኖሮ ስደተኞቹ ተዝቆ የማያልቅ ወርቃማ የመረጃ ምንጭ ሆነው ባገለገሉም ነበር። ማለትም ከመሃላቸው አንዳንዶቹን መልምለንና አሰልጥኝን ወደ አፍጋኒስታን ተመልሰው መረጃን እንዲቃርሙ ባደረግናቸውም ነበር። ይሁንና በዛ ፋንታ የተሰጠኝ ምላሽ የነዚህን ቋንቋ ተናጋሪዎች የትም ማግኘት እንደምችል ነበር። CIA ስለአፍጋኒስታን ከእንግዲህ መረጃ የመሰብሰብ ፍላጎት እንደሌለው እንዳውቅ ተደርጓል። ስለሆነም የጠቀሰኳቸው ቋንቋዎች እሳስፈላጊነት ተገልጾልኝ። በዚያ ፈንታ ዋና መምሪያው በቦታው ስለሚፈፀሙ የታዊ ጥቃቶች ማብራሪያ የሚያፈላልግ አራት አባላት ያሉት ቡድን ወደስፍራው እንደሚልክ አሳውቆኛል። ቡድኑን የማልቀበለው መሆኔን መግለጸም በስሜ ላይ ጥቁር ነጥብ ጥሎ ያለፉ ክስተት ሆኗል።

እናም እኔ CIAን የሚያሳስበው ከቆውኑ ምንድን ነው? የሚለውን ሃሳብ በአፅምሮ ዳዳ ማብላላት ባለሁበት በዚያች ቅፅበት አንድ ቴሌግራም ደረሰኝ ቴሌግራሙም የሴኔቱ ውጭ ግንኙነቶች ኮሚቴ ሊቀመንበር የሆኑት ከሌይቦርን ፔል ከኔ ጋር ለመወያየት ወደታጃቢስታን በመጉዋዝ ላይ መሆናቸውን ይገልጻል። በመጨረሻም ያስብኩት ተሳካ ስል ለራሴ ተናገርኩ ፔል የቀድሞ ውጭ ጉዳይ ሰራተኛ የነበረና በተጨማሪም በቀዝቃዛው ጦርነት ወቅትም ወታደር የነበረ በመሆኑ ስለሩሲያ ጦር የምንነግረውን እንደሚሰማኝ ርግጠኛ ነበርኩ።

እናም ከመድረሱ ቀደም ባሉት ቀናቶች ሃሳቦቼን በካርዶች ላይ አሰፈርኩ። የሩሲያ አዛዦች የልሲን ላይ መፈንቅለ መንግስት ለመፈፀም ማቀዳቸውን ልንገረው ፈልጊያለሁ። ደግሞ ሲፈፀም ስለሚችል መፈንቅለ መንግስት ለመስማት የማይጓጓበት ምክንያት ይኖራልን? ወደዋናው መምሪያ ሲመለስም የሚተካኝን ሰው አስፈላጊነት ለአለቆቼ በደንብ ይነግራቸዋል። በዱንሻንቤ ወዳለው ቢርአችን እኔን ተከቶ ከግሪጉር ጋር ያለውን ግንኙነት የሚቀጥል ሰው እንዲላክም ያረጋል።

ከሩሲያውያኑ ጉዳይ ያነሰ ከብደት ያለው መስሎ ሊታይ ቢችልም ሚሳይል ከአንድ ትልቅ የመንገዶች አውሮፕላን በበለጠ በጅምላ ጨራሽ መሣሪያነት ሊያገለግል መቻሉ አውነት ነው። ከዚህም ጉዳይ በተጨማሪ ለሴናተር ፔል ታጃቢስታንና

አፍጋኒስታን ውስጥ ስለሚንቀሳቀሱ እስላማዊ እከራሪዎች ያሰባሰብኩዋቸውን መረጃዎች ላቀብለው ወሰኝአለሁ፡፡

ዱሻንቤ ከደረሰኩበት ጊዜ አንስቶ በእስልምና ላይ የማደርገውን ጥናቴን ቀጥቤበታለሁ፡፡ ሁልቀን ማለት ይቻላል ቁራን አነባለሁ፡፡ በሌሎች የሙስሊም ምሁራን የተፃፉ መፃህፍቶችን አገላብጣለሁ፡፡ አላማዬ የአረብኛና ፕሮቬንሻል ቋንቋ ከህሎቶቹን ከማዳበር ባሻገር እስላማዊ ቅዱስ መፅሃፍቱ ስለቅዱስ ጦርነትና ግድያ ምን ይላል ለሚለው ጥያቄዬ መልስ ማፈላለግ ነበር፡፡ እናም ስለፈለግኩት ርዕሰ የፈለግኩትን ያህል ማንበብ ብቸልም መፅሀፍቶቹ የደረሱበት አንድም ድምዳሜ አልነበረም፡፡

እግር መንገዴን አንድ የታጀከስታን እስላማዊ መሪ ለሆነው አብደላ ኑሪ የቅርብ የሆነ ሰውን ለስራዬ መመልመል ችዬ ነበር፡፡ ኑሪ የሚንቀሳቀሰው ከአፍጋኒስታን ውጭ ሲሆን በሩሲያና የአካባቢው ሽሪኮቿ ላይ የማያባራ ጦርነት ከፍቷል፡፡ ከሰውየው ጋር የምፈፅመው ግንኙነት እስፈላጊ የሚያረገው ሌላው ጉዳይ ሩሲያና ታጃኪስታን አሜሪካ በኑሪ ላይ ለሚያረጉት ውጊያ ድጋፍ እንድታረግላቸው መማፀናቸው ነው፡፡ ኑሪ በመካከለኛው ምስራቅ የቅርብ ሽሪካችን ከሆነችው ሳኡዲ አረብያ የገንዘብ ድጋፍ እንደሚደረግላት የሚገልፅ መረጃ አለኝ፡፡ በሳውዲ ንጉሣውያን ቤተሰብ ጥበቃ ስር የሚገኘው አለማቀፍ እስላማዊ ሊግ ድርጅት ከሳኡዲ ለኑሪ ልዩ ልዩ እርዳታና ጦር መሣሪያዎች በመርከብ እንደሚልክለት ደርሰንበታል፡፡ እስላማዊ ፓኪስታን እና ሪያድ ሳውዲ አረብያ ያሉ ቢሮዎቻችን ተፈላጊውን መረጃ ሊሰጡን የማይችሉ ከመሆናቸው አንፃር ከ — ጋር ያለንን ግንኙነት መቀጠሉ እስፈላጊነት አንድና ሁለት የለውም፡፡

በነገራችን ላይ ሩሲያና ታጃኪስታን በኑሪ ላይ ያቀረቡት ከሰ ጥሩ መሠረት ያለው ነው ማለትም ኑሪ በሐምሌ 1999 በአላማ ቢን ሳደንና የኢራኑ መረጃ ተቋም መፃል የወዳጅነት ውል እንዲፈረም አርጓል በዚህም የኢራኑ መረጃ ማዕከል ሰራተኛና ቢን ሳደን ቢያንስ አንድ ጊዜ ተገናኝተዋል፡፡ እናም በግንኙነቱ ወቅት የተፈፀመውን ውል ምንነት ባናውቅም ቢን ሳደን ከኢራን ጋር የተቀናጀ የሽብር ጦርነት በአሜሪካ ላይ ለመክፈት ማቀዱን አውቀናል ስለዚህ እኔን የሚተካው ሰው ከ — ጋር ግንኙነት ማረግ እስከቻለም ድረስ ቢን ሳደን ያወጣው እቅድ እየተተገበረ መሆን አለመሆኑን የምንደርስበት ጉዳይ ይሆናል፡፡

ዳግም ላለምርበት የምሻው ነገር ቢኖር ደግሞ የመስከረም እስራ አንዱን ጥቃት የመሰለ ማስቀረት የሚቻለው ስለቢሳደን ከሚያውቁ ሰዎች ጋር ግንኙነት ካላቸውና እኔ ከመለመልኩትና ከመሳሰሉት ሰዎች ጋር መገናኘት መሰሉ ጥቃት ዳግም እንደማይደርስ ማረጋገጫ ይሆነናል ምክንያቱም እውነታው ቢንሳደን ያገኘውን አጋጣሚዎችን በመጠቀም የሽብር መረቡን የሚያስፋፋ መሆኑ ነው፡፡ ያ እስከሆነም ከመረቡ ጋር ንክኪ ያላቸውን ሰዎች ቁጥራቸው የቀንም ያህል ይሁን የቢንሳደንን ዕቅድ ያሳውቁናልና፡፡

ባይገርማችሁ እኔ ይህን ፅሁፍ እየፃፍኩ ባለበት ሰዓት አሜሪካ ቀውጢ ጦርነት ውስጥ ነች የጠላቶቿ ቅጥረኞችንም እንደ አንድ ወራጅ ውሃ መውሰድ ይቻላል፡፡ በመቶዎች የሚቆጠሩ በተገደሉና በቁጥጥር ስር በዋሉ ቁጥር ሌሎች መቶዎች በነሱ እግር

ይተካሉ። ገጽለን ልንጨርሳቸው እንችልም። ከነሱ ጋር ዲፐሎማሲያዊ ግንኙነት በመፍጠር ግን የውጥናቸውን ምንነት ልንደርስበት እንችላለን ያም የጦርነታቸውን ዕቅድና እቅጣጫ በትክክል ለማወቅና ነገሮችን በምን መልኩ እንደምን እየተጉዋዘ እንዳለ ለመረዳትና ምን ያህል ወጣቶች ራሳቸውን ሊሰው እንደተዘጋጁ ለማጤንና እንዲሁም ወደመስጊዶች ማሰረግ የምንችላቸው ሰዎች እንዲኖሩን ያደርገን ነበር። እስካሁን መስጊዶችን ሰርገው የሚገቡ ሰዎች አልነበሩንም። ያም እስካሁን ግልፅ ያልሆኑልኝና CIA እና መላው መረጃ ማህበረሰብ ግቡን ለመምታት የሚጠቀምባቸው መንገዶች ትክክለኛ አስመሆንን ያሳያል። እናም ይህም ታጃቢስታን ወዳለው ጦር ግንባር መምጣትን ለደፈሩት ሴናተር የምነግራቸው ጉዳይ ይሆናል።

ከሌይቦር ፔልን ያሳፈረችው ሲ-20 የእየር ሃይል አውሮፕላን ያረፈችው መጋቢት 31/1994 ከቀትር በኃዋላ ነበር። ያን ዕለት ማታ አብረን ራት እስከተመገብንበት ጊዜ ድረስ ሴናተሩን የማናገር እድል አላገኘሁም ነበር። ፔል ሌቱን ሙሉ በአውሮፕላን ሲጓዝ እንዳደረ መንገደኛ አይመስሉም ምክንያቱም የድካም ስሜት አይነበብባቸውም ነበርና።

ዕራት ከተመገብን በኃላም አምባሳደር ኤስኩዶሮ እኔንና ፔልን አስተዋወቀን በመለጠቅም እኔና ፔል ተያይዘን ወደ ውጭ ወጣን።

በወንጀለኛ ድርጅቱ አባል ሊያረገኝ ስለሞከረው አንድ ምክትል የምድር ጦር አዛዥ ነገርኳቸው። ፔል ግን በዝምታ ከማዳመጥና ከመራመድ ውጭ ቃል ትንፋሽ አላሉም ሰውየውንም እንዴት እዳጠመድኩት ገልጬ በእድማው ላይ ሊሰነዘር ስለታቀደው ጥቃት ማወቅ መቻሉን አጫወትኳቸው ዕቅዱም በሰራዊቱ ላይ ምን እድነት ተፅዕኖ እንዳሳደረም አወጋሁዋቸው። ቀስ በቀስም ርዕሴን ወደእስላማዊ አክራሪዎች እንቅስቃሴ ለወጥኩ እኔን የሚተካው ሰው የታጃክ ቋንቋ ተናጋሪ መሆን አስፈላጊነትንና ተያያዥ ነገሮችን በማንሳት ተናገርኩ።

በመሃል «አምባሳደሩ ወደ ፓሚርስ እና ሶማኒያና ስላረከው ጉዞ አጫውቶኛል። በደንብ ልታብራራልኝ ትችላለህ??» አሉኝ።

ቀጣዮቼን 20 ደቂቃዎች በያግኛብ ሸለቆ ስላየሁዋቸው ነገሮች በማውራት አሳለፍኩኝ። አቀራረቤንም ፔልን እንዲማረኩ አርጓቸዋል ያ ማለት ደግሞ ወደ ሩሲያ እንደማልመለስ ማረጋገጫ ይሆናል። ነገሩ ሁሉ በመረጃ ፈንታ የጉዞህን ማስታወሻ ተናገር የተባልኩ አስመስሎኛል። ይሁንና በጥሞና አዳምጠው ከጨረሱ በኃላ የማበረታታትም ሆነ የእድናቆት መግለጫ እንዲሁም ማሳሰቢያም ሳይሰጡኝ በመጠበቅ መንገድ ዕብስ አሉ። ውስጤ ቢንጨረጨርም ምላሹን ከጊዜ በኃላ አገኛለሁ የሚል ተስፋ ነበረኝ ይሁንና ያም አልሆነም። በጊዜው CIA መጠሪያውን ወደ ማዕከላዊ አስጎብኚ ተቋምነት መቀየር ያሻዋል ብዬ አስብ እንደነበር አስታውሳለሁ። ምክንያቱም አለቆቻችን ከሚቃርሙት መረጃ በተጨማሪ በአካል አቦታው ድረስ እየመጡ ለዕርምጃው የሚያሳዩት ዳተኝነት እሁን ድረስ ሳለበው በጣም ያቃጥለኛል።

መጋቢት 3/1995፤ ሳላህ ስልዲን - ኢራቅ

«ወዲህ ናና የመጣለህን መልዕክት ተመልከት» ሲል ቶም ላይኛው ፎቅ ካለው ክፍል ሆኖ ነገረኝ።

ቶም ሁለተኛ ፎቅ ካለው ቀድሞ በመኝታ ክፍልነት ስንጠቀምበት ከነበረውና አሁን ግን የመልዕክት መቀበያና ማስተላለፊያ ከሆነው ክፍል ሆኖ የጠዋቱን መልዕክት በመቀበል ላይ ነበር። የአንድ ልዩ ሃይል አዛዥ የሚመስል ግርማ ሞገስ የነበረው ቶም CIA ለመስራት በኮንትራት ነበር የተቀጠረው። በፀረ-ሽብር ዘመቻውም ረድቶናል ተቋሙ ሰራተኞችን በኮንትራት ማሰራቱ በጊዜው የገጠመውን ችግር የሚያሳይ ሲሆን ችግሩ ምን ይሁን ምን እኔን የሚመለከት ጉዳይ አይደለም። አጭሩና ጠቆር ያለ ቆዳ ያለው ቶም ኢራቃዊ በመሆኑ ኮንትራቱን እንዲፈርም ተደርጓል በተጨማሪም በዘርፉ ልምድ ማካበቱንና ታጋሽነቱ ለስራው አሳጭተውታል። እናም ደረጃዎቹን ስወጣ አስብ የነበረው ዋና መምሪያው በአስቸኳይ ከሰሜን ኢራቅ እንድንወጣ አዞን ይሆን ይሆን እያልኩ ነበር።

ዋና መምሪያው በሰሜናዊ ኢራቅ አንድ ቡድን በነጠላ መሰማራቱ እፎይታን አልሰጠውም በዚህም ምክንያት የኢራቅ ጉዳይ የሚያሳስበው የዋና መምሪያው ሃላፊ አልነበረም መገናኛ ብዙሃን በተቃወሙት የ1991 ዱ የባህረ-ሰላጤው ጦርነት የሳዳም ሁሴን ተቃራኒ ሆነው የተሰለፉት ጥምር አይነት የሳዳም ሁሴንን ሰራዊት ከኩዌት አስወጥተዋል። ወራሪው ሃይልንም ተመጣጣኝ ቅጣት እንዲቀበል አርገውታል። ግና ሳዳም ሆሴንን ከስልጣን ማስወገድ ሳይችሉ ቀርተዋል። ሁኔታው በክልሉ ያለውን የሃይል ክፍተት የሚረዱትን አረብ ወዳጆቻችንን አስከፍቷል። የኢራቅ ኩርዶችና ብዙሃኑ ሺያዎች ጥምር ከንዳቸውን በመጋቢት 1991 በተዳከመው የሳዳም አገዛዝ ላይ ባነሱ ጊዜም እርዳታችንን ተማፅነው ነበር። እኛም ሳዳም ሂሊኮፕተሮቻቸውን በተቀናቃኞቻቸው ላይ ሲያዘምቱ ከማየት ባለፈ ያረግነው ነገር አልነበረም። ሁኔታው ኩርዶችን ወደ ኢራንና ቱርክ በብዛት እንዲጎርፉ ካረገ በሁዋላ ጆርጅ ቡሽ የበረራ ዕግድ በኢራቅ ላይ እንዲጣል አርገዋል ያም ኩርዶች ሰሜናዊ ኢራቅ ያካለለውንና እውቅና የተነፈገውን የኩርድ መንግስት ዳግም ማቋቋም

እስከሎአቸዋል። ያንንም ግዛት ኩርዶቹ አገራችን ነው ሲሉ አውጀዋል። ኩርዶች ማለት ደግሞ የሀንድ አውሮፓውያን ዝርያ ያላቸው በመስከሰኛው ምስራቅ ካሉ ዝርያዎች አናሳዎቹና የራሳቸው መንግስት የሌላቸው ህዝቦች ነበሩ።

ያላለቀው ጦርነታችንን CIA ከጫፍ እንዲያደርሰው የታቀደ ይመስላል። እቅዱ የጦርነቱን ስጋት መቅረፍ፣ ሳዳም ሁሴንን ከስልጣን የሚወገዱበትን መንገድ ማፈላለግና የኩርዶች እርሰበርሰ ጭፍጭፍን ማስቆምን ያጠቃልላል። ያን ማድረጉ ለዋሽንግተን ባለስልጣኖች ቀሎ ይታያል። በገሃድ ያለው እውነታ ግን የባለስልጣኖቹን ግምት ውድቅ ያደረገ ነው። ሌላው ቀርቶ ሳዳም ሁሴን እራሳቸው በእኛ ላይ አፈና አሲያም ግድያ እንደማይፈፅሙ ማረጋገጫ ሊሰጠን የሚችል ሰው የለም። የኩርዶች ጉዳይም ሌላው ጥያቄ የሚያጭር ነገር ነው።

ኩርዶች በ1991'ዱ የባህረ ሰላጤ ጦርነት የሳዳም ጦር ከሰሚናዊ ኢራቅ እንዲወጣ ካደረጉ በኋላ የእኛ የሚሉት አገር ሊኖራቸው ችሏል። ማዕከላዊ መንግስት ያልነበራቸው በመሆኑም ወደ እርስ በርስ ግጭት አምርተዋል። ግጭቱም ባብዛኛው ብልጭ ድርግም የሚል ቀላልና የደፈጣ ውጊያን ያጠቃለለ ነበር። በሂደትም ኩርዶቹ ከባድ መሳሪያዎችን መጠቀም ጀምረዋል። ለአንድ ወይም ሁለት ቀናት በከባድ መሳሪያ መጠዛጠዙን ስራቸው አድርገውት ነበር።

በየካቲት አጋማሽ ውጊያው አስከፊ ደረጃ ላይ ደርሶ ነበር። በአንድ መኪና ላይ የተጠመደ ቦምብ በሀዝብ በተጨናነቀ የገበያ ሰፍራ ፈንድቶ ከመቶ በላይ ሰዎችን ገደለ። ዙሪያዋን ፈንጂ የታጠቀች ሴት ሳህ ስል ዲን ከሚገኘው መኖርያ ህንፃችን አንድ ጥግ የአጥፍቶ መጥፋት ጥቃት ፈፅማለች በወቅቱ ጥቃቱ ከደረሰበት ክፍል ከአንድ የኩርድ ቅጥረኛችን ጋር ግንኙነት በመፈፀም ላይ የነበርን ሲሆን ብዙም ሳይቆይ ከሳላዲን ከአንድ ማይል ባነሰ ርቀት ላይ ከሚገኝ ስፍራ ሁለቱ ዋነኛ ተቀናቃኝ የቱርክ አንጃዎች ውጊያ ገጥመዋል።

ባለፉት ጥቂት ቀናትም ኩርዶቹ ፈፅሞ የመጠፋፋት አዝማሚያ አሳይተዋል። የሁኔታው መከፋትም ኢራቅን በማሳሰብ ሳዳም ጦራቸውን በሙሉ ከ የካቲት 28 ጀምሮ በተጠንቀቅ እንዲቆም አዘዋል። ፈቃድ የወሰዱ የሰራዊቱ አባላትም ወደግዳጅ እንዲመለሱ አዝዘው ነበር። እናም ከባህረ ሰላጤው ጦርነት ማከተም በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ ተጠባባቂ ጦራቸውን ከግንባር አሰልፈዋል። በቀጣዩም ቀንም ማለትም መጋቢት 1 ኢራን ጦራን ወደ ኢራቅ ድንበር አስጠግታለች። ይህ ሁሉ ከቱርክ ጦር ወደኢራቅ ድንበር መጠጋት ጋር ተዳምሮ የዋሽንግተንን ትኩረት ለማግኘት በቂ ነበር። ቱርኮችም ጥበቃቸውን የቱርክ

ኩርዶች ደፈጣ ተዋጊዎች በመንደርደሪያነት በሚገለገሉበት ሰሜናዊ ኢራቅ አጠናክረዋል።

ሁኔታው ዋሽንግተንን ቢያስበረግጥና ከሰሜናዊ ኢራቅ እንድንወጣ ብታደርግ አይገርመኝም የመጀመሪያዋን ጥይት በሰማን ቁጥር ጓዛችንን ጠቅልለን መሸሸን ለምደነዋል። ባለስልጣናቱ ለቪየትናም ለላላስና ኮንግሮ የተዋጋናቸውን አስቀያሚ ጦርነቶች መለስ ብሎ ማየትን የተሳናቸው መስለው ታይተውናል። እኔም ለደህንነታችን ይበጃሉ ያልኳቸውን ዕርምጃዎች ወስጄያለሁ። ምክንያቱም የነገሮች በፍጥነት መለዋወጥና ፈጣን ዕርምጃ የመውሰድ አስፈላጊነትን ግልፅ አርጎልናል። እናም የተቀሩት ብቸኛ መከላከያችንም ኩርዳውያን ዘቦቻችን ሆነዋል። «ከዚህ እንድንወጣ እየገፋፉንኮ ነው አይደል እንዴ?» ስል ከመገናኛው ክፍል በስራ የተጠመደውን ቶምን ጠየቅኩት ሁኔታው በላንግሌይ እና ዋሽንግተን አለቆቻችን ዘንድ ሊፈጥር የሚችለውን ድንገተኛ መረበሽ አይቀሬነት እየታሰበኝ አለቆቻችን ከሰፍራው መራቃችንን ቢሹ እንኳ ግንኙነታችንን መቀጠል ወደሚያስችለን የቱርክ ድንበር እንድንሄድ ከማድረግ ያለፈ ትዕዛዝ እንደማይሰጡን ገምግማለሁ። እኛን ወደዋሽንግተን መመለሱ ሳዳም ሁሴንን ከማስወገዱ እቅዳቸው ጫፍ የደረሱት የኢራቅ ተቃዋሚዎችን ሞራል ማላሸቅ እንደሚሆን አውቃለሁ።

ያልተለመደ መገረም ከቶም ፊት አነበብኩ። «ነገርኩህ እኮ ሲል መለስልኝ ሁኔታው ያ መሆኑን ላታምን ትችላለህ።»

መልዕክቱ «አስቸኳይ» ነው። ይላል እኛ ካለንበት ቦታ ለቀን ከመውጣታች ጋር የሚያያዝ ምንም ነገር አልነበረውም። ቶም እንዳየው ያቀበለኝ የቴሌግራም መልዕክት CIA ውስጥ ቆይታዬን ባረግኩባቸው 19 ዓመታት አይቼ የማላውቀው መልዕክት ሆነብኝ መልዕክቱም የተላከው ከኃይት ሃውስ ሲሆን የተፃፈውም ከፕሬዝዳንቱ ብሄራዊ ደህንነት አማካሪ ከሆኑት ቶኒ ሴክ ነው። በ CIA የቴሌግራም መላኪያ በመጠቀምም ከእጃችን እንዲደርስ ሆኗል። ቴሌግራሙን ያን ዕለት ጠዋት ለኢራቅ ተቃዋሚ መሪዎች ማስረከብ ይጠበቅብኝ ነበር።

ቴሌግራሙንም ማንበብ እንደጀመርኩ መርዶ ነው ስል ለራሴ አጉተመተምኩ። «በዚህ ሳምንት መጨረሻ ለመፈፀም ያቀዳችሁት እቅድ ሙሉ ለሙሉ ተሰርዟል። እቅዱ ፋርሽ ሊሆን የሚችልበት ትልቅ እድል መኖሩን እናምናለን። በመሆኑም በእቅዱ ለመግፋት የምትወሰኑ ከሆነ በራሳቸው እንደትወጡት ይሁን!!!»

ለጥቆ በሰፈረው ሁለተኛና የመጨረሻው እንቀፅ መልዕክቱን ለሰዎቹ እንዳስረከብኩ ለዋሽንግተን ቴሌግራም እንዳረግ ቀጠን ያለ ትዕዛዝ ተሰጥቶኛል።

ዘጠኝ ከማይሞሉ ማይሎች ርቀት ላይ ከሚገኘው የኢራቅ ጦር ግንባር ርቂ አይደፋሬዎቹን በበረዶ የተሸፈኑት የኩርድ ተራሮችን ከጀርባዬ ትቼ «ተሰርዟል»

ከሚለው ቃል አየኔን ተክዬ እንደ ጅብራ ተገትሪያለሁ፡፡ ሳዳም ሁሴን ኩዴታ ሊካሄድባቸው የተቃረቡ መሆኑን ቢያውቁ ኖሮ እኛን ፍለጋ መራቸውን ወደ ሰሜናዊ አቅጣጫ ከመላክ ፋንታ መፈናፈኛ እንዳጣች እንደ አይጥ ራሳቸውን በተከላከሉም ነበር፡፡

እኛም መጫማያችንን ከማጥለቃችን በፊት የመጀመሪያው T-72 ታንክ ሳላህ አል ዲን ደርሶ 125 ሚ.ሜ. ቀለህውን ከቤታችን የፊት በር ባርክፈክፈውም ነበር፡፡

መልዕክቱን በደንብ ለመረዳት ዳግም እነበብኩት፡፡ በሊክ መልዕክት የሰፈረው «እቅድ» የሚል ቃል በሳዳም ሁሴን ላይ ከሰላማ ስድስት ባንቡ ሰዓታት ውስጥ ሊፈፀም የታቀደውን መፈንቅለ መንግስት ያመለክታል፡፡ ዋሽንግተን እቅዱን ከተጠነሰሰበት ከጥር ወር እንስቶ ከአንድ ወር ለበለጠ ጊዜ ስታብላላው ቆይታለች ያም እቅዱን ወደሌላ ጊዜ እንዲሸጋገር ለማድረግ ወይም ለማስቆም በቂ ጊዜ ሆኖ አግኝታዋለች፡፡ እቅዱን ያረቀቅኩት እያንዳንዱንም ሂደት ከስር ከስፍ ዋሽንግተን ላሉ ለለቆቹ ሪፖርት አደርግ የነበርኩት እኔው ነበርኩኝ፡፡ ዋሽንግተን መፈንቅለ መንግስቱ ያለሳንካ እንደማይፈፀም አውቃለች እቅዱ ከመፈፀሙ አስቀድሞ ሃሳቧን እንደምትቀይርም ተረድታለች፡፡ በእውነቱ ሳዳም እቅዱን ለመተግበር በቀሩን ሰዓታት ታንኮቻቸውን በጉዳናዎቻቸው ላይ እንደሚያርመሰምዷቸው እናውቅ ነበር፡፡ ዋሽንግተን ግን በእቅዱ ዙሪያ ያቀረብነውን ሪፖርት ችላ ብላለች መንግሥት አልጋ ባልጋ እንደሆነ ሁሉ ዝግጅቱን በምናረግበት ጊዜ ሁሉ እጁን አጣምራ አይታናለች አሁን መፈንቅለ መንግስቱን የሚፈፅሙት የኢራቅ መኮንኖች እቅዳቸውን ከዳር ለማድረስ በሚንደረደሩበት በዚህ ሰዓት የብሄራዊ ደህንነት ለማካራው ከጉዳዩ እጁን ሰብስቧል፡፡

ቴሌግራሙን ካነበብኩ በኋላ በተከተሉት ደቂቃዎች ግን ለምን ስል ራሴን ደጋግሜ መይቄአለሁ፡፡ ለምን እንዲህ ያረጋሉ?? ስለምንስ የዘገየ እርምጃ ይወስዳሉ?? ነገሩ ሁሉ ቶኒ ሌክም ሆኑ CIA ከመፈንቅለ መንግስቱ ራሳቸውን ማራቅ እንደፈለጉ አድርጎ አሳየኝ፡፡ ብሔራዊ የደህንነት ምክር ቤቱ ሳያውቀው የፈፀምኩት የ CIA ግዳጅ ኖሮኝ አያውቅም፡፡ የሊክ የመካከለኛው ምስራቅ አማካሪ የሆነው ማርቲን ሊንዲክ CIA በሰሜን ኢራቅ የሚንቀሳቀስ ህዋስ እንዲፈጥር አፄል እኔም ሕዋሱን እንድመራው አድርጎ ነበር፡፡ የአሜሪካ ውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት ህዋሱን ከስራ ውጭ የሚያደርግ ትዕዛዝ ሲያስተላልፍም ሊንዲክ ትዕዛዙን በዝምታ አልፎታል፡፡ ሊንዲክ ሌክን ጨምሮ እንደማንኛውም የኢራቅን ጉዳይ የሚከታተል ኤን.ኤስ.ሲ ውስጥ የሚሰራ ሰው በሰሜናዊ ኢራቅ ያለው ህዋስ ስለምን የኢራቅ ተቃዋሚዎች በሳዳም ሁሴን ላይ ለመፈፀም በጠነሰሱት መፈንቅለ መንግስት እቅድ ውስጥ እጁን እንደከተተ ያውቃል፡፡ እቅዱ መተግበሩን ኤን.ኤስ.ሲ ባይፈልገው ኖሮ በአጭሩ እንዲቀጭ ማድረግ የነበረበት ኩዴታው መጠንሰስ በጀመረበት ወርሃ ጥር ነበር፡፡ አሁን አይተግበር የሚል ትዕዛዝ ማስተላለፍ ግን ዳግም ልናገኘው የማንችለውን ሳዳም ሁሴንን ማስወገድ የሚያስችለንን እድል እንድናጣው የሚያረገን ይሆናል፡፡

ነገሩን በምስጢራዊው የሳተላይት ስልካችን ተጠቅሟል ለኢንዲክ ባሳውቀው ስል አሰብኩኝ። ግና ስልክ ቁጥሩ ቢኖረኝም ምላሽ ሊሰጠኝ እንደማይችል ገመትኩኝ የኤን ኤስ ሲ ባለስልጣናት በመስክ ካሉ የCIA ህዋሶች የሚደረጉላቸውን የስልክ ጥሪዎች እይቀበሉም። በተጨማሪም በኔና ኢንዲክ መሃል ያለው ግንኙነት ጥሩ አልነበረም። ከመንፈቅ በፊት ኤን.ኤስ.ሲም ሆነ ዋሽንግተን ውስጥ ያሉት ባለስልጣናት ያለምንም ደም በሳዳም ሁሴን ላይ ሊፈፀም ስለሚችል መፈንቅለ መንግስት ማሰባቸውን እንዲያቆሙ ነግሬዋለሁ። ምክንያቱም የኢራቅ ወቅታዊ ሁኔታ ያን መፈፀም እንደማያስችል አስረድቼው ነበር። ከግንኙነቱ በኋላም ስራዬ ሳንካ ገጥሞታል። ለታላላቆቹ የዋሽንግተን ህልመኞች ያለምንም ደምጠብታ ሳዳምን ከስልጣን የማስወገዱ ሃሳብ የተሰፋ ዳቦ ሆኖባቸዋል። ግና በሳዳም ዙሪያ ካለው ከበብ ሰዎችን ማስረግ አለመቻላችን እቅዳችንን ከመሬት ማውረድ አላስቻለንም። እሁንም ከነፃዋ አገር 6/192 ማይሎችና 8 የሰዓት ቀጠናዎችን ርቂ እንደምገኝ ማመን ይኖርብኛል። ያም ወደዛች ምድር እስካልተመለስኩ የችግሩን መንስኤ ላውቀው እንደማልችል ግልፅ አርጎልኛል።

«ከዚህ ጋር ተያይዞ የተላከልን ቴሌግራም ይኖር ይሆን?» ስል ቶምን ጠየቅኩት። ራሱን በአሉታ ወዘወዘ።

የዋሽንግተን ዲሲ እና የዋና መምሪያው ቅርንጫፍ ወደሆነውና የሳዳምን ጉዳይ ወደሚከታተለው ቢሮዬ ስልክ ደወልኩ።

ስልኩን የተቀበለኝም በስራ ላይ የነበረው ሃላፊም «የኢራቅ ጦር በሙሉ ተጠንቀቅ ላይ መሆኑን አታውቅም እንዴት! ሲል አንባረቀብኝ።

«የሰራዊቱ በተጠንቀቅ መቆሙ የማይጠበቅ ነገር አደለም» ስል በሚንቀጠቀጥ ድምፅ «መለስኩለት ያ ግን የእቅዳችን እንድ አካል ነበር። ግን የተቀረውና ምስጢር የሆነው የእቅዳችን ክፍልስ?»

ስለመፈንቅለመንግስቱ ግልፅ የሆነ መረጃ ልሰጠው አልፈለግኩም። ይህም ስለሱ መረጃ ይነረው አይነረው የማውቀው ነገር ስላልነበረ ነው።

«ይህና ከሳዳም ጋር ሌላ ዙር ጦርነት መግጠም የሌክ እቅድ አካል አይደለም። በደንብ አሰቦበታል። ስለሱም ምንም ነገር ዳግም መስማት አይቻልም።»

ስልኩን ዘግቼ አንፀባራቂውን ሁለተኛ ፎቅ ላይ በጦርነት ማስፈፀሚያ ክፍልነት የምንጠቀምበትን መኝታ ክፍላችንን በዓይኖቼ ታኝሁት። መስኮቱ በእንድ ብርድ ልብሰ ተሸፍኗል። ከአየር የተነሱ ካርታዎች በየግድግዳው ላይ ተሰቅለዋል። ኤስ-47 ጠመንጃዎችና ራሽን የያዙ ሳፕኖች የክፍሉን እንድ ጥግ ይዘዋል። ሳዳም ከየካቲት 28 ጃምሮ ለሰሜናዊ ኢራቅ የተዘረጋውን የኤሌክትሪክ አገልግሎት እንዲቋረጥ በመወሰናቸው ኤሌክትሪክ ያልነበረን በመሆኑ ባልኮኒው ላይ ያሉት ኤል

እስቲ እምቸልና ጀነራትር በድምፃቸው አካባቢውን ያውካል። ላለፉት ሁለት ወራት ሚናችን የነበረው የጦርነት ጨዋታ ከሚጫወቱት ልጆች ሚና ያለፉ እንዳልነበረ አስተዋልኩ።

«ለምን ዞር ዞር ብለን እንመጣም?» ንፁህ አየር መውሰድ ፈልጌያለሁ ስለ ቶምን ጠየቅኩትና ተያያዘን ወጣን።

ከመኖሪያ ቤታችን ወረድ ብሎ ካለውና የኢራቅ ዋነኛ ተቃዋሚ ከሆነው የኢራቅ ብሄራዊ ኮንግረስ ፅህፈት ቤት ፊት ለፊት ሶስት ሩሲያ ሰራሽ ወታደራዊ ካሚሮኖችና እንደ አነስተኛ የጭነት መኪና ቆሟል። ሶስት የደንብ ልብስ የለበሱ ወጣቶች እያውካኩና እየሳቁ መኪናቹ ላይ ፈንጅና ልዩ ልዩ መሣሪያዎችን ይጭናሉ። ወደ ኢራቅ ግንባር ለመጉዋዝ በመዘጋጀት ላይ እንደነበሩ ያስታውቅባቸዋል።

የሳላህ አል-ዲን ዋነኛ ጉዳና የሰው ዘር አይታይበትም። የከተማዋ ብቸኛ ሻይ ቤትም ባዶሆኗል ቀኑን ጠመንጃዎቻቸውን ግድግዳ አስደግፈው ሱኳር የበዛበት ሻይ ሲጎነጩ የሚያሳልፉት አዛውንቶች እንደወትሮው ውስጡ አልነበሩም። ሰዎቹ ነገሮች ኩርድ ውስጥ ሲባባሱ ጊዜ ብቸኛ መጠለያ ወደሚሆኑዋቸው ተራሮች ውስጥ ፈለፈለዋቸው መንደሮች ሄደዋል። እንደተቀረው የሳላህ አል ዲን ነዋሪ ሁሉ የCIA ሰራተኝነታችንን የሚያውቀው አስተናጋጅ በፍርሃት ካየን በኃላ መጋረጃውን ገልጦ ወደውስጠኛው ክፍል ዘለቀ። ስለመፈንቅለ መንግስቱ መካሄድ አለመካሄድ የምናውቀው ነገር ባይኖርም አየሩ ላይ የረበበ አንዳች ነገር ስለመኖሩ ግን እርግጠኞች ነበርን። ይህንን ድባብ ለተቀባዩ ክፍል መስጠት ቀላል ነገር አለመሆኑን ጥርጥር የለውም ስልም ለራሴ ተናገርኩ።

ጥር 21/1995 ፤ ሰሜናዊ-ኢራቅ

ጥር 21/1995 እኔና ቡድኔ ወደ ሰሜናዊ ኢራቅ በእግራችን በተጓዝንበት ወቅት ፀረ-ማዳም እንቅስቃሴ ለመፈፀም የወጣን ሰው እናገኛለን የሚል ግምት አልነበረንም፡፡ ቡድኑን በመሪነት ወደአካባቢው ይገዢ የተጉዋዝኩት CIA ሳዳም በሌሎቹ ተጐራባች ሀገራት ላይ የወረራ እቅድ ይነራቸው አይነራቸው ለማወቅ ሌላ አማራጭ ስላልነበረው ነው፡፡ እንደዕውነቱ ከሆነ ስፍራው የኢራቅ ወታደራዊ ባለስልጣናትን ተባባሪያችን እርጐ ለመመልመል ምቹ መሆኑን አውቃለሁ፡፡

የመጀመሪያው ግዳጃችን ድንበር አቋርጦን ኩርዶች በመጋቢት 1991 በአደረጉት ህዝባዊ መነሳሳት በቁጥጥራቸው ስር ካዋሏትና ህዙ ከተሰኘችው ትንሽ ከተማ በመግባት እንድን የኢራቅ ሚጀር ጀነራል ማግኘት ነበር፡፡ ጀነራሉ የኢራቅን ጦር ከድቶ ወደ ሰሜኑ ግዛት እስከመጣበት 1994 የኢራቅ ፕሬዝዳንት አማካሪ በመሆን አገልግሏል፡፡ ከዚህ አንፃር የሳዳም ስክድ ሚሳይሎች በተለይም ጅምላ ጨራሽ ሚሳይሎች የተደበቁበትን ስፍራ ይነግረናል ብለን ጠብቀናል፡፡

በሹፌሩ በሚሸከረከረው አውቶሞቢል ካረፍንበት መኖሪያ ቤት ከረፋዱ 5 ሰዓት የደረሰው ጀነራል በቡድናችን ሁኔታ ሳይገረም አልቀረም፡፡ ወደሰሜናዊ ኢራቅ የተሻገርነው ከጭነት ካሚሮፕቹ ላይ ተጭነን የነበር ሲሆን በጉዟችን መጨረሻም እንድናርፍበት የተደረገው ቤትም መብራት ውሃና የቤት ማሞቂያ (ሂተርም) አልነበረውም፡፡ ከቤቱ የደረሰንበት ውድቅትም እጅግ ብርዳማ ስለነበር ቅዝቃዜው በኮዳችን የያዝነውን ውሃ ወደበረዶነት ቀይሮታል ሂማችንን ሳንላጭ፤ ሰውነታችንን ሳንታጠብ ብቻ ለቀዝቃዛ አየር የሚሆኑንን ወታደራዊ አልባሳት ደራርበንና አውቶማቲክ ጠመንጃዎችን እንግተን ስንታይ የዩናይትድ ስቴትስ ተወካዮች ሳይሆን እንደ የተሸነፈ ጦር አዝርክርኮና ጥሏቸው የሄዱ ምርኮኛ ወታደሮች እንመስል ነበር፡፡

ሁኔታችን ግራ ያጋባው ጀነራል ከመኪናው ወርዶ ተጠራጣሪ ለጥቆም የያዘውን በትረ-መንግስት በሰጠታ መልክ ሰጠኝ፡፡ ጀነራሉ እዚህ ግባ የማይባል ሙሉ ልብስ ለብሏል፡፡ ርካሽ ቆዳ ጫማዎችንም ተጫምቷል፡፡ ያሰረው ከራሻትም ተቆላሟል፡፡ የተንክረገገው ሪዙ፤ የካሬ ቅርፅ ያላቸው ትከሻዎቹና ቆፍጣናው ዕርምጃዎቹ ግን ወታደርነቱን ሰባቂ ነበሩ፡፡ ጀነራሉ ከዚህ ቀደም በአንድ ጋዜጣ ላይ ከሳዳም ጉን ከአንድ ምሽግ አጠገብ ተቀምጦ የተነሳውን ፎቶ እይቹው ስለነበር እንዳየሁት ልለየው ችያለሁ፡፡ ሳሉን ገብተን ገና አረፍ ከማለታችን ወጥ ቤቷ ሻይ አቀረበችልን፡፡ ይሁንና ጀነራሉ

ጉዳዩን ለመጀመር ለተበት ሆኖበታል፡፡ ኢራቅን እንዴት እንዳገኘናት፣ እንደተመችና እንዳልተመችን የምንፈልገው ነገር እንዳለም በማከታተል ጠየቀን፡፡

እኔም የመከሰኛው ምሥራቅ ቆይታዬ መሰለን ትዕትና የተላበሰ ጥያቄ እንድላመደው አድርጎኛል።

«ጂኔራል ሰለወሳኞቹ የሳዳም ጦር መሣሪያዎች መነጋገር እንችላለን ይሆን?» ስለ
በመሃል ጠየቅኩት፡-

ጥያቄዬ ሳያስገርመው አይቀርም መሰለኝ «ሰለሱ የማውቀው ነገር የለም መሣሪያዎቼ የት እንደተደበቁ የሚያቁት ሳያም! የሳያም አማች የሆነው ሁሴን ካሚልና ጥቂት የሳያም የቅርብ ሰዎች ብቻ ናቸው፡፡» አለኝ

ምንም ሳንነጋገር በእርምጥ ብቻ እንድ ደቂያ ነጎደ። እኒም ዝምታውን ለመስበር ያህል እኛን ለማግኘት ብሎ ጊዜውን ሰውቶ በመምጣቱ ሳመሰግነው ሰል ጉሮሮውን በመጠራረግ «የሳዳም በሰልጣን መቆየት የአሜሪካ ፍላጎት ነው?» ሲል ጠየቀኛ።

የፈራነው አልቀረምና ጀኔራሉ በጦርነ ሊነግረን የፈለገውን ሲብላ የቆየውን፤
ኢራቅ ውስጥ ከምናደርገው እንቅስቃሴ ጉን የማይጠፋውንና አሚሪካ ሳዳም ከሰልጣን
እንዳይወርዱ ምስጢራዊ ድጋፍ ታደርጋለች የሚለውን የኃልዮት ጭምጭምታ ነበር።
እንደነገሩ ከሆነ ነገርየውን በኢራቅ ካገኘችው ሰዎች በሙሉ ለማለት በሚያስደፍር
ሰምቼዋለሁ። እንደውም ከኢራቃውያን እንዳንደቹ ሌላው ቀርቶ ሳዳም ሁሴን የCIA
ትጥረኛ ሰላይ መሆናቸውን ያምኑ ነበር። ኃልዮቱ ግን አብዛኛው ኢራቃዊ ካለውና
ዓለምን የሚገዙት የማይታዩ የጨለማው ኃይላት በመሆናቸው ታሪክም ብዙ እጥፋት
ያለውና ጥቂቶች የሚያዩት የሴራዎች ቅጥልጣይ ነው ከሚለው እምነት ጋር የተቆራኘ
መሆኑ ነው። ይህም ከነገሮች ውስብስብነት ለኳያ የአንድ አገር የውጭ ፓሊሲ መቀረፅ
ያለበት አንድ ምስጢራዊ ሴራን መሰረት አድርጎ መሆን አለበት እንደማለት ነው።
በኅ(ሀ) ልዩቱ መሰረት ሳዳም እና ዩናይትድ ስቴትስ በ1980 ኢራቅ ኢራንን መውረር
የሚያስችላትን ምስጢራዊ ውል ፈርመዋል። የውሉም ብቸኛ አላማ ኢራንን ማፍረክረክ
ነበር። ለጥቆም ጦርነቱ የኢራቅን የባህር ሰላጤው ሃያል ሃገር ሊያደርጋት በመብቃቱ
ዩናይትድስቴትስ ኢራቅ ኩዌትን እንድትወር ለማድረግና የኢራቅን ጦር መደምሰስ
እንዲያስችላት በማለት ከኩዌት ጋር ምስጢራዊ ውል ተፈራርማለች በዚህም ኢራቅ
በተራዋ ኃይሏ እንዲፍረክረክ ተደርጓል። እናም ኢምፔሪያሊዝም ከዚህ በተሻለ
ሊሰራበት የሚችልበት መንገድ የለም የሚለው የኃልዮቱ ድምዳሜ ሆኗል።

ኅልዮቱ ፍቺ ላልተገኘላቸው ምስጢራት ሰፊ ማብራሪያ ይሰጣል። ዩናይትድ ስቴትስ በባህረሰላጤው ጦርነት መቋቋሚያ ላይ ስለምን ሳዳምን አድና እንዳልያዘቻቸውና ሀዘባዊ መንሳሳቶችን ለማጫናገፍ የሚጠቀሙባቸውን ሂሊኮፕተሮች እንዲቆዩላቸው እንዳደረገች የራሱን ትንታኔ ይሰጣል። ሸሪኮቿ ከሆኑት ቱርክ እና ዮርዳኖስን ከመሳሰሉ ሃገራት ጋር ላዳም ስለምን በኮንትሮባንድ የነዳጅ ግብይት እንዲያደርጉ እንደፈቀደችላቸውም ያብራራል። የቀድሞው ፕሬዝዳንቷ ጆርጅ ቡሽ በ1993 ኩዌትን

በጎበኙበት ወቅት በሳዳም የግድያ ሙከራ ከተደረገባቸው በኋላ ሳዳምን በማሳደድ ፈንታ ፕሬዝዳንት ቢል ክሊንተን ባግዳድ ውስጥ የሚገኙ ባዶ ህንፃዎችን በሁለት ከፍተኛ ሚሳይሎች መምታትን ስለምን እንደመረጡ ይተነትናል።

ኅልዮቱ በተጨማሪም በ1993 ነዋሪነታቸው ለንደን የሆነው የቀድሞው ኢራቅ ጠቅላይ ሚኒስቴር ልጅ CIA ሌላው ቀርቶ የጠንሳሾቹን ስም ዝርዝር ለሳዳም አሳልፎ በመስጠት በሳዳም ላይ የተካሄደውን መፈንቅለ መንግስት እንዲከሸፍ አድርጓል ማለታቸውን በመጥቀስ እብድቱን ይጨምራል። ይህ ሃሰተኛ ወሬ ከእውነታው ያፈነገጠ ቢሆንም አብዛኞቹ የኢራቅ ወታደራዊ ባለስልጣናት እውነታነቱን አምነው ተቀብለውታል። እናም እነርሱን የስራችን ተባባሪ አርጎ መመልመሉንም የማይቻል ሊያደርግብን ይችላል።

እናስ ሳዳምን በስልጣን በማቆየት የምናተርፈው ምንድነው? ሳዳም ለደህንነታችን ስጋት ወረራ ሊፈፀሙብን ይችላሉ በሚል በጎረቤት ሀገራት ዘንድ ፍርሃት ያሳደሩ ሰው ናቸው። ዩናይትድ ስቴትስ ሳዳምን የባህረሰላጤውን ፀጥታ ለማስከበር ትፈልጋቸዋለች። የአካባቢው አረብ ሃገራት የሳዳምን ስም በመስማት እናታቸውን እንደሚፈልጉ ቡችሎች ከጉያዋ እንዲሻጡ ትሻለች። የባህረሰላጤው አረብ ሃገራት ለዚህ የዩናይትድ ስቴትስ ከሌላ የሚከፍሉት ክፍያ የነዳጅ ዋጋን አያንረውም። ይህ ሁሉም ለኢራቃውያኑ ፍፁም የሆነ ትርጉም የሚሰጥ ነገር ነው።

እናም እኛም ይህን የሴራ ኅልዮት ከመጋፈጥ ውጪ ሌላ አማራጭ አልነበረንም። «ሳዳም እንዲወገዱ እንፈልጋለን። በስልጣን እንዲቆዩ ያደረጋቸው የኢራቅ ህዝብ ነው» ስል አስረግጧል ተናገርኩ።

ጄኔራሉ ምላሹን ለአፍታ ካጤነው በኋላ እኔን ከማመን ውጪ ምርጫ እንደሌለው በማወቁም «ወደደጅ እንውጣ» አለኝ

መንገዱን ይዘን ቁልቁል 20 ያርድ እንደተጉዋዝን ጄኔራሉ ፊቱን ወደኔ አዞረ።

«እኔ ወደሰሜን እንድመጣ የተደረግኩበት ምክንያት ሳዳምን የማስወገድ እቅድ ባለው የወታደራዊ ባለስልጣናት ቡድን ተመርጧል ነው» ሲልም የሰማው ሰው ስላለመኖሩ እርግጠኛ ለመሆን አካባቢውን እየቃኝ በሹክፎክታ ተናገረ። «ሃገራችሁ ከጎናችን እንደምትሰለፍ ለማወቅ እንፈልጋለን።»

ለአንድ ደቂቃ ያህል የተናገረው የገባኝ መሆኑን ለማወቅ በትኩረት ሲያየኝ ቆየ። ላቋርጠው ባለመፈለጌ የሰጠሁት ምላሽ አልነበረም።

«ሌላም ሁለተኛ ጥያቄ አለን።» ሲልም ንግግሩን ቀጠለ ስልጣኑን እንደተረከብን ዩናይትድ ስቴትስ ዲፕሎማቲካዊ እውቅና ልትሰጠን ይገባል አሊያ ግን ለስልጣን ሹክፉ ሲባል የእርስ በርስ ጦርነት ይፈነዳል።»

ጄኔራሉ የፈለገውን ለማለት ስልጣኑ ነበረው። ርግጠኛ መሆኑ ቢበዛበትም የዩናይትድ ስቴትስን ድጋፍ ለማግኘት ግን የሚያበቃው አልነበረም። ይሁንና «በዚህ ኩዴታ ውስጥ ማን ማን እንደሚሳተፍና የመሳሰሉትን ጉዳዮች የዋሽንግተን መንግስት በዝርዝር ማወቅ ይፈልጋል።» አልኩት።

ጄኔራሉ እጁን አንስቶ ንግግሬን እነዳቋርጥ በማድረግ «መጀመሪያ ከዋሽንግተን ምላሽ እግኝልኝና ከዛ በኋላ በዝርዝር ጉዳዮች ላይ መነጋገር እንችላለን።» አለኝ።

ከከተማይቱ ዳርቻ እንደደረሰን የመልስ ጉዞአችንን ማድረግ ጀመርን። ጄኔራሉ ከቱርክ ጦር አዛዥ ጋር አንካራ ውስጥ ለመገናኘት ቀጠሮ ነበረው። ከድንበሩ ባሻገር የቱርክ ሂሊኮፕተር እየጠበቀችው ናት በዚህ ቀጠሮው ለቱርኮቹ ስለመፈንቀለ መንግስቱ ሊነግራቸው አቅዷል።

«ጥያቄዎች እያሉህ ትህትናህ አመዝኖ ሳትጠይቀኝ ቀርተህ ይሆናል።» ሲል የመልስ ጉዟችንን ስናደርግ ተናገረ «እዋን! የምናደርገውን ካልተሳካ ደግሞ የሚጠብቀንን ቅጣት ጭምር እናውቃለን።

«የሳዳምን የደህንነት ጥንካሬ በቅርበት የማውቀው ነው። በጦርነቱ ወቅት ሳዳም ፊት ቀርቤ ሶስቱ ወታደራዊ ማብራሪያ ሰጥቻለሁ። ለመሆኑ እኔም ሆንኩ ማንም ሌላ ሰው ከሳዳም ጋር እንደምን አንደምንገናኝ ታውቃለህ? ከባግዳድ ሳዳናዎች ማዕዘን ወደአንዱ ሂደህ እንድትጠባበቅ ይነገርሃል። ጥበቃው እስከ ሶስት ሰዓት ሁሉ ሊፈጅብህ ይችላል። ከዛ አንድ መኪና ወዳለህበት መጥቶ ይቆምልሃል። ገብተህም ከመኪናው ወለል እንደትተኛ ይነገርሃል። ምንም ነገር ማየት እንዳትችል በብርድ ልብስ ትሸፈናለህ። መኪናውም እዛው ባግዳድ ውስጥ ለአንድ ሰዓት ሲዘዟል ይቆያል። ያኔም የት እንደሆንክ የምታውቀው ነገር አይኖርም። በመጨረሻም ሳዳም አንተን ወደሚጠባበቁበትና ምናልባትም ለዛ ግንኙነታቸው ብቻ ወደተዘጋጀው ተራ ቤት ትወሰዳለህ ግንኙነታቸውም ሲቋጭ ባመጣህ መኪና በመጣህበት መልኩ እንደትወሰድ ትደረጋለህ። በዚህም ለካባቢውን መለየት ሳትችል ትቀራለህ። አዎን! የሳዳም ደህንነት አጥር እጅግ እጅግ ጥብቅ ነው። ግን ቀዳዳው ምኑ ጋር እንደሆነ እናውቃለን። እመነኝ የምናደርገውን እናውቃለን።»

ጄኔራሉ ሊሄድ ሲል የመኪናውን መስኮት ዝቅ አርጎ አንድ የመጨረሻ ቃል ተነፈሰ።

«ከዋሽንግተን የምንሻው ግለፅነትን ብቻ ነው። የሳዳምን መወገድ መፈለግ አለመፈለጋቸውን ማወቅ ይኖርብናል ሌላ የምንፈልገው ነገር የለም። ከአንካራ በሁለት ወይም በሶስት ቀናት ውስጥ እመለሳለሁ። ያኔ የጥያቄያችንን መልስ ይዘህ እንደማገኝህ ተስፋ አደርጋለሁ።»

ቤት እንደገባሁ ጄኔራሉ የነገረኝን ሁሉ ለጠቅላይ መምሪያው አስተሳሰብኩ።

የጄኔራል ዝርዝር መረጃ ያልያዘ መልዕክት ብዙ ርቀት እንደማይጓዝ ባውቅም ከኢራቅ ጦር ከድቶ መውጣቱን ዋሽንግተን በጥልቀት እንደምትመረምረው አውቃለሁ። ጄኔራል ከጦርነቱ መባቻ በኋላ ጦሩን የከዳ የመጀመሪያው ከፍተኛ ማዕረግ ያለው ሰው ባይሆንም ከፍተኛ የፖለቲካ ፅርክን ከተቆናጠጠ ከይፍራት ቤተሰብ የተገኘ ሰው ነበር። ከምንም በላይ ሳዳም ከተገኘባቸውና በስልጣን እንዲቆዩ ካደረጓቸው የሱኒ መስሊሞች የተገኘ ሰው መሆኑ ለነገሩ ከብደት ይሰጠዋል። ሱኒዎች ከኢራቅ ህዝብ 20 በመቶ ቢሆኑም የጦር ሃይሉን መቆጣጠር ችለዋል። ጠንካራ የደህንነት ኃይልም መስርተዋል። ምንም ዓይነት ታንክ አውሮፕላን ወይም ከአንድ ኩባንያ የበለጠ የመንግስት አካል ለሳዳም ያለው ታማኝነት ፍፁም ከሆነ አንድ የሱኒ ባለስልጣን ይሁንታ ውጭ ሊንቀሳቀስ አይችልም። ያለ ሱኒዎች ድጋፍ ሳዳም ለአንድ ቀን በስልጣን ሳይ መቆየት አይችሉም። ለዚህም ነው የጄኔራል መከዳት በሳዳም ጎራ ፍራቻ እንዲነግስ የማድረጉ ምልክቶች እንዲታዩ ያደረገው።

ቀደም ሲል ሳዳም ጦሩ ውስጥ የሚደረጉ መከዳቶችን በቸልታ ሲያልፉ ቢቆዩም ጄኔራሉ ህዳር 8 ጦሩን ከከዳ በኋላ ጄኔራሉን አድኖ የሚገድል ቡድን አቋቁመዋል። ለከፍተኛ የጄኔራሉ ጎሳ መሪዎች አባላት የጄኔራሉን በሃይማኖት ደረጃ ከህዝቡ መገለል እንዲያውጁ አድርገዋል። እንዲህ በማድረጋቸውም የጄኔራሉ ተከታዮች በህዝቡ ዘንድ ቦታ እንደሌላቸው ለማሳየት ሞክረዋል። ዋናው ፍራቻቸው ግን ጄኔራሉ ከጥቅል ስልጣናቸው ቋጠሮውን እንደፈቃች እንዲት የነተበች ክር ተደርጎ እንዳይወሰድ ነበር።

የዋሽንግተን መንግስት ግልበጣውን ባይደግፈውም የሳዳም አገዛዝን ፅንኑት ዳግም መፈተሽ እንደሚኖርብን አውቄአለሁ። የመንግስቱ ፅናት የሆነው የሱኒ መሰረት እየተሸራረፈ ይሆን? የጄኔራሉ ቃል እንዳለ አምነን መቀበል ባንችልም CIA የጄኔራሉን መረጃ ተአማኒነት የሚያጣሩ ታማኝ የመረጃ ምንጮች ኢራቅ ውስጥ ሊኖሩት ይገባል። እነዚህ የመረጃ ምንጮችም እኩል ኢራቅ ውስጥ ከሚኖሩና ከወታደራዊ ባለስልጣናቱ ጋር ግንኙነት ያላቸው ሱኒዎች መሆን ይኖርባቸዋል እጅግ በርካታ ህዝብና ከግማሽ ሚሊዮን የበለጡ ጥምር ኃይላት ፀረ-ሳዳም ጦርነት ከከፈቱ ከሶስት ዓመታት በኋላ እንኳን በ1995 CIA ኢራቅ ውስጥ የጄኔራሉን መረጃ የሚያጠናክር ወይም ፋርሽ የሚያደርግ አንድ የመረጃ ሰራተኛ እንኳ ማግኘት ሳይችል ቀርቷል።

CIA በሃገሪቷ ውስጥ ብቻም ሳይሆን እንደ ኢራን ዮርዳኖስ ቱርክ እና ሳውዲ አረቢ ባሉ ተጎራባች ሃገሮች ሳይቀር አንድ ሰብዓዊ የመረጃ ምንጭ አልነበረውም እንደተቀሩት የዩናይትድ ስቴትስ አካላት ሁሉ የመረጃ ድረጅቱ በኢራቅ ጉዳይ ላይ አይኖማ አልነበረም። የጄኔራሉ መረጃ ተአማኒነት በሌላ መንገዶች ተጣርቶ በጥንቃቄ ሊመረመር ይገባ ነበር።

የመንግስት ግልበጣውን ከጠነሰሱት ወታደራዊ ባለስልጣናት ፊት ለፊት ተገናኝተን ስለሆኔታው ከአንደበታቸው መስማት ቢኖርብንም ያን ማድረጉ የሚቻለን አይሆንም። ኢራቅ በCIA አጠራር ከልክል ቀጠና ናት። CIA ማንኛውንም የመረጃ ሠራተኛ በሳዳም ቁጥጥር ስር ወዳለው ግዛት ማስረግ ባለመቻሉ ከአገሪቱ ጋር የሚፈፅመውን ግንኙነት በሶስተኛ ወገን በኩል መፈፀም ነበረበት። የኢራቅ ወታደራዊ

ባለስልጣናት ሰሚናዊውን የኩርዶች ይዞታ ጨምሮ ከኢራቅ ውጭ ወዳለ አገር መሻገር የማይፈቀድላቸው በመሆኑ የግንኙነቱ ሰኬት ሊወሰን የሚችለው በሶስተኛው ወገን ጥንካሬ ነው። እንደ ባለስልጣን ደግሞ መሰሉን ድርጊት ሲፈፅም ቢያዝ በአሲድ መታጠብ እጣ ፈንታው ይሆናል ውጤቱም ነፍሱን አትርፎ ውሎው ከአሰቃቂና አስፈሪ ፊት ጋር ከቤቱ እንዲውል ያደርገዋል ያም ማለት ሳይታይ ወደሃገሪቷ በሚገባና በሚወጣ መልዕክተኛ ግንኙነቱን መፈፀም አለብን ማለት ይሆናል። መፍትሄው ፍፁም አይደለም ሁኔታው በአንድ ትንፋሹ በሚቆራረጥ የትዕይንት ተራኪ የታጀበ አንድን በመድረክ ጉንና ጉን የሚካሄድ ትወናን የመከታተል ያህል ቢሆንም ያን ከማድረግ ውጭ ሌላ አማራጭ አልነበረንም።

የጀኔራውን እቅድ ለጠቅላይ መምሪያችን ባስተላለፍኩ በሳምንቱ «ይህ እቅድ አይደለም» የሚል ባለሰብት ቃላት ምላሽ ከመምሪያው አገኘሁ።

ምላሹ የተሰጠኝ በኢራቅ ጉዳይ ላይ ከኔ ጋር ከሚሰራ ባለስልጣን መሆኑ ገብቶኛል። ይህ ባለስልጣን ደግሞ ባህር ማዶ ወጥቶ የሚያውቀው ከ25 ዓመታት በፊት በቪየትናም ጦርነት ጊዜ ለዓመት ብቻ የነበር ሲሆን መካከለኛውን ምስራቅ ረግጦት አያውቅም። ቢሆንም ቅሉ የጠቅላይ መምሪያው ምላሽ ዱብ እዳ ሆኖብኛል። ምላሹም ተጨማሪ ማብራሪያ ካለመጠየቁም በላይ ለጉዳዩ ማበረታቻ አልቸረውም። ያም CIA በኢራቅ ውስጥ በመቶዎች የሚቆጠሩ ሰላዮች እንዳሉትና ያለ እውቅናው ሃገሪቱ ላይ ዝር የምትል ወፍ እንደሌለች ያስመስላል።

በሚቀጥለው ቀን ጀኔራሉን ለማግኘት ውስብስብ ጭቃማ መንገዶችን ይዜ መሃል ሳላህ አል ዲን ውስጥ ወደሚገኘው መኖሪያ ቤቱ አቀናሁ። በጀኔራሉ መኖሪያ ያሉ እቃዎች አሰዳደር የተበታተኑ ስለነበር ጀኔራሉ ቤተሰቦቹን ይዞ ወደሰሜን ያቀናው መያዝ የሚችለውን እቃ ብቻ ይዞ የነበረ ይመስላል። ወለሉ ላይ እግርቻችንን አቆላልፈን ተቀምጥን ባለቤቱ ሻይ ስታቀርብልን ልጆቹ ከበስተኃላችን ካለው በር ሆነው ሁኔታችንን ይከታተሉ ነበር። የጠቅላይ መምሪያውን ምላሽ ለጀኔራሉ መናገሩ ትርጉም የለሽ እንደሚሆን አስቤያለሁ። ምላሹን ብንግረው አይረዳኝም። ካልተረዳኝ ደግሞ ምስጢሩን አያጋራኝም ከምላሹ የተረዳሁት ነገር ቢኖር የዋሽንግተን መንግስት የመንግስት ግልበጣውን ከማጣጣል ይልቅ በመንግስት ግልበጣው የሚሳተፉ የባለስልጣናትን ስም ዝርዝር ጉዳዮች እንዲገለፁለት የሚፈልግ መሆን ነበረበት።

ለጀኔራሉ ከጠቅላይ መምሪያው መንግስት ግልበጣውን የተመለከተ ምላሽ እንዳልተሰጠኝ ሰነግረው አንዳች አስፈሪ ስሜት ፊቱ ላይ አነበብኩኝ። ምስጢራዊው ኮሚቴ መልዕክቱ በ24 ሰዓት ውስጥ ምላሽ ያገኛል የሚል እምነት እንደነበረው ነገረኝ። ምላሹን ፍለጋ መልዕክተኞች በየምሽቱ ድንበር ተሻግረው ይመጡ እንደነበረ አጫወተኝ። ጀኔራሉ የዋሽንግተን መንግስት በዚህ አንገብጋቢ ጉዳይ ላይ በሰዓታት ልዩነት ምላሽ መስጠት አለመቻል የሚዋጥለት አልሆነም።

የንግግራችንን አርዕስት ለመቀየር በማሰብ በሰሜን ግዛት ስላለው ዙጎች ተነጋግርን ከትምህርት ቤታቸው ስለወጡት ልጆቹና ስላለበት የምግብ እጥረት ችግር ተጨዋውትን እናም ከቤቱ ለመውጣት ስነሳ ጄኔራሉ እንድቆይ ምልክት ሰጠኝና «ይህን ወደ ዋሽንግተን አስተላልፈው::»

ጄኔራሉ መከፈት ያልፈለገውን በር መከፈት መፈለጉ ስለመንግስት ግልበጣው ዝርዝር ጉዳዮች ሊነግረኝ መወሰኑ ታወቀኝ ግምቴ ትክክል ከሆነ ጄኔራሉ ከዚህ በኋላ ማፈገፈግ አይቻለውም እርሱና ግብረ አበሮቹ የሆኑት የምስጢር ኮሚቴው አባላት የ1993 ቱን መንግስት ግልበጣ ከህደት በመፈፀም እንዲከሸፍ ያደረገው CIA እንዳልሆነ በማመን እጣፈንታቸውን በእጃችን ላይ ያኖራሉ:: የዋሽንግተን መንግስትን ቀልብ ለመላብ እጣፈንታቸውን በእጃችን ላይ ያኖራሉ:: ሰዎቹ በፀረ-መሰሉን አደጋ ከመጋፈጥ ውጭ ምርጫ እንዳልነበራቸው ሆኖ ታይቶኛል:: ሰዎቹ በፀረ-ሳዳም እንቅስቃሴአቸው ለመግፋት የዋሽንግተንን ይሁንታ ማግኘት እንዳለባቸው አምነዋል:: እናም ልክ ነበርኩ ጄኔራሉ የ CIAን ድጋፍ ለማግኘት እንደኩኩ መለኮቱ መዘመር ይጠበቅበታል::

የመንግስት ግልበጣው የጀርባ አጥንት የሆኑት ሶስቱ የካብተ የውጊያ ልምድ ያላቸው ክፍለ ጦሮች ማለትም 76ኛው ብርጌድ 15ኛው የእግረኛ ክፍለጦርና 5ኛው ሜካናይዝድ ክፍለ ጦር ነበሩ:: እንደጄኔራሉ ገለጻ ክፍለጦሮቹ ከሳዳም ታማኝ ክፍለ ጦሮች በተለይም የሪፖብሊካን ዘብ ከተሰኘውና ሳዳምን በመንበራቸው ጠብቆ ካቆየው ክፍለ ጦር የሚጥማቸውን መልሶ ማጥቃት መቋቋም የሚያስችላቸውን ጦር መሳሪያ ታጥቀዋል:: እርግጥ ክፍለ ጦሮቹ የተቀናጀውን የሪፖብሊካን ዘብ ክፍለ ጦሮች ጥቃት መቋቋም እንደማይችሉ ቢያስቡም ታማኝ ክፍለ ጦሮቹ ትንጅት ፈጥረው ጥቃት ከመከፈታቸው በፊት ሳዳምን ማስወገድ ይኖርባቸዋል:: እቅዱ እንደ መብረቅ አባርቆ እንደነሳድጓድ መከሰት ሲኖርበት መቋጠት ያለበትም ማንም ለፀፋዊ እርምጃ መውሰድ ከመጀመሩ በፊት ይሆናል::

ለመንግስት ግልበጣው ስኬት አስተዋፅኦ የሚኖረው ሌላው አራተኛ አካል ከቲክሪት ወጣ ብሎ ካለው ስፍራ የሚገኘውና ከሳላህ አል ዲን ጦር ትምህርት ቤት ጋር ተያያዞ የተሰራው የታንክ ማሰልጠኛው ኩባንያ ነው:: የማሰልጠኛው አዛዥ መንግስት ግልበጣውን በቁንጮነት ይመራል አዛዥ የምስጢራዊው ኮሚቴን ትእዛዝ እንዳገኘ ከትምህርት ቤቱ አስራ ሁለት ታንኮችን ከነእጃቢዎቻቸው በመውሰድ 'አውጃህ' ወደሚገኘው የሳዳም መኖሪያ እንዲሰማሩ ያደርጋል:: የሳዳም መኖሪያን በመከበብም ሌሎቹ ሶስቱ ክፍለ ጦሮች ደርሰው መንግስት ግልበጣውን ከመከሸፍ እስኪታደጉት ሽፋን ይሰጣል::

ከቲክሪት በስተምስራቅ የምትገኘው የአውጃህ መንደር የሳዳምን ማጥመጃ ተደርጋ የተወሰደችው ኢራቅ ውስጥ ችግር በተፈጠረ ቁጥር ሳዳም መሸሸጊያ እርገው እንደሚጠቀሙበት ስለሚታወቅ ነው:: ሳዳም ከተወሰዱበት የአውጃህ መንደር ጋር የጠበቀ ግንኙነት ስላላቸውና ወደሰልጣን ከመጡ በኋላም ከመንደሪቷ ዳርቻ በሚገኝ ሰፊ መሬት ላይ ዘመናዊ መኖሪያ ቤት የገነቡ ሲሆን የኮሚቴው እቅድ ከአውጃህ ራቅ ካለ ስፍራ

ምናልባትም ባግዳድ ውዥንብር በመንገዱ ኮሎኔል በመንደሪቷ ጎዳናዎች ላይ ታንኮቹን ከማሰማራቱ አስቀድሞ ሳዳም ከስፍራው እንዲደርሱ ማድረግ ነበር። ምንም እንኳን ኮሚቴው ውዥንብር ሲነሳ ሳዳም ወደአውጃህ እንደሚያቀኑ በጥሩ መልኩ ቢያመለክትም መፈንቅለ መንግስቷን ሊያከሸፍ ስለሚችል አንድ እድል ግን ጊዜ ወስዶ አሳስበዋል ነበር። ይኸውም ሳዳም ወደ አውጃህ እንዳቀኑ በሳዳም የደህንነት ሃይል ውስጥ ያለ የመረጃ ምንጭ የመንግስት ግልበጣውን ጠንባሾች ማንነት ይፋ ሊያደርግ እንደሚችል ነበር።

ለመንግስት ግልበጣው ሰኪት ቁልፉ ግልበጣው ምስጢራዊነቱን የመጀመሪያዋ ጥይት እስከትተቀስ የጠበቀ እንዲሆን ማድረግ ነው። ይህም ሳዳም አውጃህ ውስጥ ኢሳማ እንደሚሆኑ እንዳይጠረጥሩ ያደርጋቸዋል። ያን ለማድረግ ደገሞ የኮሚቴው አባላት ቤተሰቦቻቸው ስለመንግስት ግልበጣው ያላቸው አውቀት ውስጥ እንዲሆን ማድረግ ይኖርባቸዋል። ሁሉም የምስጢራዊው ኮሚቴ አባላት እና የአራቱ ክፍለጦሮች አዛዦች ስደም የተሳሰሩ ሲሆኑ አብዛኛዎቹም የመጀመሪያ የእኩልነት ልጆች ናቸው።

«ውዲያውን ሳይከሸፍም በዛሬይቱ ሊራት ውስጥ መቆየት የሚችል ብቸኛ ሲራም ያ ነው።» አለኝ ጀኔራሉ። ከዚህም በላይ በአውጃው ጥቃት እንደሚሳተፉ የሚጠበቁት አብዛኞቹ ወታደሮች ከሹማር የጎሳ ጥምረት የተውጣጡ ይሆናሉ የተባበሩት መንግስታት በሊራት ላይ የጣለውን ማዕቀብ ተከትሎ የታዩው የአገሪቱ መዳከም ጥንታዊ የጎሳ ትስስርኛል ለመንግስት ታማኝ የሆኑ ጎሳዎችን እየተኩ እንዲሄዱ አድርጎአቸዋል።

በኮሚቴው ምልክታ የእቅዱ ምስጢራዊነት እስከተጠበቀና ሌላ ተቀናቃኝ ሃይል ጣልቃ እስካልገባ የኮሎኔሉ ታንኮች በ20 ደቂያ ጊዜ ውስጥ አውጃህ ይገባሉ። ለጥቆ ባሉት ከ10 እስከ 20 በሚደርሱ ደቂቃዎች ሌሎቹ ክፍለ ጦሮች ደርሰው በሳዳም ላይ ከበባ ይፈፅማሉ። ከዚህ በኋላ ሳዳም ያላቸው ምርጫ እጅ መስጠት ይሆናል እሊያም ታንኮቹ የመኖሪያቸውን አጥር ደርሞሰው ይገባሉ ከዚያም ሁሉም ነገር ከአንድ ሰዓት ባነሰ ጊዜ ውስጥ ፍጥረውን ያገኛሉ።

ቀጥለው ባሉት ሁለት ሳምንታት ጀኔራሉ የአራቱን አዛዦችና ምክትሎቻቸውን ሰም ዝርዝር ሰጠኝ የቤተሰቡን የትውልድ ህረግ በዛፍ ግንድ ዝንጣፌ በመሳል ባለስልጣናቱ ያላቸውን የደምትስስር ዝምድና አስረዳኝ። የወታደራዊው ሽግግር መንግስት ባለስልጣናት የሚገኙትን ሰዎች ስምም ነገረኝ። ስማቸውን ከነገረኝ ሶስቱ ስለመንግስት ግልበጣውም ሆነ በመንግስት ባለስልጣንነት እንዲያገለግሉ ስለመመረጣቸው እንደማያውቁ አሜወተኝ። ሰዎቹ ኮሎኔሉ በአውጃህ ጎዳናዎች ላይ ታንኮቹን እስከሚያሰማራ ስለጉዳዩ እንዲያውቁ እንደማይደረግም አብራራልኝ። ይህ ሁሉ መረጃውን ለመከፋፈል እና የመንግስት ግልበጣውን ምስጢራዊነት ለመጠበቅ የታቀደ ነው።

ከጀኔራሉ ጋር ከምናደርገው ከእያንዳንዱ ቆይታ በኋላ ሰጠትላይ መምሪያው መልዕክት አስተላልፍ ነበር። የመንግስት ግልበጣው ቁልፍ ተዋናዮች ስም ዝርዝር ለርሳ ጠቅላይ መምሪያ አዛዦች የተላለፈላቸውና እነሱም በመዝገባቸው ያኖሩት ቢሆንም

መንግስት ግልበጣውን በተመለከተ ግን ማድረግ ስለሚፈልገው ነገር የዋሽንግተን መንግስት አቋሙን አሳሳውቀዋል፡፡

የአለቃዬ ዝምታ ተስፋ ያስቆረጠው ጄኔራል በወርሃ የካቲት መዓቻ ቤታችን መጣ፡፡ ለመጨረሻ ጊዜ ተገናኝተን በነበረበት ወቅት ግልበጣው በሚካሄድበት ቀን ዩናይትድ ስቴትስ ግልበጣውን መደገፏን ለማሳየት አንድ ተዋጊ አውሮፕላን በባግዳድ አየር ላይ እንዲበር እንድታደርግ ጠይቆኝ ነበር፡፡ በወቅቱ ጥያቄውን ለአለቃዬ ማሰተላለፏ አሳስጧልኝም ዋሽንግተን ለመንግስት ግልበጣው ዕውቅና ባልሰጠችበት ሁኔታ አየር ኃይል በሊራቅ ክልል እንዲበር ማድረግ ግን የማይመስል ነገር ነው፡፡

ሻይ ከቀረበልን በኋላ በተለመደው ዝምታችን ተውጠን ቆየን፡፡ ለጥቆም ጄኔራሉ ፊቱን ወደኔ መልሶ እጁን ከንዴ ላይ ጣል አድርጎት፡-

«ኩርዶች ሁሉን ነገር እንዳልነበረ ሊያደርጉብን ነው፡፡ ስለዚህ የሰላም ስምምነት እንዲፈራረሙ ብታደርጉ ስምምነቱ ዩናይትድ ስቴትስ የሳዳም መወገድ ቁርጠኛ አቋሟ መሆኑን ሊያሳይላት ይችላል፡፡» አለኝ፡፡

መጋቢት 3/1995፤ ሳላህ አል-ዲን-ኢራቅ

ጄኔራሉ ያመጣው ሃሳብ ወሳኝ ነበር። ኩርዶች በመፈንቅለ መንግስቱ ባይሳተፉም እቅዱ በእንጭጨ እንዲቀጭ የማድረግ እቅዱ አላቸው። በወርሃ የካቲት አጋማሽ የእርስ በርስ ጦርነታቸው መላውን ሰሜናዊ ኢራቅ ያዳረሰ ሲሆን ጦርነቱ ኢራንንና ቱርክን ጣልቃ ለመግባት እንዲዘጋጁ ሲያደርጋቸው ሳዳም ከኩርዶቹ ግዛት ለመዝለቅ የሚያደርጉትን ግስጋሴ ኩርዶቹ መቋቋም እንዲሳናቸው አድርጓቸዋል።

እንደሚታወቀው ደግሞ የኩርዶቹ ጦርነት መሠረት በጊዜ በታሪክና በባሕርያቱ ይለያያል። ጥንታዊዎቹ ልዩነቶቻቸው ደግሞ በ1995 ዋነኛ ተቀናቃኞች የሆኑትን ሁለቱን የኩርድ ዴሞክራሲያዊ ፓርቲ (ኬ.ዲ.ፒ) እና የኩርድ አርበኞች ህብረት (ፒ.ዩ.ኤ) የተሰኙ አንጃዎችን ወልደዋል። አንጃዎቹም በአልበገር ባይነት እርስ በዕርሳቸው ተፋልመዋል። ማንኛውም አንጃ ደግሞ በሰከነ አፅምሮ ሰላም ለማውረድ ሲባል እንደሚወሰነው በመወሰን ፈንታ ጦርነታቸውን ሰብቀውበታል። ከዚህ ሁሉ የከፋው ደግሞ ሁለቱም ወገኖች ተስፋ በቆረጡ ጊዜ በ1988 በጅምላ ጨራሽ መሣሪያ በሽዎች የሚቆጠሩ ሰላማዊ ኩርዶችን የጨፈጨፉትን ሳዳም እና የተናቀውን ጦራቸውን በሰሜኑ ግዛት ጣልቃ እንዲገቡ መጋበዛቸው ነበር።

በኩርዶቹ በኩል ለሳዳም የሚቀርብ ማንኛውም ግብዣ ደግሞ ለመንግስት ግልበጣው ጠንሳሾች አደጋ አለው። ምክንያቱም ግዳጁ የተሰጣቸው የኢራቅ ወታደሮች ወደኩርዶቹ ሊሰርጉ መቻላቸው ሳዳም ፈጣንና በማያዳግም መልኩ በአካባቢው የሚታዩ ማንኛቸውንም አለመረጋጋትና የአመፅ ፍንጮችን መጨፍለቅ ያስችላቸዋል። ጄኔራሉ ከጅምሩ ኮሚቴው የኩርዶቹን ግጭት ጋብ ማለት እንደሚፈልገው ቢነግረኝም እሁን ግን ግጭቱ ከሚያካሂዱት መፈንቅለ መንግስት በላይ አሳሳቢ ሆኖባቸዋል። ለአንድ ቀንም ቢሆን የኢራቅ ወታደሮች ወደሰሜናዊው ግዛት መመለስ ሳዳምን የማይቀለበስ ድል ባለቤት እንዲሆኑ የሚያደርግ ይሆናል። ያም ከዞኑ ታዲያ ኢራቃውያን የሴራ ኃልዮቱን በመጥቀስ ዩናይትድ ስቴትስ ሳዳም እርምጃ እንዲወስዱ ምስጢራዊ የማስጠንቀቂያ መልዕክት እንዳስተላለፈችላቸው ሆኖ ይሰማቸዋል። እነሱም አሚሪካውያን የሳዳምን በስልጣን መቆየት ይፈልጉታል የሚል እምነታቸውን ያስረግጣቸዋል።

እኛም እውነታውንና ለግምቶቹ ስበብ የሆነውን መንስኤ ወደጎን ትተን ሳዳም ከስልጣን እንዲወርዱ ቢደረጉም ቀሪው የቤት ስራ የሚሆነው የኢራቃውያኑ እንጂ የኛ

አለመሆኑን እንገነዘባለን። ለዚህም ዋጋ ያላቸው እነሱ እንጂ እኛ ለጉዳዩ ያለን አመለካከት አይደለም ዩናይትድ ስቴትስ የሳዳምን በሰልጣን መቆየት በምስጢር እንደምትደግፍ ካመኑ ከሳዳም በተቃራኒ ጎራ ለመሰለፋቸው ትርጉም አይሰጡትም።

እናም በሁኔታው ተስፋ የቆረጡት ኩርዶች ብቻ ሳይሆኑ እንደማንኛውም ሰው ሁሉ አህመድ ቻላባይንም የሁኔታው ተለዋዋጭነት አሳስበታል።

ቻላባይ መቀመጫቸውን ሳላህ አል ዲን ውስጥ ያደርጉ ተቃዋሚ ድርጅቶችን በጥላው ስር ያስባሰበው የኢራቅ ብሄራዊ ኮንግረስ መሪ ነው። ለመጀመሪያ ጊዜ አግኝቼው የነበረው በ1994 ዋሽንግተን ውስጥ የነበር ሲሆን በወቅቱ ፊፅሞ ሳዳምን ከሰልጣን የማስወገድ እንቅስቃሴ ላይ ሚና ያለው ሰው አይመስልም ነበር። በጊዜው የሳቪለርው ሰፋን ለብሶ 150 ዶላር የሚያወጣ ስራቱ የኢጣሊያ የሆነ የሃር ከረቫት አስሮና ከጥጃ ቆዳ ተሰርተው በእጅ የተሰፉ መጫሚያዎቹን ተጫምቶ ማረዩት ድልድይ ሲያቋርጥ ሳየው አንድን ስኬታማ የባንክ ሰራተኛ እንጂ በታንክ ላይ ተፈናጦ ወደ ባግዳድ የሚያቀና አርበኛ አይመስል እንደነበረ አስታውሳለሁ። እናም አጠገቤ ደርሶ ሲጨብጠኝ የዕጅ ሽቶው አፍንጫዬን እንደሰነገው ትዝ ይለኛል።

አንድ ቀን የኢራቅ ተቃዋሚዎች ስኬታማ መሪ አሆናለሁ የሚለው ህልሙ ቻላባይ መስሎ ከሚታየው ጋር ያልተጣጣመ ህልም ሆኖብኛል። ለዚህም ደግሞ የመጀመሪያው ምክንያቱ የሚሆነው ቻላባይ የሚገኝበት አናሳ መደብ የሆነው የሺአ ሙስሊም ኢራቅን አስተዳድሮ የማያውቅ ከመሆኑም በላይ ሙስሊን ስኬት በቶሎ መጎናፀፍ አለመቻሉ ሲሆን ሁለተኛው ምክንያቱ ቤተሰቡ በ1958 የሃሺሚት ንጉሳዊ አገዛዝ መውደቅን ተከትሎ ወደሊባኖስ መስደዱን መሠረት ያደረገ በመሆኑ ነበር የ13 ዓመት ልጅ የነበረው ቻላባይ እድገቱን እዚያው በማድረግ የኢራቅ አነጋገር ዘዬውን በሊባኖስ አነጋገር ዘዬ የለወጠው ቻላባይ ይበልጡንም ዩናይትድ ስቴት ውስጥ ከሚገኝ የድህረ ምረቃ ት/ቤት በመግባት በኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ የማስትሬት ዲግሪውን በመስራትና ከቺካጎ ዩንቨርሲቲ በኢንፎርሜሽን ኮሚዩኒኬሽን ቴክኖሎጂ የዶክትሬት ዲግሪውን በማግኘት የአሜሪካንን ዘይቤ ያለው እንግሊዘኛን መማር ችሏል። በኢራቅ ውስጥ ስለሚያደርገው የብሄርተኝነት እንቅስቃሴ የቱንም ቢልም ኢራቃውያን ቻላባይን የሚያዩት እንደ አንድ አገር የለሽ ሰደተኛ ነው። በባንክኝነት ህይወቱም መጨረሻ ላይ የርዳኖስ ውስጥ ንብረትነቱ የራሱ የሆነውን የፔትራ ባንክ በ1989 የደንበኞቹን ተቀማጭ ገንዘብ የሆነን በመቶ ሚሊዮን የሚቆጠር ዶላር በማክሰር ድቀት አጋጥሞት እንደነበር የሚታወስ ነው። ለባንኩ ክስረትም ተጠያቂ የሆነው ሰው በርግጠኝነት በማይታወቅበት ሁኔታም ጉዳዩን ያየው የዮርዳኖስ ችሎት ገንዘቡን ለግል ጥቅሙ አውሎታል በሚል ቻላባይ ላይ የጥፋተኝነት ውሳኔ አሳልፏል።

እናም ቻላባይ በውጭው አለም በወንጀልኝነቱ የሚታወቅ ሲሆን በአገር ቤት ግን ምንም እውቅና አልነበረውም በማስረጃ አይደገፍ እንጂ ድርጊት አቃጅነቱ አንቀሳቃሽነቱና ተሞክሯዊው ፖለቲካዊ እንቅስቃሴው በኢራቅ ብሄራዊ ኮንግረስ ውስጥ የሚፈፅማቸው የዕለት ተዕለት እንቅስቃሴው እካል ናቸው። የኮንግረሱ የተሰባሰቡትን ተቃዋሚ ሃይላት

ደግሞ እንደ ፀበኛ ድመቶች መውሰድ ይቻላል። ከሺአ ሃይማኖት አባቶች፣ ከቤዲዊን ጎሳ አለቆች፣ ከንጉሳዊ ቤተሰቦች፣ ከኮሚኒስቶች፣ ከቀድሞ ወታደራዊ ባለስልጣኖች፣ ከቀድሞ የባስ ፓርቲ ባለስልጣኖች፣ እና ከኩርድ ጎሳ አለቆች የተውጣጡት ተቃዋሚ ሃይላት ለሳዳም እንዳላቸው ጥላቻ ሁሉ እርስ በርስ ይጠላላሉ። ከዚህም በላይ እያንዳንዳቸው ራሳቸውን ከቻላባይ የበለጠ መሪ መሆን እንደሚችሉ አድርገው ያስባሉ።

ይህ በእንዲህ እንዳለም የተቃዋሚ ሃይላቱ ሺየና ውስጥ ባደረጉት የ1992 ቱ ስብሰባቸው ቻላባይን የኢራቅ ብሄራዊ ኮንግረስ (አይ.ኤን.ሲ) ፕሬዝዳንት አድርገው የመረጡት ሲሆን ለሁለት አመታትም ይብዛም ይነስም የፕሬዝዳንትነት ሚናውን ሲወጣ ቆይቷል። ከዚህም እንዱ «የጨዋታው ፍፃሜ» የተሰኘውንና ለ1991 ሕዝባዊ መነሳሳት መሰረት የሆነውን አቋሙ የተንፀባረቀበትን ረዥም ዕቅዱ መንደፍ እንዳስቻለውና ይህ ዕቅዱም ሳዳምን ለማስወገድ ከሚደረድሩልን አሰልቺ ዕቅዶች ውስጥ የተሰየ ዕቅድ እንደነበረም አስታውሳለሁ።

ዴቪድ ሊት በውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት የባህረሰላጤው ጉዳይ አስፈፃሚ ሲሆኑ በአመት እንዴ ወይም ሁለቱ ወደሰሜናዊ ኢራቅ በብላክ ሃውክ በተሰኘው ሂሊኮፕተር ይበራሉ እናም በእንድ ወቅት ላይ ጉብኝታቸው ላይ እንድገኝ ከሌላ ወገን ግብዣ ቀርቦልኛል። እናም በዚህ ስብሰባ ላይ ለመገኘት በሩን አልፌ ወደ ውስጥ ሰገባ እነሱ ስብሰባውን ጨርሰው ሊወጡ ሲሉ አገኝታቸው ሌላው ቀርቶ ሰላምታ እንኳን አልሰጡኝም እናም እኔ ግራ በተገባ መንፈስ ሆኜ ቻላባይን ስጠይቀው አቶ ሊት ሁለት ስብሰባዎች ነበራቸው የመጀመሪያው ከታሊባን ጋር ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ከባርዛኒ ጋር ነበር።» አለኝ ጀላል ታላባኒ የኩርድ አርበኞች ሕብረት (ፒ.ዩ.ኪ) መሪ ሲሆን ማሱድ ባርዛኒ ደግሞ የኩርድ ዲሞክራሲያዊ ፓርቲ (ኪ.ዲ.ፒ) መሪ ነው።

እናም «ሊት ኩርዶቹ ግጭቱን ያቁሙ አሊያ ግን አየር ሃይላችን ጣልቃ ይገባል ያሏቸው ይመስልሃል?» ስል ጠየቅኩት። ነገሩ ሳህህ አል ዲን ውስጥ አስገራሚ ወሬ እንደሚሆን ገብቶኛል።

ቻላባይ በመንክትክት «ሊት ነግረዋቸዋል። አሜሪካ በኩርዶቹ መሃል ሰላም ለሚያስከብረው ሃይል ከፍታ ለመፈፀም ወስናለች። ጉዳዩን የምታስፈልጉትም እናንተው ትሆናላችሁ። ሁለት ሚሊዮን ዶላር ለዚህ ኃይል የሚከፈል መሆኑን ሊት ቃል ገብተዋል።» አለኝ።

«የሚከፈለው የማን ገንዘብ ነው?» ስል ጠየቅኩት። ይኸውም ውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ሳያማክረን እንዴት ጣልቃ ይገባል ብዬ በማለቤ ነበር።

«የእናንተ የCIA' ምች ገንዘብ ነው» አለኝ። ቻላባይ በሃሲት ተሞልቷል። የአሜሪካ መንግስት በራሱ እግር እየተደነቃቀፈ ሲራመድ ከማየት የበለጠ የሚያስደስተው ነገር የሌለ ሰው ነው።

ያንድህረት ማታ ወደዋሽንግተን ብደውልም ስለ ሁለት ሚሊዮን ዶላር ጉዳይ የሰማ ሠው አላገኘሁም። ግን ከደውልኩ ከአንድ ሰዓት በኋላ ከጠቅላይ መምሪያው ተደውለልኝ። CIA ለጣልያ ገቡ ሃይል ለመከፈል አለመስማማቱንና ያን ማድረግ ፍፁም ህገ ወጥ መሆኑ ተነገረኝ። ጥፋቱ ግን ቀደም ሲል ተፈፅሟል። ኩርዶቹ በውጭ ጉዳይ መስሪያቤትና CIA መሃል ልዩነት ማድረግ ሳይችሉ ቀርተዋል። ሊት ቃል ገብቶላቸዋል። ዋጋውን ከፋይም እኔው እሆናለሁ።

በጥቂት ሳምንታት ውስጥም ሊት ቃል ለገቡላቸው ሁለቱ አንጃዎች ከፍታ የሚሆን ገንዘብ አለመኖሩ ከታወቀ በኋላ ውጊያው ደግሞ አገረሽ። የታላባኒ ፒ.ዩ.ኪ ተዋጊዎች ጠመንጃዎቻቸውን ለውጊያ ዝግጁ አደረጉ። ቡድኑ ኬ.ዲ.ፒ ላይ አንድ የመጨረሻ ጥቃት ይከፍት ይሆናል አሊያም ያለችውን የመጨረሻ ሳንቲም ተጠቅሞ ለሳዳም ይደውልላቸዋል። ስለዚህ የሆነ ነገር መደረግ ነበረበት።

«ጊዜ የለንም» ሲል አንድ ምሽት እራት ስንበላ ቻላባይ ተናገረ። «ሊት ተቀባይነት አሳጥተዋችኋል። ከእንግዲህ በኩርዶች በኩል ያላችሁ ተሰሚነት አክትሞለታል። ለዚህ ሁሉ መፍትሄውም ሳይቀደሙ መቅደም ነው።»

ቻላባይ ልክ ነበር የጀኔራሉ ምስጢራዊ ኮሚቴ ስላቀናበረው መፈንቅለ መንግስት ልነግረው ብፈልግም ብነግረው ይበልጥ ተስፋ እንደሚያስቆርጠው በማወቁ ማልነግረው ቀረሁ።

«ህዝባዊ ማነሳሳት ባደራጅ የዋሽንግተን መንግስት ምን የሚያደርገው ነገር የኖራል?» ሲል ጠየቀኝ። «የታላባኒን ጥቃት ማስቆም የሚቻለው በዚያ መልኩ ብቻ ነው።» አለኝ።

ዋሽንግተን ውስጥ በቻላባኒ ህዝባዊ ማነሳሳት ላይ እምነት የሚጥል አንድም ባለስልጣን እንደማይኖር ብሎም ኩርዶቹ እርስ በርስ ቢጨፋጨፉ ግድ የሚሰጠው ሰው እንደማይገኝ አውቃለሁ እንደውም የዋሽንግተን መንግስት ፍላጎት ኩርዶች የጋዜጦች አብይ ዜና እንዳይሆኑ ማድረግ ነበር። አራቅም ከቀዝቃዛው አረንጓዴ ተዘናቃ ለረጅም ጊዜ በመቆየቷ የዜና ርዕስ ሳትሆን ቀርታለች ቢሆንም አሁንም አለቆቹ ቻላባይ ስለምን በእቅዱ እንዲገፋበት አይፈቅዱለትም? ብዬ ማሰቤን አላቆምኩም። የቻላባይ እቅድ ቢያንስ የዋሽንግተን መንግስትን የምስጢራዊው ኮሚቴን የመንግስት ግልበጣ እቅድን ዳግም እንዲያጠነው ይገፋፋው ይሆናል።

እኔም ለምን «እቅድህን ነድፈህ ጥያቄህን አታቀርብም» የሚል ምላሽ ሰጠሁት።

ቻላባይም ያልኩትን ፈፀመ በቀጣዩ ቀንም ህዝባዊ መነሳሳቱ መጋቢት 4 ኮምሽቱ 4 ሰዓት እንደሚቀጣጠል እና ታላባኒ እና ባርዛኒ በሰሜን ግንባር ተሰልፎ ባለው የኢራቅ ጦር ላይ በአነስተኛ መሳሪያ የታዝዞ የደፈጣ ጥምር ጥቃት እንደሚከፍት ገልጮ ወደዋሽንግተን መልዕክቱን እንዳስተላልፍለት ጠየቀኝ። አያይዞም በተባለው እለት

የኩርዱ ለምስተኛ ተዋጊ ከንፍ በኪርኩክ እና ሞውሲል ለመፅ እንዲነሳ በማድረግ ኢራቅ ውስጥ ባሉ የመንግስት አገልግሎት ተቋማት ሁሉ ላይ ጥቃት እንደሚከፍት ነገረኝ። በተመሳሳይ ሰዓትም በደቡብ የሚገኙት የሺአ ተዋጊ ኃይላት በኢራቅ ጦር ላይ ጥቃት ይከፍታሉ። ይህ በተፈፀመ በ24 ሰዓት ጊዜ ውስጥ የኢራቅ ጦር በማመፅ ህዝባዊ መነሳሳቱን እንደሚቀላቀል በመግለፅ ቻላባይ ግምቱን አስቀመጠልኝ። እቅዱም «የጨዋታው ፍፃሜ» ከተባለው እቅዱ ጋር በጣም ይመሳሰል ነበር። ባርዛኒም ሆነ ታላባኒ በህዝባዊ መነሳሳቱ ለመሳተፍ መስማማታቸውን ባይገልፁለትም በተለይ የአሜሪካንን ድጋፍ ካገኘ ስለሁኔታው ነግሮ ሊያሳመናቸው እንደሚችል ቻላባይ ገልጾልኛል።

የቻላባይ እቅድ የሚፈፀምበት ቀንና ሰዓትን የያዘ ወደዋሽንግተን የሚላክ መልዕክት ገፍኩ። መልዕክቱን የገፍኩት ረጅም ጊዜ ለጠበቀው «የጨዋታው ፍፃሜ» ለተሰኘው የቻላባይ እቅድ የዋሽንግተን መንግስት አስተያየት ምን እንደነበር እና ይህኛው እቅዱን በተመለከተ አቋርጠው ወይንም ለሌላ ጊዜ አስተላልፈው የሚል ምላሽ እንደሚሰጠው እያወቅኩ ነበር ምን የማልረባው ነኝ።

ኩርዶቹ ለመፁን እንዲቀላቀሉ የማሳመኑ ጉዳይ ሲነሳ ለቻላባይ አዳጋች የሆነበት ማሰድ ባርዛኒን ማሳመን ነበር።

ባርዛኒ ማለት ደግሞ የኩርዱ አማጂ ሙስጠፋ ባርዛኒ ወይም በአሜሪካኖች ዘንድ ሬድ ሙላህ ተብሎ የሚጠራውና በ1970 ዎቹ አልፎ አልፎ በሳዳም ጦር ላይ የደፈማ ውጊያ ይከፍት የነበረው ተዋጊ አንጃ መሪ ልጅ ነው። ሙስጠፋ በ1974 በኢራኑ ሻህ እና ሄንሪ ኪሲንገር የተከፈተበት ዘመቻ ተስፋ አስቆርጦት ወደ አሜሪካ የተሰደደና እዛም ከነልብ ስብራቱ አልጋው ላይ እንዳለ ቨርጂኒያ ውስጥ ከሚገኝ ማክሊየን በተባለ ስፍራ ሊያርፍ ችሏል። ከዚህ አንፃር ታዲያ ማሰድ በCIA'ና በዩናይትድ ስቴትስ ላይ የከፈተው የጥፋት ዘመቻ ያለምክንያት የሆነ አልነበረም። በአሜሪካ የሚደገፈው የኢራቅ ብሄራዊ ኮንግረስ መቀመጫው በባርዛኒ ቁጥጥር ስር ባለችው ሳላህ አል ዲን ውስጥ እንዲሆን የፈቀደውም በውዴታው አይደለም።

ነገሩን የከፋ የሚያደርገው ደግሞ ባርዛኒ በወቅቱ ባለው ነባራዊ ሁኔታ ጥሩ እንቅስቃሴ በማድረግ ላይ ያለ መሆኑ ነው። ከብዙ አመት የስደት ኑሮ በኃላ ምንም እንኳ ተስፋው ገና ያልተጨበጠ ቢሆንም አገራ የሚለው አገር በማግኘቱ ደስተኛ ነው። ፕሮቫይድ ኮምፈርት በሚል በአሜሪካ በተካሄደው ዘመቻ የአየር ሃይል ሽፋን እንዲሰጠው ያደረገ ሲሆን ዩናይትድ ስቴትም ለዚህ ዘመቻዋ ባርዛኒን እንዲከፍላት የጠየቀችው ዋጋ የሌለ ከመሆኑም በላይ በውስጥ ጉዳዮቹ ጣልቃ ከመግባት ተቆጥባለች ይህም ባርዛኒን በ1994 መባቻ መጠነኛ የሆነ የነዳጅ ዘይት ኮንትሮባንድ ንግድ ውስጥ እንዲገባ አድርጎታል።

የባህረ ሰላጤው ጦርነት ከመፈንዳቱ ወራት አስቀድሞ የተባበሩት መንግስታት ኢራቅ ወደውጭ በምትልከው ነዳጅ ዘይት ላይ ሙሉ ማእቀብ ጥሎ እንደነበር የሚታወስ ነው። ማዕቀቡም ሃገሪቱ ወደውጭ የምትልካቸውን ምርቶች ማለትም ነዳጅ ዘይትን

ጨምሮ መላክ እንዳትችል አድርጓታል። እናም ግብረ ሀይሉ ለቁጥጥር ያመቸው ዘንድ መጀመሪያ ላይ ማታ ማታ የማዕቀቡን ተፈጻሚነት የሚቆጣጠሩ ጀልባዎች ባህረ ሰላጤው ላይ ትኝት ያደረጉ የነበረ ሲሆን ብዙም ሳይቆይ ከኢራቅ ወደ ቱርክ የሚያመራው መንገድ ተከፍቶ አትክልት በሚያጓጉዙ የጭነት ካሚዮኖች ከመጫኛቸው ስር በተበደላቸው ጋን ነዳጁን ከኪርኩክ ወደቱርክ ማጓጓዝ ጀመሩ። እንደውም በ1995 የተደረጉ ግምቶች እንደሚያሳዩት ከሆነ በቀን መቶ ሺህ በርሜል ነዳጅ ዘይት በዚህ መልኩ ወደቱርክ ይሻገር እንደነበረ የሚታወስ ነው። እናም የጭነት መኪኖቹ ቱርክ ለመድረስ የግድ የኩርዶች ይዞታ የሆነውንና በኪ.ዲ.ፒ ቁጥጥር ስር ያለውን ሰፊ የመሬት ክፍል ማቋረጥ ስለነበረባቸው ባርዛኒ ከእያንዳንዱ ካሚዮን ላይ ድርሻውን ወስዷል።

በኮንትሮባንድ ይሸጥ የነበረው ዘይት ሰላዳም ህልውናቸው ነበር ማለት ይቻላል ምክንያቱም ሳዳም በዘይቱ ሽያጭ በሚገኘው ረብጣ በስልጣን ያቆዩዋቸውን የደህንነት መስሪያ ቤታቸውንና የሪፐብሊካን ዘብ ጦራቸውን ለመደጎም ተጠቅመውበታልና። እንደዕውነቱ ከሆነ ነዳጁ እርሱ በያዛቸው ግዛት የማያልፉ በመሆኑ ተጠቃሚ ካልሆነው ታላባኒ በቀር ሁሉም ለማለት ይቻላል የኮንትሮባንዱ ትርፍ ተቋዳሽ ነበሩ። እናም በኮንትሮባንዱ የሚቸበቸበው የነደጅ ረብጣ የጦር ሰበቃውን ደረቱን የነፋሉት ባርዛኒም በአሸባሪነት የሰሜኑን ግዛት ማናጋት ጀመረ።

የዋሽንግተን መንግስት ስለኮንትሮባንድ ንግድ በደንብ አርጎ ቢያውቅም አውቆ እንዳላወቀ መሆንን መርጧል። እኔ እስከሚገባኝ ድረስ የቱርክ ውጭ ጉዳይ ሚኒስትርም ሆነ ቱርክ ያለው ኢምባሲያችን በአንድ የስልክ ጥሪ ብቻ የኮንትሮባንድ ንግዱን እንትስቃሲ ማቋረጥ ሲቻላቸው እነሱ ግን ይሄንን ዕርምጃ ከመውሰድ ታቅበዋል። ቱርኮች የባህረ ሰላጤው ጦርነት በአካባቢው የሚፈጥረው ትርምስ ያሳስደሰታቸው መሆኑ ሌላው የችግሩ አካል ነበር። በእኛ በኩል ጦርነቱ ፈጣንና ውጤቱም የማያዳግም መሆኑን ለቱርኮቹ ቃል ብንገባላቸውም ስለገደብ የለሹ ማዕቀብ እና በቱርኮች ምጣኔ ሀብት ላይ ስለሚያደርሰው የተራዘመ ጥፋት የተናገርነው ነገር አልነበረም። ማዕቀቡ እንዲፀና የሚያደርግ ቢሮክራሲያዊ ጋሬጣም ነበር። ይኸውም የቱርኩ ኢምባሲያችን በአውሮፓው የውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤት ቢሮ ስር መሆኑ ነበር። በኮንትሮባንድ የሚቸበቸበው ነዳጅ፣ ሳዳም፣ የኢራቅ ተቀዋሚዎች፣ ፀበኞቹ ኩርዶች፣ የውጭ ጉዳይ መስሪያ ቤቱ በጥቅሉ ራስ ምታቶች ነበሩ። የቱርኩ ኢምባሲያችን ስራዬ ብሎ የያዘውም ቱርኮቹን ማስደሰት በመሆኑ ቱርኮቹ በማጣሪያዎቻቸው የሚጣራ ሮካሽ ነደጅ ከፈለጉ የራሳቸው ጉዳይ መሆኑን አምናበታል።

የማይገባኝ ነገር ቢኖር ስለምን የኃይት ሃውስ ገዢዎች በጉዳዩ ጣልቃ እንደማይገቡ ነው። ገቺዎቹ ሳውዲ አረቢያ ለቱርክ ነዳጅ በቅናሽ እንደታቀርብ ማግባባት ብቻ በቂ ነበር። ቱርክ ነዳጁን ከሌላ ወገን በትክክለኛ ዋጋው ብታገኝ ኮንትሮባንዱን ማስቆሟ አያጠራጥርም። ነገሩ ሁሉ የኃይት ሃውስ ገዢዎች ሳዳም ትንሽ መንቀሳቀሻ ገንዘብ እንዳያጡ ያሰቡ ያስመስላል።

ይህ የአሜሪካ አካሄድ ደግሞ ለኢራቃውያን ትርጉም ያሰጠዋል። ዩናይትድ ስቴትስ የኮንትሮባንድ ነዳጅ ንግዱን አይቶ እንዳላዩ መሆን የኩርዱ አማፂ ቡድን እርስ

በርሱ እንዲኖሩ ሳያምም የመንግስታቸው ጠባቂ የሆነውን የክብር ዘብ በገንዘብ መደጉም እንዲችሉ መንገድ ከፍቷል። ይህም በአካባቢው ላለ አንድ ምባገንን መሪ ምስጢራዊ ድጋፍ ከሚያደርግ አንድ ባልጥ ልዕለ ሃያል አገር የሚጠበቅ አካሄድ ነው። እናም ግዳጅን ዕሳት መሀል ሆኖ እየተወጣሁ መሆኔን ጥያቄ ባይኖረውም እኔ በኩርዶቹ ግዛት በመንቀሳቀስ የሳዳም ባላንጣዎች ሳዳምን ለማስወገድ በሚያደርጉት ጥረት እርዳታዬን ለመለገስ ስሯሯጥ ዋሽንግተን ያሉት ቱባ ቱባ ባለስልጣን አለቆቼን ግን ስለሳዳም በስልጣን መቆየት አለመቆየት ትኩረት መስጠት እንዳለባቸው የመርሳታቸው ምክንያት በእጅጉ እንቅጥልሽ ነው የሆነብኝ።

፲፭

መጋቢት 3/1995 ፤ ሳሳህ ስል-ዲን፣ ሲራቅ

ቻላባይ ከቶኒ ሴክ የደረሰውን መልዕክት እንብቦ እንደጨረሰ ከሰፋው ላይ በቁመ ተዘረፈጠ።

«ሁሉንም አቁመ ማለቱ ይሆን እንዴ?» ሲልም በለሆሳሳ ጠየቀኝ።

«አህመድ! ልክ እንደኔው እንግሊዘኛ የሚገባህ ይመስለኛል። ይሁንና በእቅዱ መግፋት አለመግፋቱ ያንተ ጉዳይ መሆኑን አሳውቆሃል» አልኩት።

«ለማሱድ አሳይተኸዋል?»

ቻላባይ ሊለኝ የፈለገው ገብቶኛል ደግሞም ግምቱ ትክክል ነበር። ከኢራቅ ሰራዊት የከዳው ሜጀር ጀኔራል መንግስት ለመገልበጥ ያቀረበውን ሃሳብ ዋሽንግተን በማጣጣሏ እቅዱን ከቻላባይ እቅድ ጋር ለማስማማት ተገዷል። ምንም እንኳን ቻላባይ ሃሳብ ከጀኔራሉ እቅድ ጋር ሙሉ ለሙሉ ባይስማማም ሁለቱን የሚያሰማማ ነጥብ ነበር። ባርዛኒ በበኩሉም ቻላባይ መጋቢት 4 ለመክፈት ያቀደውን የጥቃት እቅድ ያጤነው በታላቅ ቁጣ ነበር። በቻላባይ በእቅዱ እንዲሳተፍ ያቀረበለትን ሃሳብ ግን በቀላሉ ወደጎን መግፋት አልቻለም። ያን ባለመቀበሉ ኩርዶቹ ኪሳራ ውስጥ ሊኩቱት እንደሚችሉ አልጠፋውም። ቢሆንም እኔ ቻላባይን ከግስጋሴው መግታት እንደሚቻለኝ ገምቷል እኔም አሜሪካ በኢራቅ የሳዳም ህልውና ማብቃቱን እንደምትሻ በገለፅኩለት ጊዜ የጎሪጥ አየኝ። የባግዳድን መንግስት ማስወገድ አላማቸው ሳደረጉ የኢራቅ ተቋሞች ወገኖች አሜሪካ ድጋፏን እንደምትቸር መናገራ አናዶታል። እኔም ሆንኩ ቻላባይ ባርዛኒ በእቅዱ እንዲሳተፍ የሚያዘው የሴክ መልዕክት ዱብዕዳ እንደሆነበት አውቀናል።

«ስለ ፒግስ ባህረ ሰላጤ ሚ/ር ሴክ የሚያውቀው ነገር ይኖር ይሆን? ሲል ቻላባይ በፈገግታ ጠየቀኝ።

«መቼስ ይህንን መልዕክት ማሱድ እንዳገኘው ለሁሉም እንደሚያደርሰው እርግጠኛ ነኝ።» አለና ከሴክ የደረሰውን መልዕክት በንዴት ወደ አንደኛዉ ጥገ አሸቀንጥሮ ወረወረው «ደደቡ ሴክ ማሱድን እንጂ እኔን ማስፈራራት አይችልም። እስከመጨረሻው በሃሳቤ እፀናለሁ።»

ቻላባይ ወደመኪናዬ በመሸጥ በጓደኝነት መንፈስ የመኪናውን በር ከፈተልኝ «ሌክ ትክክለኛ የማፈገፈጊያ ሰዓት አልመረጠለኝም» ሲልም በቁዘማ ተናገረ። እናም «የእዚህ እቅድ ፍፃሜ በሳዳም ፈንታ የኛ መስዋት ይሆናል።» አለኝ።

ቻላባይ እንዳለውም የሌክን መልዕክት ሳላደርሰው በፊት ባርዛኒ ከእቅዱ ማፈገፈግ ጀመረ። ባለፈው ወር በተደጋጋሚ ከባርዛኒ ጋር ግንኙነት እናረግበት ከነበረው ከላላ አልዲን በላይ ያለ መኖሪያ ቤቱ ሰደርስ ያለውትሮው ግቢው ጭር ብሎ አገኘሁት የቤቱ መስኮቶች ተከርቸውዋል። የግቢው መኪናች ሁሉም የሉም። ይህ ሁሉም ባርዛኒ ቤቱን ስለመልቀቁ ፍንጭ ሰጥቶኛል። ግቢው ውስጥ የቀሩት ሁለቱ ዘበኞችም የት እንደሚገኝ መናገር ሳይችሉ ቀርተዋል።

እኔም የሌክን መልዕክት ለማድረስ የጦሩ ምክትል አዛዥና የማሱድ ወንድም ልጅ ከሆነው ኒቸርዋ ጋር በመሆን ባርዛኒን ፍለጋ ተስማራን። ኒቸርዋን ፊት ጋብዞኝ ስለነበር ቤቱን በሚገባ የማየት እድል ገጥሞኝ ነበር። ጣሊያን ሰራሽ ቁሳቁሶቹን፣ ፐርሺያ ሰራሽ ምንጣፎቹንና ሌሎች ውድ አልባሳቶቹን አይቼለታለሁ። ከህገ ወጡ ነዳጅ ንግድ የሚገኘውን ገቢ ሙሉ ለሙሉ ኬዲፒ ለሚያረጋቸው ጦርነቶች በትክክል እንደማይውልም ተረድቼአለሁ። ስር መሠረታቸው ድሃ የሆኑት ባርዛኒዎች ኒቸርዋን እና እኛን ማሱድ መኖሪያቸውን በሰሜናዊ አገሪቱ በተገነቡት የሳሪ አይ አፓርታመንቶች አርገዋል ምንም እንኳን የነዳጅ ንግዱ አስተማማኝ ቢሆንም አሁንም በመጨረሻ ከንግድ ሽሪካቸው ሳዳም ጋር የሚያደርጉትን ፀብ አጫሪነትን ሽተውታል።

«ማሱድ እኮ አስቀድሞ ይህ እንደሚሆን አውቋል ሲል ኒቸርዋን ቅሬታ ባዘለ ድምፅ ጥልፍልፉን በር አሻግሮ እየተመለከተ ተናገረ።

አጎቱ መጋቢት 4 ሊፈፀም ስለአቀደው አመፅ ያሰበውን ስነግረው ትክክሉን ከመስበቅ ባለፈ የተናገረው ነገር አልነበረም። እኔ ግን ከሁኔታው ችግር ውስጥ መነከራችን ታውቆኛል። እናም ታዲያ ያን ዕለት ከሰዓት በኋላ ጥርጣራ እርግጥ መሆኑን ቻላባይ ነገረኝ። ባርዛኒ ሁኔታዎች ከከፋ በማለት ድንበር ተሻግሮ ቱርኮችን ጥገኝነት ለመጠየቅ መዘጋጀቱን አሳውቀኝ። እኔም ኮሎኔሉ ለጊዜው አፈግፍጥ ነገሩን ሌላ ጊዜ ሊሞክረው ይችላል ከሚል ድምዳሜ ደረሰኩኝ።

ያንዕለት ሌሊት ቻላባይ ሃሳቡን አልለወጠም። ሁሉ ነገር እንደታቀደው መጋቢት 4 ተጀመረ እናም ከምሽቱ ሁለት ሰዓት ሲሆን ቀድሞ በትምህርት ቤትነት ያገለገለው የኢራቅ ብሄራዊ ሸንጎ ዕዝ በመብራት ተንቦገቦገ እናም እኔ ቻላባይ ከሆነ ቦታ ለግቢው የሚሆን ጀኔራተር ስለማግኘቴ አልተጠራጠርኩም ነበር። መኪና መቆሚያው ላይ የተሸሩት ከባባድ ካሚሮኖቹ ወደ ኢራቅ ጦር ግንባር የሚተሙ የ አይ.ኤን.ሲ ምልምል ወታደሮችን ለመጫን በመጠባበቅ ላይ ነበሩ። ለወትሮው በግቢው ውስጥ የሚርመሰመሱት ሳንድከሩዘሮችም የሚያደርሱአቸውን መልዕክቶች ተቀብለው በፍጥነት ግቢውን ለቀዋል።

ከህንፃው ውስጥም የሰርከሰ ጨዋታ የመሰለ ነገር ይታያል። ስልኮችም ይንጫረራሉ እርዳታ የሚሹ ሰዎች በእጃቸው ያያዙዋቸውን ወረቀቶች ያራግባሉ። አዎን! ሰወቹ እንደ ነገር የሚሹ ይመስላሉ። ያም የዩናይትድ ስቴትስ እገዛን ነው።

ወደቢሮው ስዘልቅ ጄኔራሉን ከባዶው ከፍል ተቀምጦ አገኘሁት ጄኔራሉ አዲስ የጄኔራል ደንብ ልብስ ለብሷል። እንደባራቲውን በትረ-መንግስቱንም ጠረጴዛው ላይ አኑሯል። እንዳየኝም ከቅምጡ በመነሳት በድካም መንፈስ ጨበጠኝ። ለጥቆም ወደኢራቅ ግንባር የሚወሰደው መልዕክተኛ ዝግጁ መሆኑን ነገረኝ። መልዕክተኛውም ከተቀሩት በቲክራተ ግንባር ከተሰለፉ ጓዶቹ እንደሚቀላቅለውም አወጋኝ። የጄኔራሉ ቲክሪት መሄድም የመፈንቅለ መነግስቱን አይቀሬነት አሳወቀኝ።

ጄኔራሉ ከአንድ ቀን በፊት ስለሰጠሁት የሌክ መልዕክት ትንፋሽ ያለው ነገር አልነበረም። እንደቻላባይ ሁሉ ለማፈግፈግ ጊዜው ረፍዷል ከሚል ድምዳሜ ሳይደርስ አልቀረም። ከታንክ ትምህርት ቤት የተመረቀው ኮሎኔልም ታንኮቹን የተሰረቀ የታንክ አረር አጉርቧቸዋል። ኮሎኔሉ ከዚህ ሁሉ በኋላ ታንኮቹን ከጥቃቱ እንዲያፈገፍጉና ከአይታ እንዲሰወሩ ማድረግ እንደማይቻለው አውቋል። እኔም መለገስ የምችለው እርዳታ ስላልነበረ። ጄኔራሉ ከፊቱ የተጋረጠውን ጦር ጠርምሶ ያልፋል ወይስ እያልፍም ኩዴታው ይላካል ወይስ አይላካም ጻግም የማላገኘው መሆኔን በሚገልፅ መልኩ ጨብጧል ወደቤቴ አቀናሁኝ። እናም ወደቤቴ የመልስ ጉዞዬን በማረጋገጥ ቅፅበትም ከርቀት የተተኮሰች አብሪ ጥይት ሰማዬን በብርሃን ስታደምቀው አየሁኝ።

ቻላባይ የደረሰው ወሬ ካለ ከፅንቅልፌ ቢሆን እንኳ ቀስቅሶ እንደሚያጋራኝ በማመን ወደመኝታዬ ብሄድም ሌቱ ያለፈው ከእርሱ እንዲት ቃል ሳልሰማ ነበር። በማግስቱ ማለትም መጋቢት 5 ከጠዋቱ 3 ሰዓት ላይ ወደ አይ.ኤን.ሲ ጠቅላይ መምሪያ አመራሁ። እናም የውጊያ መንፈስ ዝር ያለበት እንኳን አይመስልም ነበር። በእርግጥ መምሪያው ስራ በዝቶበት እንደሰነበተ ገምቼአለሁ። ግምቴ ግን ልክ አልነበረም ከመምሪያው ህንፃ የሚታይ የሰው ዘር የሌለ ከመሆኑም በላይ ጄኔራተሩ ተወስዷል። አንድም መኪና በአካባቢው አይታይም። ሌላው ቀርቶ ሰው ወዴት እንደሄደ የሚናገር ዘበኛ እንኳ የለም። የህንፃው የፊት በር በንፋስ እየተላጋ ይከፈትና ይዘጋ ነበር። ከህንፃው ውስጥ ያሉት ቢሮዎችም ተራቱተዋል-ኮምፒውተሮቻቸው የፋይል ማስቀመጫዎቻቸውና እቃዎቻቸው ተጠራርገው ተወስደዋል። የቢሮዎቹ ማሞቂያዎች በቡሎን ከታሰሩባቸው ግድግዳዎች ተፈንቅለው አለመወሰዳቸውም በግማሽ አስገርሞኝ እንደነበር ዛሬ ላይ ቆሜ አስተውላለሁ።

ወደ ሲ.አይ.ኤ ማረፊያ ቤታችን በዝግታ የመልስ ጉዞዬን ሳደርግ ወደ ዋሽንግተን ጠቅላይ መምሪያ የምልከውን መልዕክት ይዘት ማሰላሰል ይገባለሁ። «ውድ ላንግሌይ ትላንት ማታ የኢራቅ ተቃዋሚ ኃይል ከነበረበት ስፍራ ያጣሁት መሆኔን የምገልፅለህ በታላቅ ሃዘን ነው» የሚል መልዕክት ለማስተላለፍ ወሰኜአለሁ።

እናም እንደተመለሰኩ ከቻላባይ ረዳቶች እንዲሁ ቤት ውስጥ ሲጠብቀኝ እንኳሁት። ረዳቱ ጀነራሉ ግንባሩን አቋርጦ ወደ ቲክሪት ለማቋረጥ ሲሞክር ባርዛኒ በቁጥጥሩ ስር እንዳረገው ነገረኝ። ባርዛኒ ጀነራሉን ከ6 ሰዓታት ዕገታ በኋላ ቢለቀውም የኢራቅ ጦር ይዞታውን ለማጥበቅ ተጠቅሞባቸዋል። ባርዛኒ ጀነራሉን በቁጥጥር ስር እድርጉ በነበረበት ጊዜ ለቻላባይ ደውሎ ወታደሮቹ በአመፁ እንደማይላተፉ ብቻ ሳይሆን ቢያንስ በርሱ ይዞታ ስር ካለው የኩርዶች ግዛት ያለ ሰው ሁሉ በአመፁ መግተፉን እንደማይፈቅደው ጭምር ነግሮታል። የባርዛኒ መልዕክትም በይዞታው ስር ወዳሉ ክልሎች በመሰራጨቱ ወታደሮቹ በኒቸርዋን አዛዥነት በመመራት እያንዳንዱን ታጣቂ የአይ ሌንሲ አባል ትጥቅ በማስፈታት በቁጥጥር ስር አውለዋል። የሌክ መልዕክትም ግልፅ ነበር። ሌክ ቻላባይም ሆነ ጀነራሉ ከጉዟቸው እንዲገቡ ፈልጓል። ይሁንና ይህ ታላቅ ከሀደት የተፈፀመበት ቻላባይ አፈግፍጉና ጓዙን ጠቅሎ ወደ አርቢል ተጉዟል። ከተማዋን በቁጥጥሩ ስር ያደረገው ታላባኒ ደግሞ መጋቢት 4 አመፁን ለማፈንዳት ባይንቀሳቀስም ቀኑን ሙሉ ቅስቀሳ በማድረግ እንደተሳተፉ የሚታወስ ነው።

በማግስቱ ማለትም መጋቢት 6 ቀን ከእንቅልፈ እንደነቃሁ የጀነራሉ መኪና ከቤታችን ፊት ለፊት ስትቆም አየሁ። ጀነራሉ ከሚጀር ጀነራል መለዩው ይልቅ ርካሽ የሰጋርት ቱታ ለብሶ ሪዙንም እንኸርንላል።

«ጌታው» ሲል ሶፋው ላይ እየተቀመጠ ዝግ ባለ ድምፅ «አሁን ከዚህ መሄድ ይኖርብኛል። ወደ ደማስቆ ሄጄ ልጆቼን ትምህርት ቤት ማስገባት ይገባኛል።» አለኝ።

ለምንድን ነው የማይገባው ስልም ራሴን ጠይቂያለሁ። መልዕክተኞቹ የሚሰጥር ኮሚቴው እና ኮሎኔሉ በፓሊስ ተይዘዋል። ሳዳም ሰዎቹን ከእስር ፈተው ይለቋቸዋል ብሎ ማሰብም የዋህነት ነው። ከዚህ ሁሉ በላይ ጀነራሉ ከሰሜኑ ግዛት ከአሁን አሁን የጥይት እራት እሆንን? በሚል ስጋት ተጠፍሮ መኖሩን አልፈለገውም።

እናም ብዙ መናገር የሚፈልገው ነገር እንዳለው ገብቶኛል። ሃገሩን፣ ቤተሰቡን፣ ሀይወቱንና። ያለውን ሁሉ ከጦር ግንባሩ አስልፏል እምነቱንም በኛ ላይ ጥሏል። የዋሽንግተን መንግስት ያለምንም ማብራሪያ እጁን መሰብሰቡን እስከገለፀበት ጊዜ ድረስ በመፈንቅለ መንግስት እቅዱ እንዲገፋበት ፈቅደንለታል። እናም እኔ እና አማካሪው የቀረበልንን ሻይ እስክንጨርስ በትዕግስት ጠበቀን። እንደዕውነቱ ከሆነ ምን ልለው እንደምችል የማውቀው ነገር አልነበረኝም። በመጨረሻም ዋሽንግተን በነገሩ መግፋት ሳትፈልግ ቀርታ ነውን? አለቆቼ ስለሁኔታው ሙሉ መረጃ እንዲያገኙ ባደርጋቸውም ሲያመነቱ ቆይተው በመጨረሻ ሁኔታው በኢራቅ ያለውን ነባራዊ ሁኔታ የሚያናጋ መሰሉ ታይቷቸው ይሆንን? ያም የዋሽንግተን መንግስት ያለው አማራጭ ነገሩን ማድረግ ወይም መተው እንደሆነ አድርጎ አይቶና ሁለተኛውን አማራጭ ተጠቅሞ መልካሞቹን እና ጀግኖቹን በውቅያኖስ ንፋስ እያግለበለበ እንዲወስዳቸው ፈቅዶ ይሆንን? በትክክል ይሄ ነው ብሎ መግለፅ የሚቻል ነገር አልነበረም። ስለዚህ ጀነራሉን ወደደጅ ሸኘሁት። ጨብጪውም መኪናው ኩርባውን ጨርሶ ከዕይታ እስኪሰወር በአይኔ ሸኘሁት።

ተመልሼም ወደቤት እንደገባው ቶም ሸርጂኒያ ከሚገኘው የCIA መልዕክት ማሰራጫ ጣቢያ ጋር እንዲያገናኝና እዘዝቱት፡፡ ሽንፈታችን ይበልጥ ግልፅ እየሆነ ቢሄድም በቀላሉ ተስፋ ለመቁረጥ እሁንም ቢሆን ዝግጁ አይደለም፡፡ እናም ሳተላይቶቹ ቦታውን ለቆ ያዩት ክፍለ ጦር፤ ሻምበል ጦር ወይንም እንድም ታንክ ቢሆን መኖር አለመኖሩን ማረጋገጥ ፈልጌያለሁ፡፡

እንደጠበቅነው የደረሰን ዜና መጥፎ ነበር፡፡ ተቃዋሚው ጎራ የሞት ሽረት ፍልሚያ ያደርግበታል ተብሎ ይጠበቅበት በነበረበት የመጋቢት 5 ከሰዓት በኋላ የኢራቅ ጦር ሰራዊት በከፍተኛ ተጠንቀቅ ላይ ነበር፡፡ ከየካቲት 28 ጀምሮ በሞዋሲል እና ኪርኩክ ጎዳዎች ላይ ሲጓጓዝ ይታይ የነበረው ጦር መሣሪያ የት እንደደረሰ ባይታወቅም፡፡ መንግስት ግልበጣውን እውን ለማድረግ ጥምረት በፈጠሩት በ76 ኛው ብርጌድ፤ በ15 ኛው ክፍለ ጦር እና በ5 ኛው ሜካናይዝድ ክፍለ ጦር ሰፈሮች ውስጥም የሚታይ እንቅስቃሴ አልነበረም፡፡ ከሁሉም የሳበኝ ግን ቲክሪት አቅራቢያ የሚገኘው የኮሎኔል ጦር ሰፈር ነበር፡፡ እዛም ከሰፍራው የተነሳቀ ታንክ አልነበረም፡፡ ታንኮቹ መጋቢት 4 ከመጠለያቸው ወጥተው ቢሆን ኖሮ ዛሬ ግዳጃቸውን ፈፅመው የሚመለሱት ቀን በሆነም ነበር፡፡

የዚያን ዕለት ማታ 4:22 ሲሆን ለደህንነት አገልግሎት የሚሰጠው ሰልኬ እንጫረረች፡፡ ደዋዩም ደግሞ ዋሽንግተን ውስጥ የሚገኘው አለቃዬ ቦብ ነበር፡፡ ቦብ ሰሜናዊ ኢራቅ ከገባው አንዴ ብቻ እንደደወለልኝ አስታውሳለሁ፡፡

«እዛ እየሆነ ያለው ምንድነው?» ሲል ጠየቀኝ፡፡

«ምንም ቀዝቃዛ መጠጣችንን እየተጎነጩን ቁጭ ብለናል፡፡»

«ቆሻሻውን ጠርዝ ማስወገድ ይኖርብሃል የምነግርህን ማንም እንዲሰማው ማድረግ የለብህም ገብቶሃል?» አለኝ በሻካራ ድምፅ፡፡

የገባኝ መሆኑን ከአረጋገጥኩለት በኋላ «በቡድንህ ውስጥ ሮበርት ፓፕ የሚለውን የሃሰት ስም የሚጠቀም ሰው አለ?» ሲል ጠየቀኝ፡፡

«የሚባል ሰው አላውቅም» ከኔ በቀር

በቡድኔ ውስጥ ያሉ ሰዎች ሁሉ የሀሰት ስሞች አሏቸው ሮበርት ፓፕ የሚለውን መጠሪያ የሚጠቀም ሰው ግን አልነበረም፡፡

«እርግጠኛ መሆን ይኖርብሃል፡፡ ምክንያቱም ሸርተቱ እየተጫወትክ ያለኸው ስስ በረዶ ላይ በመሆኑ ነው፡፡ እየሆነ ያለውን ነገር ልነግርህ አልችልም ሌላው ቀርቶ ስለ ፓፕ ልጠይቅህ አይገባኝም፡፡ ስለዚህ ይህ ከኔና ከእንተ መውጣት የለበትም ገባህ?»

ቦብ ስለምን እያወራ እንደሆነ መጠየቅ የለብኝም ሊነገረኝ የሚችለው ነገር ቢሆን ኖሮ አይደብቀኝም የባህር ሃይል ባልደረባ የነበረውና በጡረታ ከተገለለ በኋላ እድሜው ከ40 ዎቹ መጨረሻ ሲደርስ CIA ውስጥ የተቀጠረው ቦብ አለቆቹ ያዘዙትን ይፈፅማል። ትፅዛዞቹን ወደዳቸውም ጠላቸው ከአለቆቹ ተቀብሎ ተፈጥሮ ያደርጋቸዋል። እንደገና ነገር ሊነገረኝ እንደማይችል ከተናገረ እንደማይነገረኝም አውቃለሁ።

«በተቻለ ፍጥነት ወደዋሽንግተን መመለስ ይኖርብሃል በእንኳራ በኩል ስታልፍ ስለዚህ ጉዳይ ለማንም መናገር የለብህም። የምትነግራቸው ሰዎች በአንተ ላይ ሊመሰክሩብህ ይችላሉ። እገር ቤት ከተመለስክ በኋላም ለማንም አትደውል። እነዚህም በአንተ ላይ ሊመሰክሩብህ ይችላሉ።»

ምስክሮች! ቃሉን የተጠቀመበት በመጥፎ ጉኑ ነበር ሆኖም ከ6/192 ማይል ርቀት ላይ ሆኖ ልፈፅመው ከማልችለው ነገር ጋር በተያያዘ የተጠቀመበት ቃል ስለመሆኑ እርግጠኛ ነበርኩ።

«ቦብ አሁን መመለስ አልችልም። ሁኔታው ተስፋ አስቆራጭ ቢሆንም ተቃዋሚው ኃይል በማጥ አረንቋ ውስጥ ተዘፍቋል። ሁለት ሳምንት ብትሰጠኝ ሁሉንም ነገር ወደነበረበት ልመለሰው እችላለሁ።»

«ያልኩህን አልሰማህም እንድትወጣ ታዘኻል በቃ!! ይኸው ነው።»

«ሰዎቹክ በሰሜኑ ግዛት ውስጥ ተበታትነው ይገኛሉ። ስለዚህ አሁን በምትለኝ መልኩ አስባሰቤአቸው ከዚህ መውጣት አልችልም።»

«ደህና ይህን ለማድረግ የሚያስፈልገህ ከሆነ አራት ቀናት ይሰጡሃል። ነገር ግን ከዛ የበለጠ አንዲት ቀን ብትሆንም መቆየት አትችልም።»

ቦብ ስልኩን ከዘጋው በኋላ በተቃዋሚዎች ስለተጠነሰሰው አመፅም ሆነ ስለመንግስት ግልበጣው ቃል ትንፋሽ አለማለቱን ተገነዘብኩ። በዋሽንግተን እይታ ሁለቱም እንቃሰቅሴዎች እንደ ማጭበርበር ድርጊት ሆነው ተወስደዋል። የዋሽንግተን መንግስት ከመልዕክተኞቹ የሚቀበላቸው መልዕክቶች መረጃ ሆነው ካልታዩት የመልዕክተኞቹን ዋጋ ያራክሳል። በዚህ ሁኔታ እንደመልዕክተኛ ተቆጥረው የነበሩት የቻላባይ እና ጄኔራሉ እጣ ፈንታም ይኸው ነበር። እናም ዋሽንግተን ውስጥ የሚገኘው የመረጃ ቢሮ መጋቢት 4 ቀን ኢራቅ ውስጥ የተካሄደ ምንም አይነት እንቅስቃሴ አልመኖሩን አረጋግጧል። በዚህ በኩል በግልፅ ለመናገር የዋሽንግተን መንግስት ትክክል ባይሆን ኖሮ ይገርመኝ ነበር።

መጋቢት 6/1995 ፤ ሳላህ ስል-ዲን ኢሪቅ

ቶም ከቤታችን ጣራ ላይ ሆኖ የኢራቅ ሰራዊት ወደ መሸገበት የደቡብ አቅጣጫ በአቅርቦ ማሳያ መነፅሩ ሲመለከት አገኘሁት። ስለ ርብርቅ ፓፕ እና ትውስታችን ሳወጋው ያዳመጠኝ በዝምታ ነበር። እያወጋሁት ባለበት ቅፅበትም ሰሜናዊው ኢራቅን ለቀን ለመውጣት ምን ማድረግ እንደሚኖርብን ከማሰብ አልቦዘንኩም።

«አንድ ነገር ሊሆን እንደሚችል እረዳለሁ» ሲል ንግግሬን እንደጨረሰኩ ተናገረ። «ታላባኒ ዛሬ ማታ ጥቃቱን ይከፍታል። የዋሽንግተን መንግስትም ፓፕ ከተባለው ሰው በበለጠ የሚያሰጩንት ሃሳብ ይኖረዋል።»

ቶም አቅርቦ ማሳያ መነፅሩን አቀበለኝ ወዲያውም ማየት የቻልኩት ነገር ቢኖር ከሳላዲን በታች ከተንጣለለው መስክ ላይ የሚያብረቀርቅ ብርሃንን ብቻ ነበር። ለጥቆም በስተደቡብ አቅጣጫ አንዲት አብሪ ጥይት ሰማዬ ላይ የሰራችውን ደካማ የብርሃን ጅረት እና ጥይቷ ፈንድታ ስትከሰም የፈጠረችውን ወገግታ ተመለከትኩኝ። ካለሁበት እርቀት አንፃር እርግጠኛ አልሁን እንጂ የመድፍ ሳይሆን አይቀርም ያልኩትን አንድ ብሩህ ብልጭታ አየሁኝ። ደቂቃ ወይንም ከዛ የበለጠ ጊዜ እንዳለፈ ከባድ መሳርያዎች ላንቃቸውን ከፈቱ። ፍንዳታዎቹም ሳላ አልዲን ዙሪያ ባሉ ኮረብቶች ላይ አጓሩ። የሌቱ ሰማይም በጥይቶች ወገግታና ቅሪቶች ተሞላ።

ሁኔታውን እንዳየሁት መጀመሪያ የመጣልኝ የተረገሙት የኩርዶች ግጭት ዳግም አገርሽቷል የሚል ሐሳብ ነበር። ሆኖም ፍንዳታዎቹ ይከሰቱ የነበሩት በታላባኒ ወይም ባርዛኒ ጦሮች ይዞታ ስር ካሉ ክልሎች ሳይሆን ከኢብራል በስተደቡብ አቅጣጫ ካለ ክልል ሆኖ አገኘሁት። እናም የቶም ግምት ትክክል ነበር። ታላባኒ በሺ ወታደሮች ላይ ጥቃት ተፍቷል ማለት ነው። ደረጃዎቹ ሁለት ሁለቱን በእንዴ እየዘለለኩ ወርጄ ኢብራል በሚገኘው የታላባኒ እዝ ፅሕፈት ቤት ላስቀመጥኩትና የቀድሞ ወታደራዊ አዛዥ ለነበረው ፖል ደወልኩለት ፖል የታላባኒ ደፈጣ ተዋጊዎች የ 38ኛው ምድብ ጦር አካል የሆነን አንድ ብርጌድ የፈጠረበትን መገረምና ተዋጊዎቹ ብርጌዱን ለመማረክ መቃረባቸውን እየተደነቀ በጩኸት ነገረኝ።

ፖወል ስለሁኔታቸው ዘገባ ለማቅረብ ሌቱን ሲደውልልኝ ነበር ያደረው የታላባኒ ፔክ መርጋ ተዋጊዎች ከማታላቸው 22 ግዳይ ቢያጋጥማቸውም የ 38ኛው ክፍለ ጦር በ 848 ኛውን ብርጌዱን በመደምሰስ የብርጌዱን ጦር አዛዦች ማርከዋል። የብርጌዱ አካል የሆነውን 601 ኛውን የከባድ መሳርያ ምድብም በቁጥጥራቸው ስር አውለውታል። በዚህ

ውጊያም የብርጌዱ አዛዥ የሆነውን ኮሎኔል አብደላዚዝ ናሙሪን ጨምሮ 80 የኢራቅ ወታደሮች ምርኮኞች ሆነዋል። የታላባኒ ተዋጊዎች የባታሊዮንን የመሬት ውስጥ ምሽጎች በድማሚት በማንጎድ ባለ 152 ሚ.ሜ እና 130 ሚ.ሜ የሆኑ ከባድ መሳርያዎችን ከጥቅም ውጪ አድርገዋል። በያዝዋቸው ላንድክሩዘር አውቶሞቢሎቻቸውም በመውሰድ የቻሉትን ያህል የጥይትና ቀላል መሳርያ ምርኮ ወስደዋል። ለጥቆም ጥቃታቸውን በሪፖብሊካን ዘብ በተሰኘው ክፍለ ጦር ላይ በመከፈት ከፍለጦሩ ለከባድ መሣሪያና ለወታደር ማጓጓዣነት የሚጠቀምባቸውን ካሚሮኖችን ደምስሰዋል የኩርዶቹ ጥቃት አስፈሪነት ያስደነገጠው የሪፖብሊካን ዘብ ክፍለ ጦር አዛዥ ወታደሮቹ የ848 ተኛውን ብርጌድ ለመታደግ እንዳይንቀሳቀሱ ከማዘዙም በላይ ወታደሮቹ እራሳቸውን ከጥቃት ለመከላከል እንዲያዘጋጁ ነግረዋቸዋል ጥቃቱም ኩርዶች ከመጋቢት 1991 ህዝባዊ መንግሥት በኋላ በኢራቅ ጦር ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ ታላቅ ጥፋት ያደረሱበት ድል እንዲጎናፀፉ አድርጓቸዋል። ኢራቅ ውስጥ ስለተካሄደው ወታደራዊ ዘመቻ ለማሳወቅ የደወልኩት ዋሽንግተን ውስጥ ስለጉዳዩ ከታወቀ በኋላ ነበር።

«አዋን! ዘገባህ አንብበነዋል» ምላሹን የሰጠችኝ እኔን እንደአንድ እረኛ የምትቆጥረኝ እንድንጠጋ ባለስልጣን ነበረች ከዋሽንግተን ሳልወጣ በፊት ኢራቅ ውስጥ እንድንሆን የማስቀመጥ ሐሳብ ከCIA የሞኝ አስተሳሰብ የመነጨ ሐሳብ ነው ስትል አጣጥላኝ እንደነበር አስታውሳለሁ።

«ከአጋር መረጃ ድርጅቶቻችን የተወሰነ መረጃ አሰባስበናል።» ስትልም ንግግሯን ቀጠለች።

«የተወሰነ ስትይ?»

«ነገሩ ምን መሰለህ ትላንት ሌቱን የሺ ክፍለ ጦሮች ከሰፈሩበት አካባቢ የተካሄደ ውጊያ ነበር። በውጊያውም ሮኪቶች ተወንጭፈዋል፤ የእጅ ቦንቦችና ጠመንጃዎች ጥቅም ላይ ውለዋል። ውጊያው የቆመው በእናንተ አቆጣጠር ዛሬ ጠዋት ስድስት መቶ ሰዓት ላይ ነበር። ሰላሳ የሚሆኑ ተማራኪዎች ወደ ኢርቢል መጓጓዣቸውን የሚገልፅ ዘገባ በደረሰንም ስለ እርግጠኝነቱም ያወቅነው ነገር የለም»።

«ስለ እርግጠኝነቱ ያወቅነው ነገር የለም ስትይ ምን ማለትሽ ነው? ሌቱን ሙሉ የከባድ መሳሪያ ልውውጥ ስናይ ነው ያደርነው።»

«ጠንካራ መሠረት ያለው መረጃ አልነበረም»

«አዋን! እርግጥ ነው ጥቃቱ የተፈፀመው ሌቱን ሙሉ ነው።»

«እየነገርኩህ ያለሁት እኮ እዚህ ያሉት ሰዎች የደረሳቸውን መረጃ መሰለኝ።»

«እንዲያ ስትይ ታላባኒ ያን ሁሉ ተኩስ ያካሂድ የነበረው እኛን ግራ ለማጋባት ነው ማለት የፈለግሽ መሰለኝ።»

ስልኩን ከጠረቀምኩት በኋላ ከጠቅላይ መምሪያው ባለስልጣናት ጋር ያለውን ሁኔታና እየተካሄደ ያለውን ነገር ለማጣራት ወደድኩ ግን ምን ያደርጋል የትም መሄድ አልችልም፡፡ ሁኔታውን የከፋ የሚያደርገው ደግሞ አለቆቼ በተሳሳተ መረጃ ላይ ተመስርተው ከድምጻሜ ላይ መድረሳቸው ነው፡፡ የዋሽንግተን መንግስት እንድ ነገር መሆኑን ለማመን የግድ ሰማይ ላይ ባለው ትልቅ አይኑ (በሳተላይት) ማየት ይኖርበታል፡፡ አሊያ ግን ድምጻሜው አልሆነም የሚል ይሆናል፡፡

እናም እኔ ነገሩን በዓይኔ ማረጋገጥ ስለፈለግኩ «ወደ ግንባር ሄደን ታላባኒን ማግኘት ይኖርብናል ስለዚህ ጓዝህን ሽክፍ ስል ቶምን እዘዝኩት፡፡»

ባለ ሁለት በሩ አሮጌ ኒሳን ፓትሮል መኪናችን ሊይዝልን የቻለውን እንደ ደርዘን ነጻጅና ውሃ የተሞሉ ጄሪካኖች፣ የምግብ ራሽን የያዙ ጥንድ ሳፕኖች፣ እንደ ኮምፓስ፣ እንደ የመሬት ከፍታ ጠቋሚ መሣሪያ፣ እንደ የኢራቅ ጉዞ ክርታ እና ኤል. ኤስ. ቲ-5 የተሰኘ መገናኛ መሳሪያን ነበር፡፡

በሳላህ አል ዲን እና ኢርቢል መሃል በተጓዝንባቸው ቅፅበቶች ያየነው ካሚዮን አልነበረም ለወትሮው ዘር የሚዘሩ ብሩህ ቀለማት ያላቸው ቀሚሶችን ያጠለቁ የኩርድ ሴቶች የሚታዩባቸው ማሳዎች ሰው አልባ ነበሩ፡፡ የኢርቢል ግዛትን እንዳለፍን የታላባኒን የተጠመደ ከባድ መሳሪያዎች፣ የመሣሪያ መጋዘኖችንና ጥብቅ ምሽጎቻቸውን ማየት ችለናል፡፡ ኢርቢል ባርዛኒ ከደፈረ ለዉጊያ ዝግጁ ሆናለታለች፡፡

ኢርቢል እንደደረሰን አንድ የኛ የሆነን ሰው ኢራን ድንበር አቅራቢያ በሰሜን ምስራቅ ኢራቅ ወደምትገኘው ሱላማኒያን ወደተሰኘችው የኩርዶች ከተማ እንዲወሰደን በማለት ጫንነው፡፡ ዱኻህ ከተማ እንደደረሰንም ሃይቁ አቅራቢያ ምሳችንን ተመግብን፡፡ እዚያም የሚከራዩ ጀልባዎች መኖራቸውን የሚገልፅ ማስታወቂያ ከአንድ በመሃግ ላይ ካለ ቆርቆሮ ላይ ተፅፎ ተመለከትን፡፡ ለአፍታ ያህልም ጀልባዎቹ አሁን የት ደርሰው ይሆን? ሐይቁ ላይ የጀልባ ጉዞ ኩተደረገሰ ሰንት አመታት አልፈዋል? በሚል ሃሳብ ተዋጥኩ፡፡ አሁን ከ36 ኛው ሃሳባዊ መስመር በታች በመሆናችን ለሳዳም ጦር መርከቦች ልንጋለጥ እንደምንችልም አሰብኩ፡፡

ሱላማኒያህ የገባነው ለአይን ያዝ ሲያደርግ ነበር፡፡ የከተማዋ መንገዶች ጭር ብለዋል ከታላባኒ ማዘዣ ፅህፈት ቤት በቀር የብርሃን ጭላንጭል አልነበረም፡፡ ብዙ ወጣትና አዛውንት ወንዶችም ፅህፈት ቤቱን ከበው ወደውስጥ ለመግባት ይገፋፋሉ፡፡

«ወደ ዘማችች ናቸው፡፡» ሲል ዘቡ እያንሾካሾከልኝ መንገዱን አሰለቀቀልን፡፡

የሱላማኒያህ ጦር አዛዥም ወደ ቢሮው ወስዶ ሻይ ከጋበዘን በኋላ ከጠረጴዛው ጀርባ ወዳለው ካርታ እየጠቆመም በግንባር ሰላለው ሁኔታ ትንታኔ ይሰጠን ገባ፡፡ ይሁንና እዛገዩ የሚያውቀው የኢራቅ ጦር ያለበትን ቦታ ብቻ ይመስል ነበር፡፡ በመጨረሻ ላይ ግን ገለገውን አቁሞና ትከሻውን ሰብቆ ወደታላባኒ ጦር ሰፈር እንድንሄድ ሃሳብ አቀረበልን፡፡ እኛም ታላባኒ የላከልንን የመንገድ መሪ እዛው ሆኖ እኛን ሲጠባበቅ ስለነበር ወደዚያው አቀናን፡፡

ቁልል የቆሻሻ ከምር ያለበትን መስመር ተከትሎ የተሰራውን ምንም ዓይነት ምልክት የሌለውን መንገድ ይዘንና የመኪናችንን ፊት መብራቶች አጥፍተን ከሱላማኒያህ በስተደቡብ ወደሚገኙት ተራሮች አመራን እናም ውድቅት ሌሊቱ ጥቂት እንዳለፈ የመንገዱን ጥሻ ጥሰን ወደ አንድ የተመነጠረ መስክ ቁልቁል መውረድ ጀመርን። ከመስኩ መሃል ሰው የሌለበት መስሎ የታየንን ባለ አንድ ፎቅ ህንፃ ብናየውም ከህንፃው ፊት ለፊት ደርሰን የመኪናችንን መብራት እንዳጠፋን ደርዘን የሚሞሉ የፒክ መርጋ ተዋጊዎች ከእይታችን ገቡ። በፀጥታም ወደ መኪናችን ቀርበውም ዓዛችንን ማውረድ ጀመሩ። ይህን ያደረጉትም መኪናው ከህንፃው በፍጥነት እንዲርቅ በመፈለጋቸው ነበር።

ታላባኒ ከዋሻው እንደሚወጣ ድብ ሁሉ ከህንፃው እያደባ በመውጣት ወደ እኔ በመቅረብ ወገቤን በእጁ ለቀም አድርጎ ይዞም ከመሬት ወደ ላይ አነሳኝ «በጉዞ ላይ ሳለህ ብዙ ነገር አምልጠሃል።» ሲል አንሾካሾከልኝ። «ለከብራችሁ ሰንል ሌቱን የምናሳልፈው መስኩ ላይ ሳይሆን ቤተመንግስቱ ውስጥ ይሆናል።

በከንዱ ከንዴን ቆልፎ ይዞ እየመራ በ1988 በኩርድና በመንግስት መሃል በተፈጠረ ግጭት መደበኛ አገልገሎቱን መስጠቱን ወደ አቋረጠውና ቀደም ሲል በትምህርት ቤትነት ወዳገለገለ ጥቁር ህንፃ ይዞኝ ሄደ። እናም ህንፃው ውስጥ የምናድረው እኔ ቶምና ታላባኒ ብቻ ነበርን። የታላባኒ ተዋጊዎች ግን የላዳም ሂሊተተሮች እነሱን ማግኘቱ አዳጋች ከሚሆንባቸው በህንፃው ዙሪያ ካሉ ኮረብቶችና ዋሻዎች ተበታትነዋል። ከህንፃው መተላለፊያ ጠርዝ የሚገኘው የታላባኒ ክፍል ደግሞ ወረቀቶችና መፅሃፍት ከተሞሉ ግማሽ ደርዘን ሳጥኖች እና ጥቂት ወለሉ ላይ ካሉ ብርድልብሶች ሌላ ምንም ነገር አልነበረውም። ክፍሉም ብቸኛ ብርሃኑን የሚያገኘው በአንድ በባትሪ ከሚሰራ ፋናስ ነበር። እኛም ወደ ውስጥ እንደዘለቅን ከክፍሉ ሲሚንቶ ወለል ላይ ከተነጠፈው ምንጣፍ ላይ እግራችንን አጣጥፈን ተቀመጥን።

«ዛሬ ማታ ዳግም እንዘምታለን» ሲል ታላባኒ ከአንድ የሲጋራ ፓኬ ስሪታቸው የኩባ የሆኑ ለስት ሲጋራዎችን እያወጣ ተናገረ። ካርባላክን እንደበድባታለን። አሁን እያወራን ባለንበት ቅፅበት እንኳን ሰዎቻችን ግንባሩን ጥሰው ማለፍ ይኖርባቸዋል።» እኔም ካርባላክን የማላውቃት በመሆኔ ታላባኒ ካርታ ፈልጎ ከተማዋ ያለችበትን ቦታ አሳየኝ።

ታላባኒ ስለኢራቅ ጦር ድክመት የኩርዶች ህጋዊ ይዞታ መሆኗን አስረግጦ የሚናገርላትንና ወናዋ የኢራቅ ነዳጅ ዘይት እምራች የሆነችውን ኪርኩክ ከተማ ለመማረክ ስላለው እቅድ እንዲሁም ስለመፃእዋ ደሞራሲያዊት ኢራቅ አውርቶ የሚጠግብ አይመስልም። አይኖቼ ማሸለብ ባይጀምሩ ኖሮ ሌሊቱን ሙሉ ከማውራት ወደኃላ አይልም ነበር።

«በሉ ተኙ» ሲልም ተናገረ መዳከማችንን ሲያስተውል ጊዜ።

«ያለማንም እገዛ ሁሉንም ዘመቻ በራሱ እየተወጣህ ያለህ መስሎኛል።»

«ያሉኝን ጦር መግሪዎች እየጨረሰኩ ነኝ።»

«ጀፋል በዚህ በኩል ስጋት አይግባህ። የዋሽንግተን መንግስት እያደረገክ ያለኸውን ነገር በንቃት በመከታተል ላይ ይገኛል። ደግሞም እቅድህ እንደላክኝ መንግስት እቅድ ሁሉ ሳዳምን ማስወገድ መሆኑን መርሳት የለብህም።» ቢያንስ ያን ያህል የተናገርኩት እውነት መሆኑን አውቃለሁ። ይሁንና የቶኒ ሌክ መልዕክት ታላባኒም ሆነ ሌሎቹ ሳዳምን የመገልበጥ እቅዳቸው ይሰርዙ የሚል ይዘት አልነበረውም። መልዕክቱ የሚለው «ከዚህ በኋላ ለመግፋት ከወሰናችሁ በራሳችሁ ተወጡት» የሚል ምክር አገኝሏል። ታላባኒም ምክሩን ተረድቶታል። እንደኔው ሁሉ ኢራቃውያን ሳዳም ከስልጣን መንበራቸው ላይ እስካሉ የሰላም አየር መተንፈስ እንደማይችሉ ያውቃል።

ታላባኒ ሁለት ተጨማሪ ሲጋራዎችን ከፓኮው አወጣ። «ይህን ያዝ ከዚህ እንደሄድክ ወደ ዋሽንግተን ደውል።» አለኝ።

«ጀፋል ያላወቀኸው ነገር አለ።» በእትኩሮት ተመሳክተኝ።

«እኛ አካባቢውን ለቀን መሄዳችን ነው። ሆኖም በእኛ እግርም አዲስ ቡድን ይተካል።» አልኩት

ታላባኒ መልስ ሳይሰጠኝ ሲጋራውን አቀበለኝ።

«በመጨረሻም ወደመኝታችሁ ሂዱ ሁላችንም ደክሞናል።» አለ።

እስር ያህል ደቂቃዎች እንዳለፉ ተመልሶ መጥቶና ያለሁበትን መኝታ ቤት በር ቆርቁሮ ወደ ውስጥ ከዘለቀ በኋላ ከካርባላክ የደረሰውን የፋክስ መልዕክት አቀበለኝ። መልዕክቱም ወታደሮቹ እዛ በሚገኝ አንድ የኢራቅ ባታሊዮን ጦር ላይ ወረራ መፈፀማቸውን ይገልጻል።

«አየህ» አለ ታላባኒ በደስታ ተውጦ «የኢራቅ ጦር እየተፍረከረክ ነው።»

እናም እኔ የኢራቅ ዘመቻዎች ምክትል ኃላፊ የሆነው ቦብን በመገናኛ መሳሪያ ደውዬ ካገኘሁት በኋላ በካርባላክ የተፈፀመውን ነገርኩት ቦብም በመልዕክቱ ይዘት ሳይመሰጥና በተሰላቸ ድምፅ «አሁን ያለኸው የት ነው?» ሲል ጠየቀኝ።

«ሲንጋው።» አልኩት

«እሱ ማለት የት ነው ያለው?» አለኝ።

«ከ 36 ኛው የህንድ ግዛት በስተደቡብ ይገኛል። አሁን ያለሁት ከታላባኒ ጋር ነው።»

የምክትል ሃላፊው ትንፋሽ ሲቆራረጥ ተሰማኝ። «አቅልህን ስተሃለ እንዴ!? አለቆችህም እንደተመለሰክ ገመድ በአንገትህ ሊሸመቅቁ ተዘጋጅተውልሃል።» አለኝ በቀጣ መንፈስ።

የተናገረውን ያልሰማው በማስመሰል ስልኩን ልዘጋው ስለ የታላባኒ ፔክ መርጋዎች ከርኩክ ላይ በሚከፍቱት ጥቃት ለማንፍነፍ ዱካ ዱካቸውን እየተከታተልኩኝ፡፡

ታላባን ደግሞ በሬን ሲያንኳኳ ዕንቅልፍ እያንጎላጀኝ ነበር፡፡

«ሳዳም በፍርሃት ርዷል፡፡ በይዞታችን ስር ያሉ ግንባሮችን ሁሉ በከባድ መሳሪያ መደብደብ ጀምሯል፡፡» በሩን በቀስታ ዘግቶ ወደከፍሉ ሲያመራም እየተንከተከተ ሲሰቅ ይሰማኝ ነበር፡፡

ታላባኒ ከግንባር የሚደርሱትን ዘገባዎች በማንበብ ቁጭ ብሎ እንደሚያነጋ ግልፅ ነበር፡፡ እኔ ግን ድካም እደቋቁሶኝ ዕንቅልፍ ተጫጭኖኛል እናም ለብሼው ስለተኛሁት ስለ ብርድልብሰም ሆነ ሌቱን በሙሉ እኛን በማደን ስለሚያሳልፉት የሳዳም ተዋጊ ሄሊኮፕተሮች ማሰቡ ግድ አልሰጥህ ብሎኛል፡፡

እናም በሚቀጥለው ጥዋት 12 ሰዓት ሲሆን ታላባኒ ቀስቅሶን ወታደሮቹን አስጎበኘን፡፡ ወታደሮቹ ትምህርት ቤቱ አካባቢ ካለው መስክ ላይ ተከማችተው መሣሪያዎቻቸውን እየወለወሉና መኪናዎቻቸው ላይ እየጫኑ ማታ ላይ ለሚከፍቱት ጥቃት ሲዘጋጁ ተመለከትን፡፡ ታላባኒ በመሃላቸው ሲያልፍም ከአክብሮታቸው የተነሳም ይከቡት፤ እጅ ይነሱት እና እጁን ይስሙት ነበር፡፡ ይህ በእንዲህ እንዳለም አንደኛው የታላባኒ ረዳትም በጉብኝት ላይ ሳለን ጣፋጭ ሻይ በትሪ አድርጎ አቀረበልን፡፡

ታላባኒ ከእርሱ ጋር እንድቆይ ቢማፀነኝም የተሰጠን ጊዜ ወደማለቁ ተቃርቦ ስለነበር አንድ ቀን ከግማሽ ያህል ተጉዘን እንካራ መድረስ ስለሚኖርብን ባለችን ቀሪ ጊዜ ቶም እና እኔ በፍጥነት መጓዝ ይኖርብናል ብዬ ቁርጡን አሳወኩት፡፡

ታላባኒ አቅፎ ሲሰናበተን እኛም በቶሎ እንደምንገናኝ ተስፋ ማድረጋችንን ገለፅንለት፡፡

«ምናልባት የምንገናኘው ባግዳድ ይሆናል» ሲል ታላባኒ ተላለቀ፡፡

ከከርኩክ በስተምስራቅ ጥቂት ማይሎች ርቀት ላይ ወደምትገኘው ቻማቻማል ከተማ የሚወሰደው መንገድ በጥሩ ይዞታ ላይ ይገኛል፡፡ በዛ ላይ በመንገዱ ላይ የሚመላለስ መኪና አልነበረም፡፡ ቀኑም ብራ ስለነበር ከአንድ ሰዓት በሚያንስ ጊዜ ውስጥ ቻማቻማል እንደምንደርስ ገምተን ዕንቅስቃሴ ጀምረናል፡፡ ይሁንና ጥቂት እንደተጓዝን ኤም.አይ. 24 ተዋጊ ሄሊኮፕተር ስታንጥብብ ተመለከትን ተዋጊ ሄሊኮፕተር ወደፊት ወደኋላ ላትል ሰማዩ ላይ እንደቆመች ቅንኝቷን መሬቱ ላይ አነጣጥራለች፡፡ በአካባቢያችንም እኛን እስከመኪናችን ሊሸሸገን የሚችል ሸለቆ ነገርም ሆነ ዛፎች ወይም አለት ቢኖር ኖሮ ብለንም ከመቅዕበት በፍራቻ ከመራዳችን የተነሳ ባልታየናቸው ስንል ተመኝተን እንደነበር አስታውሳለሁ፡፡ እናም የአንድ የታላባኒ ፔክ መርጋ ቡድን አባል ኒሳኑ መኪናችንን ከአካባቢው ጋር እንዲመላሰል በሚል ጭቃ ባይቀባት ኖሮ ከአንድ ደቂቃ ባነሰ ጊዜ ውስጥ ሄሊኮፕተር ወዳለንበት ዝቅ ብላ በመብረር እኛንም ሆነ

መኪናችንን በማጋየት እንዳልነበረ ማድረግ ባልተሳናትም ነበር። ይሁንና ከአንድ ደቂቃ በኋላ ሄሊኮፕተር ከሸንተረሮቹ ጀርባ በራ እንደተሰወረች መኪናችንን በሚቻለን ፍጥነት ወደፊት እንዲፈተለክ አደረግነው።

ቻማቻማል አለውትሮዋ በፀጥታ ተውጣለች ሰዎቿም ሜዳ ላይ ከተዘረጋው ገበያ ይገበያያሉ። ልክ የመኪናችንን ሞተር እንዳጠፋን ከተማይቱን ያናወጠ የከባድ መሣሪያ ድምፅ ሰማን። ለጥቆም ነጭና ግራጫ ጢስ ከቻማቻማል በስተምስራቅ ካሉት ኮረብቶች ግርጌ ሲነሳ ተመለከትን።

እኛም በቀጥታ ኩርድን ከአራት ወደሚለየው ጦር ግምባር ስናመራ የታላባኒ ተዋጊዎች ከጊዜያዊ የድንበር ኬላ ሰብሰብ ብለው አገኘናቸው። ተዋጊዎቹም በተቃራኒው ወገን በኩል እየሆነ ሰላላው የሚያውቁ እየመሰሉም የሚያውቁት ነገር ቢኖር ከነባሩ ኬላ የኢራቅ ፖሊስ እንዳስለቀቃቸውና ድንበሩም ከፍት መሆኑን ነበር።

ወደላላህ አል-ዲን የመልስ ጉዞ ስናረግ ለመጨረሻ ጊዜ እረፍት የወሰድነው ኢብራል ውስጥ ነበር። ለጥቆም ከታላባኒ ዋና ጦር ሰፈር እንደገባን በቀጥታ ያመራነው የኢራቅ ምርኮኞች ወዳሉበት ቦታ ነበር። ምርኮኞቹም አራት የእግር ኳስ ሜዳዎችን በሚያህል ስፍራ ላይ ፈሰዋል። እንዳይቹ ቆመዋል ሌሎቹም ተቀምጠዋል አሊያም መሬቱ ላይ ተንጋለዋል። ከግቢው ውጭ ባለው የመንገድ ጥግ ላይም የፔክ መርጋ ተዋጊዎች የማረኳቸውን ልዩ ልዩ የጦር መሣሪያዎች፣ ካማዝ የተሰኙ ከባድ ካሚሮኖች፣ ሮኬት ማሰወንጨፊያዎች፣ የኤኬ 47 ቀለህ የያዙ ሣጥኖችና ተዋጊዎቹ ከጦርነቱ መማረክ የቻሉት ነገር ሁሉ ተቆልሎ ከምር ሰርቷል።

ጉዳዩን የሚመለከተው የፒ.ፒ.ዲ.ኬ ባለስልጣን የመጣነው ለምርኮኞቹ ቃለመጠይቅ ለማቅረብ እንደሆነ በማመን ከቢሮው አስገባን። ለጥቆም ደርዘን የሚሞሉ የኢራቅ ጦር አዛዦች ወዳሉበትና ግድግዳው ተደግፎ በተቀመጠላቸው አግዳሚ ወንበር ላይ ወደተቀመጡበት አንድ ክፍል ይዞኝ ገባ። እኔም በዘፈቀደ አንድ ሻምበልን ማናገር መረጥኩ። ሻምበሉም እድሜው ወደ ሰላሳ የሚጠጋ ሲሆን ድካም ይነበብበታል። ያን ዕለት ጠዋት ሰዓቱ ሁለት ከመሙላቱ በፊት የሚመራውን ሻምበል ጦር ቃኚ ወታደሮችን ለማየት ሲዘዋወር የመጀመሪያውን የቃኚ ቡድን ይዞታ ባዶ ሆኖ ማግኘቱ እንዳስገረመውና በሻምበል ጦሩ ጎንና ጎን ያሉ የቅኝት ክልሎችም እንዲሁ ሆነው ማግኘቱን ገለፀልን። እናም የቅኝት ወታደሮቹ የደረሱበትን ለማጣራት ወደ ሻምበል ጦሩ ዕዝ በመመለስ ላይ እንዳለ ዙሪያውን የፈነዳው የአውቶማቲክ ጠመንጃ ተኩስ ከጉዞው እንደገታው። ወታደሮቹም የአፀፋ ተኩስ ያደርጋሉ ብሎ ቢጠብቅም የተተኮሰች እንዲት ጥይት እንዳልነበረ ከዚያ ይልቅ የታላባኒ ፔክ መርጋዎች ያለማቋረጥ ከያሉበት ብቅ ብቅ ማለት እንደጀመሩ። ሁኔታው ዋሻ ቆፍረው መጥተው ከመሬቱ ውስጥ ድንገት የፈለቁ ያህል ሆኖ እንዲሰማው እንዳደረገውና እጅ ከመስጠት ውጭ አማራጭ እንዳልነበረው ላይሸሽግ ገለፀልኝ። እኔም ሻምበሉን አመስግኜ እጄ ላይ የቀረውን የመጨረሻ የቆርቆሮ ፊሽን ሰጠሁት።

እናም እኔ አካባቢውን ለቅቂ ከመሄዴ በፊት የኢርቢሉን አዛዥ እገኘሁት። እሱም በመጨረሻ ስለተፈፀመው ጥቃት ማብራሪያ ቢጤ ሰጠኝ። ወታደሮቻቸውም 847 ኛውን ብርጌድ እንደደመሰሱትና አሁን ኩርኩክ ለጥቃት የተመቻቸች እንደሆነች። ታላባቂም በቂ የጦር መሣሪያ ካገኘ ከተማዋን በቁጥጥሩ ስር ሊያደርጋት እንደሚችል ደስኮረልኝ።

እኛም ወደ ሳላህ አል ዲን የመልሰ ጉዟችንን እያደረግን ሳለን ቶመ ስለመረመራቸው የኢራቅ ጦር መሣሪያዎች ገለፀልኝ። ማለትም ጦር መሳሪያዎቹ ሰሞኑን መማረካቸው እንዳጠራጠረው ነገረኝ። ካለው የረዥም ጊዜ ልምድ በመነሳት ጠመንጃዎቹ ሊሆኑ የሚችሉት የኢራቅ ጦር ንብረት መሆናቸውን አሜወተኝ።

እናም ወደ ቤት እንደተመለስን ወደጠቅላይ መምሪያው 847 ኛውን ብርጌድ በተመለከተ መልዕክት አስተላለፍኩ። ያስተላለፍኩትን መልእክት ተከትሎም ከዛው ተደወለልኝ።

«አሁንም ተፈፀሙ ያልካቸውን ጥቃት የተመለከቱ ምስሎች ከህዋ ላይ አልደረሱንም።» አሁንም ያቺው ጠረጴጫ ሴት ነበረች ሹክክ ያለችኝ።

«ላምናችሁ አልችልም። እነዚህ ውጊያ በመካሄድ ላይ እንዳለ የምናስመስል ይመስላችኋልን??? ባይገርምሽ አሁን ገና ከኢርቢሉ መመለሱ ነው። እዛ በሺህ የሚቆጠሩ የኢራቅ ምርኮኞችን በአይን በብረቱ አይተናል። የተማረኩ የጦር መሣሪያዎችንም ተመልከተናል።

የምርኮኞቹ ነገር ቶም መሣሪያዎቹ በእርግጠኝነት የኢራቅ መሆናቸውን መናገሩ እና እኔም እንደ እንድ ቡድን ሃላፊ ጦርነቱ ጨዋታ ሳይሆን የምር እንደነበር አስረግጦ መናገሬ ሴትየዋን ሊያሳምኗት አልቻሉም።

«ጥሩ» ስትል ተናገረች «እኔ አምናችኋለሁ የተቀረው ማህበረሰብ በተለይም ፔንታጎን ሊያምናችሁ ግን አይችልም።»

የተናገረችው ስለ CIA እንደሆነ አውቂያለሁ። ፔንታጎንን የጠቀሰችውም ቁጣዬን ለማብረድ ነበር። ቢሆንም ስሜቱ አልተቀየረም።

«ጥሩ ለነዚያ ለማይረቡ ሰዎችሽ የፓለቲካ ጨዋታቸውን አቁመው በየውስኪ ቤቱ ከሚቀርብላቸው ማርቲኒ ባሻገር ማየት እንዲጀምሩ ንገሪያቸው።»

«የነገርኩህ እኮ ያሉኝን ነው።»

«እኮ አሁን እኮ ተረዳሁሽ። እንድ ዜና በዋሽንግተን ፖስት ወይም ኒውዮርክ ታይምስ መፅሔቶች ላይ ካልወጣ አውነት አይደለም ማለት ነው። እንድ የመፅሄት ዝነኛ ዘጋቢ የተሳሳተ አውሮፕላን ተሳፍሮ ኩርድ ግዛት በወረደና ጦር ግንባሮቹ ያሉበትን ስፍራ በጠቆምኩት ነበር።»

ከወዲያኛው ጫፍ ፀጥታ ነገሰ።

«እባክሽ ከቦብ ጋር አገናኚኝ።» አልኳት

አገናኚችኝ ቢሆንም ቦብ በሁኔታው የተሳበ አይመስልም።

«እርግፍ አርገህ ተወው» ሲል ልክ እንደቀረበ አንባረቀብኝ።

«ቦብ ለአንድ ሰከንድ አድምጠኝ። እዚህ እውነተኛ ጦርነት እየተካሄደ ነው። በሌላ ሳምንት የሺ ክፍለ ጦር ህልውና ያከትምለታል።»

እዚህ ኩርዶችን በተመለከተ መረጃ ያደረሰን የመረጃ ምንጭ የለም። ገብተሃል? እናም እኔ እሁን ከአንተ መስማት የምፈልገው የቱርክ ድንበርን መሻገርህን ብቻ ነው።»

«ሁኔታውን ቢያንስ በኢራቅ ተቃዋሚ ጎራ ቦታ ላይ ሆነህ ልታየው ይገባል እኔ በግሌ የሺ ክፍለጦርን ለማከሰም በሚደረገው ዘመቻ እያነፍነፍኩ በመከታተል ላይ ነኝ። እኔን ከኩርድ እንድወጣ ካደረግከኝ ምንም አይነት መረጃ አይኖረንም።»

ጌታው! ቶኒ ሌክ ያደረከውን አስተዋፅኦ ማወቅ እንደሚፈልግ መረዳት ይኖርብሃል። መጋቢት 15 ዘጠኝ መቶ ሰዓት ከፍሬድ ቱርክ ጋር እንድትገናኝ ቀጠሮ ተይዞላሃል የሚበጅህም ወደቀጠሮው ሰፍራ መሄድ ነው። ትሰማኛለህ?!።»

እንደተገመተው የታላባኒ ጥቃት የሺ ክፍለ ጦርን አላከሰመውም። ታላባኒ ራሱንና ተዋጊዎቹን አትርፎ ማብቂያ ያለው የማይመስለውን የኩርዶቹን የእርስ በርስ ግጭት ከባርዛኒ ጋር ጀምሯል። ቻላባይ በበኩሉም በአካባቢው ቅኝቱን ከአደረገ በኋላ ወደ ሳላህ አልፏል። ባርዛኒ ምናልባትም በሳዳም ትዕዛዝ ቻላባይ በይዞታው ስር ካለው መሬት እንዲወጣ ሊያደርገው ይችላል። በኩዴታ ጥንሰስ ወደ ሰሜናዊ ኢራቅ የመጣው ጀነራልም ወደደማስቆ ተሰዷል። ከእነዚህ ወደ ለንደን እምርቷል። ይህ ሁሉ ሳዳም ሁሴንን መጠነኛ ምቹት የነሳ ነገር ሆኖ አልፋል።

ብዙም ሳይቆይ ሳዳም ነዳጅ ዘይት በምግብ መገበያየት ጀምረዋል ይህም ኢራቅ ውስጥ ያለውን የምግብ እጥረት እንደሚያቃልልላቸው እና ሰራዊታቸው ውስጥ የሚፈጠረውን ኩብለላና ክደት እንደሚያስቆምላቸው አምነዋል። እናም እሁን እሳቸውን ከሰልጣን ማስወገድ ከፈለጉ ማድረግ ያለብን ነገር ቢኖር ጦርነት መከፈት እንጂ መንግስት ግልበጣ ማካሄድ አይደለም። እኔ እንደሆንኩ በበኩሌ መጋቢት 15 ዘጠኝ መቶ ሰዓት ላይ ሳንግሊይ ቨርጂኒያ ለሚገኘው ቢሮ ሪፓርት አድርግ በተባለኩት መሰረት ሪፖርቱን ለማቅረብ ወደዚያው አቅንጥቼያለሁ።

መጋቢት 1995፤ ዋሽንግተን-ዲ.ሲ.

ፍሬድ ቱርክ ወደ CIA ካውንስል ዋና አለቃ ቢሮ ሲወስድኝ ምንም ፍርሃት አልተሠማኝም፡፡ ሁለቱ የFBI ሰዎች የወንጀሉ ዋንኛ ተዋናይ እኔ መሆኔን ሲነግሩኝ እንኳን አልደነገጥኩም፡፡ ሳዳም ሁሴንን ያህል ሰው ለመግደል ሙከራ በማድረግ ወንጀል መጠርጠር እንኳን ሲያስቡት በራሱ አስፈሪ ቢሆንም ለእኔ ግን ምንም ማለት አልነበረም ምክንያቱም ከደሙ ንፁህ ነኝና፡፡

ቶኒ ሌክም ሆነ ሌላው የብሄራዊ ደህንነት ካውንስል አባል የፈለገውን ነገር ሊያምን ቢችልም በሰሜናዊ ኢራቅ ተፈጠረ የተባለውን ነገር እንደሌለሁበት አውቀዋልሁ፡፡ ቅንብሩም የቻላቢ የተወሳሰበ ቀመር መሆኑ ይገባኛል፤ ቻላቢ በመረቡ ውስጥ እንዳስገባኝም ተረድቻለሁ፡፡ የግድያ ሙከራን የሚከለክለውን አንቀፅ 12333 እንዳልጣስኩም አውቃለሁ፡፡ ስለዚህ ከዚህ አንፃር እውነት በራሷ ጊዜ እንደምትወጣ እገነዘብ ስለነበር በራሴ መተማመኔ እንዳለ ነበር ማለት እችላለሁ፡፡

በማርች 22/1995 ዓ.ም የአካል ምርመራዬን ካደረኩ በኋላ ለተጨማሪ ምርመራ ወደቶኒ ሌክ ቢሮ ማቅናት ነበረብኝ፡፡

የ CIA ቅጥረኞች ከእኔ ጉዳይ ጋር የተያያዙ የድርጅቱን ፋይሎችና ዶክመንቶች ቢያገላብጡም እንድም መረጃ ሊያገኙ አልቻሉም፡፡ በመጨረሻም በሚያዝያ 4/1996 የአሜሪካ የፍትህ ሚኒስቴር እኔን ሊያሳስር አሊያም ሊያሰቅል የሚያስችል መረጃ እንደሌለና ፋይሎም በዚሁ እንዲዘጋ ሲል ለ CIA ደብዳቤ ገፉ፡፡

CIA'ም በሁኔታው በመፀፀት ከይቅርታ ባልተናነሰ አኳኋን ለእኔ በጎ ትኩረትን የሰጠበት ሁኔታ ተፈጥሮ ነበር፡፡

የሆነው ሆኖ የCIA'ም ሆነ የፍትህ ሚኒስቴር ድጋፍ የእሳር ቤት መውጫ ካርድ ሊሆን አልተቻለውም ነበር፡፡ ጉዳዩ በተለይም በብሄራዊው ደህንነት መስሪያ ቤት ስር ሰዶ የነበረ ሲሆን ውጥረቱም ኳዲ በፍፁም ቅጣት ከልል ውስጥ በመገኘቷ አጥቂዎችና ተከላካዮች ከሚረባረቡባት አጋጣሚ ጋር የሚመሳሰል ነበር፡፡ ቢያንስ 2-3 ዓመታት ያህል የሰነበተው ይህ መሣዩ ጨዋታ እስከሚበርድ ድረስ እንደ CIA ቅጥረኛ ከውጭ የተያያዙ ጉዳዮችን ከመስራት አግዶኝ ነበር፡፡ የሆነው ሆኖ እንዲህ ዓይነት ዕድሎችን መልሼ የማግኘት አልመሰለኝም ነበር፡፡ ምክንያቱም ከራሺያ ታንክና ሄሊኮፕተር እንዲሁም

ከራሺያ ባለስልጣናት ጋር የነበረኝን የጠበቀ ቁርኝትና ወዳጅነት በርካቶች ያውቁ ነበርና ነው። ቢሆንም CIA ሌላ ችግር ይፈጥራል ብሎ እስካልገመተኝ ድረስ ብቻዬን ሊተወኝ ወይም በፈለኩት ስፍራ ሊመድበኝ እንደማይገደው ይሰማኝ ነበር።

በመካከለኛው የሮሲያ የCIA ምክትል ባለስልጣን ሆኖ መሾሜ የፈጠረልኝ ነገር ቢኖር መተኛትና ማንቀሳቀሱ ብቻ ነበር። ስራዬ ከCIA ቅጥረኞች ጋር እንድገናኝ የማይፈቅድ ስለነበር ስራዬ ሁሉ ወረቀቶችን ስርዓት ማሰያዝና የኢሚግሬሽን መልዕክቶችን መቀበልና መላክ ብቻ ነበር። እናም በእኔ ስር 25 የሚሆኑ ሰዎች ሰላሉ ስራ የሚባለው ነገር በእነርሱ ውስጥ ስለሚያልፍና ስለሚከናወን በእኔ ደረጃ ያሉ ባለስልጣናት የስራ ጫና እንዲቀንስ ያደረገ ነበር።

በዋሽንግተን ዲ.ሲ. ስኖር የከተማዋን እጠቃላይ ገፅታ ለማወቅ ጊዜ አልፈጀብኝም። ለነገሩ ዋሽንግተንን በፊትም አውቃት ስለነበር የከተማዋ ኑሮ መወደድ በተለይም የቤት ኪራይና የፊስቶራንት ምግቦች ዋጋ እንዲህ መናፋት በጣም አስገርሞኛል። የእኔን ቅጂታ ከ ዲሲ ለውጥ ጋር ሳንፃዕረው ደግሞ እደነግጣለሁ። ምክንያቱም ከከተማዋ መለወጥ ጋር ተያይዞ የመጣው የኑሮ ውድነት አይጣል ነው እኔማ መጥኔ ለመጠዎቼ ብያለሁ። ከሁሉም ነገር በላይ ደግሞ ለእኔም ለአሜሪካም አስደንጋጭ የነበረው ነገር ቢኖር ስለ ሃገራዊ ከማውቀው ይልቅ ስለ ፍልስጤም የነፃነት ትግል፣ ስለ አሜሪካ ሴኔት ከማውቀው ይልቅ ስለ ሳኦዲው የጥሃቢ ቡድን የማውቀው ነገር መበርከቱ ነበር።

ለበርካታ አመታት ሻንጣዬን በጀርባዬ አዝዬ በታጂኪስታንና ሱዳን አስቸጋሪ ስፍራዎች ከመዞሪያ አንፃር በእነዚህ ሃገራት ውስጥ የሚገቡና የሚወጡ በተለይም ፖለቲካዊ ይዘት ያላቸውን ጉዳዮች የማወቅ ዕድሉ የነበረው ከእኔ ጋር ነበር። አሁንም የምሰራው ይህንን ጉዳይ ነው ማለት እችላለሁ።

ከምንም ነገር በላይ ለመማር ያለኝ ፍላጎት ከፍተኛ ነበር። ይህንን ዕድል የሚሰጠኝ አካል ግን አልነበረም፤ ስለዚህ ያለኝ አማራጭ ራሴ ለራሴ በራሴ ውስጥ ኮሌጅ መክፈት ነበር። እናም የአሜሪካንን ፖለቲካ ከሁሉም አቅጣጫ ወደ ውስጤ ማስገባት ቀጠልኩ። ይህንን ነገር ለማግኘትም ሁሉንም የህብረተሰብ ክፍል ማወቅና መረዳት ያስፈልገኝ ነበር። እናም ሃይማኖት፣ ዘርና የፖለቲካ ልዩነት ሳልመረጥ የዋሽንግተን ፖለቲካ እንዴት እንደሚሰራ ከተለያዩ ሰዎች መስማቴን ስራዬ ብዬ ተያያዝኩት። እያንዳንዱ የዓለም ማህበረሰብ ስለ አሜሪካ ፖለቲካ ማውራት የሚፈልግ ከመሆኑም በላይ እያንዳንዱ የተለያዩ አቋም ያለው በመሆኑ የፈለኩትን ነገር ሁሉ ለመስማት የሚያዳግተኝ አልነበረም። ሁኔታው በመጀመሪያ ግርምታን ፈጠረብኝ፤ በተለይም ፖለቲካዊ ይዘት ያላቸውን የኮሚቴ ስብሰባዎችን የምስጢር ብክነቶች ከአጥፍቶ ጠፊዎች ባልተናነሰ እኔን ጥሩ የፖለቲካ ሚናን እንደሚጫወቱ መረዳቴ ደንቆኛል። ሁኔታው ያበሳጨኝ ደግሞ ከዚህ በፊት የማላውቀውን ፖለቲካዊ ምስጢር ምናልባትም በፅንፍ ከሚገኙት የዓለም ዳርቻዎች ተነስተው ኃይት ሃውስ ቤተመንግስት የሚደርሱ ቁምነገሮችን መረዳቴ ነበር። ከብስጭት አልፈ ወደ ቁጣ አመራ ዘንድ ደግሞ ከሰው ህይወት ይልቅ ገንዘብ እኔ ለምገኝበት አይነቱ የፖለቲካ ሰንሰለት እጅግ የላቀ ሚና የነበረው ነገር መሆኑ ነበር። ከእነዚህ ሁኔታዎች በተጨማሪ በእንዲህ ዓይነቱ የፖለቲካ መረብ ውስጥ ላለን ሰዎች

ሌላው ገለልተኛ ማህበረሰብ የሚሰጠን ትኩረትና ፍቅር በዚህ የተባዛ መሆኑ ነበር። ብቻ ሁሉም ነገር የኦዲሲዬን ተረቶች ይመስል ነበር። በዚያ የፖለቲካ አየር ውስጥ የነበርን ሰዎች የሚሠማን ማጣታችን በርግጥም ሆኖ የሚያስብስ ነገር ነበር። እኔም የዚህ ቡድን እንደ አካል ስለነበርኩኝ ቅሬታ እንደሚሰማኝ ጥርጥር የለውም። ያም ሆነ ይህ ለማንኛውም ታሪኬን ለማውራት ወደ ኃላ አልልም።

በዋሽንግተን ፖለቲካ ተማትፎዬ ውስጥ የመጀመሪያውንና እጅግ እንድማርበት የሆነኩትን ትምህርት ያገኘሁት በእንደ አጋጣሚ ነበር። ጊዜውም ግንቦት 17/1995 ዓ.ም. ነበር። ሼላ ሔልሊን በCIA የደቡብ ቀጠና ተብሎ በሚጠራው ሕዋስ ውስጥ አፈሰር ስትሆን በዚህ በተጠቀሰው ዕለት ይዛው ወደ እኔ የመጣችው ሪፖርትም የሚያስደነግጥና ከአፈሰሯ ፈጣን ምላስና ጭንቅላት ጋር ተዳምሮ ፅረፍት የሚነግ እይነት ነበር።

ሔሰሊን ወደ እኔ ይዛው የመጣችው ወረቀት የሚያስረዳው ወይንም ደግሞ እርሷ ማወቅ የምትፈልገው ሶስት አሜሪካውያን ከCIA ጋር ስላላቸው ግንኙነት ነበር። የመጀመሪያው ግለሰብ ሮብ ሰብሃኒ ሲሰኙ የጆርጅታውን ዩኒቨርሲቲ ፕሮፌሰርና የሚረጋገጥ ሪፖርትም ጋር ተዳምሮ ስላላቸው ግለሰብ ሳሃግ ባሕር ሳሪያን ሲሰኙ በካሊፎርኒያ የሚኖሩ ዶክተር ናቸው። ሶስተኛው ግለሰብ ደግሞ ሮገር ታምህዝ ይሠኛል።

ስለ መጀመሪያዎቹ ሁለት ግለሰቦች የማውቀው አንዳችም ነገር ባይኖርም ሶስተኛውን አሜሪካዊ ማለትም ሮገር ታምህዝን በተመለከተ ግን ሊባኖስ ውስጥ በነበርኩበት ወቅት ስለ እርሱ እሰማ እንደነበር አስታውሳለሁ። ታምህዝ በ1983 ዓ.ም ቤሩት የሚገኘውን የአሜሪካ ኤምባሲ ያፈነዱትን ተጠርጣሪዎች ከእስር ያስለቀቁት የሊባኖስ ፕሬዚዳንት አሚን ጁማይል የቢዝነስ አጋር የነበረ ሲሆን ፕሬዚዳንቱ ስልጣን ከለቀቁ በኋላ በቤሩት የሚገኘው ባንኩ ከፍተኛ ክስረትን በማስተናገዱ በተለይ ከሶሪያ መንግስት ጋር እስጣ ገባ ገብቶ ነበር። ታምህዝ እንደሚለው ባንኩ ለኪሳራ እንዲዳረግ ያደረጋቸው ሶሪያ ስትሆን ምክንያቱ ደግሞ ሶሪያ የእስራኤል መልዕክተኛ ናቸው ብላ ከምትፈርጃቸው ጁማይል ጋር ታምህዝ ወገኗል በሚል ነበር።

እውነታው የትኛውም ይሁን ሁኔታው ታምህዝን ከአካባቢው ፖለቲካና ቢዝነስ ጋር በተያያዘ አለማቀፋዊ ዝና እንዲኖረው አድርጎ ነበር። ከዚህም ሌላ ከሶሪያ ጋር የገጠመው እሰጠ ገባ ከመካከለኛው ምሰራቅ ሃገራት ጋር የሚያደርገው የንግድ እንቅስቃሴ አስተዳጉሎበት ነበር። የሆነው ሆኖ ከስተቱ ታምህዝን ወደ ካስፒያን ባህር ፊቱንና ሰሜኑን ያዞር ዘንድ አላገደውም። እናም ቱርክሜኒስታን ነፃነቷን ካገኘች በኋላ በሃገሪቱ የመጀመሪያው ነዳጅ ነጋዴ በመሆን ብቅ አለ። እናም በአካባቢው ከሚገኙ ሁለት የነዳጅ ዘዴት ማምረቻ ግዙፍ ካምፓኒዎች ጋር እጅግ የጠበቀ የንግድ ግንኙነትን መሠረተ። በ1994 ዓ.ም ደግሞ ከካስፒያን ወደ ሚዲትራኒያን ከዚያም ወደ እርሜኒያ የሚሄድ የነዳጅ ዘዴደት መስመር መርጋቱ ታወቀ።

፮፻፲ ሔሰሊን ጉዳያቸውን በእንክር የያዘችባቸው ሶስቱ ሰዎች እሚረከውያን በመሆናቸው ሁኔታው አለመግባባት እንደሚፈጥር ግልፅ ነበር። ምክንያቱም በፕሬዚዳንት ኒክሰን ዘመን እንደተደነገገው በእሚረከውያን ላይ ስለላ ማካሄድ አይቻልም ነበር። እንደዕውነቱ ከሆነም በCIA መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ ይሄ ነገር መኖሩንም አውቋለሁ። የሆነው ሆኖ በኃይት ሀውስ ዙሪያ የሚሸከረከረው ለጋው የፓለቲካ አዙሪት የኒክሰንን ዘመን ድንጋጌ የማስታወስ አቅምና አስተዋይ አዕምሮ ይኖረዋል ተብሎ አይጠበቅም።

«ሔሰሊን እነዚህን ሶስት ሰዎች ጥላሸት ለመቀባት የምትፈልገው ለምንድን ነው?» ብዬ ጠየኩኝ። ጥያቄውን ያቀረብኩለት ግን ለሴትዮዋ ረዳት ነበር።

«እንዴት ላውቅ እችላለሁ?... ምናልባት ቀን የጣላት አፍቃሪ ልትሆን ትችላለች» ብሎ መለሠ።

«ስለዚህ ምንድንነው ማድረግ ያለብን?» አልኩኝ በማሰከተል። የሔሰሊን ረዳት ለእኛ ማለትም ለዳይሬክቶሬት ኢንተለጀንስ ሳይሆን ለዳይሬክቶሬት ኦፕሬሽን የተመደበ በመሆኑ ጥያቄዬን ከምን አቅላጣጫ ሊመልሰው እንደሚችል አውጠነጠንኩ። እሱ ግን ትንሽ ቆይቶ «ሔሰሊን ታምራዝ የCIA ቅጥረኛ ወይም አባል ነው ብላ ታስባለች» አለኝ። አሁን ነገሮች በመጠኑም ቢሆን ተገለጡልኝ።

በእሚረከ መንግስትና በCIA ዳይሬክተር መካከል በ1977 ዓ.ም በተደረገው ስምምነት መሠረት የዳይሬክቶሬት ኦፕሬሽን ከአዳዲስ ቅጥረኞች ጋር ግንኙነት ሲደረግ ፖሊስ አውጭዎች እንዲያውቁት ይደረጋል። የብሔራዊ ደህንነት ካውንስል አባላት እንደፖሊስ አውጭ ስለሚቆጠሩ የዚህ አካል የሆነችው ሔሰሊን ታምራዝን በሰኔ 2 ሲገናኙ ታምራዝ ከCIA ጋር ያለውን ግንኙነት ልንነግራት የግድ ነበር ይሁንና ይህ ግን አልሆነም።

በዚህ ስሌት መሠረትም የሔሰሊን ጥያቄ ትክክል ነበር። ከምስራቅ ህዋስ በደረሰው ሪፖርት መሠረትም ሮገር ታምራዝ ከ1970ዎቹ ጀምሮ ከCIA ጋር ግንኙነት ነበረው። የሆነው ሆኖ የታምራዝና የCIA ግንኙነት በጥቅም ላይ የተመሠረተ ነበር። ምክንያቱም ታምራዝ በምንም መልኩ የCIA እውነተኛ ቅጥረኛ የሚሆን ሰው አይደለም ታምራዝ CIAን የሚጠጋው ከራሱ ጥቅም እነፃር ስለነበር ለCIA እንደማይሆን ወትሮም ግልፅ ነበር። የCIA ባለስልጣናት በተለያዩ አጋጣሚዎች በገንዘብ መርዳቱ የCIA ተቆርቋሪ ሳይሆን CIAን መጠቀም የሚፈልግ ሰው መሆኑን በቀላሉ መረዳት ይቻላል። ሔሰሊን ስህተት የሰራችው ግን እዚህ ላይ የነበረ ሲሆን እሱም ታምራዝን የCIA ዋና አባል አድርጋ አምና መቀበሏ ነበር።

ሔሰሊን በጠየቀችው መሠረት የዴስክ ኦፊሰራችን የታምራዝን ፋይል ወደ እኔ ሲያመጣልኝ ምንም ሳልመለከተው «ሰሊን ሰጠውና ይፈርምበት» አልኩት። ሌን ማለት ደግሞ የደቡብ ቀጠና ሕዋስ አለቃ ነው።

ሁኔታው በጣም ከንክፍኛል። ታምራዝ ከሔሰሊን ጋር እንዴት እንደተገናኘ፣ ሔሰሊን ስለ CIA እና ታምራዝ ግንኙነት እንዴት እንዳወቀች በተለይ ደግሞ የብሄራዊው

ደብዳቤ ካውንስል አባላት ታምራዝን ለማግኘት ለምን እንደጓጉና የመሣሰሉት ሁኔታዎች ቀልብ ያሳጡኝ ነበሩ። በግንቦት 19 ቀን ልክ ከሌሊቱ 7:02 ሰዓት ላይ የደቡብ ሕዋስ ታምራዝ ከ CIA ጋር የነበረውን ግንኙነት የሚገልፅና ሌሎች መረጃዎችን ለሖስታ በፋክስ ላከላት። ከዚህም በተጨማሪ በባኩ የሚገኘው ህዋሳችን አለቃ ከነበረው ጋር ግንኙነት የነበራቸውና የአሞኩ የነጻጅ ዘይት እማካሪ የነበሩት የፕሮፍሰር ሮብ ሶብሃኒ ፋይልም ለሖስታ ፋክስ ተደረገ። ምንም እንኳን ፕሮፌሰሩ ከ CIA ጋር ስላላቸው ግንኙነት የማያውቁ ሊሆኑ ቢችሉም ሁኔታውን ለሖስታ ማግኘታችን አልቀረም ነበር። ከዚህ ሌላ ደግሞ የኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ከታምራዝ ጋር የተያያዘ ሌላ መረጃ ለሖስታ ልኩላት ነበር።

ከአንድ ሳምንት በኋላም የሪፖርት አፈሠራችን ቢሮ ድረስ መጥታ «ሖስታን ታምራዝን ከማንኛውም አደጋ እንደምንጠብቀው ማመኗን ነገረችኝ።

በዚህን ጊዜ ከበሬቱ በበለጠ የታምራዝን ፋይሎች እንደገና እመረምራቸው ገባሁ። ፋይሉም ታምራዝን ከራሱ ባንክ ጋር በተያያዙና በሌሎች ወንጀሎች በሊባኖስ እንደሚሰራ ያስረዳል።

«ስለዚህ ይህ ጉዳይ ከምን ጋር ይያያዛል? አልኳት የሪፖርት አፈሠራርን።

«ሖስታን ታምራዝ ታንቆ እንዲገደል ፅኑ ፍላጎት አላት፤ ለዚህ ደግሞ የእኛን ትብብር ትፈልጋለች» አለችኝ።

ሖስታን እዚህ ውሳኔ ላይ ልትደርስ የቻለችበት ምክንያት ከአፕሪል 1987 ዳይሬክቶሬት (DO) እና ከኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት (DI) ያገኘችቸው ታምራዝን የተመለከቱ መረጃዎች የተለያዩ በመሆናቸውና በእኛ በኩል የተሠጣት መረጃ ታምራዝን የሚሸፋፍን መሰሉ ስለተሠማት ነበር። ሁኔታውን በእንክሮ ከመረመርኩ በኋላ የዳይሬክቶሬት አፕሪል 1987 የቅጥረኞችንም ሆነ ከCIA ጋር ግንኙነት ያላቸውን ሰዎች መረጃዎች የሚይዘው ከኢንተለጀንስ ዳይሬክቶሬት ጋር ተመሳሳይ ባልሆነ ሁኔታ እንደሆነ ለሖስታ ማስረዳት እንዳለብኝ ተረዳሁ። ሖስታንን ወደ ቢሮ በማስጠራትም እነዚህን ሁኔታዎች በዝርዝር ለሖስታ አስረደኳት። ሖስታንም በሁኔታው ምንም ዓይነት አግራሞትም ሆነ ትዝብትን ሳታሳየኝ ንግግሪን እንደጨረስኩ ያደረገችው ነገር ቢኖር ስልክ አንስታ ለመደወል ቁጥሮችን መነካካት ነበር። ለምን እንደምትደውል ግን እርግጠኛ አልነበርኩም።

ቀኑ ግንቦት 30 ይመስለኛል። ቢል በድርጅታችን ውስጥ የኒዎርክሲቲ ምክትል ሹም ነው። እናም መጥቶ ፊቱ ላይ በመቆም እና እኔን እኔን እያየ «እናንተ በካስፒያን የነጻጅ ዘይት ቢዝነስ ውስጥ አንድ ነጋዴ እንዲንቀሳቀስ የምትፈልጉትናችሁ» በማለት በጥያቄ መልክ ይሁን በእርግጠኝነት ግልፅ ባልሆነ መንገድ ተናገረ። ለጥቆም «ኒውዮርክ ውስጥ ከዚህ ሰው ጋር ለመስራት ጊዜ ያለው ሰው አይመስለኝም። ለእኛ ካስፒያንም ውስብስብ ይመስለኛል» አለ።

«ለመሆኑ ግን ሰውዬው ማን ነው?» አልኩት ቢልን

«ሮገር ታምራዝ» አለኝ።

ሁኔታውም አስደነቀኝ ምክንያቱም በፋይሉ ውስጥ ታምራዝ ከኒውዮርክ ጋር እንደሚገናኝ የሚገልፅ ምንም አይነት ነገር የለምና።

እዚህ ላይ ግን ግልፅ መናገር እንዳለብኝ ሳይሰማኝ አልቀረም ምክንያቱም በእኔ ቦታ ያለ የዳይሬክቶሬት አፍ ኦፐሬሽን ኦፊሰር እንዲህ ዓይነት ሰራ ሊሠራ የሚችለው በሌላ መንገድ ነው። በዙሪያችን ቀይ ባንዲራ እየተወለበለበ ያለ ይመስለኛል። በሊባኖስ ስለሚፈለገው ሰው፣ የካስፒያን የነዳጅ ዘይት ድርድርና የብሄራዊ ደህንነቱ ጉዳይ በነበሩበት እንዳሉ ናቸው። ከኔ ጉዳይ ጋር የሚያያዘው የቶኔ ሌክና የእኔን ፍጥጫ ሳይጨምር መሆኑ ነው። ለማንናቸውም ዳይሬክቶሬት አፍ ኦፐሬሽንን (DO) የታምራዝ ጉዳይ የሚያሳስበው አልነበረም። የብሄራዊው ደህንነት ሰዎች ታምራዝን የመጥላታቸው ነገር ግን ሰውዬውን እንዳገኘው ሳይገፋፋኝ አልቀረም። የCIA ምስጢራዊ የሰልክ ቁጥሬን ወረቀት ላይ ከፃፍኩኝ በኋላ «እንዲደውልልኝ ንገረው» ብዬ ለቢል ሰጠሁት።

ታምራዝ የሆቴሉን በር ከፍቶ እንደገባ ገፅታውን ከፋይሉ ፎቶግራፍ ጋር ከመቅፅበት አነፃፀርኩት። ከለበሳቸው ልብሶቹ በስተቀር የተለወጠ ነገር የለም ራሱ ነው። ቀንዳም መነፅር፣ በነጭ ሽሚዝ ላይ ከራቫትና ቀለል ያለ ጃኬት እይሉት ኮት ነገር ደርቧል። አሸዋማ ፀጉሩ ለየት የሚያረገው አንዱ ምልክቱ ነው። አብርት ያለው ግለሰብ ኬድ ፔቸስ ቀደም ሲል CIA ውስጥ የሰራ ሲሆን ከድርጅቱ ከለቀቀ በኋላም ከታምራዝ ጋር እንደሚሰራ ደርሰንበታል እናም እንደ አዲስ ከተዋወቅን በኋላ ታምራዝ ፔቸስን የሆነ ነገር ሹክ ሲለው ፔቸስም የታምራዝን አታሼ ቦርሳ ይዞ እኛን ለብቻችን ትቶን ወጣ። ታምራዝና እኔ ከሰላምታው ምዕራፍ በኋላ ከጉዳያችን ጋር የማይገናኝ የባጥ የቆጡን ሰናወራ ቆየን። አስተናጋጁም ቡናችንን ይዞልን ከመጣ በኋላ ግን ወደ ዋናው ጉዳያችን ገባን።

«ከሼላ ሔስጢን ጋር የነበረህ ውይይት እንዴት ተጠናቀቀ?» አልኩት።

«እጅግ ቆንጆ ነበር ወደ አርሚኒያ የሚዘረጋውን የነዳጅ መስመር ሃሳብ ወደዋለች» አለኝ። (በኋላ ቆይቶ እንደሰማሁት ግን ሔስጢን ታምራዝን ከቢሮዋ ገፈታትራ እንዳስወጣችዉ ነበር)።

ታምራዝ የካውካሰና ቱርክን አካባቢ የሚያሳይ ካርታ አውጥቶ እንድመለከተው ጠረጴዛ ላይ ዘረጋጋው።

«ካስፒያንንና ሚዲትራንያንን በነዳጅ ዘይት መስመር ማገናኘት እፈልጋለሁ» አለኝ። በሊባ ጣቱ አዘርባጃን፣ ናሳርኖ ካራባክ፣ አርሚኒያንና ቱርክ የሚገኙበትን አቅጣጫ በመስመር እያመላከተ ለቀጣዮቹ ሰላሳ ደቂቃዎች ውይይታችን ያተኮረው ታምራዝ

«የሰላም ቀጠና» ብሎ በሚጠራው የነዳጅ ዘይት ቱቦ ማለፊያ መስመር ላይ ነበር። ታምራዝ እርሚኒያንና እዘርባጃንን በነዳጅ ቱቦ ማገናኘት ሰላምን በመፍጠር ሂደት ለይነተኛ ሚና እንዳለው እንዳምንለት ይፈልጋል። የፓለቲካ ሽኩቻዎች በተፈጠሩ ቁጥር መጀመሪያ የሚፈነዳው የነዳጅ መተላለፊያ ቱቦ ስለመሆኑ ግን ትኩረት ያለው ለይመስልም ነበር።

«ይህ ነገር እጅግ በርካታ ገንዘብ የሚያስወጣ ይመስለኛል» አልኩት ታምራዝን ወይይታችን መቋጫ እንዲኖረው በማሰብና ወደ ሌላ አጭር ጉዳይ ልወስደው በመፈለግ። ለስክተልኩም «ለመሆኑ ለሚዘረጋው መስመር ወጭውን የሚሸፍነው ማነው?» አልኩት።

«ቻይናዎች ናቸው!» አለና አንድ ፎቶግራፍ አወጣ ፎቶግራፉም የታምራዝ ነዳጅ ዘይት ካምፓኒ ፕሬዚዳንት የሆነው ማት ስቴክል የነዳጅ መስመር ስራውን ለማከናወን ከቻይናዎች ጋር ስምምነት ሲፈራረም የሚያሳይ ነው። መግለጫ ፅሁፉም በቻይናኛ ስለተፃፉ ምን እንደሚል ስለማላውቅ ታምራዝ ያለውን መቀበል ግዴታዬ ነበር።

«ሮገር፣ በዕውነቱ ይሄ ሃሳብህ ጥሩ ነው። ለመሆኑ ግን እኔ ልረዳህ የምችለው በምን መልኩ ነው?» አልኩት።

ሮገር ትንሽ አሠብ ካደረገ በኋላ «ፕሬዚዳንቱ ፕሮፓጋንዳን እንዲያዩልኝ አፈልጋለሁ» አለ።

እንደገባኝ ከሆነ ታምራዝ ቀጣሪ ድረጅቱ ማለትም CIA በኃይት ሃውስ ቤተመንግስት ያሉ ምስጢራዊ ቢሮችን ሁሉ ጠንቅቆ የሚያውቅ ነው የሚመስለው። ቢል ክሊንተን ስልጣን በያዙበት ወቅት ከCIA የመረጃ ምንጮቻቸው ጋር የነበራቸውን የግንኙነት መስመር በራሳቸው መንገድ ጠፍጥፈው እንደሰሩት የአንድ ወቅት የሚዲያ ማድመቂያ የነበረውን ወሬም ታምራዝ የዘነጋ ይመስለኛል።

«ታምራዝ በኃይት ሃውስ መንግስት ውስጥ በፊት የነበረንን ዓይነት ነጥት ዛሬ የለንም። እውነት አልሃለው ሌላው ቀርቶ ከብሄራዊ ደህንነት ካውንስሉ (NSC) ጋር ስብሰባ ማድረግ እንኳን አንችልም» አልኩት።

«ታዲያ ምን ይሻለኛል» አለኝ ታምራዝ

«እንዳንተ ያሉ ሠዎች ይህን ስራ የሚሠራላቸው አንድ ጥሩ ቅጥረኛ የሚያስፈልጋቸው ይመስለኛል» አልኩት።

ታምራዝም አተኩሮ እየተመለከተኝ ዝም አለ። ምናልባትም የሠው ስም እንደጠራለት ፈልጎም ይሆናል። እኔም ታዲያ ይህ ሁኔታ ወዲያውኑ ተገለጠልኝና የክሊንተን የቀድሞ አማካሪ የነበረው ሎይድ ከአለር ትዝ አለኝ። ሎይድ በዋሽንግተን ፓስት የሚሰራ ሲሆን የክሊንተን ጥሩ አማካሪ እንደነበረም ሰምቻለሁ። ለሮገር ታምራዝ የሚሰማው ሰው መሆኑም ገብቶኛል። እናም ለታምራዝ ሹክ ስለው በአድናቆትና በፍቅር

ሰሜት እየተመለከተኝ «ግንኙነታችን ተጠናክሮ መቀጠል ይኖርበታል፡፡» አለኝና ለቀጣይ ሰብሰባ ቶሎ መድረስ እንዳለበት ባለስልጣን ተሰናብቶኝ በችኮላ አፈሰ-አፈሰ ብሎ ወጣ፡፡

ቆይቼ እንደተረዳሁት ከሆነ ታምራዝ ከክሊንተን አሰተዳደር ጋር የሚገናኝበት መንገድ መፍጠር መቻሉን ሲሆን ለዚህም ይረዳው ዘንድ አረኔልና ሃሱቲ ከተሰኙ ግዙፍ ኩባንያዎች ጋር ግንኙነት እንደጀመረና የካምፓኒው ፈላጭ ቆራጭ የንግድ ሚኒስትሩ ሮን ብራውን ስለነበረም ታምራዝ በእርሱ በኩል የዋሽንግተንን አየር መሳብ ይቻለው ነበር፡፡

በዚህም የተነሣ ታምራዝ በሮን ብራውን አውሮፕላን ከአሜሪካ ወደ ራሺያ የሚደረግን የንግድ ልምድ ልውውጥን እንዲፈፀምለት ፈለገ፡፡ ይሁንና ሮን ብራውን ሊስማማበት ባለመቻሉ የተነሳ የታምራዝ ካምፓኒ ለአውሮፕላኑ ትኬት የተከፈለውን ጨምሮ ከሌሎች ወጭዎች ጋር 130 ሺህ ዶላር ኪሳራን ተከናኘበ፡፡

ሮገር ታምራዝ ወደሌላ አትጣጫ በመዞርም ለአሜሪካን መንግስት አዲስ ራስምታታ ሆነ ምክንያቱ ደግሞ ቱርክንና እርሜኒያን እየጎበኘ በነበረበት ወቅት የሁለቱ ሃገራት የአሜሪካ አምባሳደሮች እንዲጣሉና እንዲናቆሩ ምንም እድነት ግንኙነት እንዳይኖራቸውም አስከማድረግ ደርሶ ነበር፡፡

ስለ ሮገር ታምራዝና ፔትሮሊየም ኢንዱስትሪው አሉ የተባሉትን ጆሮጠቢዎቹን ስጠይቅ የአብዛኛዎቹ ሰሜት እንዴት CIA ስለ ራሱ ነገር ይጠይቀናል? የሚል ዓይነት ነበር፡፡ እናም እኔም በሂደት እንደተረዳሁት ከሆነ ደግሞ ሼላ ሔስለን ሮገር ታምራዝ ከእኛ ጋር ግንኙነት እንዳለውና ምናልባትም የሚያውቀውን ሁሉንም ነገር የሚነግራትም ራሱ ታምራዝ ሊሆን እንደሚችል ነበር፡፡ ይህ በእንዲህ እንዳለ ታዲያ ከነዳጅ ዘይት ዝውውር ጋር በተያያዘ ከታምራዝ የተሻለ ፅውቀት አለው ወደ ሚባል እንድ ግለሰብ ዘንድ ሄድኩ፡፡ ሰውየውንም መጀመሪያ እንዳገኘሁት አቀባበሉ ግራ አጋብቶኝ ነበር፡፡

«ይሄውልህ ወንድም እኔ ማፊያ አይደለሁም፡፡ ማፊያዎችን ከፈለክ ሂደህ በቀጥታ እነሡን አናግራቸው» ነበር ያለኝ፡፡ እኔም ሙዱን ለማረጋጋት ሞክርኩ፡፡

ከቆይታ በኋላም «ለመሆኑ ታምራዝ ይሄንን የነዳጅ ዘይት መስመር መዘርጋት ቢዝነስ እንዴት እንደጀመረ ታውቃለህ?» አለኝ በፍፁም እንደማላውቅ ስነግረው ሊነገረኝ ጉሮሮውን ጠራረገ፡፡ ከመናገሩ በፊት ግን በአርማኛክ ጅን ጠርመሱን መሙላትና ሲጋራውንም መለኮስ ነበረበት፡፡ እናም ቀጠለ፡፡

«ሮገር ታምራዝ የሚኖረው ቤት ነበር፡፡ እዚያም በእንድ የሃገር ውስጥ ባንክ ውስጥ ይሠራ ነበር እናም እንድ ጊዜ ከዚህ ሰራው ጋር በተያያዘ ዶክመንት ሲያገላብጥ ስለቀድሞው የሳውዲአረቢያ ኢንተሊጀንስ ከማል አደም እንድ መረጃ አገኘ፡፡ ታምራዝ በጊዜው አደምን መተዋወቅ ብቻ ነበር የፈለገው እናም እንደምንም ብሎ ከተዋወቀው

በኃላም ግንኙነታቸው ባጥሩ ጓደኝነት መንፈስ ቀጠለ። ከጥቂት ጊዜያት በኃላ ግን አደም ለታምራዝ ግብፅ ውስጥ እንድ ስምምነት አለ ብሎ ደወለለት። እንደውም የዚህ አካል ቢሆን ከፍተኛ ጥቅም እንደሚያገኝ ነገረው። ስምምነቱም ከቀይ ባህር እስከሚዲትራኒያን የሚዘልቅ የነዳጅ ቱቦ የመዘርጋት ስራ ሲሆን ከታምራዝ የሚጠበቀው ደግሞ በስምምነቱ ፊርማውን እንዲያኖርና ችግር ቢፈጠር አደምን ነፃ እንዲወጣ ማድረግ ነበር። ታምራዝም በውሉ በመስማማቱ መስመሩም ተዘረጋ። በዚህም ታምራዝ ከጠበቀው በላይ ገንዘብና ዝና አገኘ። ከዚህ በመቀጠልም ታምራዝ ሌላ ስምምነት በግብፅ ሲያፈላልግ በለስቀንቶት ተመሳሳይ ስምምነት ከወደ ጣሊያን መጣለት።»

ሰውየው የአለቀውን ሲጋራ በመተርኮሻ ተርኩሶ ጅኑን በብርጭቆው ከቀዳ በኃላ ፊቱን ወደ እኔ በማዞር «ጣሊያን ውስጥ ስለነበረው የአሞኮ ችግር የምታስታውሰው ነገር አለህ?» አለኝ። እኔም አለማወቁን ከገለፅኩለት በኃላ እንዲነግረኝ መወትወቱን ቀጠልኩ።

«... ከሠራተኛ እጥረት ጋር በተያያዘ የአሞኮ ነዳጅ ማጣሪያ ሊዘጋ ተቃርቦ ነበር። እናም ይህ ችግር ሌላ ጣጣ ከመፍጠሩ በፊት ግን ታምራዝ ደረሠ። ታምራዝ ከሊቢያው ፕሬዝዳንት ሙህመር ጋዳፊ ጋር ግንኙነት ስለነበረው ፕሬዝዳንቱ የኩባንያውን ድርሻ ጠቅለው እንዲገዙት ከሲሲሊ የመረጣቸውን ደላሎች በመጠቀም አግባባቸው። ስምምነቱም ተከናወነ። ታምራዝም የአምስት ፐርሰንት ኮሚሽንና ጠቀም ያለ ጉርሻ አገኘ። የሆነው ሆኖ አሮጌው የአሞኮ የነዳጅ ማጣሪያ የተፈለገውን ያህል እትራፊ ሊሆን ባለመቻሉና በዚህ የተነሣ ሊቢያውያኑ ሰማቸው ከአሞኮ ጋር እንዳይነሳ ስለፈለጉ ለመዘጋት ተገደዱ በዚህ ጊዜ ታምራዝ የራሱን የነዳጅ ካምፓኒ እንዲጠቀሙ ማድረግ ነበረበትና በዚህ የተነሣ የታምራዝ ንብረት የሆነው 'ታምኦይል' ኩባንያ እጅግ ተጠናክረ እናም ዛሬ ታምኦይል የማይገኝበት የአውሮፓ ሃገር የለም።»

እኔም ከግለሰቡ ጋር ከተለያየን በኃላ ደግሞ ስለታምራዝ ሊያውቅ ይችላል ብዬ ያሰብኩትን ሌላ ግለሰብ አስጠራሁ።

«... ያቱርኳ ጠቅላይ ሚኒስትር ታንሱ ሲለር ባለቤት የሆኑት አዜር ሲለርና ታምራዝ የንግድ አጋሮች መሆናቸውን ታውቃለህ አለኝ።

ምንም እንኳን ታምራዝ ቱርክ በነበረበት ወቅት ወደአርሜኒያ የሚዘረጋውን የነዳጅ መስመር ለማስተዋወቅ በሄደበት ወቅት ከጠቅላይ ሚኒስትሩ ባለቤት ጋር የጠበቀ ግንኙነት መመስረቱን ባውቅም ለሰውየው ግን እንደማላውቅ ነገርኩት። አንካራ የሚገኘው ሊምባሊያችን የሁለቱን ሰዎች የንግድ አጋርነት እንዲመሠረት ያደረገው «አረንጓዴ ተኩላዎች» የተሠኘው የቱርክ ናሽናሊስት ቡድን እንደሆነም ደረሰበት ስለነበር መረጃው አለኝ። የማዳም ሲለር ባለቤት የሆኑት አዜር ከታምራዝ ጋር ብቻ ሳይሆን እ.ኤ.አ. በ1996 ዓ.ም አሜሪካ በሊባሊስት የእስራት ፍርድ ወስናበት ከነበረው አደገኛ ዕፅ እዘዋዋሪው አማራ ሉፍቲ ቶፓል ጋርም ጥብቅ የቢዝነስ ጓደኝነት እንደነበራቸው እናውቅ ነበር አለኝ።

«ለመሆኑ ሮገርና አዜር ምን ዓይነት ቢዝነስ ነበር የሚሠሩት?» በማለት ሰውየውን ጠየኩት።

«ነጻጽ ዘይት፡፡ ታምራዝ ለሚገጥመው የትኛውም አይነት እንቅፋት እዜር ተከላካይ ነበሩ፡፡ ለዚህም ጠቀም ያለ ገንዘብ ይከፍላቸዋል» አለኝ፡፡ ወዲያውኑ ከታምራዝ ፋይል ጋር የተያያዘውን ታሪክ ገልበጥ ገልበጥ አድርጌ ስመለከት ግለሰቡ ካለኝ ነገር ጋር የሚገጣጠም እውነታ አገኘሁ፡፡ ለዚህም በናርኮቲክ ድራግ አዘዋዋሪው እማር ሉፍቲ ቶፓል ስም የተመዘገበው «ኢምፔሪያል» የተሰኘው በቱር ኮሚኒስታን ውስጥ ዋንኛው የካሊናስ ማከማቻና በቱርክ የሚገኘው ነበታስ የተባለው የነጻጽ ዘይት ካምፓኒ ጥሩ ምስክር ነበሩ፡፡

ከአንድ ሳምንት በኋላ ግለሰቡ ደወለልኝና ሌላ አንድ ትልቅ መረጃ ነገረኝ፡፡ ሰውየውም ያገኘሁት መረጃ ቱርክሚኒስታን ከሚገኙ ጓደኞቹ በመሆኑ እርግጠኛ መሆን አልቻልኩም፡፡ ቢሆንም ግን እነግርሃለሁ፡፡» በማለት ጀመረ፡፡

«እዜርና ታምራዝ የብሎክ ፣ ምስጢራዊ አገሮች ወይም ባለቤቶች ናቸው አለኝ፡፡ ይህ ነገር እውነት ከሆነ በርግጥም የሚደንቅ ነው፡፡ ብሎክ ፣ ማለት ደግሞ ቱርክሚኒስታን ውስጥ የሚገኝ የሮገር እጅግ ግዙፍ የነጻጽ ማጠራቀሚያ ድረጅት ነው፡፡ ኩባንያው 358 ሚሊዮን በርሚል ዘይትና 3.7 ትሪሊዩን ኪዩቢክፊት የጋዝ ክምችት እንዳለው የሚነገርለት ነው፡፡ የCIA አካላት በጣም ከሚያስደንቃቸው ነገር አንዱ የሆነው ታምራዝ ይህንን የሚያክል ግዙፍ ኩባንያ ለመግዛት ገንዘብ ከየት እንዳገኘ ነው፡፡

«እዜር ለምንድን ነው የቱርክሚኒስታን የነጻጽ ቢዝነስ ውስጥ እጁን ሊያስገባ የቻለው? ይህ ነገር በትክክል ሊዋጥልኝ አልቻለም፡፡» አልኩት

«የነጻጽ ዘይት ቢዝነስ ካልገባህ ልክ ነህ፡፡ ነገር ግን ብሎክ ፣ የተመሠረተበት ገንዘብ የእዜር አይደለም፡፡ ላፒስ የተሠኘው ሌላ ኩባንያ ነው ገንዘቡን በሙሉ የሸፈነው፡፡ ላፒስ ለብሎክ ፣ መሰራች ከሠጠው ገንዘብ በተጨማሪ በቱርክሚኒስታን ፕሬዚዳንት ላፓርሙራት ኒያዞቭ ኪስ የሚገባ የ30 ሚሊዮን ዶላር ስምምነት ፈርሟል በማለት ነገረኝ፡፡

ጉጉቴም እየጨመረ መጣ አይኔም ተበለጠጠ፡፡ «ለመሆኑ ላፒስ ይሄንን የሚሠራው ለምንድን ነው?» ስል ጥያቄዬን አስከተልኩ፡፡

«ገንዘቡ የላፒስ አይደለም፡፡ ገንዘቡን 'ፕፕ' የተሠኘው የቱርክ የቱሪዝምና ኢንቨስትመንት ባንክ ነው ለላፒስ ሆልዲንግ ያበደረው፡፡ በዚህ ሁኔታ እዜርና ላፒስ ባንኩ ባዶውን እንዲቀር ካደረጉት በኋላ በኪሣራ ምክንያት ይነሣ ወደቀ፡፡ የብድር ስምምነቱም በላፒስና በእዜር እጅ ስለነበር የ 'ፕፕ' ባንክ ከሰነዱ ተሰረዘ ስለዚህ ጥያቄህን ለመመለስ ያህል ገንዘቡ የታምራዝም፣ የላፒስም ሆነ የእዜር ሳይሆን የቱርክ የቱሪዝምና ኢንቨስትመንት ባንክ ነው» አለኝ፡፡

«እርግጠኛ ነህ?» አልኩት

«መጀመሪያም እንደነገርኩህ የሰማሁትን ነው እየነገርኩህ ያለሁት፤ ስለዚህ እርግጠኛ ልሆን አልችልም» አለኝ፡፡

«ሰለዚህ ማን ማንን በገንዘብ ደገፈ ብለህ ታስባለህ?» በማለት ቀጠልኩ፡፡

«ሰላሣ ሚሊዮን ዶላርን ለፕሬዚዳንት ኒያዞቭ የሠጠው ታምራዝ ይመስለኛል፡፡ እይመስልህም?» በማለት ገለፀልኝ፡፡

እናም ይህ በጣም ጥሩ መረጃ እንደሆነ ተገንዘብኩኝ፡፡ ብቻዬንም ከማብሰላለሙ ሌላ ሰው መስማት እንዳለበት ተሰማኝ፡፡ እናም ለሼላ ሔሰሊን ደግፈኩት፡፡ ስልኩን አንስታም እኔ የምናገረውን ብቻ አዳመጠችኝ ይሁንና ምንም አስተያየት አልሰጠችም፡፡ በኋላ ላይ ግን በአዕምሮዬ የመጣልኝ ነገር ቢኖር ሮገር ታምራዝ ለአዜር ሲለር ጉቦ ሰጥቷል . . . መስከረም 28 . . . ትዕዛዝ ቦብ ቢር፡፡ የሚለው ሔሰሊን በማስታወሻዋ ወይንም በጭንቅላቷ የምታሰፍረው ሃረግ ነው፡፡ ይህ ነገር በርግጥም እውነት ከሆነ እኔም የጉዳዩ አንድ ተዋናይ እንደምሆን ግልፅ ነበር፡፡ ታምራዝ በርግጥም ለሌሎች ሐገራት ባለስልጣናት ጉቦ የሚሰጥ ከሆነ የአሜሪካንን ህግ እንደመጣስ ይቆጠራል፡፡ ታምራዝ ያለ አሜሪካ መንግስት እርዳታ ከካሰፒያን የነዳጅ ዘይት ቢዝነስ ጋር አንድ እርምጃ እንደማይሄድ ግልፅ ነበር፡፡

ሔሰሊን ሮገር ታምራዝ እጁን የሰደደበትን ምስጢራት ሁሉ አንድ በአንድ ላትረዳ የምትመለስ አልሆነም፡፡ ሁኔታው ደግሞ ለታምራዝ ብቻ ሳይሆን ለእኔም የሚበጅ አይሆንም፤ ምናልባትም ጉዳዩ የእኔን እንገት ለታምራዝ እንገት በተዘጋጀው ገመድ ውስጥ ሊያሰገባኝ የሚችልበት አጋጣሚም ነበረውና፡፡

ከታምራዝ ጋር የተገናኘ ሌላ የመረጃ ምንጭ ደግሞ ተገኘ፡፡ ይኼውም ሮገር ታምራዝ ከአዜር ሲለርና አማር ቱፖል ጋር በመሆን በአዘርባጃን መፈንቅለ መንግስት ተሳትፏል የሚል ነበር፡፡ የሆነው ሆኖ መረጃውን ሙሉ በሙሉ ላምነው ግን አልቻልኩም፡፡

ሮገር ታምራዝን የተመለከቱ ጉዳዮችን እያውጠነጠንኩ በነበረበት ጊዜ ከራሱ ከታምራዝ የፋክስ መልዕክት ደረሠኝ፡፡ መልዕክቱም የሚልከው ማንሃታን ከሚገኘው ኩባንያው ሆኖ ሲሆን አቪስ የተሠኘችው ከተማም ለነዳጅ መስመር ዝርጋታው እርዳታ እንደምታደርግለትና ኒዎርክሲቲ የሚገኝ አንድ ጓደኛው ካምፓኒውን በመቆጣጠር እንደሚሠራ ይገልጻል፡፡ በእርግጥ ታምራዝ በመልዕክቱ ያስቀመጠው አድራሻ ትክክል ቢሆንም ስለ አቪስ ከተማ ግን እኔም ሆንኩ ሌሎች የጠየኳቸው ሠዎች እንግዳ ሆንን፡፡ የታምራዝ ፋክስ በውሸትና በእውነት የታጀለ መልዕክት መሆኑን ተረድቻለሁ፡፡ ይህ ደግሞ እንደታምራዝ ያለ አንድ ነጋዴ ከኃይት ሃውስ መንግስት ጋር የሚያደርገው ድብብቆሽ አንድ ገፅታ ስለመሆኑ ከዚህ በፊት ያጋጠመኝ ተመሳሳይ ሁኔታዎች አስተምረውኛል፡፡

ይህ በእንዲህ እንዳለ CIA የሰራ ድርቀት የተመለከተባቸውን ክፍተቶችን በጥልቀት መመርመሩን ቀጥሏል፡፡

የካቲት 21/1994 FBI ራክ አሚሰንን በቁጥጥር ስር ሲያደርገው እኔ ደግሞ ዱቫንቤ ውስጥ ነበርኩ፡፡ በCNN ከአዲሱ XJ-6 ጃጓር ጋር በመሆን አሚሰንን ለመለከተው በአዕምሮዬ የመጣው ነገር ቢኖር በCIA ውስጥ ይሠራ የነበረ አንድም ሰው አውሮፕላን የሌለው መሆኑን ነበር፡፡ በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወቅት ተማትፎ የነበራቸውና CIA'ን (እ.ኤ.አ. 1947 ዓ.ም) የመሠረቱት የታላላቅ ባለስልጣናት የግል አውሮፕላኖች በሙሉ አሁን ግን የሉም፡፡ የአሚሰን ጃጓር ከየት ሊመጣ እንደቻለ ግን ሲገባኝ አልቻለም፡፡

የአሚሰን በቁጥጥር ስር መዋል እንደተመለከትኩ ታዲያ በመጀመሪያ በአዕምሮዬ የመጣው ነገር ቢኖር የእንግሊዙ የሰለላ ድርጅት MI-6 ባልደረባ የነበረው ፊልቢ ነበር ምንክልባትም ሁለቱም በሚሰሩበት ድርጅት ተከሰው ለፍርድ የቀረቡ መሆናቸው ያመሳስላቸው ይሆናል፡፡ ልዩነቱ ግን ፊልቢ ከMI-6 ጋር ሆድና ጀርባ የሆነው በሃሳብ ባለመግባባቱ ስበብ በፈጠረው ችግር ሲሆን አሚሰ ደግሞ CIA'ን በገንዘብ አላልፎ በመሸጡ የተነሳ ነው፡፡ ለማንኛውም በCIA ውስጥ እንዲህ አይነት ነገሮችን መመልከት በተለይ እንደኔ ላለ ነባር አባል አዲስ አይሆንም፡፡ እንደ CIA ባለ ግዙፍና ውስብስብ የፖለቲካ አየር ውስጥ ፈልገውም ሆነ ሳይፈልጉ መንሳፈፍን መቀበልም ገና ከጅምሩ ቃል የሚገቡለት ነገር ነው፡፡

CIA ርድ ስሚዝን የካውንተር ኢንተለጀንስ ሃላፊ አድርጎ ሲሾምና ኩራንም በእርሱ ስር እንዲሠራ ሲደረግ ኩራን የመጨረሻ ነጥቡን ተቀዳጀ፡፡ ጠበቃው ስሚዝ ሃላፊነቱን ከያዘ ጀምሮ በድርጅቱ ውስጥ የሚንፀባረቀውን የቢሮክራሲውን መሠላል ለመነቅነቅ ጊዜ አሳስፈለገውም፤ የሆነው ሆኖ እንደ አዲሰነቱ ነገሮች ቀለል ባለ አኳኑን ይሄዱለታል ተብሎ አይታወቁም ነበርና ችግሮች በነበሩበት መቀጠላቸው ግድ ነበር፡፡ በተለይም ኩራን ከስሚዝ ቁጥጥር ውጭ የሚሆንባቸው ሁኔታዎች ስለነበሩ ችግሮች መንፀባረቃቸው አልቀረም ነበር፡፡ ቀላል የተባሉ ችግሮች ስራ እየሠደዱ ባልታወቁ ሁኔታ በዚያ አካባቢ የምንገኝን ሠዎች በሙሉ ሊያነካካና እንደ ማዕበል ወጀብ ሊጠራርገን የሚችል ወንጀል መፈፀሙ በመስማቱ የFBI ቅጥረኞች ጠንክር ያሉ ምርመራዎችን ያደርጉ ጀመር፡፡ ሁኔታውንም ላስተዋለው እጅግ የሚያስፈራም ነበር፡፡ ዛሬ በቢሮህ አገር አማን ነው ብለህ በሰላም ስትሰራ ውለህ ነገ ወይ ተነገወዲያ ራስህን ዘብጥያ ልታገኘው ትችላለህ፡፡ በቃ! ነገር ሁሉ የሚሸክክ ነበር ሁኔታውም ሁሉ የባንቹ ጨዋታ አለ አይደለ ቀይዋን ያየ ነገር... ሁሉም የCIA ሰራተኛ የሚሰማውና የሚያወራው ስለ አዲሱ ወንጀልና ምርመራ ሆነ፡፡ ሌላው ቀርቶ ከደሙ ንፁህ የሆኑ ሁሉ ጠንክር ያለ ምርመራ ይደረግባቸው ገባ፡፡ የኋላ ኋላ ታዲያ በ1995 መጨረሻ ግድም ከ ሙቶ በላይ የሚሆኑ ሰዎች በጉዳዩ ዙሪያ ተጠርጥረው ዘብጥያ ወረዱ፤ ከእነዚህም ውስጥም አብዛኞቹ የCIA ቅጥረኞች ነበሩ፡፡

የ FBI'ው ዳይሬክተር ሊዊስ ፍሪች ከፊቱ ላይ የሚነበበው የምፀት ፈገግታው ነገርን የሚያመነጽክ እስመስሎታል፡፡ የCIA 'ን እያንዳንዱን መረጃ መመርመሩን

ቀጥሎበታል። ፍሪች ይህንን ሲያደርግ ታዲያ ከአሜሪካ ኮንግረስ ጠቀም ያለ ገንዘብ እየተሠጠው ስለመሆኑ ሌላው ጭምጭምታ ነበር። በውጭ ሀገራት የFBI ቅርንጫፎችን በመመስረት CIA 'ን የማዳከም ስራም ጎን ለጎን መስራቱ ቀድሞውኑ የታቀደለትም ይመስላል። በመሆኑም እጅግ በርካታ ቅጥረኞችን በማቀፍ FBIን በውጭም ሆነ በሀገር ውስጥ የማደራጀትና የማጠናከር እንቅስቃሴን ገፋበት። በኃላ ላይ ግን የእያንዳንዱ የጀርባ ማህደር ሲፈተሽ ሊዊስፍሪች ራሱ FBI ቀጥሮት ከነበሩት አዲስ ቅጥረኞች መካከል ቀደም ሲል ከCIA የተባረረ ግለሰብ ሆኖ ተገኘ። ይህ በእንዲህ እንዳለም ታዲያ FBI በCIA ላይ የሚያደርገውን ምርመራ እያጠናከረ ባለበት ሁኔታ ሮበርት ሀንሰን የFBI ምስጢራዊ መረጃዎችን አሳልፎ መስጠቱ ተደረሰበት።

ከዕለታት አንድ ቀን የጠዋቱን የትራፊክ ዘገባ የተመለከተ ሪፖርት ቢሮዬ ሆኜ እያነበብኩ ሳለሁ ካውንተር ኢስፓኔጅ ከተባለው ክፍላችን አንድ የደህንነት ኦፊሰርና አንድ ቅልጥማም ወጣት እቢሮዬ ዘው እሱ። እኔም ገና ስመለከታቸው አመጣጣቸው የሰላም እንዳልሆነ ተርድቻለሁና የወጉን ሰላመታም ሳንለዋወጥም አፈሰሩ በነገር ይለበልበኝ ጀመረ።

«ዱሻንቤ ከነበረችው ራሺያዊ ወዳጅህ ጋር አሁንም ወዳጅነትህን የመቀጠልህ ምስጢር ምንድን ነው?» አለኝ።

ኦፊሰሩንም በአትኩሮት ለትንሽ ሲኮንዶች ስመለከተው ቆየሁና እርስ በእርሳችን በአይኖቻችን ተፈታተን። ከመቅፅበትም ከትውስታዬ ማህደር ዱሻንቤ የማውቃትና ከራሽያውያኑ የበረዶ ሸርተቴ ተጫዋቾች ጋር ያስተዋወቀችኝ ሴት ትዝ አለችኝ። እውነት ለመናገር ከሆነ ከዚህች ሴት ጋር ይህንን ያህል የጠነከረ ትውውቅ አልነበረንም። ከራሺያውያኑ ጋር ካስተዋወቀችኝ በኃላም ግንኙነታችን ተቋርጧል።

ከኦፊሰሩ ጋር ያለው ቅልጥማም ወጣት «አስፈላጊውን ፓሊሳዊ ምርመራ ለናደርግብህ መጥተናል፤ እንተም ዝግጁ ሁን» አለኝ።

የፋሺስትነት ቀልብ ያለው የሚመስለው ይህ ሰው አለባበሱም ቅጥ ያጣ ነበር ግለትም በረጅም ቅልጥሙ ልክ የሆነ የእረኛ ቡትስ የተጫመ ሲሆን የታጠቀውም ቀበቶ የተንዘላዘለ ነበር።

በሰድስት ወር ውስጥ ሁለት ጊዜ የህክምና እንዲሁም የእሻራ ምርመራዎችን ማድረግ ግድ ይለኝ ነበር። ይህን ካላደረኩም ከCIA ጋር የሚኖረኝ ግንኙነት ያከትማል ግለት ስለሆነ ይሄንን ጊዜውን ጠብቄ ፈፅሜያለሁ።

ቅልጥማሙ ወታደርና የደህንነት ኦፊሰሩ ስለዱሻንቤዋ ሴት ከጠየቁኝ ከሠዓታት በኃላ ወደ አፈሠሩ ቢሮ አምርቼ በግልምጫ በአይኔ ቂጥ አነሳሁት ምክንያቱም ከዚህ በፊት አውቀው ስለነበር እንዴት በሰላማዊ መንገድ አያናግረኝም በሚል ሙድ ነበር እናም እሱም ታሪኩን ነገረኝ፡- «ታሸኪንት ውስጥ የሚገኝ ባልደረባችን የካውንተር ኢስፓኖጂን

ዴፓርትመንት ለፕሮፎሽን ሰራ ሊጠቀምበት መፈለጉን ገለፀልኝ። ለዚህም ሲል እንተንና የራሺያዋን ሴት ያላችሁን ግንኙነት እንደ ቅመም ጨምሮ ወደ አሉባልታነት በማዞር ጉዳዩን ልክ እንደፔፕሩለም ኳስ መወዝወዝ እስፈላጊ ነበር» አለኝ።

ከዚህ በፊት በወንጀል ተጠርጥሬ በአሻራ ህክምና ምርመራ ያደረኩበት ጊዜ ይኖር ይሆን? ብዬ ራሴንም ጠየኩት። መልሱንም ወዲያውኑ ነበር ያገኘሁት። በግድያ ወንጀል በFBI ተጠርጥሬ ጠንክር ያሉ ምርመራዎችን ካስተናገድኩኝ ብዙ ጊዜ አልሆነኝም ነበር።

ኢድ ኩራን በCIA ውስጥ የፈጠረጠው ነው፡፡ CIAን ከውጭ ሲመለከቱት እስፈሪ እንዲሆን አድርጎታል። በCIA ምክንያትም የውጭ ሃገር ሰዎች መፍራት ብቻ ሳይሆን ከውጭ ሀገር ሰዎችን ጋር መስራት የCIA ቅርንጫፎች በሚገኙባቸው አካባቢዎች በሙሉ ማለት የቻላል የማይታሰቡ ነበሩ።

እናም የዚህን እውድ በተለይም በማዕከላዊ እስያና ካውከስ አካባቢ መመልከት የተለመደ ክስተት ሆኗል። በእነዚህ ቦታዎችና በዩሮፔያ የሚገኙት ስምንቱ የCIA ቅርንጫፍ መስሪያ ቤቶች በጠቅላላ ከሀዝብ ጋር የሚያገናኙ የሰራ እንቅስቃሴዎች ቆመው ነበር። ማንም ማንንም ማግኘትም ሆነ ማየት አይፈልግም። የመረጃ ምንጮችና ፍንጮችም በከፊል ዝግ ሆነው ነበር። በደቡብ ዕዝ የተገኘ አንድ አዲስ የመረጃ ምንጭ እንደ ብርቅ መታየት ሲጀምር CIA የቆመለት ሁነኛው ሰራው እየተዘነጋ መሆኑን ለመረዳት ብዙ ማሰብ አይጠይቅም ነበር። በሁሉም የCIA ቅርንጫፎች መደበኛ ስራ የነበሩት የባጀትና ፕሮጀክት ዕቅዶች፣ የሰው ኃይል ሰውጥና አዳዲስ እፈሰሮችን በመቅጠር ላይ ያተኮሩ ጉዳዮች ብቻ ነበሩ። በአረቡ ዓለም ግን አዳዲስ የፀር ሽብር እንቅስቃሴ ሃይሎች እየተፈጠሩ ከመሆኑ አንፃር እውነተኛውን የመረጃ ምንጭ ለማግኘት የጦርነት ያህል ይከብድ ነበር። በርግጥም አዳዲሶቹን የሽብር ህዋሶችን መቋቋም ቀላል አልነበረም። የዴቭ ኮሎን በCIA የዳይሬክቶሬት ኦፕሬሽን ኃላፊ ሆኖ መመረጥም ነገሮችን የሚያቀል ሆኖም አልተገኘም። ዴቭ ኮሪን ለስፍራው ብቁ ሰውም አይመስልም፤ ምክንያቱም ካሁን በፊት በኦፕሬሽን እንቅስቃሴዎች ላይ የነበረው ልምድ አነስተኛ በመሆኑ ነበር። ሃላፊ ሆኖ እንደተቀጠረው የወሰደው የመጀመሪያ ዕርምጃው ነባሮቹን ቅጥረኞች ማባረርና በምትካቸውም እንድም የመረጃ ሰው ሊቀጥር አለመቻሉ የሰውየውን የብቃት ደረጃ ማነስ የሚያሳይ ነበር። ሌላው ቀርቆ ከሀንድ ወታደራዊ ሃይል ጋር ከአረቡ እፈሰር ሳሚ ጋር ያስተዋወቀኝ ጠቃሚ ግለሠብና በቤሩት የሙግህኒያህን መሪብ አብጠርጥረው የሚያውቁት የእኔ የመረጃ ሰዎች እንኳ በኮሪን አይን ዋጋ ያላገኙ ነበሩ።

በሪያድ፣ ቱላቪቭና ናይሮቢ አዳዲስና ምንም ዓይነት የኦፕሬሽን ልምድ የሌላቸው ግለሠቦች ኃላፊ ሆነው ተሾሙ። ምናልባት በሪያድ የተሠየመው ግለሠብ ቱኔት በነበረበት ወቅት በብሄራዊ ደህንነት መስሪያ ቤት ውስጥ ጥሩ ስራ ሠርቶ ያለፈ ስለነበር መልካም ምርጫ ነው ሊባል ይችላል ይኖናል። ድሻንቤ የነበርኩት እኔ ደግሞ የኬዝ እፈሰርነት ልምድ በሌለው ሌላ እፈሰር ተተካ። በእኔ ስር የሪፖርት እፈሰር ሆኖ ትሠራ የነበረችው ረዳቴ ደግሞ የካስፒያን ሃላፊ ሆና ተሾመች። ሴትየዋ ጥሩ ምላስ ያላት

ቢሆንም ከዚህ በፊት አንድም አዲስ ቅጥረኛ ወደ CIA እንደሚመጣ አድርጋ የማታውቅ በመሆኑ ነገሩ ሁሉ ግራ እንደሚያጋባት መረዳት አያዳግትም ነበር።

አዲሱ መዋቅር እጅግ አደገኛ አካሄድ እንዳለው ለማረጋገጥ በCIA ውስጥ እሠራ ከነበረበት ጊዜ አንስቶ ባሉት ሁኔታዎች ላይ የራሴን ምርመራ ማድረግ ጀመርኩ። በ1986 ዓ.ም (እ.ኤ.አ) ለዳይሬክቶሬት አፕሬሽን የሚደርሱትን ሁሉንም መረጃዎች በአንድ የኮምፒውተር ሰርቨር ውስጥ እንዲገቡ በማድረግ ከሁሉም የድርጅቱ ሀዋሶች የሚኖሩ መረጃዎችንና ምስጢራትን ማግኘት ይቻላል ነበር። ሌላው ቀርቶ በኢራን የሚንቀሳቀሰውን የፓስፋራን ፓርቲ ሕዋሶችና ጠቃሚ ምስጢራት በዝርዝር የማግኘቱ ዕድል ነበር። ይሁንና በ1980 ዓ.ም አካባቢ እንዲህ አይነት መረጃዎችን ማግኘት አስቸጋሪ ነበር። በ1995 ዓ.ም ደግሞ በ1980 ዓ.ም ወደ ነበረው ሁኔታ ተመለስ። ከፓስፋራንም ሆነ በአረቡ ሃገራት ዙሪያ ከሚንቀሳቀሱ የሽብር ሀዋሶች የሚገኝ መረጃ አልነበረም በአጭሩ CIA መረጃ የሚያነፈንፍ ጆሮዎቹን በሙሉ በገዛ ፍቃዱ ዘግቶ የገደለሽነት ስራ እየሰራ ይመስል ነበር።

በኢራቅ የነበረው የCIA እንቅስቃሴ ደግሞ የባሰበት ነበር። በኢራቅ ከተመደቡት 35 የCIA አፈሰሮች ውስጥ ቢያንስ አስሩ የአልኮዳ ሰብኞች ሲሆኑ ሌሎቹ አስሩ ደግሞ ደካማ የሰራ እንቅስቃሴ የሚያደርጉ ነበሩ። ከአምስቱ ሁለት የሚሆኑት ደግሞ ጡረታ የወጡና በኮንትራት ስምምነት የሚሠሩ ነበሩ። ቀሪዎቹ ደግሞ CIA በኢራቅ ውስጥ ለሚያከናውኑ ስራ ደንታ ቢሶች ነበሩ። የአሜሪካ ኮንግረስ በኢራቅ ለሚገኘው የCIA ሀይል በየጊዜው ሚሊዮን ዶላሮችን የሚመድብ ቢሆንም ይህንን ከቁብ ቆጥሮ ስራውን የሚሠራ አንድም ሰው ለነበረም።

ለንደን ውስጥ የምትሰራ አንዲት አሜሪካዊት አማካሪ የCIA ዳይሬክተርና የአሜሪካ ፕሬዚደንት በአንድነት የማያገኙት ደሞዝ ይከፈላታል። ከለንደን ወደ አሜሪካ የምታደርገው የአውሮፕላን ጉዞም በፈለገችው መጠንና ደረጃ ይከፈላታል። በለንደን የተከራየችው ቢሮም እጅግ ውድ የሚባለውን ሲሆን የCIA ሰዎች ቢሮዋን ለመጎብኘት ሲሄዱም በሌላ ድክም ባለ ቢሮ እንደምትሰሩ በማስመሰሰ ታላቆቻቸዋል። ሁኔታውም ተጨማሪ ገንዘብን ያስገኝላታል። ግለሰቧ ከCIA አማካሪነቷ በተጨማሪ ከሕግ ውጭ በለንደን በሚገኝ አንድ ድርጅትም ውስጥ ትሰራለች። ድርጊቱ ህገወጥ ቢሆንም ሴትዮዋን ለመቆጣጠር የሚያስችል ዕድል ከCIA ባለመኖሩ አሁን ድረስ ግለሰቧ ከአሜሪካ ኮንግረስና ከCIA ከፍተኛ ገንዘብ ታጋብስታለች።

እናም CIA ገንዘቡን ብቻ አልነበረም መቆጣጠር የተሳነው። በ1997 ዓ.ም (እ.ኤ.አ) የኢራቁ የቀድሞ ጓደኛዬ መሃመድ ቻላቢ ለንደን የሚገኘውን ስቱዲዮውን ለሳውዲ አረቢያው ሰደተኛ ዶክተር ሰይድ አልፋኪ ሲያከራየው የብሪታንያ ባለስልጣናት ደንግጠው እንደነበረ አሰታውሳለሁ ምክንያቱም ዶክተር አልፋኪ የላሳማ ቢላደን ዋንኛ ወዳጅ የነበሩና በሳውዲ አረቢያ የአልሳውድን ዘውዳዊ ቤተሠብ ለመገርሰስ ከሚታገሱት ሳውዲዎች አንዱ በመሆናቸው እንዲሁም ብሪታንያና አሜሪካ በመካከለኛው ምስራቅ ፖለቲካ ያላቸውን ጣልቃ ገብነት ለማስቆም የሚታገሉ ግለሠብ በመሆናቸው ነበር።

ቻላቢ ከደክተሩ ጋር ግንኙነት መፍጠሩ ለCIA ያለውን ጥላቻ መግለፁንም የሚያሳይ ነበር። በርግጥም ቻላቢ ምክንያታዊ ነበር። CIA በሚገባ ከተጠቀመበት በኋላ የእርሱ ፍላጎት ሲደርስ ከደታለ። በመሆኑም ቻላቢን የCIA ወዳጅ ለማድረግ ያስቸግራል። እናም የCIA ንክኪ ከመካከለኛው ምስራቅ ብቻ አልነበረም። ወደ ማዕከላዊ ኢሸያ ተጉዞ ከቻይና ጋር የኒውክሌር ጦር መሣሪያዎችን በተመለከቱ ጉዳዮች ዙሪያ ፖለቲካዊ ጨዋታ ነበረው። እ.ኤ.አ. በ1996 ዓ.ም CIA 'ሎፕ ኖር' በተባለው የቻይና የኒውክሌር ጦር መሣሪያዎች መዋከሪያ ላይ ምስጢራዊ ምርመራ ማድረግ ጀምሮ ነበር። ነገር ግን የኒውክሌር መፈተሻ ጣቢያው የተሠራበት ሸለቆማና ገደላ ገደሉ ስፍራ ለCIA የመፈተሻ መሳሪያዎች የሚመች ካለመሆኑም በተጨማሪ ከማብላያው የሚወጡት ቅንጣቶች ከመፈተሻ መሳሪያዎቹ ቁጥጥር ውጭ ነበሩ።

ከብሔራዊው ደህንነት ባለስልጣናት ጋር በተደረገው ምክክርም የኒውክሌር ፍላጎቶችንና ቅንጣቶችን የሚያነፈንፉ መሣሪያ በአሜሪካ ኢምባሲ እቅራቢያ ተተክለ። ሆኖም ኢምባሲው 'ሎፕ ኖር' ከሚገኝበት በመቶዎች ማይልስ የራቀ ስለነበር ውጤታማ ሳይሆን ቀርቶአል። እናም ታዲያ ይህ በእንዲህ እንዳለ እንድ የቻይና ባለስልጣን ቻይና ከጉዳዩ ጋር በተያያዘ የተፈራረመችውን ውል እንደማታፈርስ በኢሚል ላከልን። የሆነው ሆኖ ሌሎች ተጨማሪ መረጃዎች ካልተገኙ በስተቀር የቻይናዊውን ባለስልጣን የኢሚል መልዕክት በማመን ብቻ እንቅስቃሴውን ማቆም አስቸጋሪ ነበር።

የሆነው ሆኖ CIA የራሱን ሁኔታ ሰዎች መጠበቁን በማቆሙ ምክንያት ነገሮች ሁሉ መጥፎ እቅጣጫን ይዘው ሲሄዱ ተገደው ነበር። ለCIA ከፍተኛ መስዋዕትነት የከፈሉ ግለሰቦች ዋጋ ሲያጡ መመልከትም የሚያስደነግጥ ነበር። በተለይም በ1996 የፀደይ ወቅት የዋሽንግተን ህይወቱ እጅ እጅ እያለኝ በመምጣቱ በቦሲኒያ ሰርገው የገቡትን የኢራን ሽብርተኞች እንቅስቃሴ በሚከታተለው ቡድን ውስጥ እንድካተትና ወደ ሳሪያሾ እንድንጓዝ ጠየኩኝ እናም ከግማሽ ደርዘን በላይ ከሚሆኑ ረዳቶቹና ከባልና ሚስት የክትትል ቡድን አባላት ጋር በመሆን ወደ ስፍራው ተጓዝኩ።

በጊዜው ሰርቪያ ውስጥ በተለይም የውጭ ዜጋ ሆኖ መኖር አስቸጋሪ ነበር። በዚህም የተነሳ ሁሉም የውጭ ዜጎች ከተማዋ ውጭ ነበር የሚኖሩት።

እንደ ዕለት ባልና ሚስቱ የክትትል ቡድኖችን ተቆጣጣሪዎች ለስራ እንቅስቃሴ በከተማው ውስጥ መኪናቸውን ሲያሸከረከሩ የጦር መሣሪያ በታጠቁ የተደራጁ ሃይሎች መኪናቸው ድንገት ተከበበች። በመኪናው ውስጥ የሚገኙት ሰዎችም ጦር ማሣሪያቸውን ደገነባቸው፤ ይህንን ሁኔታም ቀድሞ ያየችው ሴቷ ስትሮህ መሪውን ጨብጦ የነበረው ባሏ ከበባውን ሰንጥቆት አፈተለክ። ከኃላም ባወረዱባቸው የጥይት ዝናብ ሴቷ ጀርባዋ ላይ የመቁሰል አደጋ ሲያጋጥማት የሞት አደጋ ሳይደርስባቸው ቀረ። የቡድኖችን አባላት ከእንዲህ ዓይነቱ አደጋ ለጊዜው ቢተርፍም የሁኔታውን ጸግም እንዲከሰት ምክንያት ከሚሆነው ብርክራሲ ግን እንደማያመልጡ ግልፅ ነበር።

ከአደጋው በኋላ በቦሲኒያ ከተሾመችው የCIA ኦፊሰር ጋር ውይይት አድርገናል። እናም ከግለሰቧ የተረዳሁት ነገር ቢኖር CIAን በተመለከተ በአካባቢው ሰላላው ሁኔታ

የነበራት እውቀት እምብዛም መሆኑንና በጥቂቱም እንኳ የአካባቢውን ቋንቋ የማትችል መሆኗ ነበር። ለነገሩ «እሷ ብቻ ሳትሆን በሁሉም ህዋሶቻችን የሚገኙ ሃላፊዎች እንደዚሁ ናቸው» ብሎ መደምደም ሳይችል ይቀር ይሆን??

ጥቅምት 3/1995 ፤ ዋሽንግተን - ዲ.ሲ.

... ከወራት በኋላ CIA ከሮገር ታምራዝ ጋር ለዓመታት የጠበቀ ቁርኝነት እንዲኖረው ያደረገበትን ምክንያት ግልፅ እየሆነልኝ መጣ። ሮገር በፈለገው ሰዓት ማንኛውንም ሰው ማግኘት የሚችል ግለሰብ ነበር። አንድ ቀን ጧት ላይ ታዲያ ቢሮዬ ገብቼ እንደተቀመጥኩ ሰልኩ እንዲረረና እንሳሁት። ሮገር ታምራዝ ነበር። ከዚህ ቀን በፊት ማታ ከምክትል ፕሬዚደንት አልጎር ጋር ቨርጂኒያ ውስጥ በሚገኘው የቱድ ኬኔዲ ቤት ራት መብላታቸውን አውቅ ነበር።

«ለምክትል ፕሬዚዳንቱ የነዳጅ መስመሩን የተወሰነ ድርሻ ሸጥኩላቸው። የካትሊርም ጉርሻ ተከፍሏል» አለኝ።

ሮገር ያልነገረኝ ነገር ቢኖር ከሊዮድ ካትሊር በተጨማሪ የሴናተር ኬኔዲ ባለቤት ቪክቶሪያም ከጉርሻው የተቋደሱ መሆናቸውን ነበር። ሚስት ቪክቶሪያ ታምራዝ ሊባኖስ በነበረበት ወቅት ያጣውን ገንዘብ እንዲያገኝ የረዱት ሲሆን ከቅምሻው ቢቋደሱም አያሰደንቅም ነበር። እንግዲህ ታምራዝና አልጎር በሴናተር ኬኔዲ ቤት ያደረጉት የራት ግብዣ የቅምሻው አካል መሆኑ ነው። ታምራዝ በራት ግብዣው ብቻ ሳይሆን በሌላም ነገር ደስ መሰኘቱ አልቀረም ለምሳሌ ከ ፕሬዚዳንት ቢል ክሊንተን ጋር በመተዋወቁ። ታምራዝ እንደነገረኝ ከሆነም ክሊንተን የአዘርባጃን ፕሬዚዳንት የሆኑትን አሊዮቭን በርካታ የነዳጅ መስመሮች እንዲዘረጋ ጥሪ አቅርበውላቸዋል። ምናልባትም ፕሬዚዳንቱ የቱርኩ 'ባኩ ጌያን' መስመር እንዲዘረጋ ወይም የአርሜኒያው መስመር እንዲሰፋፋ ይፈልጉ ይሆናል። ግራም ነፈስ ቀኝ አሞኮና በካስፒያ የአሞኮ አጋር የሆነው ብሪቲሻ ፔትሮሊየም የኃይት ሃውስ ባለስልጣናት የቱርኩ የነዳጅ ዘይት መስመር እንዲዘረጋ እንዲሰማሙ ባለስልጣናቱን ለሚያሳምኑ ቅጥረኞቻቸው ከፍተኛ ገንዘብ እያፈሰሱ ነበር። ሊዮድ ካትሊርን እንደመሰሉት ውስጥ አዋቂዎች ከሆነም የጊዜ ጉዳይ ነው እንጂ 'ባኩ ጌያ' የተሰኘው በቱርክ የሚገኝ መስመር ተግባራዊ መሆን እንደሚችል ነው ግምታቸውን የሰነዘሩት። ይሁን እንጂ ታምራዝ ለ እንደዚህ ዓይነቱ ጉዳይ የሚተኛ አይሆንም ሁሉንም ነገር እሱ ከፍተኛ ጥቅምን በሚያገኝበት አቅጣጫ ይወስደዋል። ቆይቼ እንደተረዳሁት ከሆነ ፕሬዚዳንት ክሊንተንም ለአዘርባጃኑ ፕሬዚደንት የደውሉላቸው ሲሆን የውይይታቸውን ዋንኛ ነጥብ የምታውቀውም ሼላ ሔሰሊን እንደሆነች ነበር። ከዚህም በተጨማሪ ያረጋገጥኩት ጉዳይ ሔሰሊን ከክሊንተን ጋር በነበራት የስልክ ውይይት የታምራዝን ፍላጎቶች በሙሉ ያልጠበቀ ስምምነቶችን ማድረጓን ነበር። እናም ይህን ሁኔታ ለማረጋገጥም ወደ አዘርባጃን መሄድ የገድ ነበር።

እናም ስብሰባውን ከተሰበሰብን ከጥቂት ቆይታዎች በኋላ ፕሬዚዳንት አሊዮቭ ወዳለበት ዘለቁ። ምንም እንኳን ፕሬዚዳንቱ ወደ 70ኛ ዓመታቸው እየተጠጉ ቢሆንም አሁንም ግን ቅልጥፍናና ጉጉት የሚያንፀባርቅ ገፅታ አላቸው። ግርማ ሞገስ በተሞላበት አኳኋንም ወደተቀመጥንበት እየተጠጉ አንድ በአንድ የእጅ ሠላምታ ሠጡ። እናም አሊዮቭ ውይይታቸውን የጀመሩት በመጋቢት 1995 ዓ.ም በተደረገባቸው የመፈንቅለ መንግስት ሙከራ ነበር። በሙከራውም CIA የሚጠረጥረው ሲለር ተሳትፎ ያደረጉ ሲሆን እንደ አሊዮቭ አባባል ከሆነ ደግሞ ከራሺያ እስከቱርክ ድረስ ያሉ ግለሰቦች በግልበጣው በቅጥታ ተሳትፈዋል ባይ ናቸው። ሌላው ቀርቶ በአሜሪካ የሚኖሩ የአዘርባጃን ዜጎችን ስም በመጥራት በግልበጣው መሣተፋቸውን ገልፀውልን ነበር። በዚህ ጉዳይ እጅግ ሆኖ የባላቸው የሚመስሉት አሊዮቭ ወሬያቸው ወደ ሌላ አቅጣጫ አልሄድ በማለቱ ሰልፋትም በሱኝ ነበር። እርሱ እንደውም ፅንቅልፍም አያንጉላጀኝ ነበር። ቆይቶ ግን ፕሬዚዳንቱ ስለ ኢስጣና ኢራን ማውራት ሲጀምሩ ነቃ ማለት ጀመርኩ። አሊዮቭ ስለነዚህ ነገሮች

ጂም ጅፋን ማለት የካህኒታን የነጻጅ ዘይት ቢዝነስ የተቆጣጠረ ግለሰብ ነው። ከቢዝነሱ ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን በተመለከተ የአካባቢው ከንቲባ እርሱ ነው ግለት ይቻላል። የጂፋን ስራ ከቢዝነሱም በላይ ነው። በካህኒታን የዋሽንግተን አምባሳደርም ነው ማለት ይቻላል። በአንድ ወቅት የካህኒታን ፕሬዚዳንት ናዛርባቭ ዋሽንግተንን ለመትብኘት ሲዘጋጁ አልም አታ ለምትገኘው አምባሳደር ለያ ቤት ጆንስ ሳይሆን ለጅፋን ነበር የደውሉለት። ከዚህ አንፃር ታዲያ የጅፋርና የካህኒታን ፕሬዚዳንት ናዛርባቭ ግንኙነት እስከምን ሊደርስ እንደሚችል መገመት ይቻላል። ናዛርባቭ ለጅፋን ኩባንያ በሚሊዮን የሚቆጠር ገንዘብ እንደሚያበረክቱም አያጠራጥርም።

ዋሽንግተን ውስጥ የጂፋን ተቀዳሚ ግንኙነት የተመሰረተው በጋይት ሀውስ መገገሰት የኢንተሊጀንስ እና ሪሰርች ቢሮ ሃላፊ ከሆኑት ተቢ ትሪስተር ጋር ነው። ሀላፊው ከCIA ወይም ከሌላ አካል ከሚያገኙት መረጃ ይልቅ ጂፋን የሚሰጣቸው መረጃ ጠቃሚ ነው። በተለይም ከካህኒታንና ከፕሬዚዳንቱ ጋር ለሚያያዙ ጉዳዮች ጋር መረጃ የሚያገኙት ከጂፋን ነው። ካህኒታን ለሰሚን ኮሪያና ኢራን የጦር መሣሪያዎችን በድብቅ እንደምትሸጥ የደረሱበት ጋር መረጃውን ያገኙት የናዛርባቭ ወዳጅ ከሆነው ጂፋን ነበር። በካህኒታን የተከሰተን አንድ የሙስና ወንጀል ጋር ያገኙት ከጂፋን ነበር። ነገር ግን ይህ ሁኔታ አምባሳደር ያቤት ጆንስን ያስቆጣ ነበር። ምክንያቱም ደግሞ ጂፋን አንድ ሰው እንጅ ድርጅት ባለመሆኑ ከ CIA እና ከሌሎች የአሜሪካ ቀኝ እጅ ድርጅቶች ይልቅ ጂፋን ሊታመንና ሊከበር አይገባውም የሚል እምነት ስለነበራቸው ነው። የሆነው ሆኖ የያቤት ጆንስን ንትርክም ሆነ ቁጣ ጋቲም ሆኑ ጓይት ሀውስ የሚያዳምጡት አልሆነም።

በታህሳስ 1995 ዓ.ም ለአንድ አስቸኳይ ስብሰባ በጀርጅያ ሰገኝ የተረጋገጡት ነገር ቢኖር ጋቲ ምን ያህል በነጻጅ ዘይት ቢዝነስ መረብ ውስጥ በጥልቀት እንደገባ ነው። በብሄራዊ ደህንነት ካውንስሉ መስብሰቢያ አዳራሽ ሰገባ የሼላ ሔሰሊን አሊቃን ጨምሮ የጀርጅ ታውን ዩኒቨርሲቲ ዲን ባለቤትንና ሌሎች ለፐርቶል የመጡ የሚመስሉ ሰዎችን ነበር ያገኘሁት።

ስብሰባው እንደተጀመረም የመጀመሪያ ተናጋሪዋ የነበሩት የጀርጅ ታውን ዩኒቨርሲቲ ዲን ባለቤት ጀኒፈር ሲምስ ነበሩ። ሲምስ «ለጀርጅያ ፕሬዝዳንት ኤድዋርድ ሸርድና ድዜ አውሮፕላኖቻቸውንና ሂሊኮፕተሮቻቸውን ከጥቃት የሚከላከሉበት ማታዶር ልንሰጣቸው ይገባል አሉ። እስቲ የታያችሁ «ማታዶር» ማለት ደግሞ ልክ እንደ ራደር ሂሊኮፕተርንና አውሮፕላንን ለመምታት የሚተኮሱ ሚሳኢሎችን የሚቆጣጠር የረቀቀ መሳሪያ ነው። ሸርድና ድዜ አሜሪካ ከአካባቢው የነጻጅ ዘይት ኤክስፖርት መስመር እንዲዘረጋለት መስዋዕትነት የከፈሉ ግለሰብ ናቸው። ስለሆነም አሜሪካ እኚህን ሰው ማጣት የለባትም።» በማለት ተናገሩ እናም ታዲያ ሲምስ ይህንን በሚናገሩበት ቅፅበት «ብዙው ይህንን ያህል ጠቃሚ ከሆኑ ለምን የነጻጅ ዘይት ኩባንያዎች ከሌላ አያደርጉላቸውም?» በማለት አስብ ነበር። ይሁንና ሀሳቡን ለራሴ በማስቀረት ማዳም ሲምስ የሚናገሩትን ከመስማት ውጭ አማራጭ አልነበረኝም። ሲምስም ንግግራቸውን

በመቀጠል ያልጠበቁትን ጉድ ዘከዘኩት «ለማታደር መግዣ የሚውለው ገንዘብም ከ CIA ሊገኝ ይችላል።» ሲሉ አይኔ በድንጋጤ ሲፈጥ ታወቀኝ። መጀመሪያ ላይ ህልም እያለምኩ መስሉኝ ነበር። አለመሆኑን ስገነዘብ ግን በጣም አዘንኩ። ከሁሉ ከሁሉ በጣም የሚገርመው ነገር ደግሞ የኃይት ሀውስ መንግስትና ባለስልጣናት የ CIA ባልደረባ የነበረው ፍሬድ ውድሩፍ በጆርጂያ ሲገደል ፕሬዚዳንት ሸቮርድናድዚ የመረጃ ምንጮችን በመዝጋት ጉዳዩ ተደብስብሶ እንዲቀር ማድረጋቸውን መዘጋታቸው ነበር። ደባሰ ብለውም ለማታደር መግዣ ሁለት ሚሊዮን ዶላር ከCIA ኪስ እንዲወጣና ፕሬዚዳንቱ ከሰላ እንዲደረግላቸው ይወተውታሉ። እኔም ታዲያ ንዴቴን መቆጣር ሲያቅተኝ የግለሰቧን ንግግር በማቋረጥ «ይህ ሊሆን የማይችል ነገር ነው።» ስል አምባረቅኩ። በዚህን ጊዜ ሁሉም ሰው ወደ እኔ በአግራሞት ተመለከተ።

የሼላ ሔስቢን አለቃ የሆኑት ራንድ ቢርስ በተረጋጋ ስሜት ወደኔ በመዞር «ብዙ ምን ችግር አለው ትላለህ?» አሉኝ።

«ሚስ ሲምስ የማታደር ሲስተም እንዲዘጋጅላቸው ሃላብ የሚያቀርቡላቸው ግለሰብ ነፍስ ገዳይ ናቸው።» አልኩኝ።

ዶክተር ብላከር ግን እፋቸውን ከፍተው ቀሩ። የኮንፈረሱን አዳራሽ ሰንጥቀው ወደ እኔ በመምጣት ካልገደልኩህ የሚሉኝም መሠለኝ። «ይቅርታ ቦብ አንተ ስለምታወራው ነገር እዚህ ቤት ያለን ሰዎች በጠቅላላ እንግዳ ላንሆን አንቀርም» ሲሉ ቢር ተናገሩ።

«የጆርጂያ KGB ሃላፊ፣ የሸቫርድናድዚ ደህንነት ሃላፊና ግለሰብ ነፍስ ገዳዮች ናቸው። በተለይም የደህንነት ሃላፊው ስድስት ጭምብል ያጠለቁ እስረኞችን ጭንቅል ጭንቅላታቸውን በመትረየስ ሲረሽኟቸው የሚያሳይ የቪዲዮ ምስል አለን። ከፈለጋችሁ አሁኑኑ ወደላንግሊይ ሂጄ ቪዲዮውን አምጥቼ ላሳያችሁ እችላለሁ። ወደዳችሁም ጠላችሁም እነዚህ ሰዎች ሰብዓዊ መብትን የጣሱ ናቸው። ስለዚህ በየትኛውም ስሌት CIA ለእነዚህ ሰዎች እርዳታ ሊያደርግ አይችልም።» አልኩኝ ፈርጠም ብዬ።

የቪዲዮ ፊልሙን ለማምጣት ፈቃደኝነቴን በመመልከት ደህንን እንዳደረግ ፍላጎት የነበረው ማንም አልነበረም። እኔም ስለ ማታደር ከዚያን ቀኑ ሰብስባ በኃላም ሰምቼ አላውቅም።

እንደነዚህ አይነት አስገራሚ ውይይት የሚደረግባቸው ሰብስባዎች እያንዳንዱን ሰው በአንክሮ እንዲመለከቱት የሚያስገድዱ ናቸው። የሼላ ሔስቢን አለቃ ራንድ ቢር በውይይታችን ወቅት ከነበረው ተሣትፎ አንፃርም ዋሽንግተን የምትገኘው ሼላ ሔስቢን ምን እንደምትሠራ መከታተል ግድ ይሆናል። የሔስቢን መደበኛ ሰራም ከውጭ የነዳጅ ዘይት ኩባንያዎች ጋር የተያያዘ ሲሆን በተለይም በካስፒያን አካባቢ ለሚንቀሳቀሱት ግዙፎቹ ነዳጅ አምራች ድረጅቶች ወይም ንጋዴዎች የተቀላጠፈ እርዳታ እንዲያገኙ በሚያደርገው ዲፓርትመንት ውስጥ ከፍተኛ ተሣትፎ ታደርጋለች። ይሄ የነጋዴዎች

ቡድን ደግሞ ለሮገር ታምራዝ መልካም አመለካከት የሌለው ነበር። ምክንያቱም ሁሉንም ነገር ከትርፍ አንፃር የሚመለከተው ታምራዝ ከእነሱ ጋር የመግባባት ወኔ ይኖረዋል ተብሎ አይጠበቅምና፤ በዚያ ላይ ታምራዝ በርካታ ሰዎችን ስለሚያውቅ በአካባቢው ባለው የነጻጅ ዘይት ግንድ እንቅስቃሴ ከሁሉም ሰዎች ይበልጥ ተጠቃሚ የሚሆነው እርሱ ነውና ነው።

እንግዲህ ሺላ ሔሰሊን ለሮገር ታምራዝ ያላት ጥላቻ ከዚህ ይመነጫል ብሎ ማሠብ ይቻላል። በዚያ ላይ የሔሰሊን ሌላኛው አለቃዋ በብሄራዊ ደህንነቱ ምክትል አማካሪ በመሆን የሚሠራው ሳንዲ በርገርም ከካስፒያን የነጻጅ ዘይት የቢዝነስ እንቅስቃሴ እጁ ያለበት መሆኑና ይህም ለታምራዝ አስፈሪ ከሚሆኑበት ጉዳዮች መካከል አንዱ መሆኑ ነው። ሌላው የሮገር ታምራዝ የነጻጅ ቢዝነስ ባላንጣ ደግሞ በቼቭሮን የሚመራው ቡድን ነው። እናም እኔ በጉዳዩ ዙሪያ በጥልቀት በገባሁ ቁጥር የካስፒያን ነጻጅ ቢዝነስ የገንዘብ ምንጭ ከወደ ኃይትሃውስ እንደሚፈልቅ እየተረዳሁ መጣሁ። ሁሉም የአካባቢው የነጻጅ ዘይት ኩባንያዎች ባለአክሲዮኖችን ከኃይት ሀውስ ጋር ጥብቅ ግንኙት በመፍጠር ድርሻቸውን መሸጥ የሚፈልጉ ወይም ደግሞ በፓላቲካ ሽፋን ማደግ የሚፈልጉ ናቸው። በዚህ ዓይነቱ የቢዝነስ እየር ውስጥ ንቁ ተማትፎ ከሚያደርጉት ካምፓኒዎች ውስጥ የበርገር «Hogan & Hartson» የተሰኘው ኩባንያ የሚገኝበት ሲሆን ኩባንያው በኃይት ሀውስ እና በካስፒያን አካባቢ ባለው እንቅስቃሴ በመሆን የቢዝነሱን ሁነኛ የፓላቲካ ጨዋታ ይጫወታል። ከኃይት ሀውስ ጋር ግንኙነትን መፍጠር ለሚችሉ ሃገራትም ሆነ አካላት ዋስትናን በመስጠት ሁኔታውን የማፋጠን አቅም አለው። ከዚህ አኳኝም ታዲያ ቱርክሜኒስታን ሁኔታውን በመጠቀም 'ሜርሄቭ' በተባለ ድርጅት አማካኝነት ከአሜሪካ እስከ አስራሌል የህዝብ ጉዳዮች ኮሚቴ ጋር ግንኙነትን መፍጠር ችላለች። በጥቅሉ እንመልከተው ብንል አንድ ነገር ይገለፅናል፡- የነጻጅ ዘይት ካምፓኒም ሆነ ነጻጅ ዘይት አምራች ሃገር በዋሽንግተን ውስጥ አንድ ነገር ለመስራት ቢፈልግ አስቀድሞ የሚከፍለው ዋጋ እንዳለ መኖሩን መረዳት አለበት።

ከሁለት ቀናት በፊት ከሮገር ታምራዝ ጋር የሰልክ ግንኙት እድርገን ነበር ታምራዝ እሁንም የግዙፍን የነጻጅ ዘይት ፓላቲካዊ የቢዝነስ ስትራቴጂ በኃይት ሃውስ መንግስትና በካስፒያን አካባቢ በመሆን እያጠናከረው እንዳለ ነው ያጫወተኝ። ተቀናቃኞቹንም እንዴት መምታት እንዳለበትም ያውቃል። ታዲያ ለዚህ ተግባሩ የCIA ሰዎችና የኃይት ሀውስ ቤተመንግስት ጆሮ ጠቢዎች ያሰፈልጉታል።

«ሰልክ ቁጥርህንና ስምህን ለዶን ፎውለር ሰጥቼዋልሁ» አለኝ ታምራዝ በመካለብ። በመለጠቅም ፕሮጀክታችን በተመለከተ እንተን ደውሎ እንዲያናግርህ ነግራለሁ» አለ።

«ዶን ፎውለር?!» አልኩ በድንጋጤ።

«አዎ!፤ የብሄራዊ ዲሞክራሲው ሊቀመንበር ከእኛ ጎን ነው» ሲል ታምራዝ የሰውዬውን ማንነት ይበልጥ አረጋገጠልኝ።

«ቁጥራን ለብሄራዊ ዲሞክራሲው ሊቀመንበር ሰጠኸው??» አልኩት ግራ ተጋብኜ።

ሮገር ታምራዝ የሚያስበው እንደ ነገር ብቻ ይመስላል። በርሳ ውስጥ ሰላሉት ውጥንቅጥ ጉደዮች ቁብ የለውም። ለታምራዝ የሰጠው ስልክ ቁጥሩ በርሳ የምጠቀምበትን ምስጢራዊ ቁጥራን ስለነበር ይህ ለእኔ አደገኛ ነበር። ከሮገር ጋር በስልክ ተነጋግረን ከተለያየን በኋላ ወዲያው ለፎካል ደወልኩለት። ላገኘው ባለመቻሌ ሌላ የስልክ አድራሻ ትቼለት በዚህ እንዲደውልልኝ መልዕክት አስቀምጦ ስልኩን ዘጋሁት።

ሁለት ሰዓት ከምናምን ላይ በርሳ'ው ሚስጢራዊ ስልኬ ላይ መልሰው ደወሉልኝ።

«ዶን ፎካል ነኝ።» ከድምፃቸው ጥግ ያለው ድምፅ የተጠቀሙበት ስልክ የሀዝብ ስልክ መሆኑን ሰብቆኛል። እናም ፎካል የደወሉልኝ ከአየር ማረፊያው ነበር። የሮገር ወዳጅ ነኝ። እርሱን በተመለከተ ሰጋይት ሃውስ የምታስተላልፈው እንደ ፅሁፍ እያዘጋጀህ መሆኑን ሮገር ነግሮኛል።» አሉኝ።

እንደእውነቱ ከሆነ ሮገርን በተመለከተ የያዝናቸውን ማስታወሻዎች በሙሉ በሺይላ ጥያቄ ወደ N.S.C ልከናቸዋል። C.I.A ምስጢር አድርጎ ያቆየውንና ከታማራዝ ጋር ያለውን ግንኙነት የተመለከቱ ወረቀቶችን በዋሽንግተን አካባቢ እያሰራጩ ቢሆን ኖሮ እያናገሩኝ ያሉት የራሱ የፕሬዝዳንቱ ሰው በመሆናቸው ቢያንስ እውነታውን ልነግራቸው አቸል ነበር።

የኔ ልጅ ለፕሬዝዳንቱ የማሳየው እንደ የወረቀቱ ቅጂ እንዲኖረኝ እሻለሁ ፕሬዝዳንቱ ሮገር ለዚህች አገር የዋለውን ውለታ ማወቅ ይፈልጋል። የት አግኝቼህ እንደምትሰጠኝ ንገረኝ።»

እናም ይህ አባባላቸው ፈጥኖ ማሰብን የሚጠይቅ ሆኖ አግኝቼዋለሁ። ሮገርን ማወቁን ማስተባበል ብቸልም ለፕሬዝዳንቱ ቅርብ ለሆነ ሰው መዋሸት ማምለጫ መንገድ ሊሆን ይችላልን? ወይስ ሮገርን እንደማውቀው አምኜ በእርሱ ዙሪያ የተፃፈ ወረቀት መኖሩን ሽምጥጦ ልካድ። ያን ማድረጉ ግን በመጠኑ ሊያስነቃ እንደሚችል በማወቁ ሶስተኛ መላ ዘየድኩ።

«ጌታዬ» ስል ተናገርኩ። ሮገር ለዚህች አገር ስለሰራውም ሆነ ስላልሰራው ነገር መናገር አልችልም። ሮገር እንደነገርዎት በእርሱ ላይ የተፃፈ ወረቀት ካለ ኃይት ሃውስ ውስጥ ያገኙታል።» አልኳቸው

በራሴ ኮራሁ። ለፎካል የሰጠውቸው ምላሽ ቢሮክራሲያዊ አሰራርን የተከተለ ነበር። ከአሁን በኋላም ማስታወሻውን በተመለከተ ሄሰሊን ሊያገኙት እንደማይችሉ እንድትነግራቸው አድርጌአለሁ።

ፎካል ያሰቡትን ከኔ ማግኘት ባለመቻላቸው ደንፍተው ስልኩን ጠረቀሙት።

HDNC ሊቀመንበር ለአንድ ለመሀከለኛ የስልጣን እርከን ላይ ለሚገኝ የCIA ዘመቻ መምሪያ ባለስልጣን የሚደረግ የሰዘበ የስልክ ጥሪ ያለውን አደጋ በመገንዘብ ወዳጁ ለሆነ አንድ የFBI ሰራተኛ ደውዬ ምክሩን ጠየቅኩት፡፡

የFBI ባደኛዬም በአግራሞት ዕይታ ምክሩን ለገሰኝ፡፡

«አሁን ማድረግ ያለብህ ጉዳዩን በላግሌይ አካባቢ እንደፍግ ማዳረስ ነው፡፡» ሲል መከረኝ፡፡ ልትነግራቸው ለምትችለው ሰዎች ሁሉ ጉዳዩን ተናገር፡፡ በየቦታው እርሱን የተመለከተ መዝገብ አስቀምጥ፡፡ ይህን ካደረግክ እያነፈነፍክ ያለኸው ምን ሆነ ምን ማንም ዞር ብሎ ከአንተ ጋር የተነጋገረውን ማስታወስ አይፈልግም፡፡»

ምክሩንም በማዕከላዊ አውሮ-ኤስያ ምድብ ስራ አስኪያጅ ላይ ተግባራዊ ማድረግ ጀመርኩ፡፡ ታሪኬንም ስነግረው የስራ አስኪያጁ ፊት እንዳች አስፈሪ ገፅታ መላበሱን አስተዋልኩ፡፡ ለምድቤ የሚሰራውን ጠበቃ ላገኘው ባለመቻሌ ለቅርብ ምስራቁ ምድብ ወደሚሰራው ጠበቃ ቢሮ አመራሁ፡፡ ጠበቃውም ቢሮውን ለቅቄ እንደወጣሁ የተነጋገርንበትን ጉዳይ ጠቅላላ ባለ መልኩ የማዕከላዊ አውሮፓ ምድብ ጠበቃ ለሆነው ቦባ ካውዴል፣ የCIA ዘመቻ መምሪያ ቢሮ ጠበቃ ለሆነው ጆን ሪዞ እና የኢራቁ ጉዳይ ምርመራን ማካሄዱ እንደሚጠቅመኝ ለነገረኝ ብልሁ ርብ ዳሽስ በአሜሪካ በማስተላለፍ ረገድ በእድሜዬ ሁሉ የማልዘነጋው ውስታ ውሱልኛል ኃላ ላይ ግን ጉዳዩ መፈንዳት ሲጀመር መሰራጨት ህይወቴን እንደሚያተርፍልኝ ገብቶኛል፡፡

በጉዳይ እንድንፋበት እንደምትነግረኝ ተስፋ በማድረጌ ሄስሊንን ደውዬ አስነገኛት መታገስ አልቻልኩም፡፡ አሁን አሁን ሁኔታዎችን በመመዝገብ ሁነቶችን እና ጊዜያትን እያነፃፀርኩ ያላቸውን አድምታ መመርመሩን ልምዴ አድርጌዋለሁ፡፡ የስልክ ጥሪውን ያደረግኩላት ጥቅምት 23 የነበር ሲሆን በማስታወሻዬ ያሰፈርኩትን ንግግራችን የሚከተለው ነበር፡፡

እኔ፡- «ሮጀር ኃይት ሃውስ ሊገባ መሆኑን የምታውቁ ይመስለኛል፡፡ ከክሊንተን ጋር ቀጠሮ ይዟል መሰለኝ፡፡»

እሷ፡- «ሰዎቼ የማላውቀው መሆን የማይገባው ነገር ነው፡፡ ሮጀር በምስጢር ድርጅቱ ጥቁር መዝገብ የሰፈር ሰው ሲሆን፡፡ ስሙ እዚያ ዝርዝር ውስጥ እንዲሰፍር ያደረግኩትም እኔው ነኝ ኃይት ሃውስ ውስጥ መግባት አይችልም እራት ነጥብ፡፡»

እኔ፡- «እዚያ የሚደርሰው በፎውለር በኩል ነው ይባላል፡፡»

እሷ፡- «የለም የሚደርስ አይመስለኝም፡፡ እካ ላሉት ሰዎች የምታበጁላቸው መላ ምንድነው?»

ስልኩ ከወዲያኛው ጫፍ በሀይል ሲጠረቀም ተሰማኝ፡፡

እናም በወርሃ ጥቅምት 25 ቡድኔ በሮጀር ታምራዝ ላይ የሚያደርገውን ክትትል ፈፀመ። ከክረምቱ የሰራተኞች የሰራ ዝውውርና እረፍት ጉን ለጉን ከመዝገብ ቤት የሮጀር ፋይል እንዲመጣልኝ አድርጌ ፋይሉ ከሰኔ ጀምሮ ቢሮዬ እንዲቀመጥ አድርጌአለሁ። ማስታወሻው ከማንኛውም ተፅእኖ እንዲጠበቅ ለማድረግ ፎውለር ከመደወላቸው በፊት ቢላክ ምርጫዬ ነበር። ምክንያቱም ራሱን በራሱ የሚገልፅ ማስታወሻ እንደሆነ አውቃለሁና። ግንቦት 19 ለሂሰሊን የላክንላትን ክብር የሚነካ መረጃን ብቻ ሳይሆን BCCን የተመለከተ ዝርዝር መረጃ ጭምር ነበር። ይሁንና ሮጀርን ለማስከሰስ የሚበቃ የተጠናከረ ማስታወሻ ግን አልነበረም። ከዛ ይልቅ እርሱን በተመለከተ የCIA'ው ዘመቻ መምሪያ (D.O) የሚያውቀውን ትክክለኛና ተፃማኒ መረጃ ሁሉ ማስታወሻው ይዟል።

የጥቅምቱ ማስታወሻ ከደቡባዊ ቡድኑ ከተላክ በኋላ ያስከተላቸው ችግሮች መታየት ጀመሩ ታማራዝ ብዙ ሰዎችን ማስፈራራት ጀምሯል። ማስታወሻው ዲ.ዲ.አ 953136 የሚል መለያ ተሰጥቶት ከዴቭ ኮህን እጅ ቢገባም ዴቭ ነገሮች ጥሩ ሳይሸቱት ቀርተዋል። የታምራዝ ከዲ.ኤን.ሲ እና ኃይት ሃውስ ሰዎች ጋር ሽርክና መፍጠር በማስታወሻው ተገልጾል። ስለዚህ ራሱን ለመከላከል ፖለቲካዊ ደመናፍስ የሚጎድለው በመሆኑ የዘመቻዎች ኃላፊ ያልተደረገው ኮህን ከማስታወሻው ህዳግ በረዳቱ «ታማራዝን የተመከተውን መረጃ ወደ ኤን. ኤስ. ሲ አስተላልፈናል። በመሆኑም ኤፍ ዋይ ኢ፤ ሰውየው የአሜሪካ ዜጋ መሆኑን እየገለፅኩ ዲ.ኤ/ኤል.ጂ.ኤል ፋይሉ ወደ ኤን.ኤስ.ሲ እንዲተላለፍ እንዲፈቅድ አጠይቃለሁ።» የሚል ፅሁፍ እንዲሰፍር አድርጎ ማስታወሻውን ለጠቅላላ ካውንስሉ ቢሮ መራው።

ራሱን ለመከላከል የሚረጠው ሰው ኮህን ብቻ አልነበረም። ታህሳስ 13/1995 የፀረ ስላሳ ተቋሙ ምክትል ኃላፊ የሆነው ፓውል ሬድሞንድ የጥቅምቱን ማስታወሻ የተቋሙ ኃላፊ ለመሆን ለታጩው እና በተከታይ ምክትል ኃላፊነት ቦታ ለሚሰራው ጆርጅ ቴኔት አስተላልፎታል ማስታወሻው ከልባሉ ላይ በጥቁር እና ነጭ ቀለማት ታማራዝ ከፎውለር፣ ከሂሰሊን እና ከሌሎችም ፖለቲከኞች ጋር ግንኙነት እንዳለው የሚገልፅ ፅሁፍ ቢኖረውም ቴኔት ህዳጉ ላይ «ሙሉ በሙሉ ያልተነበበ በመሆኑ እዚህ ላይ ትኩረት ይደረግበት» የሚል ማሳሰቢያ አስፍሮበታል። ቴኔት ሁለት ገፅ ሙሉ በዩናይትድ ስቴትስ ፕሬዝዳንት እና ተከላሽ በሆነው መካከለኛ ኑሮ ባለው ሰው መሃል ያለውን የገንዘብ ትስስር በተመለከተ የሰፈረውን ማስታወሻ የሚያነብበት ጊዜ አልነበረውም። እኔ ግን በቴኔት ቦታ ብሆን ኖሮ ያንኑ እስት ማስታወሻውን አይቼ እንዳላየሁ አስመስል ነበር እንጂ በዛ መልኩ የማገኘው ትርፍ እንደሌለ አውቃለሁ።

የጠቅላላ ካውንስሉ ቢሮ ሰባተኛ ደርብ ላይ የሚገኘውን ውሳኔ ሰጭ አካል መሸበር መዘንጋቱ ግልፅ ነው። በጠባቡ የአለም ህጋዊ እይታ ታማራዝ ከቢንላደንም ሆነ ከአየሱስ ክርስቶስ ያለው ግንኙነት የሚፈጥረው ልዩነት የለም በ CIA'ው ሕግ ግን ቀላልና ለሌሎች ተቀናቃኝ ግኝቶች ቦታ የማይሰጥ ነው ሕጉ CIA የአሜሪካን ዜጎችን ክብር የሚያጎድፍ መረጃ ኃይት ሀውስን ጨምሮ ለሌሎች የመንግስት ተቋማት አላልፎ እንዳይሰጥ ያግዳል። ከዚህ አኳያ የጠቅላላ ካውንስሉ ቢሮ ታማራዝን በተመለከተ የቀረቡ አሉታዊ አስተያየቶችን በማውጣት ማስታወሻውን ለኮህን መልሶ ልክታል ራሱን ከተጠያቂነት ያወጣው ኮህንም ማስታወሻውን በፋክስ ለሂሰሊን ታህሳስ 26, 1995 አስተላልፎታል። ሰኔ ውስጥ ተጠይቆና ከሰባት ወራት መዘግየት በኋላ የደረሰው የማስታወሻው ተከታይ ክፍልም ስለ ሮጀር

የሚነቅለው ነገር አልነበረውም። ሂሳቢንም ሰርላ በነበራት ቸልታ ተደነቃቅፋ ከሙሰኛው የርላ የሴራ መረብ መውደቁን አውቃለች።

ነገሩ በዚያ ቢያበቃ ጥሩ ነበር። ታህሳስ 6 ሮጀር ታማራዝ ምሳ ሊጋብዝኝ ጥያቄ አቀረበልኝ ነበር ተገናኘን ከዚያም ፎር ሲዝንስ ራስቶራንት ውስጥ የ ሲ እና ኦ ጅረትን አዘቅዝቀን ማየት ከሚያስችለን አንድ የግማሽ ቅርፅ ያለው ቤት ገብተን ተቀመጥን። ቤቱ ነጋዴዎች ብዙ ጊዜ ራሶቻቸውን ወደፊት አስገገው ሰው ሳይሰማቸው ለማውጋት የሚመርጡት ዓይነት የሚመች ቤት ነው።

«ፕሬዚዳንቱን አግኝቼዋለሁ።» አለኝ ሮጀር በኩራት መንፈስ

«እንዴት አድርገህ ሮጀር?» ስል ጠየቅኩት ቃላቱ ከአፈ እንደወጣ ሰቀጠጠኝ መውጣት እንዳልነበረበት አውቄአለሁ።

«ቀላል ነበር ፎውለር ለዘመቻው መዋጮ ማቅረብ የምችለውን የዋጋ ዝርዝር ሰጠኝ እኔም ከፕሬዝዳንቱ ጋር በጉዳዩ ላይ ለመምከር አንድ ሌሊት በሊንከን መኝታ ቤት ከማሳለፍ አንስቶ ከፕሬዝዳንቱ እንቁላላማ ቅርፅ ቢሮ እስከመዝለቅ ድርጅታለሁ።»

ለጠቀና «ግብዣዬን በትንሹ ልጀምርህ ቡና ጠጣ» ሲል ታማራዝ በገንዘብ ቆጣቢነቱ እየተኩራራ ተናገረ። «ቢልን ለማግኘት ወይ አርሚንያ መጓዜን ልነግርህ ይገባል ቢልም የሴራው ተካፋይ ስለነበር የበለጠ ስለሱ እንድንግረው ፈልጓል።»

«ይህ ነገር ሂሳቢንን ያስደስታታል» ስል ሮክ ብዬ አጉተመተምኩ። እኔም ብሆን በእውነቱ ፕሬዝዳንቱ ለሮጀር ፍፁም አዛውንቱን ቢልን መስሎ እንደሚታየው አውቄአለሁ። ታማራዝ ታላቅ እምነት የሚጣልበት ሰው አይደለም።

«የለም የለም» ሲል ንግግሩን ቀጠለ ነገሩ ከዛም አልፎ ሄዷል። ነገ እንቁላላማው ቢሮ ውስጥ ቢል እና እኔ እንገናኛለን። ሁለታችንም ለአካባቢው ጠቃሚ የሆነ የጦር ስልት እንነድፋለን። ለዚህ ስል ከሩሲያ ጋር የሚያገናኝ የግንኙነት መስመር እንዲከፍት አድርጌአለሁ።»

«ከሩሲያ ጋር የሚያገናኝ የግንኙነት መስመር?» ታማራዝ ለመጨረሻ ጊዜ ያደረገው ዲፕሎማሲያዊ ግንኙነት ያተረፈለት ኪሳራን ነበር።

«በእውነቱ ወዲህ የተመለሰኩት ሚላን ውስጥ ከሩሲያውያን ጋር ካደረግኩት ስብሰባ በኋላ ነው ስብሰባው ላይ አሌክሳንደር ኮርዛኮቭ እና ፓቪል ቦሮዲን ተገኝተዋል።»

ኮርዛኮቭ እና ፓቪል ቦሪስ የልሲን የአስቸኳይ መልዕክት ማስተላለፊያውን የሰልክ መስመር ለማግኘት ይደክሙባቸው በነበሩባቸው ሌቶችና ቀናት ሩሲያን እንዳሻቸው ያሸከረከሩ የነበሩ ሰዎች መሆናቸው በግልፅ የሚታወቅ ሲሆን በድብቅ የየልሲንን ገንዘብ የሚያንቀሳቅሱ ሰዎች ነበሩ። ቦሮዲን ጀርጅ ቡሽ በሚፈፅሙት

ፕሬዝዳንታዊ ቃለ መሃላ ላይ ለመገኘት በመጓዝ ላይ እንዳለ በስዊስ ባንክ በወንጀል የተገኘ ገንዘብን በማስቀመጥ ወንጀል ተከሶ ኒውዮርክ ውስጥ በፖሊስ ተይዟል።

«ለክሊንተን ዳግም ምረጡኝ ዘመቻ ድጋፍ እንደሚያደርጉ ነግረውኛል። ... ድጋፋቸውም በገንዘብ በኩል የሚደረግ ነው።» ይገባህል አለኝ።

አሁን ከመቀመጫዬ ልነሳ ምንም ያህል አልቀረኝም ሮጀር በትክክል አቅሉን ስቷል።

«የፕሮጀክታችን ዋናው ክፍልም ይኸው ነው።»

«ፕሮጀክታችን እያለ ማውራቱን ቢያቆም ምኞቱ ነበር።

«የልሲን ስራቸውን ጥሎ ወደ አሜሪካ ይጓዛሉ። ለዘመቻቸውም የተወሰነ ገንዘብ ይዘው ይሂዳሉ ገንዘቡም በሚሊዮን የሚቆጠር ዶላር እንደሚሆን ተነጋግረናል። እኔም የሚያስፈልገኝንም ገንዘብ ሊያሟላልኝ ቻይናዊው ቃል ገብቶልኛል። የልሲንም ለቢል ዘመቻ ጥቂት ገንዘብ ፈሰስ ለማድረግ ተስማምተዋል። እናም ፕሬዝዳንቱን አግኝቼ ስለሁኔታው ለመናገር ቸኩያለሁ።

ከሮጀር ጋር እንደተለያየን ወደ ሞገደኛውና ግልፍተኛው የአውሮ ሌስያው ምድብ ኃላፊው ቢል ሎፍግረን በማምራት ሮጀር የነገረኝን ወሬ ነገርኩት።

«ዕመነኝ የማይታመን ወሬ ነው።» ሲል ቢል ምላሽ ሰጠኝ።

እርግጠኛ ለመሆን ስልኩን አንስቶ እና ወደ ፀሃፊው ደውሎ ከሮም ጋር እንድታገናኘው ጠየቃት። ታማራዝ እንዳለው ታህሳስ አንድና ሁለት ቦሮዲን እና ኮርዛቭ ሚላን ውስጥ እንደነበሩ ለማረጋገጥ ፈልጓል። ሁሉም መጀመር ያለበት ተጨባጭ ከሆኑ መረጃዎች እንደሆነ ያውቃል።

በቀጣዩ ቀን ሁለቱ ሩሲያውያን ሮጀር ነበሩ ካላቸው ስፍራ መገኘታቸውን ካረጋገጥን በኋላ ሎፍግረንን ታማራዝ የተናገረውን ክራሱ አንደበት እንዲሰማው በማለት ወደታማራዝ ወሰድኩት። እኔም ታማራዝ ያልኩትን ቃል በቃል ደገመለት። አሁንም ያን ዕለት ከሰዓት ክሊንተንን ለማግኘት የያዘውን ቀጠሮው እንዳልሰረዘው ለሎፍግረን አረጋገጠለት። እዲስ የጨመረልን ነገርም ኃይት ሃውስ ውስጥ ከክሊንተን ፊት ተቀምጦ ቡና እየጠጣ የተነሳውን ፎቶ ግራፍ ያሳየን መሆኑን ነው።

እኛም ወደጠቅላይ መምሪያው እንደተመለስን ሎፍግረን ለምክትል ሃላፊው ጆን ደች ደውሎ ወሬውን ነገረው። ያንዕለቱኑ ከሰዓት በኋላ የደች ረዳት ደወለልን ፕሬዝዳንቱ ስለጭር ቆይታ ወደፓሪስ መሄዳቸውንና ከታማራዝ ጋር ቀጠሮ እንደሌላቸው ነገረን። «የመረጃ ምንጭህ ችግር አለበት። ቀጣፊ መሆኑም ግልፅ ሆኗልናል።» ሲል ረዳቱ ለሎፍግረን ነገረው።

ከአራት ቀናት በኋላም ፎውሰር ደውሉልኝ። «የኔ ልጅ አሁንስ ስለዛ ማስታወሻ ያለህን ሃሳብ አልሰወጥክም?»

የጥቅምቱ ማስታወሻ በዘመቻ መምሪያው ምክትል ኃላፊ እና በጠቅላላው ካውንስል ቢሮ መሰረዝና መደለዙን ባለማወቁ ታማራዝን የተመለከተ CIA ውስጥ የሚገኝ ማንኛውም ወረቀት በሺይላ ሂስሊን እጅ እንደሚገኝ ሰፎውሰር ነገርኳቸው ወረቀቱም ከእርሷ ሊያገኙት እንደሚችሉ ጠቆምኳቸው።

«ያች የተረገመች ሴት ለኔ የምትሰጠኝ ነገር የለም» ሲሉ ፎውሰር እየተጉተመተመተናገሩ።

እኔም የማስጠንቀቂያ መልዕክት ማስራጨት እንዳለብኝ ታወቀኝ። ታላላቆቹ ነዳጅ አምራች ኩባንያዎች ከኤን.ኤስ.ሲ ጋር ግንኙነት እንዳላቸው የሚያውቁ ብቸኛ ሰው ዶን ፎውሰር ናቸው።

«ሚስተር ፎውሰር ከታላላቆቹ ጋር ችግር ውስጥ ገብተዋል። ትልቁ ችግርም የአሞኮ ጉዳይ ይመስለኛል።»

ሆኖም ጉዳዩ እንደ ሮጀር ያለ ባልተፈቀደለት ክልል የሚያድን ሰርጎ ገብ እያሻውም። ከኃይት ሀውስ ቀዝቃዛ ምላሽ ይዞ የወጣውም ለዚያ ይመስለኛል።»

«በእርግጠኝነት ልክ ነህ። አሞኮ ውስጥ እየተደረገ ያለውን ደግሞም ኤን.ኤስ.ሲ ውስጥ የአሞኮ ጉዳይ ተጠሪ የሆነችውን ሂስሊን ማንነቷን አሳምሬ አውቃለሁ።»

«ጥሩ እርሷ ደህና አድርጋ የረታችዋት ይመስለኛል።»

«አስቲ እናያለን።» ብለው የሰልኩን እጆታ ጠረቀሙት።

ነገሩ ከገንዘብ ወይም ፖለቲካዊ ሙስና ጋር ንክኪ ቢኖረው ኖሮ ስለታላቁ የነዳጅ ዘይት ጉዳይ፣ ስለኃይት ሃውስ እና ስለ ኤን.ኤስ.ሲ ያለኝን መረጃ እረግፍ አድርጌ በተወከትም ነበር። ተመራጭ ፖለቲከኞች ሁሌም ቢሆን አስጠሊ ገፅታ አላቸው አሁን የገጠመኝ አድልም እንደወትሮ ሁሉ አዲስ ድንጋይ ፈንቅዬ ከስሩ ተመሳሳይ ድንጋይ ማግኘትን ነው። አዲሱን ድንጋይ በፈነቀልኩ ቁጥር ከስር መውጣቱን ወይም መተውን የሚጠባበቅ የመጨረሻውን አስጠሊ ድንጋይ አገኛለሁ። ያን የማደርገው ግን ሁሌም ቢሆን ስበላጭ ነው።

የታሪኩ መሰረት ኢራን በ1991 ያገተቻቸውን አሜሪካውያንን መልቀቁን ተከትሎ ኃይት ሃውስ ከሽብርተኝነት መዝገብ የሰረዛት መሆኑ ነው። በወርሃ ታህሳስ ግን ኢራን የወሰደችው እርምጃ ጦር ሚዳ የመቀየር ያህል የሚወስድ መሆኑ ግልፅ ሆኗል። CIA በርካታ የሳውዲ ሂዝቦላህ መሪዎች ቴህራን መግባታቸውን የተመለከተ መረጃ ደርሶታል። ከመረጃው በመነሳትም ቴህራን ውስጥ የሆነ ሴራ እየተሻነሻ መሆኑን መደምደም ይቻላል። የቴህራኑ

ስብሰባ ውጤትም የኢራኑ ፓላድራን ሰላውዲ የሂዝቦላ አሸባሪ ካድሬዎች ማሰልጠኛ ካምፕ ቢካ ውስጥ መክፈቱ ሆኗል። አሸባሪዎቹ የሃሰተኛ መታወቂያ ተሰርቶላቸዋል። የሚያስፈልጋቸውን ሙሉ የገንዘብ ድጋፍም ተደርገውላቸዋል። በወርሃ ሐምሌ 1995 በኢራን የሰለጠነው የአሸባሪዎቹ ቡድን ጅዳ ውስጥ ያለውን የቆንስላ ቢሮ ጨምሮ በሰላውዲ ውስጥ ያሉትን የአሜሪካ ተቋማት በዓይነ ቁራኛ መከታተል ጀምሯል። ነዋሪነቱን ከኢራን ከተሞች ሁሉ ቅዱስ በሆነችው ከም ያደረገው አንድ የሃይማኖት መሪ በሰላውዲ አረብያ ላይ ጥቃት እንዲከፈት ማወጃም ኃይት ሃውስ መግኢውን የከፋ አደጋ ለመጋፈጥ ራሱን እንዲያዘጋጅ አድርገውታል። የመጀመሪያው ጥቃት የተከፈተው በህዳር ወር 1995 ሪያድ በሚገኘው የብሄራዊ ዘብ ጦር ሰፈር ላይ ሲሆን በጥቃቱም አምስት አሜሪካውያን ተገድለዋል። ሰኔ 25, 1996 በከባር ጦር ሰፈሮች ላይ የተከፈተው ጥቃትም 19 አሜሪካውያንን ለሞት ደርጓል።

ቢንላደን ከኢራን ጋር የፈፀማቸው ቀጥተኛ ያልሆኑ የመጀመሪያ ግንኙነቶች CIA ውስጥ መደናገጥን ፈጥረዋል። በግብፅ ከሚገኙ የቢንላደን አጋሮች አንደኛው በወርሃ ታህሳስ 1995 ቱህራንን በመጎብኘት ከአያሌ የሃገሪቱ መረጃና ደህንነት ሚኒስቴር መስሪያ ቤት ባለስልጣናት ጋር ተገናኝቷል። ዩናይትድ ስቴትስ ቢንላደን ከኢራን መንግስት ጋር የጦር ስምምነት ስለመፈፀሙ እረግጠኛ ባትሆንም በመረጃው ማህበረሰብ ውስጥ የምንገኝ ሰራተኞች ያን በተመለከተ እርግጠኞች ሆነናል። ቢንላደን ኢራን ያላትን የካብተ የአሸባሪነት ችሎታ ጥገኛ መሆንን አጥብቆ ሸቶታል በወርሃ ሐምሌ 1996 አፍጋኒስታን ውስጥ አንድን የኢራን የመረጃ ባለስልጣን አግኝቶ በጦር ስምምነቱ ዝርዝር ጉዳዮች ላይ መወያየቱ ፍራቻችንን የበለጠ አጠናክሮታል። ሁኔታው አሜሪካንን ኢላማው ያደረገ የአሸባሪዎች ሽርክና ማንሰራራት ስለመጀመሩ ግልፅ ስላደረገልን ችላ የምንለው ነገር አልነበረም።

እኔም በጊዜው የቡድን መሪ የነበርኩ በመሆኔ ቡድኔን የፈለግኩትን እንደፈፀም የማዘዝ ስልጣኑ ነበረኝ። ከዚህ አንፃርም በካሰፔይንና ማዕከላዊ እስያ የሚገኙትን ቢሮዎችን የኢራንን ኢላማ በትኩረት እንዲከታተሉ አድርጌአለሁኝ። በ1996 መግቢያ ከፓላድራን ጦር ሰፈር አንደኛው ውስጥ በድብቅ የድምፅ መቅጃ መሳሪያ ለማስቀመጥ አሰብን ነበር ምክንያቱም በወቅቱ ፓላድራን ካሰፔይን ውስጥ ለመሰራት ስለወጠነው ውጥን ባናውቅም ከላኩድ አረቢያ በተጨማሪ ሶስተኛ ግንባር የመክፈት እቅድ ሊኖረው እንደሚችል ገምተናልና። በመሆኑም ከስፍራው የምናገኘው ማንኛውም መረጃ ጠቃሚ እንደሚሆን አምነንበታል።

የተለመደውን አሰራር ዘዴ በመከተል እና በእቅዳችን መግፋት የሚያስችለንን ፍቃድ ለማግኘት በሚል ለሼይላ ሂስሊን ደወልኩላት። ለሼይላ ያቀድነውን የእቅዳችንን ውጤት እና ውጤቱ በአካባቢው የዩናይትድ ስቴትስን ጥቅም እንደምን ማስከበር እንደሚችል አብራራሁላት። ይሁንና ወዲያውኑ በቴሌፎኑ የወዲያኛው ጫፍ ቀዝቀዝ ያለ አየር ሲነፍስ ተሰማኝ።

ከሃያ ያነሱ ደቂቃዎች እንዳለፉ ጥብቅ መረጃዎችን የምንለዋወጥበት አረጋገዳለሁ ስልኪ አቃጧለሁ። ስልኩንም እንዳነሳሁት ከወዲያኛው የስልኩ ጫፍ የራንድ ቢያርስ

ድምፅ ተሰማኝ። «ይኼ ፓስድራንና ያቀድኩት የድምፅ መቅዳት ዘመቻ የምትለን ነገር ምንድነው?» ሲልም ቢየርስ ጠየቀኝ።

«እናስ ምን ችግር አለው?»

«ሂስሊንን የመልስ ምቹ አስጨንቋታል።»

«ስጋቷ ኢራኖቹ እዘርባጃን ውስጥ ባሉት የአሞኮ ብሄር አባላት ላይ የብቀላ እርምጃ ይወስዳሉ የሚል ነበር።»

ቢየርስ ሊነግረኝ የሞከረው የኤን.ኤስ.ሲን አስራር ቢሆንም ሁኔታው አስቆጥቶኛል። «የአምኮውን የሂሳብ መዝገባችሁን ከኪሳራ ለመጠበቅ በአንድ ምናልባትም በሳኦድ አረቢያ ውስጥ ለተገደሉት አምስት አሜሪካውያን ተጠያቂ በሆነ እሸባሪ ቡድን ላይ ለመከፈት ያሰብነውን ዘመቻ እንድናቆመው እየነገርከን ይሆን?»

«ደህና እኔ እንኳ ያንን የተናገርኩት በዛ መልኩ አልነበረም።»

«መልካም ለምክር ቤቱ ደውዬ በአሞኮ ጉዳይ የኤን.ኤስ.ሲ. ተጠሪ የሆነችውን ሼይላ የአምኮውን ትርፍን በማስላት የኢራኑን ፓሳድራን ኢላማ ያደረገ ዘመቻ እንዳናደርግ መከልከልን አናገራለሁ።»

እንደአንድ ጥሩ ቢሮክራት የዘመቻ ጉዳዮች ምክትል ኃላፊ ለሆኑት ዴቭ ኮህን ከቢየርስ ጋር የተነጋገርንበትን ጉዳይ ሪፖርት አደረግኩ። ለሪፖርቴዎ የተሰጠኝ ምላሽ ግን አልነበረም። ቢየርስ ግን በዛው እለት ደውሎ ኤን.ኤስ.ሲ. ሃሳቡን በመቀየር የደቡብ ቡድን ፓስድራንን ኢላማ ያደረገ ዘመቻ እንዲያካሂድ መፍቀዱን ነገረኝ በሌላ በኩል ግን ከአሜሪካ ምክር ቤት የተወከሉ አባላት ከኢራን ልዑክ ጋር በአንዳች ጉዳይ ላይ ኃይት ሃውስ ውስጥ በመምከር ላይ ነበሩ።

ወቅቱ በሰራው አለም ቆይታዬ ታላቅ ሰፍራ የሚቸረው ወቅት እንደነበር አስታውሳለሁ። ከኒያ ሁሉ ውስጣዊ የቢሮክራሲ ሹክቻዎችና በመረጃው ማህበረሰብ ውስጥ በአገር ውስጥ እና ከአገር ውጭ ካደረግኳቸው ተጋድሎዎች በኃላ አንድ ድልን መጨበጥ ችዬአለሁ። ለጊዜውም ቢሆን በሽብርተኞች ላይ የተከፈተው ጦርነት የነዳጅ ዘይት ገንዘብን ለማካበት በተከፈተው ጦርነት ላይ ድልን ተጎናፅፏል። ሁሉም ነገር አታከቶኛል ቅድሚያ የምንሰጠው ለሰው ልጅ ደህንነት ቢሆን ኖሮ የፀረ ሽብር ዘመቻው እጅግ ባልከበደንም ነበር።

«የአለም ፍፃሜ ሲል» ቴ.ኤስ ኢሊየት «ዘ ሆለው ሚን» በተሰኘ መፅሃፉ ውስጥ ፅፏል «በሆታ ሳይሆን በዋይታ ይሆናል።»

ሮጀር ታማራዝ ድንገት እንዳገኘሁት ሁሉ ድንገት ተሰወረብኝ ታህሳስ 7 ቢል ሎፍግረንን አግኝቶ ጉዳዩን ከነገረው በኋላ ደውሎልኝ እያውቅም ለበርካታ ጊዜያት አግኝቼው በነበረበት 1996 ዓ.ም ከእርሱ ጋር ግትርነት የተንፀባረቀባቸው ግን ስርዓትን የጠበቁ ወይይቶችን አድርጌያሁ ስለዘመቻው መዋጮ ጉዳይም ሆነ ሮጀር የየልሲንን ዘመቻ ለመደገም ስላለው እቅድ የተነጋገርነው ነገር አልነበረም፡፡ ኃላ ላይ ግን እርሱን እያሳደድኩት መሆኔን መስማቱ ግልፅ ሆኖልኛል፡፡ በሃሳቡም ሌላ ራዕይ የሌለው ቢሮክራት ሊለኝ እንደሚችልም ገብቶኛል፡፡

ሎፍግረን ሮጀርን ለመጀመሪያ ጊዜ ካገኘሁበት ግንቦት ወር እስከ ታህሳስ 7 ሮጀር የነገረኝን ነገሮች በዝርዝር በወረቀት ላይ እንዳሰፍራቸው አዘዘኝ ከኃይት ሃውሱ የዋጋ ዝርዝር እስከ ፎውለር የስልክ ጥሪ የተነገረኝን አንድ በአንድ ወረቀት ላይ አሰፈርኩት፡፡ ታማራዝ ያደረገውን የሚላኩን ስብሰባ እና በ1996 ቱ የዩናይትድ ስቴትስ ፕሬዝዳንታዊ ምርጫ ላይ የሩሲያን ገንዘብ ፈሰስ ለማድረግ መተላለፊያ ሆኖ አገልግሏል በሚል ስላለው ጥርጣሬ በመፃፍ አንድ ገፅ ሙሉ ወረቀት ፈጀሁ፡፡ ይሁንና የፃፍኩት ማስታወሻ የደቡብ ቡድን ታህሳስ 8/1995 ያደረገውን የሰራ ክንውን ያካተተ አልነበረም፡፡ ክንውኑን የተመለከተ ማስታወሻ ግን በቡድኑ ቅደም ተከተል ምስጢራዊ መዝገብ ውስጥ ተቀምጦ ስለነበርና እኔም ከሁለት አመት በሁዋላ ክንውኑን የዳሰስ ሪፖርት በአንድ የአራማክ ጋዜጣ እስካነበብኩት ዕለት ድረስ ዳግም ስለርሱ አልሰማሁም፡፡

መጋቢት 1997 ፣ ዋሽንግተን - ዲሲ

በ1997 ወርሃ መጋቢት አሁን በጡረታ ከሰራው ለተገለለው ቢል ሎፍግረን ደውቶ ኃይት ሃውስ ውስጥ እየተካሄደ ስላለው ነገር በቂ መረጃ እንዳለኝና የማንቂያ ደውል ለማስማት በመዘጋጀት ላይ መሆኔን ገለፅኩለት። ይሁንና ቢል ወዲያውኑ ምላሽ አልሰጠኝም። በፀጥታ ተውጦ ያልኩትን ባደርገው የሚያስከትለውን መዘዝ እያሰበ እንደሆነ ገምግሞአለሁ።

በመጨረሻም «አድርገው» ሲለ ጥርጣሬ ባልቀላቀለ ድምፅ ተናገረ። ቢል ነገሩን የተናገረው አቅልሎ አልነበረም። እንደኔው ሁሉ ተመሳሳይ በሆኑ ሁለት ወይም ሶስት የመረጃ ምንጮች ላይ እምነቴን የሚጥል ነዋሪ ባላት ዋሽንግተን ውስጥ የማንቂያ ደውል ማስማት የሚጀምር ሰው ተወዳጅነት እንደማያተርፍ ያውቃል። ለምንስ ሰው ቀልቡ ወደ አውነታው እንዲሳብ በማድረግ ራስን ለአደጋ የጋልጣል።

በእርግጥ ቢል ደውሉን ከማስማት እንድቆጠብ የሚፈልግበት ግላዊ ምክንያት ነበረው። ከCIA በጡረታ ከተገለሰ በኋላ ባህር ማዶ የቀድሞ ሶቭየት ህብረት ጉዳዮች አማካሪ ሆኖ ተሹሟል። በጊዜው ለመጀመሪያ ጊዜ ደውሉ ያገኘው ባለጉዳይ ሮጀር ታምራዝን የነበር ሲሆን የደወለውም አዘርባጃን ውስጥ ሰገጠመው ችግር የቢልን መፍትሄ በመሻት ነበር። ቢል ከሮጀር ጋር የፈፀመው አነስተኛ ውል ቢያንስ ከጅምሩ የሰልክ ወጪውን መሸፈን አስችሎታል። በእኛ ተፈላጊ ከሆነ አንድ ግለሰብ ጋር እንዲሰራ ጥያቄ ሰናቀርብለትም የገባበት ጥልፍልፍ የቅዠት መረብ መኖሩን ነግሮናል። የሴናተር ኬኔዲ ሚስት ለታማራዝ የሚሰሩ ከሁኑ ለእርሱ እንዲያ ማድረጉ ለምን አይቻለውም? ኒውዬርክ ውስጥ የተከበረውን የክሊንተን 50ኛ አመት የልደት በዓል አብዛኛው ወጪ የሸፈነው ኃይት ሃውስ ውስጥ ከተከፈተው የነፃነት ቀን አውደ ርዕይ ላይ የተገኘው ታማራዝ አልነበረምን? የሚሉ ጥያቄዎችን አቅርቦልናል። ሮጀር ጃግም የዩናይትድ ስቴትስ ፕሬዝደንት ወዳጅ የመሆን ሃሳቡን በበቂ መልኩ አስከፃፍቶ ድረስ ሎፍግረን ለእርሱ ጥቂት የማይታመንበት ምክንያት መኖሩ አልታየውም።

የማንቂያ ደውሉን ለማስማት መወሰኑን የሚከሷድ ነገር ሆኖ አግኝቼዋለሁ ደውሉን የሚያስማ ሰው ማግኘቴ ከነጭራሹ የማይቻል ሲሆን እንደሚችል ተረድቼአለሁ ቀጥሎም አሳባማ ውስጥ ራሳቸውን ከዴሞክራትነት ወደሪፐብሊካንነት ወደቀዩት ሴናተር ሪቻርድ ሺልቢ ቢሮ ደወልኩ በመረጃ ጉዳዮች ላይ የሚሰራውና ከሴኔቱ የተመረጠው ኮሚቴ (ኤስ.ኤስ.ሲ.አይ) አባል የሆኑት ሺልቢ ብሄራዊው የደህንነት ሽጉን (ኤጋ.ኤስ.ሲ) ለክሊንተን

ዘመቻ የገንዘብ መዋጮ የፈፀሙ ሰዎችን ዝርዝር እንዲሰጣቸው በመጠየቅ በጉዳዩ ላይ ጥይት የተኮሱ የመጀመሪያው ሰው ሆነዋል። ለዚህ ጉዳይ ሼልቢ ማግኘት የሚችሉትን ዕርዳታ ሁሉ የሚቀበሉ ቢመስለኝም ግምቴ ትክክል አልነበረም።

ወደ ሼልቢ ቢሮ ያደረኩትም የሰልክ ጥሪ ምላሽ ሲያገኝ ባለመቻሉ የመረጃ ኮሚቴ ምክር ቤት ሰብሳቢ ለሆኑት ጆን ሚሊስ ደውቶ ለሼልቢ መልዕክቱን ልተውላቸው ወሰነኩ። ሚሊስ ቀደም ሲል CIAውስጥ በመረጃ መርማሪነት ካገለገልኩ በኋላ ወደምክር ቤቱ ተዛውረው በመስራት ላይ የሚገኙ ሲሆን ሰውየው ምንም እንኳን ከፍተኛ የፓለቲካ ሃላፊነት ቢኖርባቸውም ጥንቁቅ እና በፅናት ኃላፊነታቸውን የሚወጡ ሰው ሆነው አግኝቼአቸዋለሁ። ያ ባይሆን ኖሮ ወደ CIA የገባሁበትን በር ከፍት ባላረጉልኝም ነበር።

ሚሊስ ታሪኩን ነግራለቸው እንደጨረሱኩ ከትብለው ሳቁና እያደረግኩ ያለው ምን እንደሆነ ይታወቅሃል?» አሉኝ።

ለለተጠርጣሪዎቼ እና ታማራዝ ከፕሬዝዳንቱ ጋር ስለፈጠረው ግንኙነት ነገርኳቸው።

«ጎመን በጤና ብለህ አርፋህ አትቀመጥም ዋ! ሰዎቹ ያላድድሁና መጨረሻህም እዚህ ከተማ ውስጥ መገለል ይሆናል። የሆኖ ሆኖ መልዕክትህን ለሼልቢ አደርሰልሃለሁ።» ብለው በመናገር ሚሊስ ሰልኩን ዘጉት።

ሚሊስ መልዕክቱን ያድርሱልኝ እያድርሱልኝ ባላውቅም ከሼልቢ ያገኘሁት ምላሽ ግን አልነበረም። ስለዚህ የዘመቻውን መዋጮ ጉዳይ በመመርመር ላይ ወዳለው ፍትህ ሚኒስቴር ደውቶ መስሪያ ቤቱም ድረስ በመሄድ በጉዳዩ ዙሪያ ያለኝን መረጃ ለማጋራት ፈቃደኛ መሆኔን ገለፅኩ። ያደረኩትንም ለአለቃዬ ማሳወቄም የላንግሌይ ቢሮ የሚገኝበት ሰባተኛ ፎቅ ሁሉ ያስተጋባ የማስጠንቀቂያ ደውል የደወለ ክስተት ሆነ። የካውንሱ ቢሮም ለፍትህ ሚኒስቴር ደውሎ የያዝኩትን ቀጠሮ እንዲሰርዙብኝ ማሳሰቢያ አስተላለፈ። ለፍትሕ ሚኒስቴር የተነገረው ምክንያትም «እናዝናለን ሰውየው (ቢዩር) ገደቡን አልፎአል። የሚል ነበር። ለኔም ጉዳዩን በተመለከተ CIA የራሱን ማጣራት እንደሚያደርግና መረጃዎች ተጠናክረው እንዳበቁ ፍርድ ቤት እንዲያየው እንደሚደረግ ተነግሮኛል።

በንድፈ ሃሳብ ደረጃ ሃሳቡ ጥሩ ይመስላል። ከምክር ቤቱ እና የህትመት ሚዲያው አስቀድሞ ያለጠያያቂውን የዘመቻ መዋጮ የተመለከተ መረጃ CIA ደርሶታል CIA የመዋጮ ስራ መሰረትን በመመርመር በሃገሪቷ ላይ ሊያደርስ የሚችለውን ጥፋት የተመለከቱ መረጃዎች ሲያጠናክር ቢሰነብትም መረጃዎቹ ደብዛቸው እየጠፋ ተቸግሯል።

ሌላው ደግሞ የላሪ ዋላስ ጉዳይም ከዚህ ጋር ተያያዞ የሚነሳ ሲሆን ይህ ሰው የቀድሞው ኃይት ሃውስ ኃላፊ ማክ ማክላርቲ የቆየ የንግድ ሸሪክ የሆነው ዋላስ ቀን ላይ ወደኃይት ሃውስ መግባት የሚያስችለውና የፕሬዚዳንቱ የውጭ ጉዳዮች ተወካይ መሆኑን የሚገልፅ ደብዳቤ ያለው ሰው ነበር። ፡ ለማክላርቲ ምስጋና ይግባውና ሰውየው ባሻው ጊዜ ወደኃይት ሃውስ ይገባል ይወጣል። ዋላስ ደብዳቤውን ያሲን አረፋትን ጨምሮ ከሌሎች ባህር

ማዶ ካሉ እውቅ ግለሰቦች ጋር ግንኙነት ሰመፍጠር ተጠቅሞበታል። ቤልግሬድ ውስጥ ለሰሎሞን ሚሉሶቪች የደብዳቤውን ቅጂ በመስጠቱ ግን ትልቅ ስህተት ፈፅሟል ወዲያውኑ ግን እዚያው የሚገኘው ቢሮአችን ቅጂውን እጁ በማስገባቱና ወደ ጠቅላይ መምሪያውም በላክሰ በማስተላለፉ ምክንያት ጠቅላይ መምሪያው በመሃከለኛው አውሮፓ የሚገኘውን ምድብ መስሪያ ቤታችንን በዋላስ ላይ ፋይል እንዲከፍት አዘታል።

CIA አሜሪካውያን ሰላዮች መሆናቸውን ወይም ከጠላት ጋር መወገናቸውን የሚገልፅ ጠንካራ መረጃ ከደረሰው እነሱን የተመለከቱ መረጃዎች ማሳሳት ይችላል። ይሁንና የሚገርመው ነገር ቢኖር የዋላስ ፋይል ለምክር ቤቱ እና ለፍትሕ ሚኒስቴር መርማሪዎች ከመደረሱ በፊት ተሰውሯል።

የቻይና ወታደራዊ መረጃ መስሪያ ቤት አባል የሆነው ኮሎኔል ሊዮ ቻክ ዩንግ ጉዳይም መነሳት ያለበት ነገር ነው።

ደረ ቻንግ ለክሊንተን ዘመቻ መዋጮ ያዋለውንና ብዙ የተባለበትን 300,000 ዶላር ሊዩ ሰጥታዋለች። ቻንግ ሌላ ነገር አስቦ ሳይሆን አይቀርም ተብሎ የተጠረጠረበትን ከተሰጠው ውስጥ 20,000 ዶላርን ብቻ ለዲ.ኤን.ሲ ሰጥቷል። ይህ እየተካሄደ ባለበት ጊዜ አንድ የመረጃ ሰራተኛችን ከሊዮ ጋር ግንኙነት መፍጠሩ ግን ሳይታወቅ ቀርቷል CIA ስለሴትየዋ ለፍትህ ሚኒስቴር ሳያሳውቅ መቅረቱም ድረጅቱን አሳፋሪ አድርጎታል።

በእውነቱ የመረጃው ሰራተኛችን በጠቅላይ መምሪያው አነስተኛ የስልጣን እርከን ላይ ያሉ ሰራተኞች ስለሊዩ ከኃላፊዎቹ የተሻለ እንደሚያውቁ ደርሶበታል። ሴትየዋ ቻንግ ኃይት ሃውስ እንዲገባ ያደረገውን ጉዳይ ከሚገልፀው ደብዳቤ ላይ የፕሬዚዳንቱ ማህተም አርፎበት በማየቷ ሰውየው ኃይት ሃውስ ውስጥ ቀጠሮ እንደነበረው የሚጠይቅ ቱሊግራም ለጠቅላይ መምሪያው ብታስተላልፍም ኃላፊዎቹ የሰጧት ምላሽ አልነበረም። ጠቅላይ መመሪያው ሊዩ ከኤሪን ጋር በአብዮቱው አሜሪካ ሰራሽ የሆኑ ጦር መሣሪያዎችን በነጻዎች ዘይት ለመገበያየት በሚሰጥ ይደራደር ከነበረውና የቻይና ብሄራዊ የአውሮፕላን መሳሪያዎች አስመጪና ላኪ ከተሰኘው ኩባንያ ጋር ሰላላት ግንኙነት አልተጨነቀበትም።

CIA የታማራዝን መረጃ በሂደት ፍትህ ሚኒስቴር ላዋቀረው መርማሪ ኮሚቴ ቢያስተላልፍም ኮሚቴው የጉዳዩን ምስጢርነት ለመጠበቅ አጥብቆ ይሻ ነበር። ይሁንና የሆነ ሰው የሮጀር ታማራዝ ጉዳይን የዎል ስትሪት መፅሔት ዘጋቢ የሆነው ሚካኤል ፍሪስቢይ አንዲለማው አድርጎታል።

ሼልቢታዲያ የፍሪስቢይን ዘገባ ካነበቡ በኃላ እኒን ለማግኘት ቀጠሮ ያዙ። CIA'ም በአንድ ሽፍን የጭነት ካሚሮን የኢሲ.ኤስ.ሲ.አይ ቢሮዎች ወደሚገኙበትና ከታችኛው ከተማ ወዳለው የዓርት ኦፊስ ህንፃ ላከኝ። እናም ታዲያ በስብሰባው ላይ የተገኘው ስድስት ሰዎች ነበርን። በስተግራዬ ሼልቢ እና ረዳታቸው ተቀምጠዋል። የCIA'ው ጀነራል ካውንስል የሆኑት ማይክ ኦኒይል እና የምክር ቤት ጉዳዮች ሃላፊው ጆን ሞስማን ከጠረጴዛው ባሻገር ያሉትን ወንበሮች ይዘገባሉ። እንደጠረጠርኩትም ሴናተን ቦብ ኬሪ በስብሰባው ላይ አልተገኙም። በቪየትናም ጦርነት የተሳተፉት የቀድሞ ወታደር ኬሪ ወኔያም ብቻ ሳይሆኑ በዋሽንግተን ያሉ የፓለቲካ ቅንጣቶች እንደምን እንደሚቀያየሩ በቂ መረዳት ያላቸው ብስል ሰው

ናቸው። ይሁንና በእርሳቸው ፋንታ የኤስ.ኤስ.ሲ.አይ ባልደረባ የሆነውን ክሪስ ስትራውብን ግዮቱ አሰደሰቶኛል። ስትራውብ እኔና ሌላ የምክር ቤቱ ባልደረባ ለሦስት ቀናት ሰሜናዊ ኢሪቅን ተዘዋውሮ በመጎብኘት CIA በስፍራው ለመስራት እየሞከረው ስለነበረው ነገር ከዚህ በፊት ተነጋግረን እንደነበር አስታውሳለሁ። ሰውየውን አወደዋለሁ። እርሱም እምነቴን ሊጥልብኝ እንደሚችል እንምታለሁ።

ስለብሰባው የነበረኝ ተስፋ ምንይሁን ምን ለሌላ አላማ የታቀደ መሆኑን እንደተረዳሁ የነበረኝ ተስፋ በአንዴ ሊመክን ችሏል። CIA እንደፍትህ ሚኒስቴሩ ኮሚቴ ሁሉ ሼልቢ ማየት አለባቸው ያለውን መረጃ አሳይቷቸዋል። ሼልቢ ግን ሌላው ቀርቶ ታማራዝ የሩሲያን ገንዘብ ወደ ዲኤን.ሲ አራግፎ ይሆናል የሚለውን ወሬ አልሰሙም ወይም ቢሰሙም የጉዳዩ አሳሳቢነት ሊያስጨንቃቸው እንደሚችል እርግጠኛ አይደለሁም። ስብሰባውን ሊጠቀሙበት የፈለጉት የቶኒ ሌክን የ CIA ዳይሬክተር ሆኖ መሾም ለመቃወም ነበር ለተቃውሟቸውም ሌክ ኢራን በቦስኒያ ውስጥ እጃን እንድታስገባ ፍንጭ መሰጠቱን በምክንያትነት አልጠቀሱም።

ሴናተሩ ያመጣሁትን መረጃ መስማት ፈለጉም አልፈለጉ ማውራት ነበረብኝና ውይይቱ ቆም ብሎበት በነበረበት አፍታም ሼልቢይንን «ሴናተር ሮጀር ኃይት ሃውስ እንዴት ይገባ እንደነበር ያውቃሉ? እዚያ ይገባ የነበረው በሴናተር ኬኔዲ በኩል ነበር።»

«ጌታው እዚህ የተገኘው ስለተከበረው ወዳጅ ለማውራት አይደለም።» ሲሉ ሼልቢ ከጋመትኩት በላይ ፈጥነው ምላሽ በመስጠት አቋረጡኝ።

በቁጣም ስብሰባው መቋጨቱን ተናገሩ። ሌክን በመቃወም ሊጠቀሙባቸው የሚችሉትን በቂ መረጃዎች በማግኘታቸው የእኔውን ታላቁን የነዳጅ ዘይት ለዘመቻ መዋጮ እና የወንዳጆቻቸውን ግብረገባዊነት የተመለከቱ መረጃዎች የሚያደምጡበት ጆሮ አልነበራቸውም።

ወደ ደጅ ስንወጣና ያሉኝን ተጨማሪ መረጃዎች መናገሬን ለማቆም ስዘጋጅ ስትራውብ ወደእንድ ጉኑ ጉተት አድርጉኝ «ችግሩ ምንድነው?» ሲል ጠየቀኝ።

ብዙ ችግር አለ ከሚያደምጠኝ ኮሚቴ ፊት ካቆምከኝ ሁሉንም ዘርገፌ እናገረዋለሁ።»

ስለአሞኮ እና ለኢራኑ ፓስድራን ብስጭት መንስኤ ስለሆነው የሄሰሊን ቅዋሚ አጫወትኩት።

«ጉዳዩ ያን ያህል የከፋ ነው?»

«አዎን ክሪስ የከፋ ይመስለኛል።»

ያንድህረት ከሰዓት በኋላ ስትራውብ ከኬሪ ጋር በጉዳዩ ዙሪያ መከረበት፡፡ ቀጥሎ በመጣው ቅዳሜም ኬሪ ለፕሬዝዳንት ክሊንተን ደውለው የሌክን የ CIA ጸይሬክተር ሆኖ መሾም ከዛንጊዜ አንስቶ እንደማይደግፉት አሳወቁ፡፡ በሚቀጥለው ቀን ሌክ ስልጣኑን በራሱ ፈቃድ ለቀቀ ያ ድል የተገናፀፍኩበት ጊዜ ቢሆንም ድሉን የማከብርበት ጊዜ አልነበረኝም፡፡

መልዕክታቸው በCIA ተቀባይነት ያላገኘ የመረጃ ሰራተኞች የሚጣልባቸውን ቅጣት ለማሳየት ኬጂቢን የከዳው ዩሪ ኖሴንክ የደረሰበትን መጥቀሱ በቂ ነው፡፡ ኖሴንክ በሊ ሃርቪይ ጉዳይ እና በኬኔዲ ግድያ ላይ ያቀረበው መረጃ ድርጅቱ ከነበረው መረጃ ጋር የሚጣረስ ሆኖ በመገኘቱ በትልቁ እርሻ ውስጥ ለሶስት አመታት ተገሎ እንዲኖር ተፈርዶበታል፡፡ እናም ለኔ የተለየ አስተያየት የሚደረግበት ምንም ምክንያት ይኖራል ብዬ አላስብም፡፡

እንደታዘዝኩት መጋቢት 18/1997 ሁለት ሰዓት ተኩል ላይ ከ CIA ምርመራ ቢሮ ቀረብኩ ወዲያውም እንደ መስኮት የለሽ ክፍል ውስጥ እንደገባ ተደረግኩ፡፡ እዚያም ሁለቱ ሰዎች ፊት ካለው ጥቁር ቡኒ የውይይት ጠረጴዛ ባሻገር ቆምኩ ሰዎቹም ቅጭም ያለ የገረጣ ፊት ያላቸው ሲሆን እንደ አይነት ሙሉ ልብስ ለብሰው መንትዮች መስለዋል፡፡ ደግሞም ሁለቱም ስማቸውን ሳያስተዋውቁኝ ፊታቸው እንደ ጅብራ ተገተርኩ፡፡

ከመቀመጤ በፊትም ከሁለቱ አንዱ አስቀያሚ ገፅታን የተላበሰው የመጀመሪያዋን ጥይት ተኮሰ፡፡ «ያወደምከውን ሰነድ ግልባጭ አስቀምጠሃል?» አለኝ፡፡

የጣውላው ወንበር ላይ እየተቀመጥኩ ሳለ ምላሽ አልሰጠሁትም፡፡ የታወቀ ሰነድን ማውደም ከወንጀልም የከፋ ወንጀል ነው፡፡ ብዙም ሳይቆይ ሰዎቹ ለቢል ሱፍግረን ጥያቄ ያዘጋጀሁትንና ከሮጀር ታማራዝ ጋር ያላለፍኳትን እያንዳንዱን ጊዜ የሚዳስሰውን የታህሳስ 28 ቱ ማስታወሻዬን የተመለከቱ ጥያቄዎች አጎረፉልኝ፡፡

በመጨረሻም እስቲ ልብ በሉት» ስል ምላሽ ሰጠሁ፡፡ «ራሴ ያዘጋጀሁትን የአንድን ሰው ወንጀል የሚዘረዝር ሃተታ በፋይል አድርጌ አለም ሁሉ እንዲያየው በየአቅጣጫው ከላኩት በኋላ ማውደሜ የሚያስኬድ ነገር ነው ትላላችሁን?? የሆነ ሆኖ ፓውል ሬድሞንድን ፋይሉ በመጨረሻ እንደምን ካቢኔቱ ውስጥ እንደገባ ልትጠይቁት ትችላላችሁ፡፡ ፋይሉን እንዳላወደምኩት ማስረጃው ያ ነው፡፡»

እንደእውነቱ ከሆነ ፋይሉ ከፀረ-ስላሳ ተቋሙ ምክትል ሃላፊ ካቢኔት እንዴት እንደገባ ባላውቅም እዛ መኖሩን ማወቁ ብቻ የCIA ውሳኔ ሰጭ ሰዎችን ከላላ ማግኘት

እንደሚያስችለኝ ተረድቼአለሁ። መርማሪዎቹ የነገርኳቸውን ከቁብ የቆጠሩት አይመስሉም። እናም ከመንትዮቹ አንዱ «የታህሳስ 28ቱን ማስታወሻ ስምን እንዳወደምከው ብቻ ንገረን» ሲል ተናገረ። ቀለል አድርገህ ልትጀምርልን ትችላለህ።»

ከአንድ ሰዓት በኋላ ጠያቂዎቹ ተመሳሳይ ጥያቄዎችን ደጋግመው መጠየቃቸው ታክቷቸዋል። «የጥቅምቱን ማስታወሻ እንድታስወግድለት ታማራዝ ምን ያህል ከፈለህ?» ሲል አንደኛው ሰውዬ ጠየቀኝ።

ማስታወሻውን ያስወገደው የጠቅላላ ካውንስሉ ቢሮ እንጂ እኔ አለመሆኔን ብንገራቸውም ሊሰሙኝ አልቻሉም።

ለጥቆም ጥያቄው ሌላ አቅጣጫ ያዘ። «ሺይላ ሄስሊን የታማራዝን ስም ከምስጢር ድርጅቱ ጥቁር መዘገብ እንድትፍቀው ለምን አሳመንካት?»

ጥያቄው አናደደኝ «ያልከው ሃለት ነው። በኔ ቦታ ያለ ሰራተኛ ድንበሩን ጥሶ እንዲት የኤን.ኤስ.ሲ ባለስልጣን ማድረግ ያለባትን ሊነግራት አይችልም።» በሃሳቤም ሄስሊን እንዲያ ብላ ነግራቸው ከሆነ አሳልፋ ሰጥታኛለች ማለት ነው።

«እንደዛ አላለችም።» ሲል አንደኛው ሰውዬ መልሶ ተናገረ። «ያለችው የታማራዝን ስም ከኃይት ሃውስ ጥቁር መዘገብ እንድትፍቀሉት ጫና አሳድርብኛል ነው። ጉዳዩን በተመለከተ በደርዘን የሚቆጠሩ የስልክ ጥሪዎችን በማድረግ አስፈራርተሃታል።»

ከ6 ወራት በፊት ለአንድ አዞ መልዕክተኛ ጆርጅታውን ከሚገኘው የላሻውሚየር ፊስቶራንት ያደረግኩትን የራት ግብዣ ልነግራቸው አስቤ ነበር በግብዣው ላይ ሄስሊንን ጨምሮ በርካታ የመንግስት ባለስልጣናት ተገኝተው ነበር። እናም ግብዣውን እንዳደርግ ጉትጉታ ያሳመነችኝ ራሷ ሄስሊን ስትሆን በመጨረሻም በጥያቄዋ መሰረት ወደ ቤቷ በመኪናዬ ሸኝቼአታለሁ። እርሷን ማስፈራራት ካለብኝ ላስፈራራት የምችለው ያኔ ነበር። ይህን ለመናገር ባስብም አዲሶቹ ወዳጆቹ ነገሩ ሳይስባቸው እንደሚችል አውቄአለሁ። ስለዚህም ድል እንደሚያጉናፊኝ ያመንኩበትን የመጨረሻ ካርታ ሳብኩ የሄስሊን የኃይት ሃውስ ውስጥ ለውስጥ ኢሜይሎችን ጉዳይ ሄስሊን ሃቁን መሳቷን ለማወቅ ከኢሜይሎቹ ጥቂቱን ማንበብ ይበቃል አልኩ።

«የሄስሊንን ኢሜይሎች ተመልክቷቸው» በማለት የኢሜይሎቹን ቅጂዎች ሰጠኳቸው። «CIA አለምን መርታት ግቡ ካደረገው ሴራ ጀርባ ያለ ድርጅት መሆኑ ታምናለች።»

እነርሱ ግን ሎሚይሎቹን የማየት ፍላጎት አልነበራቸውም እናም አንደኛው መርማሪዬ «እየመረመርን ያለነው አንተን እንጂ ሄስቢንን አይደለም» ሲል አንባረቀ።

«የሆነ ሆኖ» ስል ጥያቄዬን አቀረብኩላቸው። «ሰርሳ መስራት ከጀመራችሁ ምን ያህል ጊዜ ሆኖችሁ?» የCIA ሰራተኝነታቸውን የሚገልፅ ሰማያዊ ባጅ ደረታቸው ላይ ቢያንጠለጥሱም የሆነ ነገራቸው ትክክል መስሎ አልታየኝምና።

ለዎቹ ተያይተው ራሳቸውን ከፍ ገዝቶ አደረጉ። የመጡበትን ከመናገር ውጪ ምርጫ አልነበራቸውምና። «የመጣነው ከምስጢር ድርጅቱ ነው።» አሉኝ።

ይገርማል ስል በሃሳቤ ተናገርኩ። ሁለት የውጭ ሰዎች የCIAን የውስጥ ምርመራን የመመርመር ኃላፊነት ተሰጥቷቸዋል ይገርማል፤ CIA የውስጥ አደረጃጀቱ ምን ያህል እንደወረደና ቅጥ እንዳጣ ለመገንዘብ ጊዜ አልፈጀብኝም።

በማግስቱም ስድስት ወንዶች እና እስከአንገቱ ድረስ የተቆለፈ ቀሚስ ያጠለቀች እንዲት ሴት ሮምን እንደወረሯት እስትሮጉቶች ሁሉ ከደቡባዊ ቡድኑ ቢሮ ተሰገለጉ። ማንም ሰው ከቢሮው እንዳይወጣ ካደረጉ በኋላ ካቢኔቶቹን መበርበር ፋይሎቹን መገንጣጠል እና ወለሉ ላይ መበታተን ጀመሩ። ቢሮውንም በአውሎንጎስ የተመታ አስመስሉት።

ብዙም ሳይቆይ በሩን ቆልፋው ለሰራተኞቹ ጥያቄዎችን ያቀርቡላቸው ጀመር ለሁሉም ሰራተኞች የቀረበላቸው የመጀመሪያ ጥያቄ «ጠበቃ አላችሁ?» ከሌላቸው ልትዝቱ ይገባችኋል የሚል ነበር። ነገሩ ለማስፈራራት ተብሎ የተደረገ መሆኑ ግልፅ ነበር። ከመካከላቸውም በ1995 ከታማራዝ ጋር እገናኝ በነበረበት ጊዜ አብረውኝ የሰሩት ሁለቱ ብቻ ናቸው። ሆኖም መልዕክታቸው ግልፅ ላይሆንላቸው ይችላል በማለት መርማሪዎቹ የዛገሩት ከሰዓት በኋላ የሠራተኞቹን ኮምፒውተሮች ምርመራ አካሂደውባቸዋል። ይህ ግን ተራ ማስፈራሪያ አይደለም ይኸውም CIA ውስጥ እንድን ኮምፒውተር አላግባብ መጠቀም እንደሚከለክን የታወቀ ስለሆነ ነው። ብዙም ሳይቆይ ደቡባዊ ቡድኑ ውስጥ ብቻዬን ቀርቻለሁ። ሁሉም ሠራተኞቹ ሌላ ቦታ እንዲሰሩ ተመድበዋል።

በወርሃ ግንቦት አጋማሽ ደግሞ ተደጋጋሚ የህክምና ፈተና እንደወሰድ ተደረገኩ። በመጨረሻም ግንቦት 30 ፈተናውን ማለፊን የሚገልፅ በኮምፒውተር የተጻፈ ወረቀት ቢሮ ጠረጴዛዬ ላይ ተቀምጦ ባገኝም ከጥቂት ቀናት በኋላ ወደአውሮፓ ለመጓዝ ስሰናዳ አካላዊ «ችግር» እንዳለብኝ የሚገልፅ ማስታወሻ ደረሰኝ ማስታወሻውም የህክምና ባለሙያው ፊርማ ያላረፈበት ከመሆኑ ሌላ የህክምና ፈተና እንድወስድ ተነገረኝ። ችግር አለብህ የተባለው ተራ ቅጥፊት ሆኖ እያለ ደግሞ ተደጋጋሚ አካላዊ ምርመራ እንዳደርግ ታዘዝኩኝ። ያም ዳግሞ ሌላ ቅጥፊት የሚሆነው አንድም CIA አንድ ሰራተኛውን አካላዊ ምርመራ እንዲያደርግ የሚያደርገው ሰራተኛው ከባድ አደጋ ባለባቸው እንደሞስኮ እና ፒኪንግ ባሉ ቦታዎች ተመድቦ የሚሰራ ከሆነ በመሆኑ ነው። ከዚህ አንፃር አለቃዬ ሲያስተላልፍ የፈለገው ነገር አፌን ካልዘጋሁ መጨረሻዬ ከአብዶች መታጉሪያ መግባት እንደሚሆን የሚገልፅ መልዕክት መሆኑ

ገልፅ ነበር። የሆነ ሰባተኛው ፎት ላይ ያለ ሰውም ዩሪ ፕሊንኮ የታሰረባት ክፍል ስለመለቀቁ በማሰብ ላይ መሆኑን በእርግጠኝነት መናገር እችላለሁ።

የክሊንተን የዘመቻ መዋጮ አሉባልታ ነፍስ ዘርቶ በችሎት እና በምክር ቤቱ ፊት ሊታይ ባለበት ሁኔታ ፍትህ ሚኒስቴር ያቋቋመው መርማሪ ቡድን እንደ CIA ሁሉ...

ላውራ ኢንግሮስል የፍትህ ዲፓርትመንቱ ሀላፊ ስትሆን እኔ ከታምራዝ ጋር ስለነበረኝ ግንኙነት ነግራለች ነበር። በዚህ መሠረትም ከታምራዝ ጋር የተያያዙ ዶክመንቶችንና ስለሠውዩው የሚታወቁ ነገሮችን መመርመሯን ቀጥላለች። ሆኖም ታምራዝን ወንጀለኛ ሊያስደርጉ የሚችሉ በሰው የተመዘገቡ የገንዘብ ደረሰኞች ሊገኙ አልቻሉም። ይህን የተራዳቸው ኢንግሮስል የታምራዝ የገንዘብ ምንጭ የት ሊሆን ይችላል? ምናልባት ከራሽያው የሰላላ ድርጅት KGB ይሆን? በሚል ከጠየቀች በኋላ ለጥያቄዋ መልስ ስትፈልግ የእርግጠኝነት ምልክት አላየች።

በዚህ ሁኔታ ከቀጠለን በኋላ ለኢንግሮስል የታምራዝ የገንዘብ ምንጭን ሊጠቁም የሚችል ሀሳብ ሳቀርብላት ልታዳምጠኝ አልፈለገችም። የታምራዝ መሠረት በKGB ዙሪያ ያጠነጥናል የሚለውን ሃሳቧን የምትተውም አትመስልም። ስለሁኔታው በዝርዝር ልነግራትና እውነቱን እንድታውቅ ለማድረግ ያደረኩት ጥረትም ዋጋ ሳይኖረው ቀረ። ታምራዝ ከኃይት ሃውስ ቤተመንግስት ጋር ስላለው የጠበቀ የመረጃና የሌሎች ጥቅማጥቅሞች ምንጭ የምታውቀው ነገር እንደሌላትም መረዳት ይቻላል። በተለይም ታምራዝ ከቴድ ኬኔዲ ባለቤትና ከውጭ ጉዳይ ሚኒስትሩ ዋረን ክርስቶፎር ልጅ ስላለው የጠበቀ ወዳጅነት ያላት እውቀት አነስተኛ ነው። በተለይም ደግሞ ከአየዋው ሴናተር ቶም ሃርኪን ጋር ስላላቸው የጥቅም ትስስር ኢንግሮስል እንግዳ ነበረች ብዬ ለማሠብ የምመለከታቸው ምልክቶች አስገድደውኝ ነበር።

ይህ በዚህ እንዳለ ኢንግሮስል አንድ ያልተጠበቀ ጥያቄ ጠየቀችኝ። ጥያቄውም «ታምራዝ አንድ ስራ አልሠጠህም ወይ?» የሚል ሲሆን የጥያቄዋን ምስጢራዊነት በሚያሳብቅ መልኩ ሁሉንም በክፍሉ ያሉትን ተሰብሳቢዎች ተመለከተቻቸው። ጥያቄውንም ሲመለከቱት ቀለል ያለ ቢመስልም ታምራዝ ፍላጎቱን ለሚያስፈልግበት ሠዎች ጥሩ የገንዘብና የሰራ ፅድል እንደሚሠጥ ስለሚታወቅ ጥያቄው ብዙ ነገሮችን ሊጠቁም የሚችል ነበር። ታምራዝ ሼላ ሂሳቢንን ጨምሮ ለበርካታ ከኃይት ሃውስ መንግስት ጋር ቀጥተኛ የስራ ግንኙነት አላቸው ከሚባሉ ጠቃሚ ሰዎች የገንዘብና የስራ ድጎማ ይሠጣል የሚል ጭምጭምታም ነበር። የሆነው ሆኖ ኢንግሮስል ምንም እንኳን በታምራዝ የገንዘብ መቀበያና መስጫ ሰነድ ላይ እነማን እንዳሉ ልታውቅ ወይም ልትገምት ብትችልም እኔን ለማሳጣት ስለተናገረችው ነገር በዙሪያዋ ባሉት ሰዎች ዘንድ ከቁብ የተቆጠረ አይመስልም ነበር። ይህ ሁኔታም ነገሩን ዋጋቢስ እንዲሆን አደረገው። ይህም ማለት እንደዚህ ዓይነት ጉዳይ ሲደበሰበስ ለታምራዝ እንደድል ሊቆጠር የሚችል ይሆናል ማለት ነው።

አቅጣጫ ሊያሊዝ በሚችል አቅጣጫ ለመግተፍ ብቃቱ ይኖረኛል። ድርጅቱ በአደጋ ጊዜ ውስጥ ከገባም ራሱን የማድንበት መንገዶችን መማራም እንደሚጠቅመኝ ግልፅ ነው።

የኢራንን የአሸባሪነት ተግባር ለመግታት ጥሩ የሚባሉ ዕድሎች መኖራቸው ግልፅ ነው። ኢራን በአሸባሪነት ተግባሯ የምትታወቅና በአሜሪካ ዓይን ከትትል የሚደረግባት መሆንዋ ብቻ ሳይሆን የአሜሪካ ፖለቲከኞች ለራሳቸው ደህንነትና ጥቅም ሲሉ በኢራን ላይ ጥብቅ ከትትል ያደርጋሉ ከሚለው እምነት እንፃር ነው። ሼላ ሔስሊን በኢራን የፓስዳራን ፓርቲ ላይ የተነጣጠረ ጥቃት መከላከሏን የኃይት ሃውስ መንግስት በከባር በደረሰው የቦምብ አደጋ የምርመራ ተግባር እጁን አስገብቷል የሚሉ መረጃዎች ደግሞ ከሀሳቡ ጋር የማይጣጣሙ ነበሩ።

ኮምፒዩተሯን በመከፈት ሊባኖስ ስለሚገኙት ታጋቾች ጉዳይ መረጃ ይኖረዋል ብዬ የማሰበውን እንድ ሰው መፈለግ ጀመርኩ። በመጀመሪያ የተረዳሁት ነገር ቢኖር ኢራን ታጋቾቹ በ1991 ዓ.ም እንዲለቀቁ ሲደረግ ለታጋቾቹ መፈታት አስተዋፅኦ የነበራት መሆኑን ሲሆን ሁለት የፓስዳራን ፓርቲ ከፍተኛ ባለስልጣናት ማለትም ፈሪደም መኸዲነዛድና ሆሴን ሞስሌህ ታጋቾቹን ጎብኝተዋቸው የነበረ መሆኑን ነበር። ከዚያ በኋላ ባሉት ጥቂት ቀናት ውስጥ ደግሞ ሁለቱ ባለስልጣናት ኢማድ ሙግኒያህን ለመጎብኘት ወደ ጳማስቆ ሄደው የነበረ ሲሆን የጉዟቸው አላማም ኢራን በታጋቾች ላይ እጁን ያነጣጥ መሆኑንና የእስላሚክ ጅሃድም እንዲሁም በጉዳዩ ዙሪያ ጣልቃ መግባት ማቆሙን ለማዛየት ነበር። ሁለቱ ባለስልጣናት ከሙግኒያህ ጋር ከተገናኙ በኋላ በኢራቱ መንፈሳዊ መሪ አያቶላህ ካሚኒ አዛዥነት ከሙግኒያህ ጋር እንደገና በቤሩት እንዲገኙ አድርገው የነበረ ሲሆን የግንኙነታቸው ተቀዳሚ አላማም ኢራን ሙሉ በሙሉ ከሽብርተኝነት ተግባሯ አለመውጣቷን ለማሳመንና እንዲያውም እንቅስቃሴውን አጠናክረው በሚቀጥሉበት ሁኔታ ዙሪያ ለመምከር ነበር።

ይህንን ጉዳይ ከተረዳሁ በኋላ ለንፅፅር እንዲመቸኝ በ1987 ዓ.ም ታግተው የነበሩ ፈረንሳውያን የተለቀቁበትን ሁኔታ መመርመር ጀመርኩ። ፈረንሳውያኑ የተፈቀት ሌባኖሳውያኑ በተፈቀበት አኳኋን የነበረ ከመሆኑ በተጨማሪ በጉዳዩ ዙሪያ ሁለቱ የኢራን ባለስልጣናት እጃቸውን አሰገብተው የነበረና የፈረንሳዩን ፕሬዚዳንት ገርክ ሺራክንና በፓስዳራን ፓርቲ ውስጥ የሚገኙ ባለስልጣናትን እንዲገናኙና ጉዳዩን በምስጢር እንዲፈቱት ያስቻሉ ነበር።

በዚህ ሁኔታ ነገሮችን ለመረምር የተረዳሁት ትልቅ ነገር ቢኖር ሙኸዲነዛድና ሞስሌህ በፓስዳራን ፓርቲ ውስጥ ዋነኛ የሽብር ሞተሮች መሆናቸውን ነበር። የእነዚህ ኢራናውያን የሽብር ስራም ከ80 ዎቹ ጀምሮ የነበረና በተለይም ከእስራኤል ወረራ በኋላ በባላባክ ተመድበው መሰራት ከጀመሩበት ጊዜ በኋላ ነበር ማለት ይቻላል። የአሜሪካ ዜጎች በታገቱበት ወቅትም ሙኸዲና ሞስሌህ የተግተፉ ሲሆን በተለይም «TWA flight 877» የተሰኘው አውሮፕላን በተጠለፈበት ወቅት ሙግኒያህን ሙኸዲ ነዛድ በቤሩት አለማቀፍ ኤርፓርት አብረው ታይተው ነበር።

«እሱን እኔም ገምቻለሁ» አልኩትና «ለመሆኑ ግን CIA ይህንን ጉዳይ ያወቀው መቼ ነበር?» ብዬ ጠየኩት።

ጅም ከበርሳው ውስጥ የተወሰኑ ፋይሎችና እያወጣ «ከመጀመሪያ ጀምሮ ያሉትን ነገሮች ባሳይህ ይሻላል ብዬ ነው» በማለት ፋይሎቹን አወጣ «ግን ለምንድን ነው ... ይህን ነገር ቤሩት እያለሁ ማወቅ ይገባኝ ነበርኩ?» የሚል ጥያቄ ሰነሳለት ጂም «ሁሉም ሰው በወቅቱ ታግተው በነበሩት ሠዎች ጉዳይ ተወጥሮ ስለነበር ይህንን ነገር በጊዜው ማሰብ ይቸግር ነበር» ብሎ መለሰልኝ።

«በ 1983 በተፈፀመው የኢምባሲ የቦምብ አደጋና ስለ ኢራን ምን እናወቅ ነበር?» በማለት የመጨረሻ ጥያቄዬ ነው ብዬ ያሠብኩትን ጥያቄ ለጂም ሰነዘርኩለት። ጂም ከተቀመጠበት ወንበር ላይ ይበልጥ እየተሰጠጠ አየር ከሳበ በኋላ ቦርሣ ውስጥ ባለባት ገፅ ፋይል አውጥቶ ሠጠኝ።

ፋይሉ ከአንደኛ ደረጃ ምንጭ ተገኝ የሚባልና በቤሩቱ የቦምብ አደጋ የኢራን እጅ በትክክል እንዳለበት የሚናገር ነበር። ለሜሪካ ከኢራን ጋር መልካም ግንኙነትን ለመመስረት ባሠበችበት ወቅት ሙሽጲ ነዛድ በዩናይትድ ስቴትስና በፕሬዚዳንት ሙሃመድ ካታሚ መካከል ሆኖ ይሠራ እንደነበርም መረዳት የቻልኩት ነገር ነበር። ይህ የሆነው ጀርመን ሃገር ሚንዝ ከተማ ውስጥ አክቶበር 29/1986 ዓ.ም በተደረገ ስብሰባ ሲሆን በስብሰባው ያየሁት ሰውና ራሴን ኢዮብ ሞዛፋሪ ብሎ የሚጠራው በኋላ ደግሞ እውነተኛ ስሙ ሙሽጲ ነዛድ መሆኑ የተረጋገጠው ለሜሪካና ካታሚ በአንድ ጉዳይ ላይ እየተወያዩ ሲሆን እንደሚችል አመላካች ነበር። ኢራናዊው ካታሚ ለአሜሪካ ይሠራል ተብሎ ሊጠበቅ ባይችልም ሃገሪቱ ከኢራን ጋር ለሚኖራት ግንኙነት የሆነ ሚና ይጫወታል የሚል ስሜት ያለው ስሌት እየተጫወተች ያለች ትመስል ነበር ... ሌላም ማየትና ማወቅ የፈለኩት ጉዳይ ነበር። ስለሙግኒያህና አላማ ቢንላደን ግንኙነት። ቢንላደን ፓኪስታን ኢስላማባድ በሚገኘው የግብፅ ኢምባሲ ላይረሰው የቦምብ ጥቃት እጁ ነበረበት። ስድስት ወራት በኋላ ደግሞ የአላማ ቢንላደን አደገኛ ሰውና የሙግኒያህ ሌላው ተወካይ በቤሩት ተገናኝተው መወያየታቸው ታውቆ ነበር። በርግጥ ይሄ ነገር ቀላል ይመስላል! ሽብርተኝነት እንዴት እንደሚከናወን ለሚያውቅ ሰው ግን የሁለቱን ሰዎች ግንኙነት በዋሃ የሚያየው አይሆንም።

እንደኔ እምነት እንደዚህ የሰበሰብኳቸው መረጃዎች ሁሉ ለሜሪካን የሚያስገናኝ በአሜሪካ ላይ የሚያነጣጥሩ ናቸው። ቢንላደንም ይሁን ሳዳም፣ ያሲር አራፋትም ሆኑ ለኢራን ሽብርተኛ ቡድን ወይም ደግሞ ሌሎች ሽብርተኞች በክሊንተን አስተዳደር ሊጠፋ የሚገባቸው ለአሜሪካ መቼም ቢሆን ጤና ሊሠጡ የማይችሉ ናቸው። ከክሊንተን በፊት የነበሩት ቡሽና ራገን በዚህ በኩል ጠንካራ ነበሩ ማለት አይቻልም፤ በዚህ ጉዳይ CIAና በፔንሰሉሽንያ ምክር ቤት ጠንካራ ናቸው የሚል አቋሜን ባንፀባርቅ ይሻላል። ነገር ግን የእነሱም ከፍተኞች ቀላላ አይባሉምና ሁኔታው አሁንም ከማስጨነቅ አያልፍም።

በህዳር 1997 መጨረሻ አካባቢ ስራዬን ለመልቀቅ ከራሴ ጋር ሙግት ገጠምኩኝ። የFBI እና CIA ኢንስፒክተር ጆኔራል ስለ ኢጂንሲያችን ማወቅ የምረልገውን ነገር ለመገዢያ

ዝግጽ መሆኑንና ነገሩን። በቃ የፖለቲካ ነገር እንደዚሁ ነው? ብዬ ራሴንም ጠይቄያለሁ። CIAን የተቀላቀልኩት ለማንም ያልተገለጠ እውነትን አገኛለሁ ብዬ ነበር። በተወሰነ ደረጃ ስኬታማ ነበርኩ ማለት እችላለሁ። ባለፉት የመጨረሻ ወሮች የቤሩቱን የቦምብ ጥቃት ጉዳይ ለመፈልፈል ችያለሁ። አደጋውን ኢራን እንዳቀናበረችውና ፋታህ ተግባራዊ እንዳደረገውም ልደርስበት ችያለሁ። የትኛውም የልቦለድ ደራሲ ሊገምተው በማይቻለውና የሚሆን በማይመስለው ተፃምራዊ ትዕይንት ሁሉ አልፏል። እነዚህ ሁሉ ነገሮች ቀላል አይደሉም። ከዚህም እንፃር ለ21 ዓመታት ያገለገልኩትን CIAን በሚገባ እንደጠቀምኩት ቢያንስ ለራሴ እርግጠኛ መሆን እችላለሁ። አሁን CIA ከ21 ዓመታት በፊት እንደነበረው ነው ብዬ አላስብም። በፍጥነት እየተለወጠ ያለ ይመስለኛል። ለውጡ አሉታዊም አዎንታዊም ሊሆን ይችላል፤ የሆነ ሆኖ ለውጡ ከእኔ ጋር የማጣጣም አይደለምና የመሄጃዬ ጊዜ አሁን መሆኑ ተስምቶኛል።

አንድ እርብ ዕለት ከሠዓት በኋላ ወደ ዳይሬክቶሬት ኦፐሬሽን ዋና ዳይሬክተር ጃክ ዳውኒንግ ቢሮ አመራሁ። ለጊዜው ያገኘሁት ረዳቱን ነበር። የሆነው ሆኖ ያዘጋጀሁትን የሰራ መልቀቂያ ወረቀት አስረክቤው መወጣቱ ግድ ነበር። ይህን ካደረኩ ከጥቂት ሰዓታት በኋላ ጃክ ዳውኒንግ ሊያገኘኝ እንደሚፈልግ ተናገረኝና ዳውኒንግን አገኘሁት። ሊያባብለኝ ሞከረ CIA ወደቀድሞ ሁኔታው እንደሚመለስና ለእኔም ሁሉም ነገር ምቹ እንደሚሆንልኝ አስረዳኝ። በአይኖቹ ውስጥ ግን የማባበያ እንደ እውነትን የሚያሳዩ ነገሮችን መመልከት ስላልቻልኩ ልቀበለው አልቻልኩም። CIA እንደገና ወደ ቀድሞ ጥንካሬው ለመመለስ አሰርት አመታት እንደሚያስፈልጉት እየተሠማኝ ከመጣ ቆይቷል። ዳውኒንግ «በመልቀቅህ እጅግ አዝኛለሁ። ለረጅም ዘመናት CIAን በቀናነት አገልግልሃል፤ ለዚህ ስራህ የሚዳለያ ሽልማት የሚገባህ ሰው ነህ» ብሎኝ ተለያየን። ዳውኒንግም ቃሉን ጠብቆ ያለውን ነገር አደረገው።

በመጋቢት 11/1998 ዓ.ም የCIAን የሚዳለያ ሽልማት ተበረክተልኝ። በሚዳለያው ላይ የተፃፉት ነገሮች በርግጥም CIAን ለረጅም ዘመናት ማገልገሌን ብቻ ሳይሆን ለድርጅቱ የስራኃቸውን እጅግ ጠቃሚ ነገሮችን የሚናገሩ ስለነበሩ በየጊዜው አነባቸውና በስራዬ ከማገኘው አርካታ በበለጠ ደስታን ያጎናፅፈኝ ነበር።

ዝክረ - ታሪክ

የአለም ግዙፍ አጀንዳ የነበረው የመስከረም 11ዱ የሺብርተኞች ጥቃት ሲደርስ ዋሽንግተን ዲ.ሲ.በሚገኘው ቤተ ውስጥ ነበርኩ። አደጋው ለምን ዋሽንግተን ላይ እንዳሳጠረ ለአብዛኞቻችን ሊገርመን ይችላል። ምናልባትም CIA አሊያም ደግሞ FBI ዋሽንግተንን ከዚህ አይነቱ አደጋ አተረፉት ተብሎም ሊታሰብ ይችላል። ነገር ግን አይደለም። ዋሽንግተን ከመስከረም አስራ አንዱ የሺብር ጥቃት የተረፈው እፍኝ በማይሞሉ አሜሪካውያን ዜጎች ጥረትና ቆራጥነት ነበር።

በኒውዮርክ አደጋ የተከሰተውን ሞትና የንብረት መውደም ስመለከት ደግሞ የዋሽንግተን ከጥቃቱ መተረፍ የኒውዮርክን ጥቃት እጅግ ዘግናኝ እንዲሆን ያስገደው መሠለኝ።

በመስከረም 11/2001 የደረሰው አደጋ በአሜሪካ ታሪክ እጅግ ዘግናኝ ነበር። በተለይ ደግሞ ከአደጋው አስከፊነት ባሻገር ያለው የሺብርተኞቹ የጥቃት ቅንብርና መረብ እጅግ ውስብስብና ተግባሩ ለበጎ ቢሆን ኖሮ አቀናባሪዎቹን እጅግ እንድናደንቃቸው የሚያደርግ ነበር። የአሜሪካ ጠላቶች አሜሪካን በሚገባ የተበቀሉበት ድርጊት ነበር ሊባልም ይችላል። ምናልባት በአሜሪካ ላይ ቀስታቸውን ያነጣጠሩ ሺብርተኞቹ ከኒውዮርክ አስከፊ ውድመት በኋላ ድምጥማጣቸው ቢጠፋ፤ ቀንደኛ መሪያቸው አላማ ቢንላደን ቢያዝና ቢገደል ወይም ደግሞ መደበቂያቸው የሆነው አፍጋኒስታን ዋሻና ጉድባ እንደጥንቱ ወደ ድንጋይ ዘመን እንድትሰጠጥ ቢደረግ እንኳን የሚቆጫቸው አይሆንም ነበር። በርግጥም መስከረም 11/2001 ዓ.ም አሜሪካ የማትዘነጋው ታሪካዊ ሽንፈት የቀመሠችበትና ሺብርተኞች በበኩላቸው ትልቅ የሚሉትን ድል የተጎናፀፉበት ታሪካዊ ቀን ነበር ማለት ይቻላል።

የኒውዮርክ ህንፃዎች ውድመትና አልቂት የአሜሪካንን ህልውና ያናጋ የአሳማ ቢላንደንን ጥንካሬ ደግሞ ያሳየ ነበር። በተለይም ደግሞ ቢንላደን በአረቡ አገራት እጅግ በርካታ ተከታዮች ያሉትና ቢሞትም እንኳ ያቀዳቸው ነገሮች ሁሉ እንደሚከናወኑ የታየበት አጋጣሚም ነበር።

አልቃይዳ ሲነሣ ሁሉም ሰው የሚያስታውሰው ቢንላደን ሊሆን ይችላል። ነገር ግን የአልቃይዳ ጥንካሬ በቢንላደን ብቻ የተመሠረተ አይደለም። ቢያንስ በቢንላደን መንፈስ የሽብር መረቡን የሚቀላቀሉ የዓረቡ ዓለም ወጣቶች የትየለሌ ናቸው። ከዚህም ሌላ ኢራንና አልቃይዳ መልካም ግንኙነት አላቸው። ቢንላደን በቤሩት ያደረሰውን የአሜሪካ ኢምባሲ ፍንጻታ በዋነኝነት ካቀናበረው ኢማድ ሙግኒያህ ጋር ከፍተኛ ግንኙነት ያደርግ እንደነበረ ግልፅ የነበረ ሲሆን CIAን ከመልቀቁ በፊት ደግሞ ቢን ላደን ለወጭው መጠነሰፊ የሽብር ጥቃት

(ምናልባትም እንደ መስከረም አስራ አንዱ የኒውዮርክ አደጋ) ከአራት ጋር ግንኙነት በመፍጠር ዝግጅት ያደርግ እንደነበረ ደርሰንበት ነበር። ነገር ግን ቢንላደን ያሰበውን ወይም ሲፈፅም ያቀደውን ነገር የማክሸፍ ብቃቱ አልነበረም። ቢንላደን አንድ አደጋ ሊጥል ካለበ ምናልባት መቼ! እንዴት! የትና በምን መጠን የሚሉትን ጥያቄዎች መመለስ አይቻል እንደሆነ እንጅ አደጋው መከሰቱ የማይቀር እንደሚሆን ይታመን ነበር።

ከCIA ከሰቀኩኝ በኋላ ወደ ቤሩት ተመልሼ ከአንድ የቀድሞ የCIAን አፈሰር ጋር በመሆን የኮምፒውተር መደብር ከፈትኩኝ። ይህ ሁኔታም ቀድሞ ቤሩት እያለሁ የማላውቃቸውን ሰዎች እንዳውቅ ረዳኝ። አንድ ቀን ግን የኢማድ ሙግኒያህ የቅርብ አማካሪ የነበረ ሰው ከእኔ ጋር የኮምፒውተር ካምፓኒ መክፈት እንደሚፈልግ ሃሳብ አቀረበልኝ። የሆነው ሆኖ ግን ከዚህ ሰው ይልቅ የእኔ ቅርብ የላቀ የነበረው በጊዜው ደማብቆ ይኖር የነበረው የባህረ ሰላጤ ንጉሳዊ ቤተሰብ አባል የነበረ ሰው ነበር። የህ ሰው የአጎቱን ልጅ ለመገልበጥ የሞከረ ያልተሳካ መፈንቅለ መንግስት ያካሄደ በዚህም ምክንያት በደማብቆስ በሰደት እንዲኖር የተገደደ ሰው ነበር። ከዚህ ሰው ጋርም እኔና አማካሪዬ በእርሱ ቤትና በእኛ ቢሮ መካከል በሚገኝ አንድ ስፍራ እየተገናኘን እንጨዋወት ነበር። በታህሳስ ወር 1997 ዓ.ም ይህ ሰው ለእኔና ለቀድሞው የCIA አፈሰር አማካሪዬ አንድ ታሪክ ነገረን።

እርሱ በሃገሩ መንግስት የፖሊስ አዛዥ ሆኖ ይሠራ በነበረበት ወቅት የሀገሩ መንግስት አሳማ ቢንላደን የሽብር ተግባር የሚሳተፉ ሁለት ሰዎችን መመደቡን ደረሰበት። የእነዚህ ሁለት ሰዎች ስምም ሻወኪ ኢስላምቡሊ እና ካሊድ ሻይክ መሀመድ ይሰኝ ነበር። ኢስላምቡሊ በ1981 እንዋር ሳዳትን የገደለው ግለሰብ ወንድም ሲሆን ካሊድ ሻይክ ደግሞ የሰለጠነበት ሙያ የአውሮፕላን ጠለፋ ብቻ የሆነ ሰው ነበር። የሆነው ሆኖ የእነዚህን ሰዎች እንቅስቃሴ የደረሰበት FBI ግለሰቦቹን በቁጥጥር ስራ ሊያውላቸው ሲፈልጋቸው አደጋ ቢገጥማቸው ከለላ እንደሚሰጣቸው ቃል የገባላቸው መንግስት በፍጥነት ካገር እንዲወጡ በማድረግ በፕራግ ውስጥ እንዲኖሩ አደረገ። የቀድሞ የፖሊስ ባልደረባ የሚነግረን ታሪክ በርግጥም የሚደንቅና በርካታ ነገሮችን እንደገና ወደኋላ ተመልሰን እንድናውጠነጥናቸው የሚያደርግ አይነት ነበር። የነገረን ነገር ውስብስብና ማንም ሊገምተው የማይቻለውም ነበር።

ይህ ከሆነ ከሶስት ዓመት በኋላ ማለትም በ2001 ዓ.ም አንድ ሌላ የፖሊስ ባልደረባ ወዳጅ ስለቀድሞው የፖሊስ ባልደረባና የመንፈንቅለ መንግስቱ ተዋናይ ምስጢር ነገረኝ። ሰውየው አሳማ ቢንላደንን በተመለከተ እጅግ በርካታ መረጃዎች እንዳሉትና በተለይ ደግሞ በየመንና ሳውዲ አረቢያ እንዲሁም በባህረሰላጤው አካባቢ ሰላሉት የቢንላደን ህዋሶች በርካታ መረጃ የያዘ ሰው መሆኑን አስረዳኝ።

በነሀሴ 2001 ዓ.ም ላይ በዚሁ የሚሊታሪ አፈሰር ወዳጅ አጋዥነት ከሳውዲ አረቢያው መከላከያ ሚኒስቴር ልዑል ሱልጣን ቢን አብዱላዚዝ ጋር ተገናኘሁ። የሆነው ሆኖ ከልዑል ጋር ያወራንበት ዋንኛ ጉዳይ ሳውዲ አረቢያ የምትከተለው ሹብርተኝነት ፖሊሲ CIA ከሚከተለው ጋር ያልራቀ መሆኑን ከመግለፅ ያልዘለለ ሆነ።

እሁን ሁሉንም ሰው የምናዳምጥበት ጊዜ ይመስለኛል። መልዕክቱ የቱንም ያህል ሽኩራና የመረረ ይሁን መረጃዎችን መሰብሰብ ግድ ነው።

CIA ግለሰቦችን በማነፍነፍ መረጃ ከማግኘት የተሻለ ምርጫ የለውም። ከ20 ዓመታት በፊት የተቀላቀልኩት CIA ያልተሰማ የሚሰማ፣ ያልታየ የሚያይ ነበር። ለዚያውም እንዳሁኑ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ድጋፍ ሳይኖረው። የአሁኑ ግን የተለየ CIA ነው። እንዲህ ሆኖ ብዙ መንገዶችን መራመድ ይቸግረዋል። በዚህ ሁኔታ በCIA ውስጥ የሚገኙ ሁሉም ድርጅቱ ነፃነትን ያጎናፅፋቸዋል ተብሎም አይጠበቅም።

አሜሪካና ምዕራባውያን በሙሉ ጦርነት ላይ ናቸው። ጦርነት የገጠሙትም ታንክና አውሮፕላን እንዲሁም የጦር መርከብ ካላቸው ሳይሆን ምንም ዓይነት የጦር ማሣሪያ ካልታጠቁ እካላት ጋር ነው። እንዲህን ያለ ጠላት ማሸነፍ የሚቻለው ደግሞ ጦር በመታጠቅ ሳይሆን በስላላ ነው። በስላላ ጠላትን ማወቅ፣ በስላላ ዕቅዳቸውን ቀድሞ መረዳት፣ በስላላ አደጋ ሊጥሉ ሲዘጋጁ ማፈን፣ በስላላ ሊጥሉ ያቀዱትን አደጋ ማክሸፍ CIA'ም ሆነ አሜሪካ ጠላቶቻቸውን የሚያሸንፉበት አስተማማኝ መንገድ ነው። ይህ ይሆን ዘንድም ለአንድ ጊዜ ብቻ ሳይሆን ለበርካታ ጊዜያት ምናልባት ለዘመናት ስመኝ ኖራያለሁ።

ተፈጻሚ

